Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE

GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY

deposited at the

Bhandarkar Oriental Research Institute

Serial Number 35

DHARMAŚĀSTRA

Bhandarkar Oriental Research Institute

PUNE

1996

Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE

GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY

deposited at the

Bhandarkar Oriental Research Institute

Serial Number 35

DHARMAŚĀSTRA

Bhandarkar Oriental Research Institute
PUNE
1996

Descriptive Catalogue of Manuscripts
Serial Number 35
Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune 4 (India)

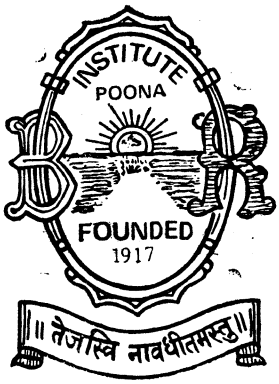

Printed at : The Bhandarkar Institute Press, Pune.
Published by : A. M. Ghatage, Honorary Secretary,
Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune.

Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE

GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY

deposited at the

Bhandarkar Oriental Research Institute

Serial Number 35

Volme VII, Part II

DHARMAŚĀSTRA

Compiled by

The Late Dr. HAR DATTA SHARMA

Bhandarkar Oriental Research Institute

PUNE

1996

CONTENTS

DHARMAŚĀSTRA

Vol. VII, Part II

No.		Pages
551–552	Darśaśrāddhaprayoga	1–2
553	Darśaśrāddhavidhi	2–3
554–556	Daśakarmapaddhati or Chandogagṛahya-paddhati or Karmānuṣṭhānapaddhati	3–6
557–565	Daśakarmapaddhati	6–14
566	Daśagātravidhi	14–15
567–568	Daśadhenudānavidhi	15–17
569	Daśaślokavṛtti	17–18
570	Daśaślokī with Vivaraṇa	18–19
571	Daśāṅgalalitāvrata	19–20
572	Daśāhādikarmavidhi	20–21
573–575	Dānakamalākara	21–24
576	Dānakhaṇḍa	24–25
577	Dānadīpavākyasamuccaya	25–26
578–582	Dānapañjikā	26–31
583	Dānapaddhati	31
584	Dānaprakaraṇa	32
585	Dānamanohara	33
586–592	Dānamayūkha	34–39
593	Dānaratnākara	39–40
594	Dānavākyasamuccaya	40–41
595–598	Dānavākyāvalī	42–45
599–600	Dānavidhi	45–47
601	Dānaviveka	47–48
602–604	Dānasaṁkṣepacandrikā	48–51
605	Dāyabhāga	51–52
606	Dāyabhāga with Ṭīkā	52–54
607	Dāyabhāgatattva	54–55
608	Dāyabhāganirṇaya	55–56
609	Dālbhyadharmaśāstra	56–57

No.		Pages
610	Dāsabrahmojjhaprāyaścitta-punaḥsaṁskāranirṇaya	57–58
611	Dāhādikarmapaddhati	58
612	Digvijayaprayāṇavidhi	58–59
613–617	Dinakarodyota	59–65
618	Dinatrayanirṇaya	65–66
619	Dinatrayamīmāṁsā	66–67
620	Divyānuṣṭhānapaddhati	67–68
621	Dīkṣānirṇaya	68–69
622	Devapūjā	69
623	Devapratiṣṭhāpaddhati	69–70
624–633	Devalasmṛti	70–77
634	Dravyaśuddhidīpikā	77–79
635	Dvādaśīvidhāna	79
636	Dvādaśīvratāni	80
637–638	Dvaitanirṇaya	81–83
639	Dharmatattvasaṁgraha	83–84
640	Dharmanibandhana	84–85
641	Dharmanirūpaṇa	85–86
642	Dharmanirṇayadīpikā	86–87
643	Dharmanaukā	87–88
644	Dharmapradīpa	89–90
645–656	Dharmapravṛtti	90–101
657	Dharmaśāstragrantha	101–102
658	Dharmaśāstranibandha	102
659–660	Dharmaśāstrasaṁgraha	103–104
661	Dharmaśāstrasaṁgrahaśloka	104–105
662	Dharmaśāstroktavacanāni	105–106
663	Dharmasaṁgraha	106–107
664–665	Dharmasaṁpradāyadīpikā	107–110
666–668	Dharmasindhusāra	110–113
669	Dhvajāropaṇavidhi	113–114
670	Naktavratodyāpana	114–115
671	Nakṣatradānavidhi	115
672	Nakṣatravidhāna	116
673	Navakaṇḍikāśrāddhasūtra or Śrāddhakalpasūtra	116–117

No.		Pages
674	Navakaṇḍikā or Śrāddhakalpa	118
675	Navakaṇḍikā or Śrāddhakalpasūtra	118–119
676–684	Navakaṇḍikābhāṣya	119–127
685	Navagrahamakhaśānti	128–129
686	Navamiśrāddhavidhi	129–130
687	Navarātrahavanavidhi	130
688	Naṣṭadorakavidhāna	130–131
689	Naṣṭadorakavidhi	131–132
690	Nāgaranirūpaṇa	132–133
691	Nānātulādānavidhi	133
692	Nāndīśrāddha	134
693	„ -paddhati	134-135
694	Nāradīyadharmaśāstraṭīkā	135–136
695	Nityakarma	136–137
696–698	„ —paddhati	137–140
699	Nityatarpaṇa	140–141
700	Nityadānādipaddhati	141–142
701–702	Nityapaddhati	142–144
703	Nityayātrā	144–145
704	Nityavidhi	145–146
705	Nityārādhanavidhi	146
706	Nibandha	146–147
707	Nibandhanavanīta	147–148
708	Nibandhasarvasva	149
709	Nibandhasāra	150–151
710	Nimbādityavratasiddhāntajyotsnā or Siddhāntajyotsnā	151–152
711	Nirṇayakaustubha	152–153
712	Nirṇayatattva	153–154
713	Nirṇayataraṇī	155–156
714–715	Nirṇayadarpaṇa	156–157
716–719	Nirṇayadīpa	157–161
720–722	Nirṇayapañcaka	161–164
723	Nirṇayabhāskara	164–165
724–726	Nirṇayasāra	165–169
727–734	Nirṇayasindhu	169–177
735–747	Nirṇayāmṛta	177–188

No.		Pages
748–749	Nirṇayoddhāra	188–190
750	Nītibhārgavavrata	190–191
751–756	Nītimayūkha	191–196
757–758	Nīlotsargapaddhati	196–198
759–760	Nīlodvāhapaddhati	198–200
761	Nīlotsargavidhi	200–201
762	Nṛsiṁhaprasāda (Tīrthasāra)	201–203
763	,, ,, (Dānasāra)	203–204
764	Pañcakuṇḍīvidhāna	204–205
765	Pañcakrośīyātrā	205–206
766	Pañcagauḍabheda	206–207
767	Pañcadrāviḍabheda	207–208
768	Pañcadhā'putradoṣanivāraṇapaddhati	208–209
769	Pañcamahāyajña	209
770	Pañcasaṁskāravidhi	209–210
771	Pañcasaṁskārapaddhati	210–211
772	Pañcasaṁskārapramāṇavidhi	211–212
773–774	Pañcasaṁskāravidhi	212–214
775	Pañcasūtrīvidhāna	214–215
776–777	Pañcāṅgarudranyāsa	215–216
778	Pañcāyatanapūjā	217
779	Parabhūjātinirṇaya	217–219
780–795	Paraśurāmapratāpa	219–235
796–807	Parāśarasmṛtivyākhyā	235–246
808	Parāśarasmṛtivivaraṇa	246–247
809	Paribhāṣādharmaśāstra	247–248
810	Parivrājakasaṁskāravidhi	248–249
811	Parjanyaśāntividhi	249
812	Pallīpatananirṇayādi	250
813	,, °patanaphala	250–251
814–815	,, °vicāra	251–253
816	,, °vidhi	253–254
817	Pallīsaraṭapatanaśānti	254–255
818	Pavanapāvana	255–256
819	Pavamānahomavidyādiśāntayaḥ	256
820	Pākayajña from Prayogapaddhati	256–258
821–822	Pārāśaradharmaśāstra	258–259

No.		Pages
823	Pālāśavidhi	260
824–825	Piṇḍapitṛyajña	260–262
826	Pitṛbhakti	262–263
827	Pitṛsāṁvatsarikaśrāddhaprayoga	263
828–829	Puṇyāhavācana	264–265
830	Puttalakavidhi	265–266
831	Puttalavidhāna	266–267
832	Putrapratigrahaprayoga	267–268
833–834	Puruṣārthacintāmaṇi	268–270
835	Puruṣottamapratiṣṭhā	270–271
836	Pulastyadharmaśāstra	271–272
837	Pūjāpaddhati	272–273
838	Pūrtakamalākara	273–274
839–840	Pūrtaprakāśaka from Pratāpanārasiṁha	274–277
841	Pṛthvīpremodaya	277–278
842–843	Prajāpatismṛti	278–280
844	Pratāpanārasiṁha	280–281
845	Pratāpamārtaṇḍa	281–282
846	Pratiṣṭhādarpaṇa	282–283
847–852	Pratiṣṭhāpaddhati	283–289
853–858	Pratiṣṭhāmayūkha	289–294
859	Prathamartau nindyamāsādiśānti	294–295
860–861	Prayogadarpaṇa	295–297
862–864	Prayogapaddhati	297–300
865–870	Prayogapārijāta	300–306
871	Prayogamuktāvalīvacanasaṁgraha	306–307
872–878	Prayogaratna	307–314
879–880	„ or Smārthānuṣṭhānapaddhati	314–316
881	Prayogaratnamālā (Devapratiṣṭhāpaddhati)	317–318
882–888	Prayogasāra	318–325
889	Pravaranirṇaya	325–326
890–891	Pravaramañjarīsāroddhāra or Gotrapravaramañjarīsāroddhāra	327–329
892–894	Pravarādhyāya	329–331
895	Pravarāvalī	331–332
896	Prātaḥsandhyā	332–333
897	Prāyaścittakrama	333

No.		Pages
898	Prāyaścittatattva	333–334
899	Prāyaścittapratyāmnāya	335
900–901	Prāyaścittapradīpa	336–337
902	Prāyaścittapradīpikā	338–339
903–907	Prāyaścittamayūkha	339–343
908	Prāyaścittamuktāvalīprakāśa	343–344
909	Prāyaścittamuktāvalī	344–345
910–913	Prāyaścittaviveka	345–349
914	Prāyaścittasaṅkalpa	349
915	Prāyaścittasaṅgraha	350
916–921	Prāyaścittasārasaṅgraha or Prāyaścittenduśekhara	351–356
922	Prāyaścittāni	356
923	Prāyaścittenduśekhara	356–357
924	Prāsādapratiṣṭhā	358
925	Prāsādādhivāsana	358–359
926–927	Pretadīpikā	359–361
928	Battiśīvrata	361–362
929	Balidānavidhi	362–363
930	Bahvṛcaśrāddhaprayoga	363–364
931	Budhadharmaśāstra	364–365
932–933	Budhasmṛti	365–366
934–945	Bṛhatpārāśaradharmaśāstra or Bṛhatpārāśarasmṛti	366–376
946	Bṛhadgaurīvrata	377
947	Bṛhadyogīyājñavalkyasmṛti	377–379
948	Bṛhaspatisaṁhitā	379–380
949–952	Bṛhaspatismṛti	380–383
953	(Laghu) Bṛhaspatismṛti	383–384
954	Baudhāyanasūtra	384–385
955	Brahmayajña	385–386
956	Brahmayajñatarpaṇa	386–387
957	Brahmāṇḍadāna	387–388
958	Brāhmaṇakriyāvidhi	388–389
959–962	Bhagavadbhaktivilāsa	389–393
963–964	,, — with Ṭīkā	393–395
965–966	Bhojanavidhi	395–396

No.		Pages
967	Bhaumapūjāvidhi	396–397
968	Maṇḍapapūjāvidhi	397–398
969	Maṇḍapodvāsanaprayoga	398–399
970	Maṇḍaladevatāsthāpanaprayoga	399–400
971–977	Madanapārijāta	400–406
978–979	Madanaratnapradīpa	406–409
980	Madhuparkavidhinirṇaya	409–410
981–989	Manusmṛti (or Mānavadharmaśāstra	410–417
990	Manusmṛtiṭīkā (by Kullūkabhaṭṭa)	417–418
991–993	,, (by Medhātithi)	418–421
994–996	,, (by Govindarāja)	421–424
997	,, (Rāghavanandī)	424–425
998	Manusmṛtibhāṣya	425
999	Mantrapuṣpāñjali	426
1000	Maraṇakarmapaddhati	426–427
1001	Malamāsatattva	427–428
1002	Mahārudrajapavidhi	428–429
1003–5	,, °paddhati	429–432
1006	,, °prāyaścitta	432
1007	,, °vidhāna	432–433
1008–9	Mahārṇava	433–435
1010–14	,, -nibandha	435–439
1015	,, -karmavipāka	439–440
1016	Mahārṇava (Vedapārāyaṇavidhi)	440–441
1017	Mahālayaprayoga	441–442
1018	,, °śrāddhapaddhati	442
1019	Mahāvīrabheda Prāyaścittam	443
1021–22	Mahāśānti	443–446
1023	Mahāsaṅkalpa	446
1024	Mātṛgotranirṇaya	447
1025	Mātṛsāṁvatsarikaśrāddhaprayoga	447–448
1026	Mātṛsthāpanaprayoga	448–449
1027–29	Mātrādiśrāddhanirṇaya or Kokilasmṛti	449–451
1030	Māsakṛtya	451–452
1031	Māsanirṇaya	452–453
1332	Māsādinirṇaya	453–454
1033	Mitākṣarāsāra or Vyavahāranirṇaya	454–455

No.		Pages
1034-35	Munimatamaṇimālā	455-457
1036	Mūlaśānti	457
1037	Mūlādhyāya and Ṭīkā	457-458
1038-39	Yajur (Veda) Vivāhapaddhati	458-460
1040-41	Yajñopavītapaddhati	460-461
1042	Yatidharmasaṁgraha	461-462
1043	,, ,, or Viśveśvarī	463
1044	Yatisandhyādaṇḍatarpaṇa	464
1045	Yatisaṁskāraprayoga	464-465
1046-54	Yamasmṛti	465-471
1055	Yājñavalkyadharmaśāstra	471-472
1056-58	Yājñavalkyasmṛti	472-474
1059-62	Yājñavalkyadharmaśāstranibandha	474-478
1063	,, ,, (Ācārādhyāya)	478-479
1064	,, ,, (Vyavahārādhyāya)	479-480
1065	,, ,, (Śrāddhaprakaraṇa)	480-481
1066	Yājñavalkyasmṛtiṭīkā (Ācāra and Vyavahārādhyāya)	481-482
1067-70	Yājñavalkyasmṛti with Mitākṣarā	482-486
1071-79	Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Ācārādhyāya)	486-493
1080-87	- Do - (Vyavahārādhyāya)	493-499
1088	- Do - (Vyavahāra & Prāyaścittādhyāya)	499
1089-98	- Do - (Prāyaścittādhyāya)	500-507
1099-1101	Yājñavalkyasmṛti-Mitākṣarāṭīkā Subodhinī	507-510
1102	Yājñavalkyasmṛtiṭīkā-Mitākṣarāvyākhyā (Vyavahārādhyāya)	510-511
1103	Yājñavalkyasmṛti-Mitākṣarāṭīkā Bālambhaṭṭī	511-512

DHARMAŚĀSTRA

Vol. VII : Part II

दर्शश्राद्धप्रयोग — Darśaśrāddhaprayoga

No. 551 — 206 / 1886-92

Size — 8¾ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 8 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, introductory sentence and marks of punctuation are in red ink; paper worn out and musty.

An extract dealing with *darśa-śrāddha* and breaking abruptly from a *śrāddhapaddhati*, the author of which pays homage to Acaladeva. It is meant for the followers of *Śāṅkhāyana-śrautasūtra of* the *Ṛgveda*.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीऋग्वेदस्य शांखायिनशाखोक्तदर्शश्राद्धलिख्यते ।

नत्वा पारशिवं शांबं शांखायनमुनिं तथा ।
श्रीमदचलदेवं च क्रीयते श्राद्धपद्धतिः ॥

तत्र कुलपसंज्ञे अष्टमे मुहूर्ते यथाविधि स्नातेन धृतकुशोपग्रहेण स्नातेन समाचारात् कृतविष्णुपूजनेन यजमानेन प्रातःकृतलौकिकनिमंत्रणानां etc.

Ends — fol. 5a

ततः मूर्द्धादिपादांतं गंधाक्षतपुष्पैः ॥ उदिरतामिति ॥ पूजयेत् ॥ ततः अमुकसगोत्रवसुरूपसपत्निक अस्मत्पितः । अमुक अमुकशर्मन् एतत्तेअर्घ्यं...

दर्शश्राद्धप्रयोग — Darśaśrāddhaprayoga

No. 552 — 207 / 1886–92

Size — 11 in. by 4⅞ in.

Extent — 15 leaves; 8 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in red ink on either border; benedictory phrase, title of the work, marks of punctuation, last colophon and the name of the scribe are in red ink; paper old and musty.

A manual for performing *śrāddha* on *amāvāsyā* day.

Age — Sam 1900.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 14

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दर्शश्राद्धं ॥

॥ तत्र श्राद्धपूर्वदीवसकृत्यं ॥ गृहसन्मार्जनोपलेपनमांडणद्विवर्णं प्रक्षालनखलोमकर्तनगात्रकेशमलापकर्षणब्रह्मचर्यैकभुक्तादिकार्यं ॥ etc.

Ends — fol. 15[a]

ततः समाचारात् आयुः प्रजामित्यादि पठित्वाऽक्षतदामधूपैकमाशिषो विप्रा दद्युः ॥ ततो गृहसीमांतमनुव्रज्य प्रदक्षिणीकृत्याभिवाद्य वामदेवं नीत्वा गृहं प्रविशेत् ॥ ब्रा(ह्म)णैरपि सुप्रदेशे गत्वा उपविश्य वामदेवं गेयं ॥ ॥ इत्यमावास्याश्राद्धप्रयोगः श्रीरस्तु ॥ ॥ त्रवाडी गुलाबशंकरस्येदं पुस्तकम् । लिखितमिदं फकिरभाईशर्मणा ॥ संवत् १९०० माघ वद ९ रवौ ॥ ॥ श्री ॥ श्री.

दर्शश्राद्धविधि — Darśaśrāddhavidhi

No. 553 — 110 / 1884–86

Size — 6 in. by 4 in.

Extent — 17 leaves; 15 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting small, but legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty.

A manual of performing *śrāddha* on *amāvāsyā* day.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीकृष्णाय नमः ॥ स्नातः शुचिवाससी परिधाय द्विराचम्य पवित्रपाणि-
राचांत उपविश्य ।

ॐ समस्तसंपत्समवाप्ति हेतवः समुत्थितापत्कुलधूमकेतवः ।
अपारसंसारसमुद्रसेतवः पुनंतु मां ब्राह्मणपादपांशवः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 17*a*

कया नश्चित्र आभुवदूती सदावृधः सखा । कया शचिष्ठया वृता इति पठित्वा ।
आसीमांतमनुव्रज्य सूर्यं नमस्कृत्य बंधुभिः सह भुंजीत ॥

इति दर्शश्राद्धविधिः ॥ श्री ॥ ६ ॥

दशकर्मपद्धति or
छन्दोगगृह्यपद्धति
or कर्मानुष्ठानपद्धति

Daśakarmapaddhati or Chandogagṛhyapadhhati or Karmānuṣṭhānapaddhati

No. 554

212
1884-87

Size — 11 in. by 5¾ in.

Extent — 15 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; benedictory phrase and topics tinged with red pigment; paper old and musty. Incomplete. Fol. 8*a* has 9 of several verses giving the names of *Agni*. The text of the work begins on fol 1*b* and ends abruptly.

The work, otherwise called as *Daśakarmapaddhati* or *Karmānuṣṭhānapaddhati* or *Daśakarmadīpikā*, deals with ten principal rites beginning with *Homa*, *mātṛpūjā* and ending in *Śālākarma* for *Sāmavedins*. Bhavadeva, son of Govardhana and Sāṅgokā, was a high official at the court of Harivarma-

deva of Orissa and flourished about 1100 A. D. For fuller details, see Kane below. Our codex abruptly ends with the *Caturthīkarma* after marriage.

Age. — Appears to be old

Autor — Bhavadevabhaṭṭa

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीहरिः ॥

अग्निस्तु मारुतो नाम गर्भाधाने विधीयते ।
पुंसवने चंद्रमाश्च शुंगा (?) कर्म्मणि शोभनः ॥
सीमते मंगलो नाम प्रगल्भो जातिकर्मणि ।
नाम्नि स्यात्पार्थिवे होमे प्राशने च शुचिस्तथा ॥ etc.

fol. 1b ॐ नमो गणेशाय ॥

चतुर्वदनसद्मस्थचतुर्वेदकुटम्बिने ।
द्विजानुष्ठेयसत्कर्मसाक्षिणे ब्रह्मणे नमः ।
गृह्यसूत्रार्थमालोक्य छंदोगानामियं क्रमात् ।
कृत श्रीभवदेवेन कर्मानुष्ठानपद्धतिः ।

तत्र सर्वेषामाहुतियुक्तकर्म्मणां कुशंडिका संस्कृताग्निसाध्यत्वात् etc.

Ends — fol. 15b

प्रजापतिर्ऋषिः सूर्यो देवता चतुर्थीहोमे विनियोगः । ॐ सूर्य प्रायश्चिते त्वं देवानां प्रायश्चित्तिरसि ब्राह्मणस्त्वानाथकाम उपधारामियास्याः पापी लक्ष्मीस्तायस्या अपजहि स्वाहा ॥ ४ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :- i, 191b; ii, 39a (one Ms.); iii, 53b. Kane, *Hist. Dh.* I, pp. 301-306.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 452-3.

दशकर्मपद्धति or छन्दोगगृह्यपद्धति or कर्मानुष्ठानपद्धति

Daśakarmapaddhati or Chandogagṛhyapaddhati or Karmānuṣṭhānapaddhati

No. 555

9
1895-98

Size — 7⅞ in. by 3⅞ in.

Extent — 171 leaves; 6 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old; no marks of punctuation.

Another copy of 212 / 1884–87.

Age — Appears to be old.

Author — Bhavadevabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीमद्राधागोविंददेवो जयतां ॥

चतुर्वदनसद्मस्थचतुर्वदकुटुंबिने etc as in No 212/1884-87

Ends — fol. 171[a]

ततो दक्षिणपाणिना दीपं प्रच्छाद्य एतदाभ्युदयिकश्राद्धवैगुण्यं जातं तद्दोषप्रशमकामो विष्णुस्मरणमहं करिष्ये । इति संकल्प्य ॐ तद्विष्णोरित्यादिना विष्णुस्मरणं कुर्यात् श्राद्धशेषमिष्टैः सह भुंजीत उपवासदिवसे तत् घ्राणमिति श्राद्धकृत् श्राद्धभोक्ता च ॥ इत्याभ्युदयिकः श्राद्धं समाप्तं समाप्तश्चयं ग्रंथः ॥

Reference — See No. 212 / 1884–87

दशकर्मपद्धति or छन्दोगगृह्यपद्धति or कर्मानुष्ठानपद्धति

Daśakarmapaddhati or Chandogagṛhyapaddhati or Karmānuṣṭhānapaddhati

No. 556

264
1887–91

Size — 12 in. by 5¾ in.

Extent — 40 leaves: 11 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; fol. 1b has double borders on all sides; benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon in red ink; topics tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worn-eaten. Another copy of 212 / 1884–87.

Age — Saṁvat 1875.

Author. — Bhavadevabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

चतुर्वदनसद्मस्थचतुर्वेदकुदंविने etc as in No 212/1884-87

Ends — fol. 40a

इति महाव्याहृतिहोमं कृत्वा प्रादेशप्रमाणां घृताक्तां समिधं तूष्णीमग्नौ हुत्वा समित्प्रक्षेपांतं प्रकृतं कर्म समाप्य उदीच्यां शाटयायनहोमादि वामदेव्यगानांतं कर्म निर्वर्त्य यद्यन्येन कृतं तदा तस्मै दक्षिणां दद्यात्। अथ गृहमतिरेत्र कर्त्ता कर्मकारयितृब्राह्मणाय दक्षिणां दद्यात् ॥ इति छंदोगानां विवाहपद्धतिः समाप्ता ॥ संवत् १८७५ मिति भाद्रवाकृष्णपक्षे तिथौ ८ सोमवारलिखावतं गुसाईंजी श्रीरामनारायणजी ॥ लिख्यतं जोसी सूकदेव सवाईजयनप्रमध्ये ॥ श्रीशुभं भवतु कल्याणमस्तुः ॥

Reference — See No. 212/1884-87

दशकर्मपद्धति — Daśakarmapaddhati

No. 557 — 263/1887-91

Size — 10¾ in. by 4½ in.

Extent — 40 leaves; 9 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border: benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon are in red ink; paper old, musty and slightly worm-eaten on the left hand border.

A manual for ten principal *saṁskāras* by Gaṇapati, son of Hariśaṅkara Rāvala and author of *Muhūrtagaṇapati Śāntigaṇapati, Sambandhagaṇapati, Grahaśāntipaddhati*. He composed *Parvanirṇaya* in 1685-86 A. D. (Kane: *Hist. Dh.* referred to below).

Age — Appear to be old.

Author — Gaṇapati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

। श्रीगणेशाय नमः ॥

गणेशं गिरिजां नत्वा गुरुं हरिहरौ तथा ।
करोमि वाल्कोबार्थं पद्धतिं दशकर्मणां ॥ १ ॥

तत्र तावत्प्रथमं सर्वकर्मोपयोगिनी कुशकंडीका प्रोच्यते ॥ स्थंदिले पंचभू-संस्कारान् त्रिस्त्रिः कुर्यात् ॥ etc.

Ends — fol. 40b

शवशूद्रसूतकान्नं न भुंज्यात् मूत्रपुरीषष्ठीवनानि आतपनिवारणार्थं छत्र-दोनां तद्ध्यात् तप्तोदकेन उदकार्थान् कुर्यात् रात्रौ दीपं कृत्वा भुंज्यात् सत्य-भाषणमेव कुर्यात् ॥

इति श्रीमनविद्यासभासादिन सकलपुरुषार्थ रावल हरिशंकरतनूजेनण पतिना कृता प्रयोगरूपा दशः ॥

References — Mss. — A — Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— iii, 53b. Kane : *Hist. Dh.* I, p. 558 and p. 691.

दशकर्मपद्धति — Daśakarmapaddhati

No. 558 — 106 / 1892-95

Size — $6\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{7}{16}$ in.

Extent — 60 leaves; 10 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old; worn out and musty; after fol. 47, the numbering starts with 1, 2, 3, etc., and foll. 9 and 12 are missing from the second lot.

Another copy.

Age — Saṁvat 1831

Author — Gaṇapati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

गणेशं गिरिजां नत्वा etc as in No. 263 / 1887-91

Ends — fol. 14b

तसोदकेन उकार्थं न कुर्यात् । रात्रौ शीतत्वा भुञ्जात् । सत्यभाषणमेव कुर्यात् । इति यज्ञोपवीतवर्विसर्गांतं समाप्तं ॥

तस्यात्मनो गणपति गुरुस्येवनेन कन्यप्रसवमतिभरस्य सुबोधा संस्कार-पद्धतिमहं सरलमातोत्र विस्तारमिति वशल्यतरं मयोक्तं ॥ २ ॥

रसाश्विसप्तभूमिते शके तु मार्गशीर्षके
शनौ द्वितीका तिथौ समाप्तिपद्धति ॥ ३ ॥

मिती वैसाष सुदि ९ संवत् १८३१

Reference — See No. 263 / 1887-91

दशकर्मपद्धति or गर्भाधानादिदश-संस्कारपद्धति

Daśakarmapaddhati or Garbhādhānādidaśa-saṁskārapaddhati

No. 559

210 / 1884-87

Size. — 9 in. by 5¼ in.

Extent — 29 leaves; 7 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on eithes border; marks of punctuation and some topics are in red ink.

A manual of the *saṁskāras* for the Vājasaneyins by Rāmadatta Maithila, son of Gaṇeśvara Thakkura and nephew of Vireśvara. Our author was a minister of Nṛsiṁhava, king of Mithilā. His work was completed by Svāmi Ṭhākura in Saṁ. 1411; cf. भूमिशेवधिगजेन्दुभिर्मिते वत्सरे नृपतिविक्रमाद् गते ।.

Age — Saṁvat 1893

Author — Rāmadatta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दशकर्मपद्धतिर्लिख्यते । तत्रादौ गर्भाधानम् ॥ ऋतुस्नाता चतुर्थदिने वधूः प्रातस्तूष्णीमादित्यमुपतिष्ठेत् ॥ ततस्तद्दिने मातृपूजा-भ्युदयिके कृत्वा etc.

Ends — fol. 28b

ततो गर्भाष्टमेष्टमेष्टमे वाब्दे उपनयनम् ॥ ततो ब्रह्मचर्येण वेदाध्ययनांते केशांतकर्म विवाहश्च ॥

इति रामदत्तीया दशकर्मपद्धतिः समाप्तम् ॥

भूमिशेवधिगजेन्दुभिर्मिते
वत्सरे नृपतिविक्रमादृते ।
अह्नि शुष्यशुचिपक्षगेन्तिमे
स्वामिठाकुर इमामयपुरत्

संवत् १८९३ शाके १७५८ ॥ भाद्रशुक्लषष्ठी ६ भृगुवासरे तदिने समाप्तोयम्

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– ii, 53a; iii, 53b. Kane: *Hist. Dh.* I, p. 55[illegible].

B – Descriptive Catalogues :–
Calcutta Sanskrit College Cat. II, No. 306.

दशकर्मपद्धति — Daśakarmapaddhati

No. 560 — 208 / 1886-92

Size — 8½ in. by 4½ in.

Extent — 62 leaves; 8 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old, musty and slightly worm-eaten; fol. 44 repeated.

The work is the same as described under No. 210/1884-87. The latter, however, seems to be a part of one Ms. which is complete. That Ms. starts on fol. 26 of our present codex.

Age — Appears to be old

Author — Rāmadatta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमता रामदत्तेन मंत्रिणा तस्य सूनुना ।
पद्धतिः क्रियते रम्या वाजसनेयिना ॥ १

...2

तत्रादौ विवाहः ततः कन्याहस्तेन षोडशहस्तमंडपं तत्र दक्षिणां दिशमाश्रित्य मंडपसंलग्नमुत्तराभिमुखं ... वेदिकां च कारयेत् etc.

Ends. — fol. 61*b*

ततो गुरवे दृष्टं [illegible] द्रव्यं वा दक्षिणां दद्यात् ब्रह्मचर्य्यं यावत् निरामिषाशी त्रिसंध्योपासनबलिवैश्वदेवादिकमाचरेत् इति दशकर्म संपूर्ण

Reference — See No. 210/1884-87.

दशकर्मपद्धति or
दशसंस्कारपद्धति

Daśakarmapaddhati or
Daśasaṁskārapaddhati

No. 561

213
1886-92

Size — 9⅝ in. by 4⅛ in.

Extent — 70 leaves; 7 liner to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, etc. are irregularly tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worn out.

Another copy of Rāmadatta's work differently arranged. On fol. 17*a* we read.

संधिविग्रहमंत्रीद्रदेवादित्यतनूद्भवः ।
भूमिपालशिरोरत्नं रंजितांघ्रिसरोरुहः ॥
संधिविग्रहकः श्रीमान् वा ईश्वरसहोदरः ।
महामहत्तमः श्रीमान् विराजति गणेश्वरः ॥
श्रीमता रामदत्तेन मंत्रिणा तस्य सूनुना ।
पद्धतिः क्रियते धर्म्या वाजसनेयिनां ॥

Age — Appears to be old.

Autor — Rāmadatta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ [illegible] ॥ तत्र प्रथमं तन्निबंधकृत्वो मातृपूजाविधिः प्रातःकाले स्नातः कृतनित्यक्रियः कुंभे पट्टके वा स्थापितरक्षिकायां वा गणपतिसहित षोडशमातृः पूजयेत् ॥ etc.

Ends — fol. 70[illegible]

ॐ वक्ष्यंतीति वेदोक्तमंत्रेण वामकर्णमभिमंत्रयेत् ततो मध्यं [illegible] द्वारा वेधयेत् तस्मिन्समये मधुरादिदानम् ब्राह्मणभोजनं च ॥ इति कर्णवेधः ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभोदयास्तु ॥

Reference — See No. 210/1884-87.

दशकर्मपद्धति — Daśakarmapaddhati

No. 562 — 107 / 1892-95

Size — 12 in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 30 leaves; 8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of one line and two lines in red ink on either border; first verse, marks of punctuation, topics, etc. tinged with red pigment upto fol. 15, but are in red ink from fol. 17*b* to the end; paper old and musty; it ends abruptly.

Another incomplete copy.

Age — Appears to be old.

Author — Rāmadatta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ सरस्वत्यै नमः ॥

धीमता रामदत्तेन मंत्रिणा तस्य सूनुना etc as in No 208/1886-92

Ends — fol. 30*b*

तत्ते अस्तु इति बालस्य विशेषः ॥ ततो भोज्यत्रयमुत्सृजेत् ॥ ॐ अर्घं वाचमित्यादिना शांतिं कृत्वा कुमारमभिषिच्याशीर्वादं दत्वा ॥ ब्राह्मणान् भोजयेत् ॥ अच्छिद्रावधारणं च कुर्यात् ॥ इत्यन्नप्राशनं ॥ ॥ अथ चूडाकरणं ॥ ॥

Reference — See No 210/1884-87

दशकर्मपद्धति — Daśakarmapaddhati

No. 563 — 364 / 1891-95

Size — $8\frac{3}{4}$ in. by $3\frac{3}{4}$ in.

Extent — 23 leaves; 9 lines to a prge; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation and last colophon are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and worm-eaten; corners of fol. 1 and 2 are torn; ink is diffused.

The codex is a commentary on some *sūtras* dealing with the ten principal *saṁskāras* ending with *upanayana*. The colophon containing the name of the work is worm-eaten. It may be read as गृह्यपद्धति. Aufrecht notices only this Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 53*b*.

Age — Saṁvat 1523.

Autor — Pṛthvidhara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः ॥ पृथ्वीधरकृतः ॥

ब्रह्मादयो विघ्नविनाशनस्य यत्नेन पादांबुजमर्चयंति ।
ननामि जक्ते सितकामिमीशं विनायकं नाम विभूषितांगं ॥ १ ।

प्रणम्य देवेशमनादिमद्य यंशवंकरं शकरमिंदुशेषरं ।
पृथ्वीधरो वक्ष्यति पूर्वसूरभि दंशक्रियापद्धतिपूर्वमुक्तकं ॥

इदानीं त्रिःकांडमध्ये यानि कर्माणि तानि व्याख्यानस्वरूपेण अभिधास्यंते ॥ etc.

Ends — fol. 26*b*

दृढव्रतो वधत्रः स्यात् । यद्व्रतमंगीकृतं मयापि तत्कर्त्तव्यमिति । तत्र दृढव्रतः स्यात् ॥ न चंचलः । सर्वत आत्मानं गोपायेत । सर्वेषां मित्रमित्र । संव्यवहारान् । मेत्रोपि ब्राह्मण उच्यते ॥ ... इति उ(प)नयन विधिः । इति श्रीपृथ्वीधरविरचितायां ... समाप्तः ॥ स्वस्ति संवत् १५२३ वर्षे शाके १३८९ प्रवर्तमाने वैशाखवदि ५ पंचम्यां शुक्रवारेऽधे श्रीहश्रीपत्तनवास्तव्य-दीशावालज्ञातीय-राडकमहाकेन पुस्तिका लिषितं ॥ आत्ममेव पठनार्थं परोपकारार्थं स्वयं लिखितं ॥ यादृशं पुस्तके etc.

दशकर्मपद्धति Daśakarmapaddhati

No. 564 263/1891-95

Size — 8⅝ in. by 4⅜ in.

Extent — 23 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrases, marks of punctuation, topics and colophon at the end tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

A treatise on ten *saṁskāras*.

Age — Saṁvat 1825.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दशकर्म लिख्यते प्रथमं गर्भाधान ॥ स्त्रियां पुष्पवत्यां च चतुर्थेहनि स्नातायां मातृपूजापूर्वकमाभ्युदयकश्राद्धं कृत्वा । कुशकंडिकां कृत्वा ॥ प्रथमं पंचभूमिसंस्कारान् कृत्वा ॥ etc.

Ends — fol. 23a

विवाहकर्म । १ ॥ गर्भधान । २ ॥ पुंसवन । ३ ॥ सीमंतकर्म । ४ ॥ जातकर्म । ५ ॥ नामकर्म । ६ ॥ अन्नप्राशन । ७ ॥ चूडाकर्म । ८ ॥ व्रतबंध ९ ॥ केशांतकर्म १० ॥ संवत् १८२५ पोषशुक्ल ५ गुरुदिनेऽलिखत् लक्ष्मीराममाह्मणः ॥ आत्मा पठनार्थं जयते गुरुमध्ये ॥ शुभं भवतु

———

दशकर्मपद्धति Daśakarmapaddhati

No. 565 209/1886-92

Size — 9¼ in. by 4⅛ in.

Extens — 22 leaves; 8 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border, benedictory phrase, topics, marks of punctuation and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

A manual for ten principal *saṁskāras* in Gujarati.

Age — Saṁvat 1774

Author — Anonymous.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः वेदीमध्ये अग्निस्थापनं। वैरूपाक्षांत कुशंडीकरणं॥ व्याहृतिभिश्च सहणा होमः॥ ॐ भूः स्वाहा॥ ॐ भुवः स्वाहा। ॐ स्वः स्वाहा। etc.

Ends — fol 22[a]

अस्य समावर्त्तनकर्मणो. सर्वं परिपूर्णतामस्तु॥ गृहे वृद्धि. आशिर्वादः॥ ॐ स्वस्ति। इति समावर्त्तनकर्म समाप्तं॥ इति सौर्यत्यादि समावर्त्तनकर्म समाप्तं॥ संवत् १७७४ वर्षे १८१ (?) वर्षे आश्विनवदि बुधे लि॥ श्री etc.

दशगात्रविधि — Daśagātravidhi

No. 566 — 210 / 1886-92

Size — 12⅛ in. by 5⅞ in.

Extent — 7 leaves; 12 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country Paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of two lines in red ink on either borders; paper old and musty; fol. 1 missing.

A short treatise prescribing the religious rites of ten *piṇḍa-dānas* to be performed for ten days after a man's death. Each *piṇḍa-dāna* is *gātrapūraka*, i. e. filler of the limbs. So, the work is named as *Daśagātravidhi*. Mentions *Bhāskaravyavahāra* (on *tailavidhi*) written in *Ṭhuṭhirājapaddhati* (=Thuṭhu's or Dhuṇḍhu's *Paddhati*?)

Age — Appears to be very old.

Autor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2[a]

ॐ उच्यते

तिलमन्नं च पानीयं धूपं दीपं यवास्तथा ।
[illegible] पिंड उच्यते ॥
[illegible] तिलं तोयं धूपं दीपं यवास्तथा ।
[illegible] पिंडदानं मनीषिभिः ॥ etc.

Ends — fol. 8*b*

[illegible] त्रिवाहादौ तथा शौचे तैलं घृतसमन्वितं ।
अन्यद्रव्ययुतं चापि च दुष्येद् ग्रहणं विना ॥ १
[illegible] पुष्पं गुरौ दूर्वा भौमवारे च मृत्तिकां ।
भृगौ च गोमयं [illegible] तैलदोषो न विद्यते ॥ २ ॥
इति दशगात्रविधिः ॥

दशधेनुदानविधि — Daśadhenudānavidhi

No. 567 — $\frac{212}{1886-92}$

Size — 9 in. by $3\frac{5}{8}$ in.

Extent — 36 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting good; four lines in black ink on either border; marks of punuctuation, topics and names of speakers tinged with red pigment; paper very old, much worn out, extrenely musty and worm-eaten. It is in complete.

An abridgment of Hemādri's *Dānakhaṇḍa* of *Caturvarga-cintāmaṇi*, dealing with different *dānas* of *daśadhenu*, *vidyā* etc.

Age — Appears to be very old.

Author — Hemādri.

Begins — fol. 1*b*

सर्वेष्वारंभकालेषु त्रयस्त्रिभुवनेश्वराः ।
देवा दिशंतु वः सिद्धिं [illegible] ॥
[illegible] मासस्य मनोः [illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ॥ etc.

Ends. — fol. 36*b*

द्वारेषु कार्याणि च तोरणानि चत्वार्यपि क्षीरवनस्पतीनां
द्वारेषु कुंभद्वयमंत्रकार्यं सुवर्णपुष्पां वरमंत्रयुक्तां ॥
शाकंदुकीचंदन ... दारुश्रीवर्णिबिल्वप्रियकीजनोस्याः ।
स्तंभद्वयं हस्तयुतं च खातं कृत्वा दृढं पंच ...

References — Mss – A Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 247*a*; ii, 53*a*; iii, 53*b*.
Kane : *Hist.* of *Dh.* I, p. 559.

दशधेनुदानविधि — Daśadhenudānavidhi

No. 568 — 211 / 1886-92

Size — 12¾ in. by 6 in.

Extent — 16 leaves; 18 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; topics, benedictory phrase and names of authorities quoted are tinged with red pigment irregularly; marks of punctuation in red ink at irregular intervals; paper old, musty and slightly worm-eaten.

A work simmilar to 212 / 1886-92 and taken from Hemādri's Dānakhaṇḍa.

Age — Appears to be old.

Author — Hemādri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दशधेनो विधिः ॥ गुडधेन्वादय एव प्रथमतो निरुप्यंते ॥ तदुक्तं मत्स्यपुराणे ॥

तासु पार्थविनाशिन्यः पठ्यंते दशधेनवः
तासां स्वरूपं वक्ष्यामि रामानि च धराधिप ॥

प्रथमा गुडधेनुस्या १ घृतधेनुस्तथापरा २
तिलधेनुस्तृतीयस्तु ३ चतुर्थी जलशैलिका ॥ etc.

Ends — fol. 16*b*

सप्तजन्मकृताम्यापाम्मुच्यते दशसंयुता ।
यान्यात्प्रार्थयंते कामांस्तान्प्राप्नोति मानवः ॥
अंते स्वर्गापवर्गौ च फलमाप्नोत्यसंशयं ॥
इति महाकपिलादानविधिः दशमाप्तः ॥

Reference — See No. 212 / 1886–92

दशश्लोकवृत्ति — Daśaślokavṛtti

No. 569 — 82 / A/1882–83

Size — 10¾ in. by 4¾ in.

Extent — 19 lives; 13 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophon at the end tinged with red pigment; paper old, worn out, repaired borders, musty and worm-eaten.

A commentary on *Vijñāneśvara's Daśaśloki* or *Āśauca-daśaka* composed in Śaka 1500 by Raghunāthabhaṭṭa (pupil of his uncle Nārāyaṇa, and younger brother of Viśvanātha), son of Mādhava, son of Rāmeśvara.

Age — Saṁvat 1746.

Author — Raghunāthabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामेश्वसूरिसूनुविषणावबृंदचूडामणि-
श्रीमन्माधवनंदनो बुधवरश्रीविश्वनाथा ऽनुजः ।
श्रीनारायणसंज्ञतातसहजप्राप्तप्रबोधो दश-
श्लोकानां रघुनाथ ईश्वरपुरे व्याख्यां करोत्वादृतः ॥ १ ॥

तत्राशौच पदार्थास्तावद्विरूप्यते । तत्र केचित्तावदाहुः । आचार्यैः पाप-क्षयोहि शुद्धत्वं धर्मयोग्यत्वमेव चेति द्वेधा शुद्धिर्निरूपिता । etc.

...3

Ends. — fol. 19a

यत्तु विज्ञानेश्वरेण प्रतिलोमानां स्वाशौचमाह एवेत्युक्तं तद्वचनविरोधादुपेक्षणीयं । प्रतिलोमां धर्महीनां इत्येतत्तु पाठवशाद्यभिप्रायमिति सर्वं समंजसं ॥ १० ॥

पितृव्यनारायणबोधितेन प्रेम्णा मया ऽयं विहितो ऽवलोक्य
स्मृतिर्निबंधांश्च बहूननेन रघू(?)द्वहस्तुष्यतु धूर्जटिश्च ॥ १ ॥

रवरवेषु भूमिप्रमिते १५०० षु याति शके ऽजगुयां नृपविक्रमस्य
व्ययाब्दभानुमता विधाय समाप्तिमेषा दशवृत्तटीका ॥ २ ॥

श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणज्ञविद्वद्वृंदमूर्द्धन्योपाध्यायभट्टमाधवात्मजोपाध्यायभट्टरघुनाथोक्ता दशश्लोकवृत्तिः । संपूर्णा ॥ ॥ संवत् १७४६ वर्षे । शाके १६११ प्रवर्तमाने । पौषशुदि ५ पंचमी शुक्रे । ज्योतिर्वित् उद्धवात्मजेन शिवदत्तात्मजेन लिखितेऽयं दशश्लोकवृत्तिः ॥ सांबशिवस्तुष्यतु ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :–
i, 248a; iii, 53b. Kane : *Hist. Dh.* I, p. 516.

B – Descriptive Catalogues ;
Calcutta Sanskrit College Cat. II, 308.

दशश्लोकी with विवरण

Dasaślokī with Commentary

No. 570

99
1882–83

Size — 9⅛ in. by 5⅜ in.

Extent — 5 leaves; 14 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; text in the centre with commentary above and below it; paper old, worn out and musty.

It contains Vijñāneśvara's *Daśaślokī* or *Āśaucadaśaka*, a treatise on purification in ten verses, with Bhaṭṭoji Dīkṣita's commentary.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Vijñāneśvara. (Comm.) Bhaṭṭojidīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins (Text) — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मातुर्गर्भविपत्स्वघं त्रिदिवसं मासत्रयेऽतो यथा
मासाहं त्रिषु सूतकायधिरतः स्नानं पितुः सर्वदा
ज्ञानीनां पतनादि जातमरणो पित्रोर्दशाहं सदा
नाम्नः प्राक्तदयैति सूतकवशाद्भ्रातुर्दहपरम् ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

अथ दशश्लोकी विवर्णम् मातुरिति मासत्रयमध्ये गर्भस्राव मातुर्त्रिदिन माशौचम् अतो ऽ नंतरं त्रिषु माससमसंख्यदिनं etc.

Ends (Text) — fol. 5b

क्षत्रे द्वादशविंशतिर्विशि निशा विंशश्च शूद्रे क्रमा-
द्विप्राद्विप्रचतुर्गुणा वयसि सच्छूद्रे तु पंचाक्षुरे
प्रत्ता स्त्रीसुतशिष्यदासभृका भर्त्रादिषट्कांघ्रये
हीने स्वं लघु वा तदीयमधिके शुद्रैः समाः संकराः १०

इति दशश्लोकी समाप्ता

Ends (Comm.) — fol. 5b

एतच्च तुल्यवयसि सर्वेषामिति व्याघ्रपादवचनेन निर्वीतरैव विवृत अक्षुरे न्यूनत्रिवर्षोपलक्षणमेतत् शूद्रे त्रिवर्षन्यूने तु कृतशुद्धिस्तु पंचभिरित्यंगिरःस्मरणात् १०

इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमणिलक्ष्मीधरभटसूनुभट्टोविदीक्षितेन कृतं दशश्लोकी-विवरणं समाप्तम्

वा. भाइशंकरस्येदं पुस्तकम्

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 248a.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 516 and 559.
B – Descriptive Catalogues :– Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 378, No. 813.

दशाङ्गललितव्रत — Daśāṅgalalitāvrata

No. 571 — 300 / A/1881-82

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 4 leaves; 9 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty.

A *vrata* in honour of Lalitā for obtaining a son, alleged to have been taken from *Bhaviṣyottarapurāṇa*. Cf. also *Daśāṅgalalitāvratakathā* from *Skandapurāṇa* in B. B. R. A. S. Cat. No. 777.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ ललि(ता)व्रतं ।
आगच्छ ललिते देवी सर्वसंपत्प्रदायिनी ।
यावद्व्रतं समाप्येत तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥

आवाहनं ॥

सिंहांकितं स्वर्णपीठं नानारत्नसमन्वितं ।
अनेकरत्नसंयुक्तमासनं प्रतिगृह्यतां ॥ etc.

Ends — fol. 4a

रोहिणीं पीतवस्त्रां तु वस्त्रं चंद्रस्य पांडुरं ।
पूजयेद्भक्तियुक्तेन चेतसा पांडुनंदन ॥
दशरथस्य या देवि तुष्टाभूत्पुत्रदायिनी ।
नोभिलषिततद्वत् ललिता पुत्रदा भवेत् ।
इति श्रीभवि(ष्यो)त्तरपुराणे दशांगललिताव्रतं संपूर्णं ॥

दशाहादिकर्मविधि — Daśāhādikarmavidhi

No. 572 — 218 / 1884-87

Size — 10¼ in. by 5⅝ in.

Extent — 12 leaves; 13 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

A small treatise dealing with ceremoines to be performed on the 10th, 11th and 12th days after death, ascribed to Dālbhya.

Age — Saṁvat 1873.

Autor — Dālbhya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः। दाल्भ्योक्तविधिः। यवपिष्टादि हाराणां गृहीत्वा महानद्यादि तीर्थे गत्वा। स्नानं विष्णुपूजनं वायव्यां दिशिमारभ्य आग्नेयां दश गर्तान् समापयेत्। प्रथमं गर्तं कृत्वा etc.

Ends — fol. 12[b]

ये देवा समुद्रश्च अग्निर्ज्योतिस्तथैव च
मजाग्रत हिरण्यगर्भः वाः कलिनी

विश्वतश्चक्षुरुतश्चैव जलधारा पृथक् पृथक्। ७ इति दाल्भ्योक्तः समाप्तः। संवत् १८७३ ज्येष्ट वद १४ भृगौ वह्वेकाशिमाभात्मज हरिदेनायं विधि ऽ-कौतुकवशात् लेखः कृतः। श्रीसांबशिवो जयतितरां तराम। शुभं भवतु। श्रीरस्तु। मांगल्यमस्तु। श्री।

दानकमलाकर — Dānakamalākara

No. 573 — 121 / 1895-1902

Size — 11⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 202 leaves; 8 lines to a pege; 54 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in red ink on either border upon fol. 47[b]; benedictory phrase, names of authorities quoted and topics are irregularly tinged with red pigment; no marks of punctuation except on fol. 1; first 56 folios on a whitish paper; the rest on bluish paper; paper musty and worm-eaten; fol. 118 missing.

"This forms part of *Dharmatattvakamalākara* or simply *Tattvakamalākara*, relating to religious gifts or offerings." (Haraprasāda Shāstrī referred to below).

Age — Śaka 1750.

Autor — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणाय नमः ॥ श्रीदुर्गायै नमः ॥

श्रीनारायणात्मज-श्रीमद्रामकृष्णस्य सूनुना कमलाकरसंज्ञेन दानकमलाकरो निरूप्यते ॥ १ ॥

शतपथे। दद्द इति दाम्य दद्दत दयतेति तदेतत् त्रयं शिक्षेदमं दानं दया-मिति ॥ तैत्तिरीयश्रुतौ दानेन द्विषंतो मित्रा भवंति दाने सर्वं प्रतिष्ठितं etc.

Ends — fol. 203a

कुंभप्रवेशे दानं तु गवामर्थे तृणस्य तु।
मीनप्रवेशे स्नानीय मातापाधामपि चोत्तमं ॥

तत्रैव लवणाज्यगुडोपेत्त कर्पूरं सूर्यवासरे।
सद्विप्रेण्यं नमो दत्वा न रोगैरभिभूयते ॥

सर्वेषामपि मनुष्याणां विष्णुदेवता-मनुष्यौ विष्णुर्देवतमंत्राश्च परिभाषायों [illegible] इत्यलं बहुना ॥

श्रीमन्नारायणाख्यात्समजनि विबुधो रामकृष्णाभिधान-
तत्सूनुः सर्वविद्यांबुद्धिविजलबुलकिरातः कुंभारतन्मा ॥
दृष्ट्वा नानानिबंधाकमलपदपरस्वाकारोरीवचच्च
श्रीमिश्राः पादभृंगोरत्युपतिपदयोः स्वश्रमं प्रार्थयेच्च ॥ १

इति श्रीमज्जगद्गुरुनारायणभट्टसूनुरामकृष्णभट्टात्मजमहामहोपाध्यायश्रीकमलाकरभट्टकृतौ धर्मतत्त्वकमलाकरे दानकमलाकरः समाप्तः ॥ शुभं भवतु ॥ शके १७५० सर्वधारीनाम संवत्सरे पौषशुक्ल १५ तद्दिनेदं पुस्तकस्य लेखनः समाप्तः ॥

यादृशं पुस्तकं etc. मोरेश्वरसदाशिवभट्टपाठकस्येदं पुस्तकं

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 248b; iii, 54a.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 432-37.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 140b. Calcutta Sanskrit College Cat. II, No. 504 (inc.). Haraprasāda Shāstrī's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2181.

दानकमलाकर **Dānakamalākara**

No. 574

299
Vis. ii

Size — 9½ in. by 4¾ in.

Extent — 162 leaves; 9 lines to a page: 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; topics and colophons tinged with red pigment; paper old, worn out, musty, soaked in oil eaten by worms on borders; a fragment; foll. 1–3, 38–51, 82–83, 106–107 and 137–142 missing.

Another copy.

Age. — Appears to be old

Autor — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 4*a*

भक्तियुक्तेन तद्दानं विमलं विदुः ।

भगवद्गीतासु । दातव्यमिति यद्दानं दीयते नुपकारिणे ।
देशे काले च पात्रे च तद्दानं सात्त्विकं स्मृतं ॥
यत्तु प्रत्युपकारार्थं फलमुद्दिश्य वा पुनः
दीयते च परिक्लिष्टं तद्दानं राजसं स्मृतं ॥ etc.

Ends. — fol. 209*b*

कृष्णा स्वर्गं प्र ... ज्ञेया गौरी च कुलवर्धिनी ।
रक्ता रूपप्रदा ज्ञेया पीता दारिद्र्यनाशिनी ॥
पुत्रप्रदा कृ ... रानीलधर्मविवर्धिनी ।
कपिला सर्वपापघ्नी नानावर्णा च मोक्षदा ॥
[illegible] ॥

Reference — See No. 121/1895–1902

दानकमलाकर

Dānakamalākara

No. 575

103
Viśrāma (i)

Size — 11¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 273 leaves; 10 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either borders; paper old: slightly worn out and musty; fol. 1 missing.

Another copy bearing Saṁ. 1709 which evidently must be the date of the Ms. from which our copy is made.

Age — Appears to be old.

Author — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2a

एव तथा ॥ हिरण्यदा अमृतत्वं भजंते इति ॥ यज्ञे दानेन तपसानीशकेनेति श्रुतेर्दानस्य यं मोक्षार्थं त्वं च स्पष्टमेव ॥ etc.

Ends — fol. 273a

कुभवेशे दानं तु etc. upto स्वाश्रमं पापयश्च as in No. 121/1895-1902

इति श्रीमज्जगद्गुरु etc द्विनीयः परिच्छेदः समाप्तः संवत् १७०९ ॥ वर्षे कार्त्तिकवदि तेरशि ॥ १३ ॥ पुस्तकहराप्यशकाश्रीरामचंद्रशहइभ्रिविसनथः ॥

Reference — See No. 121/1895-1902

दानखण्ड

Dānakhaṇḍa

No. 576

365 / 1891-95

Size — 12⅜ in. by 5½ in.

Extent — 69 leaves; 14 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three or four lines in black or red ink on either border upto fol. 67; topics, names of authorities quoted, etc. tinged with red pigment irregularly; paper old, worn out and musty: foll. 11-15 missing.

A compilation from many works like Hemādri's *Dānakhaṇḍa* (Caturvargacintāmaṇi), etc., accompained by Hindi explanations by Sītārāma Miśra (in the first verse) or by his son Pauhukararāma (in the last colophon) a *purohita* in Saṁ. 1755 under the rule of King Viṣṇusiṁha; most probably the father of Savāi Jayasiṁha of Amber. the name of the town is illegible.

Age — Saṁvat 1755.

Author. — Sītārāmamiśra or his son Pauhukaramiśra.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

सिद्धिश्रीगणपतेय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीकेशवैकभक्तस्य सीतारामपुरोद्भवः ।
कृते हेमाद्रिखंडस्य दानखंडस्य संग्रहः ॥ १ ॥

आदौ दानप्रशंसा ॥ महाभारते ॥

यद्दासि विशिष्टेभ्यो यच्चाश्नासि दिने दिने
तत्ते वित्तमहं मन्ये शेषं कस्यापि रक्षसि ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 74*a*

धनधान्यपुत्रपौत्रस्त्रीयुक्तस्वर्गे वसति । सदा सुषी भगति पावै पच्छै वैकुंठपुरे याति । परमपदवी प्राप्तिः सुणै पठैसु ॥

इति महाभारते धर्मशास्त्रे सतसाहस्रसंहितायां श्रीदानखंड प्राकृत समाप्तः ॥ संपूर्णः ॥ संवत् १७५५ वर्षे १६२० प्रवर्त्तमाने फागुणवदी ३ भौमे लिखितं मिश्र सीताराम तत्पुत्र पौहकररामेण ... विष्णुसिंहराज्ये यादृशं पुस्तक etc.

दानदीपवाक्यसमुच्चय — Dānadīpavākyasamuccaya

No. 577 — 85 / A/1882-83

Size — 9½ in. by 4¼ in.

Extent — 18 leaves; 11 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with [illegible] different handwritings; legible; two lines in black ink on either border; marks of punctuation, topics and colophon at the end are tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty and soiled; fol. 1 missing.

It seens to be a part of *Dānavākpasamuccaya* noticed under No. 332 / 1880–81.

Age — Saṁvat 1590

Author — Yogīśvara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

गार्हपत्यमुत्तरेणोदपात्रं निधायाऽऽभते ॐ भूतस्त्वा भूत करिष्यामि। ब्रह्मन्नप प्रणेष्यामि। यजमान वाचं यच्छ। ब्रह्म ॐ भूर्भुवस्वर्बृहस्पतिप्रसूतः। ॐ प्रणय। अनुज्ञात उत्तरेणाहवनीयं etc.

Ends — fol. 19*b*

यथाशक्ति भूमिं वा दक्षिणां तुला०। एवमेव होमादिषु कर्तव्यं। इति तुलापुरुषदानवाक्यं॥ अयुतहोमलक्षहोमादि वाक्यमपि॥

इति श्रीयोगेश्वरोक्तो दानदीपवाक्यसमुच्चय समाप्तः॥ शिवमस्तु॥ छ॥ संवत् १५९० वर्षे माघवदि २ दिने अदेहकनीजादुवे लखमालिखितं॥ नारायणप्रीत्यर्थलिखितं॥ शिवमस्तु॥ श्री छै शुकल। ० श्रीरंगमांणजीनी पोथी पत्र १९ दानवाक्य

Reference — See No. 332/1880-81

दानपञ्जिका

Dānapañjikā

No. 578

86
A/1882-83

Size — 9⅞ in. by 4⅜ in.

Extent — 51 leaves: 9 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment; paper old, worn out and slightly worm-eaten.

The work is a summary of *Dānasāgara* of Ballālasena (?)

Age — Appears to be old.

Author — Ratnākara Ṭhakkura.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः॥

ॐ मदीयस्मरणादेव समीहितमवाप्यते।
सद्भिर्निर्विघ्नमधुना तन्नमामि परं महः॥

श्रीरत्नाकरधीरेण विस्तराद्दानसागरात्
सर्वसारं समुद्धृत्य किंचिदाकृष्य लिख्यते॥

अत्र दानप्रशंसा ॥

यानि संत्युत्तमानीह वेदोक्तानि प्रशंसति ।
तेषां श्रेष्टतमं दानमिति मे नास्ति संशयः ॥ etc.

Ends — fol. 51*b*

ततः स्वस्तीति प्रतिवचनं ॥ ततः कुशत्रयदक्षिणा द्रव्यमादाय ॥ ॐ अपकृतै तत्सकलात्मीयाश्रमीयसर्वस्वदानप्रतिष्टार्थममुं [illegible] ममुकगोत्रायामुकशर्मणे ब्राह्मणाय दक्षिणां तुभ्यमहं संप्रददे इति दक्षिणां दद्यात् ॥ ॐ स्वस्तीति प्रतिवचनं ॥ सर्वस्वदाने अन्यतो द्रव्यमानीय दक्षिणां दद्यात् ॥ इति श्रीरत्नाकरठक्कुरविरचिता [illegible] पूर्णतामगात् ॥

References — Mss.— A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 249[a]. Kane : *Hist. Dh.* I, p. 560.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices VI, No. 2002.

दानपञ्जिका — Dānapañjikā

No. 579 — 112 / 1884-86

Size — 11 in. by 4½ in.

Extent — 33 leaves; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictions and the last colophon tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; ink faint on account of dampness; foll. 2-4 missing.

Another copy of 86 / A 1882-83.

Age — Saṁvat 1861.

Author — Ratnākara Ṭhakkura.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ यदीयस्मरणादेव etc. as in No. 86 / A1882-83.

Ends — fol. 36*a*

ततः स्वस्तीति प्रतिवचनं etc. upto दानपंजी पूर्णतासंपूर्णम् as in No 86/A1882-83

श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ॥ संवत् 1861 शाके १७२६ फल्गुन शुदि ६

Reference — See No. 86 / A1882-83

दानपञ्जिका

Dānapañjikā

No. 580

109
1892-95

Size — 11⅞ in. by 5⅜ in.

Extent — 18 leaves; 17 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and the colophon tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

A compilation on religious gifts by Mahāmahopādhyāya Sūryakara Śarmā under the patronage of Nararāja (or Navarāja), son of Deva Siṁha of Drona dynasty.

Age — Saṁvat 1872.

Author — Sūryakara Śarmā.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नीवीबंधविधूननोद्यतकरो राधारतेरिच्छया
कृष्णस्तत्क्षणमागतामभिमुखीं दृष्ट्वा यशोदां नुदन् ।
हे मातर्निजुगोप गोपवनिता मत्कुंदुकं वामसी-
त्येवं व्याजमुदीरयं हरतु वः पापानि धूर्तक्रियः ॥ १ ।

द्रोणवंशसमुत्पन्नो देवसिंहतनूद्भवः ।
धर्मकर्मरतः श्रीमान् नरराजो विराजते ॥ २ ॥

श्रीमता नरराजेन सर्वपापप्रणाशिनी ।
क्रियते दानपञ्जीयं कलौ गंगेव निर्मला ॥
नानापुराणमालोक्य सारमुद्धृत्य यत्नतः ।
कृतासौ द्विजमुख्येन श्रीसूर्यकरशर्मणा ॥ etc.

Ends — fol. 18*a*

ॐ स्वस्तीति ब्राह्मणप्रतिवचनं ॥ सर्वस्वदाने दक्षिणाऽन्यद्रव्येण कर्तव्या

बलिदानैर्जितो येन येन कर्णोप्यधः कृतः ।
तेन श्रीनरराजेन येन पंजी प्रचारिता ॥

महानपंजी नरराजदेवेनालोकिता वाक्यपरंपराभिः ।
सा शुद्धवाणी हृदि कामिनीव स किंवराणामुदमातनोतु ॥

इति समस्तप्रक्रियाविराजमानमहाराजश्रीमत्कीर्तिसिंहदेवानामाज्ञया दानवाक्यस्य पुस्तकं समाप्तमिति ॥ शुभमस्तु लेखकपाठकयोः ॥ मिति मधुमासीयासितपक्षे ११ तीथौ रविवासरे समाप्तोयं ग्रंथः ॥ लिप्यकृतं स्वामीनाथुरामनामाभिधेयं ॥ स्वात्मपठनार्थं ॥ संवत् १८७२

चतुः स्वस्तिपयः पंचषट् वित्णुद्वादशदेवता
द्वौशांतिपठेन्नित्यं महापातकनासनं ॥ १ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :- i, 249[a]; ii, 54[a]. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 560.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices, V, No. 1840 (the author is named as Navarāja). Haraprasāda Shāstrī's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2400 (author's name Navarāja). Peterson's 5th Report, pp. 177-78, where an extract from our Ms. is given.

दानपञ्जिका — Dānapañjikā

No. 581 — 214 / 1886-92

Size. — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 20 leaves; 9 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; benedictory phrase, marks of punctuation and alternate letters of the names of authorities quoted are in red ink; paper old, musty and slightly worm-eaten.

An incomplete copy of 109 / 1892-95.

Age — Appear to be old

Author — Sūryakara Śarmā.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

नीवीबंधविधूननोद्यतकरो etc. as in No. 109 / 1892-95.

Ends — fol. 20[b]

पार्श्वे क्षौमपुच्छां वस्त्रसूत्रचयाछादितां कुशविष्टरोपधिष्ठितां सुवर्णशृंगीं रौप्यखुरीं ताम्रपृष्ठां कांस्यपयोदोहां सुवर्णगर्भां सवत्सां कपिलामेनुं विष्णुदैवताम् ends abruptly.

दानपञ्जिका

Dānapañjikā

No. 582

217
1886-92

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 57 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; two rows each of one line and two lines in red ink on either border; marks of punctuation and the last colophon in red ink; alternate letters of the names of authorities quoted and topics are in red inks; paper slightly worm-eaten; first 4 folios missing.

Another copy of Dānapañjikā. It is a mistake to name it as *Dānavākya*.

Age — Saṁvat 1880.

Author — Sūryakara Śarma.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 5[a]

करपृष्टके ॥ द्विराचम्य ततः शुद्धेत्स्मृत्वा विष्णुं सनातनं । पडिति लेपशंकायां अन्यथान्वेकैका पादयोरिति ॥ यद्वा पडिति मूत्रपुरीषे । एकैकेति केवलसूत्रे । करपृष्टे वामे । etc.

Ends — fol. 61[b]

यद्विद्यामैर्जितो येन येन कणोत्पथः कृतः ।
तेन श्रीनरराजेन येन पंजी प्रचारिता ॥
महानपंजी नरराजदेवेनालोकिता वाक्कपर्मराभिः
सा शुद्धवाणी हृदि कामिनीव स किं नराणामुदमातनोतु ॥ १ ॥

इति श्रीसमस्तप्रक्रियाविराजमानमहाराजाधिराजश्रीमत्कीर्तिसिंहदेवानामाज्ञया दानवाक्यस्य पुस्तकं समाप्तं शुभं. सं. १८८० श्रावण शुक्ल ७ बुदवासरे ॥ पढनार्थि अंबकेस्वरजी लिषितं वैष्णव हरिदास ॥ जयपुरमध्ये ॥ शुभ ॥

Reference — See No. 109 / 1892-95

दानपद्धति

No. 583

Dānapaddhati

366 / 1891-95

Size — 8⅝ in. by 4⅜ in.

Extent — 28 leaves; 11 linas to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; two handwritings; legible; two lines in red ink on either border; topics tinged with red pigment; paper old and musty.

This codex contains (1) *Dānasaṅgraha* dealing with the gift of *go, gaja, mahiṣī, vidyā, sarvadāna, bhūmi, dhānya śayyā, meṣa* and *dāsī*, ending on fol. 25b, with the colophon— इति दानसंग्रहः समाप्तः ॥ सोमणोपनामकरघुनाथभट्टस्येदं पुस्तकं ॥ श्रीरस्तु ॥

(2) *Daśadānāni*, beginning on fol. 25b, with — अथ दश दानानि ॥

गोभूतिलहिरण्याज्यं वासो धान्यं गुडस्तथा ।
रौप्यं लवणमित्याहुर्दश दानानि वै बुधाः ॥

and ending with *aśvadāna* on fol. 28a.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दानानि ॥ तत्रादौ प्रथमं गोदानं लिख्यते ॥ प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य पवित्रपाणिः सकलपापक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं अमुकपर्वणि गोदानमहं करिष्य इति संकल्प्य ॥ etc.

Ends — fol. 28a

अश्वं दक्षिणकर्णे दत्त्वा ॥

इमं विप्र नमस्तुभ्यमश्वं ते प्रतिपादितं
प्रतिगृह्णीष्व विप्रेन्द्र मया दत्तं सुशोभनं ॥

इत्युच्चार्य विप्रहस्ते जलं क्षिपेत् ॥ न ममेति त्यजेच्च ॥ ततः सुवर्णदक्षिणां दद्यात् ॥

पश्चादश्वपुरो गच्छेत्वदानं सप्तसप्तति
भास्करं मनसि ध्यात्वा आलोक्यागच्छति स्वयं शांता पृथिवीत्यादि० ॥

प्रेतोद्देशश्चेत् प्रेतस्य हयरोम समसंख्यात्यूहः ॥ ॥ इति अश्वदानं ॥

दानप्रकरण

Dānaprakaraṇa

No. 584

245
A/1881-82

Size — 11¼ in. by 4½ in.

Extent — 22 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, worn out and musty; the text is very corrupt; corrections made with yellow pigment and on the margins.

The work is called *Dānakhaṇḍa(na)* on fol. 21*b* and is unidentified. It deals with different kinds of charities. The last two verses of this Ms. are similar in sense to the concluding verses of *Dānavākyasamuccaya*, No. 332 / 1880-81.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः श्रीकुलदेवतायै नमः श्रीगुरुभ्यो नमः श्रीग्रामदेवतायै हरिः ॐ दानप्रकरणं लिख्यते तत्र पात्रलक्षणं गोलक्षणं च याज्ञवल्क्यः

यथा कथंचिद्दाता गोर्वेतुं वा धेनुमेव वा
अरोगां च परिक्लिष्टां दाता स्वर्गे महीयते etc.

Ends — fol. 21*b*

ततो अष्टब्राह्मणपर्याप्तमन्नरोमत्वग्दांहनिवर्हणार्थं दध्यात् इति हीरण्यकेशीनां घृतोत्सर्गः इति दानलंकन संपूर्णं

गजं चं दंते तुरंगं चं कर्णे धेनुं च पुच्छे अहिवीवाणे
अजा अजो वा स्वनभिमध्ये वृषं खुरे दक्षिणपूर्वभागे
करे कुमारिं कबरीषु दासीमुष्टं च कंठे च खरं च पादे

भूपालाहेग्रे(?) रथनाभिमध्ये शेषाणि दानाद्विजहस्त एव ॥ ॥ श्रीराम ॥ श्रीरामचंद्रप्रसन्न ॥ भाकचंद्रेण इदं पुस्तकं लिखापितं ॥

दानमनोहर **Dānamanohara**

No. 585 216/1881-92

Size — 9½ in. by 4¾ in.

Extent — 67 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; three lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted, marks of punctuation tinged with red pigment; paper old, slightly worn out and musty.

The codex has neither the introductory verses nor colophon; we have only the introductory sentence for an authority to name it *Dānamanohara*, which was composed by Sadāśiva, son of Paramānanda Tripāṭhin (and not Veṇi Bhaṭṭa as given in Mitra's Cat. of Bikāner Mss., p. 373, No. 803). It was composed under the auspices of *Gauḍavaṁśatilaka* Mahārāja Manoharadāsa, son of Mayātra in Saṁ. 1735. See Bikaner Cat., referred to above,

Age — Appears to be old.

Author — Sadāśiva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

सिधि श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दानमनोहरग्रंथप्रसंग लिक्षते ॥ अथ दाने कालविशेषः

इंदुक्षये शतगुणं सहस्रं तु दिनक्षये ।
शतघ्नं तस्य संक्रांतौ शतघ्नं विषुवे ततः ॥
युगादौ तच्छतगुणं अयने तच्छताहतं ।
सोमग्रहे तच्छतघ्नं तच्छतघ्नं रविग्रहे ॥ etc.

Ends — fol. 67*a*

तथा सुवर्नपवित्रेण सुवनही पुनातमां ।
यत्कृतं मे सुकायेन मनसा वचसा तथा ।
दुक्रतं तत्सुवर्ण स्था यातु मुक्तिपरिसुभाः ।
इति व्रतसहस्रफलदानं संपूर्ण

दानमयूख Dānamayūkha

No. 586 64 / A/1879-80

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 159 leaves; 11 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; legible; two lines in red ink on each border; marks of punctuation in red ink; paper old, musty and slightly worn out.

Seventh section of Nīlakaṇṭha's *Bhagavantabhāskara.*

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यो लीलया संततुतेत्र विश्वं तत्पालयत्यान्मति विश्वरूपे
लयं न(य)त्याशु च पूर्णरूपः शिवं तनोत्वाशुरविर्ममासौ ।
श्रुतीः स्मृतीर्वीक्ष्य पुराणजातं तत्तद्विबंधानपि संविबध्य
श्रीशंकरस्यात्मज एष दाने श्रीनीलकंठो विवृणोति कृत्यं ॥ १ ॥

परस्वौ न्यसंतो द्रव्यत्या गोदानं ॥ [illegible]
एव दानपदप्रयोगादिति केचित् ॥ etc.

Ends — fol. 158*b*

रामापत्नि महाभागे पुण्या मूर्तिनिरामये ।
गृहाणे यानि शूर्पाणि मया दत्तानि जानकि ॥
शूर्पस्य नवग्रहदक्षिणां दानमंत्राः मास्ते ।
कपिले सर्वभूतानां पूजनीयासो रोहिण ।
सर्वतिर्थमयी यस्मादतः शांति त्रयम्क क(मे) इति ॥

इति श्रीजयद्रथ - भट्टनारायणशूरिसूनु - पंडितशिरोरत्नमीमांशक शंकर-भट्टात्मजभट्टनीलकंठकृते भास्करे दानमयूखः । षष्ठ शुभमस्तु ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 249*b*; ii, 54*a* and 205*b*; iii, 54*a*.
Kane: *Hist. Dh.* I, pp. 438–40.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Ms. 1449–51, 5487–5495 Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 373, No. 804. Mitra's Notices, II, No. 761. Weber's Cat. of Berlin Mss.,

p. 344, No. 1220. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 132a.

(2) Printed Editions :- Edited by Pandit Ratnagopālabhaṭṭa, Banares, 1909.

दानमयूख

Dānamayūkha

No. 587

119
Viśrāma (I)

Size — 11⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 128 leaves; 8 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; three or four lines in black ink on either border; benedictory phrase tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper very old, worn out and musty; last leaf is repaired; foll. 21 and 22 together; fol. 35 repeated; fol. 72 missing.

Another copy of 64 / A 1879-80.

Age — Saṁvat 17[illegible]9.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीसांबादित्याय नमः ॥

यो लीलया संतनुतेत्र विश्वं etc. as in No 64/A1879-80

Ends — fol. 124[b]

रामपत्नि महाभागे etc. upto दानमयूखः पद्यः as in No. 64/A1879-80

लिखितं पुरीकरपत्तकीरण संवत् १७[illegible] समये [illegible] वो कार्यं ॥ ग्रंथ संमाप्ती ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

Reference — See No. 64 / 1879-80

दानमयूख

Dānamayūkha

No. 588

118
Viśrāma (I)

Size — 1[illegible]⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 217 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; marks of punctuation in red ink upto fol. 134*b*, after which no marks of punctuation; two lines in red ink on either border.

Another copy of 64 / A1879-80.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यो लीलया संतनुतेत्र विश्वं etc. as in 64/A1879-80

Ends — fol. 216*b*

समपली महाभागे etc. upto दानमयूखः संपूर्णं as in No. 64/A1879-80 श्रीसांबादित्यो जयति शुभं भवतु

Reference — See No 64/A1879-80

दानमयूख

Dānamayūkha

No. 589

117
Viśrāma (i)

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 228 leaves; 10 liner to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings; legible; two or three lines in red ink on either border; benedictory phrase and the name of the author in red ink on fol. 1*b*; from fol. 50 onwards marks of punctuation, topics, colophon tinged with red pigment; foll. 81-86 missing.

Another copy of 64 / A 1879-80.

Age — Appears to be old.

Autor — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीविर्जयति ॥

यो लीलया संतनुतेत्र विश्वं etc. as in 64/A1897-80

Ends — fol. 234a

रामपत्नी(?)महाभागे etc. upto दानमयूख as in No. 64/1879-80

Reference — See No. 64/A1879-80

दानमयूख Dānamayūkha

No. 590 298/Viśrāma(ii)

Size — 11½ in. by 5 in.

Extens — 70 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; marks of punctuation, topics and names of authorities tingged with red pigment; paper old, worn out and worm-eaten; ink has spread making text slightly illegible on fnll. 163-174; a fragment beginning with fol. 1 and ending abruptly on fol. 174 with many leaves in between missing.

A fragment of 64 / A1879-80.

Age — Appears to be old

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरविर्जयति ॥

यो लीलया संतनुतेत्र विश्वं etc. as in No. 64/A1879-80

Ends — fol. 174b

भोजनं ब्राह्मणानां तु सर्वत्र सर्वशैलसु ॥ दानात्पूर्वेद्युः कृतोपवासो दानानंतरं गुर्वाद्यनुज्ञया क्षारलवणमश्नीयादित्यर्थः ॥ स... ends abruptly

Reference — See No. 64/A1879-80

दानमयूख

Dānamayūkha

No. 591

261
Viśrāma(ii)

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 44 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in red ink on either border; paper old, musty with borders eaten by insects; topics, marks of punctuation and names of authorities quoted tinged with red pigment.

A fragment of *Dānamayūkha* beginning with fol. 55 and ending abruptly on fol. 204, with many of the folios missing in between.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 55a

धिनायति: ॥ १३ ॥ अग्निष्वमध्ये विधेदेवान् सपितॄन् ॥ ओ मासो मनु×छंदा विश्वेदेवा गायत्री ॥ ॐ ओमास ॥ १४ ॥ यमनिमूतिमध्ये सप्त-यक्षान् ॥ अभि त्यं वामदेवः सप्तयक्षाः प्रकृतिः ॥ etc.

Ends — fol. 204

निधातव्यानि पात्राणि वासोभिरभिवेष्य च ॥ पात्राणि कुंभान् पलस्या-र्धकत्रिनिष्कार्द्धं यथाशक्तिविनिर्मिताम् ॥ निष्कोत्र सुवर्णः ॥ दक्षिणोत्तरतो देवान् तादूपमया ।

दानमयूख

Dānamayūkha

No. 592

110
1892-95

Size — 10⅜ in. by 6⅜ in.

Extent — 205 leaves; 11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase and the last colophon in red ink; folio preceding fol. 1

has beautiful design in the centre with the name भगवद्भास्करे दानमयूखसमाप्तः written; foll. 202–4 have contents; then fol. 205 has इति भगवद्भास्करे दानमयूखसमाप्तोयं ग्रंथसंख्या ५००८२१२५ in the centre on *b* side; paper slightly worn out; fol. 21*b* has the date संवत् १७९१ वर्षे फाल्गुनवदी ११ गुरुवासरे लिखितं — some matter erased — then the name of the work.

Another copy of 64 / A 1879-80.

Age — Saṁvat 1791.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगुरवे नमः ॥

यो लीलया संतनुत्तेत्र विश्वं etc as in No 64/A1879–80

Ends — fel. 201*b*

रामाख्ये महाभागे etc upto दानमयूख as in No 64/A 1879–80

Raference — See No 64/A 1879–80

दानरत्नाकर Dānaratnākara

No. 593 114 / 1884–86

Size — 10⅛ in. by 7½ in.

Extent — 83 leaves; 16 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; topics, names of authorities quoted and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; paper very old, worn out and musty; first 3 lines in the beginning are lost; fol. 29 repeated.

Dānaratnākara is one of the seven sections of the extensive digest on Hindu Law, viz. *Smṛtiratnākara* or *Ratnākara* by Candeśvara. The other six sections deal with *kṛtya vyavahāra, śuddhi, pūjā, vivāda* and *gṛhastha*. *Dānaratnākara* is divided into 29 chapters (*taraṅgas*) and deals with gifts.

Caṇḍeśvara was the son Vireśvara, and ministar of king Harisimhadeva of Tirhut (Mithilā). He flourished in early part of the 14th century A. D. For further details about the author and his works, see Kane referred to below.

Age. — Saṁvat 1784.

Autor — Caṇḍeśvara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

.....याः सुकृतकृतीयो महादानदानैः
श्रीमचंडेश्वरोमुं रचयति रुचिरं दानरत्नाकरं सः ॥ २ ॥
अत्रोक्तमपि यद्दानं कृत्यरत्नाकरे पुनः ।
मासादि कृत्यसामास्त्यं गौरवात्तदुदीरितं ॥ etc.

Ends. — fol. 82*b*

नायको विनायकः ॥ यक्षराट् कुबेरः ॥
— द्वारं सम्मुखं तस्य देवीं तत्र प्रकल्पयेत्
नायकं नायकं कुर्या द्वाभ्यां मध्यतस्थितं ॥

श्रीकृत्यदानव्यवहारशुद्धिपूजाविवादेषु तथा गृहस्थे ॥ रत्नाकरा धर्मसु ये निबद्धा कृताः श्रीचंडीश्वरमत्रिणा ते । इति श्रीचंडीश्वरविरचिते दानरत्नाकरे सर्वदानकथनतरंग समाप्तः ॥ संवतु १७८४ तत्र मार्गिसिरे मासि [illegible] पक्षे एकादश्यां रविवासरे लिखितमिदं पुस्तकं शिवभानुकुंभडाख्येन शुभं भूयात् ॥ मंगलं ददातु ॥

References — Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 249*b*, Kane : *Hist.* of *Dh.* I, pp. 366–372.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1388. Mitra's Notices, 2069.

दानवाक्यसमुच्चय — Dānavākyasamuccaya

No. 594 — 332 / 1880-81

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 43 leaves; 10 lines to a page: 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in black ink on each border;

benedictory phrase, topics, marks of punctuation and the colophon are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and in a decaying state.

A manual for diffecent sorts of *dānas*. Nothing is known about Yogiśvara, the author. He seems to be different from Yājñavalkya, who also is called Yagiśvara. One *Dānavākya-samuccaya* by *Yogiśvara* is mentioned in *Bhojadeyasangraha*, a Ms. of which was copied in 1375 A. D. (Kane : *Hist. Dh.* I, p. 560). Hence, he seems to be earlier than 1375 A. D. Aufrecht mentions our work only once (Cat. Cat. i, 249[b]).

Age — Saṁvat 1594.

Autor — Yogiśvara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥

पुराणस्मृतिवाक्यानि परामृश्य बुधैः सह ।
योगीश्वरेण क्रियते दानवाक्यसमुच्चयः ॥ १ ॥

उत्पाद्य दानसामग्री विधेया वाक्यसंगता ।
प्रसंगाद्ग्रहहोमादि वाक्यमप्यत्र दर्शनं ॥ २ ॥

तत्र गुडधेनुदाने खुरशृंगविवर्जितं । कृष्णमृगचर्म्मे तथा स्वल्पहरिणचर्म्मे गोमयलिप्तायां भुवि कुशानास्तीर्य मृगाजिनद्वयं प्रागीवं स्थापनीयं । etc.

Ends — fol 43[b]

यथा दास्यमानवस्त्रखंडं बृहस्पतिदैतं यथा० शाखो० गोत्रस्य मम अमुक-शर्म्मणः परलोके सीतातपवर्षणादिभ्याम्य पीडाविनिवृत्तये गोत्राये० इमां दक्षिणां तुभ्यमहं संप्रददे ॥ श्रीविष्णुः प्रीयतां ॥ एतसर्वं स्वं ... स्वहस्तेन दातव्यं । यतः फलं सहस्रगुणितं भवति ॥ छ ॥

इति दानवाक्य समाप्तं ॥ छ ॥

गोपुच्छे तु शिरे दासी अश्वकर्णे गजे करे ।
महिषी शृंगे वृषस्कंधे गृहस्तंभे पुरे भुवि ॥ १

लाहाग्रकोटी रथचक्रमध्ये पत्नीहृदि नाभिरजाजिका च
उष्ट्रे च ग्रीवा वरपादयोश्च शेषाणि दानानि द्विजहस्तमध्ये

स्वस्ति संवत् १५९४ वर्षे ज्येष्ठ । वदि १२ खौ अद्येह शुभं भवतु ॥ श्री ॥ श्री ॥

दानवाक्यावली Dānavākyāvalī

No. 595 553 / 1883-84

Size — 12¾ in. by 4 in.

Extent — 46 leaves; 15 lines to a page; 61 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting small, but legible; two lines in black ink on either border; marks of punctuation, topics, etc., tinged with red pigment; paper very old, very much worn out with borders of several leaves repaired and musty.

A manual of religious gifts by Vidyāpati at the direction of *mahādevī* Dhīramati, queen of Narasiṁhadeva Darpanārāyaṇa of Mithilā. It must have been composed in the earlier part of the 15th century.

Age — Saṁvat 1539 (=1483 A. D.).

Author — Vidyāpati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वन्दे मुकुंदस्य पदारविंदं वन्दारुवृन्दारकवृंदवन्द्यं
मन्दाकिनी यन्मकरंद बिंदुसंदोह धि ...

त्रैलोक्याधिपतेः पदत्रयभुवं दैत्याधिपं याचतो
दत्तां सत्वमयेन तेन वसुधामेवाग्रतो गृह्णतः ।
देवार्थे बलिनं बलिं छलयता ...हरेस्तुष्यतः
स्वाराज्यप्रतिभूभविष्णु सपदि स्वस्त्यक्षरं पातु वः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 46*a*

निबंधान्सत्यगालोक्य श्रीविद्यापतिसूरिणा ।
दानवाक्यावली देव्याः प्रमाणैर्विमलीकृता ॥

इति श्रीमत्प्रक्रियाविराजमानदानदलितकल्पलताभिमानमहादेवी – श्री-धीरमति विरचिता दानवाक्यावली समाप्ता ॥ शुभयस्तु ॥ संवत् १५३९ शाके १५०४ (?) समये पौषशुदि पंचमी रविवासरे ॥ लिखितेयं दानवाक्यावली श्रीमता कं(?)ष्यात्मनेन पुरुषोत्तमेन ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 250*a*; ii, 54*a* and 205*b*; iii, 54*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 561.

B – Descriptive Catalogues :– Peterson's Cat. of Ulwar Mss. No. 1353, Extract 315. Haraprasāda Shāstrī's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2394. Mitra's Notices, V, 1830. Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 375, 220, 808.

[illegible]ली

Dānavākyāvalī

No. 596

220
1884-87

Size — 7¾ in. by 5⅝ in.

Extent — 61 leaves; 13 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, names of authorities quoted, topics and the last colophon tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worn out; a portion of the last leaf is torn; after the colophon somebody has copied an extract from Viṣṇugupta's work; fol. 2 missing.

Another copy of 553 / 1883-84.

Age. — Saṁvat 1871.

Autor — Vidyāpati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः। अथ दानवाक्यावली लिख्यते तत्रादौ दानप्रशंसा महाभारते

यानीमान्युत्तमानीह वेदोक्तानि प्रशंससि।
तेषां श्रेष्ठतमदानमिति मे नास्ति संशयः। etc.

Ends. — fol. 62*b*

निबंधान् सम्यगालोक्य etc upto श्रीधीरमतिविरचिता दानवाक्यावली संपूर्ण as in No 553/1883-84 संवद् १८७१ का श्रीशुभं भवतु

Reference — See No. 553/1883-84.

दानवाक्यावली Dānavākyāvali

No. 597 368/1891-95

Size — 12¼ in. by 4¾ in.

Extent — 96 leaves; 7 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; no marks of punctunation; benedictory phrase, names of authorities quoted and topics tinged with red pigment; fol. 90*b* blank except for two lines; top-borders of foll. 79-81 about 1 in. in width are pasted; foll. 84-96 affected with dampness; paper old and musty.

Another copy of 553 / 1883-84.

Age — Saṁvat 1899.

Autor — Vidyāpati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः। अथ दानवाक्यावली लिख्यते। etc as in No 220/1884-87

Ends — fol. 96*b*

निबंधान् सम्यक् आलोक्य etc upto श्रोध(धी)रम(ति)विरचिता दानवाक्यावली संपूर्ण as in No 553/1883-84 सं. १८९९ वै. शु ८

Reference — See No. 553/1883-84.

दानवाक्यावली Dānavākyāvali

No. 598 367/1891-95

Size — 12¾ in. by 5¾ in.

Extent — 29 leaves; 12 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, topics, etc. are tinged with red pigment; foll. 18-32 on a rougher paper; paper old, worn out and musty; about an inch of corner on the right-hand top

border eaten up by insects; the whole Ms. is affected by dampness; foll. 2–4 missing.

A manual of different religious gifts.

Age — Saṁvet 1835.

Author. — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ महागणपतये नमः । अथ कल्पदानवाक्यं
प्रथमः श्वेतकल्पस्तु द्वितीयो नील —
वामदेवस्तृतीयस्तु [illegible]
[illegible]
सप्तमोथ महत्कलककंदर्प्पेष्टम उच्यते etc,

Ends — fol. 32*a*

प्रतिगृहीतुं वर्षिकी वृत्तिदेवता ततः प्रतिगृहीत्वा मंत्रं पठति । एवं संपूज्य अन्यथर्थक्षमाप्य विसर्जयेत् दानसंभारं प्रतिगृहीता गृहं नयेत् । ततो यथाशक्ति भूरि दक्षिणां दद्यात् । इति शिबिकादानविधिः ॥ इति दानवाक्यावली समाप्तः ॥ संवत् १८३५ का श्रावणशुदि ९ अर्कवासरे ॥ पठनार्थं जोसी [illegible] ॥ [illegible] जयनगरमध्ये कुपारामेण यथा प्रतिलेष्य ॥

दानविधि

Dānavidhi

554
1883-84

No. 599

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 12 leaves; 9 lines to a pege; 29 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper musty; two lines in red ink on either border upto fol. 8*b*; fol. 9*a* has these lines in black ink; the rest have none.

A treatise on various religious gifts in *anuṣṭubh* verses.

Age — Appears to be oid.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दानमंत्रः ॥ तत्रादौ गोदानस्य ॥

गवामंगेषु तिष्ठंति भुवनानि चतुर्दश
यस्मात्तमाच्छिवं मे स्यादिहलोके परत्र च ॥ १

अथ भूमि.

अतःपरं प्रवक्ष्यामि भूमिदानमनुत्तमं ।
यः प्रयच्छति विप्राय भूमिरम्या सुदक्षिणां ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 12b

अथ उर्णावस्त्र० ॥

उर्णजं चाविकं पुण्यं सर्वलोकप्रियं शुभं ।
सदा पवित्रं परमं अतः शांतिं प्रयच्छ मे ॥ १ ॥

अथ चंदन० ॥

गंधौ मनोहरौ भव्यो शांतिदुः सुखदः सदा
संप्रदानेन चैवास्या शांतिरस्तु सदा मम ॥

दानविधि

Dānavidhi

No. 600

90 (ii)
1899–1915

Size — $8\frac{3}{5}$ in. by $4\frac{9}{10}$ in.

Extent — 12 leaves; 10 lines to a page; 18 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; topics from fol. 21 onwards and the last colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; the codex begins with fol. 9; foll. 15–30 missing.

A fragmentary treatise dealing with *hiraṇyadāna* after a *viṣṇuśrāddha*, *godāna* and other eight *mahādānas*, sixteen *upadānas*, *śayyādāna*, *vaṁśapātrīdāna*, *gośatadāna* and *viśeṣa-dānas*.

Age — Saṁvat 1897.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 9*a*

वित्रः पवित्रो. इदं विष्णु. ससम्बाधा दशार्णेषु मृगाः का० वैष्णवश्राद्धो-पहाराणां पवित्रतास्तु । भुरादि । उपास्मै गा० मधु ३ । अत्राध० र्थं प्रायश्चित्तांग-भूतं etc.

Ends — fol. 26*a*

आद्यश्राद्धे समिहिष्टं तांबुलं च चतुर्दश प्रेतस्य मासिकश्राद्धे षोडश दानानि

व्यंजन पादुका यष्टि छत्रं चामर दर्पणं ।
कस्तुरी । कर्पुरं हेम घृतकुंभं च षोडश ॥

इति समाप्तं ॥ श्रीसंवत् १८९७ ना फाल्गुण वदी १४ रवौ लिखितमिदं पुस्तकं त्रवाडिलाल शंकरसुत गुलाबशंकरेण । छ ॥ छ ॥

दानविवेक **Dānaviveka**

No. 601 $\frac{83}{1895\text{-}98}$

Size — 10¼ in. by 5⅝ in.

Extent — 22 lines; 17 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper is very old, musty and worn ont; on all the four borders, worn out paper seems to have been cut off by scissors; benedictory phrase topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; folio numbers have disappeared; last but one leaf is half blank on *a* side.

A small work on *dāna* by Bhānujī Dīkṣita, son of Bhaṭṭojī Dīkṣita. So far as our knowledge goes, no other Ms. of this work is described in any Catalogue.

Age — Saṁvat 1866.

Author — Bhānujī Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ संक्षेपेण दानान्युच्यंते ॥ परस्वलोप्तंत्यंतो गोदान ॥ देवल ॥

अर्थानामुदिते पात्रे श्रद्धया प्रतिपादनं
दानमित्यभिनिर्दिष्टं व्याख्यानं तस्य कथ्यते ॥ ०८८.

Ends — fol. 22b

यः करोति तरोर्मूले सेकं मासचतुष्टयं ।
सोपि तत्फलमाप्नोति श्रुतिरेषा सनातनी ॥
मासचतुष्टये चैत्रादिके इत्यलं ग्रंथविस्तरीभूते ॥

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणज्ञश्रीभट्टोजीदीक्षितसूरे सूनुना भानुजीदिक्षितेन विरचिता दानविवेकः समाप्तः ॥ शुभम् ॥ संवत् १८६६ प्रथम आषाढमासे शुक्लपक्षे पंचम्यां रविवासरे जलंधरपुरे भवानीरामेण विप्रेण लिखितम् ॥

दानसंक्षेपचन्द्रिका — Dānasaṁkṣepacandrikā

No. 602 — 266 / 1887-91

Size — 12¼ in. by 6½ in.

Extent — 77 leaves; 11 lines to a page; 53 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; two handwritings, one on foll. 1-6, another on the rest of the folios; both good; benedictory phrase, name of Devala on fol. 1a and marks of punctuation in red ink; paper old and mnsty.

The work, also called *Dānacandrikā*, deals with *dāna*. The author was the son of Mahādeva and Gangā, grandson of Rāmeśvara and surnamed *Kāla*. He mentions *Dānodyota*, *Dānamayūkha* and *Vratārka*. According to Kane he is later than 1660 A. D. Our author is different from Divākara, grandson of Bālambhaṭṭa, who composed *Dharmaśāstrasudhānidhi* and *Dānahīrāvalīprakāśa*. For furthes details, see B. B, R. A. S. Cat. No. 690.

Age — Saṁvat 1887.

Author. — Divākara, son of Mahādeva and grandson of Rāmeśvara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
प्रणम्य मातरं गंगां भैरवं वरदायकं ।
महादेवाख्यपितरं श्रौतस्मार्त्तविशारदं ॥ १

दिवाकरेण सुधिया सारमुद्धृत्य शास्त्रतः
शिष्टानां तन्यते तुष्टौ दानसंक्षेपचंद्रिका ॥ ३ ॥
तत्र परसत्वोत्पत्तौ द्रव्यत्यागो दानं ॥ etc.

Ends — fol. 76b

त्रिरात्रांते पयस्विनीं दत्वा शुध्येत् । दानाशक्तौ सव्याहृतिकाः । षोडश प्राणायामाः प्रतिदिनं मासमावर्त्याः । अम्बासे तु त्रिरात्रं व्रतस्थः प्राणायामैश्चांतेघमर्षणं जपेत् । महापापैः शुध्येत् । मस्या चेत्सामाप्तस्तोदग्वा निष्कृम्य स्नायादिति ॥ संवत् १८८७ भाद्रसुदि १० ॥

References — (1) *Mss.* – A – *Aufrecht's Catalogus* Catalagorum :-
i, 249a; ii, 54a. and 25b; iii, 54a.
Kane : *Hist. Dh.* I, 559.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1709, Mitra's Notices, I, 5. B. B. R. A. S. Cat. No. 690. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2409-10.

(2) Printed Editions :-
Printed at Benares in 1864 and at Bombay in 1880 and 1884.

दानसंक्षेपचन्द्रिका — Dānasaṁkṣepacandrikā

No. 603 — 219 / 1884-87

Size — 11¾ in. by 5⅝ in.

Extent — 26+72 (=98) leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, good; benedictory phrase, topics and names of authorities quoted tinged with red pigment upto fol. 5a; two separate paginations, after fol. 26, a new numbering from 1, 2, 3, etc. starts; in the sscond set, topics, etc. are in red ink upto fol. 3a; afterwards tinged with red pigment; foll. 19-21 of the second set missing.

Age — Appears to be old.

Author — Divākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

... 7

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य मातरं गंगां भैरवं वनशंकरी ।
महादेवाख्यपितरं श्रौतस्मार्त्तविशारदं ॥ १

दिवाकरेण सुधिया सारमुध(द्ध)स्य शास्त्रतः
शिष्टानां तन्यते तुष्टयै दानसंक्षेपचन्द्रिका ॥ २ ॥

तत्र परसत्वात्यत्यंतो द्रव्यत्यागो दानं etc.

fol. 69*a* — लिखनपरिश्रवेत्ता भुवने विद्वज्जनो नान्यः
सागरलंघनखेदं हनुमानेकः परं वेत्ति ५

इति काश्यां श्रीमत्काळोपनामभट्टरामेश्वरात्मजभट्टमहादेवद्विजवर्यसूनुना बालंभट्टानुजभट्टदिवाकरविरचिता दानचंद्रिका समाप्ताः ॥

दानानि सर्वाण्यभिधाय तेषां प्रतिग्रहे शुद्धिमतो विधास्ये
यया धिया भावितया प्रवृत्तिः प्रतिग्रहे साधुजनस्य न स्यात्

Ends — fol. 75*b*

षोडश प्राणायामाः प्रतिदिनं मासमावर्त्याः अभ्यासे तु त्रिंशद्रात्रं व्रतस्थः प्राणायामै । आंतेघमर्षणं जपेत् महापापैः शुध्येत् मत्यामा प्राग्वोदग्वानिष्कुम्ब स्नायादिति ॥ श्री ॥ श्री ॥

Reference -- See No. 266/18887-91

दानसंक्षेपचन्द्रिका — Dānasaṁkṣepacandrikā

No. 604 — 215 / 1886-92

Size — 9¼ in. by 4⅛ in.

Extent — 39 leaves; 12 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible, but small; one or two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics and names of authorities quoted tinged with red pigment; paper old, musty, with right-hand top corners of all leaves repaired; foll. 14-15 and 31-35 missing.

Another copy of 219 / 1884-87 with the first two verses missing; it is in complete. It is wrongly named as *Dāna-paddhati*.

Age — Appears to be old.

Author — Divākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ संक्षेपेण दानान्युच्यंते ॥ परस्वत्वोत्स्वत्वंतो द्रव्यत्यागो दानं ॥

देवलः ॥ अर्थानामुदिते पात्रे श्रद्धया प्रतिपादनं ।
दानमित्यभिनिर्दिष्टं व्याख्यानं तस्य कथ्यते ॥ १ ॥ etc.

Ends. — fol. 45*b*

प्रतिग्रहीता च ॐ स्वस्तीयुक्त्वा देवस्य त्वेति रुद्राय त्वेत्येताभ्यां प्रतिगृह्य कामस्तुतिं पठेत् ॥ ततो दाता कृतैतवृषदानं प्रतिष्ठासिध्यर्थं हिरण्यं दक्षिणां दत्वा ब्राह्मणान्भोजयित्वा कर्मेश्वरार्पणं कृत्वा सुहृद्भुक्तो भुंजीतेति ॥ इति वृषभदानप्रयोगः ॥

Reference — See No. 266/1887-91

दायभाग

Dāyabhāga

No. 605

221
1884-87

Size. — 12 in. by 4¾ in.

Extent — 27+38 (=65) leaves; 9 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, names of authorities quoted, topics and colophon at the end are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; after fol. 27 fresh pagination from 1, 2, etc. begins.

It is the most well-known treatise on the law of inheritence and partition and forms the chief authority in Bengal.

Age — Saṁvat 1869.

Author — Jīmūtavāhana.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

मन्वादि वाक्यानि विमृश्य येषां यस्मिन्विवादो बहुधा बुधानां ।
तेषां प्रबोधाय स दायभागो निरूपणीयः सुधियः शृणुध्वं

अथ दायभागो निरूप्यते । नारदः

विभागोर्थस्य पित्र्यस्य तनयैर्यत्र कल्प्यते ।
दायभाग इति प्रोक्तं तद्विवादपदं बुधैः ॥ etc.

Ends. — fol. 38*a*

नचार्थगौरवपराहत दायभाग
तत्त्वप्रबोधजनरंजनमत्र शंकं ।
किंतु प्रमाणपरतंत्रधियाममीषां
संवादमात्रकृतये कृतिना प्रयत्नः

बहुविधपूर्वनिबंधव्याख्यासंजातसंशयस्यैतत् जीमूतवाहनकृतं प्रकरण-मनुपपत्त्यनुपपत्तये ध्येयं इति श्रीपारिजायात्रीयमहामहोपाध्यायश्रीजीमूतवाहन-कृतौ धर्मरत्ने दायभागः समाप्त संवत् १८६५.

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 251*b*; ii, 54*a*; iii, 54*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 318–27.

B - Descriptive Catalogues ; I. O. Cat. Nos. 1511–19. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 295*a*, No. 714. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2374. Calcutta Sanskrit College Cat. II, Nos. 153, 154, 155.

(2) Printed Editions :- Printed with Seven Commentaries by Bharatachandra for Prasannakumar Tagore, Calcutta, 1863–66.

दायभाग with टीका

Dāyabhāga with Commentary

No. 606

222
1884-87

Size — 7 in. by 9¾ in.

Extent — 8 + 183 (= 191) leaves; 19 lines to a page; 20–24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; it is one of the finest Mss. in the library; edges of folios coloured red; two lines in red ink on all the four borders; first eight leaves give the contents; all the folios are numbered on both sides; it has got 381 pages.

The text of Jīmūtavāhana's *Dāyabhāga* with Śrīkṛṣṇa Tarkālaṁkāra's commentary. This commentary is the most famous of all the commentaries on this work and is studied along with the text.

Age — Saṁvat 1896.

Author — (Text) Jīmūtavāhana.
„ (Comm.) Śrīkṛṣṇa Tarkālaṁkāra.

Subject — Dharma.

Begins. (Text) — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ मन्वादिवाक्यानि विमृश्य etc as in No. 221/1884–87.

Begins. (Comm.)

पादाम्बुजे द्वे ॥ जगदम्बिकायाः ॥
श्रीकृष्णविप्रो हृदये निधाय
करोति टीकामिह दायभाग-
ग्रंथावबोधाय सदेकरम्याम् ॥ १ ॥

ग्रंथारम्भे विघ्नविघाताय । देवतानामोच्चारणरूपं मङ्गलमाचरन् । etc.

Ends (Text) — fol. 3*64b*

नाचार्य्यगौरवपराहत etc upto दायभागः समाप्त ॥ as in No. 221/1884–87 शुभमस्तु

Ends (Comm.) — 365

सेतुभवाब्धेर्जगदेकहेतुं ध्यात्वा हृदब्जे परदेवताङ्घ्रौ ।
धीमद्गुरुत्वे खलु दायभागे श्रीकृष्णविप्रो विवृतिं वितेने
टिप्पनी विसदार्थ(र्था)य ग्रंथभूतार्थप्रकाशिनी
धीरामोदकरी नाम्ना दायभागप्रबोधिनी ॥

इति श्रीकृष्णतर्कालङ्कारभट्टाचार्यकृता दायभागटीका समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥ पुस्तका राधा गोवर्धनजीको संवत् १८०६ का शाके १७६१ आसाढ शुक्ल ४ रवौ दिने लिप्यकृतं ब्राह्मणठेकचंद सामाकसरणं.

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 251*b*; ii, 54*a*; iii, 54*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 562.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1517, 1519. Mitra's Notices, IV, 1671. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., 295*b*, No. 715. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 142*b*. Stein's Cat. of Jammu Mss., p. 91., No. 2553. Calcutta Sanskrit College Cat. II, Nos. 156, 157, 579, Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2375.

(2) Printed Editions :- Printed in 1863 at Calcutta.

दायभागतत्त्व

Dāyabhāgatattva

No. 607

50
1883-84

Size — 12¾ in. by 6¼ in.

Extent — 7 leaves; 15 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, topics and names of authorities quoted are tinged with red pigment.

It is an incomplete copy of *Dāyatattva* or *Dāyabhāgatattva*, one of the 28 *tattvas* of Raghunandana's encyclopaedic work called *Smṛtitattva*.

Age — Appears to be old.

Author — Raghunandana.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य सच्चिदानन्दं वासुदेवं जगत्पतिम् ।
दायभागस्मृतेस्तत्त्वं वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥ १ ॥

निबध्यतेऽत्र संक्षेपाद्दायभागविनिर्णयः ।
पितृकृतं विभागश्च भ्रातृभागक्रियांस्तथा ॥ २ ॥

अनधिकारिणां भागेष्वविभाज्यविभाज्यता ।
विभक्तसंशयच्छेदो विभागो निह्नुतस्य च ॥ ३ ॥ etc.

Ends. — fol. 7*a*

तथा द्यूतेनापि परं विनिर्जित्य यल्लब्धं तत्सर्वमविभाज्यमितरैः तस्माद्यया कयाचिद्विद्यया लब्धमर्जकस्यैव तन्नेतरेषां प्रदर्शनार्थं तु कात्यायनेन विस्तारितमिति दायभागः ॥ नारदः ॥ कुटुम्बं.

Referenees – (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 251*b*; ii, 54*a* and 205*b*; iii, 54*b*. Kane: *Hist. Dh.* I, pp. 416–17.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1408–11. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 288. Haraprasāda Shāstrī's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 1968–69.

(2) Printed Editions :- Published by the Department of Public Instruction of Bengal, Calcutta, 1828.

दायभागनिर्णय — Dāyabhāganirṇaya

No. 608 — 84 / 1895–98

Size — 9¼ in. by 4 in.

Extent — 6 leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper old and musty.

A short compilation from various works on Hindu Law by Bhaṭṭojī Dīkṣita.

Age — Appears to be old

Author — Bhaṭṭojī Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ संक्षेपेण दायभागो निर्णीयते । असंसृष्टं विभजनीयं दायः ॥ स्मृतिसंग्रहे ।

पितृद्रव्यगतं द्रव्यं मातृद्रव्यगतं च यत्
कथितं दायशब्देन तद्विभागोऽनुमेयस्तु इति ॥ etc.

Ends. — fol. 6b

विद्यादिना प्राप्ते अधिके धने अंशद्वयं दातव्यं न सर्वस्मिन्निति ॥ एतत्सेसृष्टद्रव्यानुरोधेनार्जितेपि विभाजत्वप्राप्त्यर्थं ॥

नाना निबंधानालोच्य सारमुद्धृत्य यत्नतः ।
संदेहपरिहाराय दायभागस्य निर्णयः ॥

इति भट्टोजीदीक्षितकर्तृको दायभागनिर्णयः समाप्तः ॥ [शिवरायेन लिखितं ॥

दाल्भ्यधर्मशास्त्र Dālbhyadharmaśāstra

No. 609 267/1887-91

Size — 11⅝ in. by 5⅝ in.

Extent — 27 leaves; 10 linas to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold; two lines in black ink on either border; paper old, worn out and musty.

An incomplete treatise in prose dealing with *śrāddha* ceremonies, ascenbed to Dālbhya. Aufrecht notices only one Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 54b (as *Dālbhyasmṛti*). See also Kane : *Hist. Dh.* I, p. 563.

Age — Appears to be old.

Author — Dālbhya.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः परमात्मने श्रीपुराणपुरुषोत्तमाय ।
मैत्रेय उवाच ।

मेरुपृष्टि सुषासीनं दालभ्यमुनिपुंगवैः ।
प्रणम्य दरमुद्राध्यं मैत्रेय परिपृच्छति ॥ १ ॥

प्रकारा बहवो सूत्रे मानुषाणां हिता(ता?)य वै ।
अधुना कथयिष्यामि मानुषाणां क्रया मति ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 27a

अद्य ये समानाः ब्राह्मणानां त् श्रीमहाविष्णोः प्रसादात् ॥ १ पिंडस्य द्वितीयांश अमुक गोत्रस्य अमुमुक प्रेतं गोत्रेण प्रेतपितामहेन पिंडेन सह सृजामि ॥ संसृज ब्रह्म वा.

दासब्रह्मोज्झ-
प्रायश्चित्तपुनः-
संस्कारनिर्णय

Dāsabrahmojjha-
prāyascittapunaḥ-
saṁskāranirṇaya

No. 610

42
1902-07

Size — 8½ in. by 4⅛ in.

Extent — 8 leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of two lines in red ink, on either border; paper old and musty.

A treatise on the *prāyaścitta* and *saṁskāra* of those *brāhmaṇas* who have become (1) *dāsas*, i. e. have left the study of their own Vedic *śākhā* and are studying other *śākhās*, or (2) *brahmojjhas*, i. e. who have left their *saṁdhyā*, *gāyatrī* and other daily duties. The author, Anantadeva, was patronised by king Toṇḍamalla of Nālikāsanadeśa.

Age — Appears to be old.

Author — Anantadeva.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मुरलीमंजुलध्वानमोहिताभीरसुभ्रुवं ।
प्रणौमि जगदानंददायिनं नंदनंदनं ॥ १ ॥

दासब्रह्मोज्झपौरत्र स्वरूपं सम्यगीर्यते ।
प्रसंगेन तयोः शुध्यै निष्कृतिश्चापि कथ्यते ॥ २ ॥

नापुत्रस्येहलोकोस्तीति श्रुतेर्लोकप्राप्तयेवश्यं पुत्रोपेक्षितः ॥ etc.

Ends. — fol. 7b

नित्यकर्मसु काम्येषु पितृकार्येषु सर्वदा
पुनःसंसारकृत्पश्चात् शुद्धो भवति चोभयोरिति कृतमतिविस्तरेणेति ॥ ८ ॥

...8

नालीकासनदेशशासनपरश्रीतोंडमल्लाभिधे-
[illegible] दासब्रह्मयोः ।
[illegible] सुमहत्वं नानानिबंधन् समा
लोच्याशेषबुधोपकारनिरतः सोनंतः कृती ॥ छ ॥

इति अनंतदेवविरचितो दासब्रह्माश्चयोः प्रायश्चित्तपुनःसंस्कारनिर्णयः समाप्तिमगमत् ॥

[illegible] Dāhādikarmapaddhati

No. 611 218 / 1886-92

Size — 7½ in. by 3½ in.

Extent — 8 leaves; 9 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, border lines, marks of punctuation and topics are tinged with red pigment; paper very old, much worn out and musty.

A small treatise on funeral rites.

Age — Appears to be very old.

Autor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

नारायणाय नमः ॥ दहनकर्मोपहारः दर्भः । तिलः । [illegible] तुलसीकाष्ठानि । श्रीचंदनकाष्ठं । वैश्वानरः । ताम्रपात्रे द्वे । [illegible] घृत शेर १। हिरण्यशकलं गोपीचंदन ॥ etc.

Ends. — fol. 8a

प्रथमपिंडे अंजलिः १। द्वितीये २। तृतीये पिंडे ५ ॥ अंत्ये प्रयोगे दुग्धोदकदानकर्मयोग्यता प्राप्तिः भूयात् ॥ ६ ॥ रामकृष्णेन स्वरं दत्ता.

दिग्विजयप्रयाणविधि Digvijayaprayāṇavidhi

No. 612 268 / 1887-91

Size — [illegible] in. by 4½ in.

Extent — 10 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, names of works quoted, topics and the last colophon are tinged with red pigment.

A short treatise on *Digvijaya-yātrā* of kings in eight quarters. The work mentions *Dīpikā*. Aufrecht notices only one Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 55[a].

Age — Saṁvat 1861.

Author — Anonymous.

Sbbject — Dharma.

Begins. — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ राज्ञः दिग्विजयप्रयाणप्रयोगो लिख्यते । तत्रादौ दीपिकोक्तप्रकारेणाभिषेकः । अष्टारत्निप्रमाणां वेदिं कृत्वा तदुपरि श्वेतस्य पिंगलस्य वा वृषस्य व्याघ्रस्य वा चर्मास्तीर्य ... पुरोहितः कुर्यात् । etc.

Ends. — fol. 11[b]

तेन नानाविधैभक्ष्यैः बालक्रीडनकैः बालानां क्रीडनकाः क्रीडासाधनभूताः काष्टनिर्मिता लक्षादिभी रंजिता मुद्गरादयः सुगंधिपुष्पैः स्वादुभिश्च मूलैः फलैर्बलिं दद्यात् ॥

इति राज्ञां दिग्विजयप्रयाणविधिः ॥ इदं पुस्तकं सु. नाथुरामतत्पुत्रसुखरामेण लिखितं संवत् १८६१.

Then follows a stanza giving the qualities of a good horse.

दिनकरोद्योत — **Dinakarodyota**

No. 613 — 37 / 1866-68

Size — 12¾ in. by 5¼ in.

Extent — 105 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; corrections made with red pigment; bound in half leather.

The work also called *Śivadyumaṇidīpikā*, was begun by Dinakara alias Divākara, son of Rāmakṛṣṇabhaṭṭa, son of Nārāyaṇabhaṭṭa and finished by his son Viśveśvara alias Gāgābhaṭṭa; it contains sections on *ācāra, āśauca, kāla, dāna, pūrta, pratiṣṭhā, prāyaścitta, vyavahāra, varṣakṛtya, vrata, śūdra, śrāddha* and *saṁskāra.*' (Kane). Our Ms. Contains *vyavahāra-kāṇḍa*. Dinakarabhaṭṭa flourished between 1575–1640.

Age — Appears to be modern.

Author — Dinakarabhaṭṭa; finished by his son Viśveśvara alias Gāgābhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमांसैकधुरंधरः श्रुतिधरो न्यायेपि वागीश्वरः
साहित्यामृतसागरः सुजनतावल्लीरसालद्रुमः ।
यं विद्वन्मणिशेखरो दिनकरः प्रासूत विश्वेश्वरं
तेनायं व्यवहारगो दिनकरोद्योतोधुना पूर्यते ॥ ११ ॥

रात्रव्यवहारशब्दो भावव्युत्पत्त्या कर्मव्युत्पत्त्या स्मृत्याचारविरोधपीडित-कर्तृकराजावेदनं तद्विषयपरः ॥ etc.

Ends. — fol. 105*a*

पञ्चमं चक्रोपधातांश्च सप्तायुदीतथा वेदेविहासधर्मशास्त्रार्थकुशलं कुलीन-मव्यंगं तपस्विनपुरोहितं च वरयेत् ॥ इति राजनीतिः ॥

इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यभरीत्रिपिंजरीतपदद्वंद्वत्रविदश्रीमन्नारायण-भट्टसूरिसूनुश्रीमद्रामकृष्णात्मजदिनकरभट्टसूनुगागाभट्टपरनामकविश्वेश्वरभट्टपूरिते दिनकरोद्योते व्यवहारकांड समाप्तं ॥ ॥ श्रीरामो विजयते ॥ छ ॥

References — Mss.— A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 253*a*; ii, 54*b* and 205*b*; iii, 55*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, 563*b* and 742.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 1604 (*varṣakṛtya*), 1605 (*śrāddha*) and 1606 (*vrata*). Mitra's Cat. of Bikaner Mss., pp. 386 and 387, Nos. 822 (*Pūrtakāṇḍa*), 830 (*Vyavahāra-kāṇḍa*), 831 (*Vratakāṇḍa*); p. 445, No. 956 (*Rājyābhiṣekapaddhati*); p. 437, No. 937

(*Prāyaścittarahasya*). Mitra's Notices, II, 703
(*Āśaucakāṇḍa*).

दिनकरोद्योत
आचारकाण्ड

Dinakarodyota
Ācārakāṇḍa

No. 614

502
1883-84

Size — 12⅛ in. by 4¼ in.

Extent — 36 leaves; 15 lines to a page; 56 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper, musty.

It is a part of the same work as 37/1866-68 dealing with *ācāra* section.

Age — Appear to be modern.

Author — Dinakarabhaṭṭa; finished by his son Viśveśvara alias Gāgābhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

सारं यच्छ्रुतिशिरसामगोचरं यन्मनोवचसाम् ।
तत्कौशल्यावचसां शिक्षापात्रमहो वंदे ॥ १ ॥
मीमांसार्णवकर्णधारचतुरश्रीभट्टनारायण-
स्तद्वंशस्यकरीरतां भजति यो विश्वेश्वराख्यः कृती ।
गागाभट्ट इति प्रथां दिनकरात्प्राप्तः पितुर्लालना-
सेनाचारनिबंधनो दिनकरोद्योतोधुना पूर्यते ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 55[b]

नास्तिक्यादर्थवालस्याद् ब्राह्मणो न करोति यः ।
स याति नरकान्घोरान् काकयोनौ प्रजायते ॥
नान्यो विमुक्तये पंथा मुक्ताश्रमविधिं परं ।
तस्मात्कर्माणि कुर्वीत तुष्टये परमेष्ठिन इति ॥

इति शयनप्रकरणं ॥

इति श्रीमन्विद्वन्मुकुटमाणिक्यमरीचिपंजरितपदद्वंद्वारविंदश्रीमन्नारायण-भट्टसूरिसूनुश्रीमद्रामकृष्णभट्टात्मजभट्टदिनकरेणाजेन गागाभट्टापरनामकविश्व-भरभट्टपूरिते दिनकरद्योते आचारकांडं समाप्तम् ॥ श्री सांबसदाशिवार्पण-मस्तु ॥ दिनकरेण लिखितमिदं स्वार्थं परार्थं च लेखकपाठययोः शुभमस्तु ॥ ६ ॥

Reference — See No. 37/1866-68

दिनकरोद्योत
(प्रायश्चित्त)

Dinakarodyota
(Prāyaścitta)

No. 615

597
1882-83

Size — 11⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 97 + 2 (=99) leaves; 9-10 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrases, verse-numbers along with marks of punctuation, topics, names of authorities qnoted and the colophon are tinged with red pigment; paper old and musty. Two leaves at the end give contents.

Age — Śaka 1677.

Author — Dinakarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीमार्तंडभैरवाय नमः ॥

श्रीरामौ पितरौ नत्वा कृत्वा वाक्यार्थनिर्णयं
प्रायश्चित्ते दिनकरोद्योतस्मि प्रतिमन्यते ॥ १ ॥

श्रीरामकृष्णपितरं नत्वा सांबं सदाशिवं समं
प्रायश्चित्तरहस्यं दिनकरशर्मा प्रकाशयति ॥ २ ॥

वधे स्तेये पारदार्ये भक्ष्याभक्षप्रकीर्णके ।
महापातकिसंसर्गे प्रायश्चित्तान्यनुक्रमात् ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 96a

समारूढमभिलाशे पुनराधानं ॥ अथ यदि संकल्पादौ देवतानां व्यत्क्रमे मंत्राणां होमे अवदानां द्रव्याणां निर्वापादिषु व्युत्क्रमे ब्रह्मा ॥ यद्वो देवा इति ऋचा स्रुवाहुतिं व्याहृत्या हुत्वा स्वगृहस्थमुख्यं द्रव्यं तस्मै दद्यात् ॥ ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसूरिसूनु-श्रीमन्नाराय(ण)भट्टसुत-श्रीमद्रामकृष्णात्मज-भट्टदिनकरकृते दिनकरोद्योते प्रायश्चित्तसारः समाप्तः ॥ शके १६७७ वर्षे युवा नामसंवत्सरे उत्तरायणे वसंतऋतौ वैशाखमासे शुक्लपक्षे द्वादश्यां तिथौ सौम्यवासरे सहिते उत्राणीत्युपनामकः रामचंद्रेण लिखितं ॥ स्वार्थं परार्थं च ॥ श्रीसांबशिवार्पणमस्तु ॥

सेव्यं सद्गुरुवत्परंपराद्रक्षं च सुक्षेत्रवत्
संशोध्यं कृष्णिनोंगवद्गतिदिनं वीक्ष्यं च सन्मित्रवत् ॥
वध्यं शत्रुवदप्रबोधकहि नहि क्षमं दुर्जनांगवत्
नैवं सीदति पुस्तकं किल कदाप्येतद् गुरूणां वचः ॥

श्रीमार्तंडभैरवार्पणमस्तु ॥ ॥ श्री ॥

युवाब्दे च वसंतादौ माधवे शुक्लपक्षगोः ॥
तिथ्यं च द्वादशी चैव नक्षत्रं उत्तराभयां ॥ १ ॥

श्रीकृष्णवेणीर्पणमस्तु ॥

Reference — See No. 73/1866-68.

दिनकरोद्योत **Dinakarodyota**

No. 616 122 / *1895-1902*

Size — 11¼ in. by 6⅛ in.

Extent — 210 leaves; 14 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings; all legible; topics and colophons are tinged with red pigment irregularly; paper old, much worn out, musty and worm-eaten; right-hand side of first two folios mutilated; fol. 11 repeated; fol. 126ᵇ, half of fol. 174ᵃ and fol. 174ᵇ blank.

The present codex deals with *kāla, śrāddha and āśauca* sections.

Age. — Saṁvat 1838.

Autor — Dinakarabhaṭṭa; finished by his son Viśveśvara, alias Gāgābhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ।

संसारचक्रे भुवनोप्यथां मातरं मातुदरेजिव ।
सांनेर्छत्युमां तामभिगम्या पात्रं न स्या...नोरथस्य ॥ १ ॥

स रामकृष्णः प्रथितोपि मर्त्ये यस्मिन्नयं राम इति स्वधाया ।
समादेधे विघ्ननेषु विघ्नैः श्रुतिश्रुताणुस्व...साम्यात् ॥ २ ॥

भूते दिनकरः काले बद्ध्येन न कल्पितं ।
वचसामाकरानुक्तौ स ज्ञेयः कालमाधवः ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 210[a]

यमः ॥ काणाकुब्जा पंठाश्च कततप्तगुलतल्पगाः ।
ब्रह्महा वसुरावश्च स्तागोश्च त्रिकित्सकाः ॥
मानकठास्तुलाकूटशिल्पिनोपाग्रा भयानकाः ।

श्री ..... श्रीकल्याणमस्तु ॥ संवत् १८३८ । वर्षे ज्येष्टमासे शुक्ले पक्षे तिथौ ..... वासरेण संपूर्णं लिखितं ज्ञाति दशपुरब्राह्मणमीश्र दोलतराम ... रामेण ॥ ग्रामशुनेलमध्ये श्रीरावर्णसंनिधौ ॥ शुभं भवतु ॥ के...

Reference — See No. 37 / 1866-68.

दिनकरोद्योत

Dinakarodyota

No. 617

82
1895-98

Size — 11⅞ in. by 5⅛ in.

Extent — 260 leaves; 9 liner to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in black ink on either bocder; benedictory phrase, topics and names of authorities quoted are tinged with red pigment upto fol. 12[a]; paper old and musty; folios 127 missing; folio No. 236-37 together.

The present codex contains the *dāna* section.

Age — Appears to be old.

Autor — Dinakarabhaṭṭa; finished by his son Viśveśvarabhaṭṭa, alias Gāgābhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नारायणप्रपौत्रः केसरिदेवस्य दौहित्रः ।
श्रीरामकृष्णपौत्रो दिनकरसूनुस्तनोति दानानि ॥
नत्वा दिनकरं तातं सौगम्यात्तदुपेक्षितं ।
दाने दिनकरोद्योतं संपूर्णमिति तत्कृतः ॥ १

तत्र दानस्तुतिः ॥ etc.

Ends — fol 261*b*

तत्र च फलापेक्षायां मोक्षाभावादुपितृत्वभक्तित्वादि मंत्रवर्णेन तत्तत्पातक-नाशस्य फलभावसमानत्वमेषु पावमानीजपस्य प्रायश्चित्तत्वं । पापानुरोधेन जपसंख्या कल्पनीयेति दिक् ॥

श्रीमद्दिनकरसूनो कृतिरेषा दानगोचरा सम्यक् ।
विश्वेश्वरस्य सुधियामंतः कुरुतात्प्रमोदलक्ष्मीं ॥

इति श्रीमत्सकलविद्याविशारदधौरेयमीमांसकवंशावतंसभट्टनारायणा-त्मजभट्टरामकृष्णसुतभट्टदिनकरतनयगागाभट्टापरनामविश्वेश्वरपूरितदानदिनकरो-द्योते सकलदुष्प्रतिग्रहप्रायश्चित्तनिरूपणं ॥ समाप्तश्च दानोद्योतः ॥

Reference — See No. 37 / 1866–68.

दिनत्रयनिर्णय — Dinatrayanirṇaya

No. 618 — 616 / 1882-83

Size — 9⅝ in. by 3½ in.

Extent — 7 leaves; 7 lines to a prge; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; corrections and emendations on the margins; foll. 6*b* and 7*a* have a table. The work ends with the first two lines of fol. 6*b*; it is followed by a table giving figures about *daśamī*, *ekādaśī* and *dvādaśī*; it is followed by an explanation of the table; paper old, soiled and musty.

A work discussing the three *tithis* of *daśamī*, *ekādaśī* and *dvādaśī* for Viṣṇu-worship according to Madhva school. The author mentions Ānandatīrtha (Madhvācārya), Kañjanātha (= Padmanābhatīrtha ?), Raghunāthamunīndra (= Jayatīrtha, commentator on Ānandatīrtha's *karma nirṇaya*) and Rev. Venkaṭācārya (commentator of Jayatīrthā's Karmanirṇayaṭīkā).

Age — Appears to be old.

Author — Vidyādhīśa Muni.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

हरिमानंदतीर्थार्यं वेदव्यासं मुनीनपि ।
नत्वा दिनत्रयं शक्त्या सूच्यते हि यथामति ॥
अरुणोदयवेलायामित्युक्तिमनुकृन्य तु
विवृत्तं कं जनायार्यैस्तन्मतस्यानुरोधतः ।
रघुनाथमुनींद्रैस्तु कृतं विस्तरतास्त्विदं ॥ etc.

Ends — fol. 7[b]

षष्टिभिस्तु हरेर्भागं लब्धशेषं तु नाडिका ।
सूर्योदयैश्च सहिता तिथिवै आर्यसम्मता ॥

अयं पूर्वेण समः ॥ छ ॥ न्यूना ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ समा ॥ ५८ ॥ ५८ ॥ ५९ ६० ॥ अधिका १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ छ ॥ छ ॥ इदं पुस्तकं बाबावैष्णव उपनाम मांडवगणेत्यचेनात् वामनः शास्त्री याचे असे

दिनत्रयमीमांसा Dinatrayamīmāṁsā

No. 619 617/1882-83

Size — 8½ in. by 4¾ in.

Extent — 53 leaves; 9 lines to a pege; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; topics, names of authorities quoted and colophon at the end tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; foll. 1, 19, 51-52 missing; fol. 7 (on new paper and in a different handwriting) repeated.

A work similar in nature to *Dinatrayanirṇaya* No. 616/1882-83 described above. It also belongs to Madhva School.

Age — Appears to be oid.

Author — Nārāyaṇa.

Subject — Dharma,

Begins — fol. 2a

..... दायस्य राजसूयशब्दवाच्यस्य समप्रधानभावत् समप्रधानभावापन्न-त्वागमात्समुदायात्मकमेकं व्रतं ॥ अथवा दशम्यामेकभक्ताद्दिनियमविधिना व्रत-संकल्पपूर्वकमुपक्रम्य etc.

Ends. — fol. 56a

तदेव भगवत्प्रीतिकामैर्महावैष्णवैरत्यादरेणास्मिन्महाव्रते परमावहित्वै-र्भवितव्यमित्यखिलमतिमंगलं ॥

श्रीमन्मध्वमुनींद्रमानससरोहंसस्य कंसद्विषः
पूर्णप्रीतिकरं दिनत्रयमितं मि(मी)मांसितं सद्व्रतं ।
नानाग्रंथवचोभिरुत्तमतरैर्न्यायैः सुनिर्णायकैः-
स्तेन श्रीकमळा(ळ)वा परिवृढो नारायणः प्रीयतां ॥ १ ॥

इति नारायणेनेह, विष्णुप्रीतिविधायिनः ॥
दिनत्रयस्य मीमांसा कृता मध्वेशतुष्टये ॥ २ ॥

राम ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥ ॥

दिव्यानुष्ठानपद्धति Divyānuṣṭhānapaddhati

No. 620 37/1902-07

Size — 10⅜ in. by 4⅝ in.

Extent — 7 leaves; 15 lines to a page: 53 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on elther border; benedictory phrase, topics and the colophons are tinged with red pigment; paper is colonred yellow, very old, much worn out, brittle and musty.

A work on judicial ordeals by Nārāyaṇabhaṭṭa, son of Rāmeśvarabhaṭṭa.

Age — Appears to be very old.

Autor — Nārāyoṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ तुलादिदिव्यविधिः ॥

तत्र सावर्टभाभियोग एव । न तु शंकिताभियोगे । तात्रिकपणसहस्र न्यूनद्रव्यविवादेव न भवति । दत्तापह्नवे तु चत्वारिंशत्सुवर्णापह्नवे स्यात् । etc.

Ends — fol. 7*b*

अयं च दिव्यविशेषप्रयुक्तो दंडो निह्नवे भाविनो दमाद्धनं राज्ञेव तत्समं मित्यादि विशेषप्रयुक्तदंडेन समुच्चीयत इत्यादि ज्ञेयं ॥

भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ॥
अनुष्ठानसुखायेमां कृतवान्दिव्यपद्धति ॥

इति श्रीविद्वन्मुकुटमणिभट्टश्रीरामेश्वरभट्टसुतभट्टनारायणभट्टकृता दिव्यानुष्ठानपद्धतिः ॥ समाप्तमेव तत्रेखिता ॥ छ ॥

References — Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 254*b*. Kane : *Vyavahāramayūkha*, p. 457. Kane : *Hist.* of *Dh.* I, p. 420.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 387, No. 832. Haraprasāda Shāstri's Notices, (2nd Series), Vol. III, No. 142.

दीक्षानिर्णय

Dīkṣānirṇaya

No. 621

111
1892-92

Extent — 16 leaves; 6 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines on either border and marks of punctuation in red ink; paper old.

A text written in very corrupt Sanskrit, praising the value of *dīkṣā* for a *Vaiṣṇava*.

Age — Appears to be old.

Author. — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

तावत्कुल श्रद्धात्मा ज्ञानी पुत्र न जायते
तावत् भ्रमति संसारे पितृपिण्ड न वांच्छति ॥ १ ॥

अदीक्षितस्य पुरुषस्य पितृपिंड न मृह्यते ।
रुदंति पितरस्तस्य काकमांस न भक्षते ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 16b

घटिकालग्न विशिष्यते घटिकामृत लग्नं ॥ पूर्ण पुत्रानि महाशुभे धनधान्य-जसंवृद्धिपुत्रकन्यापाकं ॥ इति विवाहलग्नसर्वकार्य भविष्यति ॥ शिवेन लिखितं ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

देवपूजा

Devapūjā

No. 622

369
1891-95

Size — 4⅞ in. by 4 in.

Extent — 19 lives; 8 lines to a page; 15 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

A small treatise on the worship of Kṛṣṇa and Śaṁkara.

Age — Śaka 1743.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ आचम्य ॥ प्राणायाम्य ॥ ॐ लक्ष्मीनारायणाभ्यां नमः ॥ ॐ उमामहेश्वराभ्यां नमः ॥ ॐ वाणीहिरण्यगर्भाभ्यां नमः ॥ ॐ इष्टदेवता ॥ भ्यो नमः ॥ etc.

Ends — fol. 19b

पूष्यंती त्वा ॥ अकालमृत्युहरणं सर्वव्याधिविनाशनं ॥
देवपादोदकं तीर्थं जठरे धारयाम्यहं ॥

इदं पुस्तक देवपूजासमाप्ति ॥ दिगंबर शुक्ल नाशिकरेण लिखितं शके १७४३ पौषशुद्ध २

देवप्रतिष्ठापद्धति

Devapratiṣṭhāpaddhati

No. 623

220
1886-92

Size — 12 in. by 5⅝ in.

Extent — 45 leaves; 20 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; sevaral handwritings; foll. 5-22 good handwriting, on the rest of the leaves, bad but legible; benedictory phrase, topics, etc. are tinged with red pigment; paper old and musty.

An abridged version of *Sarvadevapratiṣṭhāpaddhati*, No. 262 / 1884-87.

Age — Saṁvat 1869.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अथ प्रतिष्टा विष्णुप्रतिष्टा सर्वदेव प्र। आचमनं प्राणायामं। वृद्धिश्राद्धः। गणपतिपूजनं। एतान् संतोष्य प्रारभेत्। देव प्र दिनं निश्चिय। मासाद्द्वाविंशतिवासराद्वा पूर्वं कुंडमंडपकरणं ॥ etc.

Ends — fol. 45*b*

प्रायश्चित्तार्थं अघोरेण जुहुयात्। अथ तृतीयदिवसे शांतिहोममेव कुर्यात्। इति शिवादिदेवानां प्रतिष्ठाकर्म्म समाप्तं।

शांति भ न्(?)कुर्वंतु लोकनाथ राज्ञोथ राष्ट्रस्य च ब्राह्मणानां।
सवालवृद्धस्य गवां च शांतिं कन्यासु सर्वासु पतिव्रतासु ॥ १ ॥

नश्यंतु रोगा अथ ईतयश्च भवतु सर्वे सुखिताश्च भूताः
शाकेषु व्रीहीष्वथ कर्षुकाणां शुभं कालं कुरु विश्वनाथ ॥ २ ॥

इति श्री। श्रीसंवत् १८६९ शा. १७३४ प्रथमवैशाख शुक्लत्रयोदश्यां भृगुवासरे लिखितं वैज्यनाथेन गुर्जरगौडेन द्रव्यपुरवासिना। श्रीरस्तु ॥ श्रीः श्रीः

देवलस्मृति

Devalasmṛti

No. 624

27 (ix) / 1866-68

Size — 12½ in. by 7½ in.

Extent — 4 leaves; 13 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — See 27(i) / 1866-68.

Our work has only 81 verses. There are various recensions of this work, which differ in the number of verses. They are

noticed in the I. O. Cat. No. 5369 and referred to by Kane : *Hist. Dh.* I, p. 121. The printed edition of the Ānandāśrama Series contains 90 verses, which, according to Kane, seems to to be a late compilation.

Age — Śaka 1789.

Autor — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासीनं देवलं मुनिपुंगवं ।
समेत्य मुनयः सर्वे इदं वचनमब्रुवन् ॥ १ ।

भगवन् म्लेंछनीता हि कथं शुद्धिमवाप्नुयुः ।
ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्राश्चैवानुपूर्वशः ॥ २ ॥

कथं स्नानं कथं शौचं प्रायश्चित्तं कथं भवेत् ।
किमाचारा भवेयुस्ते तदाचक्ष्व सविस्तरं ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 3*b*

उदरं प्रविष्टस्य पंचगव्यं विधानतः ।
यत्किंचिद्दुष्कृतं तस्य सर्वं नश्यति देहिनः ॥ ८० ॥

पंचसप्ताष्टदश वा द्वादशाहोपि विंशतिः ॥
म्लेंछैर्नीतस्य विप्रस्य पंचगव्यं विशोधनं ॥ ८१ ॥

इति देवलप्रोक्तं धर्मशास्त्रं संपूर्णं ॥ ग्रंथ ८४ शके १७८९ प्रभवनामसंवत्सरे मार्गशीर्षशुक्ल ५ पंचम्यां व्यंकाजी नारायणेन लिखितं ॥ ॥ छ ॥ ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 260*a*; ii, 55*b*; iii, 56*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 120–21.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. and 369. Mitra's Cat. of Bikaner Mss, p. 380, No. 817. Stein's Cat. of Jammu Mss., 2642 and 2498, p. 92.

(2) Printed Editions :- Printed in *Smṛtīnāṁ Samuccayaḥ*, Ānandāśrama Series, No. 48, pp. 85–89.

देवलस्मृति Devalasmṛti

No. 625 197/A/1881-82

Size — 11½ in. by 4⅞ in.

Extent — 4 leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each border; paper old and musty.

Another copy of No. 27(ix)/1866-68.

Age. — Appears to be old.

Autor — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सांकुतीने सुखाधीनं etc. as in No. 27(ix)/1866-68.

Ends — fol. 4b

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix)/1866-68. इति श्रीमहामुनिदेवलकृतं धर्मशास्त्रं संपूर्णमस्तु ॥ ७ ॥ श्रीनृसिंहाहायन्मश्री शुभं भवतु ॥ श्रीकल्याणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ etc.

Reference — See No. 27(ix)/1866-68.

देवलस्मृति Devalasmṛti

No. 626 198/A/1881-82

Size — 11½ in. by 5⅛ in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; legible; no marks of punctuation; verse-numbers given; paper old and musty.

Another copy of No. 27(ix)/1866-68.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सींधुतीरे सुखासीनं etc. as in No, 27(ix) / 1866-68.

Ends — fol. 5a

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix) / 1866-68. इति श्रीमहामुनिदेवलकृतं धर्मशास्त्रं संपूर्णमस्तुः श्रीरस्तु श्री-कल्याणमस्तुः ॥

Reference — See No. 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति

Devalasmṛti

No. 627

199 / A / 1881-82

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgari characters; legible; two lines in red ink on each border; paper old and musty.

Another copy of No. 27(ix) / 1866-68.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासीनं etc. as in No. 27(ix) / 1866-68.

Ends — fol. 5b

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix) / 1866-68. इति श्रीमहामुनिदेवलकृतं धर्मशास्त्रं संपूर्णमस्तु ॥ ॥

Reference — See No. 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति

No. 628

Devalasmṛti

123
1895-1902

Size — 11½ in. by 5½ in.

Extent — 4 leaves; 12 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; paper old, musty and worm-eathen.

Another copy of 27(ix) / 1866-68.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्री परमात्मने नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासी(नं) etc. as in No. 27(ix) / 1866-68.

Ends — fol. 4*a*

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix) / 1866-68. इति श्रीमद्देवमुनिदेवलकृतं [illegible] ॥ ॥

Reference — See No. 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति

No. 629

Devalasmṛti

292
Viśrāma(ii)

Size — 13⅜ in. by 5⅝ in.

Extent — 2 leaves; 10 lines to a page; 51 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, verse-numbers and the last colophon are tinged with red pigment; foll. 2-3 are wanting.

A fragment of 27(ix) / 1866-68.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासीनं etc. as in No. 27, ix) / 1866-68.

Ends — fol.4a

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix) / 1866-68. इति श्रीमहामुनिदेवलकृतं धर्मशास्त्रं संपूर्णमस्तु ॥ छ ॥

Reference — See No. 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति — Devalasmṛti

No. 630 — 645 / Viśrāma (i)

Size — 11½ in. by 5½ in.

Extent — 4 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border.

Another copy of 27(ix) / 1866-68.

Age — Appears to be modern.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासीनं etc. as in No. 27(ix) / 1866-68.

Ends — fol. 4a

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix) / 1866-68. इति श्रीमहामुनिदेवलकृतं धर्मशास्त्रं संपूर्णमस्तु ॥ ॥ श्री ॥

Raference — See No 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति — Devalasmṛti

No. 631 — 115 / 1884-86

Size — 13 in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 8 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; one thick line in red ink on either border; marks of punctuation in red ink.

Another copy of 27(ix) / 1866-68.

Age — Appears to be modern.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासीनं etc. as in No. 27(ix) / 1866-68.

Ends. — fol. 5b

(i) उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधनं as in No. 27(ix) / 1866-68. इति महा(मु)निदेवलोक्तं धर्मशास्त्रं समाप्तम् ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

Reference — See No. 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति — Devalasmṛti

No. 632 — 200 / A/1881-82

Size — 11⅝ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each border; paper old and musty.

Another copy of 27(ix) / 1866-68.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंधुतीरे सुखासीनं etc. as in No. 27(ix) 1866-68.

Ends — fol. 5b

उदरं प्रविशेद्यस्य etc. upto पंचगव्यं विशोधन ॥ ७९ ॥ as in No. 27(ix) / 1866-68 इति श्रीमहामुनिदेवलकृतं धर्मशास्त्रं संपूर्णमस्तु ॥ ॥ श्रीनृहिं(सिं)हायन्मश्रीशुभं भवतु ॥ ॥ श्रीकल्याणमस्तु ॥

Reference — See No. 27(ix) / 1866-68.

देवलस्मृति Devalasmṛti

No. 633 54 / A/1879-80

Size — 10½ in. by 6 in.

Extent — 4 leaves; 12 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on each border; paper old and musty.

Another copy. The text is identical with the printed text in the Ānandāśrama edition.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
समुदितरविरिव परमरुणं सुखरशरणं जयति मद्गुः ॥
सिंधुतीरे सुखासीनं etc. as in No. 27(ix) / 1866-68.

Ends — fol. 4b

तुषापुरुष इत्येष ज्ञेयः पंचदशाह्निकः ।
भूवृध्यावहारान् पिंडान् शुक्ले संख्याउ संमितान् ॥
एकैकं ह्रासयेत्पिंडान् कृच्छ्रचांद्रायणं स्मृतं ।
यथाकथंचित्पिंडानां चत्वारिंशच्छतद्वयं ॥
इति श्रीधर्मशास्त्रे देवलस्मृति समाप्तः ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No 27(ix) / 1866-68.

द्रव्यशुद्धिदीपिका Dravyaśuddhidīpikā

No. 634 269 / 1887-91

Size — 11 in. by 4½ in.

Extent — 43 leaves; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in orange ink on either border; benedictory phrases, marks of punctuation and the last colophon, in orange ink; paper old, worn out and musty.

A treatise on internal and external purification as a preliminary to *Kṛṣṇabhakti* by Puruṣottama, son of Pitāmbara and follower of Vallabhācārya. For authors and works quoted in this, see Aufrecht's Cat. and B. B. R. A. S. Cat. referred to below. The author "was born in Sam. 1724 (1668 A. D.) and died about Sam. 1781" Kane.

Age — Appears to be old.

Author — Devala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

नत्वा श्रीवल्लभाचार्यान् हरिसेवोपकारिका
बाह्याथाभ्यंतरी द्रव्य शुद्धिरत्र विचार्यते ॥ १ ॥

निबंधेषु विविध्योक्ताप्यधुना बुधिदोषतः ।
यतो न भासते सम्यक् तत एव समुद्यमः ॥ २ ॥

तत्र तावत्प्रायश्चित्तमिताक्षरायां याज्ञवल्क्यः ।

उदक्याशुचिभिः स्नायात्संस्पृष्टस्तैसपस्पृशेत्
अब्लिंगानि जयेच्चैव गायत्रीं मनसा सकृदित्याहातत्र विज्ञानेश्वरः ॥

etc.

Ends — fol. 43*a*

भुक्त्वान्यदेव नैवेद्यं द्विजश्चांद्रायणं चरेत्
भुक्त्वा केशवनैवेद्यं सर्वपापैः प्रमुच्यत इति

अतो ज्ञानपक्षे वितस्य स्वरूपोपकाराय स्मरणादिरूपा भक्तिरवश्यमपेक्षितेति सुकरेति सेवात्मशोधनाय सेवोपयोगाय च कर्त्तव्येति दिक् ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यचरणाब्जप्रसादतः ।
नानानिबंधानालोक्य वेदाशुद्धिः स्फुटीकृताः ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यचरणांबुजदासदासेन पीतांबरेण आत्मजेन पुरुषोत्तमेन स्फुटीकृता द्रव्यशुद्धिदीपिका संपूर्ण

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 264*a*; iii, 57*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 566.

B – Descriptive Catalogues :– Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 274*a*, No. 649. B. B. R. A. S. Cat. No. 1137.

(2) Printed Editions :– Printed in 1863.

द्वादशीविधान Dvādaśīvidhāna

No. 635 356 (ii) / 1875–76

Size — 10 in. by 7 in.

Extent — 2 leaves; 23 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Thin country paper; Śāradā characters; handwriting legible; part of the Ms. No. 356(i)/1875–76, extending from fol. 86*b* to 87*b* (numbered).

It is short account in praise of *dvādaśītithi* and the fast to be observed that day.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 86*b*

ॐ नमो विष्णवे ॥ ॥

ॐकारो वेदशास्त्राणां यथैवेह सुपूजितः ।
तथा विष्णुव्रतानां हि द्वादशी पूजितं व्रतम् ॥

शृणु चान्यत्प्रवक्ष्यामि विधानं च यथास्थितम् ।
विधानाद्भवते सिद्धिर्विधानात्फलमश्नुते ॥

विधानाल्लभते भोगं विधानात्परमां गतिम् ।
विधानरहितं किंचिन्न कुर्वीत कदाचन ॥

Ends. — fol. 87*b*

दशम्यैकादशी विद्धा परतोपि न वर्धते ।
गृद्धिभिर्यतिभिश्चैव सैवोपोष्या सदा तिथिः ॥

[illegible] उपोषितो भगवंतं वासुदेवमर्चयेत् [illegible] दीपा-
[illegible] वर्षमेतत्संवत्सरं पूर्णं [illegible] फलो भवति ।
[illegible] । उभयपक्षद्वादशीरेवं.....

(समाप्तिर्नविद्यते)

द्वादशीव्रतानि Dvādaśīvratāni

No. 636 223/1884-87

Size — 10⅜ in. by 4¾ in.

Extent — 65 leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and the colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

A part dealing with *dvādaśī-vratas* of *Vratakhaṇḍa* of Hemādri's *Caturvargacintāmaṇi*.

Age — Saṁvat 1753.

Author — Hemādri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीकृष्णाय नमः ॥

.....ग्रहीमभगवांश्चित्ते यदीयं वसन्
क्षीरोदं मनसापि नेच्छति न वा वैकुंठमुत्कंठितः ।
सोयं संप्रति सुव्रतीत्यचरितः श्रीविष्णुभक्ताग्रणी-
र्हेमाद्रिर्व्रतवंदमत्र कथयत्येकादशीसंस्तुतः ॥ १ ॥

इह खलु निश्चलस्मरणपुराणागमादिविहितमेकादशीव्रतं । तत्र बहवो विप्रतिपद्यंत । etc.

Ends — fol. 65a

श्रीकृष्ण उवाच ॥

द्वादश्यां गुह्यकानर्च्य पललाक्षतसंयुतैः
हेमं विप्राय वै दद्यादुपवासपरायणः ।
एतद्वै गुह्यकं प्रोक्तं व्रतं पापापहं शुभं ॥
इति भविष्योत्तरोक्तं गुह्यकद्वादशीव्रतं ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमहादेवस्य समस्तकरणाधीश्वरसकलविद्याविशारदश्रीहेमाद्रिविरचिते चतुर्व्वर्गचिंतामणौ व्रतखंडे द्वादशीव्रतानि संपूर्णानि । संवत् १७ आषाढादि ५३ वर्षे शाके १६१८ प्रवर्त्तमाने । अस्मिन्वर्षे श्रीसोत्तमपौषमासे कृष्णपक्षे नवम्यां तिथौ बुधदिने लिखितं ॥ राजपुरमध्ये अदीच्यठोलकीयाज्ञातीयव्यास । दामोदरात्मजविष्णुजीकेन लिखितं लेखकपाठकयोः शुभं भवतु etc.

द्वैतनिर्णय or
धर्मद्वैतनिर्णय

Dvaitanirṇaya or
Dharmadvaitanirṇaya

No. 637

124
1895-1902

Size — 12⅜ iu by 4⅛ iu

Extent — 182 leaves; 9 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border given irregularly; topics tinged with red pigment irregularly.

"The object of the work is to consider the doubts that arise on matters of ceremonial usage and rites to be performed on various days in the year and on matters of impurity on births and deaths and to give decisive opinions one way or the other" (Kane's article referred to below). Kane has dealt with this Ms. exhaustively in his article.

Age — Śaka 1766.

Author — Śaṅkarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकर्रंजेश्वर्यै नमः ॥

शुंडादंडविलो ..... वमुहुर्द्राग्वारयंतं जन-
प्रत्यूहान्महतो निशाकरकरव्रातं व्रतं बिभ्रता ।
दंतद्योतितदिङ्मुखेन हसिते नानंदयंतं शिवौ
शांतं तं शिशुमाश्रयेहमनयोः खेलंतमारात्पुरः ॥ १ ॥

... ...

दक्षिणात्यमते स्थित्वा धर्मद्वैतेषु निर्णयं ॥
तनुते — विगाहैव नावमान्यः कथंचन ॥ ८ ॥

तत्र नवरात्रद्वैतनिर्णयस्तावदुच्यते ॥ तत्राश्विनशुक्लप्रतिपदि नवरात्रव्रतानुष्ठाने द्विधेवोपाद्रते लोकः ॥ etc.

Ends — fol. 182*a*

तेन पंचकृष्णलकवचतुःकृष्णलकोपि माष इति सिद्धं ॥ सुतसिंधुपक्षे दाक्षत्वादि पंचमाषच्छिन्नप्रदेशविषयो मान्यत्रेत्युक्तं प्राक् ॥ ॥

... 11

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारावारिणधुरीणमीमांसो द्वैतवेदान्त-धुरंधरश्रीमद्भट्टनारायणात्मजभट्टशंकरकृते धर्मद्वैतनिर्णये सुपर्णादिपरिमाण-संशयोद्भेदपरिच्छेदः ॥ श्रीरस्तु ॥ शके १७६६

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 268[b]. See Kane's article in the Annals of the Bhandarkar Oriental Institute, Vol. III, (1922), Part 2, p. 67-72.

B - Descriptive Catalogues :- Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 129[b]. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2172-2173.

द्वैतनिर्णय — Dvaitanirṇaya

No. 638 — 74 / 1899-1915

Size — 9⅞ iu. by 4 iu.

Extent — 228 leaves; 9 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment upto fol. 137[a]; paper very old, much worn out, musty and soiled.

Another copy.

Age — Saṁvat 1626.

Author — Śaṁkarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

शुंडादंडविलोडनैः etc. as in No. 124 / 1895-1902.

Ends — fol. 227[b]

इहाविमृश्यैव बुधैर्न दूष्यं न्यायाननालोच्य च जैमिनिवान्
हंतान्यथा वो बुधता मुधैव स्यात् क्षीरनीराविधि हंसतेव ॥

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाण ... ... चतुर्विधकोटिहोमसंशयो-द्भेदपरिच्छेदः ॥ इतः परं गोत्रप्रवरनिर्णयो भविष्यति ॥ ग्रंथसंख्या ॥ ५५०७ ॥

संवत् १६२६ सुभानुसंवत्सरे आषाढशुद्ध ८ अष्टम्यां लिखितं पुस्तकमिदं ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीमन्महादेवभट्टतापससुतविट्ठलेन लिखितं तेन श्रीसच्चिदानंदघनः परमात्मा नृसिंहस्तुष्यतु ॥ श्रीमन्मार्तंडभैरवाय नमः ॥ विज्ञानेश्वरग्रामे विज्ञानेश्वरसन्निधौ लिखितं ॥ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः । मातापितराभ्यां नमः ॥

Reference — See No. 124 / 1895-1902.

धर्मतत्त्वसंग्रह — Dharmatatvasaṁgraha

No. 639 — 100 / 1882-83

Size — 10½ iu. by 5¾ iu.

Extent — 226 leaves; 9 lines to a page; 33 letters to a line.

Description—Country paper; Davanāgarī charachers with पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophons tinged with red pigment; paper old and very much worn out; *writen portion very musty and decaying; foll. 46–47 missing; incomplete.*

A collection of authoritative *Smṛti* texts and passages from *Dharmanibandhas,* bearing practically on subjects of Dharma. Aufrecht notes only our Ms. in his Catalogus Catalogorum i, 268*b*.

Age — Appears to be old.

Author — Mahādeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणाधिपतये नमः ॥

धर्मार्थौ वै पुराणेषु स्मृतौ वेदे च विस्तृतः ।
संकलय्याधुना वक्ष्ये किंचिन्नत्वा रघूत्तमं ॥ १ ॥

पिता माता च कांता च भगिनी दुहिता तथा
पितृष्वसा मातृष्वसा सप्त गोत्राः प्रकीर्तिताः ॥ २ ॥

चतुर्विंशतिः विंशतिः षोडश द्वादशैव च ।
एकादशदशाष्टौ च एतदेकोत्तरं शतं ॥ ३ ॥ etc.

fol. 29*b* इति श्रीधर्मतत्त्वसंग्रहे श्रीमहादेवविरचिते धर्मार्थतत्त्वसंग्रहे संक्रांतिग्रहणे यस्य पितुः सांवत्सरं दिमिति दानफलऋतुस्मास ॥ ॥

Ends — fol. 228[b]

अहंन्येकादशेनैव पार्वणं तु विधीयते ।
वृषोत्सर्गं न दाहं च विपन्त्यो स्वाद्धुरौ यतौ ॥
सपिंडीकरणं सेषां न कर्त्तव्यं सुतेन तु ।
म्रियमाणं यतीं मच्छेत्पृष्टतः प्रतोगृही ।
पदे पदेश्वमेधस्य फलं प्राप्नोति पुष्कलं ॥
व्यूहयू ends here abruptly.

धर्मनिबन्धन — Dharmanibandhana

No. 640 — 350 / 1887-91

Size — 12¾ in. by 5⅛ in.

Extent — 28 leaves; 11 liner to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics and names authorities quoted are tinged with red pigment; some of the leaves are coloured; handwriting illegible at some places on account of friction of leaves; paper very old, much worn out and musty; foll. 6–7 missing; incomplete.

A work dealing with *kālanirṇaya, tithinirṇaya, śrāddhanirṇaya, āśaucanirṇaya,* etc. by Bhaṭṭoji Dīkṣita. It seems to form part of a larger work of Bhaṭṭoji. Althonph Bhaṭṭoji's name is nowhere given, yet the names of Lakṣmī and Nṛsiṁha, Bhaṭṭoji's parents make one identify the author with Bhaṭṭoji. A Ms. of this work is noticed in Haraprasāda Shāstrī's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2228, where the authorship is ascribed to one Kūrma in following verse—

पाराशरपुरं चास्ति पास्नेर इति स्मृतम् ।
तत्रस्थेन च कूर्म्मेण रचितं धर्म्मबन्धनम् ॥

Age — Appears to be very old.

Autor — Bhaṭṭoji Dīkṣita (?)

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नौमि लक्ष्मीं महादेवीं तथा तातपदांबुजं ।
निर्विघ्नमस्तु तेनात्र धर्मसंचयने मम ॥
वंदे गोपालचरणौ नामंतौ च तथा परौ ।
वैमुख्यं कारितं यैस्तु मनसो मम शाश्वतः ॥ २ ॥
प्रणम्य श्रीनृसिंहाख्यं सच्चिदानंदमव्ययं ।
क्रीयते धर्मतत्वं च सारमुद्धृत्य सर्वतः ॥ ३ ॥ etc.

Ends. — fol. 28*a*

भिन्नमातृतनयोस्तु एवासरे विवाहमेधातिथिः ॥
इक् मातृजयोः कार्यो विवाहस्त्येकवासरे ॥
एकस्मिन्मंडपे कार्यः पृथग्वेदिकयोस्तथा ।
नैकजन्ये तु कन्ये द्वे पुत्रयोर्नैकजन्ययोः ॥
न पुत्रीद्वयमेकस्मै प्रदद्यात्तु कदाचनेति ॥

———

धर्मनिरूपण

Dharmanirūpaṇa

No. 641

270
1887-91

Size — 11½ in. by 5⅜ in.

Extent — 6 leaves; 16 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old, worn out at right hand border and musty.

A compilation on general topics of Dharma from Vyāsa, *Bhaviṣyapurāṇa*, *Smṛtis* of Bṛhaspati, Yājñavalkya, Nārada, etc. and other *Purāṇas*. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 58*b*.

Age — Appears to be modern.

Autor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ युक्तप्रयोग्येन व्यासोक्ता धर्मा उच्यंते ॥

ततः परं कृतयुगे त्रेतायां ज्ञानमुत्तमं ।
द्वापरे यज्ञीमित्याहुर्दानमेव कलौ स्मृतमिति ॥ etc.

Ends. — fol. 6*b*

कन्यादाने वृषोत्सर्गे अध्वरे सोमदर्शने ।
पत्नी दक्षिणतः कुर्यादन्यथा वामतः शुभा ॥
वामे पत्नी त्रिषु स्थाने विप्राणां पादसेचने ।
रथमारोहणे चैव ऋतुकाले च मैथुने ॥

इति पत्नीनामदक्षिणविषयसमाप्तः ॥ पुस्तक वैजनाथजी - गुजर गोडकी-वासी मालपुराकाकी शुभंमस्तु श्रीरस्तु ॥

धर्मनिर्णयदीपिका — Dharmanirṇayadīpikā

No. 642 — 38 / 1902-07

Size — 7½ in. by 5 in.

Extent — 41 leaves; 13 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase and topics are irregularly tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

A treatise on *vratas* of *ekādaśī* for the followers of Madhvācārya by Veṅkaṭeśa, surnamed Kumbhārī, resident of Pratiṣṭhānapura, son of Nṛsiṁha, son of Śrīnivāsa.

Age — Śaka 1688.

Author — Veṅkaṭeśa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणपतये नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

नत्वा शेषाद्रिरमणं नारसिंहं च चंचलां ।
श्रीमद्गुरुं सत्यपूर्णं सत्यबोधमतः परं ॥ १ ॥

पितामहं श्रीनिवासं नृसिंहं पितरं तथा ।
ग्रंथसारं समुद्धृत्य वैष्णवानां हिताय च ॥ २ ॥

कुंभारीत्युपमाम्ना वै प्रतिष्ठाननिवासिना ।
क्रियते वेंकटेशेन धर्मनिर्णयदीपिका ॥ ३ ॥ etc.

Ends. — fol. 41a

एतेन क्रोधनिबंधनशापोक्तेरप्रामाण्यादयुक्तमेतदिति चोद्यमानवकाशपराहतं ध्येयं ॥ छ ॥

कुभारोति प्रसिद्धेन व्यंकटेशेन धीमता ।
कृता सत्कर्मनिष्ठानधर्मनिर्णयदीपिका ॥

इति प्रतिष्ठानस्थितकुभारित्युपनाम्ना व्यंकटेशेन विरचिता मध्वोपयोगी धर्मनिर्णयदीपिका समाप्तः ॥ रामकृष्णमुळिना लिखितमिदं पुस्तकं ॥ शके १६८८ व्ययनाम संवत्सरे मार्गशीर्ष शु ८ भौमे ॥ छ ॥ छ ॥

धर्मनौका — Dharmanaukā

No. 643 — 370 / 1891-95

Size — 8 in. by 3⅞ in.

Extent — 103 leaves; 7 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; several handwritings, all legible; two or three lines in red ink on either border; benedictory phrases, colophons at the end of chapters, etc. irregularly tinged with red pigment; paper musty.

The work was written at the requst of Ātmārāma a judicial officer "at *Nidhivāsa* (probably the town which is now called *Nevāse*) on the river *Pravarā* in zilla Ahmednagar, by a recluse named Advaitendra who used io live in a charitable institution outside the town. This section was finished in the *Śālivāhana* year 1702 (A. D. 1780) in the month of *Kārtika* on the fifth day of the dark fortnight." Kathavate's Report 1891-95 (Bombay, 1901), pp. 13-14. following are the topics:- कालस्वरूप, संक्रांतिनिर्णय, मलमासनिर्णय, वेध, सामान्यतिथिनिर्णय, एकभक्त, नक्त, नक्षत्रव्रतकाल, व्रतपरिभाषा, सूतकादिनिर्णय, व्रतोपवासादितिथिनिर्णय. Colophon at the end of 1st Ch. on fol. 39b — इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्कृष्णेंद्रपादशिष्याद्वैतेंद्रयतिविरचितायां धर्मनौकायां प्रथमं प्रकरणं । द्वादशमासकृत्य is dealt with in the secoud section. Thus we see that the work is complete in two *prakaraṇas* and it is not the second section of the work as Kathavate has said in his note referred to above — "This seems to be a

manuscript containing the second section of some work." An extract from our Ms. is given in this report on p. 114.

Age — Appears to be modern.

Autor — Advaitendra, pupil of Kṛṣṇendra.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमदृषीश्वराय नमः ॥ श्रीमोहिनीराजाय नमः ॥

श्रीमद्गुरुं प्रणम्यादौ सर्वविघ्ननिवारणं ।
अद्वैतेंद्रः करोतीमां धर्मनौकां दृढां शुभां ॥ १ ॥

धर्मशास्त्रमहासिंधोः परपारमियासवः ।
अशक्ताः प्रतिगंतुं ये दिनास्तेषां सुखाय च ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 102*b*

चूतमद्यं वसंतस्य माकंद कुसुमं तव ।
सचंदनं पिबाम्यद्य सर्वकामार्थसिद्धये ॥ १७ ॥

इति श्रीधर्मनौकायां फाल्गुनमासनिर्णयः

शाकेध्यश्राश्वेंदु १७०२ तुल्ये च वर्षे
शर्वर्याख्ये वृश्चिके पक्षि नीशे ।
उर्जे कृष्णे सूरिवारे हि तिथ्यां
चंद्रे दित्यां निर्णयोऽयं समाप्तः ॥ १ ॥

निधिवासपुरे प्रवरानिकटे नगराद्बहिरुत्तरतोऽस्ति मठः ।
रचिता शुभदा खलु तत्र इयं गुरुपादबलं समवाप्य शुभं ॥ २ ॥

आत्माश्रमो योस्ति धर्माधिकारी
वारं वारं तेन संबोधितं मां ।
हेतोस्तस्ये — कृताधर्मनौका
प्रीयाद्विप्रेंद्रः सदा पश्यतां च ॥ ३ ॥

तस्यैव हेतोरियमत्र नौका न केवलं सर्वजनस्य हेतोः ।
प्रीणंतु विप्राश्च दशाननारिरिमां प्रगृह्णीत मयार्पितां च ॥ ४ ॥

ये बुद्धिमंतः परदोषहीनास्तेषामियं सुंदरतां व्रजेच ।
यो दोषदृष्टिर्जनके निजेपि तस्यास्ति पायस्य तु सुंदरीन ॥ ५ ॥

यादृशं etc.

इति धर्मनौकायां द्वितीयं प्रकरणं समाप्तं ॥ छ ॥ छ ॥

धर्मप्रदीप **Dharmapradīpa**

No. 644 26/1874-75

Size — 11 in. by 5 in.

Extent — 56 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; legible; two lines in red ink on each border; benedictory phrases marks of punctuation, names of authorities quoted are tinged with red pigment; paper old and musty.

The work is a digest of Hindu Law composed by an assembly of *paṇḍitas* (paṇḍitālī) at the bidding of Bhoja, king of Āśāpura, son of Bhāramalla. According to Kane it must have been composed between 1400-1600 A. D. The Ms. was copied in Saṁ. 1695 (शरांकरसभूवर्षे) = 1638 A. D.

Age — Saṁvat 1726., Pauṣa Kṛṣṇa 8, Sunday.

Author — Bhoja.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीआशापुरायै नमः ॥

या सृष्टिस्थितिसंहृतिप्रणयिनी देवारिविध्वंसिनी
कामारिप्रियकारिणी मुनिजनध्यानैकगम्या सदा ।
इंद्रोपेंद्रविरंचिवंदितपदद्वंद्वारविंदा भृशं
तां वंदे जगदंबिकां भगवतीमाशापुरां पार्वतीं ॥ १ ॥

ॐ नमः कमलालोलविलोचनविलासिने ।
शक्रादिविभवावाप्तिकारिणे मुरवैरिणे ॥ २ ॥

आसीत्प्रत्यग्रचेताः स्मरहरभजने पालकः सज्जनानां
दीनानाथैकबंधुः कविकुलकमलोल्लासदो वासरेशः ।
प्रौढोत्तापप्रतापप्रतिहतविततारातिगाढांधकारः
सत्कीर्तिस्तोमसौमोल्लसितकुवलयो भारमल्लः क्षितीशः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजः श्रीयुतभोजराजमहीमहेंद्रो महनीयकीर्तिः
आल्हादकः सुश्चकोरकाणां क्षीरांबुधेरिंदुरिवावतीर्णः etc.

Ends — fol. 56a

विहितसुमतिवृत्तिः स्नेहसंपूर्णमूर्त्तिः
जगति विततकीर्त्तिः कृतधर्मार्थपूर्त्तिः ।

इति सुजनहितार्थं भूपतिर्भोजराजो
मुनिमतवलोक्याचीकृपद्धर्मदीपं ॥ १ ॥

इति श्रीसकलसामंतमुकुटमणिराउश्रीभारमल्लात्मजराउश्रीभोजराजविरचितौ धर्म्मप्रदीपः संपूर्णं ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

श्रीमद्विक्रमतः शरांकरसभूवर्षेऽयने दक्षिणे
मासे श्रावणकेवलक्षकदले भौमे दशम्यां तिथौ ।
मैत्रेभेंबुजि शुक्लके भुजपुरे धर्मप्रदीपं महा-
देवो भोजमहीपकृसमलिखच्छ्रीमन्मृसिंहोक्तितः ॥ १ ॥

भूयोभूयः शुभं भूयात् ॥ श्री ॥ स्वस्ति श्रीसंवत् १७६६ वर्षे शाके १५९१ प्र० स्वौपसराऽयनशिशिरकृतौ पौषस्य मासे कृष्णपक्षे तिथौ ८ मंगलवासरे श्रीकुजनगरमध्ये गोवर्द्धनेन लिखितमिदं धर्मप्रदीपस्य ॥ श्री ॥

References — Mss.— A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 269[a].
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 279.
B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Cat. of Bikaner Ms., p. 382, Nos. 821.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

No. 645

118
1884-86

Size — 8⅝ in. by 5¼ in.

Extent — 171 leaves; 11 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; foll. 1-15 written in red ink, the rest in black ink; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment; paper old and musty; foll. 1-24, 163-64 missing; foll. 66, 119, 126 and 136 repeated.

A digest on Hindu Law being a compilation from various *smṛtis* and *Nibandhas* by Nārāyaṇabhaṭṭa. It deals with *āhnika*, *śauca*, *garbhādhāna* and other *saṁskāras*, *gotranirṇaya*, *śrāddha*, *āśauca*, *dāna*, *prāyaścitta*, *tithinirṇaya* and *sthālīpāka*. For complete analysis of contents and authorities quoted, see I. O. Cat. No. 1560. Our author is different from Nārāyaṇabhaṭṭa, son of Rāmeśvarabhaṭṭa, father of Śaṁkarabhaṭṭa and grand-

father of Kamalākarabhaṭṭa. See Kane : *Hist. Dh.* I, p. 420. According to Burnell, this treatise is chiefly used in Telugu Country.

Age — Saṁvat 1845.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥

नारायणं नमस्कृत्य कामदां च सरस्वतीं ।
गणनाथं गुरुंश्चापि धर्मसंरक्षणाय वै ॥

धर्मप्रवृत्तिः क्रियते कलौ नारायणेन तु ।
विदुषां कर्मनिष्ठानां संमतिर्भवर्द्धनी ॥

आलोक्य धर्मशास्त्राणि मन्वादिभिः कृतानि वै ।
आश्वलायनसूत्रं च वृत्तिं नारायणीं तथा ॥ etc.

Ends — fol. 169[a]

प्रोक्तं मंगलस्नानमुच्यते

उत्सवादौ प्रकर्त्तव्यं सर्वदा शुभकांक्षिभिः
सर्वग्रंथेषु यत्प्रोक्तं सारं सारं समुद्धृतं
नात्मनारायणेन तत्सर्वं लिखितं हितकांक्षया

इति श्रीनारायणभट्टविरचितायां धर्मप्रवृत्तौ स्थालीपाकादिमंगलांतप्रकरणं समाप्तोयं धर्मप्रवृत्तिग्रंथो ग्रंथशिरोमणिः संवत् १८४५ का वर्षे माघमासे कृष्णपक्षे तिथौ सप्तमी भौमवासरे ग्रन्थोयं समाप्तं लिपिकृतं कृष्णोरो ब्राह्मण अनिरुद्ध सवाईज(य)पुरमध्ये शुभं भूयात् श्री

After this follows a quotation on *ācāras* from *Smṛtisāra-samuccaya.*

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :-
i, 269[a]; ii, 58[a]; iii, 58*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 569.

B – Descriptive Catalogues ; I. O. Cat. Nos. 1560–3; 5628–32. Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 383, No. 863. Burnall's Cat. of Tanjore Mss., p. 130[a]. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 380.

———

धर्मप्रवृत्ति **Dharmapravṛtii**

No. 646 222 / 1886-92

Size — 10⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 144 + 4 (= 148) leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink and two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; four leaves in the beginning of which the first bears the title and is besprinkled with *candana*, contain contents; fol. 1 coloured yellow; paper old, worn out slightly worm-eaten and musty; foll. 47, 49-55, 141-42, 151-52 missing; it is incomplete.

Another copy of 118 / 1884-86.

Age — Appear to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ।

या कुंदेंदुतुषारहारधवला या शुभ्रवस्त्रा(न्वि)ता
या वीणावरदंडमंडितकरा या श्वेतपद्मासना ।
या ब्रह्माच्युतशंकरप्रभृतिभिर्देवैः सदा वंदिता
सा मां पातु सरस्वती (भगवती) निःशेषजाड्यापहा ॥ १ ॥

अथ विशेषः ।। अथ निमेषादिकालनिर्णयमाह

अक्षीपक्षपरिज्ञयो निमेषः परिकीर्त्तितः
द्वौ निमेषौ तृटिर्नाम द्वौ तटी तु लवः स्मृतः ॥ १ ॥ etc.

fol. 156*a* इति श्रीनारायणभट्टकृते धर्मप्रवृत्तौ प्रायश्चित्तप्रकरणं ॥

Ends. — fol. 156*b*

रौप्यं लवणमित्याहुर्दशदानानि वै बुध
सालंकृतं सवत्सां च सदक्षिणां पयस्विनां
गां प्रदद्यादशक्तश्चेत्तन्मौल्यं वा स्वशक्तितः
निवर्तनमिदा भूमि द्रोणत्रयमितास्तिलाः ॥

सुवर्णं निष्कपारं स्यादाज्यं चैवाढकं स्मृतं ।
सूक्ष्मवस्त्रद ends abruptly.

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति **Dharmapravṛtti**

No. 647 49 / A/1883-84

Size — 13½ in. by 6 in.

Extent — 145 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; names of authorities quoted tinged with red pigment; has lacunae at some places; after fol. 45, 55 leaves are not numbered; fol. 101 is numbered; after this the numbering starts with 1, 2, etc; in this latter set foll. 15-16 missing; first 63 leaves are torn in the middle of bottom border; paper is old and musty.

Another fragment of 118 / 1884-86.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥ ॐ नारायणं नमस्कृत्य etc. as in No. 118 / 1884-86.

Ends — fol. 46*a*

स्मृत्यर्थसारे ॥
अंतर्गृहे देवगृहे वाल्मीके मूषक-
कृतशेषा च शेषाश्च न ग्राह्याः पंच मृत्तिकाः ।
मलमूत्रसमीपे वा वृक्षमूले स्थिता च या
वापीकूपतडाकेषु न ग्राह्याः पंच मृत्तिकाः
मार्गेश्वरश्मशानस्थः पांसुला मलिनास्त्यजेत्
कीटांगारास्थिरहिता नाहरेच्छर्करान्विता
अंतर्जलागता ग्राह्या ends abruptly.

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

No. 648

111
Viśrāma (i)

Size — 11½ in. by 4 in.

Extent — 93 leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; legible; three lines in red ink on either border; foll. 8, 41–42, 81–89 missing. After fol. 100, the numbering of leaves starts with 1, 2, etc.

Another copy of 118 / 1884–86.

Age — Appears to be modern.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ ॐ
नारायणं नमस्कृत्य etc. as in No. 118 / 1884–86.

Ends — fol. 5a

मन्वादौ च युगादौ च ग्रहणेंहणे(?) चंद्रसूर्ययोः ।
संक्रांतिषु च सर्वासु श्राद्धं पिंडैर्विना भवेत् ॥
पिंडहीनं तु यच्छ्राद्धं संकल्पाख्यं प्रचक्षते ।
तत्रापि हि द्विजः कुर्यादित्येव मुनयो ब्रुवन् ॥
आवाहनाख्यं पिं ends abruptly.

Reference — See No. 118 / 1884–86.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

No. 649

109
Viśrāma (i)

Size — 11 in. by 5¼ in.

Extent — 192 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three or four lines in red ink on either border.

Another copy of 118 / 1884–86.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥
नारायणं नमस्कृत्य etc. as in No. 118 / 1884-86.

Ends — fol. 192*a*

प्रोक्तं मंगलस्नानमुच्यते । etc. प्रकरणं समाप्तं as in No. 118 / 1884-86. ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति Dharmapravṛtti

No. 650 110 / Viśrāma (i)

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 99 leaves; 13 lines to a pege; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrases, names of authorities quoted, topics and colophons tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty, brittle and decaying.

Another incomplete copy of 118 / 1884-86.

Age — Appears to be very old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
नारायणं नमस्कृत्य etc. as in No. 118 / 1884-86.

Ends — fol. 99*b*

अथ [illegible] । [illegible] ।
यस्मिन्मासि न संक्रांतिः [illegible]
मलमासः सविज्ञेयो मासः स्यात् त्रयोदशः ।

ज्योतिःशास्त्रे ।

असंक्रांतिमासोधिमासस्फुटः स्यात्तदा वर्षमध्येधिमासद्वयं च द्विसंक्रांतिमासः क्षयाख्यः कदाचित् । क्षयः कार्त्तिकादित्रये नान्यतः स्यात्तदाव ends abruptly.

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

No. 651

108
Viśrāma (i)

Size — 12 in. by 4⅛ in.

Extent — 207 leaves; 7 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics in red ink on a few leaves; fol. 122 coloured yellow; cover leaves in the beginning and at the end have floral designs.

Another copy of 118 / 1884-86.

Age — Śaka 1739 (ग्रहाग्निमुनिचन्द्राणां शके).

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीपांडुरंगाय नमः ॥ शुभमस्तु ॥
नारायणं नमस्कृत्य etc. as in No. 118 / 1884-86.

Ends — fol. 206[a]

सर्वग्रंथेषु यत्प्रोक्तं etc. upto हितकारणात् as in No. 118 /1884-86.
इति श्रीनारायणभट्टविरचितायां धर्मप्रवृत्ति स्थालिपाकादि मंगलांतप्रकरणं समाप्तं ॥

ग्रहाग्निमुनिचंद्राणां शके शंकरवत्सरे
तपःशुक्ले च सप्तम्यां लिखितं धर्मशास्त्रकं
श्रीनिवासनरेंद्रस्य आज्ञया हृष्टमानसा
कुबेरकुलजातेन रंगेन कृष्णसूनुना ॥ २ ॥

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति Dharmapravṛtti

No. 652 198 / Viśrāma (i)

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 44 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old, musty and worn out; foll. 10–42 and 78 missing.

Another incomplete copy of 118 / 1884–86.

Age — Saṁvāt 1816.

Autor — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2a

... ... पवीत्रवन् ॥ ९ ॥

अंतर्धाय तृणैर्भूमिं शिरः प्रावृत्य वाससा
वाचं नियम्य यत्नेन ष्ठीवनोच्छ्वासवर्जितः ॥ १० ॥

कृत्वा समौ पादपृष्ठौ मलमूत्रे समुत्सृजेत् ।
अन्यथा कुरुते यस्तु मलं प्राप्नोति स द्विजः ॥ ११ ॥ etc.

Ends — fol. 79b

सर्वग्रंथेषु etc. upto हितकाम्यया as in No. 118 / 1884–86. इति श्रीनारायणविरचितायां धर्मप्रवृत्तौ तीर्थविधिनिर्णयः ॥ छ ॥ संवत् १८१६ ना वर्षे वैशाषमासे कृष्णपक्षे तिथि तृतीया वार रविवारेण भटछारामकृतिः शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ रामजी ग्रंथसंख्या २४००

Reference — See No 118 / 1884–86.

धर्मप्रवृत्ति Dharmapravṛtti

No. 653 114 / 1892–95

Size — 10 in. by 4¾ in.

Extent — 86 leaves; 16 lines to a prge; 50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old, worn out, slightly worm-eaten and musty.

Another copy of 118 / 1884–86.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

साधारणस्तीर्थविधिः प्रथमं सम्यगुच्यते ।
प्रयागादिकथाविधिः पश्चाद्विस्तर संग्रहः ॥ १ ॥

तत्र या याः काश्चित्तीर्थयात्रा मुनींद्रैः कृताः प्रयुक्ता शुभमोदिताश्च ।
सत्रह्मश्च विधिवत्करोति सुसंयुतो गुरुणा संनियुक्त

इति ब्रह्मपुराणवचनात् । etc.

Ends — fol. 86*b*

प्रोक्तं मंगलस्नान etc. upto मंगलांतप्रकरणं as in No. 118 / 1884–86. समाप्तोयं धर्मप्रवृत्याख्यो [illegible] ॥ शुभं भवतु ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ श्री

Reference — See No. 118 / 1884–86.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

No. 654

126
1895–1902

Size — 11¼ in. by 5¼ in.

Extent — 5+163 (= 168) leaves; 11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; topics and colophons on some leaves colonred with red ink; five leaves in the beginning give contents; paper old, worn out and musty.

Another copy of 118 / 1884–86.

Age — Appears to be old.

Autor — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

नारायणं नमस्कृत्य etc. as in No. 118 / 1884-86

Ends — fol. 163*a*

[illegible] etc. upto [illegible] as in No. 118 / 1884-85. इति नारायणकृतायां धर्मप्रवृत्तौ स्थालीपाकादिमंगलाद[illegible] प्रकरणं समाप्तं ॥

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

No. 655

351 / 1887-91

Size — 9⅝ in. by 5½ in.

Extent — 23 lives; 13 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; benedictory phrases and marks of punctuation on fol. 1*b*, and a flowery design at the end on fol. 120*a* with the title of the work on fol. 120*b* in red ink; topics, etc. tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; fol. 14–100 missidg.

Another fragment of 118 / 1884–86.

Age — Śaka 1665.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
श्रीविष्ण्वाद्याय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥ ॐ ॥

नारायणं नमस्कृत्य कामदां च सरस्वतीं etc. as in No. 118 / 1884–86,

Ends — fol. 119*b*

अथ पत्नी ॥ कन्यादाने पितुः श्राद्धे अध्वर्यौ सोपपानके ।
चौले च व्रतबंधे च विवाहे यज्ञकर्मणि ॥

पत्नी दक्षिणतः कुर्यादन्यत्रा वामतस्तथा
आशीर्वादाभिषेकं च शय्यां च स्त्री तु वामतः ॥ छ ॥

इति श्रीनारायणभट्टविरचितायां धर्मप्रवृत्तौ ईषद्धर्मशास्त्राणि कथितानि ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ यादृशं etc. शके १६६५ रुधिरोद्गारी नामाब्दे दक्षिणायने हेमंततौ पौषवद्यप्रतिपदि भौमे विश्वनाथभुवा लक्ष्मणेन लिखितमिदं धर्मप्रवृत्तिपुस्तकं स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥ भद्रभूयात् etc.

Raference — See No 118 / 1884-86.

धर्मप्रवृत्ति

Dharmapravṛtti

176

Viśrāma (ii)

No. 656

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 64 leaves; 10 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in orange ink on either border; marks of punctuation, verse-members, names of authorities quoted and topics tinged with red pigment upto fol. 78; paper old, musty and soiled; foll. 1, 3-9, 12-20, 30-66, 111-12, 117-19, 121-25 and 129 missing.

A fragment of 118 / 1884-86.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2[a]

शेषे तु रात्रौ वै दक्षिणामुखः ॥
ब्रह्म ... ... विषयमेति केचित् । एकवस्त्रविषयमिति केचित् । वसिष्टः ॥

कृत्वा यज्ञोपवीतं तुष्ट(?)ष्टमः ... ...
विण्मूत्रं ... यज्ञमकर्णे समाहितः ॥ १२ ॥

मूत्रे दक्षिणकर्णे तु वामे कर्णपुरीषयोः ।
धारये ब्रह्मसूत्रं च मैथुने ह्युपवीतकं ॥ १३ ॥ etc.

fol. 87[a] इति श्रीनारायणभट्टविरचितायां धर्मप्रवृत्तौ श्राद्धप्रकरणं समाप्तं ॥

Ends — fol. 130^b

अर्द्धरात्रे तदूर्ध्वं वा संक्रांतौ दक्षिणायने।
पूर्वमेव दिनं ग्राह्यं यावन्नोदयते रविः॥
मिथुनात्कर्कसंक्रांतिर्यदि स्यादंशुमालिनः
प्रभाते वा निशिथे वा कुर्यादहनि ends abruptly.

Reference — See No. 118 / 1884-86.

धर्मशास्त्रग्रन्थ — Dharmaśāstragrantha

No. 657 — 271 / 1887-91

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 1 leaves; 11 lines to a page; 51 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

Fourteen verses on *āśauca* ascribed to Bhaṭṭoji Dīkṣita. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum iii, 58^b.

Age — Saṁvat 1856.

Author — Bhaṭṭoji Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः॥
भौमेकें भृगुजे महाग्रहनिशा सप्तम्यनंगाह्वया
नंदा जन्मदिनेषु संधियुगले नो तर्पणं स्यात्तिलैः।
नोद्वाहव्रतचौलवृद्धिषु समार्द्धार्द्धैकमासक्रमा-
न्नो दुष्येत्तु मृतौ महालयगयापुण्याहतीर्थादिषु॥ १॥ etc.

Ends — fol. 1^b

वेदीमार्जनसेकबर्हिरथ शुंधंती च पीडांजन-
म्यंगौ वास उपस्थितेश्च यजुषा ऊर्जं परेतश्रुतिः।
कृत्वा प्रोक्षितगोत्रवृद्धिकथनं स्वस्त्यक्षयं दक्षिणा
घोराशीर्ग्रहपात्रचालनविसर्गामावरा अद्य मे॥ १४॥

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितानां पद्यानि समाप्तानि ॥ [illegible] ॥ [illegible] १८५६ चैत्रकृष्णपक्षस्थां गुर्वन्वितायामलेखीदं मूलजिता ॥ श्रीसदाशिवः प्रीयतांतराम् ॥ ॥ ॥

धर्मशास्त्रनिबन्ध — Dharmaśāstranibandha

No. 658 — 117 / 1884-86

Size — [illegible] in. by 4½ in.

Extent — 28 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; names of authorities quoted are tinged with red pigment; paper very old, worn out and musty.

A small compilation in 347 verses from *smṛtikāras* on all topics of Hindu Law by Phakiracandra, surnamed Copre (चोपरे). This is the only Ms. of this work so far known and Aufrecht also notices our Ms. in his Catalogus Catalogorum. Amongst the authorities quoted, there is no *nibandhakāra*. The surname Copre is very common amongst the Punjabi Khattris. Most probably our author belonged to this community.

Age — Appears to be old.

Author — Phakirachandra.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

यो लीलया संतनुतेत्र विश्वं तत्पालयत्यात्मनि विश्वरूपे ।
लयं नयत्याशुचिपूर्णरूपश्शिवं तनोत्वाशु रविर्ममासौ ।
नानास्मृतिपुराणादिसारमादाय तत्वतः ।
फकीरचंद्रेण क्रियते धर्मशास्त्रनिबंधनं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol 28b

पयोनुद्[illegible]सारं च हरीतकी पिप्पली शीरक चैव नागरं कदली धात्री फलान्यगुडयैकार्यं ॥ अतिरूपक मुनयो हविष्यान्नं प्रचक्षते ॥

इति श्रीधर्मशास्त्रनिबंधराट् फकीरचंद्र-चोपरे कृतं समाप्तं ॥

धर्मशास्त्रसंग्रह Dharmaśāstrasaṁgraha

No. 659 555 / 1883-84

Size — 9⅞ in. by 5⅝ in.

Extent — 7 double leaves; 29 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; written on one side of paper, which is about 18 inches in length, beginning on the top of the narrower side and going down upto the bottom and then folding the paper into two.

A compilation on general topics of *dharma*. Some of the works mentioned are : *Madanapārijāta*, *Vidhānapārijāta*, *Prāyaścittamādhava*, *Mitākṣarā*, *Viśvaprakāśa*, *Trikāṇḍamaṇḍana* etc.

Age — Appears to be modern.

Author — Anomynous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

अथागम्यागमने मयूखे ॥
अत्र जननीगमनं न महापातकं किं त्वतिपातकं ॥
मातृगमनं दुहितृगमनं स्नुषागमनमित्यतिपातकानीति विष्णूक्तेः ।
मातृभगिनीदुहितृस्नुषागमनानीत्यतिपातकानीति वृद्धहारीतोक्तेः etc.

Ends — fol. 7a

नियमस्त्वाश्विनाग्रे स्यात् न साग्रैर्नियमो भवेदिति कात्यायनस्मृतौ अनेन देवकृतप्रयोगभूषणार्थं ॥ जननादूर्ध्वं दशमेहनि शिखाकरणमित्युक्तं ॥ स्मृत्यंतरे ।

सूतके मृतके चैव वपनं दशमेहनि ।
यो न कारयते मोहात्सोनर्हः सर्वकर्मसु ॥

धर्मशास्त्रसंग्रह Dharmaśāstrasaṁgraha

No. 660 556 / 1883-84

Size — 12 in. by 4½ in.

Extent — 10 leaves; 17 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in black ink on either border; paper worn out, musty and worm-eaten; bothom corners of foll. 3–4 destroyed by insects; topics and names of works tinged with red pigment on a few folios.

A compilation from various works on general topics of *dharmaśāstra*. Some of the works or authors mentioned are – *Śivarahasya*, *Madanaratna*, *Dānamayūkha*, Hemādri etc.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

बिल्वपत्रं समाघ्राय पथि गच्छंति ये नराः
तेषां(वां) शिवसहायस्यात्स्कंधेनाविकया सह ॥ १ ॥
यः स्मरेत्तुलसीं सीतां रामं सौमित्रिणा सह
विनिर्जित्य रिपून्सर्वान्पुनरायाति मंदिरं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 10*b*

सर्वेषु धर्मकार्येषु पत्नी दक्षिणतः स्थिता ॥
विप्रपादप्रक्षालने तु अभिषेके तु वामतः ॥ १९ ॥
कुरंगमातंगपतंगभृंगमीना हताः पंचभिरेव पंच ।
एक प्रमादी स कथं न हन्यते यः सेवते पंचभिरेव पंच ॥ २० ॥
अनामिभ्या द्वयं पूर्वे कनिष्ठिभ्या क्रमेण तु ।
तर्जनीमूलमात्रेण गायत्री विधिना जपेत् ॥

गोप्र ४ ॥ कोश वि ६ ॥ व्र २२ कं ह. यु. १६ ॥ जा० जुं: १० ॥ का. मु. २० ॥ वेदस्तु १४ ॥ ज. रो. भूति सरी. १० ॥ सप्त. गु. ॥ २८ ॥

धर्मशास्त्रसंग्रहश्लोक — Dharmaśāstrasaṁgrahaśloka

No. 661 — 557 / 1883–84

Size — 12¼ in. by 4¼ in.

Extent — 2 leaves; 18 lines to a page; 64 letters to a line.

Description — Thin country paper; Śāradā characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper musty.

It is an incomplete part of some work on *dharmaśāstra*; the portion before us deals with *agnyādhāna* and the duties of *āhitāgni*. It quotes *Smṛtisaṁgraha*, Aśvalāyana, Sumantu, Yama, Gobhila, Laugākṣi etc.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निहोत्रं मुनिश्रेष्ठ यस्मिन्देशे प्रवर्त्तते ॥
दशयोजनविस्तीर्णं काशीक्षेत्रं तदुच्यते ॥ १ ॥

दशजन्मादिभिर्वेदः शतजन्मापरिग्रहः ।
सहस्रजन्मनामंते सोमं पिबति मानवा ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 2*b*

मासे पक्षेथवा केशान्वल्वा चाग्नौ द्वयोस्त्रिषु ।
अन्वाधाय चतुर्वेष्टि कुर्यादारणमाश्रितः ॥ स्मृतिसंग्रहे ॥
अह्नि श्राद्धादिकं सर्वं व्यक्तिभेदे पृथग्भवेत् ।
दर्शादिश्राद्धनिष्पत्तौ न नित्यस्य पृथक् क्रियाः ॥

———

धर्मशास्त्रोक्तवचनानि — Dharmaśāstroktavacanāni

No. 662 — 116 / 1884-86

Size — 8⅞ in. by 4 in.

Extent — 16 leaves; 11 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very bad and slovenly, almost illegible; paper old and musty; foll. 2, 6, 11, 12, 14, 16 missing.

It is a collection of verses from different *smṛtis* on conduct.

Age — Appears to be old

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ धर्मशास्त्रोक्तवचनानि ॥

परारं परवस्त्रं च परद्रव्यं परस्त्रियं ।
परवेस्मनिवासं च दूरं त्यक्तागतिं कुरु ॥
किंचिद्वेदमयपात्रं किंचित्पात्रं तमयं
पात्राणामुत्तमं पात्रं शूद्रत्रि यस्य नोदरे ॥ १ ॥ etc

Ends. — fol. 22*a*

दुरोध्वोपगतं भ्रातं वैश्वदेव उपागतं ।
अतिथिं तं विजानायानातिथि पुर्वभागतः ॥ ४ ॥
अनित्यमागतो यस्मात्तस्माच्चातिथिरुच्यते ॥ ५ ॥
प्रथमेहनि ॥

धर्मसंग्रह — Dharmasaṁgraha

No. 663 — 223 / 1886-92

Size. — 7⅞ in. by 4 in.

Extent — 67 leaves; 7 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper bearing the date 1866 A. D.; Devanāgarī characters; handwriting good; corrections made with yellow pigment; paper musty; foll. 29 and 36 repeated; fol. 36*a* blank.

A small treatise discussing principal topics of *dharma* by Hariścandra, written at the command of Rāmasiṁha, king of Jaipur, grandson of Pratāpasiṁha, grandson of Jayasiṁha of Amber. This is the only Ms. recorded by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum ii, 58*a*.

Age — Appears to be modern.

Author — Hariścandra Upādhyāya.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐकारे संस्थितां नित्यामर्द्धमात्रात्मिकां परां ।

रंतुं रमणशीलां च त्रिगुणीकृतविग्रहाम् ।
ध्यात्वा श्रीकालिकामाद्या महाकालसमन्विताम् ॥ १ ॥
प्रणम्य श्रीगुरूनादौ ज्ञानानंदसरस्वतीं ।
प्रकाशानंदनाथेन धर्मामतमहं ब्रुवे ॥ २ ॥
राज्ञामाज्ञां समादाय धर्मकामार्थहेतवे
लोकानामुपकाराय धर्मामतमहं ब्रुवे ॥ ५ ॥ (?) etc.

Then follows the geneology of रामसिंह under whose patronage the author composed the present work.

Ends. — fol. 65a

एवं प्र(पृ)थक्त्वेन कृते सति यस्याः वर्णचतुष्टयमध्ये पतिमंतरा निर्वाहो दृश्यते तासां सर्वासां वर्णजानि स्त्रीणां तांत्रिकब्राह्मणैः निर्वाहः कार्यः तासां संततीनां मातृवर्णेव्यवहारो भविष्यति इति सिद्धांतः

इति हरिश्चंद्रेण विदुषा रचितो धर्मसंग्रहः
प्रीत्यै भूयाद्भगवतो श्रीकालीमहाकालयोः
संवहद्यश्विनीषुत्रौ सिद्धिदायाश्च संज्ञया
अद्वितीयं तत्र युक्तं संवत् सरशुतिश्च यः २

फाल्गुने असितपक्षप्रतिपत् भौमवासरे विप्रश्रीमाल्यां लिखितो विक्रमे रघुशर्मणः ।

इति उपाध्याय हरिश्चंद्ररचितो धर्मसंग्रहशास्त्र संपूर्णम्

धर्मसंप्रदायदीपिका Dharmasaṁpradāyadīpikā

No. 664 349/1875-76

Size — 7 in. by 5 in.

Extent — 143 leaves; 16 lines to a page; 18 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; bound in cloth; topics, names of authors or works, and colophons in red ink; paper old, worn out and musty.

The work deals with the different *saṁpradāyas* about the religions observances on different dates. The Ms. is full of lacunae. The work mentions many Purāṇas and *Nirṇayāmṛta*, Mādhava, Anantabhaṭṭa, Pārijāta, etc. There are different numberings of leaves.

Aufrecht mentions only our Ms. in his Catalogus Catalogorum i, 270[a].

Age — Appears to be old.

Author — Ānanda.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

ॐ स्वस्त्यस्तु प्रजाभ्यः ।। ॐ श्रीगणेशाय नमः ।।
ॐ श्रीमहाराज्ञ भगवत्यै नमः ।

ॐ गणेशाय विश्वेश वैभवाद्भुतकेतवे ।
नमो निर्विघ्नमारब्धकार्यनिर्वाहहेतवे ।। श्रीः ।।

गुरुत्वा विमृश्यैतदुपदेशं क्रमागतम् ।
आनंदः कुरुते धर्मसंप्रदायप्रदीपिकाम् ।।
धर्माध्वनि प्रचरतां संप्रदायप्रकाशनात् ।
सतां पुस्तकसंभाराभारमोक्षः कृतो मया ।। etc.

Ends — fol. 143[a]

न चास्य मनुपरि यशिष्ठस्यानार्षत्वमाशंक्यम् तथाहि प्रथममुपोद्घात एव प्रतिपादितमपरार्ककृतास्य ग्रंथस्य षट्त्रिंशत्स्मृतिसमशीर्षिकया धर्मशास्त्रत्वेन प्रामाण्यम् आविरधित्वाः श्रुतिस्मृत्योपबृंहकत्वात् शिष्टपरिगृहीतत्वात् आप्रोक्तत्वाच्च चतुर्विंशतिमतमनुपरिशिष्टादयोपि धर्मशास्त्रत्वेन ज्ञेया इति सिद्धिः ।। संपूर्णम् ।।

धर्मसंप्रदायदीपिका — Dharmasaṁpradāyadīpikā

No. 665 — 224 / 1884-87

Size — 6 in. by $3\frac{5}{10}$ in.

Extent — 403 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Śāradā characters; handwriting bad; paper old, worn out and musty; the codex is written in book form and full cloth bound.

The codex is full of different extracts from different works. Only the following, except the two principal works (*Tithisaṁpradāya* and *Malamāsasaṁpradāya*), have been identified–

पराप्रवेशिका, गायत्रीकवच, वामागायत्री, दीक्षा, ओंकारविधि, महानवमी-संप्रदाय, एकादशीसंप्रदाय and रामनवमीसंप्रदाय.

Tithisaṁpradāya, containing 31 leaves and *Malamāsa saṁpradāya*, containing 36 leaves, appear to form parts of *Dharmasaṁpradāyadīpikā* by Ānanda. Amongst the authors or works quoted are — अनन्तभट्टीय, निर्णयामृत, स्मृतिसंग्रह and Hemādri's कालनिर्णयसंग्रह. Nothing more is known about the author or the work.

Age — Appears to be old.

Author — Ānanda.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1-31

ॐ स्वस्ति श्रीशारदायै नमः श्रीगुरुचरणपादुकाभ्यो नमः ।

ॐ श्रीगणेशाय विश्वेश वैभवाद्भुतकेतवे ।
नमो निर्विघ्नमारब्धकार्यनिर्वाहहेतवे ॥

गुरून्नत्वा विमृश्यैतदुपदेशं क्रमागतं ।
आनंदः कुरुते धर्मसंप्रदायप्रदीपिकाम् ॥

अन्यथा त्वमसत्ता वा तमसां येषु भासते ।
तान्धर्मान्दीपयत्याशु तत्वतो भाति दीपिका ॥ etc.

Ends. — fol. 31

अथ धर्मचिंतामणौ ।

काम्यव्रते पूर्णिमां तु पूर्वविद्धां समाचरेत् ।
अन्यथा विघ्नमाप्नोति मतिहीनोपि मानवः ॥

पूर्वविद्धामिति चतुर्दशीमेव ननु कदाचिच्चतुर्दशीयुक्तादिने पूर्णमासी भवेत् पूर्णमासी तु दिने संपूर्णा सती रात्रौ प्रतिपदा विद्यते यथा च दि २० पूं प्र १ तत्र का गतिः उच्यते चतुर्दश्यामेव पूर्णिमाव्रतं विधेयम् ॥

Begins — fol. 1-36

ॐ स्वस्त्यस्तु ॥ श्रीगणेशाय नमो नमः ॥ श्रीगुरवे नमः ॥
ॐ नमः सरस्वत्यै ॥

ॐ सूर्याचंद्रमसौ नत्वा कालचक्रप्रवर्तकौ ।
मलमासे संप्रदायं वक्ष्ये धर्मप्रवृत्तये ॥

अथ मलमाससंप्रदायः ॥ तत्र मलमासो द्विधा, श्रौतः स्मार्तश्च ॥ स्मार्तो दर्शद्वयमतिक्रम्येत्यादिस्स्मृतिदर्शितः । श्रौतस्तु षडगनंदादि गणितागतो ज्योतिर्षित्प्रसिद्धः ॥ etc.

Ends — fol. 36

जीवंतौ पितरौ यस्य न कुर्याद्वपनं सुतः ।
पितुर्यैमे प्रमीते तु कुर्वीत वपनं नरः । (This line on the margin)

मातर्यैमे प्रमीतायां न कुर्याद्वपनं द्विजः ।
यदि कुर्यात्तदा तस्य पितृनाशश्च जायते ॥ इत्यादि ॥ ॥
जन्तु जीवत्पितृकेनैव कुर्यात्स्मश्रूच्छेदं चैकतरक्षयेपि ।
द्वयोः स्वास्थ्ये मुंडनं नैव कुर्यात् तीर्थे प्राप्ते मुण्डनं चोपवासः ॥

धर्मसिन्धुसार — **Dharmasindhusāra**

No. 666 — 558 / 1883-84

Size — 8⅜ in. by 4 in.

Extent — 42 + 93 + 141 (=276) leaves; 10 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper musty; each chapter has separate numbering of leaves; fol. 73 of 2nd chapter repeated; incomplete.

One of the most important work on religious matters in the Deccan, divided into 3 chapters, by Kāśīnātha Upādhyāya or Bābā Pādhye. The first chapter deals with *Kāla* the second with *vrata*, etc., and the third with *saṁskāra* and *śrāddha*. The work was composed in 1790-91 A. D. For further details about the author and two works, see Kane referred to below.

Age — Appears to be modern.

Autor — Kāśīnātha Upādhyāya or Bābā Pādhye.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीमंगलमूर्तये नमः ॥ श्रीमते विघ्नहराय गणपतये नमः ॥
श्रीविठ्ठलं सुकरुणार्णवमाशुतोषं
दीनष्टपोषमघसंहतिसिंधुशोषं ।
श्रीरुक्मिणीमतिमुषं पुरुषं परं तं
वंदे दुरंतचरितं हृदि संचरंतं ॥ १ ॥

... ...

श्रीलक्ष्मीगरुडं सहस्रशिरसं प्रद्युम्नमीशं कपिं
श्रीसूर्यं विधुभौमविद्गुरुकविछायासुतान् षण्मुखं ।
इंद्राद्यान् विबुधान् गुरूंश्च जननीं तातं त्वनंताभिधं
नत्वार्यान् वितनोमि माधवमुखान् धर्माब्धिसारं मितं ॥ ३ ॥

दृष्ट्वा पूर्वनिबंधान्निर्णयसिंधुक्रमेण सिद्धार्थान्
प्रायेण मूलवचनान्न्युज्झित लिखामि बालबोधाय ॥ ४ ॥ etc.

fol. 92b इति श्रीमत्काशीनाथोपाध्यायविरचिते धर्मसिंधुसारे प्रकीर्णनिर्णयोद्देशः समाप्तः ॥ ।

शके १७७२ साधारणनाम संवत्सरे अधीकवैशाखशुद्धपौर्णिमासी शुक्रवार तृतीयप्रहर सहिने इदं पुस्तकं समाप्तं ॥ ढुंढिराज दीक्षित अर्थात्मिन लिखितं तस्येदं पुस्तकं सत्यं सत्यं ॥ etc.

Ends — fol. 141b (of the 3rd set)

रात्रिस्तदवलंपतु यत्किंच दुरितं मयि इदमहं माममृतयोनौ सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहेति जलं पिबेत् ॥ आचम्य ॥ आपो हि ष्ठेति नवऋचस्यावरीषः सिंधुद्वीप आपो गायत्री । अंत्ये द्वे अनुष्टुभौ मार्जने वि० ।

प्रणवेन व्याहृतिभिर्गायत्र्या प्रणवांतया ।
आपो हि ष्ठेति सूक्तेन मार्जनं च चतुर्थकं ।

ऋग ends abruptly.

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :- i, 270a; ii, 206b; iii, 58b.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 463–65.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices, II, 773. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 130a. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2212-13.

(2) Printed Editions :- Printed several times; the best edition is that of Nirṇayasāgara Press, Bombay, 1926.

धर्मसिन्धुसार

Dharmasindhusāra

No. 667

128
1895–1902

Size — 12 in. by 4 in.

Extent — 26 + 66 + 150 + 96 + 12 (= 350) leaves; 9 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; paper musty and worm-eaten; topics, benedictory phrase and colophons are tinged with red pigment; 11 leaves at the end give contents; separate pagiuation for every pariccheda.

Another copy.

Age — Appears to be modern.

Author — Kāśīnātha Upādhyāya alias Bābā Pādhye.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीपांडुरंगाय नमः ॥
श्रीविठ्ठलं सुकरुणार्णवमाशुतोषं etc. as in No. 558 / 1883-84.

Ends — fol. 96*b*

एवोत्पजजन्म भुवं स्वकीयां तां कौंकणाख्यां सुविरक्तिशाली ।
श्रीपांडुरंगे वसतिं विधाय भीमातटे मुक्तिमगात्सुभक्त्या ॥ १४ ॥

तस्यानंताभिधानस्योपाध्यायस्य सुतः कृती ।
काशीनाथाभिधो धर्मसिंधुसारं समातनोत् ॥ १५ ॥

इति श्रीमत्काश्युपाध्यायसूरिसूनुयज्ञेश्वरोपाध्यायानुजानंतोपाध्यायसूरिसूनुकाशीनाथोपाध्याय विरचि

Then follow the contents.

Reference — See No. 558/1883-84.

धर्मसिन्धुसार — Dharmasindhusāra

No. 668 — 75 / 1899-1915

Size — $11\frac{7}{10}$ in. by 4 in.

Extent — 429 leaves; 9 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border;

paper old and musty; topics are tinged with red pigment; first 8 leaves contain the contents.

Another copy; fol. 430*a* gives — दत्तकपुत्रस्य महालयतीर्थ-श्राद्धादौ पितृगोचारप्रकार and गोमहिष्यादिजातशौचे याज्ञवल्क्यस्मृतौ.

Age — Śaka 1759.

Author — Kāśīnātha Upādhyāya or Bābā Pādhye.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीहरिप्रसन् ॥

श्रीविठ्ठलं सुकरुणार्णव etc. as in No. 558 / 1884-84.

Ends — fol. 429*b*

एषोत्यजन्मभुवं etc. upto काशीनाथोपाध्यायविरचिते as in No. 128 / 1895-1902 followed by धर्मसिंधुसारे तृतीयपरिच्छेदोत्तरार्धं समाप्तं ॥ शके १७५९ हेमलंबिनाम संवत्सरे पौष शुक्ल एकादश्यां मंदवासरे इदं पुस्तकं ज्योतिषोपनामकदिनकरस्येदं

Reference — See No. 558 / 1883-84.

ध्वजारोपणविधि

Dhvajāropaṇavidhi

No. 669

4 / 1907-1915

Size — $9\frac{7}{10}$ in. by $4\frac{1}{10}$ in.

Extent — 3 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

A short manual for raising a banner in a temple, ascribed to *Pratiṣṭhāpaddhati*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ ध्वजारोहो निरूप्यते ॥ तत्र कालनिर्णयो यथा ॥ देवप्रतिष्ठानंतरं महापानानंतरं तदंते वा षण्मासे वर्षे वा ध्वजारोहः कार्यः etc.

Ends — fol. 3b

येषां मृतानां चर्माणि याभियोगं शिवालये ।
वृक्षाग्रमेथ दारूणि तेपि रुद्रा न संशयः ॥

इति प्रतिष्ठापद्धतौ ध्वजारोपणविधिः ॥ श्रीसांबार्पणमस्तु ॥

नक्तव्रतोद्यापन — Naktavratodyāpana

No. 670 — 291 (ii) / A/1881-82

Size — 10½ in. by 4¾ in.

Extent — 546b-547b leaves; 11 lines to a page; 40 letters to a line.

For Description — See 291(i)/1881-82.

This deals with the *vrata* called *Naktavrata* to be observed during rainy season in the month of *Āṣāḍha* on 10th day at night. It is alleged to form part of *Skandapurāṇa* and consists of 17½ verses.

Age — Appears to be old.

Autor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 546b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ स्कंदपुराणोक्तं नक्तव्रतोद्यापनं ॥

शिव उवाच ॥

अन्यद्वक्ष्यामि ते गौरि चातुर्मास्यव्रतं शुभं ।
नक्ताख्यं व्रतमेतद्धि मम संतुष्टकारकं ॥ etc.

Ends — fol. 547a

नानेन सदृश(शं) लोके पवित्रं व्रतमुत्तमं ।
धान्यं यशश्चमायुष्यं पुत्रकीर्तिविवर्धनं ॥ १७ ॥

निधूय सकलं पापं शिवलोके महीयते ।

इति श्रीस्कंदपुराणे चातुर्मास्यमहात्म्ये नक्तव्रतोद्यापनं समाप्तं ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥

नक्षत्रदानविधि — Nakṣatradānavidhi

No. 671 — 371 / 1891-95

Size.—8¾ in. by 3½ in.

Extent:—2 leaves; 12 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting small, but legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation with verse numbers and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

The codex contains 28 verses eulogising the gifts, with specification of those gifts, on particular *nakṣatras*. It seems to be an extract from some *Purāṇa*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymons.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगुरुः ॥ अथ नक्षत्रदानं ॥

नक्षत्रयोगे यत्वस्मिन्देयं भवति भारत ।
तदहं संप्रवक्ष्यामि सर्वपातकनाशनं ॥ १ ॥

कृत्तिकासु महाभाग पायसेन ससर्पिषा ॥
संतर्प्य ब्राह्मणान् सर्वान् लोकान्प्राप्नोत्यनुत्तमान् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 2[b]

देवक्या नारदेनेह मया च कथितं तव ।
सर्वपापप्रशमनं सर्वोपद्रवनाशनं ॥ २७ ॥

न चात्र कालनियमो न नक्षत्रक्रमस्तथा ।
वित्तं श्रद्धा च राजेंद्र कारणं चात्र कथ्यते ॥ २८ ॥

इति नक्षत्रदानविधिः ॥

नक्षत्रविधान Nakṣatravidhāna

No. 672 115 / 1892-95

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 6 leaves; 8 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Davanāgarī charachers with पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon are tinged with red pigment; paper old, much worn out and musty.

A small treatise giving the *phala*, *devatā*, articles of worship and the *dānas* peculiar to the 27 *nakṣatras*.

Age — Appears to be very old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः सामवेदाय ।

नक्षत्रविधानं प्रारभ्यते । अश्विन्यां ..... रात्रं । अश्विनीकुमारदेवता । श्रीषंडचंदनं । नीलोत्पलपुष्पं । ..... सरधूपं । मोदकनैवेद्यं । etc.

Ends — fol. 6*a*

दधिधूपं । हविष्यान्नं नैवेद्य । अखंडबिल्वफलानि । सज्यानि जुहुयात् । घृतपात्रदानं ॥ २७

एवं नक्षत्रविधानं समाप्तानि । शुभं भवतु ॥ श्रवाडीयशोद्वरलिखितं । पठनार्थं शुभं भवतु श्री

— —

नवकण्डिकाश्राद्धसूत्र or श्राद्धकल्पसूत्र Navakaṇḍikāśrāddhasūtra or Śrāddhakalpasūtra

No. 673 224 / 1886-92

Size — 9¼ in. by 4⅛ in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty.

A treatise on *śrāddha*, being tha 6th *pariśiṣṭa* of the *Śukla Yajurveda*. It is in 9 sections or *Kaṇḍikās* and hence it is called *Navakaṇḍikā*. It is followed by 9 *ślokas* on *śrāddha* ceremonies.

Age — Appears to be old.

Author — Kātyāyana.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अपरपक्षे श्राद्धं कुर्वीते ॥ ऊर्ध्वं वा चतुर्थ्या यदहः संपद्येत तदहर्ब्राह्मणान्मंत्र्य पूर्वेद्युर्वा स्नातकानेके यतीन्गृहस्थसाधून्वा श्रोत्रियान् वृद्धाननवद्यान्..... न प्रतिगृह्णीयात् ॥ etc.

Ends — fol. 4*b*

परिचारका एकादश्यां धनधान्यं हिरण्यं द्वादश्यां पुत्रपशून्शैप्यं हिरण्यं कुप्यं ज्ञातिश्रैष्ठ्यं तु त्रयोदश्यां युवानस्तत्र म्रियंते शस्त्रहतश्चतुर्दश्यामममावास्यायां सर्वमित्यमावास्यायां सर्वमिति ॥

इति नवकंडिका समाप्तः ॥

Then follows the piṇḍa-offering to the dead.

Referenees — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 665*a*; ii, 159*a* and 230*b*; iii, 138*a*
Kane: *Hist. Dh.* I, p. 643.

B – Descriptive Catalogues :- Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 62, No. 252. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 405, No. 869. B. B. R. A. S. Cat. No. 517.

(2) Printed Editions :- Published with several commentaries at Banaras and the Gujarati Printing Press, Bombay.

नवकण्डिका or श्राद्धकल्प

Navakaṇḍikā or Śrāddhakalpa

No. 674.

171
1884-86

Size — 8⅞ in. by 3⅞ in.

Extent — 3 leaves; 13 liner to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting small and legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topical numbers and the last colophon are tinged with rd pigment; paper very old, worn out at the edges and musty.

Another copy of 224 / 1886-92.

Age — Appear to be very old.

Author — Kātyāyana.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

ॐ नमो गणेशाय ॥

अथपक्षे श्राद्धं कुर्वीत etc. as in No. 224 / 1886-92.

Ends — fol. 3a

परिचारका एकादश्यां etc. upto सर्वमिति as in No. 224 / 1886-92. इति श्राद्धकल्पपरिशिष्टं समाप्तं ॥ षष्ठं ॥

Reference — See No. 224 / 1886-92.

नवकण्डिका or श्राद्धकल्पसूत्र

Navakaṇḍikā or Śrāddhakalpasūtra

No. 675.

46
1879-80

Size — 9⅛ in. by 3⅞ in.

Extent — 3 leaves; 8 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topical numbers and the last colophon are tinged with

red pigment; paper old, worn out on right-hand corner and musty.

Another copy of 224 / 1886–92.

Age — Appears to be old.

Author — Kātyāyana.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अपरपक्षे श्राद्धं कुर्वीत etc. as in No. 224 / 1886–92.

Ends — fol. 4b

परिचारु एकादश्यां etc. upto सर्वमिति as in No. 224 / 1886–92. इति श्राद्धकल्पसूत्रं कात्यायनाचार्यकृतं परिशिष्टं समाप्तम् ॥ लेखकपठनार्थं शुभमस्तु ॥

कल्याणं ब्रूयात् ॥

Reference — See No. 224 / 1886–92.

नवकण्डिकाभाष्य — Navakaṇḍikābhāṣya

No. 676 — 225 / 1884–87

Size — 7½ in. by 4¼ in.

Extent — 15 leaves; 14 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; one line in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophon at the end tinged with red pigment; paper very old, worn-out and musty.

A commentary on Kātyāyana's *Navakaṇḍikā* by Karkācārya, who composed commentaris on *Pāraskaragṛhyasūtra*, and Kātyāyana's *Snānasūtra*. Karka is mentioned by Trikāṇḍamaṇḍanabhāskara and Hemādri. Hence, according to Kane, he is earlier than 1000 A. D.

Age — Saṁvat 176'.

Author — Karkācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीकृष्णश्रोत्रियगुरवे नमः ॥

श्रौतकर्म नित्यं स्मार्त्तान्यावसथ्यादीन्युनुविहितानि । तत्र श्राद्धमनुक्तं तद्वक्तुमित्याह । अपरपक्षं श्राद्धं कुर्वीत । etc.

Ends. — fol. 15b

अमावास्यायाः सर्वमित्यमावास्यायाः सर्वमिति । सर्वं सर्वकामः ।

पुराणश्राद्धं कुर्वतममावास्यां यत्नेन पुरुषः शुचिः ।
सर्वान्कामानवाप्नोति तिथ्यां तिथ्यां मुदायते ॥

इति नवकंडिकाभाष्यं ॥

Then follows some portion

संवत् १७६१ ज्येष्ठशुदि १३ शुक्रे लिखः ॥

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 665a; ii, 159a.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 571.

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 155, No. 353; p. 472, No. 1014.
Stein's Cat. of Jammu Mss., p. 20, No. 4600.

नवकण्डिकाभाष्य — Navakaṇḍikābhāṣya

No. 677 — 226 / 1884-87

Size — 11⅛ in. by 4⅛ in.

Extent — 19 leaves; 8 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase tinged with red pigment.

The codex first gives only the text which ends on fol. 4b. The date is given there as 1862. Then follows the *bhāṣya*.

Another copy of 225 / 1884-87.

Age — Saṁvat 1862.

Author. — (Comm.) Karkācārya.

Subject — Dharma.

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अपरपक्षे श्राद्धं कुर्वीतोर्द्ध्वं etc. as in No. 224 / 6886-92.

Begins (Comm.) — fol. 4*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रौतकर्मानंतरं स्मार्तान्यावसथ्यादीन्वक्ष्यामि विहितानि ॥ तत्र श्राद्धमनुक्तं etc. as in No. 225 / 1884-87.

Ends. — fol. 19*b*

शस्त्रहतस्येति जलादिमृतानुपलक्षयति । तेन च एकः सपिंडसोदकस-गोत्रेभ्यस्त्रयोदश्यां पार्वणश्राद्धं देयं ॥ जलादिमृतेष्वस्तु चतुर्दश्यां [illegible] दिष्टविधिना श्राद्धं देयं सर्वमिति सर्वतिथिफलं ॥ ॥

इति कर्कोपाध्यायकृतं निगदव्याख्यानं समाप्तं ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥

Reference — See No. 225 / 1884-87.

नवकण्डिकाभाष्य

Navakaṇḍikābhāṣya

No. 678

217
1880-81

Size — 8⅓ in. by 3 in.

Extent — 12 leaves; 10 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; full of corrections on margins and in the body of the text; paper very old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

Another copy of 225 / 1884-87.

Age — Saṁvat 1663.

Author — Karkācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

श्रौतकर्मानंतरं स्मार्तान्यावसथ्यादीन् etc. as in No. 225 / 1884-87.

Ends — fol. 12ᵃ

लेपभाजश्चतुर्थाद्याः पिंडभाजनाः।

सप्तमः पिंडदस्तेषामूर्द्ध्वं नांदीमुख्याः स्मृताः ॥

इति कर्कोपाध्यायेन कृतं नवकंडिकाश्राद्धकल्पभाष्यं समाप्तं ॥ लेखक-पाठकयोः शुभं भवतु ॥ संवत् १६६३ वर्षे फागुनसुदि ५ लषितोयं ग्रंथः –

Then follows some portion which end as follows :—

ऊर्ध्वमष्टकात्वष्टकासु च पशुमांसस्य स्थानं स्पर्शनात् उत्तरोत्तरशब्देन केचित् मूलफलादीनां ग्रहणमिति वदंति ॥ तेन मूलफलादीनां केवलानां। श्रीरस्तु ॥ स्थलान्तराल्लिखितं ॥

Reference — See No. 225 / 1884–87.

नवकण्डिकाभाष्य — Navakaṇḍikābhāṣya

No. 679 — 71 / 1887–91

Size — 9¾ in. by 4½ in.

Extent — 53 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty worm-eaten.

Another commentary on Kātyāyana's *Navakaṇḍikābhāṣya* by Gadādhara, son of Vāmana who bore the titles of *Agnicit—Saṁrāṭsthapati* and *Mahāyājñika*. Our author is later than 1500 A. D. He mentions Karka, *Jayarāmabhāṣya*, *Madanapārijāta*, Rāmavājapeyin and Harihara. He is the author of commentaries on *Pāraskaragṛhyasūtra* and *Āśvalāyanagṛhyasūtra*.

Age — Earlier than Saṁ. 1850 when it was corrected by Jīvanarāma Dvivedin.

Author — Gadādhara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

शिवं च विघ्नहर्त्तारं गुरुं च वामनं तथा ।
अंबिकां शारदां चापि वंदे विघ्नोपशांतये ॥ १ ॥

कात्यायनकृते श्राद्धसूत्रे व्याख्यापुरःसराम् ।
प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसंमतां ॥ २ ॥

तत्र पूर्वां पौर्णमासीमुत्तरां चोपवसेदित्यादिना श्रौतकर्माण्युपदिश्याथातो गृह्यस्थालीपाकानां etc.

Ends — fol. 53*b*

अपि तु अमावास्यायामनुष्ठितेन श्राद्धेनैकेनेषु कामप्राप्तिः । एवममावास्यांतरानुष्ठितेनान्येन श्राद्धेनान्यः काम इति ॥ छ ॥

इति त्रिरग्निचित्संभ्राटस्थपति-श्रीमहायाज्ञिक-वामनात्मजदीक्षितगदाधरकृते कातीयश्राद्धसूत्रभाष्ये नवमी कंडिका संवत् १८५० माघकृष्ण १० शोधितं द्विवेदी-जीवनरामेण ॥ शुभमस्तु ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 665*a*; ii, 230*b*; iii, 138*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 692.
B – Descriptive Catalogues :– Peterson's Cat. of Ulwar Mss., Nos. 142, 1509; Extract 358.

नवकण्डिकाभाष्य — Navakaṇḍikābhāṣya

No. 680 — 61 / 1887–91

Size — 9⅝ in. by 4⅝ in.

Extent — 89 leaves; 8 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, verse numbers, topics and names of authorities quoted are tinged with red pigment; some leaves have notes on the margin; paper old and musty.

Another copy of 71 / 1887–91.

Age — Saṃvat 1834.

Author — Gadādhara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

शिवं च शिवहर्तारं etc. as in No. 71 / 1887-91.

Ends — fol. 89a

अपि त अमावास्यायां etc. upto नवमी कंडिका as in No. 71 / 1887-91 समाप्तं ॥ संवत् १८३४ कार्त्तिक कार्त्तिक बुदि १२ सोमवारलिषतं जैती चैनसागर सवाईज(य)पुरमधे ॥

Reference — See No. 71 / 1887-91.

नवकण्डिकाभाष्य

Navakaṇḍikābhāṣya

No. 681

62
1887-91

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 53 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two irregular lines in black ink on either border; benedictory phrase, verse numbers, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; several leaves have notes written in red ink on the margins; paper old, worn out and musty; fol. 40b blank.

Another copy of 71 / 1887-91.

Age — Saṁvat 1805.

Author — Gadādhara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

शिवं च शिवहर्तारं etc. as in No. 71 / 1887-91.

Ends — fol. 53a

अपि च अमावास्यायां etc. upto नवमी कंडिका as in No. 71 / 1887-91 समाप्तं ॥ संवत् १८०५ मीति आश्वनसुदी १३ पुस्तक लिखितं शुभमस्तु ॥

Reference — See No. 71 / 1887-91.

नवकण्डिकाभाष्य Navakaṇḍikābhāṣya

No. 682 172 / 1884-86

Size — 9⅝ in. by 4⅜ in.

Extent — 64 lives; 10 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrases, marks of punctuation, names of of authorities quoted, topics and colophons are tinged with red pigment; paper (except of the last leaf which is new) old, worn out and musty; fol. 27 repeated.

Another copy of 71 / 1884-86.

Age — Saṁvat 1940 (of the last leaf); the rest of the Ms. appears to be old.

Author — Gadādhara.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकार्त्तवीर्याय नमः ॥

शिवं च विघ्नहर्तारं etc. as in No. 71 / 1887-91.

Ends — fol. 63a

अपि तु अमावास्यायां etc. upto नवमी कंडिका as in No. 71 / 1887-91 ॥ छ ॥ संवत् १८४० वैशाखकृष्ण ८ गुरौ ली. शुभं भवतु

Reference — See No. 71 / 1884-86.

नवकण्डिकाभाष्य Navakaṇḍikābhāṣya

No. 683 14 / 1869-70

Size — 9½ in. by 4⅛ in.

Extent — 61 leaves; 9 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in black ink on either border of foll. 1–50; the rest have no border; paper old, worn out, musty and worm-eaten on the right-hand border.

Another copy of 71 / 1887–91.

Age — Saṁvat 1853.

Author — Gadādhara.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीमद्गणाधिपतये नमः ॥

शिवं च विघ्नहर्त्तारं etc. as in No. 71 / 1887–91.

Ends. — fol. 61a

अपि तु अमावास्यायां etc. upto नवमी कंडिका as in No. 71 / 1887–91 followes by शुभं भूयात् ॥

तातो वा त्रितयं सपत्नजनना मातामहादि त्रयं
सस्त्रीतनपादितातजननी सभ्रातरः सखियः ।
तातावाग्नियभग्निमपसधवयुवकज्यायापि ताज्ञहरः
शिष्यात्पापितरो महालयविधौ तिर्थे तथा तर्पणे ॥ १ ॥

संमत १८५३ मीती चइतवदी ९ वारवीहकैके एभ एक

Reference — See No. 71 / 1887–91.

नवकण्डिकाभाष्य Navakaṇḍikābhāṣya

No. 684 23 / 1892–95

Size — 9⅝ in. by 3½ in.

Extent — 68 leaves; 8 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; marks of punctuation, names of authorities quoted and colophon at the end tinged with red pigment; paper old, much worn out and musty; fol. 1 missing.

A commentary on Kātyāyana's *Navakaṇḍikā* by Halāyudha, son of Saṁkarṣaṇa. He is different from the author of Kavirahasya and also from the famous jurist at Lakṣmaṇasena's court. He quotes Karka, *Kāmadhenu*, *Kalpataru*, Govindarāja, Lakṣmaṇopādhyāya, *Mitākṣarā*, Śaṅkhadhara and Paśupati. He must have flourished between 1150 and 1500 A. D. A Ms. of this commentary has been ascribed to Nilasura, son of Saṅkarṣaṇa in Aufrecht's Oxford Cat., following which Peterson also ascribes it to Nilasura. The mistake seems to have originated from some such legend as नीलारस्थ तु at the end before colophon in our Ms., and नीभासुरस्या in the B. B. R. A. S. Ms. About different Halāyudhas, see Kane referred to below.

Age — Saṁvat 1733.

Author — Halāyudha, son of Saṁkarṣaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2*a*

षोमौ स्मृतौ मध्ये समानौ पितृसोमकौ ॥ अस्यार्थः दर्शानंतर भूताषामिष्टौ श्रुत्या इंद्राग्नेर्देवतात्वमुक्तं । तयोर्यत्र होमः समादिः शुक्लप्रतिपत् । मासे तु शुक्लप्रतिपत् प्रवृत्त इत्यादि ज्योतिःशास्त्रदर्शनात् । etc.

Ends — fol. 69*b*

संकर्षणोपि य पक्षपातमधिकं कृतवान् कृतींद्रा
अन्विक्षिकीरहासे तेन विनीमितो यामास्ना तं मोपनयने पितृकर्मदीपः ।
श्राद्धदीपः कृतींद्राणां तनोतु मुदमुत्तमां । नीलारस्थतु ॥

इति नवकंडिकाभाष्य समाप्तम् ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ सदाशिवाय नमः ॥ संवत् १७३३ वर्षे । माघमासे शुक्लपक्षे १८ अष्टम्यां पुण्यतिथौ ॥ भौमवासरे लिखितं ॥ श्रीः ॥ छ ॥ यादृशं etc.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :- i, 665*a*; ii, 230*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 201.

B – Descriptive Catalogues :- Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 380*a*, 390*b*. Peterson's Cat. of Ulwar Mss., No. 143, Extract 44. B. B. R. A. S. Cat. 518.

[illegible] Navagrahamakhaśānti

No. 685 101 / 1882-83

Size — 7½ in. by 4¼ in.

Extent — 25 leaves; 8 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation together with verse-numbers and colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; fol. 16 missing.

A treatise in 241 *anuṣṭubh* verses, dealing with the ritual to be performed at the *navagrahahoma*, ascribed to Vasiṣṭha. Aufrecht notes only one Ms. in his Catalogus Catalogorum i, 280[b].

Age — Saṁvat 1643.

Author — Vasiṣṭha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

सचित्रादिग्रहान् सर्वान् प्रणम्य ऋषिसत्तमः ।
भक्तं नवग्रहं ब्रूते वसिष्ठो मुनिपुंगवः ॥ १

श्रद्धया पृच्छमानस्तु रामेण विनयेन तु ।
वेदवेदांगशास्त्रेषु कुशलत्वं महामुने ॥ २

किमर्थमेवनं जातं कस्माद्राज्यहिवाश्रितः ।
सुरासुरास्तथा यक्षा सर्वे वर्णा द्विजादिका ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 25[b]

[illegible]होमोदयेद्राहुं मंत्रहीनस्तु ऋत्विजः ।
[illegible]ण्वः नास्ति [illegible] रिपुः ॥ ४०

यथा शस्त्रप्रहाणं च कवचं वारुणं भवेत्
एवं दैवोपघातानां [illegible]भिभवति वारुणं ॥ २४१ ॥ ॥

शुभं भवतु ॥ ॥ छ ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥

इति श्रीवसिष्ठः प्रणीता वाशिष्टी नवग्रहमखशांतिः ॥ संपूर्णः ॥ श्रीसंवत् १६४३ वर्षे माघनशुदि ११ भौमे गोरतापासुब्रह्मोपीपठनार्थं तथा परोपकारार्थमिदं लिखितं ॥ छ ॥

नवमीश्राद्धविधि — Navamiśrāddhavidhi

No. 686 — 328 / 1891-95

Size — 7⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 9 double leaves; 12 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; one or two lines in black ink on either border; paper old, worn out and musty.

A small tract by Gaṅgārāma about performing the *Śrāddha* of his own relatives who are :

Nānaji
|
Śivaji — his mother — Mohanāde — Mādhava
|
Murārji — his mother — Ratnāde — Prāgaji
|
Gaṅgārāma — his mother — Gaṅgāde — her father — Kalyāṇaji

Sanskrit is mixed up with Gujarati.

Age — Samvat 1773.

Author — Gaṅgārāma, son of Murāraji.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

अथ नवमीश्राद्ध लिखिते । आचमनं । प्राणायामः । चद्द विश्वे देवानां तथा पितृनो करिये । अत्राद्य प्रौष्टपदा अपरपक्षे कन्यागते सवित्रि माहाळे अन्वष्टका नवमी मातुश्राद्धप्रारंभ etc.

Ends — fol. 9b

आयुः प्रजां धनं विद्यां सर्वमोक्षं सुखानि च
प्रयच्छंतु तथा सज्यं पिता नृणां पितामहा

यं यं कामयते सोस्मै काम समृध्यते । ब्राह्मणवचनं । दीर्घायुभवः ।

भाद्रपदमि मासृभाद्रं समाप्तं । संपूर्ण । संवत् १७७३ वर्षे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे सूर्यमासी सोमवासरे लिखितं गंगाराममुरारजी ॥ छ ॥ छ ॥

नवरात्रहवनविधि

Navarātrahavanavidhi

No. 687

559
1883-84

Size — 8½ in. by 4⅛ in.

Extent — 5 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper musty.

A manual of performing *homa* during *navarātra*.

Age — Appears to be modern.

Autor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ नवरात्रहवनविधिः ॥ जपसमाप्तौ अष्टम्यां नवम्यां वा जपदशांशेन होमः प्रतिश्लोकेन कर्तव्यः ॥ होमद्रव्याणि तु रहस्ये ॥ प्रतिश्लोकं च जुहुयात्पायसं तिलसर्पिषा इत्युक्त ॥ etc.

Ends. — fol. 5[a]

अथ प्रार्थना ॥ नमो देव्या इत्यादिमंत्रैः प्रार्थयेत् विसर्जनमंत्राः ॥ गच्छ परं स्थानं इत्यादि मंत्रान् पठित्वा यांतु दे० आचार्यहस्ते पीठदानं इदं पीठं

नष्टदोरकविधान

Naṣṭadorakavidhāna

No. 688

301 (ii)
A/1881-82

Size — 6 in. by 4 in.

Extent — 26[a]–27[b] leaves; 9 lines to a prge; 19 letters to a line.

Description — See No. 301 (i) / A 1881-82. It deals with the penance for losing before the end of the year the silk-thread bound on the arm in the *Anantapūjā*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 26a

अथ नष्टदोरकविधानं

नमः कृष्णाय हरये नम कृष्णाय चक्रिणे
नमः कृष्णाय गर्हिने नमः कृष्णाय शार्ङ्गिणे ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 27a

व्याधिना गृह्यते देहो श्रिया च त्यजते गृहं ।
मातापितृसुहृद्भ्रातृबांधवै पीडितो भवेत् ॥
तस्मात्सर्वं प्रयत्नेन प्रायश्चित्तं चरेद् बुधः ।
एवं व्रतं कृतं लोके सर्वपापै प्रमुच्यते ॥

इति नष्टदोरकविधानं ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References — Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
Under *Naṣṭadoraprāyaścitta*
i, 282a; ii, 61a.

B – Descriptive Catalogues :- Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 144a. I. O. Cat. No. 5570.

नष्टदोरकविधि — **Naṣṭadorakavidhi.**

No. 689 — 302 (ii) / A/1881-82

Size — 5⅞ in. by 4 in.

Extent — 29a.b leaves; 9 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — See 302(i) / A 1881-82.
Another recension from *Bhaviṣyottarapurāṇa.*

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 29b

अथ अ(न)ष्टदोरकविधिः
युधिष्ठिरोवाच ।

दोरं प्रमादतो नष्टं यदि स्याद्वेदितं जनैः ।
तदा किं करणीयं स्याद् व्रतं त्रैलोक्यपावनं ॥

Ends — fol. 29a

एवं शांतिविधिं कृत्वा पूर्ववद् व्रतमादिशेत् ।
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन प्रायश्चित्तं चरेत्सुधीः ॥
इति नष्टदोरकविधिर्भविष्योत्तरे समाप्तः ॥ छ ॥

Reference — See No. 301(i) / A1881-82.

नागरनिरूपण — Nāgaranirūpaṇa

No. 690 — 226 / 1886-92

Size — 6¾ in. by 4⅛ in.

Extent — 43 leaves; 8 lines to a page; 18 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters with occasional पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink.

A treatise dealing with the sub-divisions and *gotras*, etc. of *Nāgara* Gujarati brahmins.

Age — Appears to be modern.

Autor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशिवाय नमः ॥
आमुष्यायणगोत्रसन्कवलिका भट्टारिका सत्स्थिति
स्वाम्नायप्रवरावटंकसुशिवस्थानादिभिर्ज्ञायते ।
एतैरेव रमेश्वरेश्वरविरंचादिप्रसिद्धैर्बुधै-
र्निर्णीतान्वयशुद्धिरत्र विजयी श्रीनागरस्वाकरः ॥ १ ॥
एतैर्नवप्रकारैः श्रैर्नागरो ज्ञायते किल ।
सर्वेषां द्विजजातीनामधिकं यो महीयते ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 43a

चत्वराणि मठाः पीठं दिक्पालाक्षेत्रपालिकं ।
दुर्गासिद्धास्तथा दूत्यतृतीयं नवकं परं ॥ ४ ॥

सप्ताविंशद्गुणो ह्येष स्थाने रुद्रं निवेशयत्
दिवीतानां मुनीनां च रक्षार्थमसनत्प्रभुः ॥ ५ ॥

श्री ग्रंथसंख्या । ३५० ॥

नानातुलादानविधि — Nānātulādānavidhi

No. 691 — 372 / 1891-95

Size — 8½ in. by 3¼ in.

Extent — 5 leaves; 9 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctnation, topics and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

A short treatise on the ceremony of giving away various objects in *tulādāna*. It is a compilation from different *Purāṇas* and *Smṛtis*.

Age — Saṁvat 1825.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अथ प्रसंगाद्रजतादितुलाविधिः तत्र गोपथब्राह्मणे सुवर्णतुलाविधानं प्रकारांतरेणोक्त्वा । अथ चेद्विस्वपक्षः स्याद्यथा संपद्यते धनं । etc.

Ends — fol. 5*a*

हिरण्यदक्षिणायुक्तं सवस्त्रं भूषणान्वितं ।
अलंकृत्य द्विजाग्र्यं तं परिधाप्य च वाससी ॥
खंडादितोलितं पश्चाद्विप्राय प्रतिपादयेत् ।
सर्वकालसमृद्धात्मानंतकाले वसेद्दिवि ॥

इति नानातुलादानविधयः ॥ संवत् १८२५ माघमासि शुद्धे १० गुरौ

Then follows some stray portion

नान्दीश्राद्ध Nāndīśrāddha

No. 692 116/1892-95

Size — 11 in. by $5\frac{2}{5}$ in.

Extent — 5 leaves; 11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old, musty and soiled.

A small treatise on *Nāndīmukha* or *Ābhyudayika-śrāddha*, performed at the auspicious occasions.

Age — Saṁvat 1798.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ मातृभ्यो नमः ॥

गौरी पद्माशची मेधा सावित्री विजयादया ।
देवसेना स्वधा स्वाहा मातरो लोकमातरः ॥ १ ॥

धृतिः पुष्टिस्तथा तुष्टिरात्मदैवतमापह ।
एतास्तु मातरः प्रोक्तावुद्धेवृद्धौ प्रपूजयेत् ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 5a

मातृविसर्जनमंत्रः

यातु मातृगणाः सर्वे पूजामादाय मामकीं ।
दत्वा भोगाय या कामं पुनरागमनाय च ॥ १

नांदीमुखश्राद्धं कृत्वा मंडपादुत्तरभागो वहिर्ब्राह्मणानां पादपक्षालनादि कुर्यां । इति नांदीमुखश्राद्धं संपूर्णं श्रीशुभमस्तु मंगलमस्तु संवत् १७९८ जठसूदी ११

नान्दीश्राद्धपद्धति Nāndiśrāddhapaddhati

No. 693 227/1886-92

Size — 9 in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 22 leaves; 7 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; no marks of puuctuation.

An extract on *Nāndīmukhaśrāddha* or *Ābhudayikaśrāddha* from Rāmadatta's *Daśakarmapaddhati* No. 210 / 1884-87.

Age — Appears to be old.

Author — Rāmadatta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥

अथाभ्युदयिकं श्राद्धम् तत्र प्रथमं तद्दिवसकृत्यो मातृपूजाविधिः प्रातः-काले स्नातः कृतनित्यक्रियः कुडे पट्टके वा स्थापितरक्षिकायां वा गणपतिसहित-षोडशमातृः पूजयेत् etc.

Ends — fol. 22*a*

आचमनं समेशाय

संधिविग्रह मंत्री वृद्धेवादित्यतनूद्भवः
भूमिपालशिरोरत्नरंजितां प्रिसरोरुहः ।
संधिविग्रहकः श्रीमान्वा ईश्वरसहोदरः
महामरुत्तमः श्रीमान्विराजति गणेश्वरः
श्रीमता रामदत्तेन मंत्रिणा तसूनुना
पद्धतिः क्रियते धर्म्या इम्मावाक्यनेत्रिनां

नारदीयधर्मशास्त्रटीका — Nāradīyadharmaśāstraṭīkā

No. 694 — 27 / 1874-75

Size. — 13¼ in. by 5⅝ in.

Extent — 90 leaves; 10 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; corrections made with yellow pigment; the first folio, which must have been lost on some occasion, has been copied from the copy of one Ms. in the India Office Library, Cat. No. 5372.

The codex contains the text of *Nāradīya-Dharmaśāstra* with the commentary of Asahāya; this commentary (as said in

the introductory verses) had become corrupt in the hands of bad scribes and it was then corrected by Kalyāṇabhaṭṭa at the request of Keśavabhaṭṭa. "Extracts from this work are given by J. Jolly in his ed. and his trans. of *Nārada*; cf. his *Recht und Sitte*, p. 34; it is prior to *Medhātithi*; Bühler, *Sacred Books of the East*, XXV. cvii". I. O. Cat. No. 5372.

Age — Saṁvat 1926.

Author — Asahāya.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमो विनायकाय ॥

नमः सकलकल्याणहेतवे वृषकेतवे ।
आमोघासारदुष्पारसंसारांभोधिसेतवे ॥

सर्वप्रकरणारंभसिद्धिबुद्धिविधायिने ।
सगिरिगणनाथाय नमः कल्याणदायिने ॥

... ...

दृष्ट्वासहायरचितं नारदभाष्यं कुलेखकैर्भ्रष्टं
कल्याणेन क्रियते प्राक्तनमेतद्विशोध्य पुनः ॥ etc.

Ends — fol 90a

वेतनं वा यदि कृतं ज्ञात्वा शिष्यस्य कौशलं ।
अंतेवासी समादद्यात् न चान्यस्य गृहे वसेत् ॥ ४५ ॥

अथ शिष्यविज्ञानकौशलं दृष्ट्वा गुरुणा तस्य किंचिद्वेतनं जल्पितं भवति । ततः शिष्यस्तदा दद्यात् ।' न चाचार्यं गृहे वसेदित्यर्थः ॥ छ ॥ इति अंतेवासिवृत्तं ॥ छ ॥ इति नारदीयधर्म्मशास्त्रे कल्याणभट्टकृतभाष्ये अंतेवासिप्रकरणं समाप्तं ॥ ॥ श्रीसंवत् १९२६ संमै मीती भादौ शुदी १० वारबुधवार

नित्यकर्म — Nityakarma

No. 695 — 328 / 1887–91

Size — 11⅝ in. by 5⅝ in.

Extent — 8 leaves; 13 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase and topics tinged with red pigment;

no marks of punctuation; paper old, worn out, repaired and musty.

A manual of daily practices for the followers of the school of Rāmānuja. Aufrecht notices our Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 63*a*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ प्रातरारभ्यानुष्ठानक्रमः ॥

प्रातः समुत्थाय पादौ हस्तौ प्रक्षाल्य प्राङ्मुखं स्थित्वा हरिर्हरिर्हरि त्रिरुच्चार्य गुरुपरंपरामनुसंधाय स्वाचार्यं ध्यात्वा नंतरं ॥ सत्संगाद्भवनिस्पृहे गुरुमुखात् । etc.

Ends — fol. 8*a*

वामनं वामपार्श्वके श्रीधरं बाहुके वामे हृषीकेशं कंधरे पृष्ठे तु पद्मनाभस्यात् त्रिके दामोदरं न्यसेत् तत्प्रक्षालनतो ये उवासु देवेति मूर्द्धनि ॥

Then follows a portion which ends as follows :—

प्रददत्तनयान् द्विजन्मने स्मरणीयो वसुदेवनंदन इति ध्यात्वा मानसोपचारैः संपूज्य यथाशक्ति जपं कृत्वा देवतायै निवेदयेत् ॥ १ ॥

नित्यकर्मपद्धति — Nityakarmapaddhati

No. 696 — 119 / 1884-86

Size — 9¾ in. by 4¼ in.

Extent — 27 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with ocbasional पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; paper very old, much worn out, mutilated and musty; marks of punctuation, etc., tinged with red pigment.

The whole Ms. is a fragment in which leaves are not properly numbered; some have lost their numbers. The last 3 leaves, which are in different handwriting and which have

पुष्पाक्षरा's everywhere, bear the date Sam. 1434 (= 1377–78 A. D.), foll. 5, 6, 9, 10, 13, 15 and 17 are also in the same hand. No complete copy of this work has as yet been discovered. Another Ms. (No. 228 / 1886–92) in our library is also a fragment; No. 121 / 1884=86 is also incomplete. The Ms. described by Haraprasāda Shāstri (see below) is also a fragment. According to him it is a rare and authoritative work. He gives the list of authorities quoted or mentioned in the work. The chief topics dealt with are *śrāddha, dāna, śauca, upākarma,* etc. The Ms. was copied by Jhyo°(?) Kūrma for his sons at Ḍāvilāṇa. He belonged to *Udīcyajñāti.*

Age — Saṁvat 1434.

Author — Śrīdharācārya, son of Prabhākaranāyaka.

Subject — Dharma.

Begins —

हुतं दत्तं तस्य तीर्थं फलं न हि ।
यः पुनर्धनलोभेन गंगातोयेषु निक्षपेत् ।
परो वाप्यथवा बंधुस्तस्य जन्म निरर्थकं ॥

Ends —

इति श्रीप्रभाकरनायकसुतश्रीधराचार्यविरचितायां नित्यकर्म्मपद्धतौ तीर्थश्राद्धविधिः समाप्तः । छ ॥ श्री ॥ यांदृशं पुस्तकं etc.

स्वस्ति संवत् १४३४ वर्षे शाके १२८८ प्रवर्त्तमाने चैत्रवदि चतुर्दशयो इस्यां तिथौ शनिदिने वर्त्तमाननक्षत्रयोगकरणपुर्वगुणवशिष्टायां पुण्यतिथौऽयंह डाविलाणाग्रामवास्तव्यउदीचज्ञातीय ... कूर्म्मेकसुतानायोग्य तदा अन्यः कोपि पठति तस्य अन्यस्य विश्वोपकारार्थं प्रभाकरनायकसुत श्रीधराचार्य कृत पद्धति लिखिता । भग्नपृष्टिकटि etc.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 295; ii, 64[a].
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 572 and 752.

B – Descriptive Catalogues :– Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2234.

नित्यकर्मपद्धति Nityakarmapaddhati

No. 697 228/1886-92

Size — 10½ in. by 4¼ in.

Extent — 26 leaves; 11 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black ink on either border; marks of punctuation, verse-numbers, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper very old, worn out and musty; foll. 1-5, 14-23, 25, 29-33, 35-36 missing.

Another incomplete and fragmentary Ms. of 119/1884-86.

Age — Appears to be very old.

Autor — Śrīdharācārya, son of Prabhākaranāyaka.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 6a

हे यज्ञमंडपे ।
राहुर्दर्शनकालेषु सूतकं न विधीयते ॥ ८
सूतके कर्मणा त्याज्यसंध्यादीनां विशेषत ।
दानं प्रतिग्रहहोमस्वाध्यायश्च निवर्त्तते ॥ ९ ॥ etc.

fol. 25a इति श्रीप्रभाकरनायकसुत-श्रीधराचार्यकृतायां नित्यकर्मपद्धतौ पंचयज्ञे विधिः सम(मा)प्तः ॥

Ends — fol. 49b

सपिंडीकरणं कृतं । अष्टमे वुष्वटं दद्यात् । प्रत्यहं वांधुसंयुतं शातातप ।
संवत्सरे ततः पूर्णे सपिंडीकरणे कृते ।
गतास्ते पितृलोकं तु मुनिः शातातपोब्रवीत् ।
उशनाः । अर्वाक्संवत्सराद्वृद्धौ ends abruptly

Raference — See No 119/1884-86.

नित्यकर्मपद्धति Nityakarmapaddhati

No. 698 121/1884-86

Size — 8¼ in. by 4⅜ in.

Extent — 79 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; paper very old, worn out, mnsty and mutilated; marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; foll. 2 and 19 missing; last three leaves are very mutilated.

Another copy of 119 / 1884-86.

Age — Saṁvat 1584.

Author — Śrīdharācārya, son of Prabhākaranāyaka.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 2*a*

विधिर्दंतकाष्टविधिस्तथा ।
यज्ञोपवीतस्य विधिर्दर्भाणा विधिरष्टमः । १०
शिखाबंधविधिः पश्चात् प्रातस्नानविधिः शुभः ।
एकादशो वस्त्रविधिस्तिलकानां विधिः क्रमात् । ११ etc.

Ends — fol. 81*b*

तदिदं कृत्स्नमाप्नोति स्मृत्वा वाक्यगणार्णवात्
..... तो नित्यं स्मृतिशास्त्रसमुच्चयं ॥
गोसहस्रफलं तस्य व्यासस्य वचनं यथा ।

..... प्रभाकरनायकसुतश्रीधराचार्यकृतायां नित्यपद्धतौ निमित्तिकादिविधिः समाप्तः ॥ यादृशं etc. स्वस्ति श्रीसंवत् १५८४ वर्षे श्रावणवदि अमावास्या सोमदिने ..... दीवीस्थाने वास्तव्य उदीच्यज्ञातीय मंझा(?) ऋषीदाससुत पंड्या यादव..... आचारपद्धति लिखितं परोपकारार्थं ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 119 / 1884-86.

नित्यतर्पण Nityatarpaṇa

No. 699 239 / 1884-87

Size — 12¾ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 15 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, directions and the colophon tinged with red pigment; paper worm-eaten.

A manual of tarpaṇa by Mahārāja Kālidāsa of Kātyāyana gotra.

Age — Saṁvat 1915.

Author. — Mahārāja Kālidāsa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ अथेत्यादि अमुकगोत्रोऽमुकशर्माहं देवर्षिपितृतुष्ट्यर्थं यजुःशाखोक्त-तर्पणमहं करिष्ये ॥ इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मण etc.

Ends — fol. 5*a*

ॐ देवा गातुविदो गातुं वित्वा गातुमितमनुसंस्वत इमं देवज्ञं स्वाहा वाते धाः ॥ इति देवताभ्यो नमः विसर्जयेत् ॥ इति तर्पणं समाप्तम् ॥ संवत् १९१५ शाके १७८० मार्गकृष्णसप्तम्यां शनिवासरे शुभम् तर्पणेन विधानेन देवर्षिपितृकर्म्मणा । कात्यायनिमहाराजकालिदासेन संग्रहः ॥ १ ॥ श्रीलक्ष्मी-देव्यै नमः ।

नित्यदानादिपद्धति — Nityadānādipaddhati

No. 700 — 113 / 1884-86

Size — 8½ in. by 6¼ in.

Extent — 232 leaves; 16 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; topics etc. colonred with red pigment upto fol. 182; foll. 33 and 70 missing; paper old and musty; first leaf worn out. Incomplete.

A compilation from various Smṛtis and Purāṇas on different kinds of legal gifts, their ceremonies and other various religions observances. It is wrongly named as Dānapaddhati.

Another Ms. of this work is described in detail in the T. G. Cat. No. 1723. The Ms. has various diagrams of navagrahas, etc. It mentions Mahārṇava.

Age — Appears to be old.

Author — Śāmajit or Śyāmajit Tripāṭhin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ नित्यदानादिपद्धतिर्लिख्यते ॥

तत्रादौ प्रातःस्नानादिदेवपूजांतं विधाय दानादिकं कुर्यात् ।
तत्रादौ छायादानं तत्प्रतिग्राहकब्राह्मणपूजा विधान प्रयोगं कुर्यात् ॥ etc.

Ends — fol. 234*b*

अच्युताय भौमायेति वाहुतिद्वयमवरेद्वत्वा पंचस्तु दध्यक्षपक्षीरसंगो गुडमधूवटे नि...वनस्पते वाड्गंगइत्यभिमृश्य अयमूर्जावतो [illegible] इति मध्ये [illegible] करि इति रवा समं कृत्वा स्थिरो भव इत्यातेप्रमेत् ॥ ततो भू...

नित्यपद्धति — Nityapaddhati

No. 701 — 120 / 1884-86

Size — 5½ in. by 4½ in.

Extent — 10 leaves; 14 lines to a pege; 24 letters to a line.

Description — Modern water-morked paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two irregular lines in black ink on either border.

A manual of daily practices for a *Vaiṣṇava* ascribed to Rāmānujācārya. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum (i, 295*b*).

Age — Saṁvat 1919.

Author — Rāmānujācārya.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ ॐ

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुरेव परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ १ ॥

अज्ञानतिमिरांधानां ज्ञानांजनसलाकया ।
चक्षुर्नमिलितं येन तस्मै गुरवे नमः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 14*b*

चंडालोपि विशुद्धात्मा पुजयेन्नात्र संशयः ।
सर्पं दृष्ट्वा यथा लोके दुर्द्दशमयकंपते ॥
उर्ध्वपुंड्रं कृतं तद्वत्तकंपते जनकिंकराः ॥

इति श्रीरामानुज क्र(कृ)त वेद उक्तं श्रीरामपद्धति संपूर्ण ॥ श्री ॥ श्री ॥ संवत् १९१९ ना पोसवद चाथवारशुकरे संपुर्णोयं ग्रंथः सुरतमध्ये लषरां पराया श्रीराधावल्लभजी etc.

नित्यपद्धति

Nityapaddhati

No. 702

107
1895-98

Size — 11¾ in. by 5½ in.

Extent — 17 leaves; 10 liner to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold and legible; paper musty.

A work dealing with *ūrdhvapuṇḍra*, *mudrās*, etc., according to the school of Rāmānuja. It is incomplete.

Age — Appear to be very old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

अथोर्द्धपुंड्रनित्यता पाद्मे श्रीभगवदुक्तौ

मत्प्रियार्थं शुभार्थं वा रक्षार्थं चतुरानन ।
मत्पूजाहोमकाले च सर्वं प्रातः समाचरेत् ॥ १ ॥

मद्भक्तो धारयेन्नित्यमूर्ध्वपुंड्रं भयापहं ।

तत्रैव श्रीनारदोक्तौ

यज्ञो दानं तपो होमः स्वाध्यायः पितृतर्पणं ।
व्यर्थं भवति तत्सर्वमूर्ध्वपुंड्रं विना कृतं ॥ etc.

Ends — fol. 17*b*

आमयाक्रांतदेहानां अरिणा दाहयिष्यते ।
न ब्रूमो हीनतामंगे न च कर्माविनाशनं ॥
श्रुतिस्मृती न पश्यामो येन तेन मतं ततः ।
श्रुतिस्मृती शृणुध्वं वै श्रुत्यर्थं निरता यतः

नित्ययात्रा — Nityayātrā

No. 703 — 560 / 1883-84

Size — 8⅞ in. by 4⅝ in.

Extent — 10 leaves; 10 lines to a page; 23 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

A treatise dealing with 14 daily *Yātrās* (processions) in Kāśī. They are —

1. *nityayātrā*
2. *pañcatīrthīyātrā*
3. *antargṛhīyātrā*
4. *dakṣiṇamānasayātrā*
5. *uttaramānasayātrā*
6. *pañcakrośīyātrā*
7. *dvicatvārimśalliṅgāni*
8. *ekādaśaliṅgayātrā.*
9. *aṣṭaliṅgayātrā.*
10. *aṣṭabhairavayātrā.*
11. *dvādaśādityayātrā.*
12. *catuṣṣaṣṭiyoginīyātrā*
13. *navadurgāyātrā.*
14. *ṣaṭpañcāśadvināyakayātrā.*

Age — Saṁvat 1837.

Author — Anonymons.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ शोडशयात्रा लिख्यते ॥

विश्वेशं माधवं ढुंढि दंडपाणिं च भैरवं ।
वंदे काशीं गुहां गंगाभवानीमणिकर्णिकां ॥

अथ नित्ययात्राविधिः ॥ श्रीगंगादेव्यै नमः ॥ आदित्याय नमः ॥ द्रौपद्यै नमः ॥ etc.

Ends — fol. 9ᵃ

स्थूलजंघविना ० एकदंतवि ० कलंकप्रियाय ० श्रीढुंढिराजादिगणपतये नमः ॥ श्रीविश्वेश्वराय इति श्रीषट्पंचाशविनायकयात्रासंपूर्ण ॥ संवत् १८३७ शके १७०९ शार्वरीनाम स. श्रीकाश्यां लिखितं ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 295ᵇ; ii, 20ᵇ.

B – Descriptive Catalogues :– Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 346, No. 1236. Mitra's Notices X, No. 4124.

नित्यविधि **Nityavidhi**

No. 704 **122 / 1884-86**

Size — 8⅝ in. by 4⅝ in.

Extent — 13 leaves; 8 lines to a page; 18 letters to a line.

Description — Country paper; Davanāgarī charachers; handwriting bold and good; paper old, musty and slightly worn out; fol. 13 missing.

A work which deals with the *mantras* of *saṁdhyāvandana*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1ᵇ

श्रीग(णे)शाय नमः हरिः ॐ केशवाय नमः ॐ नारायणाय० ॐ माधवा ॐ गोविंदा० ॐ विष्णवे० etc.

Ends — fol. 14ᵇ

अमु(क)शर्माहं भो अभिवादये ॐ केशवाय नमाः हरये० श्रीकृष्णाय नमः

कृष्णाय वासुदेवाय हरए परमात्मने ।
प्रणतः क्लेशनाशाय गोविंदाय नमो नमः ।

श्रीगोविंदाय नमः ॥

नित्याराधनविधि — Nityārādhanavidhi

No. 705 — 66 / 1883-84

Size — 5¼ in. by 3⅛ in.

Extent — 32 leaves; 6 lines to a page; 15 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old, musty; some leaves repaired.

A short manual of daily worship of Viṣṇu, ascribed to Rāmānuja.

Age — Appears to be old.

Author — Rāmānuja.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीमतेरामानुजाय नमः

अथ परमकांतिनो भगवदाराधनप्रकारं वक्ष्ये भगवत्कैंकर्यैकरतिः परमैकांति भूत्वा स एव स्वशेषभूतेन मया स्वयैरेवकल्पाणकमैर्औपचारिकसांस्पर्शिका etc.

Ends. — fol. 32a

भगवंतं साष्टांगं प्रणम्य स्वहृदये उद्वास्य चरणमुपाराज्ञेन तदोर्ध्वमुखं प्रदाय भगवंतमनुज्ञाप्य पूजा समापयेदिति

श्रीमद्रामानुजाचार्यविरचिते नित्याराधनविधिः समाप्तशुभमस्तु ॥ ॥

निबन्ध — Nibandha

No. 706 — 114 (iii) / 1895-1902

Size — 9⅝ in. by 5¼ in.

Extent — 2^b–3^a leaves; 30 lines to a page; 61 letters to a line.

Description — See No. 114(i)/1895–1902.

An extract giving references to works mentioning Kṛṣṇa and dealing with the importance of *dīkṣā* for *Vaiṣṇavas* (of Vallabha school) from a *Nibandha* composed by Bhaṭa Raṇachoḍa.

Age — Appears to be very old.

Autor — Bhaṭa Raṇachoḍa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2^b

श्रीमद्वल्लभार्चानुवर्त्ति भटरणछोडविरचितनिबंधात् ॥ तथाहि श्रीकृष्ण-प्रतिपाद्यवाक्यानि लिख्यंते । तत्र आथर्वणगोपालतापनी ॥ मुनयो ह वै इत्यादिना ॥ etc.

Ends. — fol. 3^a

कापिलं वामनं चैव तथैवोशनसेरितं ।
ब्रह्मांडं वारुणं चैव कालिकाह्वयमेव च ॥
माहेश्वरं तथा शांबं सौरं सर्वार्थसंचयं ।
पराशरोक्तमपरं मारिचं भार्गवाह्वयं ॥

इति भटरणछोडकृतनिबंधात् ॥

निबन्धनवनीत — Nibandhanavanīta

No. 707 — 102 / 1982-83

Size — 10½ in. by 5½ in.

Extent — 42 leaves; 8 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophon are tinged with red pigment; paper very old, worn out on borders, musty and worm-eaten; foll. 10–12 missing.

The work is divided into 4 chapters called *āsvādas* on *sāmānyatithinirṇaya*, *vrataviśeṣanirṇaya*, *upākarmakāla* and

śrāddhakāla. Amongst the authorities quoted are — Anantabhaṭṭa, Hemādri, Mādhava and *Nirṇayāmṛta.* According to Kane he lived between 1400–1600 A. D.

Age — Saṁvat 1673.

Author — Rāmajit Bhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीसूर्याय नमः ॥

निसर्गसितभास्करं करत .....स्यसिंदूरतो- ।
ऽरुणद्युतिमहं भजे गणपमंतरायछिदं ॥
प्रतापसहितं यशः स्मरहरस्य..... क्षादिव ।
प्रभाभिरभिरंजितं रविमिवाथवा सारथेः ॥ १ ॥

अविकलकलनाकलाकलापं निजपरिचारिजने निवेशयतीं
अघटनपटुं गिरं सद्वृजिनकपाटविपाटिनीं नवीमि ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 42*a*

विलोड्य वचनार्णवं मुनिगणस्य बुध्या मया
निबंधनवनीतमुद्धृतमिदं बुधैर्बुध्यतां ।
ततश्च गतमत्सरैर्निरभिमानताशर्करां
विमुच्य च विमुच्य च प्रतिदिनं समास्वाद्यतां ॥ ६

संतोर्हथ मम क्षंतु मंतुमेतं गिरा कृतं ।
मनोविनोदनायैतदात्मनो रचितं मया ॥ ७ ॥ श्रीः

इति श्रीभट्टात्म(ज)रामजिद्विरचिते पर्वादिनिर्णयो नाम चतुर्थः आस्वादः ॥ छ ॥ छ ॥ समाप्तमिदं निबंधनवनीतं-

॥ मानं ब्रवीमि पुरतस्तव किं नु तस्या ।
यामेव चांसि – रिपीयत ततोपि याति ।
पत्रं यथैव कनकस्य मुखानिलेन
स्वामंतरो – तनु नीतिषु कोत्ति शुक्रः ॥

शुभं भवतु ॥ ॥ छ ॥ श्रीः ॥ श्रीरस्तु ॥ संवत् १६७३ वर्षे आषाढे मासे कृष्णपक्षे एकादश्यां तिथौ शनिवारे लिखितमिदं पुस्तकं ॥ ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥

References — Mss – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 296*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 572.

निबन्धसर्वस्व Nibandhasarvasva

No. 708 273/1887-91

Size — 9⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 65 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; a thick line in red ink on either borders; paper very old, worn out, musty and worm-eaten; foll. 1–4 wanting; incomplete.

The codex is *Prāyaścittādhyāya*, the third chapser of *Nibandhasarvasva* by Mahādeva, son of Śrīpati. The colophon in the I. O. Ms. reads श्रीमहाजसहस्रमल्लश्रीपति; I think that our Ms. has the correct reading श्रीमद्राजसहस्रमल्ल, which might mean that he was a *malla* or wrestler.

Age — Saṁvat 1926.

Author — Nandana.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 5*a*

स्तन इति च। तेष यज्ञाक्रमं द्वादशाह षडह त्र्यहेकाह धान्यः॥ शालीनोपि चतुर्द्धा। याजनाध्यापनप्रतिग्रहकृषिवाणिज्यपशुपाल्यवृत्तिरेकः। याजनादित्रयवृत्तिरन्यः। याजनाध्यापनवृत्तिरपरः। etc.

Ends — fol. 69*a*

निर्धनस्तु प्राजापत्यस्थानं द्वादशब्राह्मणान् भोजयेत्॥ इति प्रत्याम्नायविधिः। यदा चंद्रलोकादिप्राप्त्यर्थं कृच्छ्रादिकं करोति तदा न प्रत्याम्नायाः। नव पंच। शूद्रस्य मंत्रादावनधिकारः॥

इति श्रीमद्राजसहस्रमल्लश्रीपतिनंदनमहादेवविरचितं निबंधसर्वस्वे प्रायश्चित्ताध्यायस्तृतीयः॥ संवत् १६८८ पौषवदि षष्ठि वारशुक्र

Then follow the contents.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 2965*a*; ii, 64*b*; iii, 63*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 573 and 594.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1728.

निबन्धसार Nibandhasāra

No. 709 $\frac{123}{1884-86}$

Size — 11¼ in. by 5¼ in.

Extent — 329 double leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting good; two lines in blaek ink enclosing a thick line in red ink on either border; space about one square inch is left blank in the centre of each page, which contains either a big round mark in red ink (similar to one on each border) or 4 letters of the text written in the four corners of a rectangle placed diagonalically in the blank space; topics, marks of punctuation and colophons are tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty and soiled; many of the leaves are mutilated; foll. 1-185 missing.

The author Vachiya, was the son of Śrīdhara. The work, which is a fragment here, must have been a large one; it has got 3 chapters on *ācāra*, *vyavahāra* and *prāyaścitta*. The work is mention in Nārāyaṇabhaṭṭa's *Dharmapravṛtti*. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum i, 296*b*. It is different from *Nibandhasāra* described by Haraprasāda Shāstri in his Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2785-86.

Age — Saṁvat 1632.

Author — Vachiya, son of Śrīdhara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 186*a*

...नुज्ञातो विश्वेदेवास इत्यृचा । आसनार्थदर्भदाने विशेषः । स्मृत्यंतरेपि पितृकर्मणि वामे वै दैवे कर्मणि दक्षिणे । विश्वेदेवस्थाने यवा ग्राह्याः । देवानां यवा दर्भा इति काठकेभिधानात् ॥ etc.

Ends. — fol. 514*a*

अथ रजतदानमंत्रः ॥

प्रीतिर्यतः पितृणां च विष्णुशंकरयोः सदा- ।
शिवनेत्रोद्भवं रूप्यमतः शांति प्रयच्छ मे ॥

अथ लवणदानमंत्रः ॥

यस्मादखरसाः सर्वे मोक्षदा लवणं विना ।
शंभोः प्रीतिकरं नित्यमतः शांतिं प्रयच्छ मे ॥

इति दशदानमंत्रः ॥

निबंधसारे कुलकंठहारे श्रीनाथसूनोर्बछियाभिधस्य
प्रायःपदाचित्तपदाभिधेयः पूर्णोयमध्यायवरस्तृतीयः ॥

इति श्रीनिबंधसारे प्रायश्चित्ताध्यायः समाप्तः ॥ छ ॥ संवत् १६३२ वर्षे आषाढ शुदि ८ बुधे लिखितः ॥ लक्षावीनि पुत्रपौत्रपठनार्थं ॥ शुभमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः कल्याणमस्तु ॥ छ ॥

निम्बादित्यव्रत-सिद्धान्तज्योत्स्ना or सिद्धान्तज्योत्स्ना

Nimbādityavrata-siddhāntajyotsnā or Siddhāntajyotsnā

No. 710

118
1892-95

Size — $9\frac{7}{10}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 65 leaves; 8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, names of speakers and colophons are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

A treatise on fasts and festivals appropriate for *Vaiṣṇavas* as enjoined by Nimbārka. The author Dhanirāma was a disciple of Tulārāma. For a complete analysis of contents, see Mitra's Notices referred to below.

Age — Saṁvat 1869.

Author — Dhanirāma.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमती गौरवर्णाङ्गीं श्यामां श्यामललामिकां ।
श्यामाङ्गभूषणं वंदे कृष्णं नैम्बसुखाश्रयम् ॥ १ ॥

नमस्कृत्य जगद्वंद्यं निंबादित्यभवच्छिदम् ।
पूर्वसिद्धांतवाक्येन वर्षकृत्यं प्रतन्यते ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 65*a*

नाहं विप्रो न भूपो न कृषिरजतनो नापि शूद्रो वरश्च
नाहं वर्णी गृहस्थो न विपिनहितरतिः कर्महारी यतिर्वा ।
नाहं शैवो न शाक्तो न च गणपपतिः सूर्यकीर्त्याधिकारी
किंतु श्रीपंकजांघ्रेः परमसुखनिधे कृष्णचंद्रस्य दासः २

सुधियः क्षम्यतां संतो मम धाष्टर्यं कृपालवः
संग्रहः स्वप्रबोधार्थं कृतं नानानिबंधतः ३

इति श्रीमत्परमवैष्णवाचार्य-श्रीमन्निंबादित्यमतानुयायि-श्रीमत्तुलारामाभिधाविदितचरणचिंतकेन धनीरामेन कृतायां नैर्व्यव्रतसिद्धांतज्योत्स्नायां द्वादशमासव्रतोत्सवविशेषविधिर्नाम द्वितीयोल्लासः समाप्तोयं ग्रंथः संवत् १८६९

References — Mss.- A - Aufrecht's Catalogus Catalagorum :-
i, 306*a*; iii, 63*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 664.

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices VIII, 2809.

निर्णयकौस्तुभ — Nirṇayakaustubha

No. 711 — 350 / 1875-76

Size — 8¾ in. by 4 in.

Extent — 45 leaves; 9 lines to a prge; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics and the colophon are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper old and musty.

The work deals with the dates and the religious duties to be performed on them. It is based on Hemādri, Mādhava, *Mayūkha Kaustubha*, *Nirṇayasindhu*, Madana, *Nirṇayāmṛta*, *Kalpadruma*, *Tithyarka* and *Kālatattvavivecana* and is written in prose (*phakkikās*). The author seems to have flourished in the 17th century and is not earlier than 1500 A. D. as mentioned by Kane in his *Hist. Dh.* I, p. 742.

The name of the scribe and the owner is Nanda.

Age — Saṁvat 1863, Phālguna Śukla, Friday.

Author — Viśveśvara (Pauṇḍarīkayājī).

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य जानकीजानि महाशब्दोपनामकः ।
विश्वेश्वरः सुबालानामवबोधार्थमादरात् ॥ १ ॥

हेमाद्रिमाधवौ वीक्ष्य मयूखं कौस्तुभं तथा
यत्नाद्निर्णयसिंधुं च मदनं निर्णयामृतं ॥ २ ॥

कल्पद्रुमं च तिथ्यर्कं कालतत्वविवेचनं
फक्किकाभिर्वितनुते लघुनिर्णयकौस्तुभं ॥ ३ ॥ etc.

Ends. — fol. 45*a*

अथ पुण्यतिथयः ।

अमावास्या तु सोमेन सप्तमी भानुना तथा ।
चतुर्थी भानुपुत्रेण अष्टमी बुधसंयुता ॥
चतस्रस्तिथयः पुण्याः सूर्यग्रहणसंनिभाः ।
स्नानं दानं तथा श्राद्धं तत्सर्वं चाक्षयं भवेत् ॥
तुलामकरमेषेषु प्रातःस्नानं सदा भवेत् ॥

इति कार्तिकमाघवैशाखस्नानानि तानि मलमासादौ गुर्वस्तादावपि कार्याणि । यदा वैशाखादौ मलमासपातस्तदामासद्वयं स्नानदानादि इति पौंडरीकयाजि-विश्वेश्वरविरचितं निर्णयकौस्तुभं समाप्तम् संवत् १८६३ फाल्गुन शुक्ल भृगौ लिपिकृतं श्रीनंदेन शुभं

Referenees — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 297*b* (our Ms.).
Kane: *Hist. Dh.* I, p. 573.

निर्णयतत्त्व

Nirṇayatattva

No. 712

348
1887-91

Size. — 10½ in. by 4⅝ in.

Extent — 9 leaves; 10 lines to a page; 31 letters to a line.

...20

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper very old, much worn out and very musty.

A small treatise in 102 verses, based upon *Nirṇayasindhu* dealing with *tithis* in the month by Nāgadeva, son of Śiva and author of *Ācāradīpa* (see No. 85/1882-83). The work is referred to by Aufrecht, Kane and B. B. R. A. S. Cat. as *Nirṇayatattva*; hence I have changed the name from *Tithinirṇayatattvasaṁgraha*. According to Kane he should be placed earlier than 1450 A. D.

Age — Appears to be very old.

Author — Nāgadeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

पीतांबरधरं देवं पीतगंधानुलेपनं ।
स्वर्णकुंडलमब्जाक्षं गदाधरमुपास्महे ॥ १ ॥

अतिगहननिबंधा लोकनाथस्य भाजां
लघुकृतिरसिकानां प्रीतये कौतुकेन ।
इति कतिपयपद्यैर्दाक्षिणात्यप्रचार-
प्रथिततिथिविचारो लिख्यते शास्त्रसिद्धः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 9*a*

सर्वसामाङ्गगानाद्यस्तत्र प्रोक्ताः परैव हि ।
शेषे माकरतश्चापि प्रसिद्धास्तिथिनिर्णयः ॥ १०१ ॥

इति निर्णयसिंधुसारतप्रतिमासं प्रथितं विनिर्णितं ।
शिवनंदनागदैवविद्विदधे निर्णयत्वसंज्ञकं ॥ १०२ ॥

इति तिथिनिर्णयतत्वं समाप्तं ॥

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 297*b*; ii, 64*b*.

B - Descriptive Catalogues :- B. B. R. A. S. Cat. No. 313.

निर्णयतरणि

Nirṇayataraṇi

152
Viśrāma (i)

No. 713

Size — 11⅞ in. by 5½ in.

Extent — 28 leaves; 9 lines to a page: 48 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; several handwritings, all legible; two lines in red ink on either border; topics, benedictory phrase and colophons are tinged with red pigment.

The work also called *Nirṇayasindhutaraṇi* is not a commentary on Kamalākarabhaṭṭa's *Nirṇayasindhu*, as the name suggests. It is in two chapters (1) *Kālanirṇayavarṇana* and *Saṁvatsarakṛtyavarṇana*. The author, named Bhāgīratha, (cf. the 1st verse of 2nd ch. fol. 16[a] –

मैलारं माधवं भानुं गणेशं जगदंबिकां ॥
नत्वा भागीरथः कुर्वे तरणिं निर्णयाम्बुधेः ॥ १ ॥)

was the son of Bhānusūri, a *paurāṇika* of Dambal (in Gadak Taluka of Dharwar Districk, Karnatak), and grandson of Govindabhāratī.

Age — Appears to be modern.

Autor — Bhāgīratha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

मैलारमेशभानुद्विपाननांबामुखाङ्गत्वा ।
कुरुते निर्णयतरणिं लघुं विचिन्वन्निबंधसारांशं ॥ १ ॥
तरणिं निर्णयसिंधोर्निर्णयनिचयावलोकने तरणिं ।
निजगुरुनामविभासकमथवा बालावबोधाय ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 28[a]

अत्रैव चूतकुसुमप्राशनं फाल्गुनामावास्यायां-
मोच सावर्णिमन्वादिः । सा पूर्वाह्णव्यापिनी ग्राह्या ॥
कृष्णपक्षस्थत्वात् । फाल्गुने मलमासेतु मन्वादि-
श्राद्धं मासद्वयेपि कार्यमिति प्रागेवोक्तमिति संक्षेपः ॥

इति गोविंदभारतीतनुजपौराणिकभानुसूरिसूनुविरचिते निर्णयसिंधु-तरणौ संवत्सरकृत्यवर्णनं नाम द्वितीयः परिच्छेदः ॥ छ ॥ श्री ॥

निर्णयदर्पण Nirṇayadarpaṇa

No. 714 $\frac{143}{\text{Viśrāma (i)}}$

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 82 leaves; 11 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; fol. 1 missing.

A work dealing with *kāla* topics briefly, but *śrāddha* exhanstively, by Śivānanda, son of Tārāpati Ṭhakkura.

Age — Appears to be modern.

Author — Śivānanda, son of Tārāpati Ṭhakkura.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 2[a]

तिच देशशेदेत्त तद्व्यवस्थामाह ॥

कृष्णपक्षादिकं मासन्नागीकुर्वंति केचन ।
येपीच्छंति न तेषामपीष्टो विंधस्य दक्षिण

इति ॥ विंध्यस्योत्तरद्वयोरप्यश्चनुगम्यते ॥ तत्र शुक्लादिर्मुख्यः ॥ चांद्रो मधुशुक्लप्रतिपदारंभ इति पीकोक्तेः ॥

Ends. — fol. 83[b]

कंचुकं न परिदध्याद्वासो न विकृतं वसेत् ।
वैशाखे कार्तिके माघे विशेषनियमांश्चरेत् ॥

अचेलाः तांबूलाभ्यंगकं चैव कांस्यपात्रेषु भोजनं ।
यतिश्च ब्रह्मचारी च विधवापतिवर्जयेत् ॥

इति दिक् ॥ इति श्रीठक्कुर तारापतितनुजशिवानंदविरचिते निर्णयदर्पणे श्राद्धप्रकरणं संपूर्णं समाप्तोयं ग्रंथः ॥ ॥ श्री

References — Mss - A Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i. 298[a].
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 573.

B – Descriptive Catalogues :– Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 427, No. 915.

निर्णयदर्पण

Nirṇayadarpaṇa

No. 715

144
Viśrāma (i)

Size — 11¾ in. by 5¼ in.

Extent — 84 leaves; 12 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; fol. 1b has double borders; paper old.

Another copy.

Age — Appears to be old.

Author — Śivānanda, son of Tārāpati Ṭhakkura.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
निर्णयनिखिलान् ज्ञात्वा करोति प्रमिताक्षरैः ।
नत्वा शिवं शिवानंद इमं नियमदर्पणं ॥ १ ॥
तस्यैकत्वेप्यशाब्दोयक्रतुर्मासः पक्षो दिवसप्रहरो मुहूर्त इत्युपाधिभेदेन नानात्वमनुभूयते ॥ etc.

Ends — fol. 83b

कंचुकं न परिदधात् etc. upto [illegible] (र्णं) संपूर्णम् as in No. 143 / Viśrāma(i) समाप्तग्रंथः । शुभं भवतुः ॥

Reference — See No. 143 / Viśrāma(i).

निर्णयदीपक

Nirṇayadīpaka

No. 716

189
1884–87

Size — 10½ in. by 4¼ in.

Extent — 46 + 2 (= 48) leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; twa lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and colophon at the end tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten; the work is incomplete; list of contents given in 2 folios at the end.

A work on fixing the dates for religious ceremonies *vratas*, *śrāddha*, *vivāha*, *upanayana*, etc. by Acala Dviveda, a *nāgara brāhmaṇa* of Gujarat, composed in Saṁ. 1575. Our author was the son of Vatsarāja, son of Govinda, son of Lakṣmīdhara, son of Anantadeva, son of Dhārigadeva. The last named lived at Vṛddhanagara. Our author wrdte also *Mahārudra-paddhati* and *Śāṅkhāyanāhnika*.

Age — Appears to be old

Author — Acala.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीकृष्णाय नमः ॥

हेरंब सर्वकार्यार्थं सिद्धिदः सर्वदा सतां ।
सिद्धिबुद्धियुतः सोस्तु ग्रंथनिर्मितकर्मणि ॥ १ ॥

... ...

श्रीवत्सराजादचलद्विवेदी जनुर्दधद्विप्रजनांह्रिरेणु
श्रीनागराणां श्रुतिसागराणां करोति किंचिच्छुभकर्मसिद्ध्यै
श्रीमन्महारुद्रभवं विधानं ऋग्वेदि विप्राममनारिवेंयत् ।
तस्यानुजं निर्णयदीपिकाख्यं ग्रंथं वचो मोहहरं करोमि ।

... ...

द्वैवेदि विदुषां प्रधानमभवच्छ्रीवत्सराजराजो द्विज-
स्तत्सूनुः सकलद्विजाङ्घ्रिरजशामंशः तृतीयोऽचलः ।
तेनायं क्रियते प्रियाय विदुषां सन्निर्णयाकांक्षिणं
ग्रंथो निर्णयदीपकोधिवसता श्रीपुर्ववृद्धं पुरं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 46*b*

मासिकादि श्राद्धभोजने प्रायश्चित्तविशेषः स्मृत्यंतरात् ज्ञेयं ।

कृतेचलद्विवेदेन न ग्रंथे निर्णयदीपके
पिंडादिनिर्णयप्रेतश्राद्धे कर्त्तव्यनिर्णयः ।

अथ श्राद्धार्थममावास्या निर्णीतापि उपवासादिव्रतानां प्रकरण-दर्शनात् पुनरुपवासादिव्रतार्थमभावास्यप्रतिपदादितिथयो नीर्णीत इति प्रशस्त्यं यथा। भविष्यपुराणे।

Then follow the contents

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 298*a*; ii, 64*b* and 207*b*; iii, 64*a*.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1580-83. Peterson's Cat. of Ulwar Mss., 1368, Extract 323. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 427, No. 916.

निर्णयदीपक — Nirṇayadīpaka

No. 717 — 229 / 1886-92

Size — 9⅝ in. by 4⅝ in.

Extent — 39 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper very old, very much worn out, musty and worm-eaten; fol. 1 is mutilated; foll. 6-9, 27-28, 42 and 46-48 missing.

Another incomplete copy.

Age — Saṁvat 1853.

Author — Appears to be very old.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणाधीश्वराय नमः॥

हेरंबः सर्वकार्यार्थे etc. as in No. 189 / 1884-87.

Ends — fol. 49*b*

ततो ब्राह्मणहस्तेषु उदकपूर्वं दर्भान्प्रदायोदकपूर्वकं अर्घादिकं प्रदद्या-दिति। या दिव्या इत्युक्ता स चैतत्तेर्ध्यमिति। अपः उपस्पृश्यमेवं ह्यो..... ends abruptly

Reference — See No. 189 / 1884-87.

निर्णयदीपक Nirṇayadīpaka

No. 718 119 / 1892-95

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 49 leaves; 15 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; topics and colophons are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and soiled; left-hand border of foll. 187–208 along with a part of the text is destroyed; foll. 1–186, 199–200, 232 and 237–238 are missing; end abruptly.

A fragmentary copy.

Age — Appears to be very old.

Author — Acala Dvivedin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 187a

.....तानेति पक्षस्तदा कार्या कर्त्तव्यमाहिरण्यहमिति । अस्मिन्प्रतिदिन-भिन्नश्राद्धपक्षे भरणीष मघादिषु पिंडदाननिषेधवाक्या..... etc.

Ends — fol. 240b

अथ मृतभार्यनिर्णयः ॥

दाहयित्वाग्निहोत्रेण स्त्रियं वृत्तवतीं पुनः ।
आहरेद्विधिवद्दारानग्निश्चैवावलंबयन् ॥

वृत्तवतीमिति आचारवतीं । श्रौतेनाग्निना तदभावे स्मार्तेन दाहयित्वाऽ-विलंबयन् ॥ शीघ्रमेव दारपरिग्र

Reference — See No. 189 / 1884–87.

निर्णयदीपक Nirṇayadīpaka

No. 719 274 / 1887-91

Size — 10⅗ in. by 4⅖ in.

Extent — 423 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with [illegible] several handwritings, all legible; two lines in black ink upto fol. 297 and one thick line in red ink on the rest of the folios on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper old, much worn out and very musty; foll. 342, 396–99 and 402–403 repeated; fol. 177 missing; fol. 352[b] half blank.

Another copy.

Age — Saṁvat 1667.

Author — Acala Dvivedin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥ ॐ नमः श्रीसरस्वत्यै:

हेरंबः सर्वकार्यार्थं etc. as in No. 189 / 1884–87.

Ends — fol. 416[b]

द्वैर्वेदां विदुषां प्रधानमभवच्छ्रीवत्सराजो द्विज-
स्तत्सूनुः सकलद्विजांघ्रिरजसामंशस्तृतीयोचलः ।
तेनायं विदुषां प्रियाय रचितः सन्निर्णयाकांक्षिणां
ग्रंथो निर्णयदीपकोधिवसता श्रीपूर्वबृद्धं पुरं ॥ १ ॥

इति श्रीनिर्णयदीपग्रंथः संपूर्णः ॥ ॥

अदृष्टदोषात् etc.

स्वस्ति श्रीसंवत् १६६७ वर्षे शाके १५३२ प्रवर्तमाने दक्षिणगोलगते गगनचक्रचूडामणौ महामांगल्यप्रद आषाढमासि कृष्णपक्षे १३ [illegible] रवौ अद्येह राजनपुरवास्तव्य - उदिचज्ञातीयभट्टश्रीसदाशिवात्मजे हरिकृष्णाभिधेन लिखितः लिखापितः आत्मपठनार्थं तथा पुत्रयोः पठनार्थं तथा परोपकारार्थं ॥ तैलाद्रक्षेत् etc.

Reference — See No. 118 / 1884–87.

निर्णयपञ्चक

Nirṇayapañcaka

No. 720

445(i)
1891–95

Size — 13¾ in. by 6¾ in.
,..21

Extent — 38 leaves; 13 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase. verse numbers, topics, names of authorities quoted and sometimes the colophons are tinged with red pigment; two rows, each of two lines in red ink, on either border; paper old, much worn out on account of dampness and musty. The codex contains the following works :-

(1) निर्णयपञ्चक - A discussion on the 5 festivals of रामनवमी, जन्माष्टमी, नृसिंहजयन्ती, वामनजयन्ती and एकादशी according to the followers of Rāmānuja school. foll. 1-10.

(2) हारीतस्मृति - No. 445(ii) / 1891-95 - foll. 10*a* to 17*a*; a *tāntric* work.

(3) पञ्चसंस्कारविधि - No. 445(iii) / 1891-95. foll. 17*a* to 21*a*. Acc. to Nimbāraka.

(4) निम्बार्कस्तोत्र - No. 445(iv) / 1891-95. foll. 21*a*.

(5) तत्त्वनिर्णय - No. 445(v) / 1891-95. foll. 21*b* - 24*b*, Nimbārka school of philosophy, by Nandadāsa.

(6) तत्त्वार्थपञ्चकम् - No. 445(vi) / 1891-95. foll. 24*b*-32*b*, Nimbārka school of philosophy, by Harivyāsadeva.

(7) देवाचार्यदिग्विजय - No. 445(vii) / 1891-95. foll. 32*b*-38*a*. A *bhakti* treatise acc. to Nimbāraka school by Sundarabhaṭṭa.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीरामनवमी विषये
तस्मान्नवम्या शुक्ले तु नक्षत्रेऽदितिदैवते ।
तत्र जातो जगन्नाथो राघवः पुरुषोत्तमः ॥ १ ॥

पराशरस्मृतौ ॥

मेषे चैत्रे शुक्लपक्षे नवम्यां च पुनर्वसौ
तस्यां जातो जगन्नाथः काकुत्स्थो रावणं द्विषन् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 10*a*

मतांतरे ॥ एकादश्यां सिते पक्षे नक्षत्रं च पुनर्वसुः ।
नाम्ना सा हि जयाख्याता तिथीनामुत्तमा तिथिः ॥ ०

इति श्रीएकादशीनिर्णयः समाप्तश्चायं श्रीरामजयंत्यादि-एकादश्यांत-यति-राजसंप्रदायानुसारी निर्णयपंचकः ॥

सिंहार्के चासिते पक्षे वाजिभार्गवसंयुते
दत्तं नृहरिदासाय रामकृष्णसुसेविना ८२

निर्णयपञ्चक — Nirṇayapañcaka

No. 721 — 446 / 1891-95

Size — 11½ in. by 5½ in.

Extent — 15 leaves; 12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase and the last word संपूर्ण are tinged with red pigment; paper old, much worn out on account of dampness and repaired.

A treatise discussing the celebration, etc., of the 5 festivals of *Rāmanavamī*, *Janmāṣṭamī*, *Vāmanajayantī*, *Nṛsiṁhajayantī* and *Ekādaśī*. Our text, although it agrees in the beginning with that of No. 445(i)/1891-95, differs from the latter afterward.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीरामनवमीविषये ॥

हारीतस्मृतौ ॥ तस्मिन्नवम्यां शुक्ले तु etc. as in No. 445(i)/1891=95.

Ends — fol. 15*a*

असंपूर्णा पराह्णे तु व्यापिनि चेद्दिनद्वये ।
तदा संपूर्णा कुर्वंति व्यापिनी ग्राह्यते तिथिः ४४

हारितः अपराह्णद्वयो वासा यदि स्यातत्र यामिका
सा ग्राह्या यदि तुल्या स्यादत्र वृद्धौ परा स्मृता ४५
निर्णयवचनानि अनल्पकालवर्त्तिनां तिथौ कविधिय ते पितामहः ४६ ॥
संपूर्ण ॥ श्लोक ४००

निर्णयपञ्चक — Nirṇayapañcaka

No. 722 — 87 / 1895-98

Size — 11¾ in. by 6¼ in.

Extent — 19 leaves; 10 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold and legible; two rows, each of two lines and three lines in red ink, on either border; paper old and musty.

Another copy.

Age — Saṁvat 1906.

Author — Anonymousa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः हारीतस्मृतौ
श्रीदशमनवमीविषये etc. as in No. 445(i) / 1891-95.

Ends — fol. 19[a]

एकादश्यां सितेपक्षे etc. upto पदानुसारी निर्णयपंचक as in No. 445(i) / 1891-95 समाप्तं सुभं भूयात्
रसेखंनिधिचंद्रेद्वे मांगसिरे कृष्णपक्षगे
मेकादशी मंदवारे नवर्जलाललिपिकृतं १

Reference — See No. 445(i) / 1891-95.

निर्णयभास्कर — Nirṇayabhāskara

No. 723 — 88 / 1895-98

Size — 11 in. by 3¾ in.

Extent — 20 leaves; 9 lines to a page; 49 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on either border; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

A treatise dealing with *tithinirṇaya, śrāddha, mṛtāha, nakṣatraphala, tithiphala, saṁkrānti, malamāsa, Guru-Śukrāsta, grahaṇa, nadīrajodoṣa, sūtaka* and *daśāha-niyamas.*

Age — Saṁvat 1725.

Author — Anonymousa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीभवानीशंकराभ्यां नमः ॥

नमश्चंडशिरश्चंन्दचारुचंदनभूषिते ।
यत्प्रभावाल्लिखाम्येनं ग्रंथनिर्णयभास्वरम् ॥ १ ॥

नमामि लंबोदरविघ्नराजं समस्तदेवैरभिवंद्यमानं ।
बुद्धिप्रदं लोकहिताय सद्यः करोम्यहं भास्करनिर्णयाख्यं ॥ २ ॥

यथायं भास्करो भाति सप्तद्वीपेषु दीप्तितः ।
तथैव लोकमध्यस्थो भाति निर्णयभास्करः ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 20*b*

अन्यच्च । सुरद्रुकुष्टागुरुगुग्गुलं च कर्पूरमांसी सह चन्दनं च ।
सशर्करानीरदयुक्तविचं दशाङ्गधूपं प्रवदन्ति सन्तः ॥

इति सूतकाद्यमध्ये ॥ इति श्रीनिर्णयभास्करः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७२५ माघशुदि पौर्णमास्यां शुक्रदिने गंडक्यामुपकंठे पुस्तकमलेखि हीरारामेणात्मपाठार्थं etc.

निर्णयसार — Nirṇayasāra

No. 724 — 833 / 1880-81

Size — 9¾ in. by 4½ in.

Extent — 32 lives; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on each border; benedictory

phrase, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

A work discussing the exact time of observing particular *tithis*. It is based on various *Purāṇas* and *Smṛtis*. The work does not seem to be old or of any important nature.

Age — Appears to be old.

Author — Lālamaṇibhaṭṭācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यं चेतसा कलयतो मनुजस्य विश्वं
जायेत पाणितलगामलकोपमेयं ।
तं तुंदिराजमुरसा शिरसा करेण ।
नासालिकश्रवणनेत्रमुखेन वंदे ॥ १ ॥

प्रणम्य लक्ष्मीपतिपादपद्म नत्वा गुरून् साधुविचारदक्षान् ।
निबंधवाक्यानि विचार्य सम्यक् समारभेन्निर्णयसारसंज्ञं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 31*b*

विधानं तदुक्तं ब्रह्मांडपुराणे ॥ हालिका च तथा रक्षा भद्रांते कारयेच्छुद्धि ॥ भद्रांते राक्षाविधि तु तदंते रात्रै वा कुया(र्या)त् ॥

इति श्रीमल्लालमणिभट्टाचार्यविरचितेन निर्णवसारे पौर्णमासीनिर्णयः संक्षेपः ॥

Then follows अमावास्यानिर्णय

It ends — सप्तभि ७ नंवभि ९ वापि ॥ सार्द्धद्वितीय २ । ३० वेष्टितं ॥ ॐ कारैणैव मंत्रेण द्विजः कुर्यात् कुशद्विजं पंचाशद्भि कुशैर्बद्धा ॥ ५० ॥ तदर्द्धैर्विष्टरादिकं ॥ तदर्द्धे ५२ ॥ ३० नोपनयनं । तदर्द्धे द १५ ब्राह्मणः स्मृतः ॥ २ ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 298*a*; iii, 64*a*.

निर्णयसार — **Nirṇayasāra**

No. 725 — 233 / 1879-80

Size — 9⅝ in. by 4⅝ in.

Extent — 162 leaves; 9 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on each border; benedictory phrase, topics and colophons are tinged with red pigment; paper old, slightly worn out and musty; fol. 79a blank.

The work deals with the *tithis, saṁskāras, śrāddha*, etc. It is a compilation from various authors and works, e. g., Hemādri, Śripati, Daivajñavallabha, *Rājamārtaṇḍa, Skandapurāṇa, Vāyupurāṇa, Bhaviṣyapurāṇa, Hāralatā, Prayogapārijāta* etc. It seems to be a late work and the author appears to be a bengali.

Age — Appears to be old.

Author — Rāmabhaṭṭācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीभवानीशंकराभ्यां नमः ॥ ॥

नत्वाद्वयं शिवं शांतं विलोक्यार्थां निबंधतः ।
मिताक्षरार्थकात्स्न्येन क्रियते सारसंग्रहः ॥ १ ॥

तत्र कालस्याखंडेश्वररूपत्वेनैकत्वेप्युपाधिरूपाणाब्दोयनमृतुर्मासः ॥ पक्षो दिवस इत्यपीति संक्षेपतः । षोढात्वं । बोध्यं तत्राब्दः सावनसौरचांद्रनाक्षत्रबार्हस्पत्यभेदात्पंचधेति माधवः ॥ etc.

Ends — fol. 162a

वृद्धयाज्ञवल्क्योपि ।

चत्वारो ब्राह्मणस्योक्ता आश्रमा श्रुतिचोदिताः ।
क्षत्रियस्य त्रयः प्रोक्ता द्वावेको वैश्यशूद्रयोरिति ॥

माधवस्तु ब्राह्मण क्षत्रियो वापि वैश्यो वापि व्रजेद् ग्रहादिति कौर्म्योक्तेर्वर्णत्रयः स्यैवाधिकारः । पूर्ववाक्यं तु काषाया दंडनिषेधार्थं । मुखजानादमयं धर्मो यद्विष्णोर्लिंगधारणं ॥ राजन्यवैश्ययोर्नेति दत्तात्रेयमुनेर्वच इति बौधायनोक्तेरित्याह । तद्विधिस्तु निबंधां ॥

इति श्रीरामभट्टाचार्यकृते निर्णयसार समाप्तः ॥ ॥ छ ॥

निर्णयसार

Nirṇayasāra

No. 726

120
1892-95

Size — 10¾ in. by 4¾ in.

Extent — 54 leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophons tinged with red pigment; paper old, musty and worm-eaten.

A treatise on *tithi, śrāddha,* etc. in 6 chapters, by Nandarāmamiśra, son of Dīpacandramiśra. The work was composed in Saṁ. 1836.

Age — Appears to be old.

Author — Nandarāmamiśra.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीहरिर्जयति ॥

नमस्कृत्य प्रवक्ष्यामि नरनारायणावृषी ।
बालबोधाय संक्षेपात्तिथिकालविनिर्णयं ॥ १ ॥

तत्र तिथिः प्रतिपदादिः सा च प्रायो वैष्णवव्रतव्यतिरिक्तविषये कर्मकालव्यापिनी ग्राह्या । तदुक्तं विष्णुधर्मे ।

कर्मणो यस्य यः कालस्तत्कालव्यापिनी तिथिः
तपाकर्माणि कुर्वीत ह्रासवृद्धिनकारणमिति ॥ etc.

Ends. — fol. 54*b*

तेषु कृतेषु पु...न्मचेत्तदा तु नैमित्तिकानि कुर्वीतेति वाक्याद्वृद्धिश्राद्धमपि कुर्यादेवेति संक्षेपः । इति वृद्धिश्राद्धं ॥

श्राद्धनिर्णयसमुद्रमपारं कोलमेदनृषिरस्य च पारे ।
तेन सर्वमुनिसंमतसारं क्लृप्तमेतदनवोक्ष्यनुसारं ॥ २ ॥

इति श्रीमिश्रनंदरामविरचिते निर्णयसारे श्राद्धनिर्णयो नाम षष्ठः परिच्छेदः ॥ छ ॥

रचितो निर्णयसारः सुलघुपरिच्छेदषट्केन ।
एषोन्तानुष्टुब्जा संख्याभ्रवियत्क्रमा ध्यमिता ॥ १ ॥

बालबोधाय संक्षिप्तस्तिथिकालविनिर्णयः ।
अतो ग्रंथांतरेभ्योपि विशेषस्तु विलोक्यतां ॥ २ ॥
यः श्रीकामवने व्रजे निवसति श्रीदीपचंद्रात्मजो
मिश्रो नंद इति प्रथामधिगतस्तेनाद्दिनीर्गोधितः ।
सारं सारमिहोद्धृतं तिथिकृतेः स्वीयात्मजज्ञप्तये
यत्त्वत्राधिकमूनयुक्तमपि तच्छोध्यं दयार्द्रैर्बुधैः ॥ ३ ॥
रसगुणधृतिमित १८३६ विक्रमसंवत्सरबोधनी दिवसे ।
पूर्त्तिमगाद् ग्रंथोयं निर्णयसारोतिसंक्षिप्तः ॥ ४ ।

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- ii, 208[a]; iii, 64[b].
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 574.

B – Descriptive Catalogues :- Peterson's Cat. of Ulwar Mss. No. 1370, Extract 324.

निर्णयसिन्धु — Nirnayasindhu

No. 727 — 561 / 1883-84

Size —11§ in. by 5 in.

Extent — 5 + 7 + 82 + 247 + 302 (= 643) leaves; 10 lines to a pege; 85 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several hand-writings all legible; first 7 leaves give contents of the first chapter; then 5 leaves give contents of the 3rd chapter; first and second chapters written by one hand, but pagination different; paper old, worn out musty and brittle, borders coloured with yellow pigment; four lines in red ink on either border: benedictory phrase, topics, marks of punctuation and colophons are tinged with red pigment; date of copying Śaka 1581; last leaf repaired. The third chapter is copied by a later scribe on thick paper which is not so old as the former portion; two lines in red or black ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities and colophon tinged with red pigment; right-hand top corner of foll. 1-204 worm-eaten and repaired; last leaf worn out.

Nirṇayasindhu or *Nirṇayakamalākara* is the most famous of Kamalākara's works. It is divided into three chapters dealing, *kāla, vratas, saṁskāras, śrāddha* etc. For details about the author and the work see Kane referred to below.

Age—First two chapters Śaka 1581; 3rd chapter also appears to be old.

Author — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ पितृचरणाभ्यां नमः ॥

कारुण्यैकनिकेतं रामं सीतालतायुक्तं ।
विश्वामित्रान्वयाग्रततिसमालंबशाखिनं वंदे ॥ १ ॥

लक्ष्मीसहायं कल्पद्रुतलरंजितगोकुलं ।
बर्हापीडं घनश्यामं महः किंचिदुपास्महे ॥ २ ॥

वेदार्थधर्मरक्षायै मायामानुषरूपिणं ।
पितामहं हरिं वंदे भट्टनारायणाह्वयं ॥ ३ ॥

... ...

हेमाद्रिमाधवमते प्रविचार्य सम्य-
गालोच्य तत्वमथ तीर्थकृतां परेषां ।
श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकराख्यः
काले यथामति विनिर्णयमातनोति ॥ ६ ॥ etc.

fol. 82a इति मीमांसकनारायणभट्टसूरिसूनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते निर्णयसिंधौ प्रथमः परिच्छेदः ॥

Ends — fol. 302a (of the 3rd Pariccheda)

जगति सकलविद्यासिंधुमुष्टिंधयानां
परभणतिपरीक्षा युज्यते सज्जनानां ।
तदिह मम निबंधे दूषणं भूषणं वा ।
यदि भवति विदग्धैस्तद्ध्यवश्यं विमृश्यं ॥

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारावारणि(रीण ?) श्रीमद्रामेश्वरभट्टसूरिसूनु-जगद्गुरुनाराय(ण)भट्टसूनु - विद्वन्मुकुटहीरांकुरश्रीरामकृष्णभट्टात्मजदिनकर-भट्टानुजकमलाकरकृते निर्णयसिंधौ तृतीयः परिच्छेदः समाप्तश्चायं निबंधः ॥ गारद्यं पुस्तकं etc.

निर्णयसिंधुपुस्तकमिदं रामडोहकसेपनाम्नोः शांभट्ट - घोंघभट्टयोः ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 298*a*; ii, 64*b* and 208; iii, 64*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 436-7.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1584-92. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss. p. 277*b*. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 428. B. B. R. A. S. Cat. No. 695-6.

(2) Printed Editions :- Bombay, 1862; Benares, 1865.

निर्णयसिन्धु — Nirṇayasindhu

No. 728 — $\frac{159}{\text{Viśrāma (?)}}$

Size — 12 in. by 5⅝ in.

Extent — 474 leaves; 12 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; colophons and quotations on some pages in red ink; benedictory phrase and names of authorities quoted tinged with red pigment; five leaves in the beginning give contents; one folio after fol. 11 not numbered; foll. 458-59 missing.

Another copy of 561 / 1883-84.

Age — Appears to be modern.

Author — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ पितृचरणाभ्यां नमः ॥
कारुण्यैकनिकेतं रामं etc. as in No. 561 / 1883-84.

fol. 182*a* यो भाट्टतंत्रगहनार्ण(व)कर्णधारः
शास्त्रांतरेषु निखिलेष्वपि मर्मभेत्ता ।
योत्र श्रमः किल कृतः कमलाकरेण
प्रीतोमुनास्तु सुकृती सुधरामकृष्णः ॥ २ ॥

इति श्रीमन्नारायणभट्टसूरिसूनुरामकृष्णभट्टसुतभट्टकमलाकरकृत निर्णयसिंधौ संवत्सरकृत्यं नाम द्वितीयः परिच्छेदः ॥ छ ॥ इदं पुस्तकं श्रीनिवासवेंकटाद्रिबाहादरदेसाई परगणेगदगवरौड कुंदसरदेशाई पासिदनूर नाडगौडा किल्ले बादाविसमतकलकेरा ॥ ईवरपुस्तका ईत्थिते ॥ हस्ताक्षार दासो गोविंद कोवी भारद्वाज गोत्रोत्पन्न । अबत्धो वा सुपधो वा मम दोषो न विद्यते ॥

Ends — fol. 470*b*

जगति सकलविद्या etc. upto तृतीयः परिच्छेदः समाप्तश्चायं निबंधः श्री ॥ श्री

शंकराब्दे नमः शुभ्रे प्रथमे धीरवासरे ।
निर्णयाब्धेः पुस्तकं यल्लिखितं राजसूनुना ॥ etc.

निर्णयसिन्धु
(2–3 परिच्छेद्स)

Nirṇayasindhu
(2–3 Paricchedas)

No. 729

195
Viśrāma (i)

Size — 10 in. by 4¾ in.

Extent — 238 leaves; 10 liner to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in orange ink on either border; marks of punctuation in orange ink; the handwriting is the same as in 201 / Viśrāma I; begins on fol. 61; paper old, musty and slightly soiled; foll. 79–94, 102–46, 177, 180, 182, 188, 193, 204, 206, 209, 215, 228, 239, 246–7, 250–3, 260, 265, 267–279, 282, 284, 286, 290, 295–97, 310, 312–4, 317–23, 328–44, 349–50, 358, 360, 364, 374–76. 378, 381, 384–92, 399, 401, 403 missing; a fragment.

Another copy of 561 / 1883–84.

Age — Appear to be old.

Author — Kamalākarbhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 61*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

निर्णयसिंधौ द्वितीयपरिच्छेदं लिख्यते ॥ अथ संवत्सरप्रतिपदमारभ्य

etc. as in No. 145 / Viś. I.

fol. 186a — इति श्रीकमलाकरभट्टकृते निर्णयसिंधौ द्वितीयपरिच्छेदः समाप्तः ॥ श्री ॥ श्री ॥

Ends — fol. 428b

मत्पापदिवत् सवर्णाशौचे त्रिरघमर्षणं गायत्र्यष्टसहस्रं च। क्षत्रियाशौचे उपवासस्तच्च वैश्याशौचे त्रिरात्रोमवासश्च शूद्राशौचे कृच्छ्रः ॥ क्षत्रियवैश्ययोः ॥ पंचशतमष्टशतं गायत्रीजप उत्तमे end abruptly.

Reference — See No. 561 / 1883-84.

निर्णयसिन्धु
(1-2 परिच्छेदs)

Nirṇayasindhu
(1-2 Paricchedas)

No. 730

78
1899-1915

Size — 10¾ in. by 4½ in.

Extent — 98 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; two lines in black ink on either border; foll. 50-62 written by a different person; benedictory phrase topics, names of the authorities quoted and colophons tinged with pigment; paper very old, much worn out, musty and decaying; incomplete.

Another copy of 561 / 1883-84 containing first two chapters and a line and a half of the third chapter.

Age — Appears to be very old.

Author — Kamalākarbhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

कारुण्यैकनिकेतं etc. as in No. 561 / 1883-84.

Ends — fol. 98b

यो भाष्टतत्त्वगहनार्णवकर्णधारः शास्त्रांतरेषु निखिलेष्वपि मर्मभेत्ता।
योत्र श्रमः किल कृतः कमलाकरेण प्रीतोमुनास्तु सुकृती बुधरामकृष्ण ॥

इति श्रीमन्नारायणभट्टसूरिसूनुरामकृष्णभट्टसुतदिनकरभट्टात्मजभट्टकमलाकरकृते निर्णयसिंधौ संवत्सरकृत्यनिरूपणं नाम द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ॥

Then follows the beginning of the 3rd Pariccheda.

Reference — See No 561 / 1883-84.

निर्णयसिन्धु
(प्रथम परिच्छेद)

Nirṇayasindhu
(First Pariccheda)

No. 731

201
Viśrāma (i)

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 50 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in orange ink (foll. 50–60 in red ink) on either border; benedictory phrase and marks of punctuation in orange ink; foll. 23–33 and 50 60 are written by a different hand; foll. 32–33 together; fol. 49 repeated; paper old, musty and slightly worm-eaten.

Another copy of 561 / 1883-84 containing only the 1st chapter.

Age — Appears to be very old.

Author — Kamalākarbhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

कारुण्यैकनिकेतनं etc. as in No. 561 / 1883-84.

Ends — fol. 60*a*

रामं च लक्ष्मणं चैव सीतां चैव यशस्विनीं ।
एतांस्तु तर्कयेद्विद्वान् जलमध्ये विशेषतः ॥
आब्रह्मस्तंबपर्यंतं यत्किंचित्सचराचरं ।
मयादितेन तोयेन तृप्तिमेवाभिगच्छतीति ॥

इति श्री(मां)नारायणभट्टसूरिसूनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते निर्णयसिंधौ प्रथमपरिच्छेदः समाप्तिमगमत् ॥ यादृशं etc.

Reference — See No. 561 / 1883-84.

निर्णयसिन्धु Nirṇayasindhu

No. 732 129 / 1895-1902

Size — 11⅞ in. by 5¼ in.

Extent — 85 + 26 + 228 + 14 (=353) leaves; 12 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Modern water marked paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; foll. 1-55 and 87-313 written by one hand; two lines in red ink on either border on foll. 1-85 and 87-313; in between the are 26 folios without any borders; there is a great confusion in numbering the folios; the simple numbering is foll. 1-86, then 1-26 and then 87-313; after this there are 14 leaves giving contents; in the former and the last portion, names of authorities quoted, topics, etc., tinged with red pigment; paper musty and much worm-eaten, specially the leaves giving contents.

Another copy of 561 / 1883-84.

Age — Śaka 1703.

Author — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

कारुण्यैकनिकेतं etc. as in No. 561 / 1883-84.

Ends — fol. 312b

जगति सकलविद्या etc. upto समाप्तश्चायं निबंधः श्रीशके १७०३ प्लवनाम संवत्सरे श्रावणशुद्ध १३ गुरुवासरे पूर्वाषाढानक्षत्रे सिध्दयोग पंचांगशुद्धौ तद्दिनेदं पुस्तकं सखंभट्टात्मजरामकृष्णेन लिखितं ॥ श्रीदुर्गार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ तैलाद्रक्षेत् etc.

Reference — See No. 561 / 1883-84.

निर्णयसिन्धु
(2-3 परिच्छेदs)

Nirṇayasindhu
(2-3 Paricchedas)

No. 733

145
Viśrāma (1)

Size — 11¾ in. by 5¼ in.

Extent — 4+412 (=416) leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; topics, names of authorities quoted tinged with red pigment upto fol. 92 only; foll. 179-80 missing; foll. 242 and 365 repeated; two joined leaves (=4) contain contents.

Another copy of 561 / 1883-84., wanting in 1st chapter.

Age — Appears to be modern.

Author — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

अथ द्वितीय परिच्छेदः ॥ अथ संवत्सरपदमारभ्य तिथिकृत्ये च कृष्णादिव्रते शुक्लादिमेव वा ॥ विवाहादौ च सौरादि मासं विनिर्दिशेदिति ॥ ब्रह्मसिद्धांतं प्रायशो तु स्मृत्यतिथिनिर्णयस्तत् कृत्यं च निरुप्यते etc.

Ends — fol. 412a

जगति सकलविद्यां etc. upto समाप्तश्चायं निर्णयः as in No. 561 / 1883-84.

Reference — See No. 561 / 1883-84.

निर्णयसिन्धु

Nirṇayasindhu

No. 734

89
1895-98

Size — 11¾ in. by 4 in.

Extent — 45+99+257+6 (=407) leaves; 10 lines to a page; 51 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; topics and names of authors tinged with red pigment; separate pagination for all the 3 chapters.

I Ch. foll. 1-46; fol. 45 missing; foll. 1, 44*b* and 46 blank.

II Ch foll. 1 and 99 (numbered as 88 by mistake) blank; foll. 1-99.

III Ch. foll. 1-257; foll. 1*a*, 256*b* and 257 blank.

Six leaves contain contents. Śaka 1736 written in red ink at the end of each chapter by some other hand.

Another copy of 561 / 1883-84.

Age — Śaka 1736 (?).

Author. — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

कारुण्यैकनिकेतं etc. as in No. 561 / 1883-84.

Ends — fol. 256*a* (of 3rd Pariccheda)

जगति सकलविद्या etc. upto समाप्तश्चायं निबंधः as in No. 561 / 1883-84.

श्रीमत् गुरुराजचरणकमळात्मजदिनकरभट्टार्पणमस्तु

श्रीशाके शशिषट्त्रषदक्षितिमिते सोम्याभिदेऽब्देयने
साम्ये रम्यशरत्तौ शुभदृषे मासे तु पक्षे सिते ।
श्रीशंभोः कविठेकरेण रघुनाथाख्यै मतिथ्वौ भृगौ-
वारे निर्णयसिंधुपुस्तकमिदं संपूर्णतां प्रापितम् ॥ १ ॥

शके १७३६ पार्थिवसंवत्सर कार्तिकशुद्ध ५मी इदं पुस्तकं डोंग्री खोर्ली संपूर्ण ॥ छ ॥

Reference — See No. 561 / 1883-84.

निर्णयामृत

Nirṇayāmṛta

No. 735

232
1879-80

Size — 11 in. by 4⅞ in.

Extent — 217 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two or three lines in black ink on each border; benedictory phrases, marks of punctuation, topics and colophons tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and worm-eaten; foll. 59 and 60 are together; foll. 109–10, 178–81, 212–13 are missing; incomplete.

A work in 4 chapters called *Sāmānya-Tithinirṇaya Śrāddha, Dravyaśuddhi* and *Āśauca*. The author Allāḍanātha Sūri was the son of Siddhalakṣmaṇa and wrote his work at the direction of prince Sūryasena who ruled at Ekacakrapura. He gives the geneology of his patron and an account of himself in the introductory portion called *granthāvatāra*. There seems to be some confusion with regard to the name of the author. He is sometimes called Allāḍanātha Sūri and at other times Gopīnārāyaṇa.

Age — Appears to be old.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ योगेश्वर्यै नमः ॥

कारणमेकं जगतां कारणमस्येन वारणं विपदां ।
किमपि महो महनीयं प्रसूनवदनं वदे ॥ १ ॥

भावयामि जडभक्तिभावनाभावितांघ्रियुगलां सुमंगलां
इष्टदां सततमिष्टदेवतां मंत्रवत्सकलमंत्रमातरं ॥ २ ॥

औपाधिकः स्फुरति यत्र कलादिभेदस्तद् ब्रह्मतत्वमपि यस्य न वेद वेदः
सर्गस्थितिप्रलयहेतुमहन्तु वैकं कालस्य रूपमहमन्वहमानमामि ॥ ३ ॥ etc.

Ends. — fol. 226*b*

आवश्यकविवाहादि मंगलं कुर्यादिति मंगलं ॥ ॥

बुधानामुपकाराय कालव्यामूढचेतसां ।
गोपीनारायणेनेदं निर्मितं निर्णयामृतं ॥

इति श्रीसूर्यसेनमहीमहेंद्रविरचितनिर्णयामृते आशौचप्रकरणं संपूर्णं ॥

श्रीसूर्यसेनभूभृद्विमलयशः क्षीरसागरादुदिते । इति निर्णयामृतेस्मिंश्चाशौ-

चस्यानिर्णयो जातः ॥ श्रीमत्पंडितसिद्धलक्ष्मणसुतः श्रीसिद्धकमीपद्मंद्रा-
राधनसुप्रसिद्धमहिमा यस्मि

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 298*b*; ii, 64*b*; and 208*a*; iii, 64*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 574.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1579. Weber's Cat. of Berlin Mss. p. 331. Mitra's Notices I, No. 279; Vol. IV, No. 1707. Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 93, Nos. 2659, 2524, 2422. Peterson's Cat. of Ulwar Mss. No. 1372; Extract 325.

(2) Printed Editions :- Printed by Veṅkaṭeśvara Press.

निर्णयामृत — Nirṇayāmṛta

No. 736 — 562 / 1883–84

Size — 11¼ in. by 4⅞ in.

Extent — 244 leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; two rows, each of one line and two lines in red ink on either border; topics, and from fol. 63 onwards marks of punctuation and colophon tinged with red pigment; paper old and musty; last leaf repaired.

Another copy of 232 / 1879–80.

Age — Appears to be old.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879–80.

Ends — fol. 244b

ततश्रावश्यकविवाहादि etc. upto निर्णयामृतं as in No. 232 / 1879–80.

इति श्रीसूर्यसेनविरचिते निर्णयामृते नामकालनिर्णयामृतं संपूर्णं ॥ श्री ॥ श्री ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 232 / 1879–80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 737 156 / Viśrāma (i)

Size — 13⅝ in. by 6⅛ in.

Extent — 159 leaves; 13 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; marks of punctuation in red ink; foll. 157–9 contain list of contents.

Another copy of 232 / 1879–80.

Age — Saṁvat 1812.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः । श्रीवरदमूर्तिर्जयति ॥

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879–80.

Ends. — fol. 156b

आवश्यकविवाहादि etc. upto निर्णीतं निर्णयामृतं as in No. 232 / 1879–80.

इति श्रीसूर्यसेनविरचिते निर्णयामृते नामकालनिर्णयामृतं संपूर्णं ॥ श्री ॥ शुभं भवतु ॥ श्री ॥ संवत् १८१२ वर्षे शाके १६७७ प्रवर्तमाने शा-(श्रा)वणमासे शुक्लपक्षे १३ ॥ भौमे ॥ शुभं भवतु ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

Reference — See No 232 / 1879–80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 738 335 / 1880-81

Size — 12¼ in. by 4¼ in.

Extent — 181 leaves; 9 lines to a page: 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; two lines in black ink on each border; benedictory phrase, marks of punctuation, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper very old, completely worn out and musty; fol. 30 repeated twice; foll. 32, 33 and 34; 71 and 72; 89 and 90 are together; foll. 62, 179-81 missing.

Another copy.

Age — Appears to be very old.

Author — Allāḍanāth Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो महागणेशाय ॥

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879-80.

Ends — fol. 187*b*

आवश्यकविवाहादिमंगलं etc. upto लिषतं निर्णयामृतं as in No. 232 / 1879-80.

Reference — See No. 232 / 1879-80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 739 230 / 1886-92

Size — 8¾ in. by 4½ in.

Extent — 297 leaves; 8 lines to a prge; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of two lines and three lines in red ink;

on either border; benedictory phrase, topics, marks of punctuation and colophons are in red ink; paper old, very much worn out, brittle and musty; last leaf is torn; foll. 31, 273 and 285 missing; fol. 185, 214 and 306 repeated.

Another copy of 232/1879–80.

Age — Saṁvat 1692.

Author — Allāḍanāth Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

.....लिपि लम्बोदराय। योगेश्वर्यै नमः ॥
कारणमेकं जगतां 232 / 1879–80.

Ends — fol. 297*a*

आवश्यकविवाहादि etc. श्रीसिद्धलक्ष्मीपद ॥ छ ॥ निर्णयामृत संपूर्ण ॥ संवत् १६९२ वर्षे माहगासे द्वितीयपक्षे चतुर्दश्यां तिथौ कुजवारे पूर्वा फाल्गुनी नक्षत्रे सौभाग्ययोगे राजाधिराज श्री ... वली लिपकृतं भट्टश्रीलालभट्टात्मजभट्टश्रीयशो.....

Reference — See No. 232 / 1879–80.

निर्णयामृत

Nirṇayāmṛta

No. 740

227 / 1884–87

Size — 10⅛ in. by 4⅞ in.

Extent — 231 + 1 (= 232) leaves; 8 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting good; four lines in black ink on either border; marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red ink; paper very old, worn out, musty; fol. 2 and the last 3 foll. are mutilated; there is an extra leaf in the beginning; foll. 1, 71–72, 76, 157–64 are missing; fol. 121 repeated.

Another copy of 232 / 1879–80.

Age — Saṁvat 1593.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2a

दृशक्रास्यदं पुरं सादरमेकचक्रां ॥ १४ ॥
राजाते यत्पुरं रम्यं राजमंडलमंडितं ॥
कमालोल्लासिमद्रं ..... भूमिमत् ॥ १५ ॥ etc.

Ends — fol. 242a

पूर्वसंकल्पितेष्वब्दादिषु न दोषः । आशौचे ग्राह्यानि व्रतादिकेषु प्रारब्धेषु सूतकापाते प्रारब्धमात्रकरणे आशौचाभावः । प्रारंभाभावे कन्यायाः संनिहितवरांतरभावे सूतकेपि विवाहः कार्य एव ॥ १६२ इत्यानुक्रमणिका ॥

श्रीमत्पंडित etc. upto अल्लाडनाथः सुधीः as in No. 122 / 1892–95 संपूर्णोयं निर्णयामृताभिधेयो ग्रंथः ॥ छ ॥ संवत् १५९३ वर्षे मार्गशिरमासे शुक्लपक्षे एकादश्यां तिथौ गुरुदिने लिखितमिदं निर्णयामृतं विद्याधरेण ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 232 / 1879–80.

निर्णयामृत

Nirṇayāmṛta

No. 741

130
1895–1902

Size — 12⅓ in. by 5½ in.

Extent — 128 leaves; 16 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophons are mostly in red ink; paper old musty and worm-eaten; foll. 77 repeated; foll. 80 wanting.

Another copy of 232 / 1879–80.

Age — Appears to be old.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[b]

स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879-80.

Ends — fol. 128[b]

आवश्यकविवाहादि etc. upto निर्णयो जातः as in No. 232 / 1879-80. इति निर्णयामृत संपूर्ण ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ श्री ॥ श्री ॥

Reference — See No. 232 / 1879-80.

निर्णयामृत

Nirṇayāmṛta

No. 742

77 / 1899-1915

Size — 10 in. by 5½ in.

Extent — 242 leaves; 12 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics, marks of punctuation, names of authorities quoted and colophons are in red ink; fol. 147[a] blank.

Another copy of 232 / 1879-80.

Age — Saṁvat 1907.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ निर्णयामृतग्रंथ लिख्यते । श्रीगणपतये

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879-80.

Ends. — fol. 241[b]

आवश्यकविवाहादि etc. अल्लाडनाथः सुधीः ॥ as in No. 155 / Viś.(i) इति निर्णयामृत समाप्तः ॥ श्री ॥ ब्राह्मणमौक्तिकशुक्लरामनाथसुत-वशंकरेण लिखितं इदं ग्रंथं ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु संवत् १९०७ शाकेशतर १७७३ नां ज्येष्टवद्य ७ वार शनीये ग्रंथ संपूर्ण ॥ छ ॥

Reference :— See No. 232 / 1879-80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 743 281 / Viśrāma (i)

Size — 14 in. by 5⅝ in.

Extent — 48 leaves; 11 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, slightly worn out and soiled; some of the leaves appear to have been coloured in dull yellow colour; foll. 1-20, 31-40, 43-44, 67-128 missing. It is a fragment of No. 232 / 1879-80.

Age — Appears to be old.

Author — Allāḍanātha Sūrī or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 21ᵇ

... स्य कथा भाद्रपदस्य च श्रावणे चाष्टमी कृष्णा पौषे चैकादशी तथा सितावाढस्य दशमी माघमासस्य सप्तमी श्रावणे आद्यमाह्या ज्येष्ठे पंचदशी तथा ॥ etc.

fol. 21ᵇ इति श्रीसूर्यसेनमहेंद्रविरचिते निर्णयामृते निर्णयतृतीयायाः ॥

Ends — fol. 142ᵃ

तदाह जातूकर्ण्यः ।
सूतके तु समुत्पन्ने स्मार्त्तं कर्म कथं भवेत्
पिंडयज्ञं चरुं होममसगोत्रेण कारयेत् । इति
पिंडयज्ञ पिंडपितृयज्ञचरुः श्रावणीक ends abruptly.

Reference — See No. 232 / 1879-80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 744 122 / 1892-95

Size — 10⅛ in. by 4½ in.

Extent — 329 leaves; 7 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; no marks of punctuation; benedictory phrase, verses

...24

numbers, topics and colophons are tinged with red pigment upto fol. 285; corrections made with yellow pigment; another hand-writing from fol. 325 to the end; foll. 33, 253-61 missing; fol. 166 repeated; paper old and musty.

Another copy of 232 / 1879-80.

Age — Saṁvat 1848.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879-80.

Ends — fol. 338*a*

आवश्यकविवाहादि etc. upto महिमा as in No. 232 / 1879-80. follows by यास्सिद्धसारस्वत । आदेशादक्रतैषसूर्यमहसः श्रीसूर्यसेनप्रभो वैधे कर्मणि कालनिर्णयमसावल्लाडनाथः सुधीः ॥ इति निर्णयामृतसमाप्तं ॥ संवत् १८४८ वैशाखकृष्ण चठि सू० लिखतं श्री ॥ शुभमस्तु

निर्णयामृत

Nirṇayāmṛta

No. 745

153
Viśrāma (i)

Size — 10 in. by 4⅝ in.

Extent — 298 leaves; 9 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and three lines in red ink, on either border; marks of punctuation in red ink; some colophons are tinged with red pigment; paper old and slightly worm-eateu; fol. 30 repeated. It has many lacunae.

Another copy of 232 / 1879-80.

Age — Appears to be old

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879-80.

Ends — fol. 193b

आवश्यकः । विवाहादि मंगलं etc. upto निर्णयामृतमिति as in No. 232 / 1879-80.

Reference — See No. 232 / 1879-80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 746 $\frac{154}{\text{Viśrāma (i)}}$

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 192 leaves; 10 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; three lines in red ink on either border; benedictory phrase and marks of punctuation in red ink; topics are tinged with red pigment; foll. 136-137 together.

Another copy of 232 / 1879-80.

Age — Appears to be modern.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः श्रीहयग्रीवाय ।

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879-80,

Ends — fol. 193b

आवश्यकः । विवाहादि मंगलं कुर्यात् etc. निर्णयामृतमिति as in No. 232 / 1879-80.

Reference — See No. 232 / 1879-80.

निर्णयामृत Nirṇayāmṛta

No. 747 155 / Viśrāma (i)

Size — 11⅛ in. by 5 in.

Extent — 190 leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation and colophon of the end in red ink; paper old and musty; foll. 46, 179 repeated; foll. 165–177 and 190 are wanting.

Another copy of 232 / 1879–80.

Age — Appears to be old.

Author — Allāḍanātha Sūri or Gopīnārāyaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः कृष्णाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां etc. as in No. 232 / 1879–80.

Ends. — fol. 202b

आवश्यकः विवाहादि मंगलं कुर्यात् etc. upto महिमाय as in No. 232 / 1879–80. सिद्धसारस्वतः आदेशादिकृतैष सूर्यमहस श्रीसूर्यसेनप्रमेद्विधे[कर्मणि कालनिर्णयमहावल्लाटनाथः सुधी. १ ॥ समाप्तः ॥

Reference – See No. 232 / 1879–80.

निर्णयोद्धार Nirṇayoddhāra

No. 748 121 / 1892–95

Size — 6⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 11 leaves; 16 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics and colophon at the end are tinged with red pigment; paper musty.

A short treatise discussing dates, etc. by Rāghavabhaṭṭa. In other Mss. the latter half of the second line reads —

रामवो विदुषां प्रीत्यै निर्णयोद्धारनामकम् ।

It is the same work as *Tithinirṇayoddhāra*. According to Kane the author must have flonrished after 1640 A.D.

Age — Appears to be modern.

Author — Rāghavubhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible] निर्णयामृतं ।
[illegible] च [illegible]पर्णमाचरेत् ॥
निर्णयोदन्वतः सारं मुक्तोद्धारे कहोम्यहं ।
फक्किकाभिर्विचित्राभिर्निर्णयोद्धारनामकम् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 11*a*

[illegible] कार्याणि । [illegible] मासद्वयं स्नानं [illegible] । [illegible] । इति निर्णयसारे संक्रान्तिनिर्णयः [निर्णयसारः] [illegible]

References—Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 298*b*; ii, 64*b* and 208*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 575 and p. 728. under Rāghavabhaṭṭa.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 428, No. 917. cf. B. B. R. A. S. Cat. No. 109 (under *Tithinirṇayoddhāra*). Peterson's Cat. of Ulwar Mss., No. 1373, Extract 326. Haraprasāda Shāstrī's Cat. No. Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2204-05.

निर्णयोद्धार — Nirṇayoddhāra

No. 749

431
1895-1902

Size. — 8¼ in. by 3 in.

Extent — 18 double leaves; 7 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper very old, worn out, musty, soiled and slightly worm-eaten; fol. 1 missing.

Another copy of 121 / 1892-95.

Age — Śaka 171 (?)

Author — Rāghavabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2a

..... तिथिं ॥ [illegible] ॥ एकभक्ते मध्याह्नव्यापिनी तिथिर्ग्राह्या ॥ मध्याह्नः पंचधाविभक्तदिनतृतीयाभागः ॥ उभयदिनव्याप्तावव्याप्तौ वा पूर्वैवेति माधवः ॥ etc.

Ends — fol. 18b

तथा ॥ चतुर्थी गणनाथस्य मातृविद्धा प्रशस्यते ।

मध्याह्नव्यापिनी चेत्स्यान्नागविद्धा ततोन्यथेति हारीतबृहस्पती ॥ अत्राप्येवं ॥ इति वरदचतुर्थीनिर्णयः ॥ समाप्तोयं सामान्यविशेषतिथीनां सारोद्धारः ॥ शके १७१(?) माधारणसंवत्सरे पौष्यकृष्णप्रतिपदि मंदवासरे चिपडोपनामत्र्यंबकभट्टात्मजगोविंदेन लिखितं ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 121 / 1892-95.

निशिभार्गवव्रत — Niśi-Bhārgavavrata

No. 750 — 292 (ii) / A/1881-82

Size — 11¾ in. by 5¼ in.

Extent — 95a–65b leaves; 11 lines to a page; 33 letters to a line.

For Description — See No. 292(i) / A-1881-82.

It deals with a *Devīvrata* and is alleged to form part of *Atharvaṇarahasya* from *Umātantra*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 95a

अथ निशिभार्गवव्रतं ॥

भैरव(व) उवाच ॥

उद्यापनविधिं वक्ष्ये व्रतस्य फलमाप्नुयात् ।
सौवर्णीं प्रतिमां कृत्वा सिंहस्योपरि संस्थितः ॥ १ ॥

अष्टादशभुजां देवीं महिषासुरमर्दिनीं ।
अथवाष्टभुजां कृत्वा सायुधांसि समन्वितां ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 95b

सर्वतोभद्रप्रतिमां आचार्याय निवेदयेत् ।
एवमुद्यापनं कृत्वा व्रतं संपूर्णहेतवे ॥ १८ ॥

नमः कमलपत्राक्षी नमः सौभाग्यदायिनी ।
सर्वपापहरे देवी महालक्ष्मी नमोस्तु ते ॥ १९ ॥

नमस्ते वरदे देवि सर्वदेवनमस्कृते ।
यथा कृतव्रतं देवी परिपूर्णं तदस्तु मे ॥ २० ॥

इति उमातंत्रे अथर्वणरहस्यांतर्गतनिशिभार्गवव्रतोद्यापनं समाप्तं ॥ इति निशिभार्गवव्रतोद्यापनं ॥ छ ॥

नीतिमयूख

Nītimayūkha

No. 751

88 (ii)
1881-82

Size — 10¾ in. by 4⅝ in.

Extent — 59 leaves; 9 lines to a page; 49 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; one line in black ink on each border; paper old, worn out, musty and worm eaten; some of the folios stuck together on account of dampness.

Fifth section of Nīlakaṇṭha's *Bhagavantabhāskara.*

Age — Saṁvat 1779.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ।

देवर्षिरक्षःसंघानामकल्मनत्सगोचरं ।
प्रत्यक्षमपि तद्धाम सर्वदा समुपास्महे ॥

.....राजमूर्द्धन्यं वृषाध्यक्षं शिवान्वितं ।
काश्यां सर्वोपदेष्टारं भावये शंकरं गुरुं ॥ २ ॥

विरोधिमार्गद्वयदर्शनार्थं द्वधा बभूवात्र परः पुमान्यः ।
श्रीशंकरो भट्ट इहैकरूपो मीमांसकाद्वैतमुदीचकार ॥ ३ ॥

पितृसौहित्य संसिद्धिहेतुमु.... तत्सुतः ।
नीलकंठोधुना भूते सजनितिसुखादकं ॥ ४ ॥ etc.

Ends — fol. 59b

अश्वद्विव्येमचंद्रं युगमितमुहुराडक्षि षड्डौ त्रि-
पंचोपांत्यष्वक्षिभूमिवसुभमुदधिकुहरैर्दंतिमिष्टं ।
षड्चंद्रनेत्रयुग्मं मुनिजमुदधिदृग्नदेवाश्च युग्मब्धी
व्योमस्वब्धीषु वेत्थं पुनरव यदितो वाजिनं नीलकंठः ॥ २ ॥

इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टसूनिसूनुपंडितविरोधमीमांसाद्वैतमाम्राज्य-धुरंधरभट्टशंकरात्मजभट्टरंगनाथदासोदयनृसिंहानुजभट्टनीलकंठकृते भास्करे नीति-मयूखः समाप्तः ॥ संवत् १७७९ वर्षे मार्गशीर्षकृष्ण ७ सप्तमी बुधे लिखित-मिदं शुक्लेन ॥ ॥ लेखकपाठकयोः शुभं ॥

नीतिमयूखः पंचमः श्लोकसंख्या १४५८

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 299b; ii, 65a and 208a; iii, 64a.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 664.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1444-45, 5487, 5493. Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 309, No 1018. Mitra's Notices IV, 2278 (called *Rājanītimayūkha*) Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 132a.

(2) Printed Editions :-Printed in The Collection of Hindu Law Texts, edited by J. R. Gharpure, Bombay, 1914A

नीतिमयूख Nītimayūkha

No. 752 135 / Viśrāma (i)

Size — 12¼ in. by 5¼ in.

Extent — 61 leaves; 13 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper old.

Another copy of 88(ii) / 1881-82.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ नर्मदायै नमः ॥ शरणं

देवर्षिरक्षःसंघा(घा)नाम् etc. as in No. 88(ii) / 1881-82.

Ends — fol. 61ᵇ

अथ मामकः प्रकारः etc. upto भास्करे नीतिमयूखः समाप्तः as in No. 88(ii) / 1881-82.

Reference — See No. 88(ii) / 1881-82.

नीतिमयूख Nītimayūkha

No. 753 134 / Viśrāma (i)

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 69 leaves; 11 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in orange ink on either border; first and last folios have double border; fol. 68ᵇ, has marks of punctuation in orange ink; paper old, worn out and musty.

Another copy of 88(ii) / 1881-82.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः शरणं

देवर्षिराजः संवाणाम् etc. as in No. 88(ii) / 1881-82.

Ends — fol. 68b

अथ मामकः प्रकारः etc. upto भास्करे नीतिमयूखः as in No. 88(ii) / 1881-82. शुभं भवतु: श्रीरामाय नमः श्रीरामचंद्राय नमः श्रीहरिः श्रीरामजीस्तवेः श्रीरामः श्रीकृष्णः श्रीनाथजीसतवः श्रीरामरामः श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ४

Reference — See No. 88(ii) / 1881-82.

नीतिमयूख

Nītimayūkha

No. 754

297 / 1884-87

Size — 11 in. by 5½ in.

Extent — 81 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

Another copy of 88(ii) / 1081-82.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीहरिः शरणं ॥

देवर्षिराजः संवाणाम् etc. as in No. 88(ii) / 1881-82.

Ends — fol. 81b

(अ)थ मामकः प्रकारः etc. upto भास्करे नीतिमयूतः(खः) as in No. 88(ii)/1881-82. पतिपरमः पुमान् ॥ सप्पा २०१० ॥ श्री ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ ॥

Reference — See No. 88(ii)/1881-82.

नीतिमयूख

Nītimayūkha

No. 755

133
Viśrāma (i)

Size — 11⅛ in. by 5⅛ in.

Extent — 70 lives; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in orange ink on either border; marks of punctuation in orange ink; first and last leaves have double borders; paper old and musty; fol. 5 repeated.

Another copy of 88(ii)/1881-82.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ शरणं

देवर्षिरक्षःसंघा(घा) नामवाङ्मनसगोचरं etc. as in No. 88(ii)/1881-82.

Ends. — fol. 70a

अथ मामकः प्रकारः ॥ etc. upto भास्करे नीतिमयूखः as in No. 88(ii)/1881-82. शुभं भवतुः ॥ श्रीरामाय नमः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥ ॥ मयूखनीतिः ॥ ४ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्री ॥

Reference — See No. 88(ii)/1881-82.

नीतिमयूख Nītimayūkha

No. 756 295 / Viśrāma (i)

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 75 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in red ink on either border; paper old, musty and soiled; last leaf is slightly worm-eaten; foll. 1-4, 6, and 62 missing; fol. 10 repeated.

Another copy of 88(ii)/1881-82.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 5a

.... लगजाः सिंहा अश्वोष्ट्रौ महिषो वृषाः ।
भूषणेषु त्यजेत्यदष्टौ यदीर्घजीविते ॥
वनेचरा जलचराः कृमीकीटपतंगकाः ।
न तानाभरणे कुर्याद्यदीच्छेज्जीवितं चरं ॥ etc.

Ends. — fol. 80a

अथ मामकः प्रकारः ॥ etc. upto भास्करे नीतिमयूखः समाप्तः ॥ as in No. 88(ii)/1881-82 श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥ श्री ॥

Reference — See No. 88(ii)/1881-82.

नीलोत्सर्गपद्धति Nīlotsargapaddhati

No. 757 234 / 1879-80

Size — 7¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 32 leaves; 10 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in reddish black ink on each border; benedictory phrases, title of the work in the beginning and marks of punctuation in red ink; paper old and musty.

The work is a manual of the ceremony of letting loose a bull, in connection with funeral rites. The text is hopelessly corrupt. For similar treatises, see *Nīlodvāhapaddhati* (I. O. Cat. No. 1775); *Nīlodvāhavidhi* (Weber's Cat, of Berlin Mss. p. 345); *Nīlotsargapaddhati* by Śukla of Banaras (Aufrecht's Florentine Cat. 138); *Vṛṣotsarga* or *Nīlavṛṣotsarga* (Peterson's Ulwar Cat. No. 1647, Extract 349) and *Nīlotsarga-karmavidhi* (Aufrecht's Leipzig Cat. 594).

Age — Saṁvat 1851.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः श्रीसार्दायन्मः ॥

अथ निलोत्सर्गपद्धति लष्यते ॥

नत्वा गणेश्वरं देवं सार्दा गुरुमेव च ॥
निलोत्सर्गविधि वक्षे गुरुक्तं विनाततह्नः ॥ १ ॥
प्रेहे गोत्रेथवा तिर्थे पुण्यभूत्ते सेवालये
मंडपं कारयेत्तत्र हस्तषोडसमात्रकं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 32b

ईती तुलसीदल प्रेया ततो ययमां नस्या भीषक ॥ तीलक ॥ आसीर्वद ॥ आद्य पुर्वे च ततीपठे ॥ नीलोत्सर्गवीधी सर्वपरीपुर्णतामस्तु ॥ ईती नीलोत्सर्ग-पध्यती ॥ समापतं ॥ सवंत १८५१ वरषे च ईतर सुद १० वारसोमे सम-पुरणं ॥ लषतं गत्रवाडी रामे सरपठनारथदेवकरसनस्व अर्थे लष्यु छे यादशं etc.

नीलोत्सर्गपद्धति — Nīlotsargapaddhati

No. 758 — 277 / 1887-91

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 24 leaves; 11 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, etc., tinged with red pigment; paper old and musty.

A treatise similar in import to No. 234 / 1879-80 meant for the followers of *Mādhyandinī śākhā*.

Age — Sam. 1817.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ नीलोत्सर्गं लिख्यते ॥ प्रथमं नित्यस्नानं । ततो मातृकापूजामाभ्युदयिकश्राद्धं कृत्वा अद्येत्यादिप्रयोगः ॥ अप्सव्यं ॥ अमुकगोत्राणां पितृपितामहप्रतितामहानां ... वरुणाद्यार्चनमहं करिष्ये । etc.

Ends — fol. 24a

अद्य पूर्वोच्चरित० तिथौ गोत्रस्य अस्मत्पितः अमुकामुकशर्मणः तथा च गोत्राणां पि० नाम० नां तथा च अन्येषां पूर्वजाना उद्धरणार्थं निलवृषोत्सर्गकर्मणो विधेयैन्यूनं० स्तु ।

इति माध्यंदिनीयशाखायां नीलोत्सर्गं समाप्तः ॥ सवत् १८१७ मिति मार्गशीर्ष वदि १० भृगवासरे लिखितं शुक्ल हरकेश्वरतत्पुत्रश्रीवत्सेण लिखितं

नीलोद्वाहपद्धति

Nilodvāhapaddhati

No. 759

124
1884-86

Size — 9¾ in. by 4½ in.

Extent — 20 leaves; 10 lines to a pege; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and three lines in red ink on either border; paper old and musty.

A treatise for performing the ceremony of letting loose a bull in connection with the funeral rites of a parent, etc. Our work very much resembles the text of I. O. Cat. No. 1775, which however is a small work. The largeness in the present Ms. is due to 108 verses of *tarpaṇa* and *piṇḍadāna* from *Madhya* (*Matsya*) *purāṇa*. Weber's Cat. (see below) registers 3 Mss., of which No. 1229 is similar to our Ms.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नीलोद्वाहपद्धति लिख्यते ॥ वाक्यानि ॥ कार्तिक्यां फाल्गुन्यां वैशाख्यां माघामश्वयुजि । अष्टकासु सूर्यग्रहणादिषु बलि उदगयने दक्षणायने इति etc.

Ends — fol. 20[a]

तिथौ नीलोत्सर्गकर्मणक तस्य विधेयंन्यूनमतिरिक्तं श्रीपरमेश्वरस्य प्रसादात् परिपूर्णतामस्तु ॥ ततक्षयाहश्रेत्पूर्वोक्तप्रकारेणक्षयाहश्राद्धमेकपार्वेन कर्तव्यं । न च पूर्वश्राद्धेन क्षयाहश्राद्धस्य सिद्धिः । देवतादेशकालभेदात् ॥ इति नीलोत्सर्ग समाप्तः ॥ ४७ श्लोक सं० ३७५ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 302[b]; ii, 65[b]; iii, 64[b].
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 576.

B – Descriptive Catalogues :-I. O. Cat. Nos. 1775, Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 345, No. 1227-29.

नीलोद्वाहपद्धति — Nilodvāha-paddhati

No. 760 — 375 / 1891–95

Size — 8⅝ in. by 3⅞ in.

Extent — 16 leaves; 9 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old, musty, worn out and slightly worm-eaten; foll. 5, 12–17 and 23–24 missing.

A treatise similar to 124 / 1884–86, with slightly different text.

Age — Saṁ. 1756.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ आचम्य प्राणानायम्य ॥

अभीप्सितार्थसिध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि
सर्वविघ्नछिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥

अद्येत्यादि एवंगुणवसिष्टानां पुण्यतिथौ अमुककर्मांगनिमित्तं नीलोद्वाह-कर्म प्रारंभनिमित्तं ... पादार्घ्यमहं करिष्ये ॥ etc.

Ends — fol. 25a

... यां पुण्यतिथौ अमुककर्मांनिमित्तं नीलोद्वाहकर्मकृतस्य विधेः सर्वं परिपूर्णमस्तु पुण्याहं दीर्घमायुरस्तु गृहे वृद्धिशतानि भवंतु उत्तरेक ४र्मण्य निर्विघ्नमस्तु ॥

इति मत्स्यपुराणे नीलोद्वाहपद्धति समाप्तः ॥ संवत् १७५६ वर्षे माघ-बहुल एकादशी आदित्यवारे नीलोद्वाहपद्धति संपूर्णः ॥ यादृशं पुस्तकं etc.

नीलोत्सर्गविधि — Nilotsargavidhi

No. 761 — 132 / 1895-1902

Size — 12¾ in. by 8 in.

Extent — 29 leaves; 13 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper slightly musty and there is a diagram on fol. 2a bluish in colour.

A work on letting loose a bull, similar in import to No. 124 / 1884-86, based on *Matsyapurāṇa*. See also No. 234 / 1879-80.

Age — Śaka 1787.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ नीलोत्सर्गविधिः कथ्यते ॥ तत्र पूर्वे

विजयादिमंडलं कुर्यात् कदलिस्तभतोरणैः ।
अश्वत्थं पूर्वद्वारे च औदुबरं च दक्षिणे ॥
न्यग्रोधं पश्चिमे चैव आम्रशाखां तथोत्तरे ।
तस्थोत्तरे तु वै वेदिमीशाने वाथ कारयेत् ॥ २ etc.

Ends — fol. 30*a*

सर्वरि दिपको चंद्र प्रभाते रविदीपकः ।
त्रिलोको दीपको धर्म सुपजो कुलदीपक ॥ २ ॥

नंतरं याचार्यदक्षिणा ॥ रित्वीजदक्षिणादानं न्युनातिरिक्तं दोषपरिहरार्थं । नानागोत्रेभ्यो ब्राह्म० भूयसिद० तिलकं ॥ असिर्वाद ॥

इति श्रीमत्सपुराणोक्तनीलोत्सर्गविधि समाप्तं ॥ श्रीरस्तु ॥

... ...

बाबा मोरेश्वरभट्टपाठक यांहि हे पुस्तक रंगोगिरिवरगोसावी यांचा हस्ते लेव्हिले असे ॥ ॥ शके १७८७ क्रोधननाम संवत्सरे आषाढमासे शुक्लपक्षे दशम्यां तिथौ ते दिने ग्रंथ समाप्ति ॥ छ ॥ ग्रंथ संख्या ७२८ ॥

नृसिंहप्रसाद
(तीर्थसार)

Nṛsiṁhaprasāda
(Tīrthasāra)

No. 762

352
1875-76

Size — 13½ in. by 7⅓ in.

Extent — 20 leaves; 15 liner to a page; 64 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old and musty.

"This (*Nṛsiṁhaprasāda*) is an encyclopaedic work on dharmaśāstra, no part of which has been yet printed. The Benaras Sanskrit College Catalogue has a complete Ms. of this vast work.....Besides, the Deccan College Collection has two Mss. of portions of it, viz. of the Dānasāra (No. 353 of 1875-76) and of the Tīrthasāra (No. 352 of 1875-76). Dānasāra and Śāntisāra are also noticed in Mitra's Cat. of Bikaner Mss. (pp. 429-430) and six sections out of twelve are noticed in the I. O. Cat. No. 1467 ". Kane : *Hist. Dh.* I, p. 406.

The 12 sections are on *saṁskāra, āhnika, śrāddha, kāla, vyavahāra, prāyaścitta, karmavipāka, vrata, dāna, śānti, tīrtha*

and *pariśiṣṭa*. The work quotes numerous authors. The author, Dalapati or Dalādhiśa, son of Vallabha, of Bhāradvāja *gotra*, was a great exponent of *Vaiṣṇavadharma* and the chief minister and keeper of Records of Nijāmasāha, ruler of Devagiri. He was a disciple of Sūryapaṇḍita (guru of Ekanātha?). The work was composed between 1490 and 1512 A. D.

Age — Saṁ. 1859. Jyeṣṭha Kṛṣṇa 12.

Author — Dalapati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ सेतुबंधमाहात्म्यं ॥ ॥ तत्र प्रसंसा स्कंदपुराणे । श्रीरामवाक्य ।

एष सेतुर्म्मया बद्धः सागरे लवणांभसि ।
तव हेतोर्विशालाक्षी नलेन तु सदुष्करम् ॥
सैतुवंशा इति ख्यातस्त्रैलोक्येणैव पूजितः ।
यतस्तत्तीर्थमतुलं म महापातकनाशनं ॥ etc.

Ends — fol. 19*b*

स्कंदपुराणे ॥ मलप्रहारिणी नाम नदी सह्योद्भवामल
निर्मिता वरकल्याणि ब्रह्माणावरसांतयो ।
तस्यास्ति मानिलं सद्यः पापं हरति किल्बिषं
तदाश्रितं श्च ये मर्त्या प्रयांति परमां गतिम्
तस्याश्च संगमं नेषु पवित्रं पापनाशनम्
रुद्रं पतिपशुपतिं स्थाणु वत्रास्वात्वा नमस्कुरु
मनुष्यलोके ये मर्त्याः देवत्वं यांति ते किलं

इति श्रीमल्लक्ष्मीनृसिंहचरणयुगुल सरोरुहभ्रमरसकल भूरिमंडनमंडल समस्तयवनाधीश्वर श्रीनिजामसह समस्तसाम्राज्यधुरश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीदलपतिराजविरचिते नृसिंहप्रसादे तीर्थसारे मलप्रहरामाहात्म्य

Then follows a प्रशस्ति

व्युग्रसिंहवदुत्तमांगमुररी कुर्वन्नपि श्रेयसः etc. ..... श्रीदलपतिविरचिते श्रीनृसिंहप्रसादे तीर्थसारः संपूर्णः ॥ छ ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १८५९ समये जेठवदी १२ सुकरवार ॥ ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 305*a*; ii, 208*a*; iii, 65*a*.

Kane: *Hist. Dh.* I, pp. 406–10.

— —

नृसिंहप्रसाद
(दानसार)

Nṛsiṁhaprasāda
(Dānasāra)

No. 763

353
1875-76

Size — 13⅜ in. by 7 in.

Extent — 93 leaves; 15 lines to a page; 62 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old, worn out and musty; last folio torn; some of the folios are colonred with yello pigment; benedictory phrases, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment.

A portion of *Nṛsiṁhaprasāda* dealing with *Dāna* section.

Age — Appears to be old.

Author — Dalapati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥

प्रणम्य लक्ष्मी पतिमाद्यदेवं सर्वोत्तमं भक्तजनप्रसन्नं ।
इंद्रादिदेवादिविभावितं च करोमि यत्नाद्बहु दानसारं ॥ १ ॥

श्रीनृसिंहप्रसादे तु दानसारे जलाधिपः ।
प्रक्रियानुक्रमे चक्रि विश्वोपक्रियते मुदे ॥

हानस्वरूपं प्रथमं दानभेदास्ततः परः ।
फलं च ते व्यांचि विद्यं कालदेशाषिसंभवं ॥ etc.

Ends — fol. 93*a*

... ...तत्र प्रकारः । मार्गमशीर्षमासि शुभदिने शुभमिष्टकां कृत्वा । सुखासनवता दृढा ... ... अथेत्यादि हेमंत शिशिरार ... ... सर्वकालं वा यथा ॥ सुखं सर्वप्रतापनाथं ... ... तुर्येदब्राह्मणत्वकामोह-सुत्सृजामीति दानवाक्यमुच्चार्य दद्यात् ॥ इति अग्नि ... ... प्रवर्त्तक सकल भूमंडलमंडन समस्त यवनाधीश्वर श्रीनिजामसाह समस्त ... ... दानविधिः ॥ ॥ संपूर्णः ॥ ॥ श्रीकल्याणमस्तु ॥ शुभमस्तु ॥ ॥

Reference — See No. 352 / 1875-76.

पञ्चकुण्डीविधान Pañcakuṇḍīvidhāna

No. 764 133 / 1895-1902

Size — 12½ in. by 7⅞ in.

Extent — 49 leaves; 13 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper slightly musty and bluish in colour; topics tinged with red pigment irregularly.

The Ms. is named as *Pañcakuṇḍīvidhāna*, because the legend पंच० कुंडि० is written on the left-hand top-margin of foll. 11-49. But in fact, the work deals with *sarvadevapratiṣṭhā* and is based on several standard works which are enumerated in the following verses by the author —

कमलाकरं विलोक्याय(थ) प्रतिष्ठासारदीपिकां ।
मयु(यू)खं च समालोक्य प्रतिष्ठादर्पणं तथा ॥ ६ ॥

वास्तुदेवकृतां सम्यक् प्रतिष्ठारत्नमालिकां ।
बालानां सुखबोधाय प्रयोगकरणाय च ॥ ७ ॥

प्रतिष्ठा सर्वदेवानां प्रासादसहितोच्यते ।

तत्र प्रायः प्रतिष्ठासारदीपिकानुसारी ऋजुप्रयोगः । According to Kane : (*Hist. Dh.* I, p. 586) *Pratiṣṭhāsāradīpikā* was composed by Pāṇḍuraṅga Ṭakale, son of Cintāmaṇi, at *Pañcavaṭī*, in 1780 A. D. Hence, our author Bajaṁbhaṭṭa, must have flonrished later than 1780.

Age — Appears to be modern.

Author — Bajaṁbhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 61[a]

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीसीतारामचंद्राय नमः ॥
श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

... वक्रतुंड नमस्तुभ्यं सर्वविघ्ननिवारक
त्वत्प्रसादात् शीघ्रं मे बुद्धिर्भवतु ग्रंथकृत् ॥ १ ॥

शारदे ते नमस्यामि शरदंबुरुहेक्षणे ।
शुभ्रवस्त्रावृते देवी वीणापुस्तकधारिणी ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 49*a*

तत दिगिशमंत्रेणाष्टोत्तरशतसंख्यया पलाशसमिद्भिः शमीसमिद्भिर्वा तिलैर्वा होमं कृत्वा पूर्णाहुतिं जहुयात् । दिगिशमंत्राः त्रातारमिंद्रादयः इति प्रयोगाब्धौ नैमितिकदोषप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥

श्रीरामं करुणागारं पूर्तकर्मफलप्रदं ।
प्रणम्य जगतामीशं भक्तकामप्रपूरकं ॥

रचितः सर्वदेवानां प्रतिष्ठाविधिरुत्तमः
बजंभट्टेन बालानां सुखबोधाय यत्नतः ॥

तेन मां प्रीतिमायातु श्रीरामो भक्तिवत्सलः ॥

श्रीरामार्पणमस्तु ॥

पञ्चक्रोशीयात्रा — Pañcakrośiyātrā

No. 765 — 376 / 1891-95

Size — 5⅞ in. by 4 in.

Extent — 4 leaves; 9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper musty; incomplete.

A section of a treatise on visiting sacred places within the radius of five *krośas* from the temple of Viśvanātha in Banaras. Our text agrees with the texts of Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society, of Bengal, Vol. III, Nos. 2450 and 2454.

Age — Appears to be modearn.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ पंचक्रोशीयात्रा लिख्यते ॥ ॥ यात्रापूर्वदिवसे प्रातरुत्तरवाहिन्यां स्नात्वा नित्ययात्रां कृत्वा मुक्तिमंडपे उपविश्य प्राणानायम्य etc.

Ends — fol. 4*b*

विघ्नराजविनायकाय० वादविनायकाय० मोदकप्रियविनायकाय० अभय-
विनायकाय० सिंहतुंडविनायकाय० कुणिताक्षवि०

पञ्चगौडभेद — Pañcagauḍabheda

No. 766 — 43 / 1869-70

Size — 8 in. by 4¼ in.

Extent — 3 leaves; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Modern water marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible.

A small work dealing with the sub-division of five classes of Gauḍa Brāhmaṇas, viz., *Sārasvata*, *Kānyakubja*, *Gauḍa*, *Utkala* and *Maithila*. The sub-divisions number 100. *Māthuras* and *Māgadhas* are excluded from the list. The work is very modern, written by Paṇḍā Dayākṛṣṇabhūṣaṇa, grandson of Jagannātha Paṇḍā. Aufrecht notes only one Ms. (Catalogus Cat. i, 314*a*) of a work called *Pañca-Gauḍabrāhmaṇajātiḥ*, referred to in Bühler's Cat. of Private Libraries, III, p. 102, No. 203.

Age — Modern.

Author. — Dayākṛṣṇabhūṣaṇa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

सारस्वताः १ कान्यकुब्जा २ गौड ३ उत्कल ४ मैथिलाः ५
पंचगौडाः समाख्याता विंध्या(ध्य)स्योत्तरवासिनः ॥ १ ॥
पारीका ६ गुर्जरगौडा ७ दधीचाः ८ शिखडालकाः ९
पारेता १० श्च ततः प्रोक्ताः हिरा(र)ण्या ११ पल्लिवालकाः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 3*a*

श्रोतवाः कीर्तितव्याश्च धर्मकामार्थमोक्षदाः
अविद्यो वा सविद्यो वा ब्राह्मणा मामकी तनुः ॥ १६

श्रीरेवतीशचरणांबुजसेवकानां
चूडामणिर्हि जगदादिमनाथपंडा ।
तत्पौत्रभूषणदयादिककृष्णपंडा
गौडद्विजन्मशतजातिमलीलिखं च ॥ १७

इति श्रीपंचगौडांतरगतब्राह्मणजातिभेदाः समाप्ताः

पञ्चद्राविडभेद — Pañcadrāviḍabheda

No. 767 — 45 / 1869–70

Size — 8 in. by 4¼ in.

Extent — 3 leaves; 7 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Modern water marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible.

A work similar to *Pañcagauḍabheda* and written by the same man. Here the 5 classes of Drāviḍa Brāhmaṇas, viz. *Tailaṅga, Mahārāṣṭra, Karṇāṭa, Drāviḍa* and *Gurjara* are divided into 84 sub-sections. Aufrecht refers to one Ms. only (Catalogus Cat. i, 314*b*) mentioned in Bühler's Cat. of Private Libraries, III, p. 102, No. 204.

Age — Modern.

Author — Dayākṛṣṇabhūṣaṇa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नम ॥

तैलंगा १ श्च महाराष्ट्राः २ कर्णाटा ३ द्रविडा ४ स्तथा ।
गुर्जरा ५ श्च समाख्याता विंध्यदक्षिणवासिनः ॥ १ ॥

दक्षिणात्येषु संप्रोक्ता । कराडा ६ ब्राह्मणास्तथा
मोढाषड्विधजातीयाश्चातुर्वेदी ७ त्रिवेदिका ८ ॥ etc.

Ends — fol. 3*b*

वर्णयंति च शृण्वंति संस्मरंति च ये नराः
धर्मार्थकाममोक्षाणां सिद्धिर्भवति निश्चितं ॥ १७ ॥

जगन्नाथो विद्वांसकलकुलचूडामणिरभू-
त्तनूजस्तत्तुल्यो हलधरकृपापूरितमनाः ।
दयाकृष्णः पौत्रो विविधगुणविद्यातिनिपुणो
लिखड देवानां चतुरशिति नाम ... मां ॥ १८ ॥

इति श्रीपंचद्रविडाना(नां) चतुराशीतिभेदाः संपूर्णं शुभं भवतु

पञ्चधाऽपुत्रदोष-
निवारणपद्धति

Pañcadhā'putradoṣa-
nivāraṇapaddhati

No. 768

279
1887-91

Size — 8⅝ in. by 3¾ in.

Extent — 6 + 1 blank (= 7) leaves; 9 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and the last colophon tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

A short treatise for childless conple to take bath near *aśvattha* tree. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum iii, 67*b*.

Age — Saṁvat 1811.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

पंचधाऽपुत्रदोषनिवारणविधिः ।। अश्वत्थे शमीसमीपे स्नानविधिः तत्रोपहारः । तुलशीपत्र । बिल्वपत्र । क्षीरवृक्षपल्लव ७ । etc,

Ends — fol. 6*b*

इमं वोर्घं प्रयच्छामि गृह्णंतु प्रीतिमानसाः ।
पावयंतु च मां नित्यं पूरयंतु मनोरथान्
प्रीतये परमेशस्य भूरिभावासये पुनः ॥

इति ब्राह्मणप्रार्थना ॥ इति पंचधाऽपत्यदोषनिवारणाय अश्वत्थशमीसमीपे स्तानविधिः समाप्तः ॥

Then follows नागदान ॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥ लेखकपाठकयोः शुभमस्तु ॥ संवत् १८११ फाल्गुणशुद्ध ७ भौमेण लिखितं शुक्ल इच्छेश्वर तत्पुत्र श्रीवत्सस्येदं पुस्तकं ॥ ॥ ॥

पञ्चमहायज्ञ — Pañcamahāyajña

No. 769 — 564 / 1883-84

Size — 7⅝ in. by 4 in.

Extent — 4 leaves; 7 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

An incomplete treatise on the five *Mahāyajñas*.

Age — Śaka 1739.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

पंचैवमहायज्ञाः स्तान्येव महासप्राणिभूतयज्ञो मनुष्ययज्ञः पितृयज्ञो देवयज्ञो ब्रह्मयज्ञऽइति १ हरहर भूतभ्यो बलिꣳ हरेत् etc.

Ends — fol. 4*a*

गच्छति ब्रह्मणः सात्मताꣳ सचेदपि प्रबलमिव न शक्नुयादप्येकं देवपदमधीयीतैव तथा भूतेभ्यो न हीयते ९ ब्रह्मणं

The following endorsement is by the scribe :-

हस्ताक्षर दामोदरबाबा देवग्रामजोसि याचे असे पुस्तक पिपरिंकरजोसि याचे असे ॥ शके १७३९ ज्येष्ठ वद्य ५ सौम्यवार

पञ्चसंस्कारविधि — Pañcasaṁskāravidhi

No. 770 — 275 / 1884-87

Size — 11½ in. by 6⅛ in.

...27

Extent — 6 leaves; 16 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, topics, directions and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and slightly worm-eaten.

A mannal of *vaiṣṇava* rites according to Rāmanuja doctrines. The five *saṁskāras* being *tāpa, puṇḍra, nāma, mantra* and *yāga*.

Age — Saṁvat 1897.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

अथ तापः पुंड्रानाममंत्रयागेति पंचसंस्कारः पुण्यदिने पुण्यनक्षत्रे पूर्वाह्णे शिषेण साकं नद्यादिषु स्नात्वा कृतनित्यक्रियः भगवंतमाराध्य यागशालां प्रविश्य ... ... महाजनैस्सह पुण्याहं वाचयिष्ये etc.

Ends — fol. 6*a*

पूर्णपात्रमादाय तस्मिनुदकमादाय तूष्णीं शिरसि मार्जयित्वा प्राग्रादिदीक्षु तूष्णींमुत्सिच्य किंचिदुदकं भूमौ निनीय भूमिष्टमुदकं पुनस्सिरशि शेषमुदकं – व्यांजलौ निनयेत् परिध्यंजनं परिधिग्रहरणं प्रणीता मोक्षणं वृक्षोद्वासनांतं कुर्यात्

इति पंचसंस्कारविधिः आश्विनकृष्णे १३ सं. १८९७ लिखितं गोविंदरामानुजेन स्वात्मविरार्थं

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 316*b*; ii, 69*b* (our Ms.).

पञ्चसंस्कारपद्धति — Pañcasaṁskārapaddhati

No. 771 — 233 / 1888-92

Size —12¼ in. by 4¼ in.

Extent — 4 leaves; 9 lines to a prge; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; one or two lines in black ink on either border; paper old and musty.

A short recension of the work noticed under No. 275/1884-87.

Age — Saṁvat 1831.

Author — Anonymous.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

पुण्यनक्षत्रे पूर्वाह्णे स्नात्वा कृतनित्यक्रियो ग्रहमलंकृत्य तं शिष्यं विष्णोर्नुकमितिं मंत्रेण प्रतिसरं बध्वा भगवंतं पंचामृतैः स्नाप्य षोडषोपचारान् कृत्वा etc.

Ends — fol. 4*a*

पांचजन्य निजध्वानध्वस्तपातकसंचय
पाहि मां पापिनं घोरं संसारार्णवपातिनं ॥ २ ॥

इति मंत्रेणांकयित्वा

तापः पुंड्रस्तथा नामोमंत्रयागश्च पंचम
अमीते पंचसंस्काराः परमैकांतिहेतवः १ ॥

इति श्रीपंचसंस्कारविधान समाप्तं संवत् १८३१ आश्विन कृ० १ लिखितं मधुरकविदासेन ॥ श्री ॥

पंचसंस्कारप्रमाण-विधि

Pañcasaṁskārapramāṇa-vidhi

No. 772 234/1886-92

Size — 12⅜ in. by 5¾ in.

Extent — 7 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; paper worn out slightly.

A manual discussing the proofs about the five *saṁskāras* for the followers of Nimbārka school. Compare No. 275/

1884-87, which is a similar treatise for the followers of Rāmānuja.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीराधकृष्णाय नमः ॥

निखिलमहीमण्डालचार्यनिम्बार्कानुयायिनां पंचसंस्कारविर्विधीयते ॥ तथोक्तं पाद्मे ॥

तापः पुंड्र तथा नम मालामंत्रश्च पंचमः ।
अमी हि परमसंस्काराः परमैकान्तहेतव ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

तुलसीकाष्टमालाभिर्विना ये संमुनिसत्तम ॥
यत्कुर्वंति नराः सर्वे निष्फलं यांति निश्चितम् ॥ १ ॥

इति श्रीनिखिलमहीमंडलाचार्यचक्रचूडामणिश्रीनिम्बार्कानुयायिनां पंचसंस्कारप्रमाणविधिः समाप्तः ॥

श्री श्रीमत्स्वभूवोहितश्च हृषीकेशश्च माधवः
चंडिकालापरश्चेव परशुरामश्च केशवः
बाहुबलश्च गोपालो मदनगोपालाश्चाद्भव ।
द्वादशैते विजानीयात् सर्वे विद्याविचक्षणाः

———

पञ्चसंस्कारविधि — Pañcasaṁskāravidhi

No. 773 — 451 / 1891-95

Size — 12½ in. by 5½ in.

Extent — 3 leaves; 17 lines to a page; 63 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment; paper worn out, musty and repaired on right-hand border.

Another copy of 234 / 1886-92.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1a

श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः

निखिलमहीमण्डलाचार्यं निम्बार्कानुयायिनां पंचसंस्कारविधिर्विधीयते तथोक्तं पाद्मे

तापः पुण्ड्रं तथा नाममालामंत्रश्च पंचमः
अमी हि पंच संस्काराः परमैकांतिहेतवः ॥ १

तापो नाम श्रीद्वारिकायामेव तप्तमुद्राधारणं ततोन्यत्र धारणे निंदाश्रवणात् etc. as in 234 / 1886–92.

Ends. — fol. 3a

धारयस्व महाभाग तुलसीकाष्ठमालिकाम्
यां वै धृता वितरति ब्रह्मलोकं सनातनम् ॥ २० ॥

तथोक्तं पद्मपुराणे

तुलसीकाष्ठमालाभिर्विना ये मुनिसत्तम ।
यत्कुर्वन्ति नराः सर्वं निष्फलं याति निश्चितं ॥ २१ ॥

इति श्रीनिखिलमहीमण्डलाचार्यचक्रचूडामणि श्रीनिम्बार्कीनुयायिनां पंचसंस्कारप्रमाणविधिः समाप्तः ॥ श्रीकृष्णाय नमः

Reference :— See No. 234 / 1886–92.

———

पञ्चसंस्कारविधि — Pañcesaṁskāravidhi

No. 774 — 445 (iii) / 1891–95

Size — 13⅝ in. by 6¾ in.

Extent — fol. 17a–21a leaves; 9 lines to a page: 45 letters to a line.

For Description — See No. 445(i) / 1891–95.

Another copy of 234 / 1886–92.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 17*a*

श्रीरामकृष्णाय नमः ॥

निखिलमहिमंडलाचार्य etc. as in No. 234 / 1886-92.

Ends — fol. 21*a*

तुलसीकाष्टमालाभि etc. upto पंचसंस्कारप्रमाणविधिः समाप्तं as in No. 234 / 1886-92.

Reference — See No. 234 / 1886-92.

पञ्चसूत्रीविधान — Pañcasūtrividhāna

No. 775 — 91 / 1895-98

Size — 10⅛ in. by 4⅛ in.

Extent — 2 leaves; 13 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; introductory phrase, topics, marks of punctuation, names of authorities quoted and the colophon are tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worn out.

A small treatise on the worship of *liṅga* based on *Jayasiṁhakalpadruma*, *Gautamīyatantra*, *Pārthiveśvaracintāmaṇi*, *Hayaśīrṣapañcarātra*, *Somaśambhu* and *Kālikāpurāṇa*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

अथ पंचसूत्रीविधानं जयसिंहकल्पद्रुमे ॥
लिंगवृत्तसमं मध्यमूर्ध्वं विस्तीर्णमेव च ।
तदर्थं गोमुखं प्राहुः पंचसूत्रमिदं ततम् ॥

कालोत्तरे ॥ लिंगमस्तकविस्तारो लिंगोच्छ्रायसमं भवेत् ।
त्रिगुणः परिणाहः स्यात्ततः पिंडी प्रतिष्ठिता ॥ २ etc.

Ends — fol. 2*a*

एकाहमपि यो लिंगे ब्राह्मस्नानं समाचरेत् ।
विधूय सर्वपापानि रुद्रलोके महीयते ॥ इति

कपिलापंचगव्येन दधिक्षीरयुतेन च ।
स्नानं शतगुणं पुण्यमितरेभ्यो न संशयः ॥
शिवाय नमः ॥

पञ्चाङ्गरुद्रन्यास Pañcāṅgarudranyāsa

No. 776 $\frac{565}{1883-84}$

Size — 6⅜ in. by 3⅛ in.

Extent — 19 leaves; 7 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; some of the leaves are coloured yellow; a big lacuna on fol. 7[a] which has थिव्यै नमः in the first line and one line at the end; fol. 1 missing; incomplete.

A manual of rules and prayers for the worship of Rudra. The mantras belong to the Black Yajurveda.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

ॐ अथातः पंचांगरुद्राणां न्यासपूर्वकं जपहोमार्चनविधिं व्याख्यास्यामः या ते रुद्र शिवा तनू० कशीहि ॥ शिखायै नमः ॥ अस्मिन्महत्यर्णवे० न्मसि । शिरसे नमः ॥ सहस्राणि सहस्रशो० सि ॥ ललाटाय नमः ॥ etc.

Ends — fol. 20[a]

बलधिकरणाय नम इति पुष्पं · बलाय नम इति धूपं । बलप्रमथनाय नम इति दीपं । सर्वभूतदमनाय नम इति नैवेद्यं । मनोन्मनाय नम इति तांबूलं ॥ अथास्याष्टभिर्मंत्रैरष्टौ पुष्पाणि ददाति ॥ ॐ ends abruptly.

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 317[b]; ii, 69[b]; and 209[a]; iii, 68[a].

B – Descriptive Catalogues :- Calcutta Sanskrit College Cat. I, No. 383. Mitra's Notices, X, No. 4216. Winterintz's Cat.

of South Indian Mss. of the R. A. S. (Whish) - No. 48, p. 55 f.

पञ्चाङ्गरुद्रन्यास

Pañcāṅgarudranyāsa

No. 777

566
1883-84

Size — 8¼ in. by 3⅞ in.

Extent — 13 leaves; 9 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Davanāgarī characters; handwriting good; paper very much worn out (perhaps by constant use by the owner at the time of performing the ritual), musty and worm-eaten.

Another copy of 565 / 1883-84.

Age — Appears to be modern

uthor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातः पंचांगरुद्राणां न्यासपूर्वकं जपहोमार्चनविधिं व्याख्यास्यामः ॥

etc. as in No. 565 / 1883-84.

Ends. — fol. 13*a*

आराधयामि भक्त्या त्वां मां गृहाण महेश्वर ।
आ त्वा वहंतु हरयः सचेतसः श्वेतैरश्वैः सह केतुमद्भिः ॥
वाताजरैर्बहिलवद्भिर्मनोजवैरायाहि शीघ्रं ॥ मम हव्याय शर्वौ ॥
स्वामींत्सर्वजगन्नाथ यावत्पूजावसानकं ।
तावत्त्वं प्रीतिभावेन लिंगेस्मिन्संनिधो भव ॥

सुप्रसन्नो वरदो भव । छ ।, राम ॥ समाप्तं ॥ छ ॥ श्रीसदाशिवार्पणमस्तु ॥ छ ॥ इदं पुस्तकं भोगलोपनामकस्य रांभटेन लिखितं ॥ छ ॥

Reference — See No. 565 / 1883-84.

पञ्चायतनपूजा

Pañcāyatanapūjā

No. 778

235
1886-92

Size — 9⅜ in. by 4⅜ in.

Extent — 113 leaves; 9 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and two lines in red ink on either border; marks of punctuation and the last colophon are in red ink; topics and names of authorities quoted are tinged with red ink; first 20 leaves are wanting.

A treatise on *pañcāyatana* worship of Sūrya, Gaṇeśa, Durgā, Śiva and Viṣṇu. Aufrecht records only one Ms. in his Catalogus Catalogorum, ii, 70[a].

Age — Appears to be modern.

Author — Nṛsiṁhāśrama.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 21[a]

हरेत् ॥
प्रत्याह तं तु सव्येन प्रोसृपेदक्षिणेन तु ।
पात्रांतरितं सव्येनानीतं । दक्षिणेन हस्तेनेत्यर्थः ।

पद्मपुराणे ॥
नालिकाभिन्नपात्रेण कांस्यपात्रेण चैव हि
प्राण्यंगफलजेनापि कुर्य्यान्नाभ्युक्षणं नरः etc.

Ends — fol. 133[b]

तत्तन्मंत्रेण सर्वं कुर्यात् । तदभावे जप्यमानमंत्रेण वा पुरश्चरणजपमालायामावश्यकोपं प्रकारः रुद्राक्षमालायां च । अन्यत्रापि फलभूयस्त्वार्थं कार्याः ॥
इति श्रीमत्परिव्राजकाचार्य्य-श्रीनृसिंहाश्रमविरचितां पंचायतनपूजाः शुभं ॥

परभूजातिनिर्णय

Parabhūjātinirṇaya

No. 779

567
1883-84

Size — 9¼ in. by 4⅞ in.

Extent — 19 leaves; 11 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper very old, much worn out, musty and slightly worm-eaten; first 13 leaves are in Sanskrit, the remaining 6 in Marāthī.

" This Ms. gives a history of the attempt of the Parabhū Kāyasthas of the Marhatta Country to assume the holy thread and to be admitted into the three Aryan castes. The attempt was first made during the reign of Śambhājī by Bālājī, a Parabhū who was his writer. He came to invite the Rājā with his ministers at the ceremony of the investiture of his son with the holy thread. This led to an enquiry as to their origin and it was ascertained that

माहिष्यवनितासूनुं वैदेहो यं प्रसूयते ।
स कायस्थ इति प्रोक्तस्तस्य कर्म विधीयते ।
लिपीनां देशजातानां लेखनं स समाचरेत् ।
... ...

वैदेहकेन माहिष्यायामुत्पादितः कायस्थसंज्ञो भवति । अस्य संस्कारा नमोमन्त्रेणैव भवन्ति ।

Bālājī's grandson Govind Rāy, who held the same appointment, raised the same question in the court of Rājā Śāhu; and he spent a deal of money in procuring favourable opinion of Brahmins. Śāhu invited a large assembly of Pandits from various parts of the country and their verdict was against Govind Rāy who was fined two lakhs of Rupees, dismissed from his appointment and banished from the city (Satara). गोविन्दरायेणैव अयमनर्थः प्रवर्त्तित इति गोविन्दरायोपि लक्षद्वयधनं गृहीत्वा अधिकारं दूरीकृत्य नगरादुद्वासितः । A copy of the 'Vyavasthā' or opinion of the Pandits on the occasion is given in full. It is dated in the 71st year of the coronation of Śivājī and Śaka 1671 (page 12B and page 13A). And the finding of the Pandits was :—

सह्याद्रिखण्डे —

" मृतकायस्थभार्यायां परेण व्यभिचारतः ।
उत्पादितः स परभूः कायस्थः परिकीर्त्तितः ।
शूद्राधमो धर्म्महीनो लिपिलेखनवृत्तिमान् ।" इति ।

अत एव एषां गृहे शूद्रादयो जलपानमपि न कुर्वन्तीति लोकप्रसिद्धा।"
(Haraprasāda Shāstri's Cat. referred to below.)

Age — Appears to be old

Author — Anonymaus.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ परभूजातीयो निर्णयः ॥

श्रीसिद्धिबुद्धिसहितं प्रणम्य गणनायकं।
केन चिद्विदुषा रुच्या लिख्यते परभूकथा

स्वस्ति श्रीमद्राजाधिराजचूडामणि भोसलवंशावतंसे श्रीशंभूराजात्मज-शाहूराजे सप्तर्षिराजधान्यां etc.

Ends — fol. 13[a]

गोविंदरायेणैवायमनर्थः प्रवर्तित इति गोविंदराये ..... लक्षद्वयधनं गृहीत्वाधिकारदूरीकृत्य नगरादुद्वासितः ॥ ततो नारा ..... णदीक्षित पक्षियेभ्यः स्वमुद्रांकितं भाषया निर्णयपत्रं दत्तं ॥ तदित्थं .....

Then follows an application in Marathi to king Shahu.

References — Mss.- A - Aufrecht's Catalogus Catalagorum :-
i, 324[b]; ii, 72*a* (parabhūprakaraṇa).
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 577.

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices X, 4198. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 3023.

परशुरामप्रताप — Paraśurāmapratāpa

No. 780 — 157 / Viśrāma (i)

Size. — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 903 double leaves; 12 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics, etc., tinged with red pigment irregularly.

It is a huge work on general topics of *Dharmaśāstra* containing sixteen sections (*kāṇḍas*), which are :- (1) *Pratāpa*, (2) *Upodghāta*, (3) *Āhnika*, (4) *Saṁskāra*, (5) *Tithi*, (6) *Vrata*, (7) *Dāna*, (8) *Karmavipāka*, (9) *Prāyaścitta*, (10) *Āśauca*, (11) *Śrāddha*, (12) *Pratiṣṭhā*, (13) *Rājavallabha*, (14) *Vyavahāra*, (15) *Adbhuta*, and (16) *Mantra*. The authorship is ascribed to Sābāji or Sāmbāji Pratāparāja, son of Paṇḍita Padmanābha of Jāmadagnya *gotra* and pupil of Bhaṭṭa Kūrmasūri and a protegee of Nizam Shah of Ahmadanagar. But on the testimony of the verse श्रीमत्पंडितपद्मनाभतनयक्ष्मापालचूडामणेरादेशात् ..... कर्मसूरिः सुधीः ..... व्यधात् ..... on fol. 599*b*, and quoted below, I believe that the author is Kūrmasūri who wrote under the orders of Sābāji. The present codex contains *Tithikāṇḍa* (foll. 8-559; foll. 1-7 missing and fol. 230 on double leaves) and *Saṁskārakāṇḍa* (foll. 1-410; foll. 201-258 missing).

Age — Śaka 1706.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 8*a*

सितिलाः शस्तातिलधेनुश्च दानताः ।
इंधो धनादयश्चान्ये माधव प्रिणनायत्विति ॥

इति माघकृत्यं ॥ अथ फाल्गुनकृत्यं ॥ तदुक्तं स्कंदपुराणे ॥

एकमक्तं तु कुर्वाण फाल्गुने मासि नित्यशः
स्त्रीषु सौभाग्यमाप्नोति स्त्रियश्च परमप्रिया इति ॥ etc.

fol. 559*b* श्रीमत्पंडितपद्मनाभतनयक्ष्मापालचूडामणे-
रादेशात्प्रचुरप्रतापनृपतेः श्रीकूर्मसूरिः सुधीः ।
वैधे कर्मणि सर्वशास्त्रनिपुणः ख्यातं यः (ख्यातार्य) सेवापरः
ख्यातं सर्वगुणैः व्यधात्प्रचुरधी रामप्रतापं महान् ॥

इति श्रीमत्प्रौढप्रतापनृपतिशरण्थ निजामशाहानूचरजामदग्न्यवत्सगोत्रोद्भव साबाजी प्रतापराजकृत निबंधे परशुरामप्रतापे तिथिकांड समाप्तः

Begins — fol. 1*b* (संस्कारकाण्ड)

श्रीगणेशाय नमः ॥

अनाद्यमाद्यं त्रिजगत्पवित्रभागीरथीतीर्थपदं विदंशं
ध्येयं त्रिलोकेशमगाधबोधं भगूद्वहं राममहं नमामि ॥ १ ॥ etc.

Ends. — fol. 410*b*

संतिष्टेते दर्शपूर्णमासौ एवं सर्वासामीष्टीनां तंत्रं। पशुसोमयो रपि विशेषस्तु तत्र तत्र वक्ष्यते अत्र परिभाषितानामर्थानांमुत्तरत्र क्वचित्पुनर्वचनं विस्पष्टार्थं। न तु नियमार्थं ॥

इति श्रीमत्प्रौढ ..... संस्कारकांडे संपूर्णम् ॥ समाप्तिमगमत् ॥ शके १७०६ क्रोधीनाम संवत्सरे आषाढशुध १४ तद्दिनसंपूर्ण ॥ ॥ ॥

References—Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 327*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 578.
B – Descriptive Catalogues :– Burnall's Cat. of Tanjore Mss. p. 131*a*.

परशुरामप्रताप
(राजवल्लभकाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Rājavallabhakāṇḍa)

No. 781

239
Viśrāma (i)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 37 leaves; 13 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment; paper old, musty, brittle and soaked in oil; foll. 18, 31–32, 35–38 and 43–49 are missing; incomplete.

The codex contains a part of *Rājavallabhakāṇḍa.*

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वंदे गणपतिमाशं सिंदूरवदनं पृथूदरं शांतं।...
मदजलधाराविलसद्गंडमाणिक्यसन्निभं त्वादौ ॥ १ ॥

... ...

प्रतापनृपतिः सम्यक् मान्यशास्त्रविशारदः ।
राजवल्लभसंज्ञं तु कांडस्य श्रयति स्फुटं ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 51ᵇ

गोधूमचूर्णं पादेनोत्पाद्योत्सर्वारिकां च भुंजान
कंदर्पसमरदर्पित दुर्जन युवती जनं जयति
दशगुणदुग्धं पक्वं शतावरिगर्भितं च घृतमश्नन्
मागधिकामधुमिलितासशर्कं ... ...

Reference — See No. 157 / Viśrāma(i).

परशुरामप्रताप
(आशौचकाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Āśaucakāṇḍa)

No. 782

240
Viśrāma (ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 42 leaves; 17 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics, benedictory phrase and the last colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out, brittle, mutilated and soaked in oil; foll. 41-42 missing.

The codex contains the *āśaucakāṇḍa* extending upon *anṛtavārtāparvan.*

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥

वंदे भृगुकुलतिलतिलकं दनुजकुलारण्यदाहदावाग्निं ।
मुनिगणमानसंहंसं भवजलधिनिमग्नमर्त्यसंपोत ॥ १ ॥

... ...

मानानिबंधमीमांसाकुशलो धर्मनिर्णये ।
आशौचरचनामार्गस्मिन्प्रतापः कुरुते नृपः ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 43*b*

इहं तु पूजये दुष्टं प्रणमेत्कुलदेवतां ।
एवं कृते विधानेन विघ्नकोपि न जायते ॥

इति अनृतवार्त्ताविधानं

श्रीमत्पंडितपद्मनाभतनय etc.

इति श्रीमत्प्रौढप्रतापनृपति ... ... आशौचकांडे अनृतवार्त्तापर्वं संपूर्णं छ छ ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 157 / Viś. II.

परशुरामप्रताप
(आह्निककाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Āhnikakāṇḍa)

No. 783

241
Viśrāma (ii)

Size — 14⅞ in. by 6⅛ in.

Extent — 236 leaves; 11 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics, etc. are tinged with red pigment; paper old, musty and brittle; most of the leaves are completely soaked in oil; 53–56, 59–63, 66–85, 90, 133–136, 229–260, 265–66, 280, 289–290, 293–94 and 306–309 are missing; ends abruptly.

The codex contains a fragment of the *Āhnikakāṇḍa.*

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यज्ञैर्यज्ञविदो यजंति सततं यज्ञेश्वरं कर्मिणो
ब्रह्मब्रह्ममयं त्परात्परतरं ध्यायंति यज्ञानिनः ।
तं नत्वा भृगुनायकं प्रकुरुते स्वाचारकांडं प्रभुं
श्रीमद्राजनिजामसांहसुमना विद्वान् प्रतापो नृपः ॥ १ ॥

विष्णुपत्रयधर्मस्य गोसारं क्षत्रियांतकं ।
प्रणम्य शिरसा वक्ष्ये आचारं स्मृतिचोदितं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 313*b*

अभिवादांस्तितिक्षेत नावमन्येत कंचन ।
न चेमं देहमाश्रित्य वैरं कुर्वीत केनचित् ॥
याज्ञवल्क्यः ॥ यतिपात्राणि मृद्वेणुदार्वलाबुमयानि च
सलीलं शुद्धिरेतेषां गोवालैश्चावकर्षणं ॥
इयं च शुद्धिर्भिक्षाचरणादिप्रयोगांगभूता न पुनर.....

Reference - See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(अद्भुतकाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Adbhutakāṇḍa)

No. 784

238
Viśrāma (ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 97 leaves; 12 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase and topics are irregularly tinged with red pigment; paper old, worn out, mutilated, musty and soaked in oil; foll. 23-26, 37-39, 46-62, 99-102 and 121-122 are missing.

The codex contains the *Adbhutakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ शांतिकपौष्टिकानि
नीतः शांतिमनंतदानसलिलश्रोतःसहस्रौसरसो ।
येनात्यर्थकदर्थितार्थिनिवदो वेदोक्तदावानलः ।
लोकं यः सततं कृपालुहृदयः पुष्णाति तूष्णातुर
सोयं शांतिकपौष्टिकानि गदितुं श्रीमत्प्रतापो नृपः ॥ १ ॥

तत्र प्रथमं ग्रहसमुदायमध्ये आदिप्राधान्यात् प्रथमं आदित्यचारः तच्छा-
तिश्च etc.

Ends — fol. 127*b*

धर्मज्ञे सत्यवादाने ब्रह्मदानीं च दीयते
तदिदं परमं ब्रह्म गुह्यं पावनमद्भुतं
नाप्रशांताय दातव्यं नापुत्रायातपस्विने
नायं वत्सरोषिताय नाशिष्यायाहिताय च

नमः शौनकाय नमः शौनकाय

श्रीमत्पंडितपद्मनाभतनय etc.

इति श्रीमत्औडप्रताप... ... ...
अद्भुतकांडे ऋग्विधानपर्व समाप्तं शुभं भवतु ॥ छ ॥ छ ॥

Referance — See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(प्रतिष्ठाकाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Pratiṣṭākāṇḍa)

No. 785

236
Viśrāma(ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 35 leaves; 14 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics tinged with red pigment; paper old, worn out, brittle and musty; some of the leaves are mutilated and completely soaked in oil; foll. 17–18 and 35–52 missing; ends abruptly.

The codex contains a part of the *Pratiṣṭhākāṇḍa*. The text given on foll. 53–56 belongs to आह्निक काण्ड and it seems that these folios have been put in this codex by mistake.

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य सर्वज्ञमुमेशभक्त वीरप्रचंडदहनं द्विजवर्यदेवं ।
श्रीजामदग्न्यमनघं भगवान्प्रतापः श्रीदेवमूर्तिकरणे विधिमातनोति ॥

वराहमिहिरः जालांतरगते भानौ यदणुतरं दर्शनं रजो याति द्विधा-
त्परिमाणुं प्रथमं तद्विप्रमाणानां परमाणुरजो बालाय लिक्षा यवोंगुलं चेति etc.

Ends — fol. 56b

न कास्तु मुखे पूर्वे द्वादशादित्यसंनिभः ।
सकृध्यात्वा द्विजः श्रेष्ठा स गच्छे ब्रह्मणः पदं ॥
प्रकारं दक्षिणे वक्त्रे कालाग्निरुद्रसंनिभं ।
सकृध्यात्वा द्विजः श्रेष्ठा स गच्छेद् ब्रह्मणं पदां ॥

ends abruptly.

Reference — See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(व्यवहारकाण्ड)

Parasurāmapratāpa)
(Vyavahārakāṇḍa)

No. 786

235
Viśrāma (ii)

Size — 14⅞ in. by 6⅛ in.

Extent — 79 leaves; 12 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase topics and the last colophon are tinged with red pigment; paper old, musty, worn out, brittle and soaked in oil; foll. 3-4, 11-12, 52-55, 85-86 and 89-90 are missing; same of the leaves are torn; the last two leaves are repaired.

The codex contains ihe *Vyavahārakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अव्यात्सदा परशुना विलसत्कराब्जः
पीयूषपूर्णधृतचारुकमंडलुर्यः ।
त्रैलोक्यभावं न परः पुरुषोत्तमोसौ
रामः सुरारिद्रुमजः शमलव्रजाब्धः ॥ १ ॥

नारदात्रिभरद्वाजवाशिष्ठवल्क्यैश्च निर्णयः ।
व्यवहारेषु सर्वेषु सग्रहादुच्यते कृतः ॥ २ ॥

अभिषेकादिगुणयुक्तस्य राजः प्रजापालनं परो धर्मः etc.

Ends — fol. 91*b*

द्विजातिश्चांडालीं गत्वा प्रायश्चित्तमकुर्वाणः कबंधेनांकनीयः देशानिःकाशनीयः शूद्रः प्रायश्चित्तकरणेप्यंकनीयः अंत्यजः पुनरुत्तमां व्रजन्वध्य एव इति स्मृतिग्रहपर्वणि

इति श्रीमत्प्रौढ etc. ..... व्यवहारकांडपर्व संपूर्ण
श्रीमत्पंडित etc. .....

Reference — See No. 157 / Viś. II.

परशुरामप्रताप
(प्रतापकाण्ड)

Parasurāmapratāpa
(Pratāpakāṇḍa)

No. 787

234
Viśrāma(ii)

Size — 14⅞ in. by 6⅛ in.

Extent — 114 lives; 13 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics and colophons are tinged with red pigment; paper old, musty, worn out, brittle and soaked in oil; foll. 62–77, 111–139, 146–149 and 158–169 are missing.

The codex contains the *Pratāpakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

नमो नमस्ते गणनाथ प्रणायकायाखिलनायकाय
अनेयकायामितमाननाय नमो नमो दैत्यविनाशकाय ॥ १ ॥

नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 175b

यद्यस्तिमपि कारुण्यं भारशैशिल्यकारणात्
एकश्चक्रधरश्रीमान् न भयं मे प्रयच्छतु ॥

यं यं भारत संतप्ता शरण्यं शरणार्थिनी ।
भारो यस्य चरो व्यप्तो विष्णुरेष ब्रवीतु मां ॥

इति श्रीपद्मनाभतनय etc.

इति श्रीमत्प्रौढ ... ... प्रतापकांडे सगरप्रतिज्ञापालनं पर्व समाप्तं ॥ श्रीभार्गवरामार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(मन्त्रकाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Mantrakāṇḍa)

No. 788

237
Viśrāma(ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 55 leaves; 13 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics and the last colophon tinged with red pigment; paper old, worn out, musty, mutilated, brittle and soaked in oil; foll. 3-4, 7-8, 13-14, 21-32 and 71-72 missing.

The codex contains the *Mantrakāṇḍa*.

Age — Śaka 1707.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अकचटतपायौघैः सप्तभिर्वर्णव्रजै-
र्विरचितमुखवाहापादमध्याख्य हृत्वा ।
सकलजगदधीशा शाश्वता विश्वयोनि-
र्वितरतु परिषद्भिश्चेतसा शारदायः ॥ etc.

Ends. — fol. 75*a*

इति चंडं मंत्रविहितं विधिवद्विधिमादरेण य इमं भजते
स तु वांछितं पदमवाप्य पुनः शिवरूपतामपि परत्र लभते ॥

श्रीमत्पंडित etc.

इति श्रीमत्प्रौढप्रताप ... ... परशरामप्रतापे मंत्रकांडं संपूर्णं श्रीरामचंद्राय नमः

यादृशं पुस्तकं etc.

हस्ताक्षर केसोमहादेवमेहेंदळे हरिहरेश्वरकरेण पुस्तकं लिख्यते शके १७०७ विश्वावसुसंवत्सरे श्रावणवद्यसप्तमी भृगुवासरे तद्दिनी पुस्तकं लिख्यते ॥

काले वर्षतु पर्जन्यो पृथिवी सस्यशालिनी
देशोयं क्षोभरहितो ब्राह्मणाः संतु निर्भयः ।

श्रीपरशुरामाय नमः श्रीकृष्णाय नमः etc.

Reference — See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप श्राद्धकाण्ड with टीका	Paraśurāmapratāpa Śrāddhakāṇḍa with Commentary

No. 789

246
Viśrāma(ii)

Size — 15 in. by 6½ in.

Extent — 78 leaves; 12 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper old worn out, musty, brittle and soaked in oil; parts of many leaves are broken; foll. 1–2, 11–20, and 35–48 missing; incomplete.

The codex contains the text of *Śrāddhakāṇḍa* from *Paraśurāmapratāpa*. The commentary called *Śrāddhadīpakalikā* by Vopadeva, appears to be an adapted quotation from the आश्वलायनगृह्यकारिकाविवरण, the author of which calls himself a pupil of उपदेव (read आपदेव?). Hence, I do not think that this codex contains any commentary on the श्राद्धकाण्ड of परशुराम, as Kane and Aufrecht say (basing their conclusion on the last colophon of the codex).

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 4a

पितृलोकाच्च पृथक्पिंडे नियोजितः ॥
सपिंडीकरणादूर्ध्वं पृथक्त्वं नोपपद्यते ।
पृथक्त्वे तु कृते पश्चात्पुनः कार्या सपिंडतेति ॥

काष्णाजिनिरपि

अत ऊर्ध्वं न कर्त्तव्यमेकोद्दिष्टं कदाचन ।
सपिंडीकरणाच्चापि प्रेतस्यैतदमंगलं ॥ etc.

Ends — fol. 104b

एतेष्वन्नं प्रकीर्याथ पात्रं विवृणुयात्पितुः ।
अभ्यर्च्य दक्षिणादानै पितृपूर्वं विसर्जयेत् ॥

विसर्जनमंत्रः कारिकायां अथ
संपन्नवचनं स्याद्विप्राणां विसर्जनमिति

इति श्रीवोपदेवपंडितकृतौ आश्वलायनाचार्यसंमितौ श्राद्धदीपकलिका संपूर्ण छ श्रीराम नृसिंह

Reference — See No 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(प्रायश्चित्तकाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Prāyascittakāṇḍa)

No. 790

560
Viśrāma (i)

Size — 14⅝ in. by 6¼ in.

Extent — 72 leaves; 12 lines to a page; 51 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics and the last colophon tinged with red pigment; paper old, musty, very brittle and much worn out; first and last leaves have been restored; foll. 2–4 and 34–35 missing.

A section on *Prāyaścitta* from *Paraśurāmpratāpa*.

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य सर्वज्ञमुमेषरामं
कोदंडबाणविलसत्करयुग्ममुग्रं ।
श्री—णुपुण्यनिचयं वदति प्रतापः
शुभ्यीकृतस्वनिचयं त्रिजगत्पवित्रं ॥ १ ॥

प्रायश्चित्तेषु वक्ष्यमाण कर्मविपाकोपयोगितया प्रायश्चित्तेस्त्वधिकारिणो निरूप्यंते etc.

Ends. — fol. 76[a]

पर्षदानुमतस्तन्त्रं सर्वं विख्यापयेन्नरः
व्रतमादाय भूयोपि तथा स्नात्वा व्रतं चरेदिति

इति श्रीमत्प्रौढप्रतापनृपति ... ... प्रायश्चित्तकांडे पर्व संपूर्ण

श्रीमत्पंडितपद्मनाभतनयक्ष्मापालचूडामणे-
राज्ञान्युचरप्रतापनृपतेः श्रीकूर्मसूरिः सुधीः ।
वैधे कर्मणि सर्वशास्त्रनिपुणं ख्यातौकसारस्वतः
ख्यातं सर्वगुणैर्व्यधात्प्रचुरधी रामप्रतापं महत्

प्रायश्चित्तकांडं संपूर्ण

Reference — See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(जातिविवेककाण्ड)

Paraśurāmapratāpa
(Jātivivekakāṇḍa)

No. 791

233
Viśrāma(ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 52 leaves; 12 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment; paper old, musty, worn out, mutilated, brittle and completely soaked in oil; parts of many leaves are broken; foll. 15–16 and 33–34 are missing.

The codex contains the *Jātivivekakāṇḍa* or the *Upodghātakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — Kūrmasūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

सत्यज्ञानमनंतमवधा तोयाग्निवाद्यं वरै-
र्भावैर्लक्षेतम प्रमेयमहिमाध्वस्तैक भेदभ्रमं ।
यान्मायारचितैस्तदक्षरमहं वंदे विशुद्धं प्रभुं
पूर्णब्रह्मगुणैर्विहीनमनिशं श्रीजामदग्न्यं परं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 56*a*

तत्सर्वथा प्रियवियोगहतानां शात्यै शुधातुमुभृतां विमलो विवेकः
सकलोप्येष निर्दोषो द्वितीयेंदुर्यदाबैदा ।
यः पश्चादुदितः पूर्वात् ग्रंथो जातिविवेककृत् ॥

इति श्रीमत्प्रौढप्रताप ... ... परशरामप्रतापे जातिविवेक सर्वजातिविवेकपर्व संपूर्ण ॥ छ ॥

Reference — See No. 157 / Viś. I.

परशुरामप्रताप
(अनुक्रमणिका)

Paraśurāmapratāpa
(Anukramaṇikā)

No. 792

242
Viśrāma(ii)

Size —15 in. by 6⅛ in.

Extent — 33 leaves; 13 lines to a pege; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper old, musty and partly soaked in oil.

The codex contains the contents of sections on *dāna*, *rājavallabha vrata*, *pratiṣṭhā*, *adbhuta*, *tithi*, *karmavipāka* and *prāyaścitta* in 6 columns on leaves divided by double lines in red ink.

Age — Appears to be old.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीमत्प्रौढप्रतापनृपतिशरण्य-निजामशाहानुचर-जामदग्न्यगोत्रोद्भव-साबाजिप्रतापकृत-दानकांडानुक्रमणिका लिख्यते ।।

दानप्रशंसा दानस्वरूपवर्णनं दानांगनिरूपणं प्रतिगृहीतलक्षणं देयनिरूपणं etc.

Ends — fol. 33*a*

निमंत्रित ब्राह्मणस्यान्यत्र भोजने प्रायश्चित्तं पतितपरित्यागः तथा स्त्रीणामपि तासां व्रतविधौ विशेषः सकलव्रतसाधारणनिरूपणं ।।

इति परशुरामप्रतापे प्रायश्चित्तकांडानुक्रमणिका संपूर्ण ।।

परशुरामप्रताप (अनुक्रमणिका)

Paraśurāmapratāpa (Anukramaṇikā)

No. 793

243
Viśrāma (ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 9 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper old, and slightly soaked in oil.

The codex gives the contents of *Āhnikakāṇḍa* on a page divided into 5 columns by means of double lines in red or black ink.

Age — Appears to be old.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगजाननाय नमः ।

प्रातरुत्थितद्विजकर्त्तव्यता निरूपणं आचारप्रशंसामुहूर्त्तकथनं रात्रिमुहूर्त्तगणनादिनमुहूर्त्तदेवतामुहूर्त्तमानं etc.

Ends — fol. 9[a]

महानिशायां स्नाननिषेधः महानिशालक्षणं च निषेधापवादः ॥ अम्बु निशि वरुणप्रवेशनिमित्तं जलोद्धारणानिषेधः ॥ गेहे तोयाभावे धाम्न इति ॥ मंत्रेणाग्निसन्निधौ तोयोद्धरणं ॥

परशुरामप्रताप
(अनुक्रमणिका)

Paraśurāmapratāpa
(Anukramaṇikā)

No. 794

244
Viśrāma(ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 3 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper old, worn out, musty and soaked in oil.

The codex contains only foll. 2–4, giving the contents of *Jātiviveka* section in 5 columns into which a page is irregularly divided by single lines in black ink.

Age — Appears to be modern.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2[a]

कलौ संन्यासाग्निहोत्रानुष्ठाननिर्णयः स्कंदपुराणोक्ताः कलौ चातुर्वर्णधर्माः तत्रादौ कृते ब्राह्मणतद्वृत्ति निरू० etc.

Ends — fol. 4[b]

पंचमहापातकनिरू० संकरनिरू० त्यागनिरू० परमार्थानुष्ठानदोषनिरू० स्वधर्मानुष्ठाने गुणनिरू०

इति उपद्धृत जातिविवेकानुक्रमणिकाः

परशुरामप्रताप
(अनुक्रमणिका)

Paraśurāmapratāpa
(Anukramaṇika)

No. 795

245
Viśrāma (ii)

Size — 15 in. by 6⅛ in.

Extent — 7 leaves; 15 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good.

The codex contains only foll. 36-42, giving the contents of *Saṁskārakāṇḍa* written in six columns into which the page is divided by double lines in red ink. Paper is old, musty, brittle, and soaked is oil.

Age — Appears to be old.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 36*a*

श्रीमत्प्रौढप्रतापशरणागतवज्रपंजरनिजामशाहानुचरजामदग्न्यवत्सगोत्रोत्पन्नभट्टकूर्मशिष्यसाबाजिप्रतापराजकृतं संस्कारकांडानुक्रमणि लिख्यते

तत्रादौ गोचरप्रकरणं गोचरचक्राणि गोचरापवादः ग्रहदौष्ट्यनिवारणस्नानानि etc.

Ends. — fol. 42*b*

प्रसंगान्मुंडनमंडनयो क्रमनिर्णयः गणशः क्रियमाणा क्रियासु नांदीश्राद्धादिविचारः

पराशरस्मृतिव्याख्या

Parāśarasmṛtivyākhyā

No. 796

101
1871-72

Size — 9⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 420 leaves; 8 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty; two lines in black ink on each border; benedictory phrase and colophons tinged with red pigment; foll. 106-15 missing.

The Ms. extends upto the 3rd chapter of *Ācārakāṇḍa* of Mādhavācārya's commentary on the *Parāśarasmṛti*.

Age — Appears to be old.

Author — Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे
यस्य त्वा कृतकृत्याः स्युस्तन्नमामि गजाननं ॥ १ ॥

सोहं प्राप्यविवेकतीर्थपदवीयाम्नायतीर्थे परं
मज्जन् सज्जनतीर्थसंगनिपुणः सद्वृत्ततीर्थं श्रयन्
लब्धामाकलयन् प्रभावलहरीं श्रीभारतीतीर्थतो
विद्यातीर्थमुपाश्रयन् हृदि भजे श्रीकंठमव्याहतं ॥ २ ॥

... ...

पराशरस्मृतिः पूर्वैर्न व्याख्याता निबंधृभिः ।
मयातो माधवार्येण तद्व्याख्यायां प्रवर्त्यते ॥

ननु नेयं स्मृतिर्व्याख्यानमर्हति तत्प्रामाण्यस्य दुर्निरूप्यत्वात् यत्तु वेदप्रामाण्यकारणं जैमिनिना सूचितं । तत्प्रमाणं बादरायणस्यानपेक्षत्वादिति न तत्पौरुषयेषु मूलप्रमाणसापेक्षेषु ग्रंथेषु योजयितुं शक्यते । etc.

Ends. — fol. 430*b*

तथापि नैमित्तिकानि वचनबलादनेकान्यप्यनुष्ठेयानि तथा च जाबालिः

श्राद्धं कृत्वा तु तस्यैव पुनः श्राद्धं न तद्दिने
नैमित्तिकं तु कर्त्तव्यं निमित्तानुक्रमोदयमिति ।

नित्यकाम्ययोरेकदेवताकयोः संनिपाते काम्येनैव नित्यसिद्धिः । तदुक्तं स्मृतिसंग्रहे ।

काम्यतंत्रेण नित्यस्य तंत्रं श्राद्धस्य सिध्यतीति ॥ ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्त्तकं श्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरंधरस्य माधवामात्यस्य कृतौ पराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवीयायां तृतीयोध्यायः ॥ ॥ छ ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 328*b*; ii, 73*a*; iii, 70*b*.
Kane: *Hist. Dh.* I, pp. 374–81.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 5313-25. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 263, Nos. 636, 637; p. 271, Nos. 638, 639. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 432, No. 926.

(2) Printed Editions :- Printed several times. The last edition is that of Islampurkar, published in Bombay Sanskrit Series, Nos. 47, 48, 59, 64, 67 and 74, Bombay 1893–1919.

पराशरस्मृतिव्याख्या Parāśara smṛtivyākhyā

No. 797 98 / Viśrāma (i)

Size — 11¾ in. by 5⅛ in.

Extent — 341 leaves; 10 liner to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, slightly worn out and musty.

Another copy of *Ācārādhyāya*.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Parāśara.
„ (Comm.) Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
वागीशाद्या सुमनसः etc. as in No. 101 / 1871–72.

Ends — fol. 341*b*

तथापि नैमित्तिकानि etc. upto तृतीयोध्यायः as in No. 101 / 1871–72.

Reference — See No. 101 / 1871–72.

पराशरस्मृतिव्याख्या Parāśarasmṛtivyākhyā

No. 798 205 / A/1881-82

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 286 leaves; 11 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; foll. 1 and 216 have two rows of two lines each in red ink on each border; foll. 2-215 have two lines in red ink on each border; the rest of the folios have no border lines; paper old, worn out and musty; fol. 216 is repeated.

Another copy of 101/1871-72 extending upto the 3rd chapter.

Age — Appears to be old.

Author — Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वामीशाद्याः सुमनसः etc. as in No. 101/1871-72.

Ends — fol. 285*b*

तथापि नैमित्तिकानि etc. upto तृतीयोऽध्यायः ॥ as in No. 101/1871-72. समाप्ताः ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतुः ॥

Reference — See No. 101/1871-72.

पराशरस्मृतिव्याख्या Parāśarasmṛtivyākhyā

No. 799 10 / Viśrāma(ii)

Size — 18⅓ in. by 5¾ in.

Extent — 178 leaves; 11 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper very old, much worn out, musty, partly soaked in oil and brittle; some

leaves are coloured yellow; folios 5–18, 91, 106–7, 109–12, 173–4, 178–97, 229–36 missing; foll. Ms. 80 and 81 together. Another copy of *Ācārakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Parāśara
,, (Comm.) Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्या सुमनसः etc. as in No. 101 / 1871–72.

Ends — fol. 238*b*

तथापि नैमित्तिकानि etc. upto सिध्यतीति as in No. 101 / 1871–72.

यत्राशौचविधानमुक्तमजहद्विस्तारयुक्ताखिलं
प्रोक्तं यत्र संगृहीतिवपुषा श्राद्धं सपूर्वेः पदं ।
अध्यायं तमवाह्य निर्णयविदां तार्क्षियमार्त्तिच्छिदं
सोयं आकुरुत स्वतंत्रमहिमा मंत्रीश्वरो माधवः ॥ १ ॥

इति श्रीमन्महाराजाधिराज ... ... समाप्तं चाचारकांडमिति ॥
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणार्पणमस्तु ॥ ग्रंथ संख्या प्रमाण

Reference — See No 101 / 1871–72.

पराशरस्मृतिव्याख्या — Parāśarasmṛtivyākhyā

No. 800 — 379 / 1891–95

Size — 10½ in. by 4¾ in.

Extent — 33 leaves; 12 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink and two in red ink on either border; topics, names of authorities quoted and the colophon are tinged with red pigment; each folio consists of two leaves written on one side and pasted; paper very old, much worn out and repaired; foll. 1, 15–77, 89–90, 94, 96–105 missing.

A fragment of 1st chapter of Mādhavācārya's commentary on *Parāśaramṛti*.

Age — Appears to be very old.

Author — Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2*a*

... ... रुत्तरत्राश्रमनिरूपणे विस्पष्टमनिधार्यते । तस्मिन्नाश्रमे विधानात् । साधारण्य °। पराशरशब्दे भात्रानीतकल्पो विवक्षितः । एतदेवाभि व्यंजयितु पूर्वमित्युक्तं । etc.

fol. 110*b* इति श्रीपराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवीयायां प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

Ends — fol. 110*b*

अतः परं गृहस्थस्य धर्माचारं कलौ युगे ।
धर्म्मं साधारणं शक्त्या चातुर्वर्ण्याश्रमागतं ।
तं प्रवक्ष्याम्यहं पूर्वपराशरवचो यथेति
अतः परं चातुर्वर्ण्यं साधारणधर्म्मं

ends abruptly.

Reference — See No. 101 / 1871-72.

पराशरस्मृतिव्याख्या
(प्रायश्चित्तप्रकरण)

Parāśarasmṛtivyākhyā
(Prāyaścittaprakaraṇa)

No. 801

235
1879-80

Size — 9¾ in. by 4⅛ in.

Extent — 26) leaves; 9 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on each border; marks of punctuation and colophons in red ink; topics and names of authorities tinged with red pigment; paper old, musty and worn out (specially the first and last folio); some of the leaves are coloured with yellow pigment.

The Ms contains Mādhavācārya's commentary on the *Prāyaścittakāṇḍa* of *Parāśarasmṛti*. Printed in Bombay Sanskrit Series, Vols. 5) and 64.

Age — Appears to be old.

Author — Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

यत्राशौचविधानमुत्तममहद्विस्तारयुक्त्या दशा
प्रोक्तं यत्र च संगृहीतिवपुषा श्राद्धं समृद्धे पदं ।
अध्यायं तमसाह्यनिर्णयविदां तार्तीयमार्तिच्छदं
सोयं व्याकुरुतः स्वतंत्रमहिमा मंत्रीश्वरो माधवः ॥ १ ॥

... ...

आचारकांडरूपेणातीतेनाध्यायत्रयेण विधिनिषेधौ दर्शितौ अथेदानीं तदुल्लंघननिमित्तपातित्यपरिहारोपायप्रतिपादकं प्रायश्चित्तकांडमारभ्यते ॥ etc.

Ends — fol. 268*b*

अथाध्ययनकर्माणि धर्मशास्त्रमिदं तथा ॥
अध्येतव्यं प्रयत्नेन नियतं स्वर्गगामिभिरिति ॥ ॥

निगदव्याख्यानमेतत् ॥ ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्त्तकश्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरंधरस्य माधवामात्यस्य कृतौ पराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवीयायां द्वादशोध्यायः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीसदाशिवाय नमः ॥

समाप्तश्च माधवीयाख्ये पराशरस्मृतिव्याख्याने प्रायश्चित्तकांडे द्वितीयः

अध्यायेत्रावशिष्टे समुदितमुभयोः कांडयोर्द्वादशे स्यात्
प्रायश्चित्तं यदस्मिन् अनुपदनिगळत्पादकादौ रहस्ये
अन्यत्सौम्यादि कृच्छ्रः सुविहितफलदं कर्मणां यो विपाकः
सर्वं भावोपलब्धं स्मृतिहृदयविदा व्याकृतं माधवेन ॥ छ ॥

करकृतमपराधं क्षंतुमर्हंति संतः ॥ ॥ गुरुभ्यो नमः ॥

Reference – See No. 101 / 1871–72.

पराशरस्मृतिव्याख्या
(प्रायश्चित्तकाण्डम्)

Parāśarasmṛtivyākhyā
(Prāyaścittakāṇḍam)

No. 802

59
A / 1879–80

Size. — 11 in. by 4½ in.
...31

Extent — 139 double leaves; 11–17 lines to a page; 43–48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in red ink (sometimes in black) on each border; topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment. The Ms. is corrected at several places; paper is very old, worn out, worm-eaten and decaying.

Another copy of *Prāyaścittaakāṇḍa*.

Age — Appears to be old

Author — Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणपतिर्जयति ॥

वागीशाद्याः सुमनसः etc. as in No. 101 / 1871–72.

Ends — fol. 139*a*

मन्वादिस्मृतिवत् etc. up to व्याकृतं माधवेन as in No. 235 / 1879–80. इति श्रीमहाराजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्तकस्य श्रीधीर बुक्कणभूपालसाम्राज्यधुरंधरस्य माधवामात्यस्य कृतौ पराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवीयायां द्वादशोध्यायः ॥ प्रायश्चित्तकांडः समाप्तः ॥ ॥ स्वार्थं परार्थं वा ॥

Reference — See No. 101 / 1871–72.

पराशरस्मृतिव्याख्या — Parāśarasmṛtivyākhyā

No. 803 — 162 / Viśrāma (i)

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 40 leaves; 13 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black or red ink on either border; paper old, musty and slightly worn out; incomplete.

A part of *Prāyaścittakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ

वागीशाद्याः सुमनसः etc. as in No. 235 / 1879-80.

Ends — fol. 40*b*

यानारूढे यति दृष्ट्वा खट्वायां तु रजस्वळा ।
अंतरिक्षे शवं दृष्ट्वा सवासा जळमाविशेत् ॥
चंडाळस्वामिकवाप्युदकपाने ज्ञानं कृते पृथक् प्रायश्चित्तमाह ॥ चंडाळ...

Reference — See No. 101 / 1871-72.

पराशरस्मृतिव्याख्या — Parāsarasmṛtivyākhyā

No. 804 — 101 / Viśrāma (i)

Size — 12⅛ in. by 4¼ in.

Extent — 257 leaves; 8 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper slightly musty.

Another copy of *Prāyaścittakāṇḍa.*

Age — Appears to be modern.

Author — (Text) Parāśara.
,, (Comm.) Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्या सुमनसः etc. as in No. 101 / 1871-71.

Ends — fol. 259*a*

मन्वादिस्मृतिवत् etc. upto द्वादशोध्यायः as in No. 235 / 1879-80. समाप्तश्चायं द्वितीयकंडः ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु श्रीकृष्णार्पण मस्तु ॥

Reference — See No. 101 / 1871-72.

पराशरस्मृतिव्याख्या Parāśarasmṛtivyākhyā

No. 805 $\frac{99}{\text{Viśrāma (i)}}$

Extent — 193 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, worn out and musty; marks of punctuation coloured with red pigment upto fol. 93*b*.

Another copy of the *Prāyaścittakāṇḍa*, stopping on the 194th page of the printed edition of the Bombay Sanskrit Series, Vol. II, part II. See also the foot-note 5 there.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Parāśara.
„ (Comm.) Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

वागीशाद्या सुमनसः etc. as in No. 101 / 1871-72.

Ends — fol. 193*b*

अथ व्रतग्रहणप्रकारः तत्र विष्णुः सर्वपापेषु सर्वेषां व्रतानां विधिपूर्वकं ॥ ग्रहणं संप्रवक्ष्यामि प्रायश्चित्ते विनिर्दिशेत् ॥

इति श्रीमहाराजाधीराज ... ... पराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवीयामेनाम द्वादशोध्यायः ॥ १२ ॥

Reference — See No. 101 / 1871-72.

पराशरस्मृतिव्याख्या (व्यवहारकाण्ड) Parāśarasmṛtivyākhyā (Vyavahārakāṇḍa)

No. 806 $\frac{100}{\text{Viśrāma (i)}}$

Size — $11\frac{3}{8}$ in. by 4 in.

Extent — 270 leaves; 8 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics, etc., are tinged with red pigment upto fol. 4[a]; paper musty and soiled.

A copy of *Vyavahārakāṇḍa.*

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Parāśara.
„ (Comm.) Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणपति जयति ॥

वागीशाद्या सुमनसः etc. as in No. 101 / 1871-72.

Ends — fol. 269[a]

एवं धर्मप्रवृत्तस्य राज्ञो दंडधनस्य च ।
यशोऽस्मिन्प्रथते लोके स्वर्गे वासस्तथा क्षय इति

मनुरपि एवं सर्व्वानिमान् । जा व्यवहारान् समापयेत्
व्यपोह्य किल्विषं सर्वं प्राप्नोति परमांगतिम् ॥

इति श्रीमहाराजाधिराज ... ... तृतीयोध्यायः समाप्तः ॥
श्रीमत्काश्याविश्वेश्वरराजधाना ॥ छ ॥

Referenee — See No. 101 / 1871-72.

पराशरस्मृतिव्याख्या with व्याख्या

Parāśarasmṛtivyākhyā with Commentary

No. 807

98
Viśrāma (i)

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 341 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper musty.

Another copy containing *Vyavahārādhyāya.*

Age — Appears to be modern.

Author — (Text) Parāśara.
„ (Comm.) Mādhavācārya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ॥
यन्नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तन्नमामि गजानमं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 341[b]

तदुक्तं स्मृतिसंग्रहे ॥ काम्यतंत्रेण नित्यस्य तत्रं श्राद्धस्य सिध्यतीति ॥ ॥ छ ॥ इति श्रीमहीराजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रावर्त्तकश्रीवीरक ... ... भूपालसाम्राज्यधुरंधरस्य माधवामात्यस्य कृतो पराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवायां तृतीयोऽध्यायः ॥

पराशरस्मृतिविवरण(?) Parāśarasmṛtivivaraṇa(?)

No. 808 $\frac{380}{1891-95}$

Size — 10¾ in. by 4¾ in.

Extent — 27 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in black ink on either border; paper old and musty; foll. 1-53 wanting; it ends abruptly.

An unidentified fragment of a *Smṛti* work dealing with *vivāha*. It is not Mādhavācārya's commentary on *Parāśarasmṛti* as mentioned in the Catalogue.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 54[a]

मानगोत्रप्रवरां कन्या मूढोपगम्य च ।
तस्यामुत्पाद्य चांगलं ब्राह्मण्यादेव हीयत ॥ इति ॥

तस्यामुत्पाद्यमानो गर्भश्चांडालो भवति स्वयं च निषिद्धक्रियासेवनात् दुष्यतीत्यर्थः । etc.

Ends — fol. 79*b*

युक्तं चैतत् । ऋणापाकरणार्थं हि पुत्रोत्पत्तिविधिः तदर्थश्चायं नियमः स ऋणापाकरणस्यैकेन ज्येष्ठेनैव संपन्नत्वादनुरोधी नियमोपि तावत्कृतार्थत्वा दितरेषु न प्रवर्तते । अत एव मनुः ।

ज्येष्ठेन जातमात्रेण पुत्री भवति मानवः
पितृणामनृणश्चैव ends abruptly.

परिभाषाधर्मशास्त्र(?) from स्मृतिसंग्रह

Paribhāṣādharmaśāstra(?) from Smṛtisaṁgraha

No. 809

373 / 1875–76

Size —10¼ in. by 4¾ in.

Extent — 128 leaves; 12 lines to a prge; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each bordeı; benedictory phrase in red ink; topics, beginnings and ends of verses and the date are tinged with red pigment.

The work deals with *Homa*, *Vivāha* and *Śrāddha*. It is written in prose and verse; there are some verses which are called *kārikās* followed by prose commentary. The work cannot be identified. Its name *Paribhāṣādharmaśāstra* is given by some scribe because the work starts with the technical terms used in the *Homa*. There is no indication as to why it should be ascribed to Nīlakaṇṭha as done on the wrapper of the Ms. and followed by Kane in his *Hist. Dh.* I, 672*b* (3).

Age — Saṁvat 1728.

Author — Anonymous.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ परिभाषा ।

आज्यैकद्रव्यके होमा स्याच्चेदाज्य परिग्रहः ।
स्यात्परिस्तरणं तत्र कृताकृतमिति स्थितिः ॥

यथा ॥ तेषां पुरस्ताच्चतस्र आज्याहुतीर्जुहुयादित्यादौ । अथ नित्यपरिस्तरणोदाहरणं । आ नः प्रजा जनयतु प्रजापतिरिति चतसृभिरित्यादौ ॥ etc.

Ends — fol. 128*a*

संग्रहे । पिंडास्तु गोजविप्रेभ्यो दद्यादग्नौ जले पिबेति ॥ इति पिंडपितृयज्ञः ॥ गार्हपत्यपदस्येहलोपन्यायविदोविदुः । पाणिहोमे अग्ने नमद्येत्यादिकं नास्त्येव क्षणदानपर्यंतं श्राद्धं कृत्वा पिंडपितृयज्ञामिध्माधानांतं कृत्वा विप्रपादप्रक्षाल्पनादि श्राद्धमारभेत् । इति गृह्याग्नौ पिंडपितृयज्ञः ॥ प्रयोगपारिजाते ॥

यस्य श्राद्धं प्रकुर्वीत तद्वर्गं परिवर्जयेत्
अन्येषां तर्पणं कुर्यादिति शातातपोब्रवीत् ॥

संवत् १७२८ वर्षे आसोजमासे शुक्लपक्षे ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥

परिव्राजकसंस्कारविधि — Parivrājakasaṁskāravidhi

No. 810 — 263 / A/188'-82

Size — 9½ in. by 3¾ in.

Extent — 8 leaves; 8 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; handwriting good upto fol. 6*a*, after which it becomes bad and illegible; two lines in red ink on either border.

A work on the *Saṁshāras* to be performed by a *Saṁnyāsin*; on fol. 8*a* the Ms. quotes a *Saṁnyāsapaddhati* by Toro(?) It is incomplete.

Age — Modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ परिव्राजकस्य संस्कारविधिः ॥ स्मृत्यर्थसारे ॥

सर्वसंगनिवृत्तस्य ध्यानयोगरतस्य च ।
न तस्य दहनं कार्यं नाशौचं नोदकक्रिया ॥

कुटीचरं तु प्रदहेत् पूरयेच्च बहूदकं ।
हंसो जले विनिक्षेप्यः परहंसं प्रपूजयेत् ॥ etc.

Ends. — fol. 8*b*

एवं शुक्लकृष्णभेदेन केशवादि द्वादशांताः संकर्षणाद्यंता वाष्टत्रिंशदाहुतीर्हुत्वा स्विष्टकृतादि होमशेषं समाप्य पुनः शालिग्रामं संपूज्य विष्णुगायत्र्या विष्णवेर्घ्यं दत्वा हुतशेषपायसेन विष्णुगायत्र्या विष्णवे बलिं दत्वा निमंत्रितत्रयोदशविप्रान् केश ends abruptly.

पर्जन्यशान्तिविधि — Parjanyaśāntividhi

No. 811 — $\frac{6}{1907-15}$

Size — $8\frac{4}{5}$ in. by 4 in.

Extent — 2 leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty; benedictory phrase and colophon are tinged with red pigment.

A short treatise for bringing rains, ascribed to Baudhāyana.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातः पर्जन्यशांतिविधिं व्याख्यास्यामो अस्मिन्देशे सर्वत्र तटाकपरिपूर्णपरिमितसद्यःसुवृष्टिसिध्यर्थं पर्जन्यशांतिं करिष्ये इति संकल्प्य etc.

Ends — fol. 2*b*

च्यवनाख्यश्च्यावनाख्यो विद्वद्वेदेति नामतः ।
विद्वांस्सुरयशर्माणः सदा मासोपवासिनः
तेषां स्मरणमात्रेण सद्यो वृष्टिर्भविष्यति ॥ २ ॥

विनायकेन लिखितं पुस्तकं समाप्तं ॥

पल्लीपतननिर्णयादि Pallipatananirṇayādi

No. 812 $\frac{79}{1899-1915}$

Size — $10\frac{7}{10}$ in. by 4 in.

Extent — 13 leaves; 8 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old and musty.

The codex contains *Pallipatananirṇaya* according to Śaunaka (foll. 1-7), *Aṅgasphuraṇaphala* (foll. 7-8) and *Svapnādhyāya* (foll. 8-13).

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथपल्लीपतननिर्णयः ॥

अथातः संप्रवक्ष्यामि फलं पल्याः प्रपातने ।
यद्यदंगं मनुष्याणां इदं तत्र विशेषतः ॥ १ ॥
गार्ग्यवाराहमांडव्यनारदाद्यैर्यथोदितं ।
तत्तत्कालविशेषेण ज्ञातव्यं सुविचक्षणैः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 13*b*

अममांसाशनं स्वप्ने धनारोगालये विदुः ।
जलौका भ्रमरी सर्पे मक्षिका वापि चेद्दशेत् ॥ ५९ ॥
रोगी भूयात्सदारोग्यं स्वस्थो धनमवाप्नुयात् ॥ ६० ॥

इति श्रीस्वप्नाध्यायः संपूर्णं ॥ भट्टावटंकमनसुखरामात्मजगंगाशंकरेणो-लिखितोयं ग्रंथः ॥ ॥

———

पल्लीपतनफल Pallipatanaphala

No. 813 $\frac{138}{1902-07}$

Size — 8 in. by $5\frac{1}{4}$ in.

Extent — 6 leaves; 11 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of two lines in red ink, on all the four borders; paper musty, worn out and soiled.

A work of similar nature as 563/1883-84 based on Garga, Varāha, Māṇḍavya, Nārada, etc.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातः संप्रवक्ष्यामि फलं पल्याः प्रपातने ।
यद्यदंगे नृणां दृष्टं तत्तदेव विशेषतः ॥
गर्गवारायमांडव्यनारदाद्यैर्यथोदितं ।
तत्तत्कार्यविशेषेण ज्ञातव्यं सुविचक्षणैः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 5[b]

अथ योगफलं वक्ष्ये

शूलवज्रव्यतीपाते व्याघाते परिघे तथा ।
वैधृत्यां घातमित्याहुरन्ये योगाः शुभावहाः ॥ १ ॥

अथ करणफलं

नागे चतुष्पदे शोको भद्रायां मरणं ध्रुवं ।
शेषाणि शुभदानि स्युः करणानि सदैव हि ॥ १ ॥

इति पल्लीपतनफलं ज्ञेयं छ ॥ छ ॥

पल्लीपतनविचार — Pallipatanavicāra

No. 814 — 100 (ii) / 1871-72

Size — 10⅛ in. by 4¾ in.

Extent — fol. 2[a]–3[a] leaves; 9 lines to a page: 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows of one and three lines in red ink on each border; benedictory phrase and marks of punctuation in red ink. The Ms. contains the following works in Hindi :—

(1) स्वप्नविचार, (2) पल्लीपतनविचार, (3) काकविचार and नष्टज्ञान.

Pallīpatanavicāra is alleged to have been taken from the work of Vasantarāja on omens. It deals with prognostications derived from the falling a house-lizard,

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2[a]

॥ ॐ ॥ श्रीवीतरागाय नमः ॥

अथ वसंतराजग्रंथात् पल्लीविचार लिख्यते ।

कष्टं च शिरसाधारे । ललाटे निधिदर्शनां ।
नासिका राजसन्मानंमुत्तरोष्टे धनः क्षयं ॥ १ ॥

अधरोष्टे च ऐश्वर्यं नासांते व्याधिसंकुलं ।
चिबुके ऐश्वर्यं विद्यात् कर्णशोकविनाशनं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 3[a]

श्रीवंतरे कष्टमाहे पडे तो कष्ट नाशे । जइ मिइ निद्रा मांहि सुता उपरि पडे तो अनेरे कांइ देषी इतो मास ६ माहे आयक्षय कहीए । तथा जागतां उपरि पडै तो वांछितफल पांइ सुष होइ । इति श्रीगिरोलीविचार संपूर्णम् ॥

———

पल्लीपतनविचार — Pallipatanavicāra

No. 815 — 568 / 1883-84

Size — 8¼ in. by 3⅞ in.

Extent — 3 leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Davanāgarī characters; handwriting good; paper musty.

A work of similar nature as 100(ii) / 1871-72.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातः संप्रवक्ष्यामि फलं पल्या प्रपातनं ।
यदिच्याग्रे नृणां दृष्ट्वा तदेवाहुर्विचक्षण ॥ १ ॥

सिरशिखायां यमो तनोति वामे कपोले प्रीयदर्शनं च ।
दक्षिणे कपोले प्रियसमागमस्यात्सकेशपाशेपि च रोगबंधः ॥२॥ etc.

Ends — fol. 3[a]

अभिशेकं च ततः कुर्यात् अम्रपलवपुष्पकै ।
मंत्रैवारूणसुक्तै शांतिसुक्तैस्कृथौतमै ॥ ४८ ॥

एव सम्यक् विधानेन शांतिकर्म करोति या ।
तस्योर्विजयलक्ष्मीश्च कीर्तिवृद्धिस्तु जायते ॥ ४९ ॥

इते(त्य)नेन प्रकारेण पल्लिसरट एव च ॥ इति शौनोक्त शांतिः

कपोतपल्लिककलां च काक मुर्ध्नि(मूर्ध्नि?)स्थितो ये निधनायतूनां ।
स्नानं विदध्यात्स्वस्वयमेव हंतिनः वासांसी दद्यात् द्विजपुंगवानां ॥१॥

पल्लीपतनविधि

Pallipatanavidhi

No. 816

134
1895–1902

Size — 7½ in. by 3⅝ in.

Extent — 6 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, verse-numbers and coloohons are tinged with red pigment; paper old, much worn out, musty and brittle; left-hand bottom corner is destroyed.

A short treatise dealing with evil effects of a house-lizard falling on the body, based an Śaunaka and *Vṛddha-Gārgya.*

Age — Śaka 1622 (Vikrama Saṁvatsara)

uthor — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीग... ... ... नमः ॥ अथ पल्लीपतनविधिः ॥

अथातः संप्रवक्ष्यामि शृणु शौनक यत्नतः ।
पल्या प्रपातने यस्य सरटस्य प्ररोहणे ॥ १ ॥
प्रतिपच्छोकसंप्राप्तिर्द्वितीया रोगदायिनी ।
तृतीयायां भवेल्लाभ चतुर्थ्यां रोग एव च ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 6[b]

सूर्यस्य सन्मुखो भूत्वा नमस्ते द्वेकविंशतिः ।
अनेनैव विधानेन दुरितं हरति ध्रुवं ।
शुभं च भवने नित्यं कर्मसिद्धिर्भविष्यति ॥ २२ ॥

इति श्रीवृद्धगार्ग्यमते पल्लीपतने अरिष्टशमनार्थे होमदानविधिः समाप्तः । शके १६२२ विक्रम संवत्सरे भाद्रपद वद्यः प्रतिपदायां मल्लारभट्टसूत अनंतेन लिखितं ॥ छ ॥ छ ॥

पल्लीसरटपतनशान्ति — Pallisaraṭapatanaśānti

No. 817 — 593 / 1882–83

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 1 leaves; 11 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; paper very old, worn out and musty.

The text extends from fol. 1[a] to the first 4 lines of fol. 1[b]. It forms part of Nīlakaṇṭhabhaṭṭa's *Śāntimayūkha* (See No. 63 / A-1879–80) and deals with ritnals for removing the evil consequences of falling over head of a house-lizard and *saraṭa*. The text is followed by Vedic *mantras* running upto fol. 2[a], and having no connection with our text.

Age — 1703 (Śaka ?)

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ पल्लीसरटशांतिः ॥

गर्गः ॥

पल्याः प्रपातस्य फलं सरटस्य तथैव च ।
शीर्षे राज्यं श्रियः प्राप्तिर्भाले चैश्वर्यवर्धनं ॥
कर्णयोर्भूषणप्राप्तिर्नेत्रयोर्बंधुदर्शनं ।
नासिकायां तु सौभाग्यं वक्त्रे मिष्टान्नभोजनं ॥ etc.

Ends — fol. 1*b*

अभिषेकं ततः कुर्यात् यजमानस्य मूर्द्धनि ।
पुण्यैर्वारुणसूक्तैश्च घोषैः शांतादिमंत्रकैः ॥
इत्थं मंत्रविधानेन यः कुर्याच्छांतिमुत्तमं ।
तस्यायुर्विजयो लक्ष्मीः पुष्टिः कीर्त्तिश्च जायते ॥

इति शांतिमयूखोक्तपल्लीसरटशांतिः ७०३ प्लवः मार्गशी(र्षं) वद्य ११ शिवरामेन लिखितं ।

पवनपावन Pavanapāvana

No. 818 292(iii) / A/1881-82

Size — 11¾ in. by 5¼ in.

Extent — 95*b*-97*b* leaves; 11 lines to a page; 33 letters to a line.

For Description — See 292(i) / A-1881-82.

A collection of *mantras* to be repeated by *Yajamāna*, after finishing *vrata*, for his purification.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 95*b*

अथ पवनपावनप्रारंभः ॥ अथाचार्य ऋत्विग्यजमाने(न) सह आत्मानं पावयिष्ये ॥ दर्भेष्वासीनो दर्भां धारयमाणो एकविंशतिदर्भपिंजूलानादाय सप्तभिः सप्तभिः पवयति ॥ etc.

Ends — fol. 97*b*

आनंदायं प्रमोदाय पुनरागाः स्वान् गृहान् ॥ अपनः शो० ॥ न वै तत्र प्रमीयते गौरस्वः पुरुषपशुः ॥ यत्रैदं ब्रह्म क्रियते परिधिर्जीवनाय कमपनः शोशुचदघं २ ॥ एतत्सूक्तं पुरुषसूक्तं जपेत् ॥ गायत्री शतकृत्वा आवर्तयेत् ॥

सहस्रकृत्वा परिमिततत्कृत्वो वा ॥ दशवारमिडाजपः ॥ इति पवनपावन-समाप्तः ॥ ॥ छ ॥

पवमानहोमविध्यादिशान्तयः

Pavamānahomavidhyādi-śāntayaaḥ

No. 819

269
1883-84

Size — 8⅜ in. by 4⅛ in.

Extent — 10 leaves; 10 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper musty.

The codex seems to be a part of some work on *śānti*. The contents are *Ṛgvidhānoktapavamānahomavidhi*, *Jvaraśānti*, *Nakṣatraśānti*, *Tithiśānti* and *Āśvalāyanoktavāraśānti* (incomplete, ending abruptly).

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[b]

श्रीः ॥ अथ ऋग्विधानोक्तपवमानहोमविधिः ॥

अमुकगोत्रोत्पन्न(स्य) अमुकशर्मणः । अमुकनक्षत्रे जातस्य अमुकराशिस्थितस्य शरीरे उत्पन्नउत्पन्नस्य नानाविधरोगाणां परिहारार्थं श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं पावमानीभिः आज्यहोमं वा तिलहोमं करिष्ये ॥ etc.

Ends — fol. 10[b]

भौमवारस्य । स्कंदो देवता अन्यत्सर्वं षाष्ठे शांतिवत् ॥ ३ ॥

बुधवारस्य ॥ विष्णुर्देवता ॥ विष्णो रराटमस्ति । मंत्रः । हैमी मूर्तिः । पीतचंदनं । पीतपुष्पाणि । क्रमलानि वा । अगरुधूपः ॥ घृतदीपः ।

पाकयज्ञ from प्रयोगपद्धति

Pākayajña from Prayogapaddhati

No. 820

570
1883-84

Size — 11⅛ in. by 5⅜ in.

Extent — 42 lives; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase and colophons at the end of chapters tinged with red pigment; paper old and musty; the lower half of fol. 4*a* and upper half of fol. 4*b* are blank.

A work dealing with domestic offerings according to Baudhāyana ritual. The contents are *Ādhāna, Maṇikādhāna, Pañcamahāyajñas, Nityaśrāddha, Sāyamprātarhomavidhi, Pākṣādikarmaprayoga, Piṇḍapitṛyajña, Upākarma, Pākayajñapaddhati* and *Gṛhyāgnyādhānapaddhati.* The author Gaṅgādharabhaṭṭa calls himself as *Yajñaviśārada* and the other name of this work is *Smārtapadārthasaṅgraha.* (See No. 622 / 1883–84).

Age — Śaka 1672.
Author — Gaṅgādharabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

मकरकर्कदकुंभलग्नमीनलग्नं च वर्जयेत् ॥
रिक्तातिथिं व्यतीपातं वैधृतीश्च शनीश्वरं ।
चतुर्थाष्टमगं चंद्रं द्वादशं चंद्रमेव च ॥ १ ॥
यावत्यद्वान्यतीतानि रम्नेर्विप्रजन्मनः ।
तावंती कृच्छ्राणि चरेद्धौम्यं दद्याद्यथाविधिः ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 42*a*

स्मृतिसंग्रहे विष्णुकात्यायनौ ॥

दर्शे वा पौर्णमासे वा पराह्णौ पाकसेवमाना पित्रोः अतिभक्तसोदरे त्रिरात्रं ॥ प्रवासे चैकरात्रं ॥

इति श्रीमद्यज्ञविद्याविशारदगंगाधरभट्टविरचितायां प्रयोगपद्धतौ पाकयज्ञसहितगृह्याग्न्याधानपद्धतिः समाप्तः ॥ श्रीयज्ञेश्वरार्पणमस्तु ॥ छ ॥ ग्रंथकर्ता स्वयं व्यास ॥ लेखकश्च गणेश्वरः ॥ तस्यां च चालयते चित्तः मनुष्याणां का कथा । छ ॥ शके १६७२ प्रमोदिनामसंवछरे कार्तिकशुधप्रतिपदा भृगवार तद्दिने स्मार्तगंगाधरी समाप्तः ॥ हस्तश्चर माहादेवपाडकसप्तरुषी ॥ संग्रहः ॥ छ ॥ छ ॥

Then follows a verse

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 355*b*; ii, 79*b* and 211*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 588.

B - Descriptive Catalogues :- Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 96. Peterson's Cot. of Ulwar Mss., No. 199.

पाराशरधर्मशास्त्र Pārāśaradharmasāstra

No. 821 377/1891-95

Size — 9 in. by 6½ in.

Extent — 46 leaves; 14 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; benedictory phrase, names of speakers and colophons are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and repaired.

The codex contains 22 chapters; first 10 chapters bear the colophon इति श्री पराशर्ये धर्मशास्त्रे उत्तरखण्डे etc. The next 12 chapters are identical with *Laghuparāśarasmṛti* (No. 148/1884-86). The first 10 chapters deal with the details of Viṣṇu -worship.

Age — Appears to be old.

Author — Parāśara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीरामाय नमः ॥

मुनय ऊचुः ॥

विस्तरेण समाख्याहि हरिसंश्रयणं परं ।
कथमाश्रयणं नृणां कथमाराधनं विभो ॥ १ ॥

श्रीपराशर उवाच ॥

वक्ष्यामि मुनयः सर्वे विष्णोराश्रयणक्रियां ।
मंत्रदीक्षाविधिं चैव तत्तत्पूजाविधिं तथा ॥ २ ॥ etc.

Ends. — fol. 46a

एतत्पराशरं प्रोक्तं श्लोकाणां शतपंचकं।
द्विनवत्या समायुक्तं धर्मशास्त्रस्य संग्रहं ॥
यथाध्यायनकर्माणि धर्मशास्त्रमिदं तथा
अध्येतव्यं प्रयत्नेन नियतं स्वर्गगामिना ॥
इति श्रीपराशरीये धर्मशास्त्रे द्वाविंशोध्यायः ॥ २२ ॥

पाराशरधर्मशास्त्र Pārāśaradharmaśāstra

No. 822 $\frac{325}{1887-91}$

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 37 leaves; 8 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold and good; benedictory phrase, marks of punctuation, names of speakers and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment.

The present codex contains 10 chapters which are identical with the first ten chapters of No. 377 / 1891–95.

Age — Appears to be old.

Author — Parāśara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीमतेरामानुजाय नमः ॥
मुनय ऊचुः ॥
विस्तरेण समाख्याहि etc. as in No. 377 / 1891–95.

Ends — fol. 37b

अनन्यशरणाः सर्वे कलौ संपूज्य केशवं।
भवबंधाद्विनिर्मुक्ताः सर्वे हरिपदं ययुः ॥ ४४
एतत्पारासरं श्रुत्वा शुद्धसत्वं सुनिर्मलं४४
इति श्रीपाराशर्ये धर्मशास्त्रे उत्तरखंडे वैष्णवाराधनं नाम दशमोध्यायः ॥ १० ॥

पालाशविधि

Pālāśavidhi

571
1883-84

No. 823

Size — 7⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 4 leaves; 7 lines to a page; 18 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

A manual of burning a *palāśa*-effigy of a person who dies abroad. The text is very corrupt.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमातापुरनिवासिन्यै नमः ॥

अथ पालाशप्रकृतिदाहविधिः ॥ तत्र देशांतरमरणे पराकद्वयमष्टौ कृच्छ्रान्वा कृत्वास्थीनि दहेत् ॥ etc.

Ends — fol. 4a

पत्नी पुनः संस्कारे पत्युश्चैवमेवाशौच अहिताग्नै विदेशस्थे मृते यावद्विधिना संस्कारस्तावत्पुत्रादिनानाशौचं न च संध्यादिकर्मलोपः ॥

इति पालाशविधि समाप्तः ॥

पिण्डपितृयज्ञ

Piṇḍapitṛyajña

237
1886-92

No. 824

Size — 9 in. by 5 in.

Extent — 6 leaves; 8 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on either border; paper very old, much worn out and musty.

A small treatise on offering funeral cakes to departed manes.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ पर्वाहकृत्यप्रयोगः ॥ प्रातर्होमोत्तरं पूर्वाह्ण एवमग्नेः स्थंडिलं गोमयोद-काभ्यां सर्वत उपलिप्य अग्निसमीपे करिष्यमाणयागार्थद्रव्याण्यासादयेत् ॥ etc.

Ends — fol. 6*b*

सव्येन वामदेव्यं गायेत् ॥ पिंडप्रतिपत्तिः प्रागुक्ता कार्या ॥ पत्नी पुत्रको माचेत्तदाधत्तपितर इति मंत्रेण मध्यमं पिंडं स्वभोजनकाले प्राश्नीयात् ॥ इति पिंडपितृयज्ञः ॥

———

पिण्डपितृयज्ञ Piṇḍapitṛyajña

No. 825 $\frac{94}{1895-98}$

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 4 leaves; 9 liner to a page; 24 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; Vedic accents marked in red ink; paper very musty and worn out.

A small work similar in import to No. 237 / 1886–92, but meant for *Āhitāgnis*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथाहिताग्न्युपयुक्तः पिंडपितृयज्ञः ॥ स च अखंडपर्वणि अन्याहितदक्षि-णाग्नौ अपराह्णे अह्नश्चतुर्थभागे कार्यः ॥ etc.

Ends — fol. 4*a*

वरूस्थाल्या शूर्पस्फ्येन सउलूखलमुसलेन सहध्रुवं ॥ स्त्रुवया सह कृष्णाजिनं ॥ कमंडलुना सह तृणं द्वितीयं कृत्वा उत्सृजेत् ॥ इत्याहिताग्नेः पिंडपितृयज्ञः ॥ जन्नादन भट ढरे याचे दस्तकं

पितृभक्ति

Pitṛbhakti

No. 826

152
1892-95

Size — 11 in. by 3½ in.

Extent — 45 leaves; 7 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in black ink on either border; marks of punctuation marked with red pigment irregularly; paper very old, much worn out and musty; fol. 14 missing; some of the folios are on two leaves written on one side and joined together; incomplete.

A manual of *Śrāddha* for the followers of *Yajurveda* by Śrīdatta. It is based on the *Kātīyakalpa, Karkabhāṣya* and on the works of Gopāla and Bhūpāla. For details, see Kane referred to below.

Age — Appears to be very old.

Author — Śrīdatta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

ॐ रामाय नमः ॥

कातीयकल्पं सह कर्कभाष्यं गोपालभूपालमतादि दृष्ट्वा ॥

सतां च वाक्यानि निशम्य शम्यग्यजुर्विदां श्राद्धविधिन्निबधास्ये ॥

तत्र पूर्वदिने वस्त्रशुद्धिः शरीरशुद्धिगृहशुद्धिश्च कर्तव्या ॥ etc.

Ends — fol. 46*b*

परिवेशनिमित्तयोः कर्मणो श्राद्धनिषेधो न तु सूर्यचन्द्रदर्शनयोरिति । अस्माभिस्तु विष्णुपुरानीयवाक्यनिषेधो दर्शित एव । भविष्यपुराणे निषेधकाले सोमे च सीमन्तोन्नयने तथा । श्रेयं पुंसवते चेव श्राद्धं कर्माङ्गमेव च । शातातपः नानि ... तु पितृन् श्राद्धेक ... ... ends abruptly.

References — Mss.- A - Aufrecht's Catalogus Catalagorum :-
i, 337[a]; (under *Pitṛbhakti*); iii, 138[b] (our Ms.)
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 364.

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices V, 1924. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2301-2302.

पितृसांवत्सरिक-
श्राद्धप्रयोग

Pitṛsāṁvatsarika-
śrāddhaprayoga

No. 827

238
1886-92

Size — 10 in. by 4¾ in.

Extent — 4 leaves; 11 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; benedictory phrase, title of work, marks of punctuation and the last colophon are in red ink; paper old, slightly worn out and musty.

A short tretise on the annual *Śrāddha* ceremony of one's father.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ पात्रकैकोदिष्टश्राद्ध लिख्यते ॥ तत्र पूर्वदिने कृतनियमः श्राद्धदिने प्रातर्वस्त्रयुगेन स्नानपंचगव्योपलेपनज्वलदंगारभ्रमणगौरमृत्तिकाच्छादनैः । etc.

Ends. — fol. 4[b]

एवमेव पितृव्यभ्रातादि श्राद्धप्रयोगः शस्त्रादिहतनिमितकमाश्विनं कृष्णचतुर्दश्यामप्येकोदिष्टमेव कर्त्तव्यं तत्र सांवत्सरिकपदं प्रदातव्यमिति: ॥

इति श्रीपात्रकैकोदिष्टश्राद्धयज्ञसंपूर्णं ॥ शुभं भवतु ॥

पुण्याहवाचन Puṇyāhavācana

No. 828 572/1883-84

Size — 8¼ in. by 4¼ in.

Extent — 8 leaves; 7 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; several handwritings; legible; foll. 1-2 have two lines in red ink on either border; fol. 3 mutilated; fol. 6 is slightly worm-eaten; foll. 4-5 wanting.

It is a collection of leaves from different works; foll. 1-2 are part of some work on *Puṇyāhavācana* (recitation of *mantras* before starting any ceremony); fol. 3 is part of some work on daily practices; it deals with bath; foll. 6-10 are a fragment of another work for daily practices.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ सर्वकर्मांगभूतं पुण्या(ह)वाचनविधानं । तच्च येषां शाखायां कलशसूत्रादौ विस्तरः संक्षिप्तं वाभिहितंमस्ति तैस्तदेवानुष्ठातव्यं बह्वल्पं वा स्वशाखोक्तं यस्य यावत्प्रचोदितं ॥ etc.

Ends — fol. 10[b]

इति पंचमं त्रैरेकैकमंजली देवतीर्थेन दत्वा ॥ नीवीति उदङ्मुखः सयवाभिरिद्भिः प्रजापत्येन तीर्थेन कृष्णद्वैपायनादया ये ऋषय ends abruptly.

पुण्याहवाचन Puṇyāhavācana

No. 829 573/1883-84

Size — 8½ in. by 4¼ in.

Extent — 11 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase tinged with red pigment; marks of punctuation and accents of the mantras are in red ink; corrections made with yellow pigment; paper very old, much worn out, musty and soiled.

A work on recitation of auspicious mantras at the beginning of a ceremony, with special reference to *Garbhādhāna* ceremony.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ सर्वकर्मांगभूतं etc. as in No. 572 / 1883-84.

Ends. — fol. 12*a*

अथैतान्यज्ञक्रतुं जुहोत्यग्निश्च मे धर्मश्च मे इत्येतैरेवैनमेतदाज्ञः क्रतुभिः प्रीणात्यथो ... वैनमेतद्यज्ञं । ऋतुभिर्षिचति ॥ ७ ॥

पुत्तलकविधि

Puttalakavidhi

No. 830

574 (i) / 1883-84

Size — 8⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 1-7*a* leaves; 9 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, names of speakers and topics tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worm-eaten.

The codex contains :—

(1) *Puttalakavidhi*, (2) *Śrāddhavidhi* No. 574(ii) / 1883-84 and (3) *Tripādaśānti*, No. 574(iii) / 1883-84.

The *Puttalakavidhi* treats of burning an effigy of a person who dies abroad. Our text is almost the same as that of Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 323, No. 1113.

Age — Śaka 1702.

Author. — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ पुत्तलकदहनविधि

गरुड उवाच ।

येन केन प्रकारेण शोधनं देहकारणं ।
केन केन च मंत्रेण शुद्धो भवति जंतवः ॥ १ ॥

कार्यं केन विधानेन कुर्यात्पुत्तलमुत्तमं ।
के मंत्राः के च संस्कारा कथयस्व जगत्पते ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

अस्मात्वमधि जातेति मंत्रेण दाहं कुर्यात् । ततो यथाविधि मंचयनश्राद्धं कार्यं ॥ घटस्फोटनं । स्नानं दाहांजलिः ॥ इति पुलकदहनविधिः ॥ समाप्तः ॥ शके १७०२ शार्वरी नाम

पुत्तलविधान

Puttalavidhāna

No. 831

125
1884-86

Size — 9¼ in. by 4⅛ in.

Extent — 3 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; paper very old, much worn out and musty.

A work of similar nature as 574(i) / 1883-84. Puruṣottama is the name of the scribe.

Age — Appears to be very old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ पुत्तलविधानं लिख्यते ॥

देषांतरमृतानां च जलेरण्ये च हि श्रवः ।
शरीरं नैव दह्येत येषामपि समुच्चयं ॥ १ ॥
अग्निदाघो न येषां वै शरीरस्य मृतस्य च ।
तेषां दाहकर्त्तव्यो विधिवत्पुत्तलह्वयः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 3*b*

दुर्मरणेषु सर्वेषु कुर्यां नारायणिं बलिं ।
दालभ्योक्तश्रितं सम्यक् वक्ष्यमाणविधानतः ।
साधारणो विधिस्त्वेष ... ... नारायणो बलिः ॥
इति पुत्तविधानं ॥ श्रीपुरुषोत्तमेन लिखितं स्वयं पुस्तकं ॥ श्री ॥

पुत्रप्रतिग्रहप्रयोग Putrapratigrahaprayoga

No. 832 $\frac{122}{1895-98}$

Size — 8¾ in. by 3⅜ in.

Extent — 5 leaves; 9 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, verse-numbers, topics and the last colophon are tinged with red pigment.

The work is ascribed to Śaunaka; in the first part containing 15 *kārikās*, general principles of adoption are laid down; the second part deals with the *prayoga* or the ritual to be observed at the time of adoption.

Age — Saṁvat 1830.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
दत्तकः कथं ग्राह्य इत्यपेक्षयामाह शौनकः ॥
शौनकोहं प्रवक्ष्यामि पुत्रसंग्रहमुत्तमं ।
वंध्या वा मृतपुत्रा वा पुत्रार्थं समुपोष्य च ॥ १ ॥

वाससी कुंडले छत्रं उष्णीषं चांगुलीयके ।
आचार्यं धर्मसंयुक्तं वैष्णवं वेदपारगं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 5b

आचार्याय धेनुं दत्वा द्वादश ब्राह्मणान्भोजयित्वा ईश्वरार्पणं कुर्वीतेति ॥ ततः स्वशाखोक्तजातकर्मादि संस्कारान्कुर्यादिति ॥

इति शौनकोक्तपुत्रप्रतिग्रहप्रयोगः ॥ संवत् १८३० वैशाखकृष्ण ५ लिखितं द्विवेदी-जगन्नाथात्मज-जीवनरामेण ॥

दत्ते पुत्रे गृहीते तु कदाचित्त्वौरसो भवेत् ।
पितुर्वित्तस्य सर्वस्य भवेतां समभागिनौ ॥

इदं तु दत्तकस्य गुणवत्तरत्वे द्रष्टव्यं । दत्तकस्य गुणवत्तरत्वे समो भाग इति हारीतवचनात् ॥

पुरुषार्थचिन्तामणि — Puruṣārthacintāmaṇi

No. 833 — 106 / Viśrāma (i)

Size — 14 in. by 5⅝ in.

Extent — 375 leaves; 11 lines to a page; 53 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; no marks of punctuation; benedictory phrases, topics and the last colophon are tinged with red pigment; foll. 372–5 give contents; paper old, musty and slightly worn out.

A famous work on *kāla, saṁskāras*, etc; written with the object of reconciling the views of Hemādri and Mādhava, by Viṣṇubhaṭṭa Āṭhavale, son of Rāmakṛṣṇa. Our codex contains the complete work.

Age — Appears to be old.

Author — Viṣṇubhaṭṭa Āṭhavale.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
ब्रह्मविष्णुमहेशानां सर्वेशां जगतां प्रभु ।
ईश्वरो नित्यकालात्मा विभुर्विजयतेतरां ॥ १ ॥

अत्रेः समुद्भवाद्रामः कृष्णसूरिरभूत्किलाल् ।
आठवेले इति ख्यातस्तनेत्राचंद्रमा इव ॥ २ ॥
तदात्मजो विष्णुभट्टः पुरुषार्थप्रभासके ।
ग्रंथे चिंतामणौ कालसम्यग्ज्ञानप्रसिद्धये ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 371[a]

इति ज्ञात्वा कृतस्तेतः परस्परविरोधिनः ।
नवीनविदुषां ग्रंथाः सुप्रसिद्धमिदं ह्यतः ॥
गुणगृह्यैर्विपश्चिद्भिरनुग्राह्यो ह्ययं सदा ।
धर्मसंस्थापनायेहावतीर्णैरीश्वरांशतः ॥
वर्ज्यो जगती पालैः ... ... सदा धर्मविवृद्धये ।
श्रीमज्जगचंद्रवर्यैकृतेशाधिपसत्तमैः ॥
अवश्यं तु प्रवर्त्योयं सदा धर्मविवृद्धये ॥

इति आठवलेउपनामक - श्रीमद्रामकृष्णसूरिसूनुविष्णुभट्टकृते पुरुषार्थ चिंतामणौ कालखंडे समाप्तिमगमत् ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 340[b]; ii, 76[a] and 210[b]; iii, 73[a]. Kane: *Hist. Dh.* I, p. 583.

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices VII, 2369, X, 4237. Burnell's Cat. of Tanjore Mss. p. 137[b]. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2216–17. Calcutta Sanskrit College Cat. II, No. 100.

(2) Printed Editions :- Nirṇayasāgara Press Bombay, 1905. Ānandāśrama Series, No. 55, Poona, 1909.

पुरुषार्थचिन्तामणि — Puruṣārthacintāmaṇi

No. 834 — $\frac{80}{1899-1915}$

Size — $11\frac{6}{10}$ in. by $4\frac{1}{10}$ in.

Extent — 509 leaves; 9 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; no

marks of punctuation; benedictory phrase, topics, name of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper slightly worn out and soiled; first 3 leaves give contents.

Another copy.

Age — Śaka 1694.

Author — Viṣṇubhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1

श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः श्रीगुरुभ्यो नमः
श्रीनृसिंहाय नमः ॥

ब्रह्मविष्णुमहेशानां etc. as in No. 106 / Viśrāma(i).

Ends — fol. 109*a*

इति ज्ञात्वा कृतास्तेतः etc upto काकखंड समाप्तिभगमत् as in No. 106 / Viś.(i). श्रीशके १६९४ नंदननामसंवत्सरे चैत्रशुद्ध १३ त्रयोदशी किंजवडेकरोपनामकरामकृष्णेन लिखितं इदं पुस्तकं सोमणोपनामक-रघुनाथ-भट्टस्य पुस्तकं स्वार्थं परार्थं च युधंधत्प्यु

Reference — See No. 106 / Viś. I.

पुरुषोत्तमप्रतिष्ठा — Puruṣottamapratiṣṭhā

No. 835 — 95 / 1895-98

Size — 6¾ in. by 4¾ in.

Extent — fol. 5 leaves; 10 lines to a page: 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old and musty.

A small treatise for consecrating the image of Śrīkṛṣṇa, according to Vallabha school: the name of the author not given. The work quotes *Bhaktihaṁsa* of Viṭṭhala Dīkṣita; the author quotes a verse of his uncle (पितृव्यचरणैः)

तारतम्यं न स्वरूपे देहे वा तत्क्रियासु वा ।
तथापि यावता कार्यं तावत्तस्य करोति हि । fol. 4*b*

Age — Saṁvat 1899.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीकृष्णाय नमः ॥

अथ श्रीपुरुषोत्तमप्रतिष्टाप्रकारः शुभवारनक्षत्रयुते दिने स्वरूपं पीठेस्थितं कृत्वा कुशेन सहस्त्रशीर्षेत्यारंभ्य etc.

Ends. — fol. 5*a*

म्लेछचांडालादिस्पर्शेऽन्यमार्गीयस्पर्शेपि पंचामृतस्नानाभ्यंगौ कारियित्वा शृंगारं विधाय तद्दर्शनेत्यादि पूर्ववत्

इति श्रीमत्प्रभुचरणोदितश्रीपुरुषोत्तमप्रतिष्टाप्रकारः संपूर्णं समाप्तं संवत् १८९९ पौषशुक्ल ६ गुरुवासरे लखितं चिरंजीविबलदेव लखायतं घासिलाल नग्रकोटावोडपुरामध्ये संपूर्ण शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

पुलस्त्यधर्मशास्त्र — Pulastyadharmaśāstra

No. 836 — 28(iv) / 1866–68

Size — 12½ in. by 5½ in.

Extent — 11*b*–12*a* leaves; 13 lines to a pege; 53 letters to a line.

For Description — See 28(i) / 1866–68.

A small work on ācāra in 29 verses.

Age — *Modern.*

Author — Pulastya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 11*b*

कुरुक्षेत्रे महात्मानं पुलस्त्यमृषयोब्रुवन् ।
तांश्च धर्मान् प्रकारांश्च नो वद स्मार्तमागमं ॥ १ ॥
एवं पृष्टः प्रत्युवाच सर्वांस्तान्पृच्छतो ऋषीन् ।
पंचधास्थितं धर्मं श्रृणुध्वं द्विजसत्तमाः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 12*a*

उक्तः पंचविधो धर्मः श्रेयोभ्युदयहेतुकः
पुरुषाणां यथायोगं स च सेव्यः फलार्थिनां ॥ २८ ॥

सद्यस्त्वप्रौढबालायामन्यथा वत्सराच्छुचिः ।
प्रदत्तायां त्रिरात्रेण दत्तायां पक्षिणी भवेत् ॥ २९ ॥

इति पुलस्त्यप्रोक्तं धर्मशास्त्रं ॥ सं० ॥

References—Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 342*b*; iii, 73*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 228.

B - Descriptive Catalogues :-Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 444, No. 954. Burnell's Cot. of Tanjore Mss., p. 125*b*. Haraprasāda Shastri's Cat of Asiatic Sociesy af Bengal, Vol. III, No. 1899. I. O. Cat. Nos. 5374.

पूजापद्धति

Pūjāpaddhati

No. 837

96
1895-98

Size — 7⅞ in. by 3⅞ in.

Extent — 6 leaves; 7 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgari characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; Vedic accents marked with red ink; notes on the margin.

A small treatise on daily worship.

Age — Śaka 1726.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ पूजाप्रारंभ ॥

स्नानं कृत्वा निराहारं शुचयः शुचिवाससः ।
गणेशं कुळदेवीं च नमस्कृत्वा प्रयत्नवान् ॥ १ ॥

दक्षिणे ॐ सरस्वत्यै नमः शंखनिधये नमः ॥ वामभागे ॥ ॐ लक्ष्म्यै नमः etc.

Ends — fol. 5*b*

य ईशे महतो महांस्तने गृह्णामि त्वामहं मयि गृह्णामि त्वामहं ॥ क्षेत्राधिपते भैरवाय नमः ॥ नमस्कारं समर्पयामि ॥ इति भूशुद्धिः

इदं पुस्तकं नारायण रघुनाथ नाईकभट सांयखेडकरस्येदं ॥ शके १७२६ रक्ताक्षी नाम संवत्सरे वैशाखवद्य १ ॥

पूर्तकमलाकर

Pūrtakamalākara

No. 838

38
1866-68

Size — 11½ in. by 7½ in.

Extent — 98 leaves; 13 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Davanāgarī characters; handwriting good; double lines in red ink in two rows on each border. A copy made under the direction of Prof. Bühler.

Kamalākarbhaṭṭa, the well-known *paṇḍita* and prolific writer, son of Rāmakṛṣṇabhaṭṭa son of Nārāyaṇabhaṭṭa, brother of Dinkarabhaṭṭa and Lakṣmaṇabhaṭṭa, flourished as a writer between 1610 A. D. and 1640 A. D. The B. B. R. A. S. Cat. No. 729 of *Śāntiratna* gives a list of 22 works composed by Kamalākara. Our present Ms. deals with the 5th chapter of his digest called *Dharmatattva* in 10 chapters. For a detailed acconnt of the chapters, etc. see Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 499, No. 1971 and Notices V, 1831.

Age — 17th March, 1867.

Author — Kamalākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नारायणात्मजः श्रीमद्रामकृष्णस्य सूनुना ।
कमलाकरसंज्ञेन पूर्तं सम्यगिहोच्यते ॥ १ ॥

अथ मत्स्योक्तजलाशयोत्सर्गः । स चोदगयने माघादिषट्सु कार्तिके च श्रावणवर्जं सर्वमासेषु वा शुक्लपक्षे द्वितीया तृतीया पंचमी सप्तमी त्रयोदशी पौर्णमासीषु तिथिषु बुधगुरुशुक्रवासरेषु रविसोमयोर्वाथ भरणीकृत्तिकार्द्राश्लुनर्वसूभाश्लेषामघापूर्वाविशाखा वर्जयित्वा ॥ etc.

Ends — fol. 97*b*

तथा ॥ न्यग्रोधपलाशोडुंबर रौसमेतेत्रिभिर्जलं तदधः ॥ धर्मपिपलसमवाये तद्वाच्यं शिराचोदक् ॥ सारस्वतोपि ॥

पलाशौडुंबरौ यत्र स्यातां न्यग्रोधसंयुतौ
वटपिप्पलकौ वाथ समेतौ तदधौ जलं ।
करैस्त्रिभिरुदकशाखातं सजला च भवेत्तदा ॥

इति भट्टकमलाकरकृतो जलज्ञानोपायः ॥ छ ॥ followed by :-

इति जगद्गुरुमीमांसकनारायणभट्टसूनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाछरभट्टकृते धर्ममत्त्वकमलाकरे पूर्त्तकमलाकरो नाम संवत्सरे आषाढशुद्ध १० भानुवारे ते दिवशी सखो अनंत लिमये यांचे पुस्तक तयार झाले ॥ शके १७८८ क्षयनाम संवत्सरे फालगून शुद्ध १३ त्रयोदश्यां रविवारे तारीख १७ माहे मार्च १८६७ इसवी रोजी नकल लिहिणार व्यंकाजी नारायण घळसाशी कराडकर याने अष्टे मुकामी मेहरबान् डाकटर बुलर्(र) साहेब यांचा(चे) हुकुमाने तयार केली आसे ॥ श्री जगदंबा प्रसन् ॥ छ ॥ ग्रंथसंख्या ॥ ३००० ॥ तीनहजार असे ॥ श्रीराम ॥ छ ॥ छ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 344*b*; ii, 77*a*;
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 432–37.

B – Descriptive Catalogues :- Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 344, No. 1223. Haraprasāda Shastri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2183. Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 95, No. 2615. Mitra's Notices V, 1831.

पूर्तप्रकाशक from प्रतापनारसिंह

Pūrtaprakāśaka from Pratāpanārasiṁha

No. 839

594
1882–83

Size — 8⅛ in. by 3⅞ in.

Extent — 41 leaves; 9 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

Another part of *Pratāpanārasiṁha*. It deals with building of wells, tanks, bridges, planting of trees, etc. This part of *Pratāpanārasiṁha* has been described fully in the B. B. R. A.S. Cat. No. 702. Our text is incomplete and breaks off in the middle of *Ārāmotsargaprayoga*.

Age — Appears to be old.

Author — Tororudradeva.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरेणुकादेव्यै नमः ॥

नारसिंह नमस्कृत्य गुरुं चैव विशेषतः ।
भारद्वाजकुलोत्पन्न तोरो नारायणात्मजः ॥
नाम्ना वै रुद्रदेवस्तु श्रीनृसिंहदयान्वितः
प्रतापनारसिंहाख्ये वक्ष्ये पूर्त्तप्रकाशकं ॥

पूर्त्त इति कर्मनामाभिधेयं ॥ बौधायनेन सेतुबंधनादिखाततडागपुष्करणी-वापीकूपदेवग्रहप्रासादवसतीनां ॥ etc.

Ends — fol. 41*a*

राजानं प्रति

यश्चैकमपीराजेंद्र सुवृक्षं स्थापयेन्नरः ॥
सोपि स्वर्गे वसेतावद्यावदिंद्राश्चतुर्दश ॥
भूता भव्याश्च मनुजात्तारयेद्रोमसंमितान्
परमां सिद्धिमाप्नोति पुनरावृत्तिदुर्लभा ॥

अश्वत्थादिरोपणे प्रत्येकं फलमुक्तं विस्तरभयान्ने ... ...

Reference — See संन्यासपद्धति No. 119 / 1882-83.

पूर्तप्रकाश from प्रतापनारसिंह

Pūrtaprakāśa from Pratāpanārasiṁha

No. 840

352 / 1887-91

Size — 9⅜ in. by 4½ in.

Extent — 51 leaves; 12 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

A complete copy of 594/1882-83. It gives the date of its composition as Śaka 1633.

Age — Śaka 1720.

uthor — Tororudradeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
श्रीयोगेश्वरीलक्ष्मीनृसिंहाभ्यान्नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नारसिंहन्नमस्कृत्य गुरुं चैव विशेषतः ।
भारद्वाजकुलोत्पन्न तोरो नारायणात्मजः ॥
नाम्ना वै रुद्रदेवस्तु श्रीनृसिंहदयान्वितः ।
प्रतापनारसिंहाख्ये वक्ष्ये पूर्त्तप्रकाशकं ॥ २ ॥

पूर्तं इति कर्मनामधेयं ॥ बौधायनेन सेतुबंधादिखाततडागपुष्करणीवापीकूपदेवगृहप्रासादवदतीनां औषधवनस्पतीनां च पूर्तं भवतीति पूर्तत्वेनाभिधानात् ॥ etc.

Ends. — fol. 51*a*

ब्राह्मे ॥ देवानां प्रतिमायंत्रधृताभ्यंगक्षमा भवेत् ।
पलानि तत्र देयानि श्रद्धया पंचविंशतिरिति ॥

इति प्रतिष्ठापुरनिवासी तोरोनारायणात्मजरुद्रदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये पूर्तप्रकाशे अभ्यंगादिपरिमाणं ॥

शाकेग्निरामषट्चंद्रे १६३३ खराब्दे दक्षिणायने ।
ऊर्जे शुक्लत्रयोदश्यां प्रतिष्ठानपुरे शुभे ॥
तोरो नारायणसुतो रुद्र(दे)वो महासुधीः ।
ग्रंथाननेकान्संवीक्ष्य सारमुद्धृत्य यत्नतः ॥
प्रतापनारसिंहाख्ये ग्रंथे पूर्तप्रकाशकं ।
समाप्तमकरोत्क्षेत्रे विदुषां प्रीतये सदा ॥
बालानां सुलभोपायः प्रयोगोयं निरूपितः ।
रुद्रदेवेन स श्रीमान्नृसिंहः प्रीयतामिति ॥

इति प्रतिष्ठापुरनिवासितोरो-नारायणात्मजरुद्रदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये पूर्तप्रकाशः समाप्तः ॥ इदं पुस्तकं संगमेश्वरकरोपनामक-ज्योतिविज्जरवदैवज्ञात्मजसंगमेश्वरप्रातीयद्विसप्ततिग्रामेषु ज्योतिषधर्माधिकरणपुराणादिवृत्तिमतो रघुनाथेन स्वार्थं परार्थं च लिखितं शके १७२० कालयुक्ताब्दे अधिकश्रावणकृष्णपंचम्यां सप्तविनगरे स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥

अनेन प्रीयतां देवो भगवान्भक्तवत्सलः
लक्ष्मीनृसिंह पूर्वेषामस्माकं कुलदैवतं ॥

Reference — See No. 594 / 1882-83.

पृथ्वीप्रमोदय

Pṛthvīpremodaya

No. 841

126
1884-86

Size — 10½ in. by 4⅝ in.

Extent — 19 leaves; 11 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; three lines in black ink on either border; marks of punctuation only at the end of a topic; paper very old, worn out, musty and slightly worm eaten; foll. 1-59 missing

The present work which begins with the concluding portion on *dāna* ends with *prāyaścitta*, The author, Premanidhi Panta, was the son of Umāpati and Uddyotamatī. He was a native of Kūrmācala (Kumaon) and had settled at Benares. The Ms. of *Jagatpremodaya* as described by Haraprasāda Shāstri in his Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2093 is almost identical with our work, except for the name and for the date. Our work was composed in Śakā 1659 and *Jagatpremodaya* in Śaka 1663. Our author seems to have been a great *tāntrika* as he composed *Prayogaratnākara* (I. O. Cat. No. 2595). Commentaries on *Śaktisaṅgamatantra* and *Śāradātilaka*, and many other works, list of which is given by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum, i, 364*b* and 365*a*, See also Kane : *Hist Dh.* I, pp. 514 and 713.

Age — Appears to be modern.

Author — Premanidhi Panta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 60*a*

स्तिकस्ते न हिस्तेभ्य श्चौराण्यतिताप च पिशुनम् णहंतृभ्यः प्रदत्त दुष्फलं भवेत् ॥ असमञ्जसंज्ञवं परस्वहर्त्तारो क्रमेण स्तेनचौरपदाभ्यामत्र विवक्षितौ भ्रणहामिशूद्यंत्यजादिगभैहापि विवक्षित दूति तपति तपेदेन पौनरूक्तयं ॥ etc.

Ends — fol. 78*a*

यस्योद्योतमती गुणावती मातापितोमापति-
र्नाम प्रेमनिधीति पंथकुलभूः कूर्माचलो जन्मभूः ।
सूणस्यं कृतवीर्यजाभ्युतपदं वाराणसीवासभू-
स्तस्मादभ्युदिते यमंत्यउदयः प्रमोदये पूरितः ॥ ४ ॥

... ...

नंदपंचनृपसंमितशाके पौषमासि(सि)तकामतिथौ च ।
ब्राह्ममेकविहिने परिपूर्णाः कार्त्तवीर्यकृपयैष निबंधः ॥

साक्षादशाः कंरकः श्रूयते नो
यस्ते वाधां कर्तुमीशः कृतेमे ।
पृथ्वी पृथ्वी श्रूयते किं तु तस्मा
दृष्ट्वा दृष्ट्वा गच्छ सवासु दिक्षु ॥

इति श्रीभारद्वाजकुलमंडन-श्रीमत्पंतोपनामकोमापतिपंडितपुत्र प्रेमनिधि-शर्मनिर्मितः पृथ्वीप्रेमोदयः संपूर्णः ॥ छ ॥ छ ॥

प्रजापतिस्मृति

Prajāpatismṛti

No. 842

206
A/1881-82

Size — 11¾ in. by 5⅛ in.

Extent — 12 leaves; 10 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each border; paper old and musty.

A treatise dealing with details of *Śrāddha*, in 197 or 198 verses. Our text is identical with the printed text in the Ānandāśrama Series. For further details, see Kane below.

Age — Appears to be old.

Author — Prajāpati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

पितुर्वाक्यार्थकारी च रूचिः प्रम्लोचया सह ।
नमस्योवाच देवेशं ब्रह्माणं जगतः पतिं ॥ १ ॥

ब्रह्मन् विधे विरंचेति धातः शंभो प्रजायते ।
त्वत्प्रसादादिमं धर्मं जग्राह पितृवाक्यतः ॥ २ ॥
अनया सह तीर्थेषु मया श्राद्धान्यनेकशः ।
कृतया पितृतुष्ट्यर्थं धर्मार्थं पुत्रकाम्यया ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 12*b*

कन्यवालादयो यमी विद्यंते यश्च पूर्वजाः ।
सर्वेषामेव वर्णानां श्राद्धे ते तृप्यंति देवतां ॥ ९५ ॥
साक्षात् विष्णुः धर्मराजः श्राद्धदेवश्च कथ्यते ।
विश्वेदेवा पितृतिथि सर्व विष्णुरिति स्फुटं ॥ ९६ ॥
पूर्वजास्तुष्टिमायांति सर्वदाता भोक्ता न संशयः ॥ ९८ ॥

इति प्रजापतिः स्मृतिः समाप्ता ॥ श्रीगणेशायन

References — (1) Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 348*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 229-30.
(2) Printed Editions :- Printed in *Smṛtīnāṁ Samuccayaḥ* Ānandāśrama Series, No. 48, pp. 90-98.

प्रजापतिस्मृति — Prajāpatismṛti

No. 843 — 636 / Viśrāma (i)

Size — 11¾ in. by 5⅛ in.

Extent — 9 leaves; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

Another copy.

Age — Appears to be old.

Author — Prajāpati.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
पितृवाक्यार्थकारी च etc. as in No. 206 / A·1881-82.

Ends — fol. 9a

कन्यवालादयो etc. upto प्रजापतिः स्मृतिः समाप्ता as in No. 205 / A-1881-82.

Reference — See No. 206 / A-1881-82.

प्रतापनारसिंह
(संस्कारप्रकाश)

Pratāpanārasiṁha
(Saṁskāraprakāśa)

No. 844

175
1895-1902

Size— 8½ in. by 4⅛ in.

Extent — 63 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; topics are tinged with red pigment irregularly; Vedic accents are marked with red ink; paper old, musty and soiled; incomplete.

The codex contains *Saṁskāraprakāśa* (upto *garbhādhāna*) from *Pratāpanārasiṁha*.

Age — Appears to be old.

Author — Tororudradeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

नारसिंहं श्रिया युक्तं गणेशं च सरस्वतीं ।
आपस्तंबमुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुं ॥ १ ॥

तोरो-नारायणसुतो रुद्रदेव इति श्रुतः ।
ग्रंथाननेकान्संवीक्ष्य विदुषां प्रीतये सदा ॥ २ ॥

प्रतापनारसिंहाख्यं पाकयज्ञप्रकाशकं ।
उक्त्वाधुना प्रवक्ष्यामि संस्काराख्यप्रकाशकं ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 63a

तत्रकालः ॥ गुरुशुक्रस्तादि रहिते अयनद्वयेपि पौर्णमास्याममावास्यायां पंचम्यां आश्लेषायुक्तदिने वा कुर्यात् ॥ तत्राधिकारार्थं चतुर्दशकृच्छ्रांश्चरेत् ॥

तत्र प्रयोगः ॥ उक्तदिना पूर्वेद्युस्तदहरेव वा पर्वदंगदक्षिणीकृत्य नत्वा तदग्रे निष्क्रंत तदर्धं तदर्धंवा निधाय केशवशर्मणो मम इह जन्मनि जन्मांतरे

Reference — See संन्यासपद्धति No. 119 / 1882-83.

प्रतापमार्तण्ड

Pratāpamārtaṇḍa

No. 845

48 / 1872-73

Size — 9¼ in. by 5 in.

Extent — 206 + 6 = 212 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in black ink on each border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and names of authorities quoted are tinged with red pigment; paper old, slightly worn out and musty. Foll. 27 and 28 missing. The work ends on fol. 20. After which follow a list of contents in 6 foll.; one folio giving contents for foll. 158–182 is missing from the list of contents. Fol. 2*b* has some lacunae. The first 23 verses in the beginning give an account of the geneology of the author Pratāparudradeva of the Gajapati dynasty who ruled at Cuttuck (Orissa) from 1497 to 1539 A. D. The work, also called *Prauḍhapratāpamārtaṇḍa* is divided into 5 *Prakāśas* on *Padārthanirṇaya Vatsarādinirūpaṇa, Tithinirūpaṇa, Vratanirṇaya* and *Viṣṇubhakti*. For list of authorities quoted herein, see Kane below.

Age — Saṁvat 1744, Bhādrapada.

Author — Pratāparudradeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥

वंदेहं सच्चिदानंदपरमात्मानमव्ययं ।
लोकाधीशधराधारमायालवकविग्रहं ॥ १ ॥
देशः कश्चिदिहोत्कलोस्ति जलधेस्तीरे विशिष्टो महा-
नध्यास्ते यमुनेश्वरस्त्रिगुणभृद्दारुस्वरुपी हरिः ।

विप्रेंद्रा निवसंति यत्र सुखिनः सच्छासनैरन्विताः
कर्म ब्रह्मपरायणा दिशि दिशि प्रख्यातसत्कीर्त्तयः ॥ २ ॥

... ...

श्रीमत्प्रतापरुद्रेण कालनिर्णयसंग्रहः ।
प्रौढप्रतापमार्तंडसंज्ञकोयं विरच्यते ॥ २३ ॥ etc.

Ends — fol. 207*a*

उद्वाहो जननी सपिंड दुहितुर्दत्तौरसान्यात्मज-
स्वीकारोप्यसवर्णजा परिणयः सोमस्य संविक्रयः ।
विश्रंभः शकुनोपयाचितकयोः सामुद्रकोपश्रुतिः
स्वप्नादेश्च सुराग्रहस्य तु कृतिर्यज्ञेत्र सौत्रामणौ ॥

प्रतापरुद्रेण कृतः समयनिर्णयः । इदानींतन इत्येषनैवो पे

इति श्रीमत्प्रौढप्रतापविनिर्जितभूपाल० समयनिर्णये विष्णुभक्ति निरूपणं नाम पंचमः प्रकाशः ॥ सं १७४४ वर्षे भाद्रपद.

Then follow the contents of the work.

References — Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 349*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 414, mentions our Ms.
B – Descriptive Catalogues :– Mitra's Notices, X, pp. 222–225, No. 4104.

प्रतिष्ठादर्पण

Pratiṣṭhādarpaṇa

575
1883–84

No. 846

Size. — 9 in. by 4⅝ in.

Extent — 69 double leaves; 8 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics and colophon at the end tinged with the red pigment; paper old and musty.

A treatise giving the details of Consecration of images of different deities by Padmanābha, son of Gopāla, son of Nārāyaṇa. Our author has also composed Prayogadarpaṇa.

Age — Śaka 1706.

Author — Pādmanābha Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीमद्गोपालपितरं नारायणपितामहं ।
नत्वा च शितिकंठाख्यं गुरुं वेदविदां वरं ॥ १ ॥

सर्वग्रंथान्समालोक्य पौर्वापर्यानुसारतः ।
प्रतिष्ठा सर्वदेवानां पद्मनाभेन रच्यते ॥ २ ॥

तत्र तत्कालो विष्णुधर्मोत्तरे ॥

चैत्रे वा फाल्गुने वापि ज्येष्ठः वा माधवे तथा ।
माघे वा सर्वदेवानां प्रतिष्ठा शुभदा सिते ॥ etc.

Ends. — fol. 67*b*

यथाशक्तिब्राह्मणभोजनं ॥ क्वचिच्चंडोपि नास्तीति त्रिविक्रमः ॥

बाणलिंगे च लोहे च सिद्धे लिंगे स्वयंभुवि ।
प्रतिमासु च सर्वासु न चंडोधिकृतो भवेदिति ॥

इति चंडपूजा ॥ श्रीमन्नारायणात्मजगोपालसूनुपद्मनाभविरचिते प्रयोगप्रतिष्ठादर्पणे सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः ॥ इत्यचलार्चा ॥ शके १७०६ क्रोधोनामाब्दे श्रीनकृष्णयेकादश्यां प्रतिदर्पणलिखितं ॥ इदं पुस्तकं महादेवपाठकसप्तऋषिनाम्ना लिखितं ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥

References — Mss – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 350*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 585.

प्रतिष्ठापद्धति — Pratiṣṭhāpaddhati

No. 847 — 28 / 1874-75

Size — 9½ in. by 4⅜ in.

Extent — 91 leaves; 11 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on each border; benedictory phrase, colophons at the end of chapters and topics are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

The work deals with rituals for the consecration of houses. temples, divine images, tanks, wells and gardens. The author, Trivikramabhaṭṭa, was son of Raghu Sūri, son of Śrīpati, son

of Gadādhara, son of Madhunāyaka, son of Yamāgriya Muni. His family was Vṛddhavalabhi in Gauḍa country. Haraprasād Shastri suspects him to be a Bengali. He is earlies than 1550 A. D.

Age — Saṁvat 1822.

Author — Trivikramabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य गुरुपादाब्जं समासव्यासवर्जिता ।
क्रियते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापद्धतिर्मया ॥ १ ॥

प्रासादस्य तदंगानामादौ कर्मक्रियागतं ।
संस्क्रिया परिहार्यत्वात् ध्वजादीनां तथांततः ॥ २ ॥

समाहृत्यान्यतंत्राणि तत्प्रसिद्धपदैस्तथा ।
वाक्यैरपि यथाशक्ति शिष्यानुग्रहहेतवे ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 93*a*

अस्त्येतजगत्प्रतत्यविरतः कारुण्यपुण्येनव-
स्तारुण्येन मदो मुनिष्विव सदा यो गम्यते दुःखवान् ।
सौजन्यावसतिस्त्रिविक्रम इति प्रज्ञादिजन्मक्षिति-
र्ब्राह्मण्यैकमितिः कृता तिथिजनप्रीतिश्चिरायुः सुतः ॥

एका तत्र विचित्रसूत्ररचना पाथोधिमंचाचलः
श्रीमद्दुर्गमदुर्गवृत्तितटिनीकल्लोलचक्रो महात् ।
छंदः कंदनपालनप्रविलसद्गर्वोरुदानां बुदो-
लंकारावणकुंभसंभवमुनिः काव्यार्थचंद्रोदयः ॥

तेनेयं विहिता सर्वदेवस्थापनपद्धतिः ।
शिष्यानाचार्यतां लोके नयती नंदनां चिरं ॥

इति श्रीरघुसूरिसूनुत्रिविक्रमसूरिविरचिता आचार्यचंद्रिकाभिधाना सर्वदेवप्रतिष्ठापद्धतिः स(मा)प्ता ॥ संवत् १८२२ श्रावणवदि ११ भानौ शुक्र विष्णोज्यात्मजरघुनाथस्येदं पुस्तकं स्वाध्यायनार्थं लिखितमिति ज्ञेयं ॥

References — Mss.– A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :– i, 350*a*; ii, 78*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 586.

B – Descriptive Catalogues :– Mitra's Notices Vol. V, p. 151, No. 1841. Haraprasāda Shāstri's

Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2301-2469. The work is named there as *Sarvadevapratiṣṭhāpaddhati* or *Trivikramī* or *Ācāryacandrikā*.

प्रतिष्ठापद्धति

Pratiṣṭhāpaddhati

No. 848

282
1887-91

Size — 9⅛ in. by 4¼ in.

Extent — 74 leaves; 9 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of one line and two lines in orange ink on either border; marks of punctuation in orange ink; paper old and musty. Although the Ms. starts on fol. no. 1, still a portion in the beginning has been left out; foll. 5-30 have been arbitrarily numbered as 67-92.

Another copy.

Age — Śaka 1617.

Author — Trivikramabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

संपूज्यक्तक्रमाद्वर्त्ते रत्नादि न्यासमाचरेत् ।
तन्मध्ये स्थापयेल्लिंगं वेधदोषविशंकया ॥
तस्मान्मध्यं परित्यज्य यवार्द्धेन यवेन वा ॥ etc.

Ends — fol. 74[b]

अस्त्ये तस्यजगत्प्रसह्यविरहः etc. upto सर्वदेवप्रतिष्ठापद्धतिः as in No. 28 / 1874-75. शाके ससेंदुषड्भूमियुते कृष्णेत्यकात्तिके ॥ द्वादशांक कमलाकांतोऽखछक्रे सपद्धति शा ॥ शुभमस्तु सचेतः ५ सषदोर्चदेवानां प्रसादात् ॥ श्रीरस्तु, etc.

Reference — See No. 28 / 1874-75.

प्रतिष्ठापद्धति Pratiṣṭhāpaddhati

No. 849 $\frac{242}{1886-92}$

Size —9 in. by 4⅛ in.

Extent — 63 leaves; 8 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty; two lines in black ink on either border.

Another copy.

Age — Appears to be old.

Author — Trivikramabhaṭṭa.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य गुरुपादाब्जं etc. as in No. 28 / 1874-75.

Ends. — fol. 63[a]

तदंगं स्वस्ति पुण्याहवाचनमातृकापूजननांदीश्राद्धं च करिष्ये ॥ तत्र निर्विघ्नता सिध्यर्थं गणेशांबिकयो पूजनं च करिष्ये । तानि कृत्वा । आचार्यादीन् वृणुयात्

Reference — See No. 28 / 1874-75.

प्रतिष्ठापद्धति Pratiṣṭhāpaddhati

No. 850 $\frac{241}{1881-92}$

Size — 8⅜ in. by 4¾ in.

Extent — 51 leaves; 7 lines to a page; 17 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either bordcr irregularly; paper old and musty; foll. 33-51 have marks of punctuation in red ink; so also is the last colophon.

The work deals with the consecration of the *acala* (immovable) images of Śiva, Viṣṇu, Durgā, Sūrya, Gaṇeśa, etc. It is based on Baudhāyana Sūtras and Trivikrama's *Pratiṣṭhāpaddhati*. It forms a section of author's (Śaṅkarabhaṭṭa's) *Dvaitanirṇaya* (See No. 124 / 1895–1902). The author mentions his father Nārāyaṇasūri, *Śivasiddhāntaśekhara*, etc.

Age — Appears to be old.

Author — Śaṅkarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

बौद्धायनसूत्रे त्रैविक्रम्यादिपद्धति सारोद्धारेणाचरशिवलिंगविष्णुदुर्गासूर्य-गणेशादिमूर्त्तिप्रतिष्ठाविधीरुच्यते । etc.

Ends — fol. 51*b*

शिल्पिनो नायको भृत्या भृतिभाजोपि धारयेत् ।
एषां मृतानां वर्षाणि यांति योगशिवालये ।
वृक्षाणामपि दारुपितेपिरुद्रा न संशयः ॥

इति श्रीनारायणभट्टसुतशंकरोक्तितेद्धर्मद्वैतनीर्णये प्रासादरिवोपचरप्रतिष्टा पद्धतिः समाप्ताः ॥ ॥ लिखितमिदं त्रवाडयोपनामक लालशंकरसुनुगुला

प्रतिष्ठापद्धति — Pratiṣṭhāpaddhati

No. 851 — 240 / 1886–92

Size — 10⅝ in. by 5 in.

Extent — 14 leaves; 13 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty.

A treatise on the consecration of images and temples.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

अथ प्रतिष्टाविधिर्लिख्यते ॥ आचम्य अनुज्ञै नमः सदसे नमः सदसस्पतये नमः सखीनां पुरोगाणां चक्षुषे नमो दिवे नमः etc.

Ends — fol. 14[a]

चक्रादिचिह्नहीनेन स्थापयेद्यत्र विग्रहे ।
न सानिध्यं हरिर्याति क्रियाकोटिशतैरपि ॥
अवैष्णस्थापितानां प्रतिमानां च वंदनं ।
मकरोति स मूढात्मा रौरवं नरकं व्रजेत् ॥ ६ ॥
इति श्रीहरिमंदिरादि प्रतिष्टापद्धिति संपूर्णं ॥ छ ॥

प्रतिष्ठापद्धति — Pratiṣṭhāpaddhati

No. 852 — 283 / 1887-91

Size — 10⅛ in. by 4½ in.

Extent — 31 leaves; 8 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in red ink on either border; marks of punctuation and the last colophon in red ink; topics tinged with red pigment; fol. 1 missing.

An abridged treatise on the consecration temples, images etc. Aufrecht notices one Ms. in his Catalogorum iii, 74[b].

Age — Saṁvat 1903.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 2[a]

इत्यादि ज्योतिः शास्त्राद्विदित्वा प्रतिष्ठादिकमाचरेत् ॥
तत्रादौ स्थिरलिंगप्रतिष्ठायां प्राचीसाधनं ।
श्रवणस्योदये प्राची प्राची स्यात् कृत्तिकोदये ।
पूज्यपूज्यकयोर्मध्ये न प्राची चंद्रसूर्यतः ॥ etc.

Ends — fol. 31[a]

त्वत्प्रसादेन निर्विघ्नं देहं निर्माय यत्वसौ ।
वासं कुरु सुरश्रेष्ठ तावत्वं वासके गृहे ॥

वशक्लेशं सहित्वेव हि मूर्तिं वै तव पूर्ववत्
यावत्कारयते भक्तः कुरु तस्य वांछितमिति
ततो नवां मूर्त्तिं लिंगं वा कृत्वोक्तविधिना स्थापयेत्
मूलंत्वग्निपुराणे स्पृष्टं ॥

इति जीर्णोद्धारविधिः ॥ इति शिवलिंगादिसर्वदेवसाधारधारणप्रतिष्ठा-विधानं समाप्तमिति संक्षिप्तविधिर्लिखितोस्ति ग्रंथबाहुल्यादिति ॥ श्रीसं० १९०३ द्वितीयजेष्ठ कृ० १० बुधे ॥

प्रतिष्ठामयूख

Pratiṣṭhāmayūkha

No. 853

68
A/1879-80

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 35 leaves; 11 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on each border; paper old and musty; marks of punctuation in red ink.

Ninth section of Nīlakaṇṭha's *Bhagavantabhāskara*.

Age — Appears to be very old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीरविर्जयति ॥ ॥
महोमहत्समाराध्य जलोत्सर्गमथोक्तवान् ।
प्रतिष्टा सर्वदेवाना(नां) नीलकंठ वदत्यसौ ॥

तत्र तत्काला विष्णुधर्मोत्तरे ॥

चैत्रे वा फाल्गुने राज्ये पिष्टे वा माधवे तथा ।
भाषे वा सर्वदेवानां प्रतिष्टा शुभदासिते ॥

रिक्तान्यततिथिषु स्यात्सावारे भौमात्यके तथेति ॥ etc.

Ends — fol. 35*a*

ज्ञानतोज्ञानतो वापि गत्वा क्रं न कृतं यदि ।
तत्सर्वं पूर्णमेवास्तु त्वत्प्रसादात्महेश्वरः ॥

कर्तुराज्ञप्रजानां च शांतिर्भवतु सर्वदा ।
अस्माकं शिल्पिनानैव सुप्रीतो भव सर्वदेति ॥

इति श्रीशंकरभट्टात्मजभट्टनीलकंठेन कृते भास्करे प्रतिष्ठामयूखः समाप्तः ॥
॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तुः ॥ श्री ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 350[a]; ii, 78[a] and 210[b]; iii, 74[b].
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 438–40.

B - Descriptive Catalogues :- Weber's Cat. of Berlin Mss. p. 345, No. 1226. Burnell's Cat. of Tanjore Mss. p. 132[a]. I. O. Cat. No. 5487. Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 97, Nos. 2610, 2661.

(2) Printed Editions :- Printed in The Collection of Hindu Law Texts, edited by J. R. Gharpure, Bombay, 1914.

प्रतिष्ठामयूख — Pratiṣṭhāmayūkha

No. 854 — 248 / A/1881–82

Size — 8 in. by $3\frac{7}{8}$ in.

Extent — 85 leaves; 8 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows of one line and two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old, worn out and musty; last folio repaired; fol. 18 missing, Its name is *Pratiṣṭhāmayūkha* and not *Pratiṣṭhāpaddhati.*

Another copy of 68 / A-1879–80.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ महोमहत्समाराध्य जलोत्सर्गमथोक्तवान् ।
प्रतिष्ठा सर्वदेवानां नीलकंठवदत्यसौ ॥ १ ॥ etc.

as in 68 / A-1879-80.

Ends. — fol. 86*a*

एव शालग्राम नार्मदेय चक्रांक शिवनाभिबाणानां प्रतिष्ठा नास्ति । इति नूतनमूर्तिप्रतिष्ठाविधिः । छः । यथोक्त काष्ठाभावे । पंचरात्रे अलाभे एकमेवैषां सर्वाशासु निवेशयेत् इति । सर्वाभावे शमीजंबूखादिराणामन्यतमेन कार्या गीति तोरणानि ॥ श्रीः ॥

Referenee — See No. 68 / A-1879-80.

प्रतिष्ठामयूख

Pratiṣṭhāmayūkha

No. 855

97
1895-98

Size — 12⅛ in. by 4¼ in.

Extent — 34 leaves; 8 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border upto fol. 4; topics tinged with red pigment; colophon at the end in red ink, paper musty and slightly worm-eaten.

Another copy of 68 / A-1879-80.

Age — Saṁvat 1852.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ।

महोमहत्समाराध्य etc. as in No. 68 / A-1879-80.

Ends. — fol. 34*a*

ज्ञानतोज्ञानतो वापि etc. upto सर्वदेति as in No. 68 / A-1879-80. इति श्रीशंकरभट्टात्मजभट्टनीलकंठेन कृते भास्करे प्रतिष्ठामयूखः समाप्तः ॥ ग्रंथसंख्या ॥ १०७० ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ संवत् १८५२ शके १७१७ प्र. भाद्रपदवदी १२ मंदे संपूर्णः

महेश्वर मोरेश्वरभट्टपाठकस्येदं पुस्तकं

Reference — See No. 68 / A-1879-80.

प्रतिष्ठामयूख Pratiṣṭhāmayūkha

No. 856 $\frac{124}{1892-95}$

Size — 9 in. by 5 in.

Extent — 8 leaves; 10 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics (except on foll. 28–46*a*) and the colophon tinged with red pigment; fol. 29 missing.

Another copy of 68 / A-1879–80.

Age — Appears to be modern.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

महोमहत्समाराध्य etc. as in No. 68 / A-1879–80.

Ends — fol. 50*b*

ज्ञानतोज्ञानतो वापि etc. upto भव सर्वदेति as in No. 68 / A-1879-80. इति श्रीशंकरभट्टात्मजभट्टनीलकंठेन कृते भास्करे प्रतिष्ठामयूखोष्टमः समाप्तः ॥ लिखितोयं भट्टगोविंद रामेणात्मने वा परोपकृतये शुभं

Reference — See No. 68 / A-1879–80.

प्रतिष्ठामयूख Pratiṣṭhāmayūkha

No. 857 $\frac{129}{\text{Viśrāma I}}$

Size — 11 in. by 4¾ in.

Extent — 33 leaves; 9–10 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; foll. 8–31 written in different handwriting and have three lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctua-

tion, topics and the colophon are tinged with red pigment; fol. 32 coloured yellow on all the borders; paper old, slightly worn out and musty.

Another copy of 68 / A-1879-80.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

महोमहत्समाराध्य etc. as in No. 68 / A-1879-80.

Ends — fol. 33*a*

ज्ञानतोज्ञानतो वापि etc. upto भव सर्वदेति as in No. 68 / A-1879-80. इति श्रीमीमांसकभट्टनीलकंठकृते भास्करे प्रतिष्ठामयूखो ष्टमः छ छ छ

Reference — See No. 68 / A-1879-80.

प्रतिष्ठामयूख Pratiṣṭhāmayūkha

No. 858 $\frac{41}{1902-07}$

Size — $10\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent — 23 leaves; 10 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on either border; paper very old, worn out, musty and worm-eaten; foll. 2, 19-25 missing.

Another copy of 68 / A-1879-80.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीरविर्जयति ॥

महोमहत्समाराध्य etc. as in No. 68 / A-1979-80.

Ends — fol. 31[a]

ज्ञानतोज्ञानतो वापि etc. upto भव सर्वदेति as in No. 68 / 1879–80. इति श्रीशंकरभट्टअ(आ)त्मजभट्टनीलकंठकृते भास्करे प्रतिष्ठामयूखः ॥ ॥ समाप्त शुभमस्तु ॥ ॥ ग्रंथ संख्य १००० श्रीरामचंद्रसहायः

प्रथमर्त्तौनिंद्यमासादिशान्ति

Prathamartaunindyamāsādiśānti

No. 859

595
1882–83

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 16 leaves; 9 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, musty, with top corner of left-hand border destroyed; corrections made with yellow pigment; notes etc. written on the margins.

The work deals with propitiatory rites to be performed if, at the time of *garbhādhāna* ceremony, the bride menstruates for the first time on an inauspicious day. The author bases his work on *Saṁskāranṛsiṁha* (see No. 261 / A-1881-82), *Vidhānapārijāta*, etc.; it is for the followers of *Yajurveda*, and the *Śāntiprayoga* is taught in the *Varāhasaṁhitā*; after the colophon on fol. 15[b], there follows the discussion as to the *Śantiprayoga* for the followers of different Vedas and the *garbhādhāna* ceremony. The author is ehe son of Mayūreśvarabhaṭṭa who is styled as *Mahāyājñika*, and grandson of Naraharibhaṭṭa surnamed as *Ayācita* and residing at Vairājakṣetra.

Age — Appears to be old.

Author — Bālakṛṣṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्या स्युः स्तन्नमामि गजाननं ॥

अथ प्रथमतौ निंद्यमासादिशांतिप्रयोगः ॥ रजोदर्शनानंतरं पंचमे दिवसे तत्र भद्रादिसत्त्वेन्यस्मिन् शुभदिने चंद्रताराद्यनुकूल्ये भर्ता भार्यासह कृत-मंगलस्नानः etc.

fol. 15*b* पुत्रपौत्रादिसंयुक्तो धनधान्यसमन्वितः ।
पत्न्यासह चिरं जीवन्जीवद्वत्साश्च मोदते ॥

इति श्रीवैराजक्षेत्रस्थाचितोपनामक नरहरिभट्टात्मजमहायाज्ञिक श्रीमयुरेश्वर-भट्टसुतेन बालकृष्णेन श्रीसंस्कारनृसिंहविधानपारिजाताद्यनुसारियोजितोयं प्रथमतौ निंद्यमासादिशांतिप्रयोगः समाप्तः ॥ श्रीगणेशार्पणमस्तु ॥

Ends — fol. 16*b*

अयं च मनसि कामे सति द्वेषादिना स्त्रियमनुगच्छतो ज्ञेयः । विरक्तस्थं न कोपि दोष इति श्रीभागवते लोके व्यवायेति पद्ये टीकायां च स्पष्टं । एकस्यां रात्रौ सकृदेव गमनं कार्यं । सकृद्गमनं च युग्मासु सर्वासु आवश्यक-मिति केचित् ॥ इति ॥

प्रयोगदर्पण — Prayogadarpaṇa

No. 860 — 576 / 1883–84

Size — 12¼ in. by 4 in.

Extent — 35 leaves; 5 liner to a page; 37 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; foll. 16–35 are on bluish paper.

A manual of *Saṁskāras* from *garbhādhāna* upto *vivāha*. For detailed analysis of contents, see Mitra's Notices referred to below. The Ms. is incomplete.

Age — Appears to be modern.

Author — Padmanābha Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
यो वंद्यस्त्रिदशैः सदैव यमिनां ध्येयः सदा योगिभि-
र्यो विघ्नोघविनाशनेप्यतिदृढो भाग्यप्रदः सेविनां

यो विश्वार्त्तिहरस्तथैव सुखदः साहित्यविद्यानिधि
तं वंदे गिरिजात्मजं गणपतिं वाक्सिद्धये सर्वदा ।। १ ।।

... ...

श्रीमद्गोपालपितरं नारायणपितामहं ।
श्रीगुरुं श्रीतिकंठाख्यं पार्वतिं चैव मातरं ॥ ३ ॥

नाम्ना वै पद्मनाभस्तु दिक्षितः श्रीदयान्वितः
नाना ग्रंथां समालोक्य विदुषां प्रीतिहेतवे ॥ ४ ॥ etc.

Ends — fol. 34[a]

तत्र सर्वतोपवीतित्वमेव एवं च यत्र देवकार्योद्देशेनोपवितित्वं श्रूयते ॥ तत्रापि दैवमुपलक्षणं ॥ पितृमनुष्यकार्यातिरिक्तं सर्वमेव दैवमित्याचारादर्शे व्याख्यातं विश्वामित्रः ॥ यज्ञोपवीते द्वेधार्थे श्रौते स्मार्ते च कर्मणि ॥ तृतीयं मुत्तरीपार्थे वस्त्राभावे तदिष्यत इति ॥

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 355[b]; ii, 211[a]; iii, 75[b].

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices, V, 1775. Peterson's Cat. of Ulwar Mss. No. 1393.

प्रयोगदर्पण

Prayogadarpaṇa

No. 861

136 / 1895-1902

Size — 7⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 55 leaves; 6-9 lines to a page; 18-29 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; several handwritings, good; two lines in red ink on either border; paper musty and slightly worm-eaten. Foll. 33-54 missing; incomplete.

Another copy of 576 / 1883-84.

Age — Appears to be modern.

Author — Padmanābha Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ।। श्रीगुरुभ्यो नमः ।।
श्रीसरस्वत्ये(स्यै) नमः श्रीवेदव्यासाय नम ।।

ॐ यो वंद्यस्तिदैशैः सदैव यमिभिर्ध्यय सदा योगिभि-
र्योविघ्नोघविनाशनेप्यतिदृढो भाग्यः प्रदः सेविनां ।
यो विश्वार्त्तिहरः स्तथैव सुखदः साहीत्यविद्यानिधि-
स्तं वेदं गिरिजात्मजं गणपतिवाक्सिद्धये सर्वदा ॥ १ ॥

etc. as in No. 576 / 1883-84.

Ends — fol. 77*b*

दिवस्परीत्यारभ्य त्वया सह द्रविणमिछमाना व्रजंगोमंतमुन्शिजोविवव्ररि-
त्यंतो वात्ससः ॥ ॐ दिवस्परि प्रथमं जज्ञे अरस्म द्वितीयं परिजातवेदाः ॥
तृतीयमप्सुनृमणा

Reference - See No. 576 / 1883-84.

प्रयोगपद्धति Prayogapaddhati

No. 862 577 / 1883-84

Size — 8¾ in. by 4⅛ in.

Extent — 101 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two irregular lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, etc., tinged with red pigment; accents of *mantras* marked with red ink; paper very old, worn out and musty; foll. 8-11 missing.

A work on *sāṁskāras* beginning with *garbhādhāna*. The author was a son of Peṅgalla Mañcānācārya. For the contents, etc., see Madras Cat. referred to below. It is incomplete.

Age — Appears to be very old.

Author — Pañjalla Jhiṅgayya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

महादेवमहं वंदे गुहतातमहर्निशं ।
सहायं महतां शश्वदाहार्यं दुहितुः पतिः ॥ १ ॥

महागणपतिं वंदे गुहाग्रजमजार्चितं ।
आहार्यतनयानंदं सहायमत्यूक्तस्तती ॥ २ ॥
पेजळमंचनाचार्यसुतः शिं(?)गयकोविदः
प्रयोगपद्धति चक्रे मंत्रपूर्वक्रियोत्तरां ॥ ३ ॥ etc.

fol. 29*b* इति श्रीपेंजल्लशिंगप्पभूपविरचितायां प्रयोगपद्धतौ चौळकर्म संपूर्णं ॥

Ends — fol. 105*b*

स्वाहात्रजस्वत्यै भूमौ दं ॥ इति वेणाज्याहुतीर्हुत्वा ॥ पूर्वावत्तेन चरुणा अग्नये स्विष्टकृते स्वाहेति स्विष्टकृते न जुहुयात् ॥ जयादीं कृत्वा ब्रह्मविसर्जनावं कुर्यात् ॥ यथा च भू ends abruptly.

Referenees — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 355*b*. Kane: *Hist. Dh.* I, p. 588.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 4833. Bhandarkar's Report for 1883-84, pp. 356, 54, 299. Madras Govt. Triennial Catalogue, 1913 -14 to 1915-16, vol. II, part I — Sanskrit C, pp. 2422-2424 (The name of the author is spelt as Śiṅgayārya and that of his father as Peñjarla Mañcanārya).

प्रयोगपद्धति — Prayogapaddhati

No. 863 — 103 / 1882-83

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 33 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and worm-eaten.

A short treatise on *gṛhyāgnyādhāna* and *saṁskāras* accord to Baudhāyana.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṅgādharabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

गणनाथं नमस्कृत्य शारदां गुरुमेव च ।
वैकल्पिकानृषी छंदो देवतागृह्यकर्मसु ॥ १ ॥

देवतानामभिधानं वक्षे संकल्पपूर्वकं ।
अज्ञाधानं द्विजेंद्राणां स्यात्कृत्तिका विशेषयोः ॥ २ ॥

रेवतीरोहिणीपुष्पमृगज्येष्ठोत्तरात्रये ।
माघादिपंचमासेषु श्रावणे चाश्विने तथा ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 33*b*

ब्रह्म इंद्रस्तद्वेद येन यथा न विद्विषामह इति मंत्रः । त्रिरात्रमनध्यायन-लोमनखं निकृतनं च । वयं न करिष्यामहे ॥ इति सर्वेषां संकल्पः । प्रागुत्सर्गाद्वा नियमो लोमनख निकृंतनस्य । उत्सर्गविधिलोम । नखनिकृंतनमहं न करिष्ये । छंदसां उत्सर्गात् प्राक् । मंत्रब्राह्मणयोरनध्ययनं ॥ ॥ इति श्रीगंगाधरभट्ट-विरचितायां प्रयोगपद्धतावुमकर्मः ॥ शुक्लनांहांनेन लिखिता इयं पद्धतिः ॥ ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 355*b*; ii, 79*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 588.

B – Descriptive Catalogues :– Stein's Cat. of Jammu Mss., p. 96, No. 4516. Peterson's Cat. of Ulwar Mss. No. 199.

प्रयोगपद्धति — **Prayogapaddhati**

No. 864 — 244 / 1886-92

Size — 9½ in. by 4¼ in.

Extent — 33 leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting good; four lines in black ink on either border; marks of punctuation, topics and colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty, soiled and worm-eaten; foll. 1–43, 57, 65–74 missing.

Another incomplete copy.

Age — Saṁvat 1548.

Author — Gaṅgādharabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

प्रोक्षण्यपामुद्यंतनं ताभिस्तासामेव प्रोक्षणं । प्रत्येकं पात्रप्रोक्षणं । असंचरे प्रोक्षणानिधानं । आज्यस्थाल्यामाज्यनिर्वापः । चरुस्थाल्यां प्रणीतोदकमासिच्य तंदुलप्रक्षेपः । etc.

Begins — fol. 87*b*

वृषोत्सर्गे क्रियमाण भृषात । काकर्म्मनंतरं स कर्त्तव्यः । इति पायसप्राशनं । समाशुपाकयज्ञाः । शुभं(भ)वतु ॥ स्वस्ति संवत् १५४८ वर्षे फाल्गुनशुदि ९ सोमदिने । अद्येह श्रीभृगुमंडलकरणे । पातुसाह श्रीमहमूदराज्य । एवर्त्तमाने । अस्मिन्काले मोढज्ञातीय(त्रिविधबजाणाग्रामे between the line) दुवमधुसूदन पठनार्थं । परोपकाराय च गोविंदेन गंगाधरीपद्धिति पलिखित् ।

Reference — See No. 103 / 1882-83.

प्रयोगपारिजात
(आह्निककाण्ड)

Prayogapārijāta
(Āhnikakāṇḍa)

No. 865

260
A/1881-82

Size — 9⅞ in. by 5⅝ in.

Extent — 106 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten; several handwritings.

The present text deals with *Āhnikakāṇḍa*, one of the following 5 *Kāṇḍas* of *Prayogapārijāta*, viz., *Saṁskāra*, *Pākayajña*, *Ādhāna*, *Āhnika* and *Gotrapravaranirṇaya*. The author, Nṛsiṁha or Narasiṁha, was a native of *Karṇāṭaka* and belonged to *Kauṇḍinya gotra*. According to Haraprasād Shāstri, the work was compiled under the patronage of Dalapati Rājā, whose wife Durgāvatī fought with Akbar's Generals.

Age — Śaka 1701.

Author — Nṛsiṁha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीव्यंकटेशाभ्यां नमः ॥

अथेदानीमाह्निकप्रयोगोभिधीयते ॥ तत्र सूर्योदयात्प्राग्दशघटिका प्रमाणकाले बुध्वा समाचम्योपविश्येष्टदेवतां गुरुं मातापितरौ च मनसा नमस्कृत्य देशकालविरोधेन धर्मार्थकामात्मकत्रैवर्गिकसिद्धिं विचार्य तद्विसकृतधर्माधर्मौ विचिंत्य विशेषतो धर्मे मनः संयोज्य सच्चिदानंदात्मकं परब्रह्मस्वरूपं ॥ संचिंत्य स्वस्य शत्रुं मित्रं च विचार्य आत्महितं संचिंत्य जप्यमंत्रान् जपेत् ॥ etc.

Ends — fol. 105*a*

अष्टपर्णं च सर्वेषां सामान्यं तुर्यपर्णकं ।
त्रिपर्णं तु न दातव्यं मेकपर्णं तथैव च ॥
षट्पर्णं चैव दातव्यं रिपुणां च विशेषतः ।
एकद्वित्रिचतुर्पंचषड्भिः पूगीफलैः क्रमात् ॥ छ ॥

इति प्रयोगपारिजाताह्निक समाप्तः ॥ शके १७०१ विकारिनाम संव(त्स)रे ज्येष्ठशुद्धदशमीभोमव(वा)रे समाप्तं ॥

References—Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 355*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 588.

B - Descriptive Catalogues :-Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 353, No. 764. I. O. Cat. No. 1396. (Only *Pākayajña* and *Ṣoḍaśakarmakāṇḍa*) Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p 131*a*. (d. *Āhnikakāṇḍa*) Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2170–71.

प्रयोगपारिजात

Prayogapārijāta

No. 866

604
1883–84

Size — 8⅝ in. by 4 in.

Extent — 31 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border;

paper musty; fol. 4 repeated; last line of the last verse on fol. 30*b* wanting.

A portion of *Pākayajñakāṇḍa* of *Prayogapārijāta* by Nṛsiṁha. It deals with the *śrāddha* ritual.

Age — Appears to be modern.

Author — Nṛsiṁha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय: ॥ प्रयोगे पारिजाते ॥

नत्वा नृसिंहं पितृयज्ञदर्श
श्राद्धद्वयस्य व्यतिषंगिणोथ
अनाहिताग्नेः स्मृतियुक् प्रयोगो
बुभुत्सवो बोधायविधित्स्यतेसौ ॥

अथ दर्शश्राद्धप्रयोगोभिधीयते ॥ कर्ता पूर्वेद्युः पूर्वोक्तश्राद्धीयद्रव्याणि संपाद्योलूखलमुसलादि गृहोपकरणानि शोधयित्वा निरामिषं सकृद्विवैवमुक्त्वा पूर्वोक्तलक्षणान् ब्राह्मणान् निमंत्रय(ये)त् । etc.

Ends — fol. 30*b*

तत्र विशेषः । अग्नौ करणे पूर्वोक्तमंत्रद्वयेन तीर्थे जले होमं कुर्यात् । पिंडान्बर्हिषि निपृत्योपस्थानांतं कृत्वा तत्पिंडांश्च तदप्सु निक्षिपेत् ॥ ॥ इति तीर्थश्राद्धप्रयोगः ॥ ॥

इति श्रीनरसिंहीये प्रयोगपारिजाते पाकयज्ञकाण्डे सविकृतिकपार्वण-श्राद्धप्रकरणं ॥ ॥

दद्यादद्यानवद्यः सुखमुखिलमसाविष्टदः पुष्टिदाभिः
मिष्टैः संपूज्यमानः सुखरनिकरैः पूजितश्राष्टकाभिः
यो लक्ष्मीकेलिभूमिकृतविलसदुदारोरुपाटो नृसिंहः ॥

Reference :— See No. 260 / A-1881-82.

प्रयोगपारिजात Prayogapārijāta

No. 867 294 / 1884-87

Size — 12¼ in. by 5¼ in.

Extent — 161 leaves; 13 lines to a page: 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; topics are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; foll. 158–59 missing. A digest of religious and civil duties in 5 *kāṇḍas*.

The Ms. is incomplete, breaking off abruptly in the middle of *mahālayā - śrāddha* and is thus identical with (a) section of the Ms. described in I. O. Cat. referred to below. For the identities of the author and the work, see Kane referred to below and Haraprasād Shāstri's, Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2170. Another copy of our Ms. is in Mitra's Bikaner Cat. p. 440, No. 944. See also Nos. 260 / A-1881–92 and 604 / 1883-84.

Age — Appears to be old.

Author — Nṛsiṁha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः । दक्षिणामूर्त्तये नमः ॥

त्वं पाकयजनेनैव हिरण्यकशिपुप्रदः
लक्ष्मीनृसिंह किं दाता तदन्यरजनैरसि ॥ १ ॥

श्रवणकर्णविलोचनसाधन प्रभुफणामणिकांति कनत्पदः ।
नरहरे विहरन् घनपर्जनैः प्रमुदितोसि सर्पबलिप्रिया ॥ २ ॥

अथाचार्योक्तक्रमेण स पाकयज्ञविधिरभिधीयते ॥ तथा तदीयवचनं ॥

अतः परं द्विजातीनां संवृतिर्नियतोच्यते ।
संस्काररहिता ये तु तेषां जन्म निरर्थकं ॥ etc.

Ends — fol. 163*b*

मध्यायुक्ता तु तत्रापि शस्ता राजन् त्रयोदशीति । अतिप्रशस्तमित्यर्थः । अत्र योगविशेषमाह । शाधायनः । नभस्थस्यापरे पक्षे तिथिषोडशकं तु यत् । कन्यागतश्च चेत्सूर्यः सकालः श्राद्धकर्म ends abruptly.

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 355*b*; ii, 79*b* and 211*a*; iii, 75*b*.
Kan. : *Hist. Dh.* I, p. 588.

B - I. O. Cat. No. 1396. Peterson's Cat. of Ulwar Mss. No. 1494. See also : Burnell's Cat. of Tanjore Mss. p. 131*a*. Mitra's Cat. of Bikaner

Mss., p. 439, Nos. 942–44. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 88–90.

प्रयोगपारिजात

Prayogapārijāta

No. 868

141
Viśrāma (ii)

Size — 14 in. by 5⅝ in.

Extent — 612 leaves; 9 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper old, worn out, very musty, brittle at places and partly soaked in oil; fol. 612 is coloured yellow.

The codex contains the *Ṣoḍaśakarmakāṇḍa*.

Age — Śaka 1797.

Author. — Nṛsiṁha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 4*a*

तीहि विप्राणां चक्षुषी परमे मतो ।
काणस्तन्नैकाहीनो द्वाभ्यामधः प्रकीर्त्तितः ॥

अन्यच्च । श्रुतिस्मृतिचक्षुषी यत् द्विजानां न्यायवर्त्मनि ।
मार्गमुष्टंति कौंडिन्य प्रपतंति पथश्च्युता इति etc.

Ends — fol. 612*b*

यथा शक्त्या दक्षिणां दत्वा बंधुभिः सहतज्जलमभिषिच्य सर्वं स्तंभबलिं ब्राह्मणेभ्यो दत्वा यथाशक्त्या यथाशक्त्या दक्षिणां दत्वा बंधुभिः सह भुंजीत ॥

इति श्रीनरसिंहीये प्रयोगपारिजाते षोडशकर्मकांडे स्तंभबलिप्रकरणं ॥ अत्र वक्तव्ये संध्यादिकर्माणि अह्निककरणे वक्ष्याम समाप्तः ॥ षोडशकर्मकांडः ॥ अथेदानीं पाकयज्ञकांड आरभ्यते ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ हस्ताक्षर गोविंद-माणकेश्वर उपनाम कानडे वास्तव्य श्रीशंभुमाहादेव ॥ शके १७९७ राक्षेस नाम संवत्सरे ज्येष्ठवद्य ७ तद्दिने पुस्तकं समाप्तं ॥

Reference — See No. 260 / A-1881-82.

प्रयोगपारिजात

Prayogapārijāta

No. 869

125
1892-95

Size — 9½ in. by 4 in.

Extent — 130 leaves; 9 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation and the colophone on fol. 186[a] in red ink: topics etc. tinged with red pigment; some of the leaves are coloured yellow; paper very old, much worn out, musty and brittle; foll. 53, 166 are torn; foll. 1-6, 9-10, 25-28, 31-32, 41-42. 55-56, 63-64, 71-74, 85-86, 91-92, 94-101, 125-130, 136-153, 156-157, 162-163, 174, 176 and 185 are missing.

A fragmentary portion of *Pākayajñakāṇḍa*, dealing with *śrāddha*.

Age — Appears to be old.

Author — Nṛsiṁha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 7[a]

अत्र कालनिर्णयमाह वृद्धवसिष्ठः ॥
त्रिदशास्पर्शसमये तृष्यंति पितरस्तथा ।
मनुष्यामध्यकाले तु मोक्षकाले तु राक्षसा इति ॥
अत्र श्राद्धं ब्रवीति रुचिरित्यत्र मार्कंडेयपुराणे ॥ etc.

Ends — fol. 186[a]

... ... ते पाकयज्ञकांडे etc. as in No. 604 / 1883-84. Then follows the *Aṣṭakāśrāddha*.

Reference — See No. 260 / A-1881-82.

प्रयोगपारिजात
(पाकयज्ञकांड)

Prayogapārijāta
(Pākayajñakāṇḍa)

No. 870

142
Viśrāma (ii)

Size — 14¼ in. by 5⅝ in.

Extent — 321 leaves; 10 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two thick lines in red ink on either border; paper old, musty, worn out and brittle; some of the leaves are soaked in oil.

The codex contains the *Pākayajñakāṇḍa*.

Age — Appears to be old.

Author — Nṛsiṁha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 80[a]

चित्पात्रं तपोमयं ।

पात्राणामपि तत्पात्रं शूद्रान्नं यस्य नोदरेति ॥ शूद्रद्रव्यप्रतिपादितमन्नं शूद्रानं ॥ अथायात्रभूता ब्राह्मणा उच्यंते हेमाद्रौ ॥ तत्र ब्रह्मपुराणं ॥

इदानीं संप्रवक्ष्यामि वर्जनीयान् द्विजाधमान् । etc.

Ends — fol. 321[a]

एतदनुक्तप्रायश्चित्तानां श्रवणाकर्मसर्पबल्याश्वयुजी कर्माग्रयणप्रत्यवाये हणांनां प्रायश्चित्तमिति मंतव्यं ॥ पार्वणश्राद्धाष्टकाश्राद्धयोस्तत्तत्प्रकारेणोक्तप्रायश्चित्तं कर्तव्यमिति ॥

इति श्रीन(नृ)सिंहीये प्रयोगपारिजाते पाकयज्ञकांडः समाप्तः ॥ अथेदानीं आह्निककांड आरभ्यते ॥ श्रीराम ॥ जयराम ॥ etc.

Reference — See No. 260 / A-1881-82.

प्रयोगमुक्तावली-
वचनसंग्रह

Prayogamuktāvalī-
vacanasaṁgraha

No. 871

102
1871-72

Size — 9¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 87 leaves; 8 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on each border; paper old, worn out and musty.

The work deals with daily rites of a Hindu. It is a compilation quoting from many writers on smṛti (for this list, see Weber's Cat. of Berlin Mss. noted below). The name of the author according to Weber is Tirpili, but our Ms. gives it to be Mibhi Sūri.

Age — Appears to be old.

Author — Mibhi Sūri.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रयोगमुक्तावल्यां कानिचिद्वचनानि लिख्यंते ॥

स्नानं संध्या जपो होमः स्वाध्यायो देवताच(र्चै)नं
आतिथ्यं वैश्वदेवं च षट् कर्माणि दिने दिने ॥

स्नानादीनां नित्यत्वादादौ स्नानं । तत्रापि

उषःकाले तु संप्राप्ते कृत्वाचावश्यकं द्विजः ।
स्नायान्नदीषु शुद्धासु शौचं कृत्वा यथाविधीति ॥ etc.

Ends — fol. 87*a*

विरजामिति लोणारं दक्षिणेदेशे प्रसिद्धं
विद्वद्विप्रनृपस्त्रीणां नेष्यते केशवापनं ।
सर्वान्केशान्समुद्धृत्य छेदयेदंगुलिद्वयं
तीर्थादिषु सभर्तृणां स्यादेवं केशवापनं ।

तथा प्रयोगे वपनं नान्यक्षेत्रे कदाचन ॥ छ ॥

इति मिभिसूरिविरचितायां प्रयोगमुक्तावल्यां वचनसंग्रहोयं ॥ ॥ श्री ॥
शुभं भवतु ॥ यादृशं पुस्तकं etc.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 356*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 589.

B – Descriptive Catalogues :- Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 313, No. 102*b*. By Tirpili Sūri.

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 872

137
1895–1902

Size — 12 in. by 4¼ in.

Extent — 90+1 (=91) leaves; 10 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics and colophons are tinged with red pigment; paper musty; fol. 90 numbered as 89; one folio at the gend gives contents.

A manual for religions ceremonies connected with all the *saṁskāras*. It deals with *puṇyāhavācana, kuśakaṇḍikā, garbhādhāna*, etc. Our author composed also *Rudrānuṣṭhānapaddhati, Saptavidhānapaddhati, Śrāddhadīpikā* and *Āhnikaprayoga*.

Age — Saṁvat 1856.

Author — Kāśīdīkṣita, son of Sadāśivadīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमत्परशुहस्ताय भोगभोगां ददाय च ।
अतिसिंदूरवर्णाय गणानां पतये नमः ॥ १

यस्मिन्प्रसन्ने किल निर्गुणोपि वचो विकाशं लभतेचिरेण ।
तं ज्ञानरूपं गिरिजार्द्धदेहं शिवं शिवायै च नमामि नित्यं ॥ २ ॥

नीलोत्पलकराश्रीमान्नीलेंदीवरसुंदरां ।
लीलया बिभ्रतीं विश्वं वंदे नीलसरस्वतीं ॥ ३ ॥ etc.

fol. 86*b* ग्रंथेस्मिन्गुणगणवत्वमुच्यते चेत्
स्वग्रंथं गुणगणवंतमाहको न ।
तत्संतः शिरसिकृतांजलिस्तु याचे
शोध्यं तत्सदसदिहोदितं मया यत्

इति श्रीसदाशिवदीक्षितसुतकाशीदीक्षितकृतप्रयोगरत्नः समाप्त

Ends — fol. 89*b*

परिधावेष्टितं पद्मं बाह्ये सत्वरजस्तमः ।
तन्मध्ये स्थापयेद्देवान्ब्रह्माद्याश्च सुरासुरान् ॥ ४ ॥

रक्तकुसुंभसिंदूरं गौरिकादिसमुद्भवं ।
हरितालोद्भवं पीतं हरिद्रा संभवं क्वचित् ॥ ५ ॥

कृष्णं दग्धैर्यवैः कार्यं हरितं पीतकृष्णजं ॥

इदं पुस्तकं मुमईवास्तव्ययजुर्वेदी पुरुषोत्तमनाईकबाबनाईकस्य आत्मकार्यार्थं वा परोपकारार्थं ॥ संवत् १८५६ शके १७२१ सिद्धार्थनामसंवत्सरे

भाद्रपदशुद्धतृतीया सोमे संपूर्णः ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ जन्मांध पुस्तकं हरेत् ॥

The following end or sement is in a different hand :-

शके १७८८ वैशाखशुद्धपंचमीदिनी बाबामोरेश्वर पाठक यांस रुपये तीनास विकत दिले मी खुद रामकृष्ण गंगाधर नाईक

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 356[a]; ii, 79[b]; iii, 75[b].
Kane : *Hist. Dh.* I,

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 873

293
1884-87

Size — 11 in. by 4½ in.

Extent — 154 leaves; 6-8 lines to a page; 29-33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; foll. 1-139 have two lines in red ink on either border; corrections made with red pigment; incomplete, breaking off in the middle of विवाहे आशौचादिनिर्णयः ।

Another copy.

Age — Appears to be modern.

Author — Kāśīdīkṣita, son of Sadāśivadīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वते नमः ॥
श्रीमत्परशुहस्ताय भोगिभोगांशदाय च ।
अछत्सीदूरवर्णाय गणानां पतये नमः ॥ १ ॥
... ...

अथ संस्काराः ॥ ते चाष्टचत्वारिंशत् etc. as in No. 137/1895-1902.

Ends — fol. 154[b]

तेन एकविंशत्याद्यहरंतः पाति यथा यज्ञादिर्भवति ततः आवश्यके यज्ञादौ

पूर्वं श्राद्धं कुर्यादित्यर्थः प्रारंभाभावेपि कन्यायाः आभार्यत्वे सन्निहतलग्नांतरा-भावे चहामादि ends abruptly.

Reference — See No. 137 / 1895-1902.

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 874

264
A/1881-82

Size — 10⅛ in. by 5⅛ in.

Extent — 82 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad and legible with difficulty; two lines in black ink on either border; paper very old, worn out, musty and affected by dampness, foll. 45-52 missing. Incomplete.

An exhanstive work on the domestic rites and ceremonials. The author was the son of Rāmeśvarabhaṭṭa and grandfather of Kamalākarabhaṭṭa.

Age — Appears to be very old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

श्रीरामं सपरिवारं गणेशं च सरस्वतीं ।
आश्वलायनतच्छिष्यान्प्रणम्य पितरं गुरुं ॥ १ ॥

भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।
प्रयोगरत्नं कुरुते काश्यां शिष्टेष्ट तुष्टये ॥ २ ॥

... ...

अथ संस्कारः ॥ ते चाष्टचत्वारिंशत् । तथा च गौतमः । गर्भाधानं पुंसवनं सीमंतोन्नयन जातकर्मनाम - रणान्नप्राशनशैलोपनयनं चत्वारि वेदव्रतानि स्नानं सहधर्मच(चा)रिणीसंयोगः ॥ etc.

Ends — fol. 90

... आग्नेयी संस्थानासाद्य स्थाल्यां व्रीहिभरणादि तंडुल प्रक्षालनांत कृत्वा

स्थालीषु तंडुलान्विभज्य शुद्धोदनं तिलमिश्रोदनं पायसं च अर्पयित्वा किंचि-दोदनाग्रं द्रवगंडकाख्यं प ends abruptly.

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 356[a]; ii, 79[a] and 211[a]; iii, 76[a]. Kane : *Hist. Dh.* I, p. 420.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 471-6; 1757*b* (a fragment), 5637 and 5639. Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 139, No. 321; p. 356, No. 769; p. 440, No. 946; p. 441, No. 948. B. B. R. A. S. Cat. Nos. 705-6.

(2) Printed Editions :- Printed at Nirṇayasāgara press, Bombay, 1915.

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 875

265 / A/1881-82

Size — 10 in. by 4⅝ in.

Extent — 85 leaves; 14 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, musty and affected by dampness.

Another copy of 264 A-1881-82.

Age — Saṁvat 1820.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामं सपरिवारं etc. as in No. 264 / A-1881-82.

Ends — fol. 84*b*

अस्माभिस्त्वाचारानुसारेण पूर्ववर्त्त्यतयोक्तः ॥ ततः ॥ शुभदिने स्वस्त्यादि वाचयित्वा स्वलंकृतां वधूरात्रावुपगच्छेदिति ॥ नागबलिस्तंभबलिप्रयोगस्तु सर्व-

देशेष्वनुष्ठानाभावां नोक्तः ॥ इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्य हीरांकुर श्रीमद्रामेश्वरभट्टसूरिसूनुभट्टनारायणकृते प्रयोगरत्ने वधूप्रहितस्य गृहप्रवेशविधिः समाप्तोयं ॥ ॥ संवत् १८३० ज्येष्ठशुद्धचतुर्दशी भोमे तद्दिने ग्रंथसमाप्तः ॥ छ ॥ सांबशिवप्रसन्नोस्तु ॥ जगदंबार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥

Reference — See No. 264 / A-1881-82.

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 876

381
1891-95

Size — 11⅛ in. by 4⅞ in.

Extent — 142 + 18 (= 160) leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and three lines in red ink, on either border; benedictory phrases, topics, names of authorities quoted and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper old and musty.

Another copy of 264 / A-1881-82.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

श्रीरामं सपरिवारं etc. as in No. 264 / A-1881-82.

Ends — fol. 18*a*

इत्यपरपक्षश्राद्धप्रयोगः ॥ कृत्तिकादिषु काम्यं श्राद्धं वृत्तिकारमतेन अष्टमी श्राद्धवत् कार्यं ॥ यद्वा शौनकोक्तरित्यावर्त्तिश्राद्धवत् ॥

इति रामेश्वरभट्टसुतनारायणभट्टकृते प्रयोगरत्ने अष्टकाविकृतिश्राद्धप्रयोगः

Reference — See No. 264 / A-1881-82.

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 877

138
1895-1902

Size — 11¼ in. by 5⅜ in.

Extent — 94 leaves; 14 lines to a page; 53 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Davanāgarī characters; handwriting good; two lines in black ink on either border; paper worn out, musty and worm-eaten; benedictory phrase, topics, etc., are tinged with red pigment; left-hand bottom corners of foll. 84-94 eaten up by worns; fol. 32 a blank; fol. 94b gives contents.

Another copy.

Age — Śaka 1650.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

श्रीरामं सपरिवारं etc. as in No. 264 / A-1881-82.

Ends. — fol. 94a

अथ प्रतिमासमपरपक्षश्राद्धं ॥ etc. upto श्राद्धप्रयोगः as in No. 139 / 1895-1902. श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणः प्रियतामिति-वदेत् ॥ श १६५० किलकसंवत्सरे आश्विनशुक्लपौर्णिमास्या भानुवासरे तद्दिनी प्रयोगरत्न समाप्तमगमत् ॥ शिवदैवज्ञेन लिखितं ॥ अदृश्यभावान् etc.

Then follow the cantents.

Reference — See No. 264 / A-1881-82.

प्रयोगरत्न

Prayogaratna

No. 878

139
1895-1902

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 221 leaves; 9 lines to a page; 29 letters to a line.

... 40

Description — Modern water-marked papar; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; topics tinged with red pigment; paper slightly worm-eaten; fol. 114 missing.

Another copy.

Age — Śaka 1667.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामं सपरिवारं etc. as in No. 264 / A-1881-82.

Ends — fol. 221*a*

अथ प्रतिमासमपरपक्षश्राद्धं ॥ इति प्रतिकृष्णपक्षं प्रतिपदाद्ययुग्माष्टतिथिषु पृथङ्मातृश्राद्धवर्जं सपत्नीकपितृमातामहवर्गद्वयस्यान्वष्टक्यवत्सुचामवर्जं सर्वं कार्यं ॥ इत्यपरपक्षश्राद्धप्रयोगः ॥ कृत्तिकादिषु काम्यश्राद्धं वृत्तिकारमतेनाष्टमीश्राद्धवत्सर्वं कार्यं ॥ यद्वा शौनकोक्तरीत्या वृद्धिश्राद्धवत् ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसूरिसूनुनारायणभट्टकृते प्रयोगरत्ने अष्टकाविकृतिश्राद्धप्रयोगः ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शके १६६७ क्रोधननाम संवत्सरे ॥ चैत्रमासि शुक्लपक्षे पंचम्यामिदं पुस्तकं ॥ श्रीभार्गवराम

Reference — See No. 264 / A-1881-82.

प्रयोगरत्न or स्मार्तानुष्ठानपद्धति

Prayogaratna or Smārtānuṣṭhānapaddhati

No. 879

230 / 1884-87

Size — 8⅛ in. by 3¾ in.

Extent — 168 + 6 (=174) leaves; 8 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; no marks of punctuation; accents of *mantras* marked with red ink; paper old

and musty; foll. 1–45, 78–85, 89–97 missing foll. 74*b*, 77*b* and 156*b* blank. Besides the text of *Prayogaratna* the codex has 6 leaves containing *Gaṇapatisūkta*, *Manusūkta* and other *mantras*.

The *Prayogaratna* or *Smārtānuṣṭhānapaddhati* is a treatise dealing with 25 *saṁskāras*, according Āśvalāyana, and *svastivācana*, *puṇyāhavācana*, *sthālīpāka Paribhāṣā* and *Prāyaścitta*. Our Ms. starts with *garbhādhāna*. The author Ananta Dīkṣita was the son of Viśvanāthabhaṭṭa. It is incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Ananta Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 46*a*

अथ गर्भाधानाद्याः संस्कारा वक्ष्यंते तत्रादौ रजोदर्शनशांतिरुच्यते आद्यत्रौ पौषशुक्रोर्जमधुशुचिर्नभस्याः श्वयुक्पापवारा माकीष्टषष्ठ्यः परगृहकुपदे रात्रिसंध्यापराह्णः etc.

fol. 229*b* इति श्रीमद्यज्ञोपवीताभिधानश्रीविश्वनाथसूनुना दीक्षितानंतेन सर्वोपकाराय समंत्रकं विरचिते प्रयोगरत्ने प्रायश्चित्तांताश्वलायनपद्धतिः समाप्तः

Ends. — fol. 230*b*

आज्यं फलं पुनः पक्व पोलिकातंतुनायुतं ।
सौभाग्यद्रव्यं विज्ञेयं पूर्णाहुत्यंगमीदृशं ॥ २ ॥

आज्यं द्वादशकृत्वस्तु गृहीत्वा पूरयेत्स्रुचं
तया चाज्याहुतीः कार्या सापूर्णाहुतिरिष्यते ॥ ३ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 356*a*; ii, 79*b* (our Ms.) and 211*a*; iii, 75*b*. Kane : *Hist. Dh.* I, p. 589.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 1632, Mitra's Notices, VII, No. 2392. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 442, No. 949. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 96 and 182 (both incomplete).

प्रयोगरत्न or
स्मार्तानुष्ठानपद्धति

Prayogaratna or
Smārtānuṣṭhānapaddhati

No. 880

126
1892-95

Size — $9\frac{9}{10}$ in. by $4\frac{3}{10}$ in.

Extent — 66 leaves; 8 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; two lines in black ink on either border upto fol. 44; paper old and musty; incomplete.

Much confusion is created by the first 3 verses in the codex which are taken from Nārāyaṇabhaṭṭa's *Prayogaratna*. Our work starts after these verses and ends abruptly in the middle of *navagrahahavana* performed for the *rajodarśanaśānti*.

Age — Appears to be old.

Author — Ananta Dīkṣita.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामं सपरिवारं etc. as in No. 264 / A-1881-82.

नमामि पार्वतीसूनुं भक्तानां सिद्धिदायकं ।
क्रियते उपकाराय स्मार्त्तानुष्ठानपद्धतिं ॥ ४ ॥

दीक्षितानंतसंज्ञेन विश्वनाथस्य सूनुना ।
प्रयोगो रच्यते सम्यङ्मंत्रविस्तारपूर्वकं ॥ ५ ॥

अश्वलायनश(शा)खेस्मिन्संति पद्धतयः शतं ।
विना पुस्तकमार्गेण कर्म कर्तुं न शक्यते ॥ ६ ॥

तदर्थं क्रियते यत्नः पाठबोधहिताय च ।
सुलभोपायसिध्यर्थं वैदिकानां तदुच्यते ॥ ७ ॥ etc.

Ends — fol. 66b

ॐ तदस्तु मित्रावरुणा तदग्नेशंयोरस्म४ यदिमस्तु शस्तं ॥ अशी महिगा-
धमुत प्रतिष्ठां नमो दिवेवृते सादनाय ॥ ग्रहा वै प्रतिष्ठासूक्तं

Reference — See No. 230 / 1884-87.

प्रयोगरत्नमाला
(देवप्रतिष्ठापद्धति)

Prayogaratnamālā
(Devapratiṣṭhāpaddhati)

No. 881

382
1891–95

Size — 9¼ in. by 4 in.

Extent — 54 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

The work deals with the construction and consecration of divine images. The present codex is only a part of the work dealing with *sthāvara-Viṣṇupratiṣṭhā*. "A complete Ms. of the work is not known", says Haraprasād Shāstri, while describing a Ms. of this work in his Catalogue. Shāstri's Ms. contains 132 folios and hence is bigger than our codex. The author, Vāsudeva, was the son of Āpadevabhaṭṭa a *Cittapāvana* brahmin. According to Kane he flourished between 1620 and 1760 A. D. The work is also known as *Vāsudevī* and *Pratiṣṭhāratnamālā*. The present codex starts with *siṁhāsanāparaparyāya-piṇḍikāpratiṣṭhā* on fol. 54ᵃ and ends abruptly on that very folio.

Age — Appears to be old.

Author — Vāsudeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ स्थावरविष्णुप्रतिष्ठोच्यते ॥ तत्रादौ मूर्तिनिर्माणप्रकारः ॥ कल्परत्नाकरे ॥ आदौ गणेशं नत्वा शिल्पिभिः शुद्धदेशस्थां शिलां प्राक् पश्चिमायतां दक्षिणोत्तरायतां वा गृह्णीयात् । etc.

fol. 53ᵇ देव स्वकीयया वाचा त्वयांतः प्रेषितोत्थितः
यदवोचमहं किंचित्स्वामिन्तत्क्षंतुमर्हसि ॥ १ ॥
आलोड्य बहुधा ग्रंथान्सारसुद्धृत्य सर्वतः ।
वासुदेवेन विदुषा प्रयोगोयं प्रकाशितः ॥ २ ॥

इति चित्तपावनकुलोत्पन्नविद्वदापदेवभट्टसूनुवासुदेवविरचितायां प्रयोगरत्नमालायां स्थावरविष्णुप्रतिष्ठाप्रयोगः ॥

Ends — fol. 54*a*

तस्यां पिंडिकायां तत्तद्देव प्रतिष्ठोक्तकालं निश्चित्य पंचकुंडमंडपादि सर्वं पूर्वोक्तप्रकारेण कुर्यात् ॥ अथवा एककुंडविधिनैव सर्वं कुर्यात् ॥ तत्रामंगळस्नातः सपत्नीको यजमानः देशकालौ स्मृत्वा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं एकाडाधिवासनप्रकारेण ॥ ॥

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- ii, 79*a*; iii, 76*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 589.

B - Descriptive Catalogues :- Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2471A.

प्रयोगसार Prayogasāra

No. 882 596 / 1882-83

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 22 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border upto fol. 10; the rest of the folios have no border lines; paper old and musty; it is incomplete.

The work deals with *saṁskāras*, *grahayajñas*, *grahayajñaśānti*, etc. It mentions *Prayogaratna*, *Smṛtyarthasāra*, etc. The author Viśvanātha, belonging to *smārta* family, is a disciple of Viśveśvara. Most probably this Viśveśvara is identical with Viśveśvarabhaṭṭa, alias Gāgābhaṭṭa and author of *Prayogasāra*, Our work seems to be a kind of supplement to it.

Age — Appears to be old.

Author — Viśvanātha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

गजाननं तथा सांबं शिवं संसारमोचनं ।
अश्वलायनमाचार्यं मातरं पितरं तथा ॥ १ ॥

विश्वेश्वरं गुरुं चापि प्रणिपत्य यथाक्रमं ।
प्रयोगसारं कुरुते मंदानां कर्मसिद्धये ॥ २ ॥

यद्यपि संस्कारविषये कृष्णभट्टि प्रयोगरत्नादि बहुपद्धतयः संति तासु स्थलस्थले अतिकठिणाशाः सत्यतोल्पज्ञानामप्रौढानां मंदानां मंदबुद्धीनां विशेषतः सकृदवलोकनमात्रेण प्रयोगनिर्वार्थं यथामति वृत्तिकाप्रयोगरत्नादिग्रंथानावलोक्य संस्कारप्रधानभूतः प्रयोगसाराख्यं ग्रंथः प्रपंचते ॥ तत्र विदुषां प्रार्थना ॥ अस्मिन्प्रयोगे सर्वेषां पदधुलिना स्मार्तवंशोसन्नेनाल्पज्ञाने(न) विश्वनाथेन श्रीविश्वेश्वरगुरुचरणप्रसादाद्बालबोधार्थं सदसद्वा उक्तं ॥

Ends — fol. 22[a]

सोमा वा० आप्याय स्व स० भूर्भुवः स्वः यमुनातीरोद्भवात्रेय सगोत्र सोमेहा गच्छेह तिष्ठ सोम० अग्निर्मूर्द्धा विरूपोंगारको गायत्री भौमा वा० अग्निर्मूर्धा० भूर्भुवः स्वः अवंति समुद्भव भारद्वाज सगोत्र भोमे हा

———

प्रयोगसार Prayogasāra

No. 883 $\frac{84}{1899-1915}$

Size — 10$\frac{3}{8}$ in. by 4$\frac{3}{4}$ in.

Extent — 32 leaves; 8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, legible; two lines in red ink on either border; paper old, worn out and musty.

Prayogasāra, a work which is divided into 9 Praśnas (For details, see I. O. Cat. Ms. referred to below) and deals with *Darśapaurṇamāsa*, *Ādhāna*, *Agnihotra*, etc. based upon *Baudhāyanaśūtras*. It is composed by Keśavasvāmin, follower of Nārāyaṇa and Bhavasvāmin. The present codex deals with *Darśapaurṇamāsa* sacrifices of the 1st Praśna. According to Kane, our author flourished about 1100 A. D.

Age — Śaka 1677.

Author — Keśavasvāmin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रियपतिं नमस्कृत्य कण्वं च मुनिसत्तमं ।
प्रयोगसारं वक्ष्यामि केशवोहं यथामि(म)ति ॥

नारायणादिभिः प्रयोगकारैरेकं पक्षमाश्रित्य दर्शपूर्णमासादीनां प्रयोग उक्तः ॥ आचार्यपादाद्वैधपक्षांतराण्यप्युक्तानि ॥ भवस्वामिमतानुसारिणा मया तु उभयमप्यंगीकृत्य प्रयोगसारः क्रियते ॥ आमावास्येनेत्यादि ॥ etc.

Ends — fol. 32*a*

दशोदनेष्टिस्तु पशौ शतं तत्सोमे सहस्रोदनमित्यथाहुः । दर्शपूर्णमासयोर्द्वैधे बहुधा विकल्प उक्तः । ग्रंथप्रपंचभयात् लोकाननुष्ठानाच्च अत्र स चेष्टि नोक्तः । लोकानुष्ठितपूर्वाः कतिचिदुक्ताः । अतः परमयितथं(व) भवति ॥ ॥

इति केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥ ॥ शके १६७७ युवा नाम संवत्सरे ज्येष्ठवद्य एकादशी मंदवासरे तदि(हि)ने लिखितं

References — Mss.– A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :–
i, 356*b*; ii, 79*b*; iii, 76*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 589.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 370. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss. p. 395*b*, No. 119. Mitra's Notices I, 26. Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 140, No. 322 B. B. R. A. S. Cat. Nos. 612–613. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 201.

प्रयोगसार

Prayogasāra

No. 884

24
A/1879–80

Size — 9¾ in. by 4¼ in.

Extent — 134 + 134 (= 268) leaves; 9 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Fol. 1–68 country paper; the rest on modern water-marked paper of bluish colour, except the last 48 leaves on

white paper; Devanāgarī characters; first 68 leaves are old and written in a different handwriting which is legible; benedictory phrase and topics tinged with red pigment; four lines in black ink on either border; the rest of the Ms. has two lines in red ink on either border; colophons on fol. 134[a] of the 1st set and at the end in red ink. The Ms. is divided into *Pūrvārdha* containing the first 6 *Praśnas* and extending upto fol. 134; and *Uttarārdha*, containing the last 3 *Praśnas*, beginning with fol. 1 and ending with fol. 134.

Age — Śaka 1807.

Author — Keśavasvāmin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ ॐ नमः शिवाय ॥

श्रियः पतिं नमस्कृत्य etc. as in No. 84 / 1899-1915.

Ends — fol. 133[b]

एवं चतुःषष्टिः । चातुर्मास्यदक्षिणा etc. upto प्रयोगसारे षष्ठे सप्तमः as in No. 81 / 1899-1915 followed by :- समाप्तानि चातुर्मास्यानि ॥ ॥ शके १८०७ पार्थिवसंवत्सरे आधिकज्येष्ठकृष्णद्वादश्यां बुधे पुण्यपत्तने माध्वीत्युपनामकसदाशिवशर्मणा लेखकेण लिखितं दर्शपौर्णमास आधान पुनराधानहोमप्रवासविधिपशुचातुर्मास्येषु पुस्तकं समाप्तं

Then follows a certain portion.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

दर्शपूर्णमासाभ्यामिष्ट्वेष्टि पशु चातुर्मास्यै रथ सोमेनेति क्रमेण । चातुर्मास्यानंतरं सोम आरभ्यते ॥ अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवतीति ज्योतिष्टोम इति कर्म नामधेयं ॥ तस्याग्निष्टोम इति संस्थानाम अग्निष्टोमेन स्तोत्रेण समाप्यते ॥ etc.

Ends — fol. 134[a]

पंचदेवता मध्यमं धातारं करोतीति दर्शनात्पूर्वदेविका इविषि अनुमति राकाधात्रेता उत्तरेणैतानि सिनीवाली कुहूः धातेति स्वानि स्वानि स्वगृहे गृहे नित्यानि अग्न्यायतनान्यध्यवसायगत्वा उदवसानीयाया पूर्वस्य प्रति होमो नास्ति सुत्यस्थदिवैव समापयितव्यस्य पुरुषापराधेन कालस्यातिक्रांतत्वात्प्रति होमो वा ॥ ॥

...41

इति केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे नवमे प्रपाठके षष्ठोध्यायः ॥ ॥ समाप्तोग्निष्टोमः ॥ ॥ श्रीशंकराय नमोनमः ॥ ६ ॥ शकाब्द १८०७ पार्थिवनामाब्दे पौषपंचम्यां रविवासरे पुण्यपत्तने माधवीत्युपनामकसदाशीवशर्मणा लेखकेण लिखितं ॥ ॥ इति के० प्र० सा० उत्तरार्द्धसमाप्तः ॥ ॥ ॥ छ ॥

Reference — See No. 84 / 1899-1915.

प्रयोगसार

Prayogasāra

No. 885

83 / 1899-1915

Size — 9¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 3 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; paper very old, much worn out, musty and soiled; colophons tinged with red pigment.

It contains *Ādhāna* and *Agnihotra prakaraṇas* covering the 2nd, 3rd and 4th *praśnas*.

Age — Appears to be very old.

Author — Keśavasvāmin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथेपव्याहरणामिति मंत्रक्रमात् । दर्शपूर्णसावनुक्रांतौ संप्रति आधानपूर्वकत्वात् सर्वकर्मणां प्रक्रमादाधानं प्रस्तूयते । तत्राप्तपव्याहरणपूर्वकत्वादनुष्ठानं । तस्यानंतरमुपव्याहरणमुच्यत इति ॥ etc.

Ends — fol. 37*a*

यज्ञभ्रेषस्य पूर्ववत् । प्रायश्चित्ते कृतेपि । यजमानेन मनोहुतिव्यां अधाप्रतियज्ञां प्रतिजुहोति । तत्र व्यवस्था । होयमात्रं न दीक्षाग्रेः समारूढेषु तंतुमान् । प्रवासो तृतीयां कुर्यादेवमेव व्यवस्थितिः ।

इति केशवस्वामिकृते प्रयोगसारे षष्ठोध्यायः ॥ ॥ इति प्रवासोपस्थानं ॥ यजमानं ब्रह्मत्वं दर्शपूर्णमासे उक्तौ । तस्मादितो न निवृत्तौ । हौत्रं तु अपूर्णत्वादि हनोक्तं । इति केशवस्वामिकृते दशमोध्यायः ॥ ॥

Reference — See No. 84 / 1899-1915.

प्रयोगसार

Prayogasāra

No. 886

81
1899-1915

Size — 10½ in. by 4¾ in.

Extent — 43 leaves; 8 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in red ink on either border; paper old and musty.

It contains the 6th Praśna dealing with *Cāturmāsya* sacrifices. It is divided into 7 chapters.

Age — Appears to be old.

Author — Keśavasvāmin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

दर्शपूर्णमासाभ्यामिष्ट्वेति पशु चातुर्मास्यैरित्यनेन क्रमेण पशोरनंतरं चातुर्मास्यान्युच्यंते तेषां चत्वारः प्रयोगकाराः आचार्येणोक्ताः ॥ एकस्तावत् यावज्जीवप्रयोगः ॥ सांवत्सरप्रयोगो द्वितीयः ॥ द्वादशाह प्रयोगो यथा प्रयोग इति ॥ etc.

Ends — fol. 43*a*

पृचयं चतुःषष्टिचातुर्मास्य दक्षिणाः समाम्नाता भवंति ॥ ताश्चेनाधिगच्छे-द्वासंस्येतावंति ॥ मंथान्वौदनान्वै तावतो दद्यात् ॥ तेनैवैतं काममवाप्नोतीति ॥ एवं संतिष्ठं चातुर्मास्यानि सोमांतपक्षे अग्निष्टोम एव ॥ दर्शंत पक्षे ऐंद्राग्नः पशुः ॥ इष्ट्यंतपक्षे आग्नेयमष्टाकपालं ऐंद्राग्नमेकादशकपालं वैश्यदेवं द्वादश-कपालमिति ॥ तंत्रेण भेदेन वा ॥

इति श्रीकेशवस्वामिकृते प्रयोगसारे षष्ठे सप्तमः ॥ ॥ इदं पुस्तकं भास्कर-गुर्जरेण लिखितं ॥ शुभं भवतु ॥ कृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 84 / 1899-1915.

प्रयोगसार

Prayogasāra

No. 887

82
1899-1915

Size —9½ in. by 4¼ in.

Extent — 40 leaves; 9 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; paper very old, much worn, musty and soiled; fol. 2 wanting.

Another copy of 81 / 1899-1915.

Age — Appears to be very old.

Author — Keśavasvāmin.

Sbbject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

दर्शपूर्णमासाभ्यामिष्ट्वेति etc. as in No. 81 / 1899-1915.

Ends — fol. 41[a]

पृचं चतुः षष्टि चातुर्मास्य etc. upto प्रयोगसारे षष्ठे सप्तमः ॥ as in No. 81 / 1899-1915.

Reference — See No. 84 / 1899-1915.

प्रयोगसार

Prayogasāra

No. 888

383
1891-95

Size — 9⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 376+2 (= 378) leaves; 8 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrases and marks of punctuation together with two lines on either border are in red ink; two leaves give contents.

A big work on different *prayogas* dealing with *āśauca*, *śrāddha*, etc. being a compilation from various *Purāṇas* and *Smṛtis* by Śivaprasāda Pāṭhaka, a resident of Puṣkarapura.

Age — Saṁvat 1881.

Author — Śivaprasāda Pāṭhaka.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥

लंबोदरं चतुर्बाहुं गौरीपुत्रं विनायकं ।
वरदां शारदां नत्वा श्रीगुरोश्चरणद्वयं ॥ १ ॥

नानाग्रंथान् समालोच्य प्रेतकर्मण्यनुक्रमं ।
कुर्वे प्रयोगसाराख्यं शिवप्रसादपाठक ॥ २ ॥

तत्र प्रथमं अधिकारीनिर्णयोच्यते ॥

अधिकारीषु पुत्रेषु बहुंष्वकस्य कर्माणि ।
विपक्षावपरः कुर्यादेवं ज्येष्ठक्रमेण तु ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 375*a*

तिलहोमार्थं ॥ अश्वत्थ ससमिद्धा ॥ १०८ ॥ पूजासामग्री । पंचामृत पंचगव्यं ॥ पाकसामग्री खोबरे ॥ खारिका ॥ निबेदी डिम ॥ ० ॥ कईलीफल ॥ सुत ॥ सुपारि ॥ छै ॥

इति पुष्करपुरनिवाशि शिवप्रसा(द)कृते प्रयोगसारे प्रेतमुक्तावल्यां विष्णुश्राद्धप्रयोगग्रंथः समाप्तः ॥ छ ॥ सुखं भवतु ॥ संवत् १८८१ वर्षे माघमासे कृष्णपक्षे ॥ चतुर्दश्यायां सुभपुन्यस्तीर्थे सनिवासरे समाप्तः ॥ नानालोकपरोपकारनिरतः ॥ शिवप्रसादे ॥ खिलं ग्रंथं सारप्रयोगं कस्मलिते ॥ पाटणनगरे ॥ साचोरा ज्ञाति अध्यारुवीजवलभनलिप्पकृतं ॥ श्रीमाधवगोविंदचर्णार्विंदे कपिलाश्रये लिखितं ग्रथं ॥ तस्मि रहनि ग्रंथस्य समाप्तिमगमद्दलं ॥ स्वार्थं वाहि परार्थं च वेदव्यासप्रसादतः ॥ २ ॥ ग्रंथसंख्या ॥ ५००० ॥ अष्टचत्वारिंशछतानि ॥ पार्छनाथ अध्यारु अबारामा सु वीष्णुतो ग्रंथप्रयोगसार लख्य छे तैलाद्रक्षेत् etc.

References — Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 350*a*. (under Prayogapradīpa); iii 76*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 590.

प्रवरनिर्णय

Pravaranirṇaya

No. 889

257
A/1881-82

Size — 9½ in. by 4¾ in.

Extent — 20 leaves; 11 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics and colophons are tinged with red pigment; paper very old, much worn out and musty.

An exposition of *gotras* and *pravaras*. It is also called *Gotrapravaranirṇaya*. The author, Viśvanāthadeva or Viśveśvara was the son of Śambhudeva and younger brother of Rāmadeva. The work was finished at Banares in Śaka 1506.

Age — Śaka 1671.

Author — Viśvanāthadeva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ श्रमश्रीरामजानकीजानये नमो ब्रह्मणे नमो महेशाय नमो गणपतये नम आपस्तंबाश्वलायनबौधायनकात्यायनेभ्यः ॥ अथातो यज्ञश्राद्धमहादानपरिणयनाद्युपयुक्तं गोत्रप्रवरनिर्णयं व्याख्यास्यामः ॥ तदेतद्ब्राह्मणं भवत्या ऋषे वृणीतं etc.

Ends — fol. 19*b*

देकप्रवरोच्चारणमनंतरं परिगृहीन् प्रवरोच्चारणमिति कात्यायनाश्वलायनादयः ॥

इति श्रीमछंभुदेवतनयरामदेवानुजविश्वनाथदेवविरचिते प्रवरनिर्णयः समाप्तः ॥ ॥ शके १६७१ ॥ प्रमाथिनामसंवत्सरे उदगयणे वैशाखकृष्ण २ वार ६ तद्दीने पुस्तकं समाप्तं स्वार्थं परमार्थं च ॥ शुभं भवतु ॥ राम ॥ शिवारामचंद्राय Then follows same stray portion.

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 159*a*; ii, 32*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 542.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1782.

प्रवरमञ्जरीसारोद्धार or गोत्रप्रवरमञ्जरी-सारोद्धार

Pravaramañjarīsāroddhāra or Gotrapravaramañjarī-sāroddhāra

No. 890

246
1886–92

Size. — 9⅛ in. by 5 in.

Extent— 36 double leaves; 10 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

A work on *gotras* and *pravaras* based on *Mañjarī Pārijāta*, Baudhāyana, *Smṛtyarthasāra*, etc., by Śaṅkara Daivajña or Śaṅkara Tāntrika. I am inclined to identify the two, in spite of Mr. Kane's giving two entries separately. For our Ms. in the 4th verse reads संदोहगोत्रप्रवरानुपूर्व्या विरच्यते शंकरतांत्रिकेण । In the last verse, it reads इत्थं सगोत्रप्रवरः संदोहः परिगुम्फितः । and in the colophon शिवात्मज शंकरदैवज्ञ, etc. foll. 4a–33a contain list of *gotra* and *pravaras*.

Age — Appears to be old.

Author — Śaṅkara (Daivajña or Tāntrika) son of Śiva.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

विघ्नौघध्वांतविध्वंसमार्त्तंडं सिंदुराननं ।
ब्रह्मादिविबुधैः सेव्य पादपद्मं भजाम्यहं ॥ १ ॥

रणत्रपुरसंस्कारैः कणद्वीणादिवादनैः ।
जातहर्षां प्रफुल्लास्यां भारतीं भावयाम्यहं ॥ २ ॥

बौधायनादिसूत्राणां व्याख्याकृद्भिः पुरातनैः ।
प्रपंचितं विस्तरेण तत्संक्षिप्य मयोच्यते ॥ ३ ॥

विवाहसिध्यै किलवैदिकानामुर्वीसुतानामबहुश्रुतानां ।
संदोहगोत्रप्रवरानुपूर्व्या विरच्यते शंकरतांत्रिकेण ॥ etc.

Ends — fol. 35a

मंजरीपारिजातादिश्रुतिवाक्यार्थपारगान् ।
मूलागमान्मया सम्यक्परिभाव्यैव कुर्वता ॥

इत्थं सगौत्रप्रवरः संदोहः परिगुफितः ।
आदरेण बुधैर्भाव्यः क्षम्यतां मम साहसं ॥

इति श्रीमच्छिवात्मजशंकरदैवज्ञविरचितो प्रवरमंजरीसारोद्धारे गोत्रप्रवरनिर्णयः समाप्तः ॥ शुभं भवतु ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
ii, 32[b] (Our Ms.)
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 542.

प्रवरमञ्जरीसारोद्धार or गोत्रप्रवरमञ्जरी-सारोद्धार

Pravaramañjarīsāroddhāra or Gotrapravaramañjarī-sāroddhāra

No. 891

105
1895–1902

Size — 13⅛ in. by 8 in.

Extent — 21 leaves; 15 liner to a page; 35 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper of bluish colour.

Upto fol. 2[a], we have *gotranirṇaya* for the Yajurvedins, according to Baudhāyana, *āśaucanirṇaya*, *dāyādanirṇaya* and *dattaputravidhi*. This portion quotes *Aparārka*, *Mādhavīya*, *Madanapārijāta*, *Vidhānamālī* and *Saṁskāradīdhiti* by Anantadeva. The real work starts after this with अथ गोत्रप्रवरनिर्णयो लिख्यते । विघ्नोघध्वांतविध्वंसमार्तंडसिंदुराननं, etc. as in No. 246/1886–92. Hence the name *Gotrapravaranirṇaya* has been changed to *Pravaramañjarīsāroddhāra*.

Age — Appears to be modern.

Author — Śaṅkara Daivajña.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥ यजुर्वेदे कर्तृकैर्बोधायनोक्तरित्या प्रयोगो बोद्धव्यः ॥ ततः प्राग् संस्कृतस्य स्वस्तिवाचननांदि श्राद्धादिपूर्वकं जातकर्मादिभिश्च etc.

Ends. — fol. 21*a*

मूलागमान् मया सम्यक् परिभाष्यैव कुर्वता ।
इत्थं स्वगोत्रप्रवरसंदोहः परिगुंठति ॥ ३ ॥

आदरेण बुधैः भाव्यः क्षम्यतां मम साहसं । as in 246 / 1886–92
इति शंकरदैवज्ञविरचिते गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥ समापितं ॥

Reference — See No. 246 / 1886–92.

प्रवराध्याय

Pravarādhyāya

No. 892

385 / 1891–95

Size — 9½ in. by 3⅞ in.

Extent — 7 leaves; 8 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in orange ink on either border; paper old and musty.

A small treatise on *gotra* and *pravaras*.

Age — Saṁvat 1830.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नम ॥

अथ प्रवराध्याये प्रवरभेदलिख्यते ॥ काश्यपको गोत्रस्य काश्यपवत्सारणं ॥ नैध्रुवेति त्रिः प्रवरस्य ॥ काश्यपगोत्रस्य कश्यपात्रिणमन्वेति त्रिपवरस्य ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

गुषित भरद्वाज गोत्रस्य गुषित भरद्वाज मित्रावरुणआतिथ्येति त्रिः प्रवरस्य ॥ ९५ ॥ आलव गोत्रस्य आलव औतथ्य विक्रमदेति त्रिः प्रवरस्य ॥ ९६ ॥

इति प्रवराध्यायः ॥ समाप्ता ॥ संवत् १८३० शाके १६९५ मीती जेष्ठ-शुद्धी ४ भौमवासरे लिखीतं जोसी नाथुराम गुजरगोडसुरतान्या आत्मपटनार्थं टोडामध्ये ॥

प्रवराध्याय

Pravarādhyāya

No. 893

384
1891-95

Size — 9 in. by 5¾ in.

Extent — 7 leaves; 12 lines to a page; 19 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; the text is written only on one side of the paper which is old and musty.

A treatise similar to 385/1891-95.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥

कौशल्यगोत्रस्य कौशिकविश्वामित्रदेवंतेति त्रिप्रवरस्य १ कौशिकगोत्रस्य विश्वामित्रदेवरातअदुखलेति त्रिप्रवरस्य २ etc.

Ends — fol. 7a

काश्यपगोत्रस्य काश्यपकात्सावरण्यद्यति त्रि० उपमनुगोत्रस्यवासि भारद्वस्विकप्रमदेति त्रि० इति प्रवराध्याय संपूर्णम् शुभं भूयात्

प्रवराध्याय

Pravarādhyāya

No. 894

247
1886-92

Size — 12⅛ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 8 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, introductory sentence and the colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

Another treatise on *pravaras* which resembles No. 385/1891-95.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ प्रवराध्याय लिख्यते ॥ कश्यपगोत्रस्य काश्यपवत्सारणनैध्रुवेति त्रिः प्रवरस्य १ कश्यपगोत्रस्य कश्यपत्रिणमान्वेति त्रिः प्रवरस्य २ etc. as in 385 / 1891-95.

Ends — fol. 5*a*

गुषितभरद्वाजगोत्रस्य गुषितभरद्वाजमित्रावरुण अतित्रिप्रवरस्य ९५ आलयगोत्रस्य आलव औतस्यतिक्रमदेति त्रिःप्रवरस्य ९६ इति प्रवराध्यायसंपूर्ण ऋषिगोत्र ४९ भेद ९६ अष्टमप्रतस्यश्च अष्टादशपरिष्टे

कश्येपेति भरद्वाजविश्वामित्रोत्थगोतमः।
जमदग्निवसिष्टश्च सप्तैते ऋषयः स्मृता १

सप्ताक्षिरपंचाक्षरे दिगेंचि ४ दरौतु संख्या प्रमितानिभूतदाषां च गोत्राणि मुनिश्वराणां नूनैकपंचादशभिः स्फुटानि ४१।१ पौरोहितस्येतीनमत्रगोत्रं विशात्तथा क्षत्रियसंभवस्य अज्ञातगोत्रं प्रवरादिकानां विशेशतं काश्यपमेनज्ञै

गोत्रशर्मावटंकस्य कुलाच प्रवराशिवा
देवीं गणपतिवक्षे नवैते ब्राह्मणाः स्मृता १

वर्णाश्रमे शर्मसंज्ञा ब्राह्मणाप्रवराध्याय संपूर्णम् शुभमस्तु भृगश्चैव वसिष्टश्च भारद्वाजश्च गौतमशांडल्यो कौशककोवत्सो सप्तगोत्रा च ब्राह्मणा १ श्री श्री

प्रवरावली

Pravarāvali

No. 895

284
1887-91

Size — 10 in. by 4⅜ in.

Extent — 4 leaves; 9-10 lines to a page: 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, title of the work and marks of punctuation tinged with red pigment; paper old, musty, worn out and slightly worm-eaten.

A small treatise giving the *pravaras* of different *gotras*,

ascribed to Brahman. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 76[a].

Age — Appears to be old.

Author — Brahman.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीनृसिंहाय नमः ॥

अथ प्रवरावली कथ्यते ॥ काश्यपगोत्रस्य काश्यपावत्स्तारणैव प्रवरेति त्रिप्रवरस्य ॥ १ ॥ कश्यपगोत्रस्य कश्यप अत्रि अपामान्येति त्रिप्रवरस्य ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 4[a]

कौहलगोत्रस्य कौहलविश्वामित्र अघमर्षणदेवराजेति त्रिप्रवरस्य ९५ नारायणगोत्रस्य नारायणांगिरसवार्हस्पत्येति त्रिप्रवरस्य etc.

इति श्रीब्रह्मोक्तप्रवरावली समाप्तम्

प्रातःसन्ध्या — Prātaḥsandhyā

No. 896 — 428 / 1891-95

Size — 6 in. by 3⅞ in.

Extent — 19 leaves; 9 lines to a page; 19 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; last two leaves have double borders in red ink.

A short manual of morning *sandhyā* worship for the followers of *Mādhyandina-śākhā* of white *Yajurveda*.

Age — Śaka 1744.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ हरिः ॐ ॥

तथा च मंत्रशुध्यर्थे प्रथमईश्वरस्मरणेन भ्रुमध्ये उदकेन विंदुकृत्वा ॥ मंत्र ॥ ॐ ह्रीं अस्महियं शरीररक्ष रक्षपरमेश्वरिहुं फट् स्वाहा ॥ etc.

Ends. — fol. 19[a]

कौशिकविश्वामित्रेति त्रिप्रवराण्वीत केशवशर्मा अहंभो व्वैश्वानर अभिवादयामि भो आचार्य भो अग्ने देवागातु विदोगातु ॥ अनेन प्राथः कालसंध्याख्येन कर्मणा ब्रह्मस्वरूपि श्रीसविता सूर्यनारायणः प्रीयताम् ब्रम् ॥ छ ॥ छ ॥

हास्तअक्षर भीकंभटजोसिमूळे कसबेतीसगावहा सके १७४४ संसर्प अश्वीनकृष्ण ९ समाप्तः

प्रायश्चित्तक्रम — Prāyascittakrama

No. 897 — 386 / 1891-95

Size — 8¼ in. by 5½ in.

Extent — 11 leaves; 9 lines to a page; 23 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, introductory sentence and marks of punctuation in red ink; notes on the margin; paper old and slightly worn out.

A short treatise on *prāyaścitta*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ प्रायश्चित्तक्रमलिख्यते ॥ ॥

देशकालौ संकीर्त्य प्रारीप्सित पंचांगतया विहितं स । चैलं स्नानं करिष्येति सचैलं स्नानं ॥ अशक्तौ तु पादयो पाण्योः प्रक्षालनं वा । etc.

Ends — fol. 11[b]

प्रायश्चित्तांगहोमस्य सगुणतासिध्यर्थं ब्रह्मणे पूर्णपात्रं वरो दक्षिणां वा तुभ्यं संप्रददे नवमेति पूर्णपात्रस्यान्यतरदानं ॥ अथ वैतरण्यादि यथोक्तदानानि देयानि ॥ तदंते मुखावलोकनमिति ॥

प्रायश्चित्ततत्त्व — Prāyascittatattva

No. 898 — 285 / 1887-91

Size — 12 in. by 4⅞ in.

Extent — 51 leaves; 11 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in dlack ink on either border; topics and names of authorities are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper old and much worn out and musty; incomplete.

The fifth *tattva* or section dealing with *Prāyaścitta* from Raghunandana's digest *Smṛtitattva.*

Age — Appears to be old.

Author. — Raghunandana.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 1*b*

ॐ नमो गणेशाय ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

प्रणम्य सच्चिदानंदं सृष्टिस्थित्यंतकारिणं ।
प्रायश्चित्तस्य तत्त्वानि वक्ति श्रीरघुनंदनः ॥
प्रायश्चित्तस्य लक्ष्मात्र तथा तंत्रप्रसंगकौ ।
कर्तृसंस्कारकांगानां प्रतिकर्मनिवर्त्तनं ॥ etc.

Ends — fol. 51*b*

एतेन रजस्वलाया ब्राह्मण्याः सवर्णरजस्वलायाः स्पर्शे एकरात्रोपवासः। पंचगव्यपानं च कामतः। अकामयास्तदर्द्धं नक्तव्रतं । असवर्णं रजस्वलास्पर्शे त्रिरात्र पंचरात्रषड्रात्रोपवासाः । अकामतस्तदर्द्धं एतच्चतुर्थाह्नानंतरं कर्त्तव्यं चांडालेन श्वपाकेन संस्पृष्टा ends abruptly.

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 362*b*; ii, 81*b* and 212*a*; iii, 77*b*.
Kan. : *Hist. Dh.* I, pp. 416-19.

B - Descriptive Catalogues :- Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 289. No. 690. Calcutta Sanskrit Collage Cat. II, Nos. 74, 176-81, 252, 607. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 1974-79.

(2) Printed Editions :-Printed by Jīvānanda Vidyāsāgara, Calcutta.

———

प्रायश्चित्तप्रत्याम्नाय Prāyaścittapratyāmnāya

No. 899 236/1879-80

Size — 9⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 5 leaves; 13 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old, worn out and musty.

A work dealing with substitutes (in the shape of *dāna, snāna* etc.) for the different *prāyaścittas* prescribed for various sins.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

अथ प्रायश्चित्तप्रत्याम्नाया उच्यंते । प्राजापत्ये धेनुदानं तन्मूल्यदानं तन्मूल्यदानं वा । गोदानं वा । तन्मूल्यदानं वा । तच्च गोमूल्यं निष्कं निष्काःर्द्ध-निष्कपादं वा दद्यात् । अत्याशक्तौ तदर्धं । तत्समभूधनधान्यवस्त्रादिकं वा दद्यात् । etc.

Ends — fol. 5*a*

सप्ताहसांतपने त्वध्यर्धं कार्यं । प्रकीर्णेषु प्राजापत्यं । पादादिक्लृप्त्या कल्प्यं । प्राजापत्यः षड्डुपवासा वा क्लृप्ता कल्प्यं ॥

इति प्रायश्चित्तप्रत्याम्नायाः ॥

... ...

... ...

... ...

यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपोयज्ञक्रियादिषु ।
न्यूनं संपूर्णतां याति सद्यो वंदे तमच्युतं ॥
अज्ञानादथवा लोभात्प्रच्यवेताध्वरेषु यत् ।
स्मरणादेव तच्छंभोः संपूर्णमिति हि स्मृतिः ॥
अज्ञातधर्मशास्त्रार्थः प्रायश्चित्तं ददाति यः ।
सोपि तत्पापमाप्नोति नरकं चैव गच्छति ॥ ॥

श्रीरामाय नमः ॥ ॥

प्रायश्चित्तप्रदीप Prāyaścittapradīpa

No. 900 141/1895-1902

Size — 10⅛ in. by 4 in.

Extent — 118 leaves; 9 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper slightly worm-eaten.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नत्वा बौधायनाचार्यं तेनोक्तश्रौतकर्मणां ।
विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाश्यते ॥ १ ॥

श्रौते बौधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।
उक्तानि सूत्रे भाष्ये च वर्यगोपालसूरिणी ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 118*b*

रौद्रीभिः परिणोरुद्रस्येति षड्भिः आग्नेयीभिः अग्ने नयेत्यादिषड्भिः महाव्याहृतिभिर्व्यस्ताभिः ॐ स्वाहेत्यादि प्रणवेनांततः एतैः सर्वैः ऋत्वंते सर्व॰ प्रायश्चित्तानि जुहुयात् ॥

इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पंचमं प्रकरणं ॥ छ छ छ

Reference — See No. 286 / 1887-91.

प्रायश्चित्तप्रदीप Prāyaścittapradīpa

No. 901 286/1887-91

Size — 10¼ in. by 4⅜ in.

Extent — 98 leaves; 11 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; topics tinged with red pigment only upto fol. 6; paper old and musty.

A treatise dealing with *prāyaścitta* rites according to Baudhāyana. The work is based on the *bhāṣya* on Baudhāyana's *śrautasūtras* by Gopāla and follows Bhavasvāmin.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा बौधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।
उक्तानि सूत्रे भाष्ये च वर्यगोपालसूरिणा ॥ १ ॥
श्रौते बौधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।
उक्तानि सूत्रे भाष्ये च वर्यगोपालसूरिणा ॥ २ ॥
व्यासोक्तानि प्रकीर्णानि तैरनुक्तानि यानि च ।
भवस्वामिमतात्तेषां विस्तराश्चिर्णयं ब्रुवे ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 98*a*

ब्राह्मीज ज्ञानमिति षड्भिः रौद्रीभिः परिमाणो रुद्रस्येति षड्भि आग्नेयीभिः अग्ने नयेत्यादि षड्भिः महाव्याहृतिभिः व्याहृतिर्व्यस्ताभिः समस्ताभिः ॐ स्वाहेत्यादि प्रणवेनांततः ऐतैः सर्वैः क्रत्वंते सर्वप्रायश्चित्तानि जुहुयात् ॥

इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पंचमप्रकरणं ॥ ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 363*a*; ii, 81*b* and 212*a*; iii, 77*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 592.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 449. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 185, 186. Mitra's Cat. of Bikaner Mss. p. 137, No. 318. B. B. R. A. S. Cat. No. 622. Mitra's Notices I, 32. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vols. I & II, Nos. 745-746A.

प्रायश्चित्तप्रदीपिका Prāyaścittapradīpikā

No. 902 598/1882-83

Size — 12½ in. by 3⅞ in.

Extent — 24 leaves; 8 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty; incomplete.

A work on *prāyaścitta* which is incomplete. The author, Rāma, was the pupil of Vidyākara. There is another work composed by him, named *Somakarmapradīpikā*. The opening verse there reads—

सन्नाजोऽग्निचितो नत्वा विद्याकरगुरोः पदे ।
रामः पद्धतिमाधत्ते सोमकर्मप्रदीपिकाम् ॥

(Mitra's Notices V, No. 1721)

This *Somakarmapaddhati* is noticed under the name of *Somapaddhati* in Hṛikeśa Śāstri's Calcutta Sanskrit College Catalogue I, No. 329, where the name of the *guru* is Divākara instead of Vidyākara.

Age — Appears to be old.

Author — Rāma, pupil of Vidyākara.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

सन्नाजोग्निचितो नत्वा विद्याकरगुरोः पदे ।
रामः पद्धतिमाधत्ते प्रायश्चित्तप्रदीपिकां ॥ १ ॥

कात्यसूत्रोदितं सर्वमत्र वाच्यं मया स्फुटं ।
समुच्चयोन्यत्र दृष्टो विशेषः क्वचिदेव तु ॥ २ ॥

कर्माणि स्वस्वांगयुक्तानि यथोक्तफलसाधनसमर्थानि भवंति ॥ etc.

Ends — fol. 24*b*

सायमग्निहोत्रस्य सायंकालो मुख्यो दैवादतिपन्नश्चेद्रात्रौ प्रयोगोतिपन्न-कालाधिकरणक इति तु द्विर्भवति प्रातः काले स्वकृतसायंहोमस्य जाते सायं

होमकर्मस्ववस्थितं प्रातर्होमः सायंकाल आयात इति बुद्धिर्जायते ॥ अप्राप्तः प्रातःकालस्य तु रात्रौ कालातिपातबुद्धिरेव न ends here abruptly.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 362[b].
Kane: *Hist. Dh.* I, p. 592.

प्रायश्चित्तमयूख Prāyaścittamayūkha

No. 903 78/1881–82

Size — 11⅜ in. by 5 in.

Extent — 139 leaves; 11 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on each border, benedictory phrases, marks of punctuation, names of authorities quoted, topics and the colophon are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

Tenth chapter of *Bhagavantabhāskara* of Nīlakaṇṭha.

Age — Appears to be very old.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीरविर्जयति ॥

नमामि भास्वत्पदपंकजं तत् श्रीनीलकंठोहमथ प्रकुर्वे
स्मृत्वोपदेशात् गुरुशंकरस्य विनिर्णयं पापविशुद्धिहेतुं ॥ १ ॥

प्रतारकैरहतमंत्र किंचित्मया तु निर्मूलतया तदुक्तं । त(?)
ऊनोति तानो न हितेन काचित् खपुष्पहीनापचितिर्न हीयते ॥ २ ॥

पापविशुद्धिहेतुत्वं प्रायश्चित्तस्याह याज्ञवल्क्यः ॥

विहिता स्यानतुष्टानां नि(र्नि)दितस्य च सेवनात् ।
अतिग्रहाच्चेंद्रियाणां नरः पतनमृच्छति ॥ etc.

Ends — fol. 139[b]

यत्रप्रकाशे प(म)रणांतिकं प्रायश्चित्तं तत्र रहस्ये मरणांतिकमेव मरणे ह्रासासंभवादित्याह नत्रापद्यपि मरणे ह्रासोत संभवति तथापि तद्वैकल्पिके

चतुर्विंशतित्यब्दौ संभवत्येव तेन चातुर्विंशतिब्दषष्टि त्रिंशद्विंशाशा द्वादश-चतुर्दशविंशतिषट्त्रिंशन्माताः प्रजापत्याजाद्यपेक्षया कर्त्तव्यः मरणांतिकस्य तु तद्विधिना प्रकाशे पापविषयत्वेनोक्तत्वाद्रहस्ये प्रापकप्रमाणाभावप्राप्तिरेव दूरापास्तेति सर्वं शिव ॥ ॥

इति श्रीमीमांसकशंकरभट्टात्मजभट्टनीलकंठकृते भास्करे प्रायश्चित्तमयूखः समाप्तः ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥

भट्टावटंकगंगाशंकस्येदं पुस्तकं ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 363*a*; ii, 82*a*; and iii, 77*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 438–40.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 1457–9. Weber's Cat. of Berlin Mss. p. 327, No. 1147. Cat. of Bikaner Mss., p. 436., No. 935. Burnell's Cat. of Tanjore Mss. p. 132*b*.

(2) Printed Editions :– Benares Sanskrit Press, Benares, 1879.

प्रायश्चित्तमयूख — Prāyaścittamayūkha

No. 904 — 88(iv) / 1881–82

Size — $10\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{5}{8}$ in.

Extent — 156 leaves; 9 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; one or two lines in black ink on each border; paper old, worn out, musty and worm-eaten; folios stuck together on account of dampness.

Age — Saṁvat 1779.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ सूर्याय नमः ॥

नमामि भास्वत्पदपंकजं etc. as in No. 78 / 1881-82.

Ends — fol. 155*b*

यत्र प्रकाशे मरणांतिकं etc. upto प्रायश्चित्तमयूखः समाप्त as in No. 78 / 1881-82. followed by — संवत् १७७९ वर्षे शाके १६४४ प्रवर्त्तमाने भाद्रपदशुद्धपंचमी भौमवासरे लिखितमिदं त्वेतेन ॥ मंगलं लेखकानां च etc.

Reference — See No. 78 / 1881-82.

प्रायश्चित्तमयूख — Prāyaścittamayūkha

No. 905 — 104 / 1882-83

Size — 10⅜ in. by 4⅝ in.

Extent — 175 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows each of two lines and three lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophon tinged with red pigment; paper old and musty.

Age — Saṁvat 1808.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नमामि भास्वत्पदपंकजं तत् etc. as in No. 78 / 1881-82.

Ends — fol. 175*a*

यत्र प्रकाशे मरणांतिकं etc. सर्वं शिवं as in No. 78 / 1881-82. followed by ज्ञातव्यं । सर्वप्रायश्चित्तं समाप्तमिति ।

चर्मण्वती तरणीजा शुभसंगमस्य
सांनिध्यभाजिकृतशालिनि मध्यदेशे ।
ख्याता भरेहनगरी किल तत्र राजा
राजीवलोच(?)लोचनत्ररतो भगवंतदेवः ॥

इति श्रीसेंगरवंशावतंसमहाराजाधराजभगवंतदेवो द्योतितेन मीमांसक-शिरोमुकुटमणिशंकरभट्टात्मजेन भट्टनीलकंठकृते भगवद्भास्करे प्रायश्चित्तमयूख समाप्तः ॥ संवत् १८०८ वर्षे ज्येष्ट विद ७ शनौ ॥ श्री

Reference — See No. 78 / 1881-82.

प्रायश्चित्तमयूख

Prāyaścittamayūkha

No. 906

142 / 1895-1902

Size— 11½ in. by 5⅝ in.

Extent — 120 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; upto fol. 90; paper musty; fol. 12 repeated.

Age — Appears to be modern.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
श्रीकुलदेवतायै नमः ॥

नमामि भास्वत्पदपंकजं etc. as in No. 78 / 1881-82.

Ends — fol. 120*b*

यत्र प्रकाशे मरणांतिकप्रायश्चित्तं etc. upto प्रायश्चित्तमयूखोयं समाप्तिं अगमत् as in No. 78 / 1881-82. मम मातृपितृरूपिश्रीनारायणलक्ष्मीकांतौ प्रीयेतां ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ संपूर्णमस्तु ॥

Reference :— See No. 78 / 1881-82.

प्रायश्चित्तमयूख

Prāyaścittamayūkha

No. 907

248 / 1886-92

Size — 8½ in. by 4⅛ in.

Extent — 235 leaves; 8 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; foll. 1–45 have two lines in red ink on either border; marks of punctuation, topics, name of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

Age — Saṁvat 1843.

Author — Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॥

नमामि भास्वत्पदपंकजं तत् etc. as in No. 78 / 1881–82.

Ends — fol. 235*b*

यत्र प्रकाशे etc. upto प्रायश्चित्तमयूखः समाप्तमि as in No. 78 / 1881–82. श्रीकृष्णो जयति ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ संवत् १८०४ वर्षे मिती फागणसुदि २ गुरुवार इदं पुस्तकं शुक्लगंगाबिसनजी

Reference — See No. 78 / 1881–82.

प्रायश्चित्तमुक्तावली-प्रकाश

Prāyaścittamuktāvali-prakāśa

No. 908 — 249(ii) / 1886–92

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 17 + 121 (= 138) leaves; 10 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; marks of punctuation, topics, names of authorities quoted are tinged with red pigment; paper old and musty.

The codex contains

(1) *Vedāntasāra* foll. 1–17 No. 249(i) / 1886–92. and (2) *Prāyaścittamuktāvalīprakāśa*; foll. 1–121; fol. 1 missing and 12 repeated. The work is a section of *Dharmaśāstrasudhā-*

nidhi by Divākarabhaṭṭa, son of Mahādeva. His mother was the daughter of Nīlakaṇṭhabhaṭṭa.

Age — Saṁvat 1877.

Author — Divākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2*a*

यित्वा प्रदीयते ॥ पर्षदा कार्यते यत्तु प्रायश्चित्तमिति स्मृतमिति ॥ अस्यार्थः॥ पापिनां चित्तमतिव्याकुलं भवति तच्च परिषदाव्रतादि धर्मानुष्ठानेन etc.

Ends — fol. 121*b*

एव संकल्पपूर्वकं श्रुत्वा समाप्तौ सति सामर्थ्ये पर्वसमाप्तौ वाचकं पायसेन भोजयेत्तस्मै रत्नकांचनपानगोभूगृहवस्त्राणि दद्यात् ॥ एवं वाचकं संतोष्य द्विजान्भोजयेतेभ्यो दक्षिणां दद्या देवे पुराणश्रवणविधिरिति सर्वं शिवम् ॥

इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजसकलविद्यानिधानश्रीदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रसुधानिधौ प्रायश्चित्तमुक्तावलीप्रकाशः समाप्तः ॥ श्रीमन्महागणाधिपतिप्रीयम् ॥ श्रीसं १८७७ मार्गशीर्ष । शुक्ल १० गुरौ लिखितं ॥ रावुल सुखराम वस्तारामस्येदं पुस्तकं ॥ श्रीरस्तु ॥ काश्यां मया लिखितं ॥ श्री ॥ श्री ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 363*a*; ii, 82*a*; iii, 77*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 593.

B – Descriptive Catalogues :- Stein's Cat. of Jammu Mss., p. 92, No. 2685. Mitra's Notices, III, 1352. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 2533.

प्रायश्चित्तमुक्तावली — Prāyaścittamuktāvalī

No. 909 — 128 / 1892-95

Size — $11\frac{7}{10}$ in. by $5\frac{1}{2}$ in.

Extent — 7 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows each of two lines in red ink, on either border; paper slightly worn out.

A part of Divākarabhaṭṭa's *Prāyaścittamuktāvalī* (See No. 249(ii) / 1886-92), dealing with *kṛcchra* and *atikṛcchra* types of *prāyaścittas*.

Age — Saṁvat 1910.

Author — Divākarabhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अनुग्रहार्थं विप्राणां मनुधर्मभृतां वरः ।
बालवृद्धातुरेष्वेवं शिशुकृच्छ्रमुदाहृतमिति १

पाटकृच्छ्रापरं नाम कृच्छ्रमिति ॥ आनुलोम्येन स्वस्थानविवृद्धिपक्षोऽदर्शि-मनुना etc.

Ends — fol. 7[b]

इदमपि चांद्रायणधर्मकर्मेति विज्ञानेश्वरः अत्र सर्वत्रवक्तव्योपि विस्तरो-ग्रंथबाहुल्यभिया नोपातः ॥

इति श्रीविद्वन्मुकुटमहामणिश्रीभारद्वाजमहादेवभवात्मजदिवाकरविर-चितायां प्रायश्चित्तमुक्तावल्यां कृच्छ्रादिस्वरूपम् ॥ संवत् १९१० मिति मार्ग-शीर्षएकादशी रविवार शुभं भूयात् ॥

Reference — See No. 249(ii) / 1886-92.

प्रायश्चित्तविवेक **Prāyaścittaviveka**

No. 910 295 / 1884-87

Size — 10⅛ in. by 3⅞ in.

Extent — 88 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good. Paper very old, worn out, musty, soiled and slightly worm-eaten; different handwritings. Foll. 50-61 and 75-88 have two lines in black ink on either border. Incomplere.

Prāyaścittaviveka is one of the sections of a huge work on Hindu Law, named *Smṛtiviveka* by Śūlapāṇi. Fourteen such *vivekas* have been known and *Śrāddhaviveka* is the most

well known amongst them. For details about the author, his works, etc., see Kane (referred to below) according to whom the author flourished between 1375 and 1460 A. D.

Age — Appears to be old.

Author — Śūlapāṇi.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

नित्यश्रुत्युदितस्वधर्मचरणानुध्यानहीनात्मनां
तत्तद्वेद निषिद्धकर्मनिचयानुष्ठाननिष्ठावतां ।
लोकानां कलिकालरूढकलुषध्वंसार्थमेषोधुना
प्रायश्चित्तविवेकमत्र विदधे श्रीशूलपाणिः सुधीः ॥ १ ॥

अथ प्रायश्चित्तनिरुक्तं । तत्रांगिराः ।

प्रायो नाम तपः प्रोक्तं चित्तं निश्चय उच्यते ।
तपोनिश्चयसंयुक्तं प्रायश्चित्तमिति स्मृतं ॥ etc.

Ends — fol. 88*a*

एतत्क्षत्रियादीनामापद्विषयं । शिशुचांद्रायणे धेनुचतुष्कं सांतपने धेनुद्वयं । षड्रात्रे धेनुरेका । त्रिरात्रे तु सार्द्धपुराणं ॥ विष्णुः ॥ चांडालान्नं भुक्त्वा त्रिरात्रमुपवसेत्सिद्धं भुक्त्वापिराक इति । बलाद्भोजनविषयं । पराके पंचधेनवः । त्रिरात्रमामा ends abruptly.

References — (1) Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 363*b*; ii, 82*a* and 212*a*; iii, 77*b*. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 393-6.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1753. Weber's Cat. of Berlin Mss. p. 327, No. 1148. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 281*a*, No. 660. Mitra's Notices I, 415. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 142*a*. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 187-92 and 588.

(2) Printed Editions :- Printed by Jīvānanda Vidyāsāgar in Bengali Characters at Calcutta.

प्रायश्चित्तविवेक Prāyascittaviveka

No. 911 $\frac{98}{1895-98}$

Size — 11 in. by 4⅞ in.

Extent — 152 leaves; 12 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on either border; paper thin, old, worn out and musty; fol. 12 repeated.

Age — Saṁvat 1656.

Author — Śūlapāṇi.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॐ नमः श्रीपरमात्मने ॥
नित्यस्युदितस्वधर्म etc. as in No. 295 / 1895–98.

Ends — fol. 150*b*

अतः पक्षाभोजने सर्द्धसप्तधेनवो देयाः ॥ इति धेनुसंकल्पं ॥
– प्रायश्चित्तविवेकोयं व(र)चितः शूलपाणिना
यथा सतामुरः स्थाने विराजतां सुभाषितं ॥

इति श्रीसाहुडिपालमहामहोपाध्याय श्रीशूलपाणिविरचितः प्रायश्चित्तविवेकः संपूर्णः ॥ ॥ संवत् १६५६ समये चैत्रवदी सप्तमी गुरवासरे । कासिस्थान लेखित्वा रामरागराम etc. ग्रंथ ४५०५

Reference - See No. 295 / 1895-98.

प्रायश्चित्तविवेक Prāyaścittaviveka

No. 912 $\frac{100}{\text{Viśrāma(ii)}}$

Size — 10½ in. by 4⅞ in.

Extent — 87 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; topics tinged pigment; paper old, musty and soaked with oil; foll. 1–2, 5, 9–10, 15–16, 19–54, 61–64, 91–104, 109–

120, 125-130, 133-134, 137-154, 159-162, 165-178 and 193-230 are missing.

A fragmentary copy.

Age — Appears to be old.

Author — Śūlapāṇi.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 3*a*

अर्थात् प्रत्यवायपरिहारस्योपस्थितस्य तदर्थिनों अधिकारानित्येति पेधोपि ॥ नन्वहरहः । संध्यामुपासीतेत्यादो जावनस्य संध्योपासन व्याण्णवमात् । etc.

Ends — fol. 232*b*

तन्निरस्तं गोसहस्रदानस्य मतिपूर्वब्रधे महादेवयाद्दवैर्व्यवस्थापितत्वात् ॥ मतिपूर्वं ब्रह्मवधस्य चतुर्विंशति वार्षिकव्रतापनेयत्वत् । चतुर्विंशति वार्षिके च सषष्टिशत तन्न यं पमस्विधेनुमामुक्तं तस्य गोहस्तदानतुल्यत्व

Reference — See No. 295 / 18 4-1887.

प्रायश्चित्तविवेक

Prāyaścittaviveka

No. 913

190
Viśrāma(ii)

Size — 10⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 46 leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; topics tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; some of the leaves are soaked in oil; foll. 1-138, 155-196 and 221-322 missing.

Another fragmentary copy.

Age — Appears to be old.

Author — Śūlapāṇi.

Subject — Dharma.

Begins — fol. +39*a*

विषयं ॥ अथ ब्राह्मणायुच्छिष्टभक्षणप्रायश्चित्तं ॥ तत्र शंखलिखितौ ॥

ब्राह्मणोच्छिष्टभक्षणे महाव्याहृतिभिरभिमंत्र्यापः पिबेत् ॥ क्षत्रियोच्छिष्टभोजने ब्रह्मीरस्य विपक्वेन क्षारेण अहं वर्त्तयेत् ॥ etc.

Ends — fol. 228*b*

अतः षडहप्राजापत्ययोः समानता ॥ तथा च वृद्धशातातपः ॥

चांडालैः श्वपचैः स्पृष्टौ विण्मूत्रे तु कृते द्विजः
त्रिरात्रं तत्र कुर्वीत उच्छिष्टः षडाचरेत् ॥
सुमंतुः ॥ चांडालपतितांश्चैव तथा नारीरजस्वलां उच्छिष्टस्तु

Reference — See No. 295 / 1884-87.

प्रायश्चित्तसङ्कल्प — Prāyaścittasaṅkalpa

No. 914 — 578 / 1883-84

Size — 10⅛ in. by 5½ in.

Extent — 4 leaves; 9 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old, worn out and musty; foll. 3*b* and 4 blank.

A manual laying down the *saṅkalpa* and the list of sins for which expiation is to be done.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
श्रीमातापुरनिवासिन्यै नमः ॥

अथ सर्वप्रायश्चित्तविधिलिख्यते । तत्रापि कस्मिंश्चित् दिने वेदधर्मज्ञान त्रिवेदिनो वा चतुरः ॥ ब्राह्मणान् ॥ etc.

Ends. — fol. 3*a*

रथ्यातांबूलचर्वण ॥ अहस्त्रिगमन ॥ गुडविक्रय ॥ घृतविक्रय ॥ तैलविक्रय ॥ शूद्रसंभाषण ॥ म्लेच्छसंभाषण ॥ नानारसविक्रय ॥ गोविक्रय ॥ दासीविक्रय ॥ परद्रव्यापहरण ॥ अस्नानभोजन ॥

प्रायश्चित्तसङ्ग्रह Prāyaścittasaṅgraha

No. 915 284 / A/1881-82

Size — 8¼ in. by 3⅞ in.

Extent — 43 leaves; 12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; first two leaves have two lines in red ink on either border; paper old and musty.

A work on *prāyaścittas*, being a compilation from various works; it quotes *Prāyaścittapradīpa, Prayogapārijāta, Dravyaśuddhidīpa*, etc.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यावत्यब्दांत्यतीतानि निरग्निस्तु द्विजन्मनः ।
तावंति कृच्छ्राणि चरेद्धौम्यं दद्याद्द्विजातये ॥ १ ॥

अशक्तौ तु प्रतिवर्षं प्राजापत्यं गोदानं चेति ॥ तच्चाब्दादि प्रायश्चित्तमन्यद्वा पार्षदोनुमतां तत्र प्रत्याम्नायाच्च ॥ गायत्र्यायुतजपं ॥ अत्र शांति होमादौ गायत्रीकल्पे योगयाज्ञवल्क्यः ॥

यत्र यत्र च संकीर्णमात्मानं मन्यते द्विजः ।
तत्र तत्र तिलैर्होमो गायत्र्या जप एव वा ॥ etc.

Ends — fol. 43*b*

तथा स्रुवादीनामलेपानां वारिभिः प्रक्षाल्य यथाविधि पुनः संमार्जनाच्छुद्धिः ॥ एतेषां काकादिकृष्णाशकुनिमुखावमस्य स्पर्शे निर्लेखनाच्छुद्धिः ॥ मार्जारव्यतिरिक्तश्वामुखावमस्पर्शे परित्यागः ॥ मललेपिनां तु तैजसमप्यहममयानां सर्वेषामपि भस्मानां मृदावासंघृष्य जलैः प्रक्षालनाच्छुद्धिरिति ॥ इति प्रयोगपारिजातोक्तद्रव्यशुद्धिः ॥

———

प्रायश्चित्तसारसङ्ग्रह
or प्रायश्चित्तेन्दुशेखर

Prāyaścittasārasaṅgraha
or Prāyaścittenduśekhara

No. 916

232
1884-86

Size — 11¾ in. by 5 in.

Extent — 64 leaves; 10 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; no marks of punctuation; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted, etc., tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; notes on margins.

Nāgeśa or Nāgoji Bhaṭṭa's work on expiations. It is variously named as *Prāyaścittenduśekhara* or *Prāyaścittenduśekharasārasaṅgraha*. It is not *an abstract* of a treatise as said by Colebrooke in I. O. Cat. No. 1727.

Age — Appears to be modern.

Author — Nāgeśa or Nāgojibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यत् यथाविध्यनुष्ठानादुपचितमशुभनाशकमेव तत् प्रायश्चित्तं तुलापुरुषाद्यु-
वतिव्याप्तिवारणायैवेति न तु फलांतरजनकमित्यर्थः etc.

Ends — fol. 63*b*

तामिस्रप्रभृतिषु नरकेषु प्रथमं चिरकालं वासस्ततः पुनरस्मिन्संसारे कुयो-
निज अ० ततस्तासु परिवर्त्तमानस्य कदाचिन्मनुष्ययोनौ जातस्यापि कुरोगित्वं
ते चारंभे एव दर्शिताः एवं चोपभोगक्षीणानामपि तत्तद्भोगानुमितावशेषाणां
प्राजापत्यं कुर्युः अकृतप्रायश्चित्तानां कुष्टादीनां दाहे दाहकस्य यतिचांद्रायण-
गंगास्नानविष्णुस्मरणशिवस्मरणतन्नामजपादि सर्वपापप्रायश्चित्तमिति सर्वेष्ट-
सिद्धिः इति श्रीशिवभट्टसुतसतीगर्भजनागोजीभट्टकृतः प्रायश्चित्तसारसंग्रहः ॥ ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- Under *Prāyaścittenduśekhara* :- i, 364*a*; ii, 82*a*; under *Prāyaścittasārasaṅgraha* iii, 78*a*, Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 453-5.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat No. 1727. Mitra's Notices, V, 1735. (Prāyaścittenduśekhara). Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2534-35.

(2) Printed Editions :- Printed along with Kāśīnātha Upādhyāya's *Prāyaścittenduśekhara* and Śaṅkarabhaṭṭa's *Kuṇḍārka* in the Ānandāśrama Series, No. 100, Poona, 1931.

प्रायश्चित्तसारसङ्ग्रह Prāyaścittasārasaṅgraha

No. 917 $\frac{388}{1891-95}$

Size — 11⅜ in. by 5¼ in.

Extent — 80 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Davanāgarī characters; handwriting good; no marks of punctuation; benedictory phrase, topics, etc., tinged with red pigment upto fol. 8*b*; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Nāgeśa or Nāgojibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशायन(मः) यत् यथाविध्यनुष्टानात् etc. as in No. 232/1884-86.

Ends — fol. 80*b*

तामिस्रप्रभृति etc. upto प्रायश्चित्तसारसंग्रहः समाप्तः ॥ as in No. 232/1884-86. श्रीरामाय नमः।

Reference — See No. 232/1884-86.

प्रायश्चित्तसारसङ्ग्रह Prāyaścittasārasaṅgraha

No. 918 $\frac{250}{1886-92}$

Size — 8⅜ in. by 6¼ in.

Extent — 77 leaves; 15 lines to a page; 23 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, and the last colophon are tinged with red pigment; ½ fol. 15*a*, foll. 15*b*, ½ of 22*b*, 23*a* and 35*a* are blank; foll. 15, 35 and 42 are repeated.

Age — Saṁvat 1901.

Author — Nāgojibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यत् यथाविध्यनुष्ठानादुपचितम् etc. as in No. 232 / 1884-86.

Ends — fol. 74*a*

तामिस्रप्रभृतिषु etc. प्रायश्चित्तसारसंग्रहः समाप्तः as in No. 232 / 1884-86. श्रीरस्तु संवत् १९०१ वैशाखशुक्ल उशनौ लिपिकृतं श्रीनंदे गुर गौडेन पुस्तमिदं श्रीनंदस्य कौटीलस्य स्वपठनार्थं परार्थं चांते लेखकपाठकयो शुभमस्तु श्री

Reference — See No. 232 / 1884-86.

प्रायश्चित्तसारसङ्ग्रह or प्रायश्चित्तेन्दुशेखर Prāyaścittasārasaṅgraha or Prāyaścittenduśekhara

No. 919 $\frac{143}{1895-1902}$

Size. — 12⅛ in. by 6 in.

Extent — 44 + 10 (= 54) leaves; 13 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase tinged with red pigment; marks of punctuation made with red pigment on fol. 1*b* and fol. 2*a*;

other folios have no marks of punctuation; corrections made with yellow pigment; paper old, worn out, musty and worm-eaten; after fol. 10, the numbering of leaves starts with 1, 2, 3, etc. again; last leaf repaired.

Age — Saṁvat 1895.

Author — Nāgojibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

यत् यथाविध्यनुष्ठानात् etc. as in No. 232 / 1884-86.

Ends — fol. 44*a*

तामिस्रप्रभृति etc. upto प्रायश्चित्तसारसंग्रहः as in No. 232 / 1884-86 समाप्तः ॥ Then follows a verse. संवत् १८९५.

Reference — See No. 232 / 1884-86.

प्रायश्चित्तसारसङ्ग्रह
or प्रायश्चित्तेन्दुशेखर

Prāyaścittasārasaṅgraha
or Prāyaścittenduśekhara

No. 920 — 86 / 1899-1915

Size — $10\frac{8}{5}$ in. by $5\frac{1}{10}$ in.

Extent — 60 leaves; 11 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; foll. 57-63 are in a different handwriting; benedictory phrase, first sentence and marks of punctuation upto fol. 3*b* are in red ink; paper old, slightly worn out and musty; foll. 30-32 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Nāgojibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ।

यत् यथाविध्यनुष्ठानात् etc. as in No. 232 / 1884-86.

Ends — fol. 63[a]

आर्द्रवस्त्रता अनशनमिति तपांसि दानं हिरण्यगोवस्त्राश्चतिलभूमिघृता-
नां संवत्सरः षण्मासाश्चत्वारस्त्रयोद्वावेकश्चतुर्विंशत्यहोद्वादहः षडहस्य

Reference — See No. 232 / 1884-86.

प्रायश्चित्तसारसङ्ग्रह
or प्रायश्चित्तेन्दुशेखर

Prāyascittasārasaṅgraha
or Prāyaścittenduśekhara

No. 921

129
1892-95

Size — $8\frac{4}{5}$ in. by 5 in.

Extent— 63 leaves; 29 lines to a page; 16 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, marks of punctuation and the last colophon are tinged with red pigment; written in book form; the text begins on fol. 2, which is slightly torn; paper old, worn out and musty; the codex is sewn.

Apart from the text of *Prāyaścitta*° the codex contains 5 folios of स्वप्नाध्याय from ब्रह्मवैवर्तपुराण; Quotations on different topics of *dharma* from शान्तिमयूख, शान्तिसार, हेमाद्रि, जयसिंह-कल्पद्रुम, नागेशभट्टकृतसप्तशतीटीका, दानमयूख and नृपतिजयचर्या (in 5 leaves); then there are 12 blank leaves; after this the 13th leaf has some stray verses written on one side.

Age — Saṁvat 1849.

Author — Nāgojibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[a]

श्रीमहागणाधिपतये नमः ॥

यत् यथाविध्यनुष्टानादुपचितमशुभनाशक etc. as in No. 232 / 1884-86.

Ends — fol. 64[a]

तामिस्त्रप्रभृति etc. upto प्रायश्चित्तसारसंग्रह समाप्तः as in No. 232 / 1884-86. लिखितं जोधराजब्राह्मणसवाईजयपुरमध्ये संवत् १८४९ मार्गशीर्षमासे अमायां । स्वपठनार्थं परोपकारार्थं च शुभमस्तु ॥

Reference — See No. 232 / 1884-86.

प्रायश्चित्तानि

Prāyaścittāni

No. 922

43
1902-07

Size — 8½ in. by 4⅛ in.

Extent — 21 leaves; 10 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; one or two irregular lines in black or red ink on either border; paper musty; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment.

A short treatise dealing with the *prāyaścittas* of *Darśa* and *Paurṇamāsa* sacrifices.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ दर्शपूर्णमासयोः प्रायश्चित्तानि सुगमपक्षमाश्रित्याजस्राग्नेर्लिख्यंते हिरण्यकेशिसूत्रानुसारीणि लिख्यंते । आरंभात्प्रयाजांतकर्मसध्ये एकमनेकं वा etc.

Ends — fol. 21*a*

दशरात्रातिप्रवासे मनस्वती हुत्वा गृहान्मा बिभीतेत्यादि समानं । अत्र नास्ति मनस्वतीहोम इति । केचित् यस्मिन्नहनि गतस्तस्मिन्नेवागते उपस्थानं कार्यमेव । इत्युपस्थिताग्निप्रवासविधिः ॥ ॥

प्रायश्चित्तेन्दुशेखर

Prāyaścittenduśekhara

No. 923

99
1895-98

Size — 11⅜ in. by 6⅝ in.

Extent — 124 leaves; 10 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; three rows, one of two lines and the other two of three lines each, in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; benedictory phrase and topics tinged with red pigment; somebody has erased the *saṁvat* of copying.

A treatise on *prāyaścittas*, composed for Bālakṛṣṇa by Kāśīnātha Upādhyāya alias Bābā Pādhye, son of Ananta and the author of the famous *Dharmasindhu*.

Age — Appears to be modern.

Author — Kāśīnātha Upādhyāya.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

अथ प्रायश्चित्तेंदुशेखरप्रारंभः ॥

बालेंदुशेखरं नत्वा बालबोधाय लिख्यते
बालकृष्णमुदे चापि प्रायश्चित्तेंदुशेखरः ॥ १ ॥

प्रायश्चित्तलक्षणं । यद्यथा विध्यननुष्ठानाद्युपचिताशुभनाशकमेव तत्प्रायश्चित्तम् । etc.

Ends — fol. 123*b*

ततो वपनदंतधावनदशविधस्नानपूर्वांगविष्णुश्राद्धगोदानाज्यहोम पंचगव्य प्राशनांते यथाचरेदिति ॥

इति श्रीमदनंतोपाध्यायसूनुकाशीनाथोपाध्यायविरचिते सर्वप्रायश्चित्तकृततत्प्रतिपादोक्तप्रायश्चित्तादिप्रयोगसारसंग्रहः समाप्तः ॥ इति प्रायश्चित्तेंदुशेखरः समाप्तः ॥ छ ॥ मिती श्रावण कृष्णा १३

References — (1) Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 364*a*; iii, 78*a* (Our Ms.)
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 463-65.

(2) Printed Editions :- Printed at Bombay in 1863 and 1882.

प्रासादप्रतिष्ठा Prāsādapratiṣṭhā

No. 924 $\frac{87}{1899-1915}$

Size — $9\frac{8}{10}$ in. by $4\frac{7}{10}$ in.

Extent — 32 leaves; 9 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and worm-eaten.

The work deals with the consecration of temples and images and is based on the *Pratiṣṭhāmayūkha*, *Jalāśayotsargamayūkha* and the *Matsyapurāṇa*. The work names *Nirṇayasindhu* and Rāmavājapeya. The author Naraharibhaṭṭa was surnamed *Paṇḍharapūra*.

Age — Appears to be old.

Author — Naraharibhaṭṭa.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा लक्ष्मी नृसिंहं तु वंदे श्रीगुरुपादुकां ।
प्रासादशांतिमुत्सर्गं नृहरिः प्र(ब्र)वीम्यहं ॥ १ ॥

प्रतिष्ठामयूखं जलाशयोत्सर्गमयूखं चानुसृत्य प्रासादशांत्युत्सर्गपद्धतिः क्रियते तत्फक्किकारूपं मूलनिर्णयसिंधौ प्रतिष्ठामयूखे चोक्तं etc.

Ends — fol. 32*a*

श्रीमत्प्रासादप्रतिष्ठापद्धतिरियं प्रतिष्ठामयूखमात्स्योक्तजलोत्सर्गाभ्यां संग्रथिता पंढरपुरोपनामकनरहरिभट्टैः सासुरिभिरवलोकनीया सत्यसतिवोक्तग्रंथावलोक्यं श्रीरामजयरामजयजयराम

References — Kane : *Hist. Dh.* I, p. 595.

प्रासादाधिवासन Prāsādādhivāsana

No. 925 $\frac{389}{1891-95}$

Size — 8 in. by 4 in.

Extent — 3 leaves; 7 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in orange ink on either border; paper old and musty.

A short treatise on the ceremonies to be performed on the occasion of occupying a new house.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशायन्मः ॥

प्रासादो चेन्नूतनस्याधिवासनं ॥ स्तत्र प्रासादाग्रे एकासीतिपदं मंडलमक्षत्रैः कृत्वा तेषु पदेषु सप्तधान्यपुजान् कृत्वा etc.

Ends. — fol. 3*b*

देवाय नैवेद्य द्वादशसहस्त्रब्राह्मणभोजनं विष्णुर्मे प्रीयंतामिति वदेत् ततः आचार्याय धेनु दत्वा रात्रौ जागरणं कुर्यात् ॥ इति प्रास(सा)दाधीवासनं ॥ १ ॥

प्रेतदीपिका

Pretadīpikā

No. 926

579
1883-84

Size — 8⅝ in. by 4⅛ in.

Extent — 78 leaves; 9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment.

A manual of funeral rites, being a compilation from various works, by Gopīnātha Agnihotrin, son of Mādhava Agnihotrin. Our author wrote also *Sannyāsadīpikā*.

Age — Śaka 1720.

Author — Gopinātha Agnihotrin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य रुद्रमात्मानं गोपीनाथः कृती शिवं ।
सर्वेषामुपकाराय कुर्वेहं प्रेतदीपिकां ॥ १ ॥

गारुडे ॥ पुत्रैस्सृष्ट्या प्रकर्त्तव्या ह्यातुरोद्धरणाय वै ।
किं दर्त्तैर्बहुभिर्हानैः पितुरंतेष्टि माचरेत् ॥ २ ॥

अश्वमेधो महायज्ञः कला नार्हति षोडशीमिति ; etc.

Ends — fol. 77*b*

इति सर्पस्य संस्कारं कृत्वा नागबलिं ततः ।
कृत्वा स्वर्णमयं नागं भपराधात्प्रमुच्यते ॥

इति नागबलिविधानं ॥ ॥

नानाग्रंथान् समालोक्य गोपीनाथः शिवाश्रयः ।
संतोषार्थविदुषां च मकरात्प्रेतदीपिका ॥
आदिश्रांतपर्यंतमालोढ्येयं विचक्षणाः ।
विचार्य सदसच्चाथ प्रयुंजिध्वं ममाशिषः ॥

इति शैवमाधवाग्निहोत्रीसुतः शैवगोपीनाथाग्निहोत्रीविरचितायां प्रेतदीपिकायां प्रेतदीपिका समाप्ता ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शके १७२० कालयुक्तनाम संवत्सरे उदगयने शशीऋतौ माघमासे कृष्णपक्षे तिथौ त्रयोदश्यायाभृगुवासरे तद्दिनी कुळ दे० मुकुंदभट्टात्मजहरभट्टेन लिखितं मिदं पुस्तकं ॥ स्वार्थं परार्थं च ॥ छ ॥ यादृशं पुस्तकं etc.

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 364*b*; ii, 212*a*.

B - Descriptive Catalogues :- Peterson's Cat. of Ulwar Mss., No. 1402, Extract 333. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society Bengal, Vol. III, No. 2341.

प्रेतदीपिका

Pretadīpikā

No. 927

147
Viśrāma(i)

Size — 12½ in. by 5 in.

Extent — 40 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and the last colophon are in red ink; paper very old, slightly worn out and musty.

Age — Saṁvat 1748.

Author — Gopīnātha Agnihotrin.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य रुद्रमात्मानं etc. as in No. 579 / 1883-84.

Ends — fol. 40*b*

इति सर्पस्य संस्कारं कृत्वा etc. upto प्रेतदीपिका समाप्तः ॥ as in No. 579 / 1883-84. शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ संवतु] १७४८ वर्षे कार्तिकमासे कृष्णपक्षे त्रयोदश्यां शुक्रवासरे ॥ श्री पं मिश्र वंसीधरतत्सुत श्री पं मिश्र क्रपाराम तत्पुत्र श्रीनवनीतरामपठनार्थः शुभं भवतु

Reference — See No. 579 / 1883-84.

बत्तिशीव्रत

Battiśīvrata

No. 928

298
A/1881-82

Size — 8⅜ in. by 4 in.

Extent — 4 leaves; 9 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; legible; paper old; worn out and musty.

A *vrata* for long life of husband in the form of a dialogue between Śrīkṛṣṇa and Yaśodā, alleged to form part of *Bhaviṣyottarapurāṇa*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ बत्तिशिव्रत ॥

यशोदा उवाच

कृतत्वं सर्वलोकानां स्थितिसंहारकारकं ।
अवैधव्यकरं स्त्रीणां यथार्थं निदृतं व्रतं ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

यशोदे साधु पृष्टं च सौभाग्यप्राप्तये स्त्रिणां ।
बति(त्ति)सिनाम विख्यातं पौर्णिमास्यां व्रतं भवेत् ॥ etc.

Ends — fol. 4a

ततः प्रभा च समये पूर्णिमायां च भोजनं ।
द्वात्रींशब्राह्मणानां तु यथाशक्त्यान्नभोजनं ॥
पश्च(श्चा)त्तु भुंजितशेष व्रतं संपुर्णं भवेदिति ।
अवैधव्य च लभते पुत्रपौत्रादिभिर्धनं ॥ १ ॥

इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे बतिसि उद्यापनविधिः ॥ छ ॥

बलिदानविधि Balidānavidhi

No. 929 390/1891-95

Size — 9 in. by 5¼ in.

Extent — 7 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; one line in black ink on either border; paper old, worn out, musty and slightly soiled,

A small treatise on the ceremony of offering *bali* to different gods and goddssses.

Age — Saṁvat 1790.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma,

Begins — fol. 1[a]

श्री ॥ अथ बलिदानविधिः ॥ ईशाने । ॐ नमो भगवते गणपतये आगच्छ आगच्छ नमः ॥ पवन चलनवेगचतुर्भुजत्रिनेत्रमुशलपाशपरशुहस्ताय मूषक वाहनसमारूढ etc.

Ends — fol. 7[a]

उद्ध्वं ब्रह्मांडतो वा दिवि गगनतले भूतले निष्कले वा
पाताले वानले वा सलिलपवनयोर्यत्र कुत्र स्थितो वा ।
क्षेत्रे पीठोपपीठादिषु गगनगैः धूपदीपादि केन
प्रिता देव्यः स दानः शुभबलिविधिना पांतुवरेद वंद्याः ॥ १

बलिदानेन तृप्ताः शांतिदा सुप्रसन्ना शुभकर्त्ता भव ॥

इति बलिदानविधि संपूर्णः ॥ ततो पूर्णाहुतिः ॥ ततो होमसंकल्पः ॥ दक्षिणतो अभिषकः ॥ ॥ संवत् १७९० वर्षे चैत्र शुक्ल १ रवौ लिखितं जी. विजयराम दयालु नामिदं ॥ श्रीरस्तुः ॥

बह्वृचश्राद्धप्रयोग — Bahavṛcaśrāddhaprayoga

No. 930 — 128 / 1884-86

Size — 9⅜ in. by 4⅜ in.

Extent — 18 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; accents of the *mantras* marked with red ink; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten; fol. 3 repeated; first fol. 3[a] blank; foll. 4 and 9 have one inch piece of paper pasted on their left and right borders respectively; corrections made with yellow pigment.

A manual of *Śrāddha* for the Ṛgvedins. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum i, 368[b].

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ सकलशिष्टवर्य्यपरिगृहीतो बह्वृचश्राद्धप्रयोगो

लिख्यते ॥ अथ केशवाद्याचम्य ॥ पवित्रे धृत्वा ॥ पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्येषिविश्वतः ॥ etc.

Ends — fol. 17*b*

देवेभ्यस्त्वासधमादमस्मभ्यत्वासधमादं । कयानश्चित्र आभुवदूती सदा वृध सखा। कयास चिष्ठयावृता केस्त्वा सत्योमदानां मद्विमत्सदंधसः। दळ्हा चिदारुजेवसु। अभिषुणः सखीनामविता जरितॄणां शतं भवास्यूतिभि ॥

ends abruptly.

बुधधर्मशास्त्र — Budhadharmaśāstra

No. 931 — 28(v) / 1866-68

Size — 12½ in. by 5½ in.

Extent — 12*a*–12*b* leaves; 13 lines to a page; 53 letters to a line.

For Description — See 28(i) / 1866-68.

A small treatise in prose or duties of castes.

Age — Modern.

Author — Budha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 12*a*

अथातो बुधधर्मशास्त्रं व्याख्यास्यामः

श्रेयोभ्युदयसाधनोधर्मः। गर्भाष्टमे ब्राह्मणो वसंतआत्मानमुपनयेत् ॥ एकादशे क्षत्रियो ग्रीष्मे ॥ द्वादशे वैश्यो वर्षासु ॥ मेखलाजिनकमंडलूपवीतानि धारयेत् ॥ etc.

Ends — fol. 12*b*

अनिच्छति पलायनं ॥ उपसध्य पर दुर्गं गृह्णीयात् ॥ मंत्रौषधिप्रयोगेण परं निःकृसंज्ञं कृत्वा राज्यं गृह्णीयात् ॥ गृहीत्वा देवब्राह्मणपूजनं एवं कुर्वन् दृष्टमदृष्टं च फलं लभेतेति ॥ इति श्रीबुधप्रोक्तं धर्मशास्त्रं समाप्तं ॥

References — Mss.– A – Aufrecht's Catalogus Catalagorum :– i, 374*b*; Kane : *Hist. Dh.* I, p. 123.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 1323 (the whole of the text is given here), 5375-76. Mitra's Notices, VIII, No. 2671. Burnell's

Cat. of Tanjore Mss., p. 125[b]. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 366, No. 790.

बुधस्मृति

Budhasmṛti

No. 932

207
A/1881-82

Size — 11¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 2 leaves; 10-11 lines to a page; 34-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each border; benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon are in red ink; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Budha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातो बुधधर्मशास्त्रं व्याख्यास्यामः etc. as in No. 28(v) / 1866-68.

Ends — fol. 2[b]

अनिच्छति पलायनं etc. upto इष्टं च लभेसितेति as in No. 28(v) / 1866-68. इति बुधे प्रोक्तं धर्मशास्त्रं । इति श्रीबुधप्रोक्तबुधस्मृति समाप्ता ॥ छ ॥ श्री ॥

Reference — See No. 28(v) / 1866-68.

बुधस्मृति

Budhasmṛti

No. 933

145
1895-1902

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 2 leaves; 11 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; paper is slightly worm-eaten.

Age — Appears to be modern.

Author — Budha.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातो बुधधर्मशास्त्रं व्याख्यास्यामः ॥ etc. as in No. 28(v)/1866-68.

Ends — fol. 2*b*

अनिच्छति पलायनं etc. upto बुधप्रोक्तं धर्मशास्त्रं as in No. 28(v)/1866-68. इति श्रीबुधप्रोक्ताबुधस्मृतिसमाप्ताः ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 28(v)/1866-68.

बृहत्पाराशरधर्मशास्त्र — Bṛhatpārāśaradharmaśāstra

No. 934 — 336 / 1880-81

Size — 10⅛ in. by 4½ in.

Extent — 145 leaves; 11 lines to a page: 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on each border; benedictory phrase, title of the work, verse numbers and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; paper old, slightly worn out and musty.

The work is really *Bṛhat-Parāśara-saṁhitā*, a late work beieg a recast of *Parāśarasmṛti* by Suvrata. It is divided into 12 chapters and contains about 3000 verses, although the last verse says that it contains 3300 verses. For a detailed account about the work see I. O. Cat. No. 1289 and Kane's *Hist. Dh.* referred to below.

Age — Appears to be old.

Author. — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशायनमः श्रीमत्पराशरस्मृतिर्लिख्यते ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय वेधसेऽनंततेजसे ।
नमस्कृत्य प्रवक्ष्यामि धर्मान्पारासरोदितान् ॥ १ ॥

अथातो हिमशैलाग्रे देवदारुवनाश्रये ।
आसमेकांतमासीनं द्विजाः पृच्छंति धार्मिकाः ॥ २ ॥

मानुषाणां हितं धर्मं वर्त्तमाने कलौ युगे ।
वर्णानामश्रमाणां च किंचित्साधारणं वद ॥ ३ ॥ etc.

Ends. — fol. 145*a*

त्रिभिः श्लोकसहस्रैस्तु त्रिभिर्वृत्तशतैरपि ।
परासरोदितं शास्त्रं सुव्रतः प्रोक्तवानिदं ॥ १९६ ॥

नमोस्तु याज्ञवल्क्याय विष्णवे मनवे तथा ।
वसिष्ठगौतमाभ्यां च मनः पाराशराय वै ॥ १९७ ॥

इति श्रीमत्पराशरीये धर्मशास्त्रे सुव्रतप्रणीतायां संहितायां आचारव्यवहारप्रायश्चित्ताद्यनेकधर्मनिरूपणं नामाध्यायः ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 328*b*; ii, 73*a*; iii, 70*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 195-6.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1289-94, 5313. Mitra's Notices, No. 2294. Burnell's Cat. of Tanjore Mss, p. 125*b*. Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 94, No. 2672. B. B. R. A. S. Cat. No. 659. Madras Govt. O. Mss. Library, V, No. 2661.

(2) Printed Editions :- Printed in Jīvānanda's edition of *Dharmaśāstrasaṅgraha*, pp. II, pp. 53-309.

———

बृहत्पाराशरधर्मशास्त्र Bṛhatpārāśaradharmaśāstra

No. 935 $\frac{251}{1886-92}$

Size — 12 in. by $4\frac{3}{8}$ in.
$10\frac{3}{8}$ „ „ $4\frac{1}{2}$ „

Extent — 107 leaves; 10 lines to a page; 49 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; two handwritings, legible; folios 1–5 which have been added afterwards in order to complete the lost portion of two original Ms., are smaller in size, have two lines in red ink on either border; marks of punctuation, verse numbers and benedictory phrase, in red ink. The second set begins with fol. 4, has three lines in black ink on either border; topics and colophons tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

Age — Saṁvat 1779(?), Śaka 1655.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1a

श्रीगणपतये नमः ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय etc. as in No. 336 / 1880-81.

Ends — fol. 106a

त्रिभिःश्लोकसहस्रैस्तु etc. द्वादशमोऽध्यायः as in No. 201 / A-1881-82. स्वस्ति संवत् १७७९(?) शाके १६५५ प्रवर्त्तमाने मासोत्तममासकार्तिक-शुक्लपक्षे चतुर्थांगुरुवासरे ॥ यादृशं पुस्तकं etc.

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरधर्मशास्त्र Bṛhatpārāśaradharmaśāstra

No. 936 $\frac{287}{1887-91}$

Size — $10\frac{3}{8}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 92 leaves; 12 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink tinged with red pigment on either border; benedictory phrase, marks of punctuation and colophon are tinged with red pigment; paper very old, worn out, left-hand border worm-eaten, musty and soiled; foll. 2-3, 9-11, 21, 32-34, 40 and 61 missing.

Another copy, but incomplete.

Age — Appears to be very old.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*a*

ॐ नमो विघ्नराजाय: ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय etc. as in No. 336 / 1880-81.

Ends — fol. 103*b*

अधीत्य विधिवद्वेदान् कृत्वा यागान्विधानतः ।
निश्चयं ..... कृत्वा चतुर्थाश्रममावसेत् ॥
प्राजापत्यां विधायेष्टिं वनाद्वा सद्मनोऽपि वा ।
समस्तपोक्षभृत्यांक्तां सर्ववेदांस्ततश्च ता ends abruptly.

Reference - See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरधर्मशास्त्र — Bṛhatpārāśaradharmaśāstra

No. 937 — 204 / Viśrāma(ii)

Size — 10⅝ in. by 3⅞ in.

Extent — 25 leaves; 9 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; two handwritings, legible; four lines in black ink on either border; foll. 1-94 missing; it is incomplete; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

A fragment, stopping with the 4th verse of the 12th chapter.

Age — Appears to be old.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 94a

वा मंडले लेख्यान् ईशान्यादिशि पात्रकान् ।
राजानो भृगपुत्रश्च काष्टर्यायशः शनैश्चरः
राहुश्च सौमकः कार्यः केतुः कार्यश्च काम्यकः ।
सर्वानेतन्मया कृत्वा समभ्यर्च्य सदा गृहे ॥ etc.

fol. 113b इति बृहत्पाराशरे वानप्रस्थयतिधर्मो नाम एकादशोऽध्यायः ॥

Ends — fol. 115b

दुःखेन दशभिर्मासैर्व्याहृतं भूरिदौहृदैः ।
जनन्पादौ हादाभावे गर्भस्थित्यापि दुःखिताः ॥
अत्यंत जायमानस्य योनियंत्रनिपीडनात्
जातस्य वालरोगाद्यैर्योगिनी ग्रह ends abruptly.

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरधर्मशास्त्र — Bṛhatpārāśaradharmaśāstra

No. 938 — 53 / Viśrāma(ii)

Size — 10½ in. by 3⅞ in.

Extent — 51 leaves; 8 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in black ink on either border; colophons and topics are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and repaired at several places; foll. 1-44, 94-115 missing.

A fragment.

Age — Appears to be very old.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 45a

वज्ररूपेण ते मंत्रास्तेषां देहे व्यवस्थिताः ॥

नाक्रमैदमरादीनां छायां परे तथा स्त्रियां
वां नष्टो वनविण्मूलत्र कपीसास्थिकपालिकां ॥ etc.

fol. 45[a] इति श्रीबृहत्पराशरीये धर्मशास्त्रे सुव्रतप्रोक्तायां संहितायां चतुर्थो ध्य(ध्या)यः ॥

Ends. — fol. 117[b]

प्रत्यक्षः सर्वभूतानां सति सृति सृनोति च ।
धर्म्माधर्म्मै रवष्वस्त्रो देहे तत्र व्यवस्थिताः ॥
संहृत्यकजसंस्थस्तु अथ ऊर्द्ध्वं प्रधावति ।
धर्माधर्मैर्महापाशैर्गृहीतः सन् प्रवर्तते ।
उर्द्ध्वं उश्वसते यावत्प्राणाख्य

Reference — See No. 336 / 1880–81.

बृहत्पाराशरस्मृति — Bṛhatpārāśarasmṛti

No. 939 — 201 / A/1881–82

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 126 leaves; 11 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each border; paper old and musty.

Another copy of 336 / 1880–81. There is lacuna between foll. 121[b] and 122[a], hence a discrepancy in the numbering of verses of the last chapter.

Age — Appears to be old.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीपरमात्मने

व्यक्ताव्यक्ताभ देवाय वेधसेनंततेजसे ।
नमस्कृत्य प्रवक्ष्यामि धर्मान् पारासरोदितान् ॥ १ ॥
अथातो हिमशैलाग्रे देवदारुवनाश्रये
व्यासमेकाग्रमासीनं द्विजाः पृच्छंति धार्मिकाः ॥ २ ॥

मनुष्याणां हितं धार्मं वर्त्तमाने कलौ युगे।
वर्णानामाश्रमाणां च चिकित्साधारणं वद ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 125b

त्रिभिः श्लोकसहस्रैस्तु त्रिभिर्वृत्तशतैरपि।
परासरोदितं धर्मशास्त्रं प्रोवाच सुव्रतः ॥ १०१ ॥

नमोस्तुं याज्ञवल्क्याय मनवै विष्णवे नमः।
गौतमाय वसिष्ठाया नमः पारासराय च ॥ १०२ ॥

इति श्रीबृहत्पारोंसरे धर्मशास्त्रे सुव्रतप्रोक्तं संहितायां योगोपदेशोनाम द्वादशोध्यायः ॥ १२ ॥ इति बृहत्पारासरोस्मृति समाप्ता ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥ ॥

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरस्मृति — Bṛhatpārāśarasmṛti

No. 940 — 146 / 1895-1902

Size — 11⅝ in. by 5⅛ in.

Extent — 149 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; mistakes erased with yellow pigment; the Ms. has been corrected by a later hand with faint black ink on the top of the lines in the body of the text; the most common mistake is of writing य as प; it is corrected with n mark on the top; paper musty and worm-eaten.

Age — Appears to be modern.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय etc. as in No. 336 / 1880-81.

Ends — fol. 150*a*

त्रिभिः श्लोकसहस्रैस्तु etc. upto द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ संपूर्ण as in No. 201 / A-1881-82.

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरधर्मशास्त्र Bṛhatpārāśaradharmaśāstra

No. 941 $\frac{169}{\text{Viśrāma (ii)}}$

Size — 11⅝ in. by 5⅛ in.

Extent — 57 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in orange ink on either border; marks of punctuation in orange ink from fol. 4 to fol. 19; benedictory phrases, verse-numbers and the colophon at the end of first chapter are tinged with red pigment upto fol. 4; paper old, worn ont, musty, brittle and soaked in oil; foll. 9-16, 20, 22, 24-25, 27, 30, 33-37, 39, 42-43, 45-52, 55-58, 60-61, 65, 69, 71-74, 76-81, 83-86, 88, 91-93, 95-96, 98-103, 105-06, 108, 110-11, 114-15, 120, 122-23, 125-30, 132, 135-37, 139 and 142-46 are missing.

A fragmentary copy.

Age — Appears to be old.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः श्रीकोटेश्वराय नमः श्रीपरमात्मने
व्यक्ताव्यक्ताय देवाय as in No. 336 / 1880-81.

Ends — fol. 147*b*

भावः स्वर्गाय मोक्षाय नरकायातिसंस्मृतः ।
तस्मात्तं शोधयेत् यत्नात् शुचिः स्याद्भावशुद्धितः ॥ ७४ ॥
एकस्याः पुत्रभर्त्तारौ हृदयो परियोषितः ।
भिन्नभावौ भवेतां तौ भावमेवं विशोधयेत् ॥ ७५ ॥

परि

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरस्मृति Bṛhatpārāśarasmṛti

No. 942 182 / Viśrāma(ii)

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 21 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper musty and slightly worm-eaten, foll. 1-2, 4-10, 13-15, 17-29, 31-32, 34-35, 37-41, 44-50, 52, 54, 56-7, 59-78, 80-84, 86-88, 90-95, 99-119, 121-2, 124, 126-134 missing; colophons tinged with red pigment.

Age — Appears to be modern.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins. — fol. 3a

दनाघस्वं तु छमायुरकार्यतः ॥ ३२ ॥
धर्मश्च लोकदंभार्थं पाषंडार्थं तपस्विता ।
विविधा वाक्धनार्थं स्यात् कलौ सत्यानुकारिणी ॥ ३४ ॥ etc.

Ends — fol. 135b

परत्रिकतु यत्किंचित् यत्किंचि दैविकं भवेत् ।
बिभृयाद्वै द्विजातीनां सत्सर्वं सिध्यति ध्रुवं ॥ १८ ॥
नृपतेः प्रथमं तस्मात् साधोयज्ञादिकं द्विजः
रक्षार्थं क ends abruptly.

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरस्मृति Bṛhatpārāśarasmṛti

No. 943 635 / Viśrāma (i)

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 120 leaves; 12 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old and musty; fol. 90[a] blank.

Age — Saṁvat 1816.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

ॐ नमः श्रीपरमात्मने ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय etc. as in No. 336/1880-81.

Ends — fol. 120[b]

त्रिभिः श्लोकसहस्रैस्तु etc. upto द्वादशोध्यायः ॥ १२ ॥ as in No. 201/A-1881-82. इति श्रीबृहत्पारासरीस्मृती समाप्ता ॥ ॥ श्रीः ॥ संवत् १८१६ वर्षे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे पंचम्यां सोमवासरे लिखितेयं बृहत्पारासरीस्मृती समाप्ता ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥

Reference :— See No. 336/1880-81.

बृहत्पाराशरस्मृति

Bṛhatpārāśarasmṛti

No. 944

96
1899-1915

Size — $11\frac{3}{10}$ in. by $5\frac{3}{10}$ in.

Extent — 140 leaves; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either corder; paper old, worn out, entirely worm-eaten; fol. 79 blank.

Age — Appears to be old.

Author — Suvrata.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

ॐ नमः ॥ श्रीपरमात्मनेः ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय etc. as in No. 336/1880-81.

Ends — fol. 140*a*

त्रिभिः श्लोकसहस्रैस्तु etc. upto पाराशराय च as in No. 336 / 1880-81. इति श्रीबृहत्पाराशरे धर्मशास्त्रे सुव्रतप्रोक्तसंहितायां योगोपदेशो नाम द्वादशोध्यायः १२ इति बृहत्पाराशरीस्मृती समाप्ताः श्रीरस्तु कल्याणमस्तु शुभं भवतुः

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहत्पाराशरस्मृति — Bṛhatpārāśarasmṛti

No. 945 — 44 / 1902-07

Size — 9⅛ in. by 4¾ in.

Extent — 142 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; foll. 1-44 and 75-70 have two lines in red ink on either border; foll. 1-85 have no marks nf punctuation, space being left for them on either side of verse numbers; topics and colophons tinged with red pigment; paper slightly worm-eaten.

Age — Śaka 1746.

Author — Suvreta.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॐ नमः श्रीपरमात्मने ॥

व्यक्ताव्यक्ताय देवाय etc. as in No. 336 / 1880-81.

Ends — fol. 142*a*

त्रिभिः श्लोकसहस्रैस्तु etc. upto द्वादशोध्यायः ॥ as in No. 201 / A-1881-82. इति बृहत्पाराशरस्मृति समाप्तं ॥ शुभं भवतु ॥ शके १७४६ तारणनाम संवत्सरे चैत्रशुक्ल प्रतीपदा तद्दिनेदं पुस्तकं ज्योतिषीत्युपनामकरामभट्टेन यत् लिखित् ॥ ॥ श्रीसांब ॥ ॥ श्रीराम ॥

Reference — See No. 336 / 1880-81.

बृहद्गौरीव्रत

Bṛhadgaurīvrata

No. 946

299
A/1881-82

Size — 7¼ in. by 4¼ in.

Extent — 8 leaves; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

A *vrata* to be observed on the 3rd day of *Āśvina Kṛṣṇa-pakṣa* by the ladies for their husbands' long life. It is alleged to form part of *Bhaviṣyottarapurāṇa*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 2[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथाश्विनकृष्णतृतीयायां बृहद्गौरीव्रतं ॥ तत्र पूजा ॥

चतुर्भुजां सुवर्णाभां नानालंकारं भूषितां ।
हिमेंदुनाभासां मुक्तामणिविभूषितां ॥

पाशांकुशधरां देवी धायो(ये)त् सर्वार्थसिद्धिदां
कमंडलुधरां सूक्ष्मां पानपात्रं च बिभ्रति ॥ etc.

Ends — fol. 7[a]

तस्माच्चरत्वं व्रतमेतदाद्यमायुः प्रदं पुत्रसमृद्धिदं च ।
पुत्रैश्च पौत्रैश्च युता च पत्या गौरी प्रसादाद्भव जीववत्सा ॥

य इदं शृणुयान्नित्यं श्रावयेद्वा समाहितः ॥
स भुक्त्वा विपुलान्भोगान् अंते शिवपदे व्रजेत् ॥

इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे बृहद्गौरीव्रतं संपूर्णं ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥ छ ॥

बृहद्योगियाज्ञवल्क्यस्मृति

Bṛhadyogiyāñavalkyasmṛti

No. 947

354
1875-76

Size — 12⅜ in. by 5⅞ in.

Extent — 30 leaves; 11 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; except foll. 8-11, the rest have two rows of one line and two lines in red ink on each border and marks of punctuation also in red ink. Benedictory phrase, verse numbers and colophons are tinged with red pigment. Fol. 18 is marked as fol. 19. Some of the leaves have their surface coloured with yellow pigment.

The work is in 12 chapters and deals with *Oṁkāra Vyāhṛtis Gāyatrī, Sandhyopāsana*, and other daily religions duties.

Age — Appears to be old.

Author — Yogi-Yājñavalkya (?).

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

मिथिलास्थं महात्मानं सर्वयोगीश्वरेश्वरं ।
भगवंतं याज्ञवल्क्यं मुनिसंघैः समावृतं ॥ १ ॥

जनकाद्यैर्नृपवरैः शिष्यैश्चान्यैर्मुमुक्षुभि(:) ।
योगसिद्धैस्तथान्यैश्च संवृतं ब्रह्मवादिभिः ॥ २ ॥

सुखासीनं मुनिवरं ध्यानयोगपरायणं ।
सर्वशंस(संश)यछेत्तरं ब्रह्मकल्पं महामुनिं ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 30*a*

विद्याविद्याविचारं च त्रयी विद्याभिशंसनं ।
तत्सर्वं मुनिना प्रोक्तं विप्राणां हितकाम्यया ॥ ४७ ॥

य इदं धारयेद्विपः स्वधीनं शृणुयाच्च यः ।
मयासते तु यः प्रोक्तं सोमृतत्वाय कल्पते ॥ ४८ ॥

सर्वाणि भूतानि ममांतराणि सर्वेषु भूतेष्वहमंतरस्थः ।
पश्यंति ये योगविदो मनुष्यास्तेषां प्रदेयं न तु योन्यथास्यात् ॥ ४९ ॥

इति श्रीबृहद्योगियाज्ञवल्क्ये द्वादशोध्यायः समाप्तः ॥ ॥ श्रीरस्तुः ॥ कल्याणमस्तुः ॥ ॥ शुभं भवतुः ॥ ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 478*a*; (the Gāyatrī proved a form of

Viṣṇu, in 12 chapters. Oudh 1877, 64 ii, iii[a].

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2435.

(2) Printed Editions :– One edition printed in 1978.

बृहस्पतिसंहिता

Bṛhaspatisaṁhitā

No. 948

129
1884-86

Size — 7¼ in. by 3 in.

Extent — 193 leaves; 5 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophons tinged with red pigment; paper old and musty.

An exhanstive treatment of performing sacrifice and *navagrahahoma* with Vedic mantras; the colophon on fol. 19[b] – इति बृहस्पतिसंहितायां प्रतिष्ठापंचरात्रे यज्ञदीक्षाधिकारः. It is incomplete. Haraprasād Shāstri mentions in his Cat. of Asiatic Society of Bengal (No. 2638) a *Bṛhaspatisaṁhitā* which appears to be different from our work. See also Nos. 2636-7 in the same Catalogue.

Age — Appears to be old.

Author — Bṛhaspati ?

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ अदौ वेदादि ॥ अग्निमाले ॥ इषेत्वा ॥ ॐआदी ॥
शन्नोदेवा ॥ इति शांतिपाठः ॥

आवाहयामि देवेशं मोंकारं परमेश्वरं ।
त्रिमात्र त्रिश्वरं दिव्यं त्रिमूर्ति परमेश्वरी ॥

ॐआईति मंत्रेण मंडले त्वं समाविश ॥

आवाहयेत्सर्वसु नंदनं च त्रैलोक्यरम्यं त्रिदशैः सुनिर्म्मितं
चत्वारपादस्थितशुद्धमक्षणं विचित्रसिंहासनहेमसंयुतं ॥ etc.

Ends — fol. 193[b]

अथ ग्रहविसर्ज्जनं ॥

भूमिध्ये गता देवाः प्राजापत्यं तु संगमे ।
वरुणो वरुणलोकं कलशो यातु सागरे ॥
काश्या गणेश्वरो यातु वैकुंठे च चतुर्भुजः
विष्णुपुर्य्यां हरिर्यातु कैलासरुद्र ends abruptly.

बृहस्पतिस्मृति — Bṛhaspatismṛti

No. 949 — 27(x) / 1866-68

Size — 12½ in. by 7½ in.

Extent — 3 leaves; 15 lines to a page; 53 letters to a line.

For Description — See 27(i) / 1866-68.

Bṛhaspati is an important authority on Hindu Law and is quoted by various *Smṛtikāras*. Our Ms. contains 81 verses (the number in the printed editions being 80). In this work Bṛhespati is represented as instructing Indra about *Dāna*. Hence, the Ms. described in Mitra's Notices (see below) is named as *Dānabṛhaspatismṛti*.

Age — Appears to be modern.

Author — Bṛhaspati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

दृष्ट्वा क्रतुशतं राजा समाप्तवरदक्षिणां ।
भगवंतं गुरुं श्रेष्टं पर्यपृच्छद् बृहस्पतिं ॥ १ ॥
भगवन् केन दानेन सर्वतः सुखमेधते ।
यदक्षयं महार्थं च तन्मे ब्रूहि महातप ॥ २ ॥
एवमिंद्रेण पृष्टोसौ देवदेवपुरोहितः ।
वाचस्पतिर्महाप्राज्ञो बृहस्पतिरुवाच ह ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 3[a]

अधीत्य सर्ववेदान्वै सद्यो दुःखात्प्रमुच्यते ।
पावनं चरते धर्मं स्वर्गलोके महीयते ॥ ८० ॥

बृहस्पतिमतं पुण्यं ये पठंति द्विजातयः ।
चत्वारि तेषां वर्धंते आयुर्विद्या यशो बलं ॥ ८१ ॥

इति बृहस्पतिप्रणीतं धर्मशास्त्रं ॥ श्रीरस्तु ॥ ग्रंथसंख्या ॥ ८१ ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 377[a]; ii, 85[b] and 213[a]; iii, 80[b].
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 125-6; 207-213.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1324-28. Mitra's Notices VIII, 2750 (named as *Dānabṛhaspatismṛti*). Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 502, No. 1076. Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 97, Nos. 2561-87.

(2) Printed Editions :- Printed in Jīvānanda's *Dharmaśāstrasaṁgraha*, pt. I, pp. 644-651 and *Smṛtīnāṁ samuccayaḥ* Ānandāśrama Series, No. 48, pp. 108-111.

बृहस्पतिस्मृति — Bṛhaspatismṛti

No. 950 — 250 (ii) / 1884-87

Size — 11 in. by 4½ in.

Extent — 53[a]-54[b] leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — See No. 250(i) / 1884-87.

Age — Appears to be very old.

Author — Bṛhaspati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 53[a]

नमो बृहस्पतये ॥

दृष्ट्वा शतक्रतुं राजा etc. as in No. 27(x) / 1866-68.

Ends — fol. 54[b]

इति जातानजातांश्च हिरण्यार्थे नृतं वदन् ।
सर्वभूम्यनृते हति म — मभूरनृतं वदी ॥ ४० ॥

ब्रह्मस्वे भारति कुर्यात्प्राणैः कंठगतैरपि
अग्निदग्धाग्ररोह ends abruptly.

Reference — See No. 27(x) / 1866-68.

बृहस्पतिस्मृति Bṛhaspatismṛti

No. 951 216 / A/1881-82

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 4 leaves; 11 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty; no marks of punctuation or verse numbers.

Age — Appears to be old.

Author — Bṛhaspati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

इष्ट्वा क्रतुशतं राजा etc. as in No. 27(x) / 1866-68.

Ends — fol. 4*b*

अधीत्य सर्वं वेदान्वै etc. upto यशोबलं as in No. 27(x) / 1866-68. इति श्रीबृहस्पतिप्रणीतं धर्मशास्त्रं संपूर्णः

Reference — See No. 27(x) / 1866-68.

बृहस्पतिस्मृति Bṛhaspatismṛti

No. 952 130 / 1884-86

Size — 13 in. by 5 in.

Extent — 4 leaves; 8 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; one thick line in red ink on either border; marks of

punctuation in red ink; benedictory phrase, verse numbers and colophon at the end are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment.

Age — Appears to be modern.

Author — Bṛhaspati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

दृष्ट्वा शतक्रतू राजा etc. as in No. 27(x) / 1866-68.

Ends. — fol. 230*b*

पावनं चरते धर्मं etc. upto आयुर्विद्या यशो बलं as in No. 27(x) / 1866-68 इति बृहस्पतिप्रणीतं धर्मशास्त्रं समाप्तम् ॥

Reference — See No. 27(x) / 1866-68.

(लघु) बृहस्पतिस्मृति (Laghu) Bṛhaspatismṛti

No. 953 147 / 1895-1902

Size — 11½ in. by 5⅛ in.

Extent — 3 leaves; 10 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper worm-eaten.

This recension agrees with I. O. Cat. No. 1328.

Age — Appears to be modern.

Author — Bṛhaspati.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

बृहस्पतिकृतं पुण्यं प्रवक्ष्यामि विशेषत ।
यत् श्रुत्वा तु नलो राजा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ १ ॥

दृष्ट्वा क्रतुशतं राजा etc. as in No. 27(x) 1866-68.

Ends — fol. 221[a]

श्रोत्रियाय कुलीनाय दरिद्राय पुरंदर ।
शांताय वै गृहस्थाय दत्तं भवति चाक्षयं ॥ ४८ ॥
एतेषु चैव य(त्)दत्तं दानं प्रेक्षेषु शक्तितः
कुलान्युद्धरते पुंसां दश पूर्वान्दशापरान् ॥ ४९ ॥

इति श्रीबृहस्पतिप्रोक्तं धर्मशास्त्रं लघुसमाप्त ॥ छ ॥ लघुबृहस्पतिस्मृति ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 27(x) / 1866-68.

बौधायनसूत्र — Baudhāyanasūtra

No. 954 — 40 / 1866-68

Size — 13⅛ in. by 4⅛ in.

Extent — 38 leaves; 8 lines to a page; 64 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; slightly worn out, complete. The work has been edited several times. For a detailed account of the author and his works, see Kane's *Hist. Dh.* referred to below.

Age — Śaka 1789, Śrāvaṇa śukla 9, Thursday.

Author — Baudhāyana.

Subject — Dharma.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

उपदिष्टो धर्मः प्रतिवेदं तस्यानुव्याख्यामः स्मार्ते द्वितीयस्तृतीयः शिष्टागमः शिष्टा खलु विगतमत्सरा निरहंकाराः कुंभीधान्या आलोलुपा दंभदर्प्पलोभमोहक्रोधविवर्जिताः ॥ धर्मेण धिगतो येषां वेदः सपरिवृंदगाः शिष्टास्तदनुमानज्ञाः श्रुतिप्रत्यक्षहेतव इति तदभावे दशावराः ॥ etc.

Ends — fol. 54[a]

यान् सिसाधयिषुर्मंत्रान् द्वादशाहा नित्यन् जयेत् ।
घृतेन पयसा दध्ना प्राश्य निश्योदनं सकृत् ॥

दशवारं तथा होमं सर्पिषा सवनत्रयं
पूर्वस्येव भवेदेषा मंत्राणां कर्मसाधनं इति ॥

अथातः संप्रवक्ष्यामि प्राश्चित्तानि वक्ष्यमः ॥ ॥

इति बौधायने धर्मशास्त्रे चतुर्थः प्रश्नः ॥ ॥ छ ॥ शाके १७८९ प्रभव-नामसंवत्सरे श्रावणशुक्ल ९ गुरुवासरे तद्दिने क्षेत्र कोलापुरे नृसिंहात्मजबाल-कृष्णेन लिखितम् ॥ ग्रंथसंख्या प्रतिणरून १२००१ ॥

References — (1) Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 379*b*; ii, 85*b* and 213*a*; iii, 81*a*. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 20-32.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 365, No. 789. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 20*a*. I. O. Cat. Nos. 4625-9, 4631.

(2) Printed Editions :- Edited by E. Hultzsch, Leipzig, Printed in *Smṛtīnāṁ Samuccayaḥ*, Ānandāśrama Series, No. 48, pp. 425-84; and Mysore Govt. Oriental Series, 1907 (with the Comm. of Govindasvāmin). Translated in Sacred Books of East, Vol. 14.

ब्रह्मयज्ञ

Brahmayajña

No. 955

581
1983-84

Size — 12¼ in. by 4¼ in.

Extent — 2 leaves; 16 lines to a page; 57 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; one line in black ink on either border; notes on the margin.

The Ms. contains on fol. 1*a* the way of performing *Brahmayajña* (study of sacred texts) according to the Ṛgvedins. On fol. 1*b*, there is *tarpaṇa* given by Rāyaśarman, and followed by his son. The genealogical table is —

Yamadeva
|
Dāmodara
|
Raghuśarman
|
Rāyaśarman

The names of mother, her father, grandfather and great-grandfather, brother, sister, uncle and sister of father are also given.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं ब्रह्मयज्ञेन यक्ष्ये । प्रणवस्य परब्रह्मऋषिः परमात्मा देवता देवी गायत्रीछंदः ॥ etc.

Ends — fol. 2*a*

जातां वा त्रितयं सपत्नजननी मातामहादित्रयं
स्वस्त्री स्त्री तनयादितातजननी स्वभ्रातरस्तत्स्त्रियः ।
ताता वात्मभगिन्यपत्यभवयुक् जायापिता सद्गुरु-
शिष्याप्ताः पितरौ महालयविधौ तीर्थे तथा तर्पणे ॥ १ ॥

रविशशिपरिवेषे पूर्वयामे च पीडा रविश० मध्ययामेरवृष्टिः ॥ रवि० धान्यनाशेस्तृतीये रविश० राज्यभंगश्चतुर्थे ॥ १ ॥

ब्रह्मयज्ञतर्पण — Brahmayajñatarpaṇa

No. 956 — 149 / 1895-1902

Size — 9½ in. by 5¼ in.

Extent — 7 leaves; 11 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; Vedic accents marked with red ink; paper old, musty and worn out; last leaf repaired.

A small treatise dealing with the ritual of performing *brahmayajña* (study of sacred works) and *tarpaṇa* of *devas*, *ṛṣis* and *pitṛs*.

Age — Śaka 1734.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ माध्याह्नसंध्या कृत्वा ॥ देशकालौ संकीर्त्य ॥ पुण्यतिथौ श्रीसविता सूर्यनारायणप्रीत्यर्थं विभ्राट्पुरुषसूक्तसिवसंकल्पमंडलब्राह्मणैः सूर्योपस्थानमहं करिष्ये ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

अनेन यथाज्ञानेन देवऋषी मनुष्यपितृतर्पणाख्येन कर्म्मणा परमेश्वरवासुदेवः प्रीयतां न मम ॥ यस्य तं ॥ ब्रह्मयज्ञतर्पण समाप्त ॥ ॥ शके १७३४ अंगिरानाम संवत्सरे ज्येष्ट व. ६ भौमे हस्ताक्षर पाठकपंचाननेत्युपनामकसदाशिवभट्टात्मज-मोरभट्टेन आत्मपठनार्थं लिखितं ॥

ब्रह्माण्डदान

Brahmāṇḍadāna

No. 957

252
1886-92

Size. — 8⅜ in. by 3⅝ in.

Extent — 3 leaves; 11 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty; benedictory phrase, topics and the last colophon are tinged with red pigment.

A small treatise on making a gift of *brahmāṇḍa* (Universe) represented by gold figures, *tila*, etc. as an expiation of sins. It is the third *mahādāna* described in detail by Hemādri in his *Caturvargacintamaṇi* — *Dānakhaṇḍa*, pp. 232–245 (Bibliotheca Indica Edn., Calcutta, 1873).

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ ब्रह्मांडदानप्रयोगः ॥ तत्र यजमानो देशकालौ संकीर्त्य महापातक-
नाशनमहाविमानाधिगमनपूर्वकबहूसरोभिः सहित etc.

Ends — fol. 3a

ततो यजमानः पुण्याहवाचनभावाहितदेवतानामुत्तरपूजाविसर्जनं च कृत्वा
मंडपोपकरणादिसर्वं गुरवे प्रतिपाद्य यथाशक्ति ब्राह्मणान् दीनानाथांश्चान्नादिना
भोजयित्वा भूयसीं च दत्वा कर्मेश्वरार्पणं कुर्यादिति ब्रह्मांडदानम् ॥

ब्राह्मणक्रियाविधि — Brāhmaṇakriyāvidhi

No. 958 — 288 / 1887-91

Size — 10 in. by 4⅜ in.

Extent — 5 leaves; 9 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

A short treatise on the duties of a *brāhmaṇa* ascribed to Nārada. Aufrecht notices only our Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 84a.

Age — Appears to be old.

Author — Nārada.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

नारदोवाच

देवद्विजमुनीराजा वैश्यसुद्रविडालकः
पशूम्लेच्छ चांडालो विप्रा दशविधा स्मृताः १

देवकीऽर्थः भिक्षा संध्या तु नित्यं वै संतुष्टोपि जितेंद्रियः
वेदपाठकृतो नित्यं स विप्रो दैव उच्यते ॥ २ etc.

Ends — fol. 5a

तिलकं शिवरूपेण शक्तिरूपे च विन्दका
शिवशक्तिसमायुक्तो एवं तिलकं च कारयेत् ४०

एवं तिलकविधिः देवतायां प्रतिमा दृष्ट्वा दृष्ट्वा
जतीतपस्विनः गुरुदर्शनं कृत्वा नमस्कारं न
कुर्यात्स नर पातकी भवेत् ४१
इति नारदविरचिते ब्राह्मणक्रीयाविधिसंपूर्णम्

भगवद्भक्तिविलास — Bhagavadbhaktivilāsa

No. 959 — 324 / 1887-91

Size — 10¾ in. by 4½ in.

Extent — 62 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; foll. 38-43 have their corners on right-hand bottom worm-eaten.

The present codex contains 12th and 13th chapters of *Bhagavadbhaktivilāsa* by Gopālabhaṭṭa, pupil of Prabodhānanda. The work contains 20 chapters (*vilāsas*) and deals with the religious ceremonies of Vaiṣṇavas. According to Kane, our author flourished about 1560 A. D.

Age — Appears to be old.

Author — Gopālabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
वंदे चैतन्यरूपं तं भगवंतं यदिच्छया ।
प्रसभं नर्त्यतो चित्रं लेखरंगे जडोप्ययं ।
इति नित्यकृत्यं समाप्तं ॥
नमो भगवते तस्मै यस्य प्रियतमा तिथिः ।
एकादशी द्वादशी च सर्वाभीष्टप्रदा नृणां ॥ etc.

Ends — fol. 62*a*

प्रातश्च देवं नीराज्य नित्यं कर्म समाप्य च ।
मूर्त्यादि गुरवे दत्वा प्राग्वत्पारणमाचरेत् ॥

फागुणे मासि यद्येषा द्वादशी पापनाशिनी ।
भवेत्तदा व्रतस्यास्य महिमा स्याद्विशेषतः ॥

On the fly leaf :-

इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते भगवद्भक्तिविलाशे श्रीविष्णुव्रतोत्सवो नाम त्रयोदशो विलासः ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 393[b]; ii, 89[b]; iii, 85[a].
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 598.

B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices, I, 421 (with comm.), Calcutta Sanskrit College Cat. II, 208.

(2) Printed Editions :- Text and Commentary Printed at Calcutta, in 1845.

भगवद्भक्तिविलास — Bhagavadbhaktivilāsa

No. 960 — 253 / 1886-92

Size — 12½ in. by 6¼ in.

Extent — 56 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper thin, smooth and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting large, uniform and legible. Borders ruled with three sets of spaced double red lines. No punctuation marks. Key words smeared with red chalk. The title on the left margin is हरिभ० वि० हरिभक्तिविलास. Ms. incomplete; the first fol. bears the number 441 and the last 496.

Age — Fairly old.

Author — Gopālabhaṭṭa.

Begins — fol. 441[a]

ब्वांयाः संपूर्णफलदेपि यत् ॥
पवित्रीकरणायैतत्कौतुकं धरते नम इति ॥
ततो गंधपवित्रं च गृहीत्वा धूपितं बुधः ॥
भगवन्तं नमस्कृत्य भक्त्या संप्रार्थयेदिदं ॥ etc.

..... अथ पवित्रार्पणं ॥ etc.

fol. 454a इति श्रीगोपालभट्टविरचिते श्रीभगवद्भक्तिविलासे दिव्याविर्भावो नाम पंचदशो विलासः ॥

fol. 493a ..... श्रीमूर्त्तिप्रादुर्भावो नामाष्टादशो विलासः ॥

Ends — fol. 496a

पंचरात्रप्रबुद्धस्तु सिद्धान्तार्थस्य तत्ववित् ।
सर्व्वलक्षणहीनोपि आचार्य्यः स विशिष्यते ॥

यस्य विष्णौ परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ।
स एव स्थापको ज्ञेयः सत्यमेतद्वदामि ते ॥

येन तंत्रेण प्रारब्धा प्रतिष्ठा गुरुणा भवेत् ।
न तंत्रपारगाः शस्त्रा मूर्त्तिपाछिन्न सं— ।

Reference — See No. 324 / 1887-91.

भगवद्भक्तिविलास Bhagavadbhaktivilāsa

No. 961 $\frac{320}{1891-95}$

Size — 11⅝ in. by 5 in.

Extent — 341 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper thick, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting large, clear but not uniform. Borders ruled with double black lines. Occasional marginal corrections and additions; white pigment used for corrections; red chalk marks on important key-words; foll. missing :- 1-25; 98-180; 294-312; 386-391; 399-417; 430-439; foll. repeated : 445-448 (=4) : Ms. incomplete.

Age — Fairly old.

Author — Gopālabhaṭṭa.

Begins — fol. 26a

गुर्वासनासनं ॥

देवतानां गुरूणां च प्रत्युत्थानाद्यभावनं ॥
गुरोः पुरस्तात्पांडित्यं प्रौढप्रादक्रिया तथा ॥ etc.

fol. 448*b* (छ) :- इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते भगवद्भक्तिविलासे श्रीदामोदर-प्रियो नाम षोडशो विलासः ॥ छ ॥ etc.

Ends — fol. 500*b*

कृत्वा तु तदधः कुर्यादुपपीठं प्रमाणतः ।
त्रिभागेणाथ पीठस्य प्रणालो मध्यतो भवेत् ॥
तन्मानेन ततो दैर्घ्यं स्वमानादग्रतः पुनः ।
त्र्यंशमानेन विस्तीर्णं तस्य पित्र्यंशमंतरा ॥
निखनेदग्रतो मूलात्तत्कुर्यान्मकराननमित्यादि ॥
इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते श्री.....

Reference — See No. 324 / 1887-91.

भगवद्भक्तिविलास — Bhagavadbhaktivilāsa

No. 962 — 185 / 1895-1902

Size — 12½ in. by 4¼ in.

Extent — 55 leaves; 10 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible and from top to bottom slauting towards the right; three lines in red ink on either border; no marks of punctuation; paper very old, much worn out, musty and decaying; foll. 1-136 missing; ends abruptly.

Age — Appears to be very old.

Author — Gopālabhaṭṭa.

Begins — fol. 137*a*

स्यादधमोप्ययं अथ शंखोदकं तच्च कृष्णदृष्टिसुधोक्षितं वैष्णवेभ्यः प्रदा-त्याभिवंद्या मूर्द्धनि धारयेत् अथ शंखोदकं माहात्म्यं स्कांदे श्रीब्रह्मनारद-संवादे

शंखोदकं हरिभक्तिर्निर्माल्यं पादयोर्जलं ।
चंदनं धूपशेषं नु ब्रह्महत्यापहारकं ॥ etc.

fol. 156*b* इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते श्रीभगवद्भक्तिविलासे महाप्रसादो नाम नवमो विलासः

Ends. — fol. 191*b*

आसनं दंतकाष्ठं च पाद्यार्घ्याचमनान्यपि ९ ततश्च मधुपर्काद्याचमन १० पादुकार्पणं ११ अंगमार्जनमभ्यंगौ १३ द्वौर्त्तनं १४ स्नपनं जलैः क्षीरेण १६ दध्ना १७ हविषा १८ मधुना १९ सितया तथा २० मंत्रपूतैः

Reference — See No. 324 / 1887-91.

भगवद्भक्तिविलास
with टीका

Bhagavadbhaktivilāsa
with commentary

No. 963

183
1895-1902

Size — 12⅝ in. by 6¼ in.

Extent — 100 leaves; 12 lines to a page: 34-39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, one of two lines and the other of four lines in red ink, on either border; marks of punctuation, names of authorities quoted, topics and colophons are in red ink; the text in the centre with commentary above and below it; paper old, slightly worn out and musty; foll. 1-100 missing; it ends abruptly.

Age — Appears to be old.

Author — Gopālabhaṭṭa.

Begins — fol. 101*a*

Text — तदतिललितमलुचिल्लिचाप
च्युतनिशितेक्षणमारवाण ।
वृष्टया दलितसकलकर्मविह्वलांग
प्रसिसृतदुःसहवेपथुव्यथानां ॥ १२५ ॥ etc.

Comm. — तस्य श्रीकृष्णस्यातिललिता परममनोहरा मंदा च आयता प्रगल्भा वा या चिल्लिर्भ्रूः सैव चापक्षस्मात् च्युतः निशितश्च तीक्ष्ण इक्षण मारवाणः etc.

fol. 14 इति श्रीगोपालभट्टविरचिते भगवद्भक्तिविलासे रत्नस्नापनिको नाम षष्ठो विलासः ॥ छ ॥

...50

Ends — fol. 200ᵇ

Text — एवं कृत्वा तु कृष्णस्य यः कुर्याद्विप्रदक्षिणं ।
सप्तद्वीपावतीपुण्यं लभते तु पदे पदे ॥
पठन्नामसहस्रं तु नामान्येवायकेवलं ॥
भक्तिसुधादये ॥ विष्णुं प्रदक्षिणीकुर्वन् यत्तत्रावर्तते पुनः ।
तदेवावर्त्तनं तस्य पुनर्नावर्तते भवे ॥ १८५ ॥

Comm. — भ्रमीप्रदक्षणाक्रांतं तार्थर्थगमनाधिकं ॥ १८४ ॥
सप्तद्वीपावस्या पृथिव्याः पुण्यं दानेन प्रदक्षणीकरणेन वा यत्फलं तदि-
त्यर्थः अथेति अथवा ॥ आवर्त्ततेति परिभ्रमति ॥ १८५ ॥ श्री

Reference — See No. 324 / 1887-91.

भगवद्भक्तिविलास
with टीका

Bhagavadbhaktivilāsa
with commentary

No. 964

184
1895-1902

Size — 14 in. by 6⅝ in.

Extent — 51 leaves; 9-10 lines to a page; 43-50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible: text in the middle of the page with commentary above and below it; paper old, slightly worn out and musty; foll. 1-300 wanting; fol. 309 repeated; ends abruptly.

Age — Appears to be old.

Author — Gopālabhaṭṭa.

Begins — fol. 301ᵇ

Text — स्वनाम्ना चायुधादीनि पूजनीयानि भक्तितः
अर्घदानं प्रकर्त्तव्यं नालिकेरादिभिः फलैः ॥ १३० ॥
शंखोपरि फलं कृत्वा गंधपुष्पाक्षितन्वितं ।
सूत्रेण वेष्टनं कृत्वा दद्यादर्घं विधानतः ॥ १३५ ॥ etc.

Comm. — स्वनाम्ना सुदर्शनाय नमः इत्यादिरूपेण विधानत इति सजल-
कुंकुमशंखोपरि एकसूत्रवेष्टितं गंधादिसहितं फलं कृत्वार्घं दद्यादिति
विधानं ज्ञेयं तत्र मंत्रः etc.

Ends — fol. 350b

Text — सर्वलक्ष्मीकर श्रीश सर्वज्ञानरसात्मक ।
निवृत्तिरूपविश्वात्मन् मध्यसूत्रं समाश्रय ॥
ॐ अतिवेग मरुद्योने पुरुषात्मन् दिवस्पते ।
वानीयो हे प्रभो देव तेजसा सूत्रमाश्रयेत्यादि ॥ ११२

Comm. — कनीयः कनिष्ठसूत्रमाश्रयः आदिशब्दात् वनमालायां तद्धिष्ठाय्याः प्रकृते त्वं जगन्मूर्त्ते सर्ववण्यदायिनि श्रीसूत्रेत्तिलकत्वाणि सांनिध्यं कुरुते नमः इति एतच्च केषांचिन्मतं मिति वक्तव्यनिखितं ११२

Reference — See No. 324 / 1887-91.

भोजनविधि

Bhojanavidhi

No. 965

231
1884-87

Size — 8⅜ in. by 3⅞ in.

Extent — 4 leaves; 8 lines to a page; 23 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, topics, marks of punctuation and the last colophon tinged with red pigment.

A short treatise on the ritual to be observed at the time of eating. It is a mistake to name it as *Prāṇāgnihotra.*

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशायनमः ॥ प्राङ्मुखः । कुशोपग्रहः ॥ कुशासनं कृतशिखबंध शिखः ॥ यज्ञोपवीती ॥ सोत्तरीयः ॥ संध्यात्रयेपि सुमित्रियानडुपादादिवक्रतं च ॥ etc.

Ends — fol. 4b

अगस्तिं कुंभकर्णं च शनिं च वडवानलं ।
आहारं परिपाकार्थं स्मरेद्भीमं च पंचकं ॥

इति भोजनविधिः समाप्तं ॥ नीत्यं कृत्वा ॥

इति श्रीमद्धरिशंकर समाप्तः ॥ लिखतं सदासुखपठनार्थं शुभं भवतु ॥

भोजनविधि — Bhojanavidhi

No. 966 — 130 / 1884-86

Size — 9 in. by 4⅝ in.

Extent — 3 leaves; 8 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible.

A short treatise on the ceremonial to be observed at the time of taking meals.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1[a]

॥ श्री ॥ अथातः श्रुतिस्मृतिरनुस्मृत्य भोजनविधिं व्याख्यास्यामः आचांतो धृतोत्तरीयवस्त्रोधृते श्रीखंडगंधपुड्रो भोजनशालामागत्य गोमयेनोपलिप्य शुचौ देशे विहितपीठाधिष्ठितो etc.

Ends — fol. 3[b]

द्वौरवे पुन्यनिलये पद्मार्बुधनिवासिनां
अर्थिनां सर्वभूतानामक्षय्यमुपतिष्टत्विति
शेषमन्नं मया दत्तं भक्षय्यमुपतिष्टत्विति
देवामध्यादपश्चात्यं गंडूशशिलाकादिभिः
तर्जनोवर्जमाशंशं सोधयेत् २ ॥

भौमपूजाविधि — Bhaumapūjāvidhi

No. 967 — 307 / A 1881-82

Size — 7½ in. by 4½ in.

Extent — 24 leaves; 8 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase, topics, marks of punctuation and

colophon tinged with red pigment; paper old, worn out and musty. The codex contains one folio which is marked as three, contains *mantras* and is not a part of work.

A manual for the worship of the planet Bhauma or Maṅgala. Weber mentions in his Berlin Cat. (pp. 352–353) some works on *Bhaumapūjā*. but they are different from our Ms. Aufrecht mentions only our Ms. in his Catalogus Catalogorum, i, 418*b*.

Age — Śaka 1778.

Author — Anonymous.

Begins. — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

भौमपूजाविधिर्लिख्यते ॥ ब्राह्मे मुहूर्त्ते चोत्थाय ग्रामाद्बहिर्निर्ऋतिर्दिशं सोदकपाणिर्गत्वा तृणास्तृतभूमौ मलोत्सर्गं कुर्यात् ॥

गृहीतलिंगश्चोत्थाय गृहीतजलमृत्तिका ।
पायुलिंगकरांघ्रिणां मृज्जलैः शुद्धिमाचरेत् ॥ etc.

Ends. — fol. 22*a*

प्रतिगृण्हामि अनेन वायनदानेन श्रीभौमः प्रीयतां न मम एतानि अत्र गंधपुष्पधूपदीपनैवेद्यफलतांबूलनैवेद्यदक्षिणाकृतेन षोडशोपचारश्रुतिस्मृत्युक्त-पुजनेन श्रीभौमः प्रीयतां न मम ॥ तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ इति भौमपूजा समाप्तः ॥ ॥

Then follows भौमयंत्रकारिका

fol. 23*b* हे पुस्तक वासूदेव वीश्वनाथगणपूलेन लिखीतं परोपकारार्थं शके १७७८ संवत् अश्विन शुध १३

मण्डपपूजापद्धति — Maṇḍapapūjāpaddhati

No. 968 — 391 / 1891-95

Size — 8⅞ in. by 4½ in.

Extent — 32 leaves; 9 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and the last colo-

phon are tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worm-eaten.

A manual for the construction, of *Maṇḍapas* and performance of ceremonies by Śivarāma, son of Śukla Viśrāma of the Moḍha caste. For other works composed by him, see Aufrecht's Catalogus Catalogorum and Kane: *Hist. Dh.* I, p. 750.

Age — Saṁvat 1815.

Author — Śivarāma Śukla.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य तातं विश्रामं विघ्नेशं जगदंबिकां ।
शिष्याणामुपकाराय मंडपस्य विधिं ब्रुवे ॥ १ ॥

मंडपकरणे पूर्वं यथाशास्त्रं प्राचीं साधयेत् ॥ यथा । तत्र पूर्वं समां भूमिं कृत्वा शंकुं द्वादशांगुलोच्छ्रितं ..... तथा कुर्वीत । etc.

Ends — fol. 31b

ध्वजानां पूजनकृतस्य विधेर्यन्नूनमतिरिक्तं तत्सर्वं श्रीसदाशिवस्य प्रसादान्सन्निधिस्थानां ब्राह्मणानां प्रसादात्परिपूर्णमस्तु ॥ तत आशिषो नैगमाः ॥ एवं सार्गं मंडपं संपूज्यात्मानं कृतार्थं मन्वीत ॥ ततो यथासुखं विहरेत् ॥ छ ॥

इति शुक्लश्रीविश्रामात्मजशिवरामकृता मंडपसकलीकरणमंडपपूजापद्धतिः समाप्ता ॥ छ ॥ संवत १८१५ वर्षे फागुण सुदी ५ गुरे लीषतं(?त)मीदं पुस्तकं ॥ श्रीरस्तु सुभं भवतु ॥ श्री ॥ सवत् १८१५ फागुणशुदि ५ गुरे लिखावीतं शुक्लमूलजीनी पोथी नागरवीस नगरा उदयपुरवास्तव्यं ॥ श्री श्री ॥ etc.

References — Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- iii, 91a.

B – Descriptive Catalogues :- Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vols. I and II, No. 1124.

मण्डपोद्वासनप्रयोग

Maṇḍapodvāsanaprayoga

No. 969

254
1886–92

Size — 8⅝ in. by 4½ in.

Extent — 9 leaves; 8 lines to a page; 19 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; good; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink.

A short compilation from *Prayogaratna*, *Nirṇayasindhu*, *Nirṇayadīpa* and *Saṁskārakaustubha* on (1) constructing an altar, worshipping of gods, etc., according to (a) *Gurjaras* and (b) *Dākṣiṇātyas*, and (2) dismissing the gods and destroying the altar, etc., by a son of Dharaṇidhara, who calls himself Vyāvahārika. Aufrecht mentions only our Ms. in his Catalogus Catalogorum, ii, 96*b*.

Age — Appears to be modern.

Author — A son of Dharaṇidhara, called Vyāvahārika.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ प्रयोगरत्नोक्तो मंडपदेवताप्रतिष्ठाविधिः ॥ देशकालौ संकीर्त्य करिष्यमाणादः कर्मांगभूतां मंडपदेवतादि प्रतिष्टां करिष्य इति संकल्प्य etc.

Ends — fol. 9*a*

ततस्तदंगले(त्वे ?)न पुण्याहवाचनं कुर्यात् ॥ ततो वितानोपरि अपूपादीनां प्रक्षेपणादि यथाचारं कार्यम् ॥ इति श्रीमद्व्यावहारिकोपाख्यधरणीधरसूनु. मंडपोद्वासनप्रयोगः ॥ ३ ॥ छ ॥

मण्डलदेवतास्थापनप्रयोग

Maṇḍaladevatāsthāpana-prayoga

No. 970 — 353 / 1887-91

Size — 8 in. by 4⅛ in.

Extent — 18 leaves; 8 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good.

A small treatise dealing with the construction of *sarvatobhadra* and the rites of *devatāsthāpana*, *anvādhāna*, etc. For

similar treatises see Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2999–3001. Aufrecht notices our Ms. in his Catalogus Catalogorum, iii, 91[a].

Age — Śaka 1759.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ सर्वतोभद्रलक्षणं हेमाद्रौ स्कांदे ॥

प्रागुदीच्याकृता रेखा कुर्यादेकोनविंशतिः ।
खंडेंदुस्त्रिपदे कोणे शृंखला पंचभिः पदैः ॥ १ ॥

चतुर्विंशत्पदावापि परिधी विंशतिः पदैः ।
मध्ये शोडशभिः कोष्ठैः पद्ममष्टदलं स्मृतं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 17[b]

चंडभैरवाय० ७ संहारभैरवाय० ८ ॐ एंद्र्यै नमस्वाहा १ कामार्यै० २ ब्रह्माण्यै० ३ वाराह्यै० ४ चामुंडायै० ५ वैष्णव्यै० ६ माहेश्वर्यै० ७ विनायक्यै० ८ ॥

इति होमार्थदेवतानुक्रमः ॥ इति मंडलदेवतास्थापनविधिः समाप्तः ॥ शके १७५९ हेमलंबी नाम संवत्सरे फाल्गूनकृष्ण ६ इदं पुस्तकं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥ छ ॥

मदनपारिजात

Madanapārijāta

No. 971 150 / 1895–1902

Size — 11¼ in. by 5¼ in.

Extent — 379 + 5 (= 384) leaves; 10 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and topics are tinged with red pigment; paper old much worm-eaten and worn out; foll. 251–55 missing; five folios at the end give contents.

An extensive digest on general topics of *dharma* in 9 chapters by Viśveśvarabhaṭṭa, son of Peḍibhaṭṭa and Ambikā and pupil of Vyāsarāyamuni, under the patronge of Madanapāla, king of Ṭāka family and ruling in *kāṣṭhā* (modern Kath) on the Jumna to the north of Delhi. The literary activity of the author, according to Kane, must be placed between 1360–1390 A. D. For further details about the work and the author, see Kane referred to below.

Age — Appears to be old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः विघ्नराजाय नमः ॥ ॥

प्रवालिद्वि(°लाद्रि ?)प्रस्थद्युतिनिवपर्याय(व)पुषे
नमो विघ्नश्रेणीविघटनपरिष्टाय महसे ।
जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरायासरचना
वनोदासक्रापप्रणनफलसिद्धिप्रतिभुवे ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 384*a*

शातातपः ॥ अनृतं मद्यगंधं च दिवा मैथुनमेव च ।
पुनाति वृषलस्यान्नं बहिः संध्याद्युपासितेति ॥ ॥

आचारप्रविवेचनाय विदुषां प्रांचः प्रपंचाधिकाः
श्रौतस्मार्त्तयथे पृथुश्रमजुषा ग्रंथा न संतीति न ।
सौषामकृतिरत्र कश्चन गुणो मयस्ति सभाव्यतां
कर्त्ता चेन्न चिरंतनः किमियता हीयेत वः सज्जनाः ॥ १ ॥

ये केचिदत्र सगुणानपि रुष(ज्झ ?)यंति
संतोप्यसंत इति तेन विचारणीयाः ।
ये तु प्रगल्भमतयः कृतयश्च येषां
लोकेषु ते कृतिमिमामवधारयंतु ॥ २ ॥

इह मदनपारिजाते मदनक्षितिपालदानजलदान
जलरूढे नवमः स्तवको ममभूदामोदाकृष्टपंडितभ्रमरः ॥ ३ ॥

मतिर्येषां शास्त्रे प्रकृतिरमणीया (व्य)वहृतिः
पराशीलं श्लाघ्यं जगति ऋजवस्ते कतिपये ।
चिरं चित्ते तेषां मुकुरतलभूते स्थितिमिया-
दियं व्यासारण्यप्रवरमुनिशिष्यस्य भणितिः ॥ ४ ॥

इति पंहि(डि)त पारिजातकदारमल्लेत्यादिविरुदराजीविराजमानस्य श्रीमदनपालस्य निबंधे मदनपारिजाताभिधे नवमः स्तबकः ॥ १ ॥

यस्तर्के तरणिः सुशब्दसरणिर्वेदांतविद्यारणि
मीमांसाब्धितरिर्विवादि नृहरिः काव्यैक कुक्षभरिः ।
तूर्णंतूष्वगुरुर्महामतिमतः शिष्यालिसेव्यस्तरु-
भेटो(ट्टो ?) सावलवेश्वरो विजयते श्रीरामयाज्वभाक् ॥

सुखावबोधार्थं ॥ इति श्रीमदनपारिजात समाप्तः ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री रामः ॥ Then follow the contents.

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 425*b*; ii, 97*a* and 216*a*; iii, 92*a*. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 381–93.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1394–95. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 274*b*, Nos. 651–2. Mitra's Notices I, 426. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 412, No. 884. Calcutta Sanskrit College Catalogue, II, 101 and 102.

(2) Printed Editions :- Printed in Bibliotheca Indica, Calcutta, 1893.

मदनपारिजात

Madanapārijāta

No. 972

51
A/1883-84

Size — 11 in. by 4⅝ in.

Extent — 149 leaves; 9 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper old, worn out and very musty; foll. 1–3 and 53-64 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 4*a*

गुरोस्ततः ।
नैष्टिकस्य तथा धर्म्मास्समावर्त्तनमेव च ।
स्नातकस्य व्रतादीनीत्येवं प्रकरणानि तु
स्तवके ब्रह्मचार्याख्ये प्रथमे सप्तविंशति ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 264*b*

अमावास्यादि नियतं मासंसंवत्सरादत इति मासिकसांवत्सरिकविषये योयमामश्राद्धनिषेधः स ग्रहव्यतिरिक्तविषयः । वृताहे प्राप्ते यस्य भार्या रजस्वला भवति स तस्मिन्नेव दिने नैव श्राद्धं कुर्यात् ।

मदनपारिजात — Madanapārijāta

No. 973 — 133 / 1884-86

Size — 12¼ in. by 4⅝ in.

Extent — 308 leaves; 11 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty, soiled and slightly worm-eaten; foll. 1, 202–58 wanting; foll. 50, 99 and 109 repeated.

Age — Saṁvat 1683.

Author — Madanapāla.

Begins — fol. 2*a*

..... सुकृतोव्रतस्य न तस्य कश्चित्सदृशो बभूव ।
यमस्खलत्सत्यमवेत्य तातो नाम्ना हरिश्चंद्र इति व्यधत ॥ etc.

Ends — fol. 363*b*

शातातपोपि ॥ अनृतं मद्यगंधं च etc. upto नवमः स्तवकः as in No. 150 / 1895-1902. संवत् १६८३ वैशाषवदि ३

Reference — See No. 150 / 1895-1902.

मदनपारिजात

Madanapārijāta

No. 974

52
1883-84

Size — 12⅛ in. by 5¼ in.

Extent — 313 leaves; 11 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; foll. 80-95, 112-18 in Śāradā characters, several handwritings, legible; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and colophon at the end are tinged with red pigment; paper very old, much worn out (first and last folios mutilated) and musty; fol. 131 repeated; foll. 139-40 missing.

Age — Saṁvat 1650.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

स्वस्ति ॥ अविघ्नमस्तु ॥ श्रीदक्षिणपू(मू)र्त्तये नमः ॥ प्रवालाद्रिप्रस्थ etc. as in No. 150 / 1895-1902.

Ends — fol. 314*a*

शातातपोपि । अनृतं मद्यगंधं च etc. upto स्तबको नवमः समाप्तः as in No. 150 / 1895-1902. शुभमस्तु ॥ संवत् १६५० ॥ समये भाद्रसुरी वार मंगर श्रीविश्वेश्वराय नमः ॥ श्रीदुर्गादेव्यै नमः ॥ श्रीगणेशा-

---

मदनपारिजात

Madanapārijāta

No. 975

599
1882-83

Size — 10⅝ in. by 4½ in.

Extent — 340 leaves; 12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrases, topics and list of authorities tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and soiled; foll. 14-17

missing; fol. 74 repeated; fol. 74[b] (i) and 74[a] (ii) blank; incomplete, ending abruptly in the middle of *prāyaścitta-stabaka.*

Age — Appears to be very old.

Author — Madanapāla (or Viśveśvarabhaṭṭa)

Begins — fol. 1[a]

..... अविघ्नमस्तु ॥ श्रीदक्षिणामूर्त्तये नमः ॥ प्रवालाद्रिप्रस्थ etc. as in No. 150 / 1895-1902.

Ends — fol. 344[b] (abruptly)

अपि भ्रणहणं भासाप्पुनंत्यहरहः कृता इति । अकामतोभ्यासे गौतमः । तद्व्रत एव ब्रह्महत्यासुरापाणसुवर्णस्तेयगुरुतल्पेषु प्राणायामः । श्रांतोघमर्षणं जपेदिति । तद्व्रत एव श्रातः । अत्र त्रिंशद्रात्रव्रतं प्रकृतं । कामेकारे तु बौधायनः । ग्रा

मदनपारिजात — Madanapārijāta

No. 976 — 104 / Viśrāma (i)

Size — 11¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 420 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of one line and two lines in red ink on either border; marks of punctuation and the last colophon are in red ink; last leaf is slightly worn out.

Age — Appears to be old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1[b]

ॐ नम श्रीगणेशाय । नम गौरीपतिभ्य नमः ॥ प्रवालाद्रिप्रस्थ etc. as in No. 150 / 1895-1902.

Ends — fol. 420[a]

शातातपोपि ॥ अनृतं मद्यगंधं च etc. upto नवमस्तबकः as in No. 150 / 1895-1902. इति श्रीपंडितपारिजातकट्टारमलेस्यादिबिरुराजिविराजमानश्रीमदनपारिजातक समाप्तः ॥

मदनपारिजात

Madanapārijāta

No. 977

289
1887-91

Size — $9\frac{3}{5}$ in. by $5\frac{1}{5}$ in.

Extent — 45 leaves; 11 lines to a page; 36-7 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; with occasional पृष्ठमात्राs; handwriting good; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, names of authorities quoted and topics are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and soiled, incomplete.

Age — Appears to be very old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa

Begins — fol. 1^b

ॐ नमः श्रीगणपतये ॥ ॥ प्रवालाद्रिप्रस्थ etc. as in No. 150/ 1895-1902.

Ends — fol. 45^b

बौधायनोपि । आर्षेयसंनिपातेऽविवाहस्त्र्यार्षेयाणां आर्षेयसंनिपातेऽविवाहः पंचार्षेयाणामिति । संनिपाते साम्ये इत्यर्थः ॥ .....त्रभेदेपि प्रवरैक्यमस्ति । तद्यथा । संकृतिमाषतंडिशंबुशैवगवानां गोत्राणां आंगिरस गौरिव । ... तथेति प्रवरिक्यं ॥ ९ ॥ तथा यास्कवाघूलमौनमोकानां गोत्रभेदेपि भार्गववीतहव्य साचे हसेति प्रवरे

मदनरत्नप्रदीप
(शान्तिविवेकोद्योत)

Madanaratnapradīpa
(Śāntivivekodyota)

No. 978

392
1891-95

Size — $11\frac{1}{2}$ in. by $5\frac{3}{8}$ in.

Extent — 154 leaves; 10 lines to a page; 39 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; benedictory phrase and topics tinged with red pigment irregularly; paper old and musty; fol. 118^b half blank.

The *Madanaratnapradīpa* or "the *Madanaratna* is an extensive digest on Dharmaśāstra no part of which has yet been printed ..... the work was divided into seven sections called *uddyotas* on *samaya* (or *kāla*), *ācāra*, *vyavahāra*, *prāyaścitta*, *dāna*, *śuddhi* and *śānti*" (Kane). The present codex is on *śānti* and deals with propitating gods, planets, etc. The work was composed by Ratnākara, Gopīnātha, Viśvanātha and Gaṅgādharabhaṭṭa under the orders of King Madanasiṁha, son of Śaktisiṁha, son of Sūryadāsa, son of Devīdāsa, son of Dāmodara, son of Mahīpāladeva, all ruling at Delhi. According to Kane the work was composed between 1300 and 1500 A. D. Our colophon says that the work was composed by Viśvanātha, a resident of Benaras and son of Bhaṭṭapūjya, a Śrīmālī Gurjara (Brāhmaṇa). For further details, see Kane referred to below.

Age — Saṁvat 1877.

Author — Viśvanātha, by order of Madanasiṁha.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥

यत्सूडासूरशिरोमणिघृष्टपीठ-
मुत्संगभूषणमुमाहरयोरुदारं ।
धाम स्वनंधयसुधाकरधाम नौमि
बक्रेण वारणमभीप्सितवारणं तत् ॥ १ ॥

अत्रोपसर्गनिवहेत निपीडतस्य
शांत्यै जनस्य करुणावरुणालयोयं ।
श्रीशक्तिसिंहतनयो विनयोदितश्री
राजा विवेचयति शांतिशांतिकपौष्टिकानि ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 154*a*

ग्रहाश्च विविधा प्रोक्ता तेषां मंत्रा विधानतः ।
अंशुजा मूलमंत्राश्च विधिवत्कथिते बुधैः ॥

इति वसोर्धारादिविधिः ॥

महाराजाधिराजस्य मदनेंद्रस्य शासनात्
श्रीमालीगुर्जरेण भट्टयुजात्मजेन वा
भट्टविश्वनाथेन काशीतीर्थनिवासिनां
शांतिकं पौष्टिकं वापि यथाशास्त्रं प्रकीर्तितं ॥ छ ॥

इति श्रीकोदंडपरशुरामेत्यादि विविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नतमहा-
राजाधिराजश्रीशक्तिसिंहात्मजमदनरत्नप्रदीपे शांतिविवेकोद्योतः समाप्ता ॥
शुभं भूयात् ॥ मीती कार्तिकमासे कृष्णे पक्षे १३ संवत १८७७ का

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 426[a]; (other *uddyotas*); ii, 97[a] (*vyavahāra*°); ii, 216[a]; iii, 92[a].
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 389-393.

B - Descriptive Catalogues :- Paterson's Cat. of Ulwar Mss., 1410, Extract 336 (*Samayoddyota*). Haraprasād Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 1955. For other *Uddyotas* and a lengthy discussion on the work, see numbers 1949-54 of this very Catalogue.

मदनरत्नप्रदीप

Madanaratnapradīpa

No. 979

146
Viśrāma (i)

Size — 12½ in. by 5¾ in.

Extent — 216 leaves; 14 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good, but small; four lines in black ink on either border; topics and colophons are tinged with red pigment irregularly; corrections made with yellow pigment; notes written in very small characters on the margins; paper very old, worn out, musty and soiled; incomplete; ink-spots fallen on fol. 5[a]; foll. 50 (twice), 75-77, 117 and 205 repeated; fol. 123 missing; one leaf written on one side between foll. 59-60.

The codex contains the first chapter — *Samayoddyota* of *Madanaratnapradīpa*.

Age — Appears to be old.

Author — Viśvanātha, by order of Madanasiṁha.

Begins — fol. 1[b]

श्रीमद्गणपतये नमः ॥ स्मृतिकर्तृभ्यो नमः ॥

आदायेंदुकलां शंभोर्मुखे बिसधिया क्षिपन् ।
द्वितीयरदनीकुर्वन् पातु बालो गजाननः ॥ १ ॥
उत्तिष्ठन्यमुनानिकुंजभवने सोच्छ्वासमभ्युद्गतः
श्रृंगारं परिभावयन् सखितया नीतश्च कंठस्थलीम् ।
इत्येवं भगवानिव प्रियधुराधारीकृतो राधया
गोविंदस्य जगद्विमोहनरसी वंशीरवः पातु वः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 209*b*

पराशरः ॥ त्यजेद्देशं कृतयुगे त्रेतायां ग्राममुत्सृजेत् ।
द्वापरे कुलमैकं तु कर्त्तारं तु कलौ युगे ॥
तथा स एव ॥ कृते संभ्याष्य पतति त्रेतायां स्पर्शनेन तु ।
द्वापरेप्यन्नमादाय कलौ कर्त्तैव लिप्यते ॥ इति
आदित्यपुराणे ॥

Reference - See No. 392 / 1891-95.

मधुपर्कविधिनिर्णय — Madhuparkavidhinirṇaya

No. 980 — 134 / 1884-86

Size — 8 in. by 4 in.

Extent — 20 leaves; 11 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; one line in black ink on either side; paper old and musty; fol. 1-2 missing.

A work on ceremonies in marriage, beginning with *kanyānirūpaṇa* and ending with *madhuparka*. It mentions Yogīśa, *Mādhavīya*, *Rājamārtaṇḍa*, Śrīpati, Hemādri, Medhātithi, *Madanaratna*, *Saṁhitāpradīpa*, Bhāṣyakṛt, etc. It is incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 3*a*

.....रेण पितृबंधुषु सप्तमात् ।
ऊर्ध्वमेव विवाहात्वं पंचमान्मातृबंधुतः ॥

संतानो भिद्यते यस्मात्पूर्वजादुभयत्र च ।
तमादाय गणेद्धीमान्वरयावच्च कन्यकामिति ॥ etc.

Ends — fol. 20*a*

मधुपर्कः प्रदातव्यो ह्यन्यस्याश्वेपि दातरीति परिशिष्टवाक्यात् । ऋत्विग्यजमानयोरुपलक्षणपरौ वरदातृशब्दौ अर्च्य शाखया मधुपर्क इति याज्ञिकाः ॥

इति मधुपर्कविधिनिर्णयः ॥ ॥

मनुस्मृति or
मानवधर्मशास्त्र

Manusmṛti or
Mānavadharmaśāstra

No. 981

237
1879-80

Size — 11½ in. by 4⅞ in.

Extent — 141 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; with occasional पृष्ठमात्राs; handwriting legible; two lines in black ink on each border; benedictory phrase, marks of punctuation and colophons at the end of each chapter are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty.

Manusmṛti. Repeatedly printed. For details, see Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 135-158.

Age — Saṁvat 1646.

Author — Manu.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणेशभारतीभ्यां ॥

स्वयंभुवे नमस्कृत्य ब्रह्मणेमिततेजसे ।
मनुप्रणीतान्विविधान् धर्मान्वक्ष्यामि शाश्वतान् ॥ १ ॥

मनुमेकाग्रमासीनमभिगम्य महर्षयः ।
प्रतिपूज्य यथान्यायमिदं वचनमब्रुवन् ॥ २ ॥

भगवन् सर्ववर्णानां यथावदनुपूर्वशः ।
अंतरप्रभावानां च धर्म्मान्नो वक्तुमर्हसि ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 141*a*

इत्येतन्मानवं शास्त्रं भृगुप्रोक्तं पठन् द्विजः ।
भवत्याचारवान्नित्यं यथेष्टां प्राप्नुयाद्गतिं ॥ १३२ ॥

इति मानवे धर्म्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां द्वादशोऽध्यायः समाप्तोयं ग्रंथः ॥ ॥ छ ॥

अपरं पुस्तकं वीक्ष्य शोधनीयं सदा बुधैः ।
हीनाधिक्यैः स्वरैर्वर्णैरस्माकं दूषणं न हि ॥ १ ॥

संवत् १६४६ वर्षे फाल्गुणवदि ११ शनौ अद्ये श्रीशक्रपुरवास्तव्यं उदीच्यश्या(ज्ञा)तीय श्री श्रीराउलसोमनाथसुतविश्वनाथेन लिखितं यस्य पुस्तके विधान् उपाध्याराजरक्षसुतमहेंद्रपठनाय ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ छ ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्लोकसंख्या २७०९ ॥

मनुस्मृति or मानवधर्मशास्त्र

Manusmṛti or Mānavadharmaśāstra

No. 982

208
A/1881-82

Size — 11⅛ in. by 5 in.

Extent — 110 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on each border; benedictory phrase and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper old and musty; fol. 30 repeated; fol. 47 missing.

Age — Appears to be old.

Author — Manu.

Begins — fol. 1*b*

स्वयंभुवे नमस्कृत्य etc. as in No. 237 / 1879-80.

Ends — fol. 110*a*

एवं यः सर्वभूतेषु etc. upto प्राप्नुयाद्गतिं as in No. 237 / 1879-80.
इति श्रीमानवे धर्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तसंहितायां द्वादशोध्यायः ॥ १२ ॥ मानवं शास्त्रं समाप्तं ॥ शुभं भवतु ॥

मनुस्मृति or
मानवधर्मशास्त्र

Manusmṛti or
Mānavadharmaśāstra

89
1881-82

No. 983

Size — $10\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{5}{8}$ in.

Extent — 36 leaves; 11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting legible; three lines in black ink on each border: benedictory phrase, border lines, marks of punctuation, verse numbers and colophons are tinged with red pigment; paper thick, old, completely worn out and musty; foll. 17, 36–48 missing.

A portion of *Manusmṛti*.

Age — Appears to be very old.

Author — Manu or Bhṛgu.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो गणपतये । ॐ नमः सरस्वत्यै ॥ ॐ नमः सद्गुरवे नमः ॥
स्वयंभुवे नमस्कृत्य etc. as in No. 237 / 1879–80.

fol. 31*a* इति भृगु.....संहितायां मानवधर्म्मशास्त्रे तृतीयोध्यायः ॥ ग्रंथसंख्या ३०८ छ.

Ends — abruptly

अ — मात्राविनाशिन्यो दशार्द्धानां तु याः स्मृताः ।
ताभिः सार्द्धमिदं सर्वं संभवत्यनुपूर्वशः ॥ २८ ॥
यं तु कर्मणि यस्मिन् सन्न्ययुंक्त प्रथमं प्रभुः ।
स तदेव स्वयं भेजे सृज्यमाना पुनः पुनः ॥ २९ ॥

मनुस्मृति

Manusmṛti

53
1883–84

No. 984

Size — 6 in. by $8\frac{1}{2}$ in.

Extent — 10 + 203 (= 213) leaves; 15 lines to a page; 13 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters mixed with Śāradā characters; handwriting good; written in book form; loose sheets; marginal notes in Śāradā characters; bottom corners rounded; paper old, worn out and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Manu.

Begins — fol. 1*b*

ॐ स्वयंभुवे नमस्कृत्य etc. as in No. 237 / 1879-80.

Ends — fol. 203*a*

इत्येतन्मानवं शास्त्रं etc. as in No. 237 / 1879-80. इति मनुस्मृतौ द्वादशोध्यायः १२ समाप्तोयं ग्रंथः

मनुस्मृति

Manusmṛti

No. 985

151 / 1895-1902

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 118 leaves; 12 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; corrections made with yellow pigment; notes on margins; paper very old, much worn out, musty, worm-eaten, soiled and in a decaying state; foll. 5-6 missing; fol. 25 repeated; first two folios mutilated. The last verse is tinged with red pigment; some of the leaves are repaired.

Age — Saṁvat 1681.

Author — Manu.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

स्वयंभुवे नमस्कृत्य etc. as in No. 237 / 1879-80.

Ends — fol. 119*b*

इत्येतन्मानवं शास्त्रं etc. as in No. 237 / 1879-80.

इति श्रीमानवे धर्म्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां द्वादशोध्यायः ॥
संवत् १६८१ श्रावणापरपक्षे त्रयोदश्यां सोमवासरे.

मनुस्मृति or
मानवधर्मशास्त्र

Manusmṛti or
Mānavadharmaśāstra

No. 986

393
1891-95

Size — 9¼ in. by 4 in.

Extent — 143 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in blank ink on either border, paper old, worn out and musty; first two leaves are missing.

Age — Appears to be old.

Author — Manu.

Begins — fol. 3[a]

..... चैवेमां स्रष्टुमिच्छन्निमाः प्रजाः ॥ २९ ॥

कर्मणां च विपाकाय धर्माधर्मौ व्यवेचयत् ।
द्वंद्वैव योजयंश्चेमाः सुखदुःखादिभिः प्रजाः ॥ ३० ॥ etc.

Ends — fol. 145[a]

इत्येतन्मानवं वंशं etc. as in No. 237/1879-80. इति श्रीमानवीये वीयेधर्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां द्वादशोध्यायः ॥ छ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु श्रीगोविंदाय नमोनमः ॥

मनुस्मृति or
मानवधर्मशास्त्र

Manusmṛti or
Mānavadharmaśāstra

No. 987

45
1902-07

Size — 10½ in. by 5 in.

Extent — 86 leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; marks of punctuation and colophons are tinged with red pigment; most of the folios are on double leaves writen on one side and joined together: paper very old, much worn out, musty and worm-eaten; foll. 1, 7, 9–11 missing.

Age — Appears to be very old.

Author — Manu.

Begins — fol. 2[a]

... ... च निर्ममे
मध्ये व्योमदिशश्चाष्टावपां स्वार्थं च साश्वतं ।
उद्दवर्द्धात्मजश्चैव मनः सदसदात्मकः ॥ १ ॥
मन पश्चाप्यहंकारमतिमत्तारमीश्वरं ।
महान्तमेव चात्मानं सर्वाणि त्रिगुणानि तु ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 101[a]

इत्येवं मानवं शास्त्रं etc. upto द्वादशोध्यायः as in No. 237/1879-80. समाप्तश्च मनुधर्मशास्त्रग्रंथं ॥

मनुस्मृति or मानवधर्मशास्त्र

Manusmṛti or Mānavadharmaśāstra

No. 988

46
1902–07

Size — 11¾ in. by 3⅝ in.

Extent — 48 leaves; 8 lines to a page; 41 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible: two very faint lines in red ink on either border; benedictory phrase, verse-numbers and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper musty. Chapters 8–10.

Age — Appears to be modern.

Author — Manu.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

व्यवहारदिदृक्षुस्तु ब्राह्मणैः सह पार्थिवः ।
मंत्रज्ञैर्मंत्रिभिश्चैव विनीतः प्रविशेत्सभां ॥ १ ॥

तत्रासीनः स्थितो वापि पाणिमुद्यम्य दक्षिणं ।
विनीतवेषाभरणः पश्येत्कार्याणि कार्यिणां ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 7b

एते चतुर्णां वर्णानामापद्धर्माः प्रकीर्तिताः ।
यान् सम्यगनुतिष्ठंतो व्रजंति परमां गतिं ॥ ३० ॥

एष धर्मविधिः कृत्स्नश्चातुर्वर्ण्यस्य कीर्तितः ।
अतः परं प्रवक्ष्यामि प्रायश्चित्तविधिं शुभं ॥ ३१ ॥

इति मानवेधर्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां दशमोध्यायः ॥ १० ॥ छ
श्रीगजाननार्पणमस्तु ॥

मनुस्मृति, etc. Manusmṛti, etc.

No. 989 89 / 1899–1915

Size — $11\frac{9}{10}$ in. by $4\frac{9}{10}$ in.

Extent — 4 leaves; 16 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper musty and slightly worm-eaten.

The codex has (a) two leaves containing the beginning of *Manusmṛti*; (b) one leaf, written on one side, containing a portion of *Dakṣasmṛti* from the beginning and (c) one leaf, written on one side, containing 8½ verses in praise of Śiva by Viṣṇu.

Age — Appears to be modern.

Begins — fol. 1b

श्रीहेरंबमार्तंडशेषाचलनिवासिमहालक्ष्मीमहासरस्वतीभ्यो नमः ॥

मनुमेकाग्रमासीनमभिगम्य महर्षयः ।
प्रतिपूज्य यथा न्यायमिदं वचनमब्रुवन् ॥ etc.

Ends. — fol. 4*a*

यथा शक्त्या सृष्ट्वा जगदथ च संरक्ष्य बहुधा
ततः संहृत्यैतन्निवसति तदाधारमथवा ।
इदं ते किं रूपं निरुपम न जाने हर विभो

मनुस्मृतिटीका

Manusmṛtiṭīkā

No. 990

394
1891-95

Size — 9⅜ in. by 4⅛ in.

Extent — 52-26=26 leaves; 17 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very small, but legible; *pratīkas* and colophons are tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten; foll. 1-4, 8, 14, 21-40 missing.

A fragment of Kullūka's commentary. It is the most popular of commentaries and has been printed many times at many places.

Age — Appears to be old.

Author — Kullūkabhaṭṭa.

Begins — fol. 5*a*

दोषा चक्षवे । अव्याकृतमेव प्रकृति पिष्यते तस्य च सृष्ट्युन्मुखत्वसृष्ट्याद्य-कालरूपं तदेव महत्तत्वं ततो बहुस्यामित्यभिमातात्मके क्षणयोगित्वमव्याकृत-स्याहंकारत्वं ॥ etc.

Ends — fol. 52*b*

अनेन पूर्वोक्तानुष्ठानक्रमेण यः परिव्रज्यां समाश्रयति स इहलोके पापं विसृज्य परब्रह्मप्राप्तिहेतु ब्रह्मसाक्षात्कारणोपाधिलिंगशरीरनाशात् ब्रह्मणैकत्वं गच्छति । एष धर्मो । एष यतीनां संयतात्मनां साधारणो धर्मो युष्माकमभि-हित उक्तः इदा ।

References — (1) Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 451*a*; ii, 104*a* and 217*a*; iii, 97*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 359-363.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 1270. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 420, No. 399. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 126[a]. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 566.

(2) Printed Editions :- Printed by Nirnayasagar Press, Bombay.

मनुस्मृतिटीका

Manusmṛtiṭīkā

No. 991

395
1891-95

Size — 11½ in. by 5⅛ in.

Extent — 212 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; marks of punctuation, topics and colophons are irregularly tinged with red pigment; paper old, musty and worn out; last leaf is repaired; it is in complete; folios 1-58, 84-96, 98-291, 297-343, 345-347, 354, 357, 362-410, 481, 482, 519-564, 601, 629-657 missing.

The codex contains the famous commentary by Medhātithi on *Manusmṛti*. For information about Medhātithi, see Kane referred to below.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Manu.

" (Comm.) Medhātithi.

Begins — fol. 59[a]

तीनां तन्मूलतावचनेन ज्ञाप्यत इति तदेयि तत्रापि पूर्वविज्ञानसापेक्षत्वात् स्मरणस्य भ्रांतिविप्रलंभादीनां महाजनपरिग्रहाद्विना निरस्तात्वाद तींद्रियार्थदर्शनमशक्यभावाच्च ····· मूलतैवावशिष्यते etc.

Ends — fol. 658[b]

अहममेति त्यक्त्वाहंकारममकारस्य तदेकज्ञाननियततया निरतिशयपरमानंदरूपब्रह्म प्राप्नोति । अनिष्टवृत्तिशास्त्रप्रदर्शिताभिप्रेतप्रतिनियमजकं च फलसिद्धिर्भवति इत्यर्थः ॥

इति श्रीभट्टवीरस्वामिसूनोर्भट्टमेधातिथिविरचिते मनुभाष्ये द्वादशोऽध्यायः
इति मनुस्मृतीभाष्यमेधातिथी समाप्त ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 451[a]; ii, 104*a* and 217[a]; iii, 97[b]. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 268-275.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1260-68. Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 307, No. 1010. Calcutta Sanskrit College Cat. II, 2 and 3. Haraprasāda Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 1861.

(2) Printed Editions :- Printed by V. N. Mandalik and J. R. Gharpure, Bombay.

मनुस्मृति
with भाष्य

Manusmṛti
with Commentary

No. 992

634
Viśrāma(i)

Size — 10 in. by 4⅝ in.

Extent — 913 leaves; 10 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty; from 8th chapter onwards, the leaves are soiled with oil and the latter portion of the Ms. has brittle leaves; it is full of lacunae. Each *adhyāya* has separate pagination. I. foll. 47, foll. missing—1-4, 7, 9, 11, 22-23, 26-27 and 30; II. 142, foll. missing — 64, 72, 77, 87-88, 92, 146 and 162; III. foll. 135, foll. missing 66-68, 113 and 124; IV. foll. 29, foll. Missing — 1, 3, 5; V. foll. 57, foll. missing 1-99 and 149-151; VI and VII. numbered together; foll. 77, foll. missing — 8, 10-27, 42, 60, 66 and 67: VIII. foll. 201, foll. missing — 9-11, 17, 115, 147, 181, 191; IX foll. 76, foll. missing — 9, 24, 65-67 and 75-89; X. foll. 35, foll. missing — 1, 34, 35 and 37; XI, foll. 77, foll. missing — 2, 11, 12, 43 and 56; XII. foll. 42, foll. missing — 9, 10, 20-21. It is incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Manu.

" (Comm.) Medhātithi.

Begins — fol. 4b

Comm. — इति पूज्य अक्रवन्निति तदक्रवन्निति अपेक्षायां द्वितीयः श्लोकः ॥ etc.

Text — भगवन् सर्ववर्णानां यथावदनुपूर्वशः ।
अंतरप्रभवानां च धर्मन्नो वक्तुमर्हसि ॥ २ ॥ etc.

fol. 59 इति श्रीभट्टमेधातिथिविरचिते मनुभाष्ये प्रथमोऽध्यायः ॥ श्रीभंभव

Ends — fol. 46b

Text — इत्येतन्मानवं भृगुप्रोक्तं पठन्द्विजः ।
भवत्याचारवन्नित्यं यथेष्टां प्राप्नुयात् गतिं ॥

Comm. — इति शास्त्रसमाप्तिमाह । पठन् भवत्याचारवान् अव्यो अध्याहार्थ आचार यथापठितशास्त्रांतरस्त्वनुष्टानं । एवंविधश्चेद्भवति यथेष्टां देवतादिलक्षण इंगितिं जन्मां ब्राह्माभावमापद्यते ॥ मैत्राद्यवभासेन रागद्वेषक्षयमनुवदंति । अनेन च द्विजातीयद्रव्य यातविना ends abruptly.

मनुस्मृतिटीका — Manusmṛtiṭīkā

No. 993 — 105 / Viśrāma(i)

Size— 11⅜ in. by 5 in.

Extent — 453 + 8 leaves; 12 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, colophons at the end of chapters and sometimes topics are tinged with red pigment; paper old; 8 folios in the beginning give contents.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Manu.

" (Comm.) Medhātithi.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

वेदांतवेद्यतत्वाय जगत्त्रितया हृतवे ।
प्रध्वस्तशेषादा(? स्ताशेषदो)षाय परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

मनुमेकाग्रमासीनमभिगम्य महर्षयः ।
प्रतै पूज्य यथान्यायमिदं वचनमब्रवीत् ॥ etc.

Ends — fol. 453[b]

अहममेति etc. upto मनुभाष्ये द्वादशोध्यायः ॥ २२ ॥

मान्या कापि मनुस्मृतिस्तदुचिता व्याख्या हि मेधातिथे ।
सा लुप्तैव विधेर्वशात् क्वचिदपि प्राप्यानयत्पुस्तकं ।
क्षोणींद्रो मदनः सहारणसुतो देशां .....
जीर्णोद्धारमचीकरत् तत इतस्तत्पुत्रकैर्लेखितैः ॥ १ ॥

मनुस्मृति with टीका — **Manusmṛti with Commentary**

No. 994 — 239 / 1879-80

Size — 11¼ in. by 4⅞ in.

Extent — 250 leaves; 13 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; with occasional पृष्ठमात्राs; handwriting legible; two lines in black ink on each border; benedictory phrase, the first verse, marks of punctuation and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; paper old, worn out, worm-eaten and musty.

The Ms. contains the text of *Manusmṛti* with Govindarāja's commentary. This commentary has been printed in Mandlik's edition. For further details, see Kane, *Hist. Dh.* I, pp. 309–315. The period of Govindarāja's activity, according to Kane, is between 1050 to 1100 or 1140 A. D.

Age — Appears to be very old.

Author — (Text) Manu.
" (Comm.) Govindarāja.

Begins — fol. 1b

Text — स्वयंभुवे नमस्कृत्य ब्रह्मणेऽमिततेजसे ।
मनुप्रणीतान् विविधान् धर्म्मान् वक्ष्यामि शाश्वतान् ॥ १ ॥ etc.

Comm. — ॐ नमो भगवते श्रीमद्दिव्यलक्ष्मीनृसिंहाय ॥ श्रीगणेशसरस्वतीभ्यां नमः ॥ धर्मशास्त्रप्रणेत्रे मनवे नमः ॥ श्रीनृसिंहाश्रमप्रभृतिगुरुभ्यो नमः ॥ मानवधर्मशास्त्रस्य गोविंदराजसंज्ञकं(कः) भाष्यं लिख्यते ॥ ऋषिभ्यो नमः ॥

संसाराध्वगतागतक्लमनृषः पीयूषमीशं शनै-
र्ध्यात्वाऽनर्गलसंप्रदायगुरुतः प्राप्ते मनोः शासने ।
दृष्ट्वा ग्रंथकृदाशयाननुसृतिं व्याख्यां नराणामिमां
टीकां शास्त्रकृदाशयानुसरणीं गोविंदराजो व्यधात् ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 250b

Text — इत्येतन्मानवं शास्त्रं भृगुप्रोक्तं पठन् द्विजः ।
भवत्याचारवान्नित्यं यथेष्टं प्राप्नुयाद्गतिं ॥ १२३ ॥

Comm. — इति समाप्तार्थमेतन्मनुकृतं शास्त्रं भृगुणा प्रकर्षेणोक्तं द्विजातिः पठन् शास्त्रं विद्वान् विहितानुष्ठ — प्रतिषिद्धं वर्जयंश्च भवत्यत एवामुत्र भगवन्महेश्वरादिसायोज्यादिकामभिमतां प्राप्नुयादिति ॥ छः ।

इति श्रीभट्टमाधवात्मजश्रीगोविंदराजविरचितायां मनुटीकायां श्रीमन्वाशयानुसारिण्या गुणत्रयविकर्मजातिनरकवेदप्रशंसास्वरूपनिर्णयो द्वादशोऽध्यायः ॥ समाप्तः ॥ छ ॥ स्वस्ति श्री श्रीस्तंभतीर्थे श्री श्रीगुरुज्ञातीयज्योतिर्विद्धीधरणीधरसुतज्योतिर्व्वित् मां इ आसुतज्योतिर्वित्

मनुस्मृतिटीका — Manusmṛtiṭīkā

No. 995 — 193 / Viśrāma(i)

Size — 10⅛ in. by 4⅝ in.

Extent — 15+23 (=38) leaves; 9 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good, benedictory phrase and verse numbers tinged with red pigment; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; paper old, very much soiled with oil spots; first two leaves are broken in to two and have a hole in the centre. It is a much mutilated Ms. divided into two sets of

15 and 23 leaves, containing Govindarāja's commentary on *Manusmṛti*, the 11th and the 8th chapters. In the first set foll. 3–10, 14–19, 23 and 30 are missing; in the second set, fol. 6 is missing and fol. 8 is repeated.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Manu.

" (Comm.) Govindarāja.

Begins — fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

चातुर्वर्ण्यस्य कृत्स्नो ·····क्तो धर्मस्त्वपानघ्य ।
कर्मणां फलनिर्वृत्तिं शंसनस्तत्वतः परां ॥

हे अपाप अह्मणादि ····· चतुष्टयस्थ सांतरप्रभवस्यैषोऽखिलो धर्मस्त्वया-भिहितोऽधुना कर्मणां शुभाशुभानां ···लाप्राप्तिजन्मांतरसंभवानां etc.

fol. 31^b इति श्रीभट्टमाधवात्मजगोविंदराजविरचितायां मन्वाशयानुसारिणां मनु-टीकायां चतुर्वर्णजातीनामाचाराधाररूपिण्यामेकादशोध्यायः ॥ श्री ॥

Ends — fol. 23^b

धरणानि दश ज्ञेयः शतमानस्तु राजतः ।
चतुः स्ववर्णको नित्यो विज्ञेयस्तु प्रमाणतः ॥ ३४ ॥

गवाक्षहिप्रविष्टाभिशादित्यरश्मिषु यद्रजो दृश्यते तत्त्रसरेणुस्तेष्टौलि ends abruptly.

मनुस्मृति with टीका

Manusmṛti with Commentary

650
Viśrāma(i)

No. 996

Size — 10¼ in. by 4¾ in.

Extent — 137 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper old, musty and soiled with oil; foll. 219–227 are stuck together; foll. 1–13, 59–61, 63, 74–114, 144–179 and 194 are missing; foll. 202–206 repeated. Ends abruptly with the 47th verse of chapter VII.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Manu.
,, (Comm.) Govindarāja.

Begins — fol. 14*a*

Text — निमेषा दश चाष्टौ च काष्ठत्रिंशत्तुताः कला ।
त्रिंशत्कलो मुहुर्त्तः स्याह(द)होरात्रनुतावतः ॥ ६ ॥ etc.

Comm. — निमेषोक्षिपक्ष्मणोः स्वाभाविकः कंपडन्मेषसहचारीते अष्टादशकाष्ठा ॥
त्रिंशकाष्ठाः कलानामां कालस्त्रिंशक्काला मुहूर्त्तसंज्ञः ॥ etc.

fol. 53*a* इति श्रीभट्टमाधवात्मजगोविंदराजविरचितायां मनुटीकायां मन्वानुसारिण्यां श्राद्धेविधिनामस्तृतीयोध्यायः समाप्तः ॥ छ ॥ रामाय नमः ॥

Begins — fol. 9*b* (227)

Text — तैः सार्धं चिंतयेन्नित्यं सामान्यं संधिविग्रहं ।
स्थानं समुदयं गुप्तिं लब्धप्रशमनानि च ॥ ४७ ॥

Comm. — तैः सचिवैः सह वै सर्वदा ..... विग्रहादिवक्ष्यमाणं तद्धि वारयेत् ॥
तथा तिष्टत्यनेनेति स्थानं दंडकोशपरराष्ट्राख्यं

मनुस्मृतिटीका
राघवानन्दी

Manusmṛtiṭīkā
Rāghavānandi

No. 997

110
1882-83

Size — 11¼ in. by 4¾ in.

Extent — 265 leaves; 10 lines to a page; 83 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in black ink on either border; topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper very old, musty, soiled, damaged by insects and almost mutilated; folio 44 missing: fol. 76 repeated; foll. 1-2, and after 265 are completely damaged and illegible.

The codex contains Rāghavānanda's commentary on *Manusmṛti*. It has been published in Mandlik's edition. According to Kane (*Hist. Dh.* I, p. 157), Rāghavānanda is later than 1400 A. D.

Age — Appears to be very old.

Author — Rāghavānanda.

Folios being extremely damaged the beginning and end could not be copied.

मनुस्मृतिभाष्य Manusmṛtibhāṣya

No. 998 238 / 1879-80

Size — 11¼ in. by 4¼ in.

Extent — 192 leaves; 11 lines to a page: 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; with occasional पृष्ठमात्रा's; handwriting legible; two lines in red ink on each border; benedictory phrase, topics, marks of punctuation and colophons tinged with red pigment; paper very old, worn out (first ten folios have their right-hand border damaged with text partially lost), musty and decaying; incomplete.

Saravajña Nārāyaṇa's commentary on *Manusmṛti*. Printed in V. N. Mandlik's Edition. For further details, see Kane, *Hist. Dh.* I, p. 157.

Age — Appears to be very old.

Author — Sarvajña Nārāyaṇa.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ नमः श्रीमहागणपतये ॥

अनेक ..... न बुधाः स्वधर्मेषु धियं विधत्त ॥ १ ॥ इह हि श्रुति ..... धन समधिगमः संभवन्नपि तासां दुरूह विप्रकीर्णा ..... etc.

fol. 34*b* सर्वज्ञनारायणकृतौ मन्वर्थविवृतौ ब्रह्मचर्याश्रम विकानाम द्वितीयोध्याय ॥

Ends — fol. 192*b*

अध्यवसायिनः तदनुरूपचिंतनध्यानप्रवृत्ताः । तपोयज्ञानाशकादिकर्म । विद्यात्मज्ञानं । निःश्रेयसं मोक्षस्तत्कारं । तपसाऽनभिसंधितेन । कल्मषं ज्ञान-प्रतिबंधकं । विद्यया ज्ञानेन । अमृतं मोक्षं ॥ प्रत्यक्षमिंद्रियज्ञानं । अनुमानं लिंगजं । शास्त्रं वेदरूपं शास्त्रशब्दजं ।

मन्त्रपुष्पाञ्जलि Mantrapuṣpāñjali

No. 999 584/1883-84

Size — 8¼ in. by 3⅞ in.

Extent — 2 leaves; 8 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border.

A collection of *mantras*.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ मंत्रपुष्पांजलिलिख्यते ॥

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशंभुवं ।
विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदं ॥
विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायणं हरिं ।
विश्वमेवेदं पुरुषस्तदद्विश्वमुपजीवति ॥ etc.

Ends — fol. 2b

ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥

त्रियंबकं यजामहे सुगंधिं पुष्टिवर्धनं ।
उर्वारुकमिव बंधनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात् ॥

राजाधिराजायेति० ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

मरणकर्मपद्धति Maraṇakarmapaddhati

No. 1000 396/1891-95

Size — 11¾ in. by 5⅝ in.

Extent — 54 leaves; 10 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in black ink on either border; paper old, worn out and musty.

A manual of funeral rites ascribed to *Yajurveda - Gṛhya-sūtra*. Aufrecht records only our Ms. under this name in his Catalogus Catalogorum, iii, 93*b*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ जजुर्वेदगृह्यसूत्र लिष्यते ॥ अथ मरणकर्मपद्धति ॥ अत्र गंगादितीर्थेषु अपक्रमिष्यज्जीवितस्य त्रैवर्णिकस्य नवयज्ञोपवीतवस्त्रमादिभिः ॥

Ends — fol. 54*a*

सपिंडने पितामहादिश्राद्धशेषान्नस्यैकपाके साधितत्वात्प्रेतश्राद्धशेषान्नत्वा-देव त्याग इति ॥

इति गृह्यसूत्रं संपूर्णं ॥ मिती संवत् १८५० भाद्रपदशुक्लापक्षे ४ चंद्र-वासरे लिष्यतं मिश्रविद्यादत्तस्वात्मजउदैदत्तपठनार्थं सुभं भवतु मंगलं ददातु ॥ श्रीलिप्यल्पै नगरमध्ये प्रतापसींघराज्ये

मलमासतत्त्व — Malamāsatattva

No. 1001 — 131 / 1895-98

Size — 12⅞ in. by 5⅜ in.

Extent — 97 leaves; 8 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two pairs of lines in black ink enclosing a thick red line on either border; marks of punctuation in red ink; date disfigured. The scribe of this work and of *Āhnikācāratattva* (No. 130 / 1895-98) is one and the same. The latter Ms. bears 1730. Hence, this copy also must have been written thereabout; paper old, worn out and musty.

One of the *tattvas* from Raghunandana's *Smṛtitattva* published at Serampore in 1834-35 A. D. For details, see Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 416-19.

Age — Saṁvat 1730 (?).

Author — Raghunandanabhaṭṭācārya.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य सच्चिदानंदं परमात्मानमि(मी)श्वरं ।
मुनींद्रानां स्मृतेस्तत्त्वं वक्ति श्रीरघुनंदनः ॥ १ ॥

मलिम्लुचे तथोदाये शुद्धे च दशसंस्कृतनिर्णये ।
प्रायश्चित्ते विवाहे च तिथौ जन्माष्टमीव्रते ॥ २ ॥

दुर्गोत्सवे व्यवहृतावेकादश्यादिनिर्णये ।
तडागमभवोत्सर्गे वृषोत्सर्गद्वये व्रते ॥ etc.

Ends — fol. 97a

प्रतिसंवत्सरं श्राद्धं अशौचात्पतितं तु यत् ।
मलमासेपि तत्कार्य्यमिति भागुरिभाषितं ॥

इति वाचस्पतिमिश्रधृतवचनमेतद्विषयं बोध्यं ॥ कुणाभिधेय इति कुणमभिधेयमभिधानं यस्य तत्तथेति तुरिनामकत्ववद्व्याख्येयमिति दिक् ॥ इतिध्यघटीय श्रीहरिभट्टाचार्य्यात्मजरघुनंदनभट्टाचार्य्यविरचितं स्मृतितत्त्वे मलिम्लुचतत्त्वं समाप्तं ॥ श्रीकमलनयणशर्म्मणा पुस्तकमिदं लिखितं ॥ संवत् १७३० (?) वैशाखसुदित्रयोदशी ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीरामशरणं ॥

महारुद्रजपविधि — Mahārudrajapavidhi

No. 1002 — 135 / 1884-86

Size — 9⅛ in. by 4 in.

Extent — 24 leaves; 9 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics and colophon at the end are tinged with red pigment; paper old and musty.

A manual of worship of Rudra together with *homa* according to *Atharvaveda*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ महारुद्रस्य पूजनविधिः ॥ सुदिने सुमूर्ते चंद्रबलोपेते सति । आचमनं प्राणायामं कृत्वा ॥ आचमनं ॥ श्रोत्रवंदना । स्वस्त्ययनं । etc.

Ends — fol. 24*b*

अनेन रुद्रजाप्येन ० मम गृहे ० स्तु । मनकाम ० स्तु गृहे ० उत्तरे क ० स्तु ॥ ब्राह्मणान्विसर्जयेत् ॥ इत्यथर्ववेदेहक रुद्रजप समाप्तः ॥ संवत् १७५६ पना वर्षे फालगुण वदी २ रवोदीने लिखितं पंचोली श्रीप स्तुस्ते शुब पंचोषी श्रीप etc.

महारुद्रपद्धति — Mahārudrapaddhati

No. 1003 — 397 / 1891-95

Size —9½ in. by 5½ in.

Extent — 20 leaves; 16 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrases, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper very old, worn out and very musty.

A manual for the worship of Rudra based on Vṛddha-Śaunaka and *Liṅgapurāṇa*.

Age — Saṁvat 1703.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*a*

गणेशाय नमः महारुद्राय नमः ॥ अथ मंगलस्वस्ति वाचनी कलशस्थापनाविधिरुच्यते । आदौ गृहे गोमयो परिलिप्तये स्वस्तिकं कुर्यात् । etc.

Ends. — fol. 20*b*

यथास्थापितदेवतानां यावद्भिर्दिनै(र्दिनै)र्महारुद्रः परिसमाप्यते तावद्दिनमपि कर्त्तव्यं । नैकारंभदिने रुद्रमंडपार्चनं बलिदानमपि ॥ अथ आरंभाद्दादसमाप्तेः प्रत्यहरात्रौ ऋत्विजः राक्षोघ्नोनिशांति स्वस्त्ययनानि जपेयुः । स्वशाखीयानि सूक्तानि जपेयुः ॥

इति श्रीवृद्धशौनकलिंगपुराणोक्तमहारुद्रपद्धति समाप्तः । सं. १७०३ वर्षे मार्गसरशुद १३ दीने शुक्रनरसैदा etc.

महारुद्रपद्धति

Mahārudrapaddhati

No. 1004

136
1884-86

Size — 9¾ in. by 4⅝ in.

Extent — 20 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, verse numbers and colophon at the end tinged with red pigment; paper old, worn out, musty and worm eaten (specially the first 6 leaves whose upper portion is quite mutilated and eaten up by worms).

Another manual of Rudra worship according to *Sāmaveda*.

Age — Saṁvat 1730.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

... ...

कलशान् प्रार्थयत्तत्र रुद्रस्य वाहनं ततः ।
रुद्रादीन्कमले स्थाप्य ध्वजादीन् स्थापयेत्ततः ॥ ६ ॥

मंडपं सकलीकृत्य तद्गतान्पूजयेत्सुरान् ।
जपध्वं च पठध्वं च ऋत्विजः प्रतिवोच्यते ॥ ७ ॥ etc.

Ends. — fol. 20*b*

हव्यमादाय देवेभ्यः शीघ्रं देहि मम प्रभो
गच्छ गच्छ सुरश्रेष्ठ श्लोकवामदेव्यगानं ।

चतुर्थिश्च. २० नमः । नियमनिवृत्तिः जपच्छिद्रं श्लोक ४ इति सामवेदोक्तं महारुद्रपद्धतिः ॥ समाप्तः ॥ संवत् १७३० वर्षे वैशाषशुदि ६४ बुद्धे ॥ स्वयं पठनार्थं ॥ महारुद्रपद्धतिः समाप्तः ॥

महारुद्रपद्धति **Mahārudrapaddhati**

No. 1005 273 / A 1881-82

Size — 10¾ in. by 4½ in.

Extent — 32+29(=61) leaves; 11-19 lines to a page; 34-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty; foll. 41, which is repeated, is by another hand; foll. 3-4 missing; two different numbering of pages — (i) 1-34; (ii) 24-51.

An exposition of rites and ceremonies connected with the worship of Śiva. The name of author's father is Sadāśiva-dīkṣita. The latter portion of this work, however, agrees with Nārāyaṇabhaṭṭa's *Rudrapaddhati*, No. 274 / A 1881-02.

Age — Saṁvat 1808.

Author — Kāśīdīkṣita.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ सांबायामिततेजसे ॥ अथ रुद्रविधानं ॥ तत्र रुद्र-प्रशंसा ॥ तत्र जाबालोपनिषत् ॥ अथ हैनं ब्रह्मचारिण ऊचुर्जाप्येन वा अमृतत्वं ब्रूहीति स होवाच याज्ञवल्क्यः शतरुद्रियेणेति एतानि वा अमृतानीति नाम-धेयानि एतैर्वा अमृतो भवतीति कैवल्योपनिषदि ॥ etc.

Ends — fol. 51*a*

ततस्तेषां मंत्राशिषो गृहीत्वा तान्सानुनयं विसृज्य ब्राह्मणान् भोजयित्वा दीनानाथांश्चान्नादिना संतोष्य स्वयं सुहृन्मित्रादियुतः सोत्साहः संतुष्टो हविष्यं भुंजीतेति ।

ग्रंथाननेकानालोक्य विचार्य सदसच्च यः ।
कृतः श्रमः स्तेन विभुः शंकर प्रीयतां मम ॥

इति श्रीयाज्ञिकसदाशिवदीक्षितसुतकाशीदीक्षितकृता रुद्रपद्धतिः समाप्ताः ॥ ग्रंथसंख्या ३२५ ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु । संवत् १८०८ नो वर्षे मार्गशीर्षमासे कृष्णपक्षे चतुर्थी रविवासरे न लिखितमिदं पुस्तकं ॥

Then follows some stray portion.

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 441*b*; ii, 101*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 602.

महारुद्रप्रायश्चित्त — Mahārudraprāyascitta

No. 1006 — 90 (i) / 1899-1915

Size — $8\frac{8}{5}$ in. by $4\frac{9}{10}$ in.

Extent — 16 leaves; 7 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old, worn out and musty.

The codex contains: (1) *Mahārudraprāyaścitta* (foll. 1-16). A treatise on *homa* or *havana*, according to the *Taittirīya-Brāhmaṇa* of black Yajurveda, forming part of the Rudra worship. It is incomplete. (2) *Dānavidhi* (*supra* p. 46).

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः। अथ होमात्मकमाहारुद्रप्रायश्चित्तं यथा वित्तं मा कार्यं तेन शुद्धये षडब्दं चतुरब्दं वा त्र्यब्दं ध्वाब्दाद्यमेव च। गोहिरण्यादि दानं वा दत्वा कर्म समारभेत्। etc.

Ends — fol. 16*b*

सुभगा०त्। अबीलं। एकदंता०त्। सुभगायै०त् गुलालं। सिंदुरं। धूपं एकदं०त्। सुभ०त्। दीपं। एकदं०। सुभगायै०त्। नैवेद्यं। नागवल्लि

महारुद्रविधान — Mahārudravidhāna

No. 1007 — 258 (i) / 1886-92

Size — $7\frac{7}{8}$ in. by $5\frac{2}{8}$ in.

Extent — 18 leaves; 16 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible. The Codex contains : (1) *Mahārudravidhāna* — A treatise dealing with the detailed worship of Rudra. Foll. 1–18; paper old and musty; (2) *Jalāśayotsarga* – Foll. 1–4[a], and (3) *Kuṇḍasaṁskāra* – Foll. 4[a]–5[b].

The Ms. of *Mahārudra*' contains the date of copying.

Age — Saṁvat 1873.

Author — Anonymous.

Begins. — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥ महारुद्रस्य पदार्थानुक्रमः ॥ तत्र देहशुध्यर्थं प्रायश्चित्तं विष्णुपूजनपूर्वकं कर्त्तव्यं । संकल्पो वा । ततो गणेशांबिकयोः पूजनं ॥ तत्र ब्राह्मणद्वारा ऋग्वेदादिपारायणपाठाद्यंगकलापान्वित ..... सर्वत्र प्रयोगः ॥ etc.

Ends. — fol. 18[a]

सर्वे पूजामादाय पार्थिवात् इष्टकामद्यसिध्यर्थं पुनरा(ग)मनाय च ब्राह्मणां नमस्कारः इदं उपहारजातं आचार्याय तुभ्यमहं संप्रददे इति आचार्याय उपहारदानं इति महारुद्रे इतिकर्त्तव्यता समाप्तः स. १८७३ चैत्रे शुक्ले ६ बुधे

महार्णव

Mahārṇava

No. 1008

239
A 1881–82

Size — 11¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 343–2 = 341 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows of one line and two to four lines in red ink on either border; benedictory phrases and marks of punctuation in red ink; paper old and musty; foll. 78 and 176 missing; fol. 93, repeated; foll. 167 and 168 are together.

A comprehensive work in 40 chapters on *prāyaścittas* for diseases and evil influences resulting from deeds performed in former birth (*karmavipāka*). The work, although ascribed to Māndhātṛ, was really compiled by Viśveśvarabhaṭṭa, son of

Peddibhaṭṭa, under the auspices of Māndhātṛ, younger son of king Madanapāla of Kāṣṭhā.

Age — Appears to be old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ ॐ नमः परमात्मने ॥

नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने ॥
नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरां नमः ॥ १ ॥

प्रवालादिप्रस्थद्युतिनिचयपर्यायवपुषे
नमो विघ्नश्रेणीविघटनयटिष्ठाय महसे ।
जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरायासरचना
विनोदासक्ताय प्रणतफलसिधि(? द्धि) प्रतिभुवे ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 343*a*

मेषग्रहोद्देशे नव(ब)लिदानमंत्रमाह ॥

प्रगृह्णीष्ववलिं चेमं मेषग्रहमहाग्रह ।
आतुरस्य सुखं सिद्धिं प्रयच्छ त्वं महाबल ॥ छ ॥

इति मेषग्रहणं ॥ ॥

मतिर्येषां शास्त्रे प्रकृतिरमणीया व्यवहृतः
पराशीलं श्लाघ्यं जगति ऋजवस्ते कतिपये ।
विरंचिन्ते तेषां मुकुरतलभूतिस्थितिमिया-
दियं व्यासारण्यप्रवरशिष्यस्य भणितिः ॥ ॥ १ ॥

महार्णवाख्ये महिते प्रबंधे मांधातृनाम्नो मदनात्मजस्य
सत्कर्मरत्नावलिभृद्यचत्वारिंशस्तरंगाय मगादगाधः ॥ छ ॥

समाप्तोयं महार्णवनामानिबंधः ॥ ग्रंथे स्वरव्यंजन etc.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 441*b*; ii, 101*b* and 216*b*; iii, 95*b*.
Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 382–83.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1763-65, 5651–52. Mitra's Notices VII, No. 2351; X, No. 4153. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 415, No. 888. Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 138*a*. Haraprasād Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, Nos. 2567–68.

महार्णव

Mahārṇava

No. 1009

3

Viśrāma (ii)

Size — 14⅛ in. by 5¾ in.

Extent — 144 leaves; 12 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two pairs of lines in red ink on either border; no marks of punctuation; paper old and musty; complete; some leaves are coloured yellow; fol. 100 soaken in oil; foll. 5–10, 12–13, 16–19, 23–24, 27–28, 31–37, 44–45, 50, 53–56, 67–68, 77–86, 97–98, 101–104, 106–108, 113–116, 119–122, 125–132, 137–140, 150, 154–156, 159–160, 165–166, 169–170, 173–174, 181–182, 189–190, 195–196, 215–222, 229–230, 233–234, 237–238 and 245–252 missing.

Age — Appears to be old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणाधिपतये नमः ॥ श्रीदक्षिणामूर्त्तये नमः ॥
श्रीव्यासारण्यचरणेभ्यो नमः ॥
नमः सकलकल्याण etc. as in No. 239 / A 1881–82.

Ends — fol. 254*b*

स्वाहा देवेभ्यः इत्येकः ॥ देवेभ्यः स्वाहेति पितरः ॥ अनयो विश्वेदेवा ऋषयः स्वाहाकृतयो देवता यजुष्टाच्छंदो नियमः ॥ होमे विनियोगः । एवं बाल-ग्रहगृहीतं बालमादायोच्छिष्टः सन्नग्नि यः ends abruptly.

महार्णवनिबन्ध

Mahārṇavanibandha

No. 1010

240

1879–80

Size. — 9⅜ in. by 5½ in.

Extent — 212 leaves; 18 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on each border; marks of pun-

ctuation, topics and colophons are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; foll. 1-3, 89-91 and 179 are missing. The last 5 foll. give a list of contents of the work.

Age — Saṁvat 1568.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 4*a* (abruptly)

सं ..... दानव्यानबहुभ्यः कदाचन ।
सा तु विक्रयमापन्नादहत्या सप्तमं कुलं ॥

इति धेनुं.....भ्योथ दक्षिणां चस्तशक्तितः । इत्युक्ते । तदनंतर कृत्यमाह etc.

Ends — fol. 214*b*

मेषग्रहोद्देशेन etc. upto मगादगाधः as in No. 239 / A 1881-82. ग्रहप्रकरणं समाप्तं ॥ समाप्तश्चायं महार्णवनामा प्रबंधः ॥ छ ॥ संवत् १५६८ वर्षे अद्येह श्रीमोहनपुरे महारा ..... अहिगोल विजयराज्ये श्रीमालज्ञातीया चतुर्भुजसुतश्रीव ... स्युतानां अध्ययनार्थं महार्णवप्रबंधो लिखित ॥ माघवदि १० गुरौ । श्रीरस्तु ॥ परोपकृतये । Then follow the contents.

महार्णवनिबन्ध — Mahārṇavanibandha

No. 1011 — 131 / A 1882-83

Size — 10¾ in. by 6¾ in.

Extent — 223-11=212 leaves; 23 lines to a page; 21 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; written in book-form, not in *pothi*; two rows, each of two lines in black ink, enclosing a thick red line between them on either border; names of authorities quoted and topics are tinged with red pigment; marks of punctuation and the alternate letters of the last colophon in red ink: notes on margins; lacunae filled up by a different hand; paper very old, worn out, musty and soiled; part of the text towards the bottom of foll. 41-48, 113-120, the upper half of foll. 219-222 eaten up by insects; last leaf damaged; foll. 1, 4-5, 33-40 missing; fol. 201*a* blank.

Age — Saṁvat 1645.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 2[a] (abruptly)

..... शच यावद्धविमोचनार्थं तीर्थत्रयीकरविमुक्तिमचीकर..... अस्यात्मजः श्रीमदनोन नाम्ना धाम्ना च रूपेण संगतार्थः ॥ रोषारुणे चक्षुषि यद्विपक्षो नितांत कांतारसमारुणोभूत् । यः कूपानारामान् धार्मायतनानि संनिवंधांश्च ॥ कृत्वा स्वकीर्तिमेकाभदीच्छन्मूर्त्तिभेदन ॥ etc.

Ends — fol. 223[b]

मेषग्रहोद्देशेन etc. upto ग्रहप्रकरणं समाप्तं as in No. 259/1886-92. समाप्तश्च महार्णवनामा निबंधः ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १६४५ फाल्गुनवदि १० नारायणात्मजेन लिखितं कासिवाशिलातपुरेन लिखितं ॥ ॥

Reference — See No. 239 / A 1881-82.

महार्णवनिबन्ध Mahārṇavanibandha

No. 1012 259/1886-92

Size — 10 in. by 4¾ in.

Extent — 386-24=362 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrases, marks of punctuation, names of authorities quoted, topics and colophons tinged with red pigment; paper very old, much worn out and musty; foll. 92-95, 154-58, 201, 214, 244-48, 267-68, 270, 317, 350, 359, and 380-81 are wanting.

Age — Saṁvat 1649.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1[b]

श्रीवासुदेवाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते नारायणाय नमः ॥
नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने etc. as in No. 239 / A 1881-82.

Ends — fol. 386[b]

इति श्रीपंडितपारिजातकदारमल्लेत्यादि वितुदायल्ली विराजमान श्रीमदनपालपुत्रस्य मांधातुर्निर्विधे महार्णवाभिधाने कर्म्मविपाके ग्रहप्रकरणं समाप्तं ॥ महार्णवाख्ये etc. as in No. 239 / A 1881-82.

महार्णवनामा निबंध समाप्तः ॥ शुभंमस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ संवत् १६४९ वर्षे भाद्रवावदि ५ दिने अद्येह श्रीसिद्धपुरवास्तव्यं उदीचज्ञातीय चोपे श्री-कामराजात्मेन रामचंद्रेण स्वयं पठनार्थं लिखितोयं महार्णवः संपूर्ण ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥

महार्णवनिबन्ध — Mahārṇavanibandha

No. 1013 — 260 / 1886-92

Size — $8\frac{4}{10}$ in. by $4\frac{1}{6}$ in.

Extent — 181-2=179 leaves; 16 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, etc., are tinged with red pigment; paper very old, extremely worn out, musty and at places illegible; first leaf is wholly restored; left-hand borders are entirely damaged and a portion of text is also lost; borders of foll. 1-18 have been repaired by pasting slips of paper; foll. 119-20 missing.

Age — Appears to be very old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

…गणपतये नमः ॥ ॥ श्रीव्यासारण्यश्रीचरणेभ्यो नमः ॥ ॥
नमः सकलकल्याण etc. as in No. 239 / A 1881-82.

Ends — fol. 181*b*

इत्यवतोलग्रहहरं ॥ अथ …… नामान्तरं ॥ कर्मविपाकसंग्रहे ॥ सूर्यचंद्रे परिणेतु योभं …… कंटकः । प्रवासी शूली विसर्पश्च पीतनेत्रो भवेन्नरः । षिपिलि here the Ms. breaks off

---

महार्णवनिबन्ध — Mahārṇavanibandha

No. 1014 — 261 / 1888-92

Size — 12 in. by $5\frac{1}{2}$ in.

Extent — 169 leaves; 11 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two lines in black ink on either border; paper old, worn out and musty; foll. 165*b*, 166*b*, 167*b*, 168*b* and 169*b* are blank; a few folios have topics, etc., tinged with red pigment.

Age — Saṁvat 1849.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेसाय नमः ॥ अथ श्रीसूर्यमहार्णवकर्मविपाक लीष्यते ॥ श्री ॥ उदीच्यां गानुष्टानसमये तु होमानंतरं ॥ श्राद्धगोदानाद् उपक्रमे होमस्य सन्नि-हितत्वात् ॥ अवसानेपि सन्निधानत्वात् ॥ एवमत गोदानानंतरं ॥ अवशिष्टानि दसस्वरूपणि सं संग्रहकारे प्रदर्शितानि गोभूतिलहिरण्याज्यवासोधान्यगुडानि वा ॥ etc.

Ends — fol. 169*a*

मेषग्रहोद्देशेन etc. upto स्तरंगोयमगाधः as in No. 239 / A 1881-82. ग्रहप्रकरणं समाप्तं ॥ समाप्तश्चायं महार्णवनामा निबंधः ॥ श्रीरामगोपालो जयति ॥ ॥ संवत् १८४९ शाके १७१४ श्रावणमासे शुक्लपक्षे तिथौ ६ बुध-वासरे लिषतं मिश्रविद्यादत्त उदैदत्तपठनार्थं परोपकारायः शुभमस्तु ॥ पुस्तक-लिष्यो रामकृष्णशुकलकतौ लीयासयपुरीया भड. सैया टीकायति गंगा-पारकी पीस सुलीष्यो सवाई ज्यैनगरमध्ये प्रतापसींघ राज्य वां वंच्याः सुरौ-लीसकूंज्यै गोपाल

महार्यवकर्मविपाक Mahārṇavakarmavipāka

No. 1015 132 / 1992-95

Size — 13⅞ in. by 5¼ in.

Extent — 33-5=28 leaves; 8 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase and colophons at the end of chapters are tinged with red pigment; paper old, much worn out, musty and soiled; first folio has an ink-spot; foll. 3, 11-12 and 31-32 missing.

A work on *karmavipāka* assigned to *Mahārṇavapurāṇa* (different from Viśveśvara's *Muhārṇavanibandha*) in 19 chapters. The text is hopelessly corrupt.

Age — Saṁvat 1820.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

सुत उवाच ॥

प्रायश्चितविहीनानां महापातकिनामपि(पि) ।
नरकांते भवे(त्) जन्मं चिह्नितस्य सरीरणां ॥ १ ।
प्रतिजन्मं भवे(त्) तेषां चिह्नं मत्या तु सुध्यते ।
प्रायश्चित्तं कृते जांति प्रायश्चितानुतापन ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 33*b*

इति श्रीमहार्णवपुराणे कर्मविपाके नारद अंवरीकसंवादे बिधवाजोगो नाम नवदसमोध्याय ॥ १९ ॥ कर्मविपाक संपूर्ण शुभं भवेत् ॥

संवत् १८२० मीती आढसुक्ला ४ गुरुवासरे लिष्यतं मीश्र हरलाल भारद्वज पचौडी प्रतिष्यते भरतपुरमध्ये ॥ ॥ श्रीरघनाथजी ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणजी ॥ श्रीगोपीनाथजी ॥ श्रीहरदेवजी श्रीगोव्यंददेवजी ॥ श्रीमदनमोहनजी सहाया ॥ श्रीवलिभद्रदेवजी श्रीलक्ष्मणदेवजी श्रीकेसोजी श्रीवीहारीलालजी श्रीकृष्णचंदजी श्रीरसकीलालजी सहाय ॥

महार्णव
(वेदपारायणविधि)

Mahārṇava
(Vedapārāyaṇavidhi)

No. 1016

241
1879-80

Size — 8⅛ in. by 4⅛ in.

Extent — 13 leaves; 8 lines to a page; 19 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, title of the work, marks of punctuation and colophons are tinged with red pigment; paper is old and porous, ink coming out on the other side; hence the Ms. is written on one side of every leaf except fol. 13*b* having one line.

The work appears to be a part of *Mahārṇava-karmavipāka* of Viśveśvarabhaṭṭa. See colophon – इति श्रीमाहार्णव चतुर्वेदोक्त-पारायणविधिः समाप्तः fol. 10. It begins with the preliminary rituals connected with the study of the Vedas, then special rites for each Veda follow. At the end, a eulogy of this ritual is given.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवेदपारायणविधिः ॥ आचम्य । प्राणायामः देश-कालौ स्मृत्यसर्वपापक्षयकामश्चे अमुकवेदपारायणमहं करिष्ये ॥ परकर्तृके श्रावण-महं करिष्ये ॥ पादप्रक्षालनादि यथोक्तवरणं ॥ etc.

Ends — fol. 13*a*

गंगा गया कुरुक्षेत्रं प्रयाणं पुष्करं हि तत्
तत्फलं प्राप्यते यस्तु अश्विनस्याहिने दिने ॥ १६ ॥
तोलयित्वा हेममुक्ता द्वादश संख्यया बुधः ।
दत्त्वा यत्फलमाप्नोति मुक्ति(क्ति) प्राप्नोत्यसंशयः ॥ १७ ॥
लिषितं पंचोलिरामकृष्णः ।

महालयप्रयोग — Mahālayaprayoga

No. 1017 — 587 / 1883-84

Size — 6⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 28+1 (=29) leaves; 8 lines to a page; 19 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty; folio following fol. 1, is not numbered and is blank on one side.

A handbook for performing *śrāddha* on *Mahālaya* — or *Pitṛ-amāvāsyā*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ आंबा प्रसन्न ॥ अद्य पूर्वोच्चरित एव० ॥ अपसव्यं गोत्राणां येजमानस्य पितुः पितामहप्रपितामाहानां वसुरुद्रादित्यस्वरूपानं ॥ यजमानस्य मातृपितामहिप्रपितामहिनां वसुरुद्रादित्यस्वरूपानां ॥ etc.

Ends — fol. 28*b*

ॐ तत्सत् ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ गयाकृतश्राद्धफलमस्तु ॥ श्रीविष्णुप्रसादात् ब्राह्मणवचनात् । सर्वविधे परिपूर्णतास्तु ॥ २ ॥

महालयश्राद्धपद्धति — Mahālayaśrāddhapaddhati

No. 1018 — 101 / 1895-98

Size — 5⅜ in. by 4⅛ in.

Extent — 43 leaves; 9 lines to a page; 12 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper old, worn out, musty and soiled.

A manual of *śrāddha*, for the followers of Yajurveda, to be performed on *Pitṛ-amāvāsyā* or *mahālayā-amāvāsyā* in Āśvina Kṛṣṇa.

Age — Saṁvat 1890.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्राद्धारंभेवसाने च पादशौचे तथार्चने ।
विकिरे पिंडदाने च षड्भिराचमनं स्मृतं ॥ १ ॥

विसर्गः श्चुलकश्चाग्नौ करण पंक्ति वारणं ।
करशुद्धिरपोशानं पितृपूर्वाणि षट् सदा ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 43*a*

अच्युताय नमः गयायै नमः ॥ गदाधराय नमः ॥ पुंडरीकाक्षाय नमः ॥ विष्णवे नमः ॥ येवं त्रिवारं ॥ गयाकृतश्राद्धफलमस्तु ॥

इति श्रीमाहालयश्राद्धपद्धती समाप्त ॥ १ ॥ शेके संवत १८९० क्रोधिनामत्संवत्सरे भाद्रपदकृष्ण १३ गुरुवासरे

महावीरभेदे प्रायश्चित्तम् Mahāvirabhede Prāyaścittam

No. 1019 133/1892-95

Size — in. by in.

Extent — 2 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

A small treatise prescribing expiations for breaking the image of Mahāvīra or Hanumān.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ महावीरभेदे प्रायश्चित्तम् ॥ ॐ भूमिर्भूमिमवागान्मातातो मातरमप्यगात् ॥ भूयामपुत्रैः पशुभिर्यो नो द्वेष्टि समाभिचतां । मृन्मयं भिन्नं अभिमृशेत् ॥ etc.

Ends — fol. 2[b]

ततस्तूष्णीं महावीरस्य करणाभिमर्शनश्लक्ष्णधूपनप्रदहनोद्धरणावसेचनानि कृत्वा ॥ नूतनमुत्सादनार्थं निदध्यात् ॥ इति महावीरभेदे प्रायश्चित्तं ॥

महाशान्ति Mahāśānti

No. 1020 137/1984-86

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 17 leaves; 10 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on either border; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten; benedictory phrase, topical punctuations and colophon are tinged with red pigment.

A manual of expiatory and propitiatory rites. It is divided into two parts; the first part consists of 18 *kaṇḍikās* (and is identical with No. 1249 of Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 349) and the second of 25 *kaṇḍikās*.

Age — Saṁvat 1698.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमोथर्ववेदाय ॥ ॥

महाशांतिं प्रवक्ष्यामि यां प्राप्य महतीं श्रियं ।
ब्राह्मणः क्षत्रियो वापि वैश्यो वाप्युपसर्ज्जति ॥ १ ॥

ब्राह्मणः सर्वकामार्थि क्षत्रियः पृथिवीजयं ।
सर्वतस्तु समृद्धिं च वैश्यस्म(स्स)मधिग(च्छ)ति ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 17*a*

ब्राह्मणो दश गां दद्यादनड्वाहं ततोधिकं ।
साराधिकं ततो वैश्यस्तथा प्रादेशिका हयं ॥ ४ ॥

राजा दद्याद्वरं ग्रामं समूहो राजवत्तथा ।
यथोक्तां दक्षिणां दद्यात्सकलं फलमश्नुते ॥ ५ ॥

इति महाशांतिः समाप्तिः ॥ छ ॥ संवत् १६९८ वर्षे येष्टवदि ५ भौमे पुस्तकेन लिषितं लेषकपठयो(पाठकयोः) शुभं भवतु ॥ छ ॥

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 443*a*; ii, 102*a* and 217*a*; iii, 96*a*.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 603.

B - Descriptive Catalogues :- Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 349, No. 1249.

महाशान्ति

Mahāśānti

No. 1021

167
1884-86

Size — 8¾ in. by 3⅜ in.

Extent — 117 leaves; 8 lines to a page; 27 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; two irregular lines in black ink on either border; bene-

dictory phrase, marks of punctuation and the last colophon tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

The *uttarārdha* of *Mahāśānti*, No. 137 / 1884–86.

Age — Saṁvat 1668.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

ॐ महाशांतिउत्तरार्द्धं ॥ अथ नक्षत्राणामुपाचारं वक्ष्यामोऽहतवासाग्नेः पुरस्तादहतेन वस्त्रेणोदग्देशेनासनान्यवच्छाद्य कृतिकादीन् यृ(ऋ)क्षाण्यावाहयेत् etc.

Ends — fol. 17*b*

सीराधिकं ततो वैश्यः तथा प्रादेशिको हयं ।
राजा दद्याद्वरं ग्रामं समूहो राजवत्तया ।
यथोक्तां दक्षिणां दद्या सकलं फलमश्नुते ॥
सकलं फलमश्नुत इति ॥ छ ॥ २५ ॥ श्रीः

इति शांतिकल्पः ॥ संवत् १६६८ वर्षे आश्वने मासि कृष्णपक्षे प्रतिपदि गुरौ लि

महाशान्ति

Mahāśānti

No. 1022

132 / 1886–92

Size— 11½ in. by 5½ in.

Extent — 26 leaves; 14 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; several handwritings, bad, some legible; paper old and musty; topics etc. tinged with red pigment; foll. 18–19 repeated.

A manual dealing with *śānti* with the help of Atharvaveda *mantras*. The principal topics are – *Vināyakasnapana, mahāśānti, mahātantrabhūtā-mahāśānti*, the 30 *mahāśāntis*, viz. from *amṛtā* to *abhayā, adbhutaśānti*, etc. The contents are given at the end. It is different from its namasake described under No. 137 / 1884–86 (Sr. No. 1020 above).

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो अथर्ववेदाय ॥

प्रणिपत्य गुरून् सर्वान् सर्वशास्त्रविशारदान्
महाशान्तिक्रमं वक्ष्ये सर्वलोकहिताय वै ।

अथ कस्य शांत्यधिकारः त्रयो वर्णा यज्ञेन शांतिं क्रियंत इति वचनात ब्राह्मणक्षत्रियो वापि वैश्यो इत्याद्युक्तः संपत्कामो दैवोपसृष्टो वा श्रुतौ च । etc.

Ends — fol. 24*b*

उत्तमदंतजातशांति कुमारस्य कुमार्या वा मूर्द्धि द्वौ भ्रमरकौ वुपशांति एक समावृत् दारुणसंवत्सरादीनां शांति अन्येषु अमृतादि अभयाता शांतयो भवंति समाप्ता २ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु

महासंकल्प — Mahāsaṁkalpa

No. 1023 — 625 / 1883-84

Size — 8⅛ in. by 4 in.

Extent — 3 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; hondwriting good; three lines in red ink on either border; paper musty.

A big formula of *saṁkalpa*, taken from Hemādri, for taking bath in the Ganges to expiate all *mahāpātakas* and minor sins.

Age — Appears to be modern.

Author — Hemādri.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ हेमाद्रौ महासंकल्पप्रारंभः ॥ अस्य श्रीमदनंतवीर्यस्य आदिनारायणस्य अचिंत्या परिमितशक्त्या त्रियमाणस्य etc.

Ends. — fol. 3*b*

विष्णुसायुज्यप्राप्त्यर्थं हरिहरब्रह्मादिदेवशालग्रामसूर्यनारायण अश्वत्थ-नारायण समस्तदेवब्राह्मणसंनिधौ प्रातः पूर्वकमाध्याह्निक भागीर्थीस्नानमहं करिष्ये ॥ श्रीगंगाभागीरथीर्पणमस्तु ॥ छ ॥

मातृगोत्रनिर्णय

Mātṛgotranirṇaya

No. 1024

601
1882 83

Size — 9 in. by 5⅞ in.

Extent — 4 leaves; 16 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; the folios are folded double, paper old and musty.

It deals with the question of *mātṛgotra* being prohibited in marriage. The author, Nārāyaṇadeva, seems to be the same who wrote a commentary on *Sāpiṇḍyakalpalatā* of Sadāśivadeva, his grandfather. The work was finished at Benares.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇadeva.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥
यद्दंडमंडले राजिः षट्पदानामहर्निशं ।
राजते विघ्नराजं तं विघ्नछित्यै नमाम्यहं ॥ १ ॥
बहुग्रंथसमाक्रांतगोत्रप्रवरनिर्णये ।
निर्णीतमातृगोत्रं तद्यथामति विचार्यते ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 4*b*

न समानगणं चापि मातृगोत्रगणं विवर्जयेदिति तेनैव सगोत्रत्व सप्रवरत्वान्यतरार्थकत्वेन प्रयोजकस्य समानगणत्वस्य मातृगोत्रेऽ प्रवृत्तेर्बोधितत्वादिति मातृगोत्रस्य केवलस्यैव अनुद्वाहप्रयोजकत्वमिति संक्षेपः ॥ ॥

देवोपना(म)कश्रीमन्नारायणविनिर्मितं
निर्णयं मातृगोत्रस्य स्वीकुर्वंतु महाधियः ॥
त्रिपुरारिपुरे काश्यां मातृगोत्रस्य निर्णयः
समाप्तः प्रीतये भूयात् श्रीमद्विश्वेशपादयोः ॥ २ ॥

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारावारीणनारायणदेवरचितो मातृगोत्रनिर्णयः समाप्तः ॥ श्रीमूलपीठनिवासिन्यर्पणमस्तु ॥

मातृसांवत्सरिक-श्राद्धप्रयोग

Mātṛsāṁvatsarika-śrāddhaprayoga

No. 1025

262
1886–92

Size — 10 in. by 4⅝ in.

Extent — 6 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of one line and two lines in red ink on either border; benedictory phrase, title, marks of punctuation and the last colophon are in red ink; corrections done with white chalk; paper old and musty.

A small manual for performing the annual *śrāddha* of one's mother.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ मात्रिकैश्राद्ध लिख्यते ॥ तत्र पूर्वदिने कृतनियमः ॥ श्राद्धदिने प्रातर्वस्त्रयुगेन कृतस्नानः ॥ पंचगव्योपनज्वलदंगारभ्रमण गौरमृत्तिकाच्छादनैः ॥ etc.

Ends — fol. 6*b*

एकोद्दिष्टश्राद्धमहमकरिष्ये स्वधा इत्येवमादि उत्सर्गवाक्य ॥ इत्येकोद्दिष्टप्रयोगः ॥ अथ स्त्रीकृ(?)तृकश्राद्धप्रयोग ॥ स्नाता शुक्लवस्त्र युगमध्याह्ने सुसमहार्सपंचगव्योपलेपितं सलिः॥ इति श्राद्धसंपूर्ण

मातृस्थापनप्रयोग — Mātṛsthāpanaprayoga

No. 1026 — 263 / 1886-92

Size — 9½ in. by 4¼ in.

Extent — 1 leave; 12 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; benedictory phrase, title and the last colophon tinged with red pigment; one line in black ink on either border, paper very old, much worn out, musty and repaired.

A small treatise on the worship of 16 *mātṛs* at the time of performing any religious ceremony.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ मातृस्थापनं । मंगलं दिवसे यजमाननित्यकर्म-विधाय । धौतवस्त्रवाससी परिधाय मम अमुककर्मांगभूतं मातृकास्थापनमहं करिष्ये । etc.

Ends — fol. 1*b*

एवं अक्षतानि । पुष्पं धूपं दीपं फलार्घीं नैवेद्यं गुडादिकं । दक्षिणां नमस्कारः । आनो भद्रा इति शांतिसूक्तं पठेत् ॥ ॐ शांतिः शांतिः इति मातृस्थापनप्रयोगः ॥ समाप्तः ॥ लिखितं श्रीमाहाकृष्णेन ॥ शुभ ॥ ॥ श्रीः ॥

मात्रादिश्राद्धनिर्णय or कोकिलस्मृति

Mātrādisrāddhanirṇaya or Kokilasmṛti

No. 1027

287
A 1881-82

Size — 11½ in. by 5⅛ in.

Extent — 15 leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old, musty and slightly worn out.

The Ms. is also named as *Kokilasmṛti.* It deals with the *Śrāddha* ceremony of mother, etc. It mentions Karkopādhyāya, *Cintamaṇi*, *Kāmadhenu*, *Smṛtipradīpa*, *Mañjarī*, *Candrikādinibandha* and Vijñāneśvara. Aufrecht has only one entry under this name in his Catalogus Catalogorum (i, 448*a*). According to Kane (*Hist. Dh.* I, p. 689), the work is later than 1400 A. D.

Age — Appears to be old.

Author — Kokila.

Begins — fol. 1*b*

श्रीपुरुषोत्तमाय नमः ॥

त्रयीसुसंवित्तिविवेकनिर्म्मलाः समग्रनिःश्रेयससिद्धिहेतवः
समस्तशास्त्रार्थसुतत्वबोधकाः जयंति कात्यायनपादपांसवे ॥ १ ॥

यन्नाम किंचिदिह नः प्रथमं त्यवज्ञां जानंति ते किमपि तान् प्रतिनैषयन्नः ।
उत्पत्स्यते नु मम कोपि समानधर्मा कालोह्ययं निरवधिर्विपुला च पृथ्वी ॥

...57

केचिदज्ञानतो नष्टाः केचिन्नष्टाः प्रमादतः ।
केचित् ज्ञानवले येन केचिन्नष्टैस्तु नासिताः ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 15*b*

मन्वादिधर्मशास्त्रेषु मात्रादिश्राद्धनिर्णयः ।
निरीक्ष्य धर्मशास्त्राणि निब(बं)धाश्चाप्यनेकशः ।
उचितत्वात्कृतश्चायं मात्रादिश्राद्धनिर्णयः ॥

चेतः प्रसन्नजननं विदुनामानंदिसर्वरसयुक्तमिति प्रसन्नं ॥ शास्त्रं खलस्य न करोति हृदि ॥ इति कोकिलस्मृतः ॥

मात्रादिश्राद्धनिर्णय or कोकिलस्मृति

Mātrādiśrāddhanirṇaya or Kokilasmṛti

No. 1028

641
Viśrāma(i)

Size — 11¾ in. by 5¼ in.

Extent — 12 leaves; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Kokila.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीपुरुषोत्तमायः ॥ पितृभ्यो नमः ॥
त्रपासु संविन्ति विवेकनिर्म्मलाः
समग्रनिःश्रेयससिद्धिहेतवः ॥
समस्तशास्त्रार्थसुतत्वबोधकाः
जयंति कात्यायनपादपांसवः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 12*a*

जनकत्वाविशेषाच्च मातुराधिक्यदर्शनात् ।
मन्वादिधर्मशास्त्रेषु मात्रादिश्राद्धनिर्णयः ।
निरीक्ष्य धर्मशास्त्राणि निबंधाश्चाप्यनेकशः
उचितत्वात्कृतश्चायं मात्रादिश्राद्धनिर्णयः ॥

चेतः प्रसन्नजननं विदुनामानं सर्वरसयुक्तमिति प्रसन्नं। शास्त्रं खलस्य न करोति हृदि ॥ छ ॥ इति कोकिलस्मृतिः समाप्ता ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणं चास्तु ॥

मात्रादिश्राद्धनिर्णय or कोकिलस्मृति

Mātrādiśrāddhanirṇaya or Kokilasmṛti

No. 1029

104
1895–1902

Size — 11½ in. by 5⅛ in.

Extent — 13 leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; paper old, musty and slightly worm-eaten.

Age — Appears to be old.

Author — Kokila.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

त्रयी सुसंवित्तिविवेकनिर्मलाः etc. as in No. 287 / 1881–82.

Ends — fol. 13*b*

मन्वादि धर्मशास्त्रेषु etc. upto इति कोकिलस्मृतिसमाप्ताः ॥ as in No. 287 / A 1881–82. श्रीरस्तु ॥ श्री ॥ शुभं भवतु ॥ श्री ॥

मासकृत्य

Māsakṛtya

No. 1030

265
1986–92

Size — 11¼ in. by 4⅞ in.

Extent — 26–3=23 leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with occasional पृष्ठमात्राs; handwriting good; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics and the last colophon are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, musty and soiled; foll. 2, 3 and 5 are missing.

A manual of festivals and fasts to be observed during a month.

Age — Saṁvat 1611.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीरामचंद्राय ॥ अथ सर्ववैष्णवसाधारणमहोत्सवाः ।
चैत्रादिमासकृत्यं यदधुना तत्प्रकाश्यते ।
रामकृष्णस्य सिध्द्यर्थं यदुक्तं नारदादिभिः ॥ १ ॥
चैत्रशुक्लतृतीयायां जानकीरमणं प्रभुं ।
राजोपचारैः संपूज्य मासमांदोलयेत्कलौ ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 26*b*

तदुक्तं ॥ विष्णोर्निवेदितान्नेन यष्टव्यं देवतांतरं ।
पितृभ्यश्चापि तद्देयं तदानंत्याय कल्प्यते ॥

श्री एवं प्रतिमासं भजतः शुद्ध आशयो भवति । भगवद्भक्तिमांश्च जायते ॥ ॥ इति ॥ इति मासकृत्यं संपूर्णं ॥ ॥ संवत् १६११ वर्षे फाल्गुने मासि गुरौ लिखितमिदं विद्याधरेण सप्तम्यां ॥ छ ॥ सर्वेषां हरिभक्तिर्विवर्द्धनाय ॥ शुभं भवतु ॥ etc.

मासनिर्णय

Māsanirṇaya

No. 1031

602
1882-83

Size — 9¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 19-2=17 leaves; 11 lines to a page: 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; three lines in red ink on either border; paper old, silghtly worn out and musty; topics tinged with red pigment; foll. 1-2 missing; a fragment.

It seems to form part of a work of the nature of *Kālanirṇaya*, dealing with the fixing of dates in the months for *vratas*, *śrāddhas*, etc. It mentions *Govindārṇava*, *Nirṇayāmṛta*, *Viṣṇusmṛti*, *Tristhalīsetu*, Hemādri, *Divodāsīya*, etc.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 3*a*

……न्वष्टक्यं च पूर्व्वेक्कः षण्णनवत्योष्टकास्तथेति ॥ चैत्रशुक्लतृतीयामत्स्य-जयंति ॥ चैत्रशुक्लपंचमीत्यन्ये ॥ आषाढशुक्लैकादशीत्यपरे ॥ इयं च मदुपासकानां नित्या अन्येषां काम्या० चैत्रशुक्लपंचमीकल्पादिः etc.

Ends — fol. 19*a*

अत्र मातामहा अपि कार्याः

पितरो यत्र पूज्यंते तत्र मातामहा अपीति धौम्योक्तेः ॥ पितृशब्दस्य पितृभावांपन्नमात्रपरत्वात् ॥ जनकप्रयत्ने बहुवचना सामंजस्यात् ॥ अब्दिके तु वचनानिवृत्तिः ॥ अथ माहालयः ॥ ॥

मासादिनिर्णय

Māsādinirṇaya

No. 1032

603
1882-83

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 12 leaves; 7 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper in good condition.

This fragment, although starts on fol. 1*a*, has not got the beginning of the work; its end is also abrupt; but on fol. 4*a* we find a colophon इति श्रीमत्० ढुंढिप्रतापे ज्येष्ठमासः समाप्तः ॥ which establishes its identity as a part of *Ḍhuṇḍipratāpa* by Viśvanātha Bhaṭṭa under the patronage of Ḍhuṇḍhi Mahārāja (see Burnell's Cat. of Tanjore Mss. p. 136*b*). It is perhaps identical with Ms. No. 2723 of Haraprasād Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III.

Age — Appears to be modern.

Author — Viśvanātha Bhaṭṭa.

Begins — fol. 1*a*

……नाचकर्त्तव्या संमुखी तिथीरिति स्कांदात् । तद्विधिस्तु सूर्योदय-स्नात्वा चतसृःषु दिक्षु कुंटेषु स्थंडिलेषु वाग्नीन्संस्थाप्य पंचमः सूर्य इति पंचाग्निमध्ये वेदिकायां पुष्पमंडपिकां कृत्वा तत्र स्वर्णादिप्रतिमायां सर्व-शक्तिमयीं देवीमावाह्य महालक्ष्मी महाकाली महामाया सरस्वती । etc.

Ends — fol. 12[a]

उपाकर्म न कर्त्तव्यं कर्त्तव्यं सिंहयुक्तके
कर्कटे संस्थिते भाना उपाकुर्यात्तु दक्षिण इति ।
श्रावणे तस्य नुद्गमे । तदा भाद्रपदे मासि श्रवणेन तदिष्यत इति । तत्राप्यनु

मिताक्षरासार or व्यवहारनिर्णय

Mitākṣarāsāra or Vyavahāranirṇaya

No. 1033

269
1886-92

Size — 8¼ in. by 5⅞ in.

Extent — 24 leaves; 9-16 lines to a page; 18-26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible and bold in the beginning, but becomes smaller later on; fol. 2 has two lines in black ink on either border; benedictory phrase and topics tinged with red pigment.

Another copy of *Vyavahāranirṇaya*. Hence, Kane is wrong to think that *Vyavahāranirṇaya*, *Mitākṣarāsāra* and *Vyavahārāṅgasmṛtisarvasva* are three different works composed by Mayārāma (*Hist. Dh.* I, p. 721). They are all identical.

Age — Saṁvat 1901.

Author — Mayārāmamiśra Gauḍa.

Begins — fol. 1[b]

॥ ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
यो वाह्यति पंथानं निर्भयो लोकवेदयोः ।
शब्दः स किंकरो यस्यास्तां नमामि सरस्वतीम् ॥ १ ॥
इरन्नपि धनं राजा प्रजानां यत्प्रसादतः ।
साधुवादमवाप्नोति तं धर्म्मं व्याहरामहे ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 24[b]

शुभर्चितकविज्ञप्तिं श्रोतुं दातुं समीहितं ।
एकस्तं नियितो धात्रा वृत्तिकृद्धार्मिकः परः ॥ ३ ॥
युक्त स्वाश्रितलोकानां स्मरणं महतां नृणां ।
भेद्यं विना मुखं को वा सिंचेत्स्नातकपक्षिणां ॥ ४ ॥

इति व्यवहारनिर्णयः समाप्तः ॥ समाप्तोयं मिताक्षरासारग्रंथः ॥ लिपिकृतं श्रीनंदगुजरगौडेन स्वपठनार्थं सुतस्य संवत् १९०१ मार्गशिरशुक्ल ८ भौमे लिपिकृतं श्री श्री

मुनिमतमणिमाला

Munimatamaṇimālā

No. 1034

357
1875–76

Size — 13⅞ in. by 6 in.

Extent — 99 leaves; 12 lines to a page; 47 letters to a line.

Description — Country paper; Kashmiri (Devanāgarī) characters; handwriting bad; corrected at several places; paper old; very incorrect and full of lacunae; foll. 46 and 97 are missing; fol. 71 is repeated. There are no marks of punctuation.

The work is a manual of Hindu law dealing with all its aspects. It is a compilation from different Smṛtis and is an admixture of prose and verse. Among the authorities quoted are Kātyāyana, Āśvalāyana, *Vaidyagarbhopaniṣat*, *Bṛhadāraṇyaka*, Jaimini, *Ślokavārtika*, Gautama, Vasiṣṭha, Yājñavalkya, Nārada, Śaṅkha, Hārītā, Yama, etc.

The author Vāmadeva (or Vāsudeva?) was the son of Namastitya(?) and Tārādevī, grandson of Annacāna(?) and great-grandson of Trivikrama of Kuśika.

Age — Appears to be old.

Author — Vāmadeva.

Begins — fol. 1*b*

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमोनमः ॥ ॐ नमः शिवाय ॥

ॐ नमः सकलकल्याणहेतवे तार्क्ष्यकेतवे
विष्णवे पारसंसारसिंधूत्तरणसेतवे ॥
त्रयी त्रिलोचनं वन्दे त्रैलोक्यविबुधार्चितम् ।
शशांकधरमज्ञानहरमानन्दसिद्धिदम् ॥
मनुमतमतिगूढं ज्ञायते गौतमाद्यैः
पदमहिभिरिवाहे स्तद्वचोभिस्तदुक्तम् ।
विवृतमयिविमुक्तं यैश्चतैस्तद्गृहीतं
मुनिमतमणिमालां वामदेवः करोति ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 100*a*

द्वेष्टा नित्यं कलिकलुषयोः प्रेष्टमिंद्रस्य मित्रं
तारादेव्यामजनि तरयो नामतो वासुदेवः

सस्मतिनावन्यपारित्रामारुइझ(?)दहांश्चतैकनकमर्यी विभ्रमवीचौ विषेद्विलिहे क्रूरक्त तार्किक स करचिकीले गोधनमनांते धर्मसमुद्रे ललुब्धां श्रेयोमणिचितमकरोत् शिष्यजनस्य प्रत्यतो मनसः कण्ठतले मणिमतमालाम् ॥ ॐ ॥ ॐ मणिमतमालायां मुनिपरिशिष्टसंग्रहे वामदेवविरचि(ते) एकादशोध्यायः समाप्तः ॥ ओं समाप्ता चेयं मुनिमतमणिमाला शुभमस्तु ॥ ॐ ॥ यादृशं etc.

References — Mss - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 462*a* (Notes only our Mss.)

मुनिमतमणिमाला Munimatamaṇimālā

No. 1035 356 (i) / 1875-76

Size — 10 in. by 7 in.

Extent — 86 leaves; 23 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Thin country paper; Śāradā characters; handwriting legible; written in book form and bound; some of the leaves are shorter in size. It contains another work called Dvādaśi-vidhāna for which see *supra* p. 79.

Age — Appears to be old.

Author — Vāmadeva.

Begins — fol. 1*a*

ॐ स्वस्ति प्रजाभ्यः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो विघ्नहंत्रे ॥
ॐ नमो भवान्यै ।

ॐ नमः सकलकल्याणहेतवे इत्यक्ष्यकेतवे ।
विष्णवे पारसंसारसिंधूत्तरणहेतवे ॥
त्रयी त्रिलोचनं वंदे त्रैलोक्यविबुधार्चितम् ।
शशांकधरमज्ञानहरमानंदसिद्धिदम् ॥ etc.

Ends — fol. 86*a*

पालनात्कीर्तिमाप्नोति पालनात्परमं तपः ।
पालनात्स्वर्गमाप्नोति गरीयस्तेन पालनम् ॥

सुवर्णमेकं गामेकां भूमेरप्येकमंगुलम् ।
हस्त्ररकमाप्नोति यावदाभूमिसंप्लवम् ॥
॥ मुनिमतमणिमाला समाप्ता ॥ ॥ ॥ ॥

मूलशान्ति

Mūlaśānti

No. 1036

590 / 1883–84

Size —12⅛ in. by 4 in.

Extent — 28 leaves; 5 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each of two lines and three lines in red ink, on either border.

A handbook of rules for propitiatory rites, to be performed to obviate the evil influences to the parents of a child born in Mūla *nakṣatra*; incomplete.

Age — Appears to be modern.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ मूलशांतिप्रारंभः ॥ तत्रादौ तदुत्पन्नदोषः भल्लारः अभ्युक्तमूलसंभवं परित्यजेतु बालकं समाष्टकं पिताथवा न तन्मुखं विलोकयेत् ॥ etc.

Ends — fol. 28*a*

निंबकदंबराजवृक्षशालप्रियालुदधिकपित्थकोविदारश्लेष्मांतकबिभीतकशाल्मलीसरलुसंसर्वकंटकीवर्ज्यं तत्राभिषेकं कुर्यात् पितुः शिशोर्जनन्यदेवस्यत्वेत्यौदुंबर्यासंदीमुद्गग्रासृणाति तत्रासीनां त्संपातेनैकेनाभिषिंचति सिरसौध्यनुलोमं

मूल्याध्याय and भाष्य

Mūlyādhyāya and Commentary

No. 1037

234 / 1884–87

Size — 7½ in. by 5¼ in.

...58

Extent — 14 leaves; 8 lines to a page; 17 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; no marks of punctuation.

Gopālaji's commentary on Kātyāyana's rules relating to the valuation of cattles, etc., when monetary substitutes for these have to be given as gifts in a rite. The text of Kātyāyana ends on fol. 3^b and the commentary begins there.

Age — Appears to be modern.

Author (Text) — Kātyāyana.
,, (Comm.) Gopālaji.

Begins — fol. 1^b

Text — श्रीगणेशाय नमः। अथ मूलाध्यायः। परिशिष्टे
द्वात्रिंशत् पणिका गावश्चतुः कार्षापणो वरः
वृषे षट् कार्षापणका अष्टावनडुहि स्मृताः etc.

fol. 3^b — (ends Text) तथा तदर्द्धमथवापिबानिष्काः पंच दातव्या धेनोः पंचपुराणिकाः दीनारस्तु भवेत्कर्षैः शतै कार्षापणैस्तथा इति मूलाध्यायः

fol. 3^b — (Comm.)
श्रीगोपालं गोपगोपीपरीतं नत्वा सम्यक् श्रीगुरून् देवजीवान्।
मूलाध्याये भाष्यमेतद्विधत्ते गोपाल श्रीयाज्ञिकानां हितार्थं १ etc.

Ends — fol. 14^b (Comm.)
अथ पणलक्षणमाह। ताम्रकर्षे स्मृतस्ताम्रस्ताम्रः स्मृत इति। कर्षेति कार्षेणाबोध्यं इत्यर्थः। अभ्यासो ग्रंथसमाप्तिसूचकः॥ इति कात्यायनकृतमूलाध्यायः॥ शुभं भूयात्॥

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :-
i, 465^a; ii, 107^b; iii, 100^a.
Kane : *Hist. Dh.* I, p. 608.
B - Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices, V, No. 1796, B. B. R. A. S. Cat. No. 519 (Text with the commentary of Viṭṭhala).

यजुर्विवाहपद्धति with other संस्कारs

Yajurvivāhapaddhati with other Saṁskāras

No. 1038

139
1884-86

Size — 7⅜ in. by 4 in.

Extent — 35 leaves; 8 lines to a page; 23 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; handwriting legible; two lines in black ink on either border; marks of punctuation, topics and the date at the end are tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty and much worm-eaten.

A manual of *saṁskāras*, viz., *vivāha, caturthīkarma, jātakarma, candradarśana, nāmakarma, niṣkramaṇa, prositāgatakarma, cūḍākarma, upavīta*, according to Yajurvedins. The text is interspersed with directions in Gujarati.

Age — Saṁvat 1583.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

Beginning quite illegible, and hence not copied.

Ends — fol. 35*a*

आतिष्ठति । ऋ(?)भुमणि प्राङ्वोद — भिप्रयाय । प्रदक्षिणमाहुत्यो [illegible] त्युपयो — वार्य्यामिति । — ह लीयाः । आव्या पूठिं पुंहुं की ई । ब्राह्मण आशीर्वादणि मंगल्य भूयसीं संकल्पः कर्मसमा — ॥ संवत् १५८३ भाद्रपदे सिते १३ सोमेद्येह वडहुठीवास्तव्य भट्टश्रीवी — सूनुलक्ष्मीधरस्यावले । नार्थ वदकालिस्थे रामे ··· मलीलिखत् ···

यजुर्वेदविवाहपद्धति — Yajurvedavivāhapaddhati

No. 1039 — 136 / 1892-95

Size — 8⅞ in. by 5½ in.

Extent — 10 leaves; 8 lines to a page; 14 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; marks of punctuation, Vedic accents and the last colophon are in red ink: paper old and musty; fol. 6 missing.

A priest's manual of marriage caremono for the *Yajurvedins*.

Age — Appears to be old.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ यजुर्वेदविवाहपद्धति लिख्यते ॥ आचम्य प्राणा. ॥ स्वस्ति नोमि. मही ॥ अत्राद्यर्थं यजमानस्य विवाहोत्सवकर्माहं करिष्ये ॥ etc.

Ends — fol. 10b

श्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमश्विनौ व्यात्तम् ॥
इष्णन्निषाणा मुम्मइ पाषाण सर्व्वलोकंम्मऽइषाण ॥ २२ ॥
इति षोडशोपचार यजुशाखोक्त विष्णुपूजासमाप्त स्येदंगुलांबरांकरेण

यज्ञोपवीतपद्धति Yajñopavitapaddhati

No. 1040 235 / 1884-87

Size — 8½ in. by 4¼ in.

Extent — 22 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted tinged with red pigment; paper old and musty.

A part of Rāmadatta's *Daśakarmapaddhati* (see No. 210 / 1884-87) dealing with *karṇavedha* and *upanayana saṁskāras*.

Age — Saṁvat 1832.

Author — Rāmadatta.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ कर्णं वेधे तत्र द्वितीये वर्षे पंचमेरपुष्पेदुं चित्रा-हरिरेवत्यंतमनक्षत्रसमन्वितः विहिततिथिपूर्वाह्णे पितान्यो वा पूर्वाभिमुख उपविष्टः कुमारस्य ॥ etc.

Ends — fol. 22b

ततो दूर्वाक्षतादि । इति महामहत्सममहासामंताधि(?धि)पति रामदत्त-विरचिता वाजसनेयिनां विवाहादिकर्मपद्धतिः यज्ञोपवितपद्धति समाप्त ॥ श्री ॥ शुभमस्तु श्रीरस्तु सं १८३२ शा. १६९७ आषाढसुक्ल ९ भृगुवासरे लिषतं विश्वना(थेन)स्वयं पठनार्थं ॐ श्रीरस्तु

यज्ञोपवीतपद्धति Yajñopavitapaddhati

No. 1041 104/1995-98

Size — 8⅛ in. by 4 in.

Extent — 15 leaves; 8 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black ink on either border; paper old and musty.

Although the work starts with अथ व्रतबंधगृह्यसूत्रं and letters वृ० य० are found on the left-hand top border of the *b* side of each leaf, yet it is not identical with Rāmadatta Mantrin's *Vratabandhapaddhati* or *Yajñopavita*°. It deals with the ritual of *Yajñopavita*.

Age — Saṁvat 1803.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ व्रतबंधगृह्यसूत्रं ॥ ॐ अष्टवर्षं ब्राह्मणमुपनये-द्गर्भाष्टमे वै एकादशवर्षं राजन्यं द्वादशवर्षं वैश्यं यथा मंगलं वा सर्वेषां ब्राह्मणान् भोजयेत् । etc.

Ends. — fol. 15*b*

सूर्याच्चात्मानं नांतर्द्धातपेनोदकेनार्थान कुर्वीता वा ज्योत्स्यरात्रौ भोजनं सत्यवचनमेवादीक्षितोथातपादीनि कुर्य्यात् । प्रवर्ग्यंवांश्चारेत् । इति समावर्त्तनं कर्मपरिसमाप्तमिदं । यज्ञोपवीतं संपूर्णं ॥ संवत् १८०३ तत्र वर्षे मासोतममासे । आषाढमासे शुक्लपक्षे तिथौ १२ गुरुदिने लिषतं हरनाथ ॥ शुभमस्तु ॥

यतिधर्मसङ्ग्रह Yatidharmasaṁgraha

No. 1042 43/1866-68

Size — 13⅛ in. by 3⅞ in.

Extent — 94 leaves; 7 lines to a page; 60 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting good; three lines in red ink on each border; bound in half-leather.

The work also called *samuccaya*, deals with the duties of ascetics. Its author Viśveśvara Sarasvatī was a pupil of Sarvajña Viśveśa.

Age — Appears to be modern.

Author — Viśveśvara Sarasvatī.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय ॥

प्रणम्य विष्णुमात्मानं सच्चिदानंदमुक्तिदं
गुरुं सर्वज्ञविश्वेशं मायया धृतविग्रहं ॥

विश्वेश्वरसरस्वत्या क्रियते वेदमानतः ।
यतेः परमहंसस्य धर्माणामेष संग्रहः ॥

तत्र सन्यासाश्रमे कालनिर्णयः ॥ जाबालश्रुत्या विहितः ॥ ब्रह्मचर्यं समाप्य गृहीभवेत् ॥ गृहीभूत्वा वनीभवेद्वनीभूत्वा प्रव्रजेदिति ॥ etc.

Ends. — fol. 94*b*

ब्रह्ममुद्रा विसृज्यायं पुनर्वध्वा प्रतिष्ठयेत् ।
ब्रह्मप्रतिष्ठामंत्रेण शोधयेदुत्तमं हरिः ॥ ८ ॥

स्त्रीशूद्रयोर्दंडांतर्गमने त्रीन्प्राणायामः ॥ श्वखरोष्ट्रांतर्गमने षट्प्राणायामः ॥
जलांतरादिषु क्षिप्तेषु न कश्चिद्दोषभाक् भवेत् ॥

दंडग्रहणाभावे प्राणायामशतं ॥

भग्नदंडादिके चैव जले गाधे क्षिपेद्यतिः ॥ ॥
श्रीसर्वेश्वरार्पणमस्तु ॥ श्रीविश्वेश्वरप्रसन् ॥ ॥ छ ॥

References. — (1) Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 470*b*; ii, 109*a* and 218*b*; iii, 101*a*. Kane : *Hist. Dh.* I, p. 609.

B – Descriptive Catalogues :- Mitra's Notices No. 3199 (is a different work). Burnell's Cat. of Tanjore Mss., p. 138*a*. I. O. Cat. Nos. 1643-44.

(2) Printed Editions :- Printed in Ānandāśrama Series, No. 2, 166, Poona 1909.

———

यतिधर्मसंग्रह
or विश्वेश्वरी

Yatidharmasaṁgraha
or Viśveśvarī

No. 1043

159
1895–1902

Size — 9½ in. by 5 in.

Extent — 154 leaves; 9 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two lines in black or red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation. etc. are tinged with red pigment upto fol. 100, after which they are in red ink; paper very old, much worn out, musty, worm-eaten and decaying.

The text comes to an end on fol. 153*a* with

न रक्तमुल्बणं वासो न नीलं च प्रशस्यते ।
मलाक्तं च दशाहीनं वर्जयेदंबरं यतिः ॥

followed by the colophon इति श्रीमत्परमहंस, etc. After this several stray verses are given.

Age — Śaka 1688.

Author — Viśveśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीरामः ॥
प्रणम्य चिष्णुमात्मानं etc. as in No. 43 / 1866–68.

Ends — fol. 154*a*

विश्वरूपाचार्यं पद्मपादाचार्यं त्रोटकाचार्यं हस्तमलकाचार्यं अथवा पृथ्विधराचार्यश्चतुर्थः ॥ तस्य उपशिष्या दश ॥

तीर्थाश्रमवनारायरण्यगिरिपर्वतसागरः ॥
सरस्वतिर्भारतिश्चैव पुरीः ··· पानिवै दशं ॥

श्रीपरमेश्वरार्पणमस्तु ॥ श्रीब्रह्मग्रंथसमापि ॥ गमि ··· मिति २ ॥ प्रतिष्ठानब्रह्मनगरिगपटनार्थतारक आनंदाश्रम ब्रह्मि मग्न ॥ शके ॥ १६८८ ॥ व्ययनाम संवत्सरे ॥ मार्गेश्वरमासे त्रीतियावद ॥ ॥ वासरं सौमे वासर ॥ [illegible] ··· समाप्ति सग्रथ गुरुकृपेन पावला ॥ समाप्त सपुर्णमस्तु ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 43 / 1866–68.

यतिसंध्यादण्डतर्पण Yatisaṁdhyādaṇḍatarpaṇa

No. 1044 152/1895-1902

Size — 8⅛ in. by 5¾ in.

Extent — 6 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase and colophons are tinged with red pigment; paper old, musty and worm-eaten.

A small treatise on the daily rites of the *sannyāsins*. After the colophon two *stuti* verses and 4 *mahāvākyas* are given.

Age — Śaka 1774; Friday the 8th of January 1853.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अद्वैतगुरवे नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

सच्चिदानदरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकारणे ।
नमो वेदांतवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

अथ संध्याप्रारंभः ॥ आदौ भस्मधारणं कृत्वा प्रणवस्याद्यमात्रया तर्जन्यां शिरसि धारयेत् ॥ etc.

Ends — 5*b*

विष्णोः पादामवंतीकागुणवति मध्यं च कांचिपुरि
नाभौ द्वारवती पठंति हृदये मायापुरियोगिनः ।
ग्रीवामूलमुदाहरेती मथुरा नासाग्रवाराणसी
एवं ब्रह्मपदं वंदती(?वदंति) मुनयो(ऽ)योध्यापुरी मस्तकं ॥ १ ॥

मनसा चिंतितं यन्मे वाच्या यद्भाषितं पुनः ।
कायेन यत्कृतं कर्म सर्वं ब्रह्मार्पणं भवेत् ॥ १ ।

तत्सत्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥

इति यतिसंध्यादंडतर्पणं संपूर्णं ।

यतिसंस्कारप्रयोग Yatisaṁskāraprayoga

No. 1045 48/1902-07

Size — 9⅞ in. by 4⅜ in.

Extent — 40 leaves; 11 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad, but legible; two very faint lines in red ink on either border; paper very old, much worn out, musty and worm-eaten; foll. 10–12 together.

A treatise treating of *sannyāsa* in brief. It mentions many Smṛtis and Nibandhas, including *Viśveśvarī* (i. e. *Yati-dharmasaṅgraha* by Viśveśvara).

Age — Śaka 1713.

Author — Anonymous.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ सन्यासविधिः ॥ तत्र प्रथमं गुरुलक्षणं ॥

निस्पृहः सर्वतः शांत आत्मविद्याविशारदः ।
सर्वसंशयसंछेत्ताऽनलसो गुरुरुच्यते ॥

अथ संन्यासेऽधिकारी ॥ जाबालश्रुतौ ॥ यदि वेतरथा ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेद्गृहाद्वनाद्वाथ पुनरव्रती वा स्नातकोऽस्नातको वा उत्सन्नाग्निरनग्निको वा etc.

Ends — fol. 42*a*

प्रतिमासमेवमाराधनं ॥ प्रत्यब्दमपि पार्वणोत्तरं पाकांतरेण वा ॥ आराधनमनेनैव विधिनेति ॥ आराधनकर्मसांगतासिध्यर्थं आचार्याय गोनिष्क्रयहिरण्यं दक्षिणां दातुमहमुत्सृजे ॥ अतिसंक्षिप्त उपोद्घातसहितयतिसंस्कारप्रयोगः ॥ शके १७१३ पौषकृष्ण १० लिखितः बाबुदीक्षितेन ॥

यमस्मृति

Yamasmṛti

No. 1046

27(xiv)
1866–68

Size — 12½ in. by 7½ in.

Extent — 3 leaves; 13 lines to a page; 48 letters to a line.

For Description — See 27(i)/1866–68 (No. 4 in Part I, p. 3)

A treatise on purification in 96 verses. Verses 6, 90 and 91 of the Ānandāśrama text are missing here. For another recension of this work, see I. O. Cat. Nos. 1334, 5384–85.

Age — Appears to be modern.

Author — Yama.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्मं वर्णानामनुपूर्वशः ।
प्राब्रवीदृषिभिः पृष्टो मुनीनामग्रणीर्यमः ॥ १ ॥

यो भुंजानो शुचिर्वापि चांडालं पतितं स्पृशेत् ।
क्रोधादज्ञानतो वापि तस्य वक्ष्यामि निष्कृतिं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 3*b*

देवा(व)तानां पितॄणां च जले दद्याज्जलान्जलीन्
असंस्कृतप्रमीतानां स्थले दद्याज्जलान्जलीन् ॥ ९५ ॥

श्राद्धे हवनकाले च दद्यादेकेन पाणिना ।
उभाभ्यां तर्पणे दद्यादिति धर्मव्यवस्थितिः ॥ ९६ ॥

इति श्रीयमप्रणीतं धर्मशास्त्रं समाप्तं । छ छ छ ग्रंथसंख्या । ९६ ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 473*a*; ii, 109*b* and 218*b*; iii, 101*b*. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 231–235.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 1329–33, 5386–88. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 508, No. 1038. Stein's Cat. of Jammu Mss. p. 99, No. 2516. Haraprasād Shāstri's Cat. of Asiatic Society of Bengal, Vol. III, No. 1846(7).

(2) Printed Editions :– Printed in *Smṛtīnāṁ Samuccayaḥ*, Ānandāśrama Series, No. 48, pp. 112–116. Jīvānanda's text printed in *Dharmaśāstrasaṁgraha* (pt. I, pp. 560–568) is slightly different and contains only 78 verses.

यमस्मृति Yamasmṛti

No. 1047 209 / A 1881–82

Size — 11⅝ in. by 5⅛ in.

Extent — 6 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on each border; marks of punctuation in red ink; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Yama.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्मं etc. as in No. 27(xiv) / 1866-68.

Ends — fol. 6*a*

स्वभावयुक्तमव्याप्तम् etc. upto धर्मो व्यवस्थितः as in No. 27(xiv) / 1866-68. इति श्रीयमप्रणीतं धर्मशास्त्रं समाप्तं ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ श्री

यमस्मृति — Yamasmṛti

No. 1048 — 210 / A 1881-82

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Yama.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्मं etc. as in No. 27(xiv) / 1866-68.

Ends — fol. 5*b*

स्वभावयुक्तमव्याप्तम् etc. upto धर्मोव्यवस्थितः as in No. 27(xiv) / 1866-68. इति श्रीयमप्रणीतं धर्मशास्त्रं समाप्तं श्रीरस्तु कल्याणमस्तु श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॥

यमस्मृति — Yamasmṛti

No. 1049 — 211 / A 1881-82

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 11 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on each border; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — Yama.

Begins — (fol. 1^b) and ends (fol. 5^a) as in No. 210/A 1881-82 above.

यमस्मृति

No. 1050

Yamasmṛti

153

1895-1902

Size. — 11⅜ in. by 5 in.

Extent — 5 leaves; 11 lines to a page; 37 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; paper old, musty and worm-eaten.

Age — Appears to be old.

Author — Yama.

Begins — fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्मं etc. as in No. 27(xiv)/1866-68.

Ends — fol. 5^a

स्वभावयुक्तमभ्यास etc. upto धर्मशास्त्रं समाप्तं ॥ as in No. 27(xiv)/1866-68. यमस्मृति समाप्त ॥ श्री ॥ श्री ॥

यमस्मृति

No. 1051

Yamasmṛti

56

A 1879-80

Size — 10½ in. by 6 in.

Extent — 5 leaves; 13 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on each border; paper old and musty.

This recension differs from the recension of No. 27(xiv) / 1866-68. It agrees with the printed text of *Bṛhad-Yamasmṛti* (in the *Smṛtīnāṁ Samuccayaḥ*, Ānandāśrama Series No. 48, pp. 99-107) upto 3rd chapter and part of the 4th chapter. The printed text is a larger recension and is divided into 5 chapters; but the text of our Ms. has consecutive numbering of verses and no division into chapters. It has 102 verses.

Age — Appears to be old.

Author — Yama.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातो यमधर्मस्य प्रायश्चित्तं व्याख्यास्यामः ॥
चतुर्णामपि वर्णानां धर्मशास्त्रं प्रवर्तते ॥ १ ॥
ब्राह्मणस्तु शुना दष्टो जंबुकेन वृकेण वा ।
उदिते ग्रहनक्षत्रे दृष्ट्वा सद्यः शुचिर्भवेत् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 5*a*

इदं शास्त्रं सुहृतिनामयमेन च महर्षिणा ।
शतमेकं हि श्लोकानां प्रमाणं धर्मसंमिति ॥ १ ॥
ख्यातमेत(द्)द्विजश्रेष्ठ वर्णानां हितकाम्यया ।
इदं शास्त्रमधीयानाः श्रद्धाभक्तिसमन्विताः ॥ १०२ ॥
इति यमप्रणीता स्मृतिधर्मशास्त्रं समाप्तं ॥ ॥ श्री ॥

यमस्मृति

Yamasmṛti

401
1891-95

No. 1052

Size — 12 in. by 4¾ in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; foll. 1-3 have two lines in red ink on either border; benedictory phrase, verse-numbers and colophons tinged with red pigment.

Age — Appears to be modern.

Author — Yama.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ हरिः ओ३म् ॥

अथातो यमधर्मस्य etc. as in No. 56 / A 1879-80.

Ends — fol. 5*a*

कामादकामतो वापि त्रिरात्रा शुद्धिरिष्यते ।
स्पृष्ट्वा रजस्वलान्योन्यं ब्राह्मणी क्षत्रि(या) तथा ॥
अर्धकृच्छ्रं चरेत्पूर्वा पादकृच्छ्रं तथोत्तर ।
स्पृष्ट्वा रजस्वलान्योन्यं ब्राह्मणी वैश्यणी तथा

यमस्मृति Yamasmṛti

No. 1053 205(vi) / A 1882-83

Size — 9⅞ in. by 4⅝ in.

Extent — 42*a*-47*a* leaves; 9 lines to a page; 37 letters to a line.

For Description — See 205(1) / A 1882-83.

Age — Saṁvat 1677.

Author — Yama.

Begins — fol. 42*a*

अथातो यमधर्मस्य प्रायश्चित्तं प्रचक्षते ।
चतुर्णामपि वर्णानां etc. as in No. 56 / A 1879-80.

Ends — fol. 47*a*

इदं शास्त्रं कृतं तेन यमेन च महर्षिणा etc. as in No. 56 / A 1879-80. इति धर्मशास्त्रे यमस्मृतिः ॥

यमस्मृति Yamasmṛti

No. 1054 142 / 1884-86

Size — 13⅛ in. by 5¼ in.

Extent — 6 leaves; 9 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; no marks of puactuation, but verse numbers given; paper old, musty and soiled.

Age — Appears to be old.

Author — Yama.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अतो यमधर्मस्य प्रायश्चित्तं व्याख्यास्यामः ॥ etc. as in No. 56/A 1879-80.

Ends — fol. 6*a*

इदं शास्त्रं etc. upto श्रद्धासमन्वितं as in No. 56 A 1879-80. विन्यते यः स पापाच्च न स पापेन लिप्यते १०० इति यमप्रणीता स्मृतिसमाप्तः ॥ रामः ॥

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र — Yājñavalkyadharmaśāstra

No. 1055 — 109 / 1882-83

Size — 7¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 80 leaves; 9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation with verse numbers, topics and colophons are tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty and worm-eaten; foll. 77-81 have notes on the margin; foll. 1 and 2 are written on one side, repaired and patched up; fol. 81 also is repaired; bottom margin of fol. 81*a*, records the date of Saṁ. 1812, when this Ms. was sold to Goḍabhaṭa kakā by Ratneśvara; fol. 4 missing.

A complete copy of the text of *Yājñavalkyasmṛti*.

Age — Saṁvat 1709.

Author — Yājñavalkya.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ याज्ञवल्क्ययोगीश्वराय नमः ॥

योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं संपूज्य मुनयो ब्रुवन् ।
वर्णाश्रमेतराणां नो ब्रूहि धर्मानशेषतः ॥ १ ॥
मिथिलास्थः स योगींद्रः क्षणं ध्यात्वाब्रवीन्मुनीन् ।
यस्मिन्देशे मृगः कृष्णस्तस्मिन् धर्मान्निबोधत ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 80*b*

य इमं श्रावयेद्विद्वान् द्विजान्पर्वसु पर्वसु
अश्वमेधफलं तस्य ·····न्यतां ॥ ४६ ॥
श्रुत्वैतद्याज्ञवल्क्योपि प्रीतात्मा मुनिभाषितं ।
··· मस्त्विति होवाच नमस्कृत्वा स्वयंभुवे ॥ ४७ ॥

इति श्री···ल्कीये धर्मशास्त्रे तृतीयोध्यायः ॥ समाप्तः ॥ स्वस्तश्रीः ॥ संवत १७०९ वर्षे फगणमासे शुक्लपक्षे पूर्णमासि १५ गुरुवासरे ॥ अद्येह श्रीश्रीमकेवडीग्रामवास्तव्ये ॥ श्री (fol. 181*a*) श्रीगौडज्ञातियजोशी संधाणियादेवदाशसुतगोविंदसुतगोपालसुत·····सुतमाहवजीयेन लखितं स्वहस्तेन ॥ यादशं etc.

संवत् १८१२ माहाशुद ५ पंडादेवाकरसुतरत्नेश्वरस्येदं पुस्तकं श्रीगोडभटककानु वैचाण छे ॥ ॥

याज्ञवल्क्यस्मृति — Yājñavalkyasmṛti

No. 1056 — 271 / 1986-92

Size — 11⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 34-1 33 leaves; 12 lines to a page; 49 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two or three lines in black ink on either border; verse-numbers, topics and colophons tinged with red pigment; leaves are coloured yellow; paper very old, much worn out, brittle, musty and soiled; fol. 1 missing.

Age — Saṁvat 1659.

Author — Yājñavalkya.

Begins — fol. 2*a*

····· र्यमासिनिष्क्रमः ॥
षष्ठेन्नप्राशनं मासि चूडा कार्या यथाकुलं ॥ १२ ॥
एवमेनः शमं याति बीजगर्भसमुद्भवं ।
तूष्णीमेताः क्रियास्त्रीणां विवाहस्तु समंत्रकः ॥ १३ ॥ etc.

Ends — fol. 34b

यदिदं श्रावयेद्विद्वान् etc. upto तृतीयोध्यायः as in No. 109 / 1882-83 समाप्तेयं याज्ञवल्कीयस्मृतिः ॥ संवत् १६५९ वरषे हाढशुदि तिथि २ वारु शुक्रवारु लिषितमिदं स्वामीदासुभारद्वाजी तलुसीदासपुत्र स्वपठनार्थं ॥ शुभं भूयात् ॥ छ ॥ छ ॥

याज्ञवल्क्यस्मृति — Yājñavalkyasmṛti

No. 1057 — 402 / 1891-95

Size — 12 in. by 4¾ in.

Extent — 35 leaves; 12 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper musty.

Age — Śaka 1695.

Author — Yājñavalkya.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं etc. as in No. 109 / 1882-83.

Ends — fol. 35b

य इदं श्रावयेद्विप्रो etc. upto धर्मशास्त्रे तृतीयोध्यायः as in No. 109 / 1882-83.

बाणग्रहरसोभूश्च पौषेमास्यसिते तथा ।
इंदुवारे तथा षष्ठ्यां याज्ञवल्क्यस्मृतिं लिखेत् ॥
परशुरामात्मजसुतो सोमणोपाह्वयस्तथा ।
रघुनाथाभिधेयं स्याद्रामक्षेत्रनिवासिनां ॥

याज्ञवल्क्यस्मृति — Yājñavalkyasmṛti

No. 1058 — 403 / 1891-95

Size — 13⅞ in. by 4⅝ in.

Extent — 14-4 = 10 leaves; 16 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; foll. 7 and 8 have two lines in red ink on either border; foll. 9-12 missing.

A fragment of *Yājñavalkyasmṛti* extending upto last but one verse of the 2nd chapter *Vyavahārādhyāya*.

Age — Appears to be modern.

Author — Yājñavalkya.

Begins — fol. 1*a*

श्रीहयग्रीवाय नमः ॥ श्रीमाणवतीर्थगुरुभ्यो नमः अविघ्नमस्तु ॥
योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं etc. as in No. 109 / 1882-83.

Ends. — fol. 14*b*

दुर्दृष्टांस्तु पुनर्दृष्ट्वा व्यवहारात् नृपेण तु ।
सभ्या स यजिनो दंड्या विवादाद्विगुणं दमं ॥ १०० ॥
यो मन्वेता + शू + जितोस्मीति न्यायेनापि पराजितः
तमायांतं पुनर्जित्वा दापयेद्विगुणं दमं ॥ १ ॥

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha

No. 1059

79
1873-74

Size — 11¾ in. by 5⅜ in.

Extent — 32 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment.

The Ms. deals with the 8th section, *Dāyabhāgaprakaraṇa*, of the *Vyavahārādhyāya* of *Yājñavalkyasmṛti*.

Age — Saṁvat 1931.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins. — fol. 1*a*

अथेदानीं विभागाख्यं व्यवहारपदमारभते

विभागं चेत् पिता कुर्यादिच्छया विभजेत्सुतान्
ज्येष्ठं वा श्रेष्ठभागेन सर्वे वा स्युः समांशिनः ॥

पित्रादिधनस्य पुत्रादीनुद्दिश्य विविच्य भागकरणं विभागः । तत्र पितृधनं पिता विभजेदित्युत्सर्गः etc.

Ends — fol. 32*a*

विभक्तधना अविभक्तधना वा दायादा अविभक्तस्थाः स्थावरे समा भवंति। तेषां मध्ये एकैको दानादौ न समर्थो भवतीत्यर्थः ॥ ॥

इति विद्याधरवंश etc. दायविभागप्रकरणं समाप्तम् । विक्रमपुरनिवासिना भट्टगोपीकृष्णेन लिखितमिदं संवत् १९३१ चैत्रसिते तृतीया

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha

No. 1060 — 358 / 1875–76

Size — 15 in. by 6⅞ in.

Extent — 384 leaves; 16 lines to a page: 51 letters to a line.

Description — Country paper; Kashmiri Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old, worn and musty; fol. 162 is missing; foll. 280*a*, 315*b* and 316*b* are blank; fol. 315 repeated. There are lacunae in the Ms. Benedictory phrases, names of authorities quoted, text of Yājñavalkya and colophons are tinged with red pigment. It contains all the three *adhyāyas*.

Age — Saṁvat 1932 Jyeṣṭha Kṛṣṇa 5 Tuesday.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ श्रीगुरवे सरस्वतीरूपाय नमः ॥
ॐ संसिध्यर्थमिलत्सु etc. as in No. 77 / 1873–74.

Ends — fol. 384*b*

श्रुत्वैतद्याज्ञवल्क्योपि प्रीतात्मा मुनिभाषितम् ।
एवमस्विति होवाच नमस्कृत्य स्वयंभुवे ॥
स्वयंभुवे ब्रह्मणे अतिरोहितमन्यत् ॥ ॥

इति श्रीविद्याक्षरवंशप्रभव श्रीशिलाहारनरेन्द्रजीमूतवाहनान्वयप्रसूत श्रीमदपरादित्यदेवविरचिते याज्ञवल्क्यीये धर्मशास्त्रनिबन्धे तृतीयोध्याय ॥ ॥ ॥

अखण्डभूमण्डललीनमातिलं निबार्य सद्यप्रतिरोधकृत्तमः ।
दोषोद्भवाद्विप्रकृतिं गतं पूषैवलोकं नयति ॥

राष्ट्रं यस्य निरंकुशा वसुमती कोशः समुद्रः सुतः
छत्रो दुर्गमनागमंक्षतपरासेनाहितामंत्रिणः ।
शास्त्रार्थामृतवर्षणार्पितमति ··· विश्वनाथोप्यसौ
शौर्यौदार्ययशोधनो समपरादित्यो निबन्धं व्यधात्
अपरार्कनामायं धर्मशास्त्रनिबन्धः समाप्तिमगादिति ।

ॐ तत्सद्ब्रह्मणे नमोनमः विक्रमादित्यसंवत् १९३२ पंचम्यां भूमे ज्येष्ठवदि ॥ यदक्षरपदभ्रष्टं etc. शुभमस्तु सर्वजगतां ॥ ॥ तत्सत् भद्रम् ॥ ॐ राम ॐ ॥

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha

No. 1061 362 / 1875-76

Size — 13¼ in. by 6¾ in.

Extent — 67 + 96 + 64 = 227 leaves; 10 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; paper is very old, musty, brittle, with several folios torn.

It contains all the 3 *adhyāyas*, with separate pagination for each *adhyāya*. Foll. 1, 128–30 of the second *adhyāya* and fol. 57 of the 3rd *adhyāya* are missing. It is incomplete.

Age — Appears to be very old.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins — fol. 1[a]

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्राद्धं स्वधनत्यागरूपत्वाद्दोनमसदृशमिति दानविधानंतरं बुद्धिस्थमितो दानप्रकरणानंतरं श्राद्धकल्पमारभते । तत्र कालोंगमप्यनुपादेव इति स्वरूपेणैवाधिकारहेतुः न हि कालांतरे वर्त्तमानः कर्तांगभूतं कालांतरविशिष्टं कर्म शक्नुयात्कर्तुं etc.

Ends fol. — 65[b] of प्रायश्चित्ताध्याय

अत एवोक्तं भगवता गतागतं कामकामा लभंत इति गीतासु उक्तविपर्यये दोषमाह

एतद्यो न विजानाति मार्गद्वितयमात्मनः
दंदशूकः पतंगो वा भवेत्कीटोथवा क्रमिः ।

उक्तमात्मनो मार्गद्वयं यो न विजानाति ज्ञात्वा च तन्मार्गगमनोपायं नानुतिष्ठति स

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha

No. 1062

293
1887-91

Size — 13⅝ in. by 8½ in.

Extent — 326 leaves; 20 lines to a page; 51 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting very good; benedictory phrase, *pratīkas*, topics, names of authorities quoted and colophons are tinged with red pigment; foll. 29 and the subsequent folios have ॐ नमो नारायणाय written at the top in the centre on both the sides; first folio is mutilated; paper is affected by damp; fol. 98 missing.

Age — Saṁvat 1859.

Author — (Text) Yājñavalkya.
" (Comm.) Aparārka.

Begins — fol. 1[b]

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ श्रीइष्टदेव्यै ज्वालामुख्यै नमः श्रीगुरवे नमः ॥

Text — योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं etc. as in No. 109 / 1882-83. (S. No. 1055) ॐ सिद्धर्थमिलत् etc. as in No. 77 / 1873-74 (S. No. 1063 below)

Ends — fol. 328[a]

Text — य इदं श्रावयेन्नित्यं etc. upto स्वयंभुवे as in No. 109 / 1882-83.

Comm. — श्रुत्वैतद्याज्ञवल्क्योपि etc. upto निबंधं व्यधात् as in No. 358 / 1875–76.

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध (आचाराध्याय)

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha (Ācārādhyāya)

No. 1063

77
1873–74

Size— 12⅞ in. by 6½ in.

Extent — 173+78=251 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; paper very old, worn out on edges and musty; benedictory phrase, names of authorities quoted and the colophons are tinged with red pigment. The Ms. deals with the commentary of Aparārka on the 1st chapter, *Ācārādhyāya* of *Yājñavalkyasmṛti*. There are two sets of paginations : the first, set foll. 1–174, extends upto the 8th section, *Dānaprakaraṇa*; foll. 72 and 73 are missing; the second set, foll. 1–77, deals with the remaining 4 *prakaraṇas*; here, fol. 64 is repeated. For full information about the author, see Kane noted below. The date of composition of the commentary is the first half of the 12th century A. D.

Age — Appears to be old.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins — fol. 1*b*

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः

ॐ संसिद्ध्यर्थमिलत्सुरासुरनमन्मौलिस्थितप्रोल्लसत्
सद्रत्नप्रभवप्रकृष्टविविधप्रेखन्मयूखोज्ज्वलम् ।
श्रेयो विघ्नमहामयप्रशमने दिव्यं यदेकौषधं
भूयाद्वो द्विरदाननांघ्रिकमलद्वंद्वं तदिष्टाप्तये ॥
विश्वानुभूतिसंभूतिस्थितिसंहृतिमुक्तयः ।
प्रभवंति यतस्तस्मै परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥ etc.

Ends — fol. 77*a*

करादानप्रयुक्तत्वा च प्रजापालनस्य सर्वौ हि धनं प्रयच्छन्नात्मसमवाय-प्रयोजनमुद्दिशति न च करदानस्य स्वगुणैरन्यत्प्रयोजनमस्ति तस्मात्करमाद-दानेन प्रजापालनं विधेयमिति सिद्धं

इति श्रीविद्याधरवंशप्रभवश्रीशिलाहारनरेंद्रजीमूतवाहनान्वयप्रसूतश्रीमद-परादित्यदेवविरचिते याज्ञवल्कीयधर्मशास्त्रनिबंधे आचाराध्यायः प्रथमः ॥ समाप्तोयमाचा(रा)ध्यायः ॥ ॥ ॥ ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 21*a* and 474*b*; ii, 110*a* and 218*b*; iii, 102*a*. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 328-34.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1284-6, 5292-5. Mitra's Notices, IV, p. 260, No. 1684. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 506, No. 1085.

(2) Printed Editions :- In 2 volumes - Ānandāśrama Series, No. 46, Poona, 1903-4.

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha (Vyavahārādhyāya)

No. 1064

78
1873-74

Size — 13 in. by 6½ in.

Extent — 109 leaves; 14 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old, worn out and musty, with borders in decaying state. Benedictory phrases, marks of punctuation, names of authorities quoted and the colophons are tinged with red pigment. Fol. 2*a* has notes on the margin.

The Ms. contains the commentary on the 2nd section *Vyavahārādhyāya* of *Yājñavalkyamsṛti*.

Age — Appears to be old.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins — fol. 1b

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ प्रथमेध्याये वर्णानां नानाविधा धर्मा उक्ताः ॥ तत्र च राजधर्मेषु वक्ष्यमाणव्यवहारदर्शनोपदेशमाश्रित्य ॥ व्यवहारान्स्वयं पश्येत्सभ्यैः ॥ परिनृतोन्वर्हमत्यत्र धर्मो विहितः ॥ इदानीं तमेव व्यवहारदर्शनोपदेशं सकलांगकलापोपेतं कर्तुमध्यायांतरमारभते ॥ etc.

Ends — fol. 109a

राज्ञा न्यायेन यो दंडो गृहीतो वरुणायतम्
निवेद्य दद्याद्विप्रेभ्यः स्वयं त्रिंशद्गुणीकृतं

यदा तु राज्ञा न्यायेन न्यायातिक्रमेण कुतोपि दंडो गृहीतस्तद्दंडधनं तस्मै दत्वा ततस्त्रिंशद्गुणं वरुणाय निवेद्य वरुणमुद्दिश्य स्वयं त्यक्त्वा ब्राह्मणेभ्यो दद्यात् ब्राह्मणेषु प्रतिपादयेदित्यर्थः

इति श्रीविद्याधरवंशप्रभवश्रीशिलाहारनरेंद्रश्रीमूतवाहनान्वयप्रसूतश्रीमदपरादित्यदेवविरचिते याज्ञवल्कीयधर्मशास्त्रनिबंधे व्यवहाराध्यायः द्वितीयः समाप्तः

याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्र-निबंध (श्राद्धप्रकरण)

Yājñavalkyadharmaśāstra-nibandha (Śrāddhaprakaraṇa)

No. 1065 — 55 / 1883-84

Size — 12¾ in. by 7¼ in.

Extent — 42 leaves; 16 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; names of authorities quoted, topics and colophon at the end are in red ink on leaves which are uncoloured or coloured yellow; some of the leaves are coloured green on one side and yellow on the other; the names of authorities, etc., on green surface are mostly written in yellow pigment; paper very old, much worn out, delicate and musty; fol. 8 repeated; fol. 20 missing.

A fragment on *Śrāddhaprakaraṇa* from Aparārka's comm. on *Yājñavalkyasmṛti*. It begins with the quotation from Yama as found on p. 448 of Vol. I of Ānandāśrama edition.

Age — Appears to be very old.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins — fol. 1b

चौरा वार्धुषिका दुष्टाः परस्वानां च नाशकः।
चतुराश्रमस्य वाह्यश्च विज्ञेयः पंक्तिदूषकाः ॥
ये व्यपेतासु कर्मभ्यस्तेनास्ते परिकीर्तिताः।
कव्यं ददाति यस्तेभ्यस्तस्य तत्प्रीत्यनश्यति ॥ etc.

Ends — fol. 42a

एकोद्दिष्टे तु संप्राप्ते यदि विघ्नः प्रजायते।
मासोन्यस्मिंस्तिथौ तस्यां श्राद्धं कुर्यात्प्रयत्नतः ॥

मासिकविषयमेतत् ॥ मरीचिः ॥

श्राद्धविघ्ने सम(?)मुत्पन्ने अविज्ञाते मृताहनि।
एकादश्यां तु कार्यं स्यात्कृष्णपक्षे विशेषतः ॥

षट्त्रिंशमतात् मासिकाद्धे तु संप्राप्ते त्वन्तरामृतसूतको
वदन्ति शुद्धो तत्कार्यं दर्शवापि विचक्षणैः
यन्मृताहनि प्रतिमासं क्रियते तत्र मासिकम्

इति श्रीविद्याधरवंशप्रभावश्रीशिलाहारनरेन्द्रजीमूतवाहनानयप्रसूतश्रीमदपरादित्यदेवविरचिते याज्ञवल्कीयधर्मशास्त्रनिबंधे श्राद्धप्रकरणं समा(स)म् ॥ शुभम् शुभम् शुभम्।

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
आचार and
व्यवहाराध्याय

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Ācāra and
Vyavahārādhyāya

No. 1066

54
1883-84

Size — 13½ in. by 6⅝ in.

Extent — 176+137=313 leaves; 12 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; names of authorities and the lines of the text tinged with red pigment; paper old and musty.

The codex contains Aparārka's commentary on the 2 chapters of *ācāra* and *vyavahāra* from *Yājñavalkyasmṛti*. The pegination of these chapters is separate; fol. 18 from the second chapter missing.

...61

Age — Saṁvat 1899.

Author — Aparārka or Aparāditya.

Begins — fol. 1^b (व्यवहाराध्याय)

ॐ गणेशाय नमः ॥ ॐ अथ प्रथमेध्याये वर्णानां नानाविधा धर्मा उक्ताः तत्र च राजधर्मेषु वक्ष्यमान(ण) व्यवहारदर्शनोपदेशमाश्रित्य व्यवहारान् स्वयं पश्येत्सभ्यैः परिवृतोन्वहमित्यत्र धर्मो विहितः इदानीं तमेव व्यवहारदर्शनोपदेशसकलांगकलापोपेतं etc. as in No. 78 / 1873–74.

Ends — fol. 137^b (व्यवहाराध्याय)

राज्ञा न्यायेन यो दंडो etc. upto द्वितीयः समाप्तः as in No. 78 / 1873–74.

Begins — fol. 1^b (आचाराध्यायः)

ॐ नमो विघ्नहर्त्रे । ॐ श्रीब्रह्मविष्णुमहेश्वरेभ्यो नमः ।
ॐ संसिध्यर्थमिलत्सुरासुर etc. as in No. 77 / 1873–74.

Ends — fol. 175^b (आचाराध्याय)

करादानप्रयुक्तत्वाच्च etc. आचाराध्यायः as in No. 77 / 1873–74.
ॐ विक्रमादित्यसंवत् १८९९ चैत्रकृष्णामावास्यायां गुरुवासरे लिखितमाचाराध्यायः स्वपठनार्थमिति

याज्ञवल्क्यस्मृति with मिताक्षरा

Yājñavalkyasmṛti with Mitākṣarā

No. 1067

41
1866–68

Size — 11¾ in. by 4¾ in.

Extent — 242 leaves; 14 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; with occasional पृष्ठमात्राs; handwriting legible; paper very old, worn out on edges, musty with dampness and in decaying condition; foll. 208 and 218 missing; three lines in black ink on either border; topics are tinged with red pigment. The Ms. contains the text of *Yājñavalkyasmṛti* with the Comm. named *Mitākṣarā*.

Age — Śaka 1389, Āśvina 1, Thursday.

Author — (Text) Yājñavalkya.
" (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो भगवते मंगलेश्वर श्रीमद्दिव्यलक्ष्मीनृसिंहाय ॥

धर्माधर्मौ तद्विपाकास्त्रयोपि क्लेशाः पंचप्राणिनामायतंते
यस्मिन्नेतैर्नो परामृष्ट ईशो यस्त्वं वंदे विष्णुमोंकारवाचं ।

याज्ञवल्क्यमुनिभाषितं मुहुर्विश्वरूपविकटोक्तिविस्तृतम्
धर्मशास्त्रमृजुभिर्मिताक्षरैर्बालबुद्धिविधये विविच्यते ॥ २ ॥

याज्ञवल्क्यशिष्यः कश्चित्प्रश्नोत्तररूपं याज्ञवल्क्यप्रणीतं धर्मशास्त्रं संक्षिप्य कथयामास यथा मनुप्रोक्तं भृगुः तस्य चायमाद्यश्लोकः । etc.

Ends. — fol. 243*a*

आसेतोः कीर्तिरासद्यदुकुलतिलकस्याधिशैलाधिराजा
दा च प्रत्यक् पयोधेश्चटुलतिमिकुलोत्तुंगभंगात्तरंगान् ।

आचः प्राचः समुद्रान्नतनृपविशिरो रत्नभाभासुरांघ्रिः
पायादाचं तपं जगदिदमखिलं विक्रमादित्यदेवः ॥ ३ ॥

विज्ञाननाथविरचिता विवृताथो मिताक्षरा
सेयं द्वादशसंख्यातो गणना ग्रंथसंख्यया ॥ ४ ॥

..... शाके १३८९ सर्वधारीनामसंवत्सरे ॥ आश्विनशुदि १० गुरुवासरे ॥ तदिननिकृतरामकवीश्वरसुतसारंगधरकविपुस्तकं समाप्तं ॥ ॥ श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ॥ ॥

References — (1) Mss – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 454*b*; ii, 104*b* and 217*b*; iii, 98*a*. Kane : *Hist. Dh.* I, pp. 287-93.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 1275-81, 5296-8. B. B. R. A. S. Cat. Nos. 660-661. Weber's Cat. of Berlin Mss., p. 308. Aufrecht's Cat. of Oxford Mss., p. 356, Nos. 842-844.

(2) Printed Editions :- Very often published. One of the numerous editions is that of Nirṇayasāgar Press, Bombay.

———

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा (अध्याय १-२)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā (Adhyāyas 1-2)

No. 1068

196
Viśrāma(i)

Size — 11⅝ in. by 4⅞ in.

Extent — 58+120=(178) leaves; 9 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; no marks of punctuation; paper old, worn out; a small portion of the top, border of foll. 1-12 is worm-eaten.

The codex contains Vijñāneśvara's commentary on the first two chapters of *Yājñavalkyasmṛti*. Numbering of pages is separate for each chapter. The Ms. is a fragment from which the following leaves are missing in the 1st Adhy.- 9-10, 16-20, 25-28, 31-60, 74-75, 94-99, 102-109, 112-13. In the 2nd Adhy.- 3-4, 12-13, 22-25, 29-30, 35-38, 41-42, 44, 55-56, 59-60, 65-66, 69-70, 77-78, 87-88, 91-92, 95-99, 107-110, 117-18, 123-124, 129-32, 137-38, 149-52, 157-60, 167-68, 175-76, 179-82, 193-94.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

धर्माधर्मौ तद्विपाकाश्रयोपि etc. as in No. 41 / 1866-68.

Ends — fol. 196*b* (of Vyavahārādhyāya)

कर्तृसमवायिफलजननस्वभावत्वादपूर्व्वस्य न्यायतो निर्णीतव्यवहारस्य प्रत्यावर्त्तयितुर्दंडमाह यो मन्ये नाजितोस्मीति न्यायेनापि पराजितः तमयाप्तं पुनर्जित्वा दापयेद्द्विगुणं दमम् यः पुनर्न्यायमार्गेण पराजितोस्म्यौद्धत्याज्ञाहं पराजितो ends abruptly.

याज्ञवल्क्यस्मृति with टीका (मिताक्षरा)

Yājñavalkyasmṛti with Commentary (Mitākṣarā)

No. 1069

212
A 1881-82

Size — 10 in. by 4⅝ in.

Extent — 335 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on each border; benedictory phrases in all the 3 chapters, *pratīkas* of verses and names of authorities upto fol. 32 of the 1st chapter are tinged with red pigment; paper old, musty and affected by dampness on account of which many of the leaves stuck together. The Ms. is divided into 3 sections of 3 chapters, each chapter having a separate pagination. *Ācārādhyāya* has 69 foll.; *Vyavahārādhyāya* has 117 foll. and *Prāyaścittādhyāya* has 149 foll.

Age — Saṁvat 1822.

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm. — धर्माधर्मौ तद्विपाकास्त्रयोपि etc. as in No. 41 / 1866-68

Ends — fol. 149*a*

Text — वरदानमाह ।

श्रुत्वैव याज्ञवल्क्योपि प्रीतात्मा मुनिभाषितं ।
एवमस्त्विति होवाच नमस्कृत्य स्वयंभुवे ॥

Comm. — पूतवृष्टिभिर्भाषितं श्रुत्वा योगींद्रोपि स्वनिर्मितधर्मशास्त्रधारणादिफलप्रार्थनोन्मीलितमुखपंकजः स्वयंभुवे ब्रह्मणे नमस्कृत्य प्रणम्य भवत्प्रार्थितं सकलमित्थं भवत्वित्येवं किल भगवान् बभाषे ॥

इति श्रीभारद्वाजपद्मनाथभट्टोपाध्यायात्मजस्य श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकविज्ञानेश्वरभट्टस्य कृतौ ऋजुमिताक्षरायां याज्ञवल्क्यधर्म्मशास्त्रे विवृतौ प्रायश्चित्त तृतीयाध्यायसमाप्तः ॥ संवत् १८२२ ज्येष्ठवदी चतुर्थी गुरुवासरे समाप्तः ॥

Then follow the contents.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā

No. 1070

106
1882-83

Size — 12½ in. by 5⅝ in.

Extent —50 + 75 (=125) leaves; 15 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting bad and legible with difficulty; two lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics and colophon are tinged with red pigment; paper very old, worn out and completely mutilated on account of insect-eating; many of the leaves are stuck together; foll. 4-42, 48, 55, 74, 82, 88-106, 108 and 113 missing; after fol. 114, a new numbering starts beginning with 61; in the second set, foll. 97-98 and 122 are missing.

Age — Saṁvat 1535.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीसारदागणेशगुरुभ्यः । नमो ब्रह्मणे ।
धर्माधर्मौ तद्वि····· etc. as in No. 41 / 1866-68.

Ends — fol. 138*b*

आसेतोः कीर्तिराशे etc. upto विक्रमादित्यदेव, as in No. 41 / 1866-68 followed by स्वस्ति संवत् १५३५ वर्षे शाके १४०१ प्रवर्त्तमाने बेहवारेजाग्रामे वा ····· ज्ञातीयसुविनयविनयाचारकलाकुशलेन पंडित-विष्णुना धर्मशास्त्रं·····विज्ञानेश्वरप्रणीतं लिखितमिदं संवत् १५३५ वर्षे उत्तरायणे ग्रीष्मऋतौ ····· सोढज्ञातीयमहं लक्ष्मणस्य गुरोः दवे जूठाख्य···

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका-मिताक्षरा आचाराध्याय

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā-Mitākṣarā Ācārādhyāya

No. 1071

105
1982-83

Size — 9⅜ in. by 4⅞ in.

Extent — 99 leaves; 13 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two irregular lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics and colophon are tinged with red pigment; paper old, musty and slightly worn out; last leaf is slightly worm-eaten and a part of the text lost.

Age — Appears to be very old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vilñāneśvara.

Begins — fol. 1ᵇ

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
धर्माधर्मौ तद्विपाकास्त्रयोपि etc. as in No. 41 / 1866-68.

Ends. — fol. 99ᵃ

यद्यपि राजानमविकृत्याय साधर्मबलापरक्तस्तथा वर्णान्तररथापि मंडलादि-परिपालयाधिकृतस्यायं धर्मो वेदितव्यः ॥ राजा(ज) धर्मावक्ष्यामि यथावृत्तो भवेनृप इति ॥ पृथ(क्) पृथ(ङ्) नृपग्रहणात् ॥ करग्रहस्य रक्षार्थत्वा(त्) ब्राह्मणस्य दंडप्रणयनाशत्वात् ॥

इति श्रीमत्पद्मना(भ) भट्टोपाध्यायात्मज (पर)महंसपरिव्राजकविज्ञाने-श्वरभट्टारकृतौ मिताक्षरायां याज्ञ···धर्मशास्त्रविवक्षते प्रथमोध्यायः समाप्तः ॥ अयाची धनेश्वरगंगाधरगदाधरस्य पुस्तकं शुभमस्तु ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥

याज्ञवल्क्यस्मृति with मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛti with Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1072

96
Viśrāma(i)

Size — 11⅝ in. by 5 in.

Extent — 118 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border; marks of punctuation in red ink; benedictory phrase, words of the text and the last colophon are tinged with red pigment; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text — योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं etc. as in No. 109 / 1882-83. (*supra* pp. 471-72)

Comm. — धर्माधर्मौ तद्विपाका etc. as in No. 41 / 1866-68. (*supra* pp. 482-83)

Ends — fol. 118*a*

Text — ज्ञात्वापराधं देशं च etc. as in No. 95 / Viś. I

Comm. — यद्यपि राजानमधिकृत्य etc. upto आचाराध्याय प्रथमः समाप्तः as in No. 105 / 1882-83. Then follow the contents.

याज्ञवल्क्यस्मृति with मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛti with Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1073

272
1886-92

Size — 12½ in. by 6 in.

Extent — 60 leaves; 16 lines to a page; 46 letters to a line.

Description— Country paper; Devanāgarī characters; two handwritings, both good; the first extends upto fol. 8*a*, the second from fol. 8*b* to the end; foll. 8*b*-60 have two rows, each of one line and two lines in red ink, on either border, from fol. 18 to the end, marks of punctuation in red ink; names of authorities quoted, topics and the last colophon tinged with red pigment; the text is in the centre and the commentary above and below it; paper old, slightly worn out and musty.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

Text — योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं etc. as in No. 109 / 1882-83.

Comm. — धर्म्माधर्मौ तद्विपाका etc. as in 41 / 1866-68.

Ends — fol. 66*a*

Text — साशीतिपणसाहस्रो दंड उत्तमसाहसः ।
तदर्द्धं मध्यमः प्रोक्तस्तदर्द्धमधमः स्मृतः ॥
धिग्दंडस्त्वथ वाग्दंडो धनदंडो वधस्तथा ।
योज्याव्यस्ताः समस्ता वा ह्यपराधादशादिमे ॥

Comm. — यद्यपि राजानमधिकृत्य etc. upto प्रथमोध्यायः ॥ as in No. 105 / 1882-83.

याज्ञवल्क्यस्मृति with मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛti with Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1074

95
Viśrāma (i)

Size — 11⅓ in. by 5⅓ in.

Extent — 96 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; paper old, worn out and musty.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

Text — योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं etc. as in No. 109 / 1882-83.

Comm. — धर्माधर्मौ etc, as in No. 41 / 1866-68.

Ends — fol. 95*b*

Text — ज्ञात्वापराधं देशं च कालं बलमथापि वा ।
वयः कर्म च वित्तं च दंडं दंडयेषु पातयेत् ॥

Comm. — यद्यपि राजानमधिकृत्य etc. upto प्रथमोध्याय समाप्तः as in No. 105 / 1882-83. Then follow the contents.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1075

588 / 1883–84

Size — 8¾ in. by 4¼ in.

Extent — 99 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; benedictory phrase and topics are tinged with red pigment; fol. 1*a* has list of contents; paper very old, much worn out, specially the first leaf which has lost a part of its text on the right-hand side, and musty; fol. 29 wanting.

Age — Appears to be very old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
" (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

धर्माधर्मौ तद्विपाका etc. as in No. 41 / 1866-68.

Ends — fol. 99*b*

राजा च माधिकृत्यायं राजधर्मकळा(ला ?)प उक्तस्तथापि etc. upto प्रणयनायतत्वादिति as in No. 105 / 1882-83. followed by उत्तमोपदस्येयं विद्विष्यस्य ॥ इति श्रीभारद्वाजपद्मनाभभट्टोपाध्याय ..... प्रथमोध्यायसमाप्तः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभमस्तु जगतः लेखकपाठकयोः ॥

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1076

604 / 1882–83

Size — 13⅜ in. by 4⅞ in.

Extent — 54 leaves; 12 lines to a page; 68 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good: two rows, each of two lines in black ink, on either

border; benedictory phrase, topics and colophon tinged with red pigment; paper very old, musty, soiled and slightly worn out; first and last leaves repaired.

Age — Saṁvat 1547 (?).

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

ॐ विष्णवे नमः ॥

धर्माधर्मौ तद्विपाका etc. as in No. 41 / 1866-68.

Ends — fol. 54*a*

यद्यपि राजानमधिकृत्य etc. upto प्रथमोध्यायः समाप्तः ॥ छ ॥ as in No. 105 / 1882-83. The following endorsement appears to be in a different hand :—

संवत् १५४१ वर्षे फाल्गुनवदि दशमी भौमे दोसी श्रीनाथाकेन गोमिड-वास्तव्येत ब्राह्मणः सुगैत्रपुरवासिनोऽकरदाः कृताः ॥

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1077

354 A
1887-91

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 113 leaves; 11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper very old, much worn out, extremely musty, soiled and worm-eaten; fol. 1 is repaired; foll. 1-3*a* are illegible on account of ink spreading.

Age — Śaka 1540.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1b

श्रीमद्दिव्यलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥ श्रीगणपतये नमः श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

धन्यं तदेवलग्नं तन्नक्षत्रं तदेव पुण्यमहः ॥

करणं यत्र हि हरिः प्राक् नमस्क्रियते ॥ १ ॥

धर्माधर्मौ तद्विपाकास्त्रयोपि etc. as in No. 41 / 1866-68.

Ends — fol. 113a

यद्यपि राजानमधिकृत्य etc. upto आचाराध्यायः प्रथमः as in No. 105 / 1882-83. श्रीशके १५४० क्रोधनसंवत्सरे माघशुद्धप्रतिपत्तिथौ बुधदिने सरस्वतीसंगमभेटराजपुरकरव्यंकटभट्टेनायं आचाराध्याये लिखितं स्वार्थं परार्थं वा सत्यमेतत् ॥

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1078

183 / Viśrāma (ii)

Size — 11⅝ in. by 5 in.

Extent — 40-22 = 18 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old, worn out, musty, slightly worm-eaten and soaked in oil; foll. 1-21 and 24 missing.

Age — Appars to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.

" (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 22a

स प्रिभु स्त्रिया इति वचनात् । अतः क्वचिदपि स्त्रीणां नैव स्वातंत्र्यं । किं च ।

पितृमातृसुतभ्रातृस्वश्रूश्वशुरमातुलैः

हीना न स्याद्विना भर्त्ता गर्हणीयाऽन्यथा भवेत् । etc.

Ends — fol. 40b

पंचदश्यां अमावायां पौर्णमास्यां चतुर्दश्यामष्टम्यां राहुसूनके चंद्रसूर्योपरागे च घु(?)निशमन ध्यायः । यत्तु अहं न कीर्त्तयेत् ब्रह्मराज्ञो राहो राहोश्च सूनक इति तद्ग्रस्ता

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (आचाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Ācārādhyāya)

No. 1079

168 / Viśrāma(i)

Size —11⅞ in. by 5½ in.

Extent — 87 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; foll. 6-76 have two lines in red ink on either border; paper musty.

Age — Appears to be modern.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवेंकटेशाय नमः ॥

धर्माधर्मौ तद्विपाकास्त्रयोपि etc. as in No, 41 / 1866-68.

Ends — fol. 86*b*

यद्यपि राजानमधिकृत्यायम् etc. प्रथमोध्यायः as in No. 105/ 1882-83. Then follow the contents of the chapter.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1080

107 / 1882-83

Size — 9⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 175 leaves; 9 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics and colophon are tinged with red pigment; paper very old, worn out, musty and worm-eaten; ink has blackened the surfaces of leaves; last leaf is so much worn out that it has become almost illegible; fol. 54 repeated.

Age — Appears to be very old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अभिषेकादि गुण·····स्य राज्ञः प्रजापालनं परमो धर्मस्तच्च दुष्टनिग्रह-मंतरेण·····नं चनं व्यवहारदर्शनेन विना इति व्यवहारदर्शनमहरहः कर्त्तव्य-मित्युक्तं। व्यवहारान्स्वयं पश्येत्सभ्यैः परिवृतोन्वहमिति । etc.

Ends — fol. 174*b*

यं इतरथाऽपहारदोषप्रसंगात् अन्यायदंडग्रहणे पूर्वस्वामिनः स्वत्वविच्छे-दाभावात् ॥ ····· धर्मशास्त्रविवृतिर्विज्ञानेश्वरयोगिनः ॥ ॥ इति याज्ञवल्क्यमुनिशास्त्र after this the portion is not legible.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1081

399
1891–95

Size — 12⅛ in. by 4⅞ in.

Extent — 116 leaves; 11 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrases, topics, etc. tinged with red pigment upto fol. 15; corrections made with yellow pigment; paper old, musty and slightly worn out. It is incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882–83.

Ends — fol. 116*a*

परस्परमाक्षेपे क्रियमाणे दंडस्य प्रणयनं प्रकर्षेण नयनं उहनं वेदितव्यं

तच्च दंडकल्पनं उत्तराधरैरिति विशेषोपादानात् उत्तराधरभावापेक्षयैव कर्त्तव्य-मित्यवगम्यते । यथा मूर्धावसिक्तं ब्राह्मणाद्धीनं क्षत्रि ends abruptly.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1082

171
Viśrāma (ii)

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 56 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old, worn out, musty, slightly worm-eaten and soaked in oil; foll. 1–7, 10–12 and 61–181 missing. A fragment.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 8a

सभ्यान् दंडयित्वा पुनः प्रतिज्ञापूर्वकं व्यवहारः प्रवर्त्तनीयो राज्ञेति एवं शाधिते यत्रारूढे पूर्वपक्षे किं कर्तव्यमित्याह । etc.

Ends — fol. 186b

इतरथ(ा)पहारदोषप्रसंगात् etc. as in No. 107 / 1882–83. इ श्रीपद्मनाथभट्ट ..... द्वितीयोध्यायः ॥ Then follow the contents

---

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya

No. 1083

260
Viśrāma (ii)

Size — 11⅜ in. by 5 in.

Extent — 14 leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two lines in red ink on either border; paper old and

musty. A fragment containing foll. 29-30, 59-60, 65-66, 95-96, 106-110 and 197.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 29a

विशेषेण सर्व्वेषामेष दंडविधिस्मृत इत्युक्तोक्तं वधादते ब्राह्मणस्य न वधं ब्राह्मणोर्हति शिरसो मुंडनं दंडं तस्य निर्वासनं पुरात् ललाटे

Ends — fol. 197b

इतरथापहारदोषप्रसंगात् etc. upto द्वितीयोध्यायः as in No. 107 / 1882-83. श्रीलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1084

354b / 1887-91

Size — 11 in. by 5 in.

Extent — 179 leaves; 11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on either border; marks of punctuation, topics, names of authorities quoted and the last colophon are tinged with red pigment; paper very old, worn out and extremely musty.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1b

श्रीमद्दिव्यलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥
अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882-83.

Ends — fol. 179b

इतरथापहारदोषप्रसंगात् etc. upto द्वितीयोध्यायः समाप्तः as in No. 589 / 1883-84. Then follow the contents.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1085

589
1883–84

Size— 10½ in. by 4¾ in.

Extent — 186-11=175 leaves; 12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; three lines in red ink on either border; paper very old, musty, worn out and very brittle; foll. 2–10, 44 and 113 wanting; foll. 52–53 are torn.

Age — Śaka 1572.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीवेंकटेशाय नमः ॥ ॥ गुरुचरणाभ्यां नमः ॥
अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882–83.

Ends — fol. 186*b*

इतरथा अपहारदोषप्रसंगात् etc. as in No. 107 / 1882–83. इति श्रीपद्मनाभभट्टोपाध्यायात्मज·····याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्रविवृतौ द्वितीयोध्यायः समाप्तः ॥ शके १५७२ विति संवत्सरे ज्येष्ठशुक्लद्वितीयायां लिखितो···

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1086

301
1884–87

Size — 12⅛ in. by 4½ in.

Extent — 136-10=126 leaves; 13 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two pairs of lines, slightly apart from each other, in red ink on either border; benedictory phrase, topics, etc., besmeared with red ink on foll. 1*b* and 2*a*; in the rest of the

codex, they are tinged with red pigment; paper old, worn out and musty; last leaf slightly torn on right-hand top-corner; foll. 109–18 missing.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882–83.

Ends — fol. 136b

इतरथा अपहारदोषप्रसंगात् etc. as in No. 107 / 1882–83. इति श्रीपद्मनाभभट्टोपाध्यायात्मजस्य श्रीमत्परमहंस

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय) — Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)

No. 1087 — 266 / 1886-92

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 188 leaves; 11 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows, each with one line and three lines in red ink, on each border; benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon are in red ink; corrections made with yellow pigment; paper old and musty.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882–83.

Ends — fol. 188*a*

इतरथा अपहारदोषप्रसंगात् etc. upto धर्मशास्त्रविवृतौ द्वितीयोध्यायः समाप्त इति as in No. 589 / 1883-84. मिती आश्विनकृष्ण १४ गुरुवासरं ॥ Then follow the contents of the chapter.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका मिताक्षरा (व्यवहार and प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā Mitākṣarā (Vyavahāra and Prāyaścittādhyāya)

No. 1088

398 / 1891-95

Size — 9⅞ in. by 4 in.

Extent — 120+275 (= 395) leaves; 8 lines to a page: 35 letters to a line.

Description — Country paper; Kashmiri Devanāgarī characters; several handwritings, all legible; two irregular lines in red ink on either border; benedictory phrase in red ink; topics, etc. tinged with red ink irregularly.

The codex contains *Mitākṣarā* on (1) *Vyavahārādhyāya*; foll. 1-230; foll. 5, 8-9, 12-17, 19-28, 30-57, 62-63, 92, 95-116, 118-155 missing; first leaf is half torn. The date of copying given as Saṁ. 1719. (2) *Prāyaścittādhyāya* foll. 1-288; foll. 18, 30, 77, 80-84, 115-17, 165, 173 missings and fol. 62 repeated. Incomplete; paper old, much worn out, musty and decaying.

Age — Saṁvat 1719

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882-83.

Ends — fol. 288*a*

सुसमाहित इत्यनेनाविकल्पशास्त्रार्थानुष्ठानं । वदत्काम्यकर्मतयांगविकल्पे फलासिद्धं द्योतयति । अतो नात्र प्रायश्चित्तेष्विव यावत्संभवांगानुष्ठानमंगीकरणीयमिति दूरोत्सा ends abruptly.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1089

108
1882-83

Size — 10½ in. by 4⅞ in.

Extent — 52 leaves; 16 lines to a page; 51 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; paper very old, musty, very much mutilated by insects and worn out. The codex contains one mutilated leaf and parts of two leaves of some work on medicine.

Age — Appears to be very old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

नमो गणेशायः ॥ योगीश्वराय याज्ञवल्क्याय नमः ॥
गृहस्थाश्रमिणां ..... धर्मा उक्ताः ॥ अभिषेकादिगुणयुक्तस्य गृहस्थ ..... धर्माश्च दर्शिताः ॥ अधुना तदधिकारसंयोगहेतुभूतशौचप्रतिपादन ..... प्रतिपाद्यते । ..... पिंडोदकदानादि विधेरध्ययनादि पर्युदासाद्यस्य च निमित्तभूतः etc.

Ends — fol. 52*b*

दोषस्य विद्यमानत्वात् भवत्येव प्रायश्चित्तं । चरित द्व्रतमह ..... भूताद्यवसायादेरपि प्रतिषिद्धत्वात प्रायश्चित्तविधानं । यत्तु बौद्धायनीयं .... यच्चयार्म्य । सुरां पीत्वा द्विजं हत्वा रुक्मं कृत्वा द्विजन्मनः । संयोगं .....

याज्ञवल्क्यस्मृति with
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛti with
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1090

97
Viśrāma(i)

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 189 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border: the Ms. has lacunae; paper old, worn out, musty and slightly affected by damp.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो गणेशाय ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
गृहस्थाश्रमिणां नित्य etc.

Ends — fol. 189*b*

इत्येवं च प्रसन्नाभिर्वाग्भिर्नाम्ना मिताक्षराश्र
वत्यार्थाभिल्पाभिर्विवृत्ति विहिता मया ॥
इति प्रायश्चित्ताध्यायः ॥ इति श्रीविज्ञानेश्वरनिबंधतृतीयोध्यायः ॥ श्री ॥

याज्ञवल्क्यस्मृति with मिताक्षरा (प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛti with Mitākṣarā (Prāyaścittādhyāya)

No. 1091

354c / 1887-91

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 234 leaves; 10 lines to a page; 31 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; four lines in black ink on either border; benedictory phrase, topics, marks of punctuation, names of authorities quoted and the last colophon tinged with red pigment; paper very old, much worn out and very musty; last leaf is repaired; foll. 29-30, 45-46 missing; foll. 89 and 211 repeated.

Age — Śaka 1545.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमद्दिव्यं…सद्दाय नमः ॥

Text — ऊनद्विवर्षं निखनेन्न कुर्यादुदकं ततः ।
आश्मशानादनुव्रज्य इतरो ज्ञातिभिर्मृतः ॥ १ ॥ etc.

Comm. — अथेदमारभ्यते प्रायश्चित्ताध्यायभाष्यं ॥ गृहस्थाश्रमिणां नित्यं etc. as in No. 108 / 1882-83.

Ends — fol. 235*b*

Text — वरदानमाह ॥

श्रुत्वैतद्याज्ञवल्क्योपि etc. as in No. 212 / A 1881-82.

Comm. — एतदृषिभिर्भाषितं etc. upto तृतीयोध्यायः समाप्तः as in No. 212 / A 1881-82. Then follow the contents.

शके १५४५ रुधिरोद्गारि संवत्सरे मार्गशीर्षे शुद्ध ६ इंदौतद्दिनि सरस्वती-संगममेटराजपुरकरभ्यंकटभट्टेन श्रीसंनिधौ प्रायश्चित्ताध्यायः

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭikā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1092

181
1884-86

Size — 9⅜ in. by 3⅝ in.

Extent — 177-10=167 leaves; 10 lines to a page; 43 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; topics and names of authorities quoted tinged with red pigment; paper very old, worn out and musty; text is written only one side of paper; two leaves joined frame one folio; foll. 1, 2*a*, 13, 15, 17-20, 24-25, 31 missing; incomplete.

The codex is *Mitākṣarā* on *Prāyaścittādhyāya* beginning with the 18th line of page. 161 of Gharpure's edition of *Mitākṣarā* (Bombay, 1914) and ending on the 27th line of p. 324. It is a mistake to call it *Saṁskāradharmaśāstra*, the name given by Peterson in his Report (III of 1884-86).

Age — Appears to be very old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 2*b*

थाजपहिल्लौकिकेनासंस्कृतेनाग्निना दग्धव्यो यदि जातारणिर्वास्ति तत्स-द्भावे तु तन्मथितेने(? न) दग्धव्यो न लौकिकेन तस्याग्नि संपाद्यकार्यमात्रार्थ-त्वेनोपपत्तेः । etc.

Ends — fol. 177*a*

असौ स्मशानपर्यंतं ज्ञातिभिः सपिंडैः समानोदकैश्च पुरःसरैरनुव्राज्योनु गंतव्योऽस्मादेव वचनात् । ऊनद्विवर्षस्यानुगमनमनियतमिति गम्यते । अनुगम्य च परे युवांसमित्यादि यमसूक्तं यमदैवत्याश्च गा ends abruptly.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1093

172
Viśrāma (ii)

Size — 11½ in. by 5 in.

Extent — 233 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; benedictory phrase, marks of punctuation and the last colophon are in red ink; paper old, worn out, musty and partly soaked in oil.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

गृहस्थाश्रमिणां नित्य etc. as in No. 108 / 1882-83.

Ends — fol. 233*b*

एतत् ऋषिभिर्भाषितं etc. upto तृतीयोध्यायः समाप्तः as in No. 212 / A 1881-82.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1094

173
Viśrāma (ii)

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 200 leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; marks of punctuation in red ink; paper old, worn out, musty and soiled; foll. 15, 60-61 are soaked in oil; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
" (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

गृहस्थाश्रमिणां नित्य etc. as in No. 108 / 1882-83.

Ends — fol. 200*b*

यथा गुरुक्रतूनां राजसूयादीनां कर्त्ता तत्फलं स्वाराज्यादिलक्षणं महत्फलं लभते तथायमपि सुसमाहितः सकलांगकलापमधिकलमनुतिष्ठन्नतिफलमहिम-प्रकाशना

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1095

400
1891-95

Size — 11⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 102 leaves; 13 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bad; topics and names of authorities quoted are very faintly tinged with red pigment; full of corrections made with yellow pigment; paper old, musty and slightly worn out. incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः अथेदमारभ्यते प्रायश्चित्ताध्यायभाष्यं ब्रह्मचारी गृहस्थाश्रमिणां नित्य etc. as in No. 108 / 1882-83.

Ends — fol. 102*b*

यदि गच्छेत्कथंचनेति वचनात् । ऋष्यशृंगेण त्यजन्यवाये प्रायश्चितांतरमुक्तं ।। संपृक्ता स्यादथांत्यैर्या सा कृछ्राद्धं समाचरेदिति कामतः सकृद्गमन इदं ॥ यदा त्वाहितगर्भाया एव पश्चाच्चंडालादिव्यवायस्तदा तेनैव विशेष उक्तः ॥ अंतर्वत्नी तु युवतिः संपृ ends abruptly.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1096

167
Viśrāma(i)

Size — 11¼ in. by 5 in.

Extent — 186 leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in red ink on either border; first leaf has double borders; marks of punctuation in red ink; benedictory phrase, topics, names of authorities quoted and the last colophon tinged with red pigment; paper old and musty; fol. 153 repeated.

Age — Saṁvat 1818.

Author — (Text) Yājñavalkya.
„ (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ प्रायश्चित्ताध्यायभाष्यं । गृहस्थाश्रमिणां नित्यनैमित्तिका धर्मा उक्ता etc. as in No. 108 / 1882-83.

Ends — fol. 184*b*

एतत् ऋषिभिर्भाषितं श्रुत्वा etc. upto तृतीयोध्यायः as in No. 212 / A 1881-82. Then follow the contents of the chapter.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1097

267
1886-92

Size — 8⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 146-1=145 leaves; 15 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; paper old and musty; fol. 111 missing.

Age — Appears to be old.

Author — (Text.) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins - fol. 1*b*

ॐ नमो निंबार्काय नमः ॥ श्रीहरिः ॥

गृहस्थाश्रमिणां नित्य etc. as in No. 108 / 1882-83.

Ends — fol. 146*b*

ब्रह्मणे नमस्कृत्य etc. upto बभावे as in No. 212 / A 1881-82.
इति श्रीभारद्वाज ..... तृतीयोऽध्यायः ॥

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा
(प्रायश्चित्ताध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā
(Prāyaścittādhyāya)

No. 1098

102
1895-1902

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 196 leaves; 12 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; two lines in black ink on either border; marks of punctuation, verse-numbers, topics, etc. tinged with red pigment; paper very old, extremely musty, much worn out and in a decaying state. After 95, seven leaves have lost their numbers; foll. 90–123 are awefully worn out fol. 159[a] blank; fol. 104 missing.

Age — Saṁvat 1594.

Author — (Text) Yājñavalkya.
,, (Comm.) Vijñāneśvara.

Begins — fol. 1[b]

नमो विनायकाय शब्दब्रह्मैकमूर्त्तये ।
यस्यागस्त्यायते नाम विघ्नसागरशोषणे ॥ १ ॥

अथेदमारभ्यते प्रायश्चित्ताध्यायभाष्यं ॥ गृहस्थाश्रमिणां नित्यं etc. as in No. 108 / 1882–83.

Ends — fol. 196[b]

एतदृषिभिर्भाषितं etc. upto प्रायश्चित्तप्रपंचाध्यायस्तृतीयः as in No. 212 / A 1881–82, Then follow the centents.

संवत् १५९४ वर्षे भाद्रपदशुदि ९ भौमे ॥ अद्येह श्रीधन्यावीवास्तव्य ॥ मोढज्ञातीयभटश्रीबलभद्रपठनार्थं ॥ etc.

याज्ञवल्क्यस्मृति
मिताक्षराटीका सुबोधिनी

Yājñavalkyasmṛti
Mitākṣarāṭīkā Subodhinī

No. 1099

42
1866–68

Size — 13 in. by 8 in.

Extent — 64(+ 4 blank) leaves; 18 lines to a page; 46 letters to a line.

Description — Modern water-marked paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; half-leather bound. A commentary on the *Vyavahārakāṇḍa* of *Mitākṣarā* of Vijñāneśvara by Viśveśvara son of Peddi Bhaṭṭa and Ambikā, of Kauśika gotra.

It is a learned commentary, but does not explain each word of *Mitākṣarā*.

Age — Appears to be modern.

Author — Viśveśvara Bhaṭṭa.

Begins — fol. 1[b]

ॐ नमो श्रीगणेशाय ॥

नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकये ।
नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरा नमः ॥ १ ॥

योऽभट्टात्मजः श्रीमान् भट्टविश्वेश्वरः सुधीः ।
व्याख्यां मिताक्षराख्यायाः कुरुतेयं सुबोधिनीं ॥ २ ॥

Ends — fol. 64[a]

अत्रानुक्तं दुरुक्तं किमपि यदि भवेन(? त्त)द्धि सूक्तं कृवीरं
संख्यायंतो महांतो यदुपकृतिविधौ शीलमेषामतंत्रं ।
आलोके लोक ..... हि निबिडध्वांतमुद्वासयंत
प्रालेयांशुप्रदीपद्युमणिमणिगणास्तत्र को हेतुरास्ते ॥ २ ॥

इति श्रीमहापंडितसूरिश्रीपेद्दिभट्टात्मजभट्टविश्वेश्वरविरचितायां मिताक्षराव्याख्यायां सुबोधिन्याख्यायां व्यवहारलोको द्वितीयोध्यायः समाप्तिमगमत् ॥ शुभमस्तु ॥

न्यायारण्यमृगेंद्रस्य रंगनाथस्य मद्गुरोः ॥
शरणं चरणावेव न तु संसारसागरे ॥

हरये नमः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 455[a]; ii, 105[b] and 217[b]; Kane : *Hist. Dh.* I, p. 385.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 5299-5300. Mitra's Cat. of Bikaner Mss., p. 423, No. 907. Aufrecht's Oxford Cat. pp. 262-263, Nos. 633-34. Peterson's Cat. of Ulwar Mss., No. 1420.

(2) Printed Editions :- Published by Mr. S. S. Sattur, Bombay and Mr. J. R. Gharpure, Bombay.

———

याज्ञवल्क्यस्मृति
मिताक्षराटीका सुबोधिनी

Yājñavalkyasmṛti
Mitākṣarāṭīkā Subodhinī

No. 1100

265
1884-87

Size — 10¾ in. by 4⅞ in.

Extent — 19-5 = 14 leaves; 8 lines to a page; 33 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold and legible; three lines in black ink on either border, paper very old, much worn out and musty; foll. 12-16 missing.

A part of *Subodhinī* on *Vyavahārādhyāya* from *Mitākṣarā* on *Yājñavalkyasmṛti.*

Age — Appears to be very old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

नमः सकलकल्याण etc. as in No. 42 / 1866-68.

Ends — fol. 19*b*

एवं च पत्रस्य स्वमिन् लिखितशब्दसंदर्भद्वारा प्रामाण्यं साक्षिणा स्वभिवदनरूपशब्दद्वा(रा) प्रामाण्यं भोगस्य क्व प्रमाणं(णां)तर्भावः। येन प्रामाण्यं स्यादित्याक्षिपति। ननु लिखितस्य साक्षिणं चेति प्रमाणा ends abruptly.

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षरा (व्यवहाराध्याय)
with सुबोधिनी

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarā (Vyavahārādhyāya)
with Subodhinī

No. 1101

268
1886-92

Size — 10⅞ in. by 6⅝ in.

Extent — 181 leaves; 15 lines to a page; 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; two rows each of one line and two or three lines in red ink on either border; text of *Mitākṣarā* with *Yājñavalkya-*

smṛti in the centre, the commentary below and above it; benedictory phrases in red ink; foll. 1–7[a] and 161 to the end have topics, *pratīkas*, etc. tinged with red pigment; paper old and musty; corrections made with yellow pigment; foll. 86–88 missing; fol. 89[a] blank; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Viśveśvarabhaṭṭa.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

Text — अभिषेकादिगुणयुक्तस्य etc. as in No. 107 / 1882–83.

Comm. — पूर्वत्रांते दुष्टदंडस्य शिष्टरक्षणस्य च विधानादन्वयव्यतिरेकाभ्यां पालनाधिकारिणाहरहर्व्यवहारदर्शनं कर्त्तव्यमित्युक्तं । etc.

Ends — fol. 181[b]

Text — तथा न पूर्वाह्णमध्यं दिनापराह्णानफलान्कुर्यात् यथाशक्ति धर्मार्थकामेभ्यः । तथा न तथैतानि शक्यंते संनियंतुमसेवयेत्यादि याज्ञवल्क्यगौतममनुवचनविरोधः

Comm. — एतानि विषयासक्त्या दोषजनकानींद्रियाणि असेवयन्नगादिविषयानुपभोगेन नेति । अनिषिद्धविषयोपभोगस्य वैरागोत्पादकत्वेन कर्त्तव्यत्वादर्थकामाववश्यं साधनी ॥

याज्ञवल्क्यस्मृतिटीका
मिताक्षराव्याख्या
(व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛtiṭīkā
Mitākṣarāvyākhyā
(Vyavahārādhyāya)

No. 1102

103
1895–98

Size — 9¼ in. by 4 in.

Extent — 32 leaves; 15 lines to a page; 56 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting legible; benedictory phrase and the *pratīkas* of *Mitākṣarā* are tinged with red pigment; corrections made with yellow pigment; paper old, worn out, musty and slightly worm-eaten.

The codex contains Raghunātha Vājapeyin's commentary on the *Vyavahārādhyāya* of *Mitākṣarā*. So far as our knowledge goes, no other Ms. of this work has been described in any catalogue.

Age — Appears to be old.

Author — Raghunātha Vājapeyin.

Begins — fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥ स कीदृशः कतिविध इति द्वयोः स्वरूपसंख्या प्रश्नयोर्व्यवहारानिपदेनैवोत्तरमित्याह । व्यवहारानिति । व्यवहारो विवाद इत्यर्थः । तत्र प्रथमप्रश्नोत्तरतया व्याचष्टे अन्यविरोधेनेति । etc.

Ends — fol. 32[a]

सभ्याः पृथक् पृथक् दंडयाविवादाद्विगुणोदम इत्यनेन पुनरुक्तमित्यत आह । अप्राप्तेति । यः पूर्वव्यवहारे जितः स यदि विचार्यमाणो दोषी तदा दुष्टत्वेन जयात् दंडय इति जेतृदंडो विधीयतेऽनेन इतरांशे त्वनुवाद इत्यपौनरुक्तिरिति भावः । अपूर्वस्येत्यत्र विभागाऽसंभवादिति शेषः ॥ ॥ छ ॥

रघुनाथवाजपेयिकृता मिताक्षराव्यवहारव्याख्या ॥ छ ॥ छ ॥

याज्ञवल्क्यस्मृति
मिताक्षराटीका बालम्भट्टी
(व्यवहाराध्याय)

Yājñavalkyasmṛti
Mitākṣarāṭīkā Bālambhaṭṭī
(Vyavahārādhyāya)

No. 1103

233
1884-87

Size — 13½ in. by 6$\frac{7}{10}$ in.

Extent — 274 + 29 (= 303) leaves; 11 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good; no marks of punctuation; topics, *pratīkas*, etc., tinged with red pigment on foll. 145–274; paper old, worn out and musty; fol. 204 missing; folios after no. 275 are not properly numbered.

The present codex contains the *vyavahāra* portion of the *Bālambhaṭṭī* or *Lakṣmīvyākhyāna*, a commentary on the *Mitā-*

kṣarā of Vijñāneśvara, ascribed to Lakṣmīdevī. "This portion of the commentary explains the *Mitākṣarā* word by word and also engages in lengthy discussions on important topics." (Kane : *Hist. Dh.* I, p. 457). For further details see Kane, ibid., pp. 456-462, where he discusses the problem of the disputed authorship of the work. The work has been published by Mr. S. S. Sattur, Advocate, Bombay, 1911 and by Mr. J. R. Gharpure, 1914.

Age — Saṁvat 1898.

Author — Lakṣmīdevī.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ पूर्वत्रांते दुष्टदंडस्य शिष्टरक्ष च विधानादव(?न्व)यव्यतिरेकाभ्यां पालनाधिकारिणाऽहरहर्व्यवहारदर्शनं कर्त्तव्यमित्युक्तं तस्य व्यवहारस्य स्वरूपप्रकारेतिकर्त्तव्यताकांक्षायामयमध्याय इत्याहाभिषेकादीति etc.

Ends — fol.

पूर्वस्य प्रतिपत्तिविधेरर्थवादोयं रामभ्रिमावथि(?) जायंते इति वर्त्तमानत्वामविवक्षितं विकृतं करणादिहीनत्वमित्यर्थे इति शिवम् ॥

इति श्रीमन्मिताक्ष(रा) व्याख्याने महादेवभट्टात्मजो मां भज(?) वैद्यनाथाद्धांगभूतबालकृष्णजननिपापं गुंशोपाख्यश्रीलक्ष्मीदेवीविरचिते लक्ष्मभिधे व्यवहारप्रकरणं संपूर्णं ॥ संवत् १८९८ पत्रे ३२ संख्याग्रं १२८०० ॥ मीताक्षरा

———